

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Grisham_John-Posledni_vule.PDB

PDB Name: Grisham_John-Posledni_vule
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 5.11.2003
Modification Date: 5.11.2003
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Poslední vůle

John Grisham

1 DOŽIL JSEM SE POSLEDNÍHO DNE A TEĎ I POSLEDNÍ hodiny. Jsem starý člověk, osamělý a nemilovaný, nemocný, trpící bolestmi a unavený životem. Jsem připraven zemřít, bude to přece jen lepší než tohle. Ten vysoký skleněný dům, v němž bydlím, mi patří, stejně jako 97 % společnosti, která v něm pode mnou sídlí. Vlastním i okolní pozemky do vzdálenosti půl míle ve třech směrech. Mám dva tisíce zaměstnanců, kteří tu pracují, a dalších dvacet tisíc, kteří pracují jinde. Na pozemcích vede pod povrchem potrubí, které přivádí do budovy plyn z mých vrtů v Texasu, a vlastním i rozvodnou síť pro dodávky elektřiny. Mám pronajatou družici, neviditelně kroužící v mnohamilo-vých výškách, jejímž prostřednictvím jsem kdysi uděloval příkazy svému impériu po celém světě. Moje jmění přesahuje jedenáct miliard dolarů. Patří mi stříbro v Nevadě, měď v Montaně, uhlí v Angole, kaučuk v Malajsii, zemní plyn v Texasu, ropa v Indonésii a ocel v Číně. Moje korporace má dceřiné společnosti, které vyrábějí elektřinu a počítače, stavějí přehradu, tisknou knihy a poskytují signál mému satelitu. Patří mi přidružené společnosti, které mají pobočky ve více zemích, než by vůbec někoho napadlo.

Dříve jsem míval i všechny ty správné hračky - jachty, trysková letadla, blondýnky, domy v Evropě, farmy v Argentině, ostrov v Tichém oceánu, plnokrevné koně a dokonce i hokejové mužstvo. Už jsem však příliš starý na to, abych si hrál.

Právě mě peníze mě dostaly do dnešní mizérie.

Měl jsem tři rodiny - tři manželky, které přivedly na svět celkem sedm dětí. Šest z nich dosud žije. Dělal jsem, co mohou, aby mne trápily. Pokud vím, všech sedm jsem počal a jedno pohřbil. Měl bych spíš říct, že je pohřbila manželka, byl jsem totiž v zahraničí.

Všechny manželky i děti se mi odcizily. Dnes se však tady shlukly, protože umírám a je čas rozdělit peníze.

Na tento den jsem se připravoval dlouho. Čtrnáct dlouhých a širokých podlaží mého domu je postaveno do čtverce kolem zastíněného dvora, kde jsem kdysi za teplých dní pořádal obědy. Sám žiji a pracuji v nejvyšším patře - na obrovské ploše dvanácti tisíc čtverečních stop - v nádheře, která by připadala mnoha lidem obscénní, ale mne nijak nevzrušuje. Vlastní hlavou jsem v potu tváře dával úspěšně dohromady každý cent svého jmění a mám výsadní právo s ním naložit, jak chci. Kdyby mě nešťvali jak divou zvěř, nebyl bych ani proti tomu jim je rozdat.

Proč bych si měl dělat starosti, kdo peníze dostane? Udělal jsem s nimi vše, co si člověk jen může představit. A když tu teď sedím sám v kolečkovém křesle v očekávání konce, nenapadá mě jediná věc, kterou bych si chtěl ještě koupit či vidět, žádné místo, kam bych chtěl jet, ani dobrodružství, které bych chtěl zažít.

Už je to všechno za mnou a jsem velmi unaven. Nedělá mi proto starosti, kdo peníze dostane, ale velmi dbám na to, kdo je nedostane.

Sám jsem navrhl každou čtvereční stopu tohoto domu, takže vím velice přesně, kam koho na tuto malou ceremonii umístit. Jsou tu všichni, čekají a čekají a vůbec jim to nevadí. Kvůli tomu, co mám nyní udělat, by klidně stáli nazí ve vánici.

První rodinou je Lillian se svým hnědem - čtyři z mých potomků porodila žena, která mi jen zřídka dovolila, abych se jí dotkl. Vzali jsme se mladí - mně bylo čtyřicet a jí osmnáct - takže Lillian má už taky svoje roky. Celá léta jsem ji neviděl a dnes ji také neuvidím. Jsem přesvědčený, že si stále hraje na utrápenou, věrnou, a přesto opuštěnou první manželku, která si přišla vybrat na protiúčet svou trofej. Už se znovu neprovdala a jsem si jistý, že celých padesát let nezažila sex. Dnes nechápu, jak jsme spolu mohli mít děti.

Jejímu nejstaršímu, Troyovi Junioru, je teď sedmačtyřicet. Tento bezcenný idiot proklíná i skutečnost, že nosí moje jméno. Už jako kluk raději užíval jen zkratku TJ a dosud ji dává přednost před plným jménem Troy. Ze všech šesti dětí, které se tady shromáždily, je nejhloupější, ale ostatní se drží těsně za ním. Když mu bylo devatenáct, vyrazili ho z univerzity, protože prodával drogy.

Jako všichni ostatní i TJ dostal k jednadvacátým narozeninám pět milionů dolarů, ale i jemu - tak jako ostatním - protékly mezi prsty jako voda.

Nemám sil probírat se ostudnými historkami Lillianiných dětí. Dost na tom, že jsou všechny těžce zadlužené a doslova k ničemu. Prakticky není naděje, že by se to mohlo nějak změnit. Až tedy budu podepisovat poslední vůli, bude to nejkritičtější okamžik jejich života.

A teď k dalším dvěma bývalým manželkám. Od Lillianiny frigidnosti jsem utekl k živočišné vášnivosti krásného mláděte

Janie. Přijal jsem ji původně jako sekretářku v účetní evidenci, když jsem se však rozhodl, že bych ji potřeboval při svých obchodních cestách, brzy povýšila. S Lillian jsem se rozvedl a vzal si Janie. Byla o dvaadvacet let mladší než já, ale byla rozhodnutá mne uspokojit. Porodila dvě děti tak rychle po sobě, jak jen to bylo možné, a udělala si z nich kotvu, aby si mě co nejvíce připoutala. Mladší syn Rocky a jeho dva kamarádi se zabili ve sportovním autě a mě stálo šest milionů, než se havárie mimosoudně vyřídila.

Ve čtyřiašedesáti jsem se oženil s Tirou. Když se mnou otěhotněla, bylo jí třiaadvacet. Narodila se jí malá zrůda, které - dodnes nevím proč - dala jméno Ramble. Teď je Ramblemu čtrnáct a už má za sebou jedno zatčení za krádeže v obchodě a druhé za držení marihuany. Mastné vlasy, přilepené na krk, mu padají až na záda a chodí ozdobený kroužky v uších, v obočí a v nose. Dověděl jsem se, že chodí do školy, jen když se mu chce.

Ramble se stydí, že jeho otcí je téměř osmdesát, a otec se zase stydí, že syn má jazyk propíchaný stříbrnými cvočky. Ale i Ramble spolu s ostatními očekává, že podepíše tuhle poslední vůli a že se tím jeho život zlepší. Ačkoli je mé jmění tak velké, mezi těmito blázný dlouho nevydrží.

Umírající starý člověk by neměl nenávidět, ale já si nemohu pomoci. Všichni jsou jen banda bídáků. Jejich matky mě nenávidí a naučily své děti, aby mě nenáviděly také.

Jsou to supi, kroužící kolem mne s roztaženými drápy, ostrými zobany a hladovými očima, zjančení vidinou neomezených finančních částek v hotovosti.

Teď se bude řešit, zda jsem schopen normálního myšlení. Všichni si myslí, že mám nádor na mozku, protože vedu divné řeči. Na schůzích i v telefonu nesouvisle brebtám a moji pomocníci za mémi zády pokývují hlavami a šeptají si mezi sebou nebo si jen v duchu říkají: "Ano, je to pravda, je to nádor."

Poslední vůli jsem napsal přede dvěma roky a všechno odkázal poslední ženě, která se mnou kdy bydlela. Tehdy se mi po bytě producovala nahoře bez, jen v přiléhavých kalhotkách s leopardím vzorem. Ano, ano, myslím, že blázním po dvacetiletých blondýnkách a jejich křivkách. Později jsem jí ale dal kopačky a poslední vůle skončila v kancelářském skartovací papíru. Prostě mě to unavilo.

A před třemi lety jsem jen tak pro zábavu napsal závět', v níž jsem všechno odkázal různým charitativním organizacím. Jednoho dne jsem se pohádal s TJ a on mne proklel. Řekl jsem mu tedy o té poslední vůli. TJ s matkou a sourozenci si najali bandu podfukářských právníků a hned s nimi běželi k soudu. Pokusili se dostat mě do psychiatrické léčebny na přezkoumání mého duševního stavu. Od jejich právníků to bylo docela chytré. Kdybych byl totiž uznán za duševně nenormálního, moje poslední vůle by byla neplatná.

Ale i já mám dost právníků a platil jsem jim tisíc dolarů na hodinu, aby zmanipulovali soudní systém v můj prospěch. Do ústavu mě neposlali, ačkoli tehdy jsem pravděpodobně byl trochu cvok.

A mám vlastní skartovač, v němž skončily všechny staré testamenty. Jsou pryč, ta malá mašinka je všechny spolykala. Nosím již dlouho bílou řízu z thajského hedvábí a mám hlavu dohola jako mnich. Málo jím, takže mé tělo je hubené a seschlé. Všichni si myslí, že se ze mne stal buddhista, ve skutečnosti však studuji Zarathustru. Oni v tom ovšem žádný rozdíl nevidí. Někdy téměř chápu, proč si myslí, že se moje mentální kapacita silně snížila.

Lillian a moje první rodina čekají v konferenčním sále pro výkonný výbor na třináctém poschodí, přímo pode mnou. Je to velká místnost obložená mramorem a mahagonem, se skvostnými koberci a dlouhým oválným stolem uprostřed. Teď je plná velmi nervózních lidí. Není divu, že je mezi nimi víc právníků než rodinných příslušníků. Lillian i každé z jejich čtyř dětí mají vlastního právníka. Výjimkou je TJ, který si přivedl rovnou tři právníky, aby ukázal svou důležitost a zajistil řádné projednání všech situací, které by mohly nastat. TJ má víc právních problémů než většina smrtelníků. Na jednom konci stolu stojí velká digitální obrazovka, která bude celé jednání vysílat.

Rexovi, bratru TJ a mému druhorozenému synovi, je čtyřiačtyřicet a v současné době je ženatý se striptérkou. Jmenuje se Amber a je to ubohé stvoření bez mozku, ale s velkými falešnými nadry. Myslím, že je to Rexova třetí manželka.

Druhá nebo třetí, na tom nezáleží, proč právě já bych to měl odsuzovat? Je tady i s ostatními manželkami či milenkami a všichni nervózně čekají, až se bude rozdělovat jedenáct miliard.

Lillianina první a moje nejstarší dcera je Libbigail, kterou jsem jako dítě nesmírně miloval, dokud neodešla na vysokou školu a nezapomněla na mne. Pak se vdala za Afričana a já jsem její jméno ze svých závětí vyškrtl.

Mary Ross je posledním dítětem, které se Lillian narodilo. Provádala se za lékaře, který aspiruje na mimořádné bohatství, ale zatím se oba topí v dluzech.

Janie a druhá rodina čekají v místnosti na desátém podlaží. Po rozvodu se mnou před mnoha lety se Janie dvakrát provdala. Jsem si téměř jistý, že nyní žije sama. Najímám si detektivy, kteří mě pravidelně informují, ale s jejím bouřlivým milostným životem by nedokázala držet krok ani FBI. Jak jsem se již zmínil, její syn Rocky se zabil. Její dcera Geena je tu se svým druhým manželem, který sice vystudoval ekonomii, ale je to tak nebezpečný pitomec, že kdyby shrábl půl miliardy nebo podobnou částku, do tří let by o ni opravdu mistrovsky přišel.

A pak je tu Ramble, shrbený v křesle na pátém poschodí. Olizuje si zlatý kroužek v koutku rtů, prohrabuje si splepené zelené vlasy a mračí se na svou matku, která měla tolik drzosti, že se sem dnes dostavila s nějakým malým vlasatým gigolem. Ramble očekává, že se dnes stane boháčem a že mu bude předáno jmění prostě jen proto, že jsem ho zplodil. I Ramble má svého právníka, radikálního hipíka, kterého Tira viděla v televizi a najala si ho, jakmile se s ním vyspala. I oni čekají s ostatními.

Znám ty lidi a mám se před nimi na pozoru.

Člověk, který se vynořil ze zadní části mého bytu, je Snead. Už téměř třicet let je mojí spojkou. Je to obtloustlý, nehezky malý mužiček v bílé vestě; mírný, uctivý a neustále ohnutý v pase, jako by se klaněl králi. Zastaví se přede mnou, sepne ruce na břicho, hlavu má jako vždy nakloněnou ke straně, a se sentimentálním úsměvem promluví afektovaně

zpěvavým hlasem, jak si na to zvykl před lety za pobytu v Irsku: "Jak se vám vede, pane?"
Neříkám nic, protože o to vlastně ani nejsem žádán a Snead neočekává, že bych mu odpověděl.
"Trochu kávy, pane?"
"Oběd."

Snead zamrká oběma očima, ještě hlouběji se předkloní, pak kolébavým krokem odchází z místnosti a vláčí po podlaze manžety svých nohavic. Také očekává, že po mé smrti z něho bude bohatý člověk. Domnívám se, že už počítá dny, stejně jako ti ostatní.

Mít peníze je těžká věc, protože každý z nich chce urvat trochu pro sebe. Alespoň lísteček, malý drobek. Co je milion dolarů pro člověka, který má miliardy? Dej mi milion, starý brachu, ani nepoznáš rozdíl! Nebo mi poskytni půjčku a, oba na to zapomeňme! Připiš někde do závěti mé jméno, místa je tam dost.

Snead je hrozně všetečný a před lety jsem ho přistihl, jak mi pročmouchává stůl. Myslím, že hledal aktuální poslední vůli. Přeje si, abych už umřel, protože čeká na pár milionů.

Jakým právem vůbec něco očekává? Měl jsem ho vyhodit již před lety.

V mé nové závěti jeho jméno uvedeno není.

Staví přede mne podnos s neotevřenou tubou Ritzových sucharů, malou skleničkou medu s plastickým těsněním kolem víčka a tři sta čtyřicetigramovou plechovkou Fresky o pokojové teplotě. Kdyby Snead skladbu oběda nějak změnil, okamžitě by vyletěl.

Poslal jsem ho pryč a namočil suchar do medu. Moje poslední jídlo.

2 SEDÍM A DIVÁM SE VEN PŘES TÓNOVANÉ SKLO STĚN. Za jasného dne bývá vidět vrchol Washingtonova památníku, šest mil odtud. Dnes ovšem vidět není. Je drsný, chladný, větrný a zatažený den. Takový den je pro smrt docela vhodný. Vítr rve z větví stromů poslední listy a roznáší je dole po parku.

Proč se obávám té bolesti? Co je špatného na troše utrpení? Způsobil jsem víc utrpení než deset jiných lidí dohromady. Stisknu knoflík a objeví se Snead. Ukloní se a strká mé kolečkové křeslo ze dveří bytu do mramorové předsíně a jinými dveřmi dále do mramorové haly. Ta chvíle se blíží, ale nepocít'uji žádnou úzkost.

Nechal jsem psychiatry přes dvě hodiny čekat. Když mím svou kancelář, kývnu na Nicolettu, svou nejnovější sekretářku, milé mladé stvoření, které se mi docela zamlouvá. Kdybych měl trochu víc času, mohla by se stát číslem čtyři.

Času však je namálo, zbývají mi už jenom minuty.

Dav čeká - skupiny právníků a několik psychiatrů, kteří rozhodnou, zda je moje myšlení normální. Jsou namačkaní kolem dlouhého stolu v mé zasedací místnosti. Když se objevím, povídání okamžitě utichne a všichni se na mě jen dívají. Snead mne umístí na jednu stranu stolu vedle mého právníka Stafforda.

Jsou tam kamery namířené do všech směrů a kolem nich se hemží technici, aby je přesně zaměřili. Bude zaznamenáno každé šeptnutí, každé hnutí a každé vydechnutí, protože v sázce je majetek.

Závěť, kterou jsem podepsal naposledy, odkazovala něco málo mým dětem. Připravil ji jako vždy Josh Stafford. Dnes ráno jsem ji zlikvidoval ve skartovači.

Sedím tu proto, abych prokázal světu, že mám dostatečné duševní schopnosti napsat novou závěť. Jakmile se to potvrdí, můj nárok disponovat vlastním jměním nesmí být zpochybněn.

Přímo proti mně sedí tři psychiatři - každý najatý jednou rodinou. Na kartotéční listky postavené před nimi někdo vytiskl jejich jména - dr. Zadel, dr. Flowe, dr. Theishen. Prohlížím si jejich oči a tváře. Protože se předpokládá, že se projevim jako duševně zdravý člověk, musím navázat optický kontakt.

Očekávají, že se budu chovat trochu praštěně, ale já jsem připraven sníst je všechny místo oběda.

Představení bude řídit Stafford. Jakmile se všichni usadí a kamery jsou připraveny, Stafford řekne: "Jmenuji se Josh Stafford a jsem právním zástupcem pana Troye Phelana, sedícího po mé pravici."

Hledím na psychiatry, na každého chvíli; upřeně se jim dívám do očí, dokud jeden po druhém nezačnou mrkat nebo odvracet zrak. Všichni tři mají na sobě tmavé obleky. Zadel a Flowe mají řídký plnovous. Theishen má skřípec uvázaný na šňůrce a nevypadá na víc než na třicet. Rodinám se dostalo práva najmout si, koho uznají za vhodné.

Stafford říká: "Důvodem tohoto setkání je, aby skupina psychiatrů přezkoušela duševní stav pana Phelana a rozhodla, zda je pan Phelan mentálně schopen sepsat platnou závěť. Za předpokladu, že skupina shledá, že je zdravé mysli, zamýšlí podepsat poslední vůli, podle níž se po jeho smrti bude s jeho jměním disponovat."

Stafford poklepává tužkou na dobře palec tlustou složku se závětí, která leží před námi. Jsem přesvědčen, že bzučení kamer při záběrech zblízka a sám pohled na tento dokument u mých dětí a jejich matek, roztroušených po budově, vyvolávají brnění v zádech.

Poslední vůli nevidí a nemají na to ani právo. Závěť je soukromý dokument, který se otevírá až po smrti. Dědicové se mohou jen domýšlet, co asi může obsahovat. Moji dědicové znají obsah jen z nárázek, malých líž, které jsem pečlivě připravil. Formuloval jsem je tak, aby věřili, že hlavní část mého majetku bude nějak spravedlivě rozdělena mezi děti a že se i bývalým manželkám dostane velkorysých darů. Vědí však pouze to, že si to mohou myslet. Proto se také v posledních týdnech a měsících horečně modlili, aby to pro ně dopadlo co nejlépe. Poněvadž všichni žijí jen v dluzech, dědictví pro ně znamená život nebo smrt. Závěť, která leží přede mnou, je napsána tak, že z nich učiní boháče a zastaví vzájemné hašteření. Připravil ji Stafford a v rozhovorech s jejich právníky načrtl s mým vědomím hrubé rysy předpokládaného obsahu. Každé dítě obdrží částku v rozsahu tří až pěti set milionů dolarů a mezi tři bývalé manželky bude rozděleno padesát milionů. Všechny tři byly dobře zaopatřeny již při rozvodech, ale na to se pochopitelně zapomnělo.

Celkové dary rodinám činí přibližně tři miliardy dolarů. Až si z mého jmění shrábne pár miliard i vláda, zbytek případně charitě.

Víte tedy, proč jsou všichni tady - vyleštění, vyparádění a většinou i střízliví, dychtivě hledí na obrazovky monitorů, čekají a doufají, že já, starý člověk, to všechno zvládnu. Jsem přesvědčený, že nabádali své psychiatry: "Nebudte na toho starce příliš tvrdí, potřebujeme, aby byl duševně zdrav!"

Jsou-li všichni tak spokojeni, proč se tedy namáhat s tímhle psychiatrickým vyšetřením? Protože je chci naposledy pěkně převézt, a chci to udělat správně.

To psychiatrické přezkoumání byl můj nápad, ale mým dětem a jejich právníkům to dojde, až když bude pozdě.

Zadel začíná první: "Pane Phelane, můžete nám říci dnešní datum, dobu a místo?"

Připadám si jako prvňáček. Skloním hlavu na prsa jako imbecil a předstírám, že o otázce tak dlouho přemítám, až všichni napjatě posedávají na okrajích svých sedadel a šeptají si: "Tak už začni, ty bláznivý starý mizero! Přece víš, kolikátého dneska je."

"Pondělí," říkám tiše. "Pondělí, 9. prosince 1996. Jsme v mé kanceláři."

"Kolik je hodin?"

"Přibližně kolem půl třetí odpoledne," odpovídám. Hodinky nenosím.

"A kde je vaše kancelář?"

"V McLeanu ve Virginii."

K mikrofonu se nakloní Flowe: "Můžete nám povědět jména a data narození svých dětí?"

"Ne. Jména snad, ale data narození nikoli."

"Dobrá, jména stačí."

Dávám si načas. Ještě je příliš brzy být pohotový. Chci, aby se trochu zapotili. Pak začnu jmenovat: "Troy Phelan Junior, Rex, Libbigail, Mary Ross, Geena a Ramble." Vyslovuji ta jména, jako bych trpěl už jen tím, že na ně vůbec musím myslet.

Flowe dostane svolení pokračovat: "Měl jste však sedm dětí, že ano?"

"Správně."

"Pamatujete si jméno toho sedmého?"

"Rocky."

"A co se s ním stalo?"

"Zabil se při autonehodě." Sedím zpřímá v kolečkovém křesle, hlavu zvednutou, kloužu pohledem z jednoho psychiatra na druhého a demonstрую pro kamery, že jsem úplně zdrav. Jsem přesvědčen, že děti i bývalé manželky po skupinkách pozorují obrazovky, tisknou ruce svým momentálním partnerům, usmívají se na své hladové právníky a jsou na mne hrdé, protože starý Troy zatím všechny požadavky zvládá.

Můj hlas je možná slabý a prázdný, s vrásčitou tváří, v bílém hedvábném rouchu a zeleném turbanu možná vypadám jako nějaký blbec, ale na všechny otázky jsem odpověděl.

V duchu mne podporují: "Jen tak dál, starý brachu!"

Ptá se Theishen: "Jaký je váš současný fyzický stav?"

"Mohlo by to být lepší."

"Povídá se, že máte zhoubný nádor."

Jdeš rovnou k věci, chlapče, že ano?

"Myslel jsem, že to má být přezkoušení duševního stavu," říkám a pohlédnu na Stafforda, který nedokáže potlačit úsměv. Pravidla však dovolují jakoukoli otázku. Tady nejsme v soudní síni.

"Samozřejmě," říká zdvořile Theishen, "ale relevantní je každá otázka."

"Aha."

"Odpovíte na tuto otázku?"

"Na kterou?"

"Na tu o nádoru."

"Samozřejmě. Mám ho v hlavě, velký jako golfový míček, neustále se zvětšuje, nedá se operovat a můj lékař říká, že mi zbývají maximálně tři měsíce."

Jako bych pod sebou slyšel bouchání zátek láhví šampaňského. Nádor je potvrzen!

"Jste v tomto okamžiku pod vlivem nějakých léků, drog či alkoholu?"

"Ne."

"Berete nějaký druh léku pro utišení bolestí?"

"Ještě ne."

Slova se znovu ujímá Zadel: "Pane Phelane, před třemi měsíci časopis Forbes ohodnotil čistou cenu veškerého vašeho majetku na osm miliard dolarů. Je to přesný odhad?"

"Odkdy je Forbes znám svou přesností?"

"Je to tedy nepřesné?"

"Hodnota mého majetku činí kolem jedenácti a půl miliardy, podle situace na trhu," říkám pomalu, ale moje slova jsou krátká, ostře oddělená a z mého hlasu vyzařuje zodpovědnost. O výši mého jmění nikdo nepochybuje.

Flowe se rozhoduje držet se financí. "Pane Phelane, můžete zhruba popsat organizaci vašich korporálních holdingů?"

"Ano, mohu."

"A uděláte to?"

"Doufám." Odmlčím se a nechám je, aby se trochu zapotili. Stafford mne ujistil, že nemusím zveřejňovat důvěrné informace. Řekl, že všeobecný přehled postačí.

"Phelan Group je soukromá korporace, která vlastní sedmdesát různých společností, z nichž několik má veřejně obchodovatelné akcie."

"Jakou část Phelan Group vlastníte?"

"Kolem devadesáti sedmi procent. Zbytek vlastní pár zaměstnanců."

Theishen se přidává ke smečce. Netrvalo jim dlouho, než se dostali k penězům. "Pane Phelane, má vedení vaší společnosti nějaké zájmy ve společnosti Spin Computer?"

"Ano." Opovídám pomalu a pokouším se zařadit Spin Computer do džungle mé korporace.

"Kolik toho tam vlastníte?"

"Osmdesát procent."

Theishen se probírá svazkem úředních dokladů a já ze svého místa vidím, že má v rukou roční zprávu a dílčí čtvrtletní přehledy společnosti, tedy materiál, k nimž se může dostat i polovzdělaný univerzitní student. "Kdy jste Spin koupil?" ptá se.

"Asi před čtyřmi lety."

"Kolik vás to stálo?"

"Dvacet doláčů jedna akcie, dohromady tři sta milionů." Snažím se odpovídat pomaleji, ale nemohu si pomoci. Upřeně se dívám na Theishena a čekám na další dotaz.

"Jakou cenu má váš podíl nyní?" zeptá se.

"Dobrá. Včera se uzavíralo na třiačtyřiceti a půl. Od doby, co jsem to koupil, se kapitál dvakrát dělil, takže současná cena investice je asi osmdesát."

"Osm set padesát milionů?"

"Správně."

Tím moje zkouška v podstatě končí. Mám-li takovou myšlenkovou kapacitu, že mohu znát a chápat včerejší závěrečné ceny akcií, pak moji protivníci mohou být určitě spokojeni. Téměř vidím, jak se pitomě usmívají, a v duchu slyším jejich němé výkřiky nadšení. Hurá, bravo Troyi! Čert je vem!

Ve snaze otestovat vazby v mé mysli chce Zadel ještě znát mou minulost: "Pane Phelane, kde jste se narodil?"

"V Montclairu ve státě New Jersey."

"Kdy?"

"12. května 1918."

"Jak se jmenovala vaše matka za svobodna?"

"Shawová."

"Kdy zemřela?"

"Dva dny před útokem na Pearl Harbour."

"A váš otec?"

"Co s ním?"

"Kdy zemřel?"

"Nevím, ztratil se, když jsem byl ještě dítě."

Zadel pohlédne na Floweho, který má všechny otázky napsané pohromadě v zápisníku. Flowe se ptá: "Kdo je vaši nejmladší dcerou?"

"Z kterého manželství?"

"Ehm, z prvního."

"To by byla Mary Ross."

"Správně..."

"Samozřejmě že je to správně!"

"Kterou vysokou školu studovala?"

"Tulane v New Orleansu."

"Co studovala?"

"Něco o středověku. Pak se špatně provdala, jako ostatně i ti druzí. Myslím si, že tuhle schopnost zdědili po mně."

Vidím, jak ztuhli a naježili se. V duchu také vidím, jak právníci a všichni ti milenci a manželé skrývají úsměvy, protože nikdo z nich nemůže popřít skutečnost, že jsem se skutečně oženil špatně.

Flowe svou rundu náhle končí. Theishen je však zamilovaný do peněz a ptá se: "Máte kontrolní podíl ve firmě MountainCom?"

"Ano, a jsem si jist, že to máte uvedeno právě v tom stohu papírů, který držíte v ruce. Je to veřejná společnost."

"Jaký byl váš vstupní podíl?"

"Deset milionů akcií asi po osmnácti dolarech za jednu."

"A nyní je..."

"Včera uzavíraly na jedenadvaceti za akcii. Po výměně a rozdělení v posledních šesti letech má nyní holding cenu kolem čtyř set milionů. Odpověděl jsem vaši otázku?"

"Ano, myslím, že to stačí. Kolik veřejných společností kontrolujete?"

"Pět."

Flowe mrkne znovu na Zadela a já uvažuji, jak dlouho to ještě bude trvat. Náhle se cítím velmi unavený.

"Ještě nějaké otázky?" ptá se Stafford. Nebudeme je nijak omezovat, protože chceme všechny úplně uspokojit.

Ptá se Zadel: "Máte v úmyslu podepsat závěť dnes?"

"Ano, je to můj záměr."

"Je to ta závěť, která leží před vámi na stole?"

"Je."

"Dává závěť podstatnou část vašeho jmění vašim dětem?"

"Dává."

"Jste připraven podepsat ji hned teď?"

"Jsem."

Zadel opatrně položí své pero na stůl, zamyšleně si založí ruce na hrudi a zadívá se na Stafforda. "Podle mého názoru má pan Phelan dostatečné duševní schopnosti, aby nyní v závěti disponoval svým jměním." Pronesl své prohlášení s takovou vážností, jako by to po mém výkonu snad mělo někoho překvapit.

Ostatní dva také rychle vpadnou se svými stanovisky. Flowe říká Staffordovi: "Pokud jde o zdraví jeho mysli, nemám žádné pochybnosti. Zdá se mi neobyčejně bystrý."

"Žádná pochybnost?"

"Ani v nejmenším."

"Doktore Theishene?"

"Nebudeme si lhát do očí! Pan Phelan ví přesně, co dělá. Jeho myšlení je mnohem rychlejší než naše."

Ach, děkuji vám! To pro mne znamená opravdu hodně. Jste spolek psychoušů, kteří se snaží vydělat za rok upocených sto tisíc. Já jsem vydělal miliardy, a vy mě teď hladíte po hlavě a říkáte mi, jak jsem schopný.

Stafford se ptá: "Je to tedy jednomyslné?"

"Ano, absolutně." Rychleji už ani nemohli pokyvovat hlavami.

Stafford posune poslední vůli blíž ke mně a podá mi pero. Já říkám: "Toto je poslední vůle a závěť Troye L. Phelana, kterou se ruší všechny předchozí závěti a dodatky k nim." Poslední vůle má devadesát stran a připravil ji Stafford s někým z jeho firmy. Pojetí rozumím, ale vlastní text neznám. Nečetl jsem jej a ani nebudu. Nalistuji poslední stranu, nečitelně naškrábu jméno a pak si na chvíli položím ruce na přední desku svazku.

Ti supí tu závěť nikdy neuvidí.

"Jednání skončilo," říká Stafford a všichni rychle balí.

Všechny tři rodiny jsou podle mých instrukcí vyvedeny z přidělených místností a požádány, aby opustily budovu. Jedna z kamer zůstala zaměřená na mne, ale to, co nahrává, je určeno jen pro archiv. Právníci a psychiatři spěšně odcházejí. Říkám Sneadovi, aby si přisedl ke stolu. Stafford a Durban, jeden z jeho partnerů, zůstali rovněž sedět v místnosti. Jakmile zůstaneme sami, sáhnu pod lem své řízy, vytáhnu obálku a otevřu ji. Vytáhnu z ní tři listy žlutého úředního papíru a položím je před sebe na stůl.

Uběhne pár sekund a mnou projede slabý záchvěv strachu.

Tahle závěť mi ubrala mnohem víc sil, než jsem si celé týdny připouštěl.

Stafford, Durban a Snead hledí ohromeně na ty nenápadné listy žlutého papíru.

"Tohle je moje závěť," oznamuji a беру do ruky pero. "Každé její slovo je psané mou vlastní rukou právě před pár hodinami. Má dnešní datum a dnešního dne, právě teď, ji také podepisuji." Znovu na papír naškrábu svůj podpis.

Stafford je tak strnulý úžasem, že vůbec nereaguje.

"Tahle závěť revokuje všechny předchozí poslední vůle - i tu, kterou jsem podepsal před pěti minutami." Znovu složím listy papíru a zasunu je do obálky.

Zatnu zuby a připomenu si, jak hrozně se mi chce zemřít.

Posunu obálku přes stůl Staffordovi a současně vstanu z kolečkového křesla. Nohy se mi třesou, srdce buší, ale již jen pár sekund. Určitě budu mrtev, než dopadnu na zem.

"Hej!" vykřikne někdo, snad Snead, ale já odcházím.

Nemohoucí muž kráčí, ba téměř běží, podél řady kožených křesel, kolem jednoho z mých portrétů, celkem špatného, který obstarala jedna z mých manželek, a podél ostatního vybavení haly k shrnovacím dveřím, které nejsou zamčené. Vím to, protože jsem si to před pár hodinami ověřil.

"Stůjte!" zařve někdo a všichni se vrhnou za mnou. Nikdo z nich mě léta neviděl chodit. Popadnu kliku a otevřu dveře. Venkovní vzduch je kousavě studený. Postavím se bosýma nohama na úzkou terasu lemující nejvyšší patro. Vrhnu se přes zábradlí, ani se nepodívám dolů.

3 SNEAD BYL ZA SVÝM PÁNEM JEN DVA KROKY A okamžik věřil, že ho zadrží. Zmrazil ho však šok, když viděl starce nejen vstát z kolečkového křesla a jít, ale dokonce téměř klusat ke dveřím. Troy Phelan se tak rychle nepohyboval už celé roky.

K zábradlí Snead doběhl právě v tom nešťastném okamžiku, kdy mohl jen vykřiknout hrůzou a bezmocně se dívat, jak jeho pán bez hlesu padá, točí se a převrací, stále se zmenšuje a dopadá na zem. Snead sevřel rukama zábradlí, neschopný věřit vlastním očím, a pak propukl v pláč.

John Stafford dorazil na terasu o krok za Sneadem a byl svědkem takřka celého pádu. Všechno se zběhlo strašně rychle - alespoň ten skok přes zábradlí. Staffordovi se však zdálo, že vlastní pád trvá celou hodinu. Člověk vážící necelých sedmdesát kilo by ve skutečnosti padal z výšky devadesáti metrů ani ne pět sekund, ale Stafford později vykládal, že stařec se vznášel ve vzduchu celou věčnost, jako pírkó vířící ve větru.

Tip Durban dorazil k zábradlí hned za Staffordem a viděl jen dopad těla na cihlovou dlažbu nádvoří mezi předním vchodem a okrouhlou příjezdovou cestou. Náhodou držel v ruce obálku, kterou bezmyšlenkovitě popadl, když s ostatními vyrazil zadržet starého Troye. Ztěžkly mu nohy, když vběhl na terasu do mrazivého vzduchu a zahleděl se dolů na scénu jako z hororového filmu a na první diváky sbíhající se k oběti.

Pád však celkem vzato nedosáhl úrovně velkého dramatu, o jakém Troy snil. Místo, aby se snášel k zemi jako anděl nebo letěl střemhlav jako skutečná labuť s vlající hedvábnou řízou za sebou a na zemi přistál do náruče smrti před zděšenými očima svých rodin, o nichž si myslel, že budou opouštět budovu právě v tom pravém okamžiku, svědkem pádu byl pouze obyčejný úředník ze mzdové účtárny, spěchající parkovištěm po příliš dlouhém obědě v blízkém baru. Zaslechl Sneadův výkřik, pohlédl nahoru k nejvyššímu poschodí a s hrůzou pozoroval, jak odtud padá bledé nahé tělo a za ním vlaje něco, co vypadalo jako prostěradlo uvázané kolem krku. Dopadlo na záda na cihlovou dlažbu, s tupým zaduněním, které je při takovém nárazu samozřejmé.

Úředník se rozběhl k místu dopadu a za ním i člen ochranky, který zaznamenal, že se děje něco divného, a vyrazil ze svého postu u předního vchodu do Phelanovy věže. Ani účetní, ani strážný se s Troyem Phelanem nikdy nesetkali, takže zpočátku vůbec nevěděli, na čí ostatky zírají. Tělo krvácelo, bylo bosé, zkroucené a obnažené, neboť bílá říza se při pádu vyhrnula až k ramenům. A bylo už zcela bez života.

Kdyby bylo k pádu došlo o třicet sekund později, bylo by se Troyovi splnilo jeho přání. Tira, Ramble a dr. Theishen v doprovodu právníků opustili budovu první, protože seděli v místnosti na pátém podlaží, a proto se také stali prvními rodinnými svědky Troyovy sebevraždy. Tira vykřikla, ne z bolesti, lásky či ztráty, ale z čirého leknutí při pohledu na starého Troye ležícího na cihlové dlažbě. Výkřik byl tak zoufalý a pronikavý, že jej slyšeli i Snead, Stafford a Durban o čtrnáct pater výše.

Rambleovi připadala scéna docela senzační a jako pravého odchovance televize a fandu krvavých videoher ho přitahovala kaluž sražené krve. Opustil křičící matku a poklekl u otcovy mrtvolky. Strážný mu okamžitě položil ruku pevně na rameno.

"To je přece Troy Phelan," řekl jeden z právníků, když se naklonil nad mrtvolou.

"Neříkejte," podivil se strážný.

"To je bomba!" řekl účetní.

Z budovy se vyhrnuli další lidé.

Nejdříve vyběhli Janie, Geena a Cody, jejich psychiatr dr. Flowe a právníci. Z nich však nikdo nekřičel ani se nehroutil. Zůstali stát v těsném hloučku v uctivé vzdálenosti od Tiry a její party a civěli na nebohého Troye.

Přiběhl další strážný a převzal nad scénou kontrolu. Zapraskala radiový si lačka, kterou zavolal sanitku.

"K čemu to bude dobré?" ptal se mzdový účetní. Měl tu čest být první na scéně a přisvojovat tedy si důležitější roli i při jejich dozvucích.

"Chcete ho snad odvézt vlastním vozem?" zeptal se strážný.

Ramble pozoroval krev plnicí ryhy v cihlové dlažbě a klikatě odtékající po mírném svahu k zamrzlé fontáně a blízké vlnkové žerdi.

Vatriu zastavil nacpaný výtah a objevila se Lillian se svou rodinou a doprovodem. Protože TJ a Rex měli kdysi povoleno mít v budově kanceláře, zaparkovali své vozy vzadu. Celá skupina se hnula doleva k východu. Vtom někdo před budovou zaječel: "Pan Phelan skočil!" Rychle změnili směr a proběhli předními dveřmi na dlážděné nádvoří k fontáně, kde ho našli.

Alespoň nebudou muset čekat, až ho dorazí nádor.

Joshuovi Staffordovi trvalo víc než minutu, než se vzpamatoval z šoku a začalo mu to zase myslet jako právníkovi.

Počkal, až uvidí dole i třetí a poslední rodinu a pak požádal Sneada a Durbana, aby šli dovnitř.

Kamera byla dosud zapnutá. Snead se před ni postavil, zvedl pravou ruku a přísahal, že bude mluvit pravdu, a pak se slzami v očích vysvětlil, čeho byl právě svědkem. Stafford otevřel obálku a žluté listy papíru podržel patřičně blízko před čočkou kamery.

"Ano, viděl jsem, jak to podepsal, právě před několika sekundami," řekl Snead.

"A je tohle jeho podpis?"

"Ano, je."

"Prohlásil, že to má být jeho poslední vůle a závěť?"

"Nazval to svou závětí."

Stafford sebral papíry, než si je Snead mohl přečíst, a opakoval totéž svědectví s Durbanem. Pak se znovu sám postavil před kameru a podal svou verzi celé události. Vypnul kameru a všichni tři sjeli do přízemí vzdát poslední poctu panu Phelanovi. Kabina byla přeplněná otřesenými Phelanovými zaměstnanci, kteří chtěli využít vzácné příležitosti naposledy spatřit starého pána. Budova se vyprazdňovala. Z rohu se ozývalo jen Sneadovo tiché vzlykání.

Strážní drželi dav v patřičné vzdálenosti od Troyova těla, ležícího v kaluži krve. Ozval se jakot blížící se sirény. Pár lidí si udělalo snímky na paměť Troyovy smrti a černá přikrývka pak zakryla jeho tělo.

U rodinných příslušníků šok ze smrti přece jen překonaly slabé záchvěvy smutku. Stáli se skloněnými hlavami, oči smutně upřené na černou pokrývku, a v hlavě si rovnali myšlenky na to, co se stane dál. Bylo nemožné dívat se na Troye a nemyslet přitom na peníze. Smutek po odcizeném příbuzném, byť to byl otec, přece nemůže stát v cestě půl miliardy dolarů.

U zaměstnanců šok ustoupil zmatku. Věděli o Troyovi, že žil nahoře nad nimi, ale jen pár z nich ho vůbec kdy vidělo. Byl výstřední, bláznivý, nemocný - pověsti pokryly vše. Neměl rád lidi. V budově byli i důležití náměstkové, kteří ho vídali jen jednou v roce. Jestliže tedy společnost prosperovala tak dobře i bez něho, jejich zaměstnání určitě žádné nebezpečí nehrozí.

U psychiatrů - Zadela, Floweho a Theishena - celá událost vyvolala tísnivý pocit. Prohlásíte o člověku, že je zdravý myslí, a on pár minut poté skočí do náruče smrti. Je přece nepochybné, že šílený člověk může mít jasné chvílky - opakovali si mnohokrát tuto právníckou formulaci, když se v davu chvěli rozčilením a chladem. Straší mu ve věži, ale

stačí jeden jasný interval uprostřed šílenství a takový člověk může vytvořit a předložit platnou závěť. Měli by pevně stát za svými posudky. Všechno je bohudík zaznamenáno na pásce. Starý Troy byl bystrý a uvažoval logicky. A u právníků šok rychle odezněl a smutek samosebou chyběl úplně. Stáli blízko svých klientů, pozorovali smutnou scénu a šklebili se v naději na obrovské honoráře. Ambulance vjela na cihlovou dlažbu a zastavila u Troye. Stafford prošel kordonem strážníků a něco jim pošeptal. Troye pak rychle položili na nosítka a odvezli.

Troy Phelan přestěhoval řídicí pracoviště své korporace do severní Virginie před dvaadvaceti lety, aby unikl zdanění v New Yorku. Vynaložil čtyřicet milionů na svou věž a pozemky a tím, že se usadil ve Virginii, se mu investovaná částka mnohonásobně vrátila. S Joshuou Staffordem, ambiciózním právníkem z Washingtonu, se setkal při složitém soudním sporu, který Troy prohrál a Stafford vyhrál. Staffordův styl však Troyovi zaimponoval natolik, že si Stafforda najal. Během deseti let se Staffordova firma dvojnásobně rozrostla a on sám zbohatl z peněz, které vydělával v bojích za Troyovy zájmy.

V posledních letech života nebyl Phelanovi nikdo bližší než právě Josh Stafford. Nyní se Stafford s Durbanem vrátili do zasedacího sálu na čtrnáctém poschodí a zamkli dveře. Sneada poslali pryč a doporučili mu, aby si šel lehnout a trochu se uklidnil.

Stafford před zapnutou kamerou otevřel obálku a vytáhl z ní tři listy žlutého papíru. Na prvním listě byl dopis od Troye, adresovaný jemu. Stafford řekl na kameru: "Toto je dopis s dnešním datem, pondělí, 9. prosince 1996. Je adresovaný mně a napsal jej vlastnoručně Troy Phelan. Má pět odstavců. Doslova je přečtu:

Drahý Joshi! Teď už jsem po smrti. Tohle jsou mé pokyny a chci, abys je přesně splnil, bude-li třeba i soudní cestou. Chci však, aby se má přání realizovala.

Za prvé: chci, aby bylo co nejrychleji provedeno ohledání a pitva mého těla.

Za druhé: nechci žádný pohřeb ani obřady. Chci být spálen a chci, aby můj popel byl rozprášen ze vzduchu nad pozemky mého ranče ve Wyomingu.

Za třetí: chci, aby moje závěť byla utajena do 15. ledna 1997. Zákon nepředepisuje, abys ji ihned projednal. Ten měsíc na ní ještě sed'

Sbohem, Troy."

Stafford pomalu položil první list na stůl a pečlivě vytáhl druhý. Okamžik si jej prohlížel a pak řekl na kameru: "Toto je jednostránkový dokument, představující poslední závěť Troye L. Phelana. Doslova jej přečtu:

Poslední vůle a testament Troye L. Phelana.

Já, Troy L. Phelan, při zdravé mysli a dobré paměti, tímto výslovně ruším s okamžitou platností všechny své předchozí poslední vůle a dodatky k nim a rozděluji svůj majetek takto:

Svým dětem, Troy i Phelanovi Jr" Rexu Phelanovi, Libbigail Jeterové, Mary Ross Jackmanové, Geeně Strongové a Ramblemu Phelanovi, odkazuji každému částku potřebnou k plné úhradě všech jejich dluhů existujících k dnešnímu dni. Z tohoto odkazu nebudou uhrazeny dluhy učiněné po dnešním dnu. Pokusí-li se kdokoli z těchto dětí tuto poslední vůli napadnout, pak finanční částka, která by takovému dítěti přináležela, bude anulována.

Svým bývalým manželkám Lillian, Janie a Tire neodkazuji nic. Majetkově jsem se s nimi řádně vyrovnal při rozvodu. Zbytek svého jmění odkazuji své dceři Rachel Laneové, narozené 2. listopadu 1954 v Katolické nemocnici v New Orleansu ve státě Louisiana ženě jménem Evelyn Cunnighamová, která již nežije."

Stafford o těch lidech nikdy neslyšel a musel se zhluboka nadechnout, aby mohl pokračovat:

"S plnou důvěrou ustanovuji Joshuu Stafforda, svého právního zástupce, vykonavatelem této závěti a dávám mu veškeré plné moci pro příslušná jednání.

Tento dokument byl koncipován jako rukopisná závěť.

Každé slovo jsem napsal vlastní rukou a tímto poslední vůli podepisuji.

Podepsáno 9. prosince 1996, tři hodiny odpoledne.

Troy L. Phelan."

Stafford položil list papíru na stůl a mrkl na kameru. Potřeboval se projít kolem budovy, nadechnout se mrazivého vzduchu, ale odřekl si to a pokračoval. Vzal do ruky třetí list a řekl: "Tohle je poznámka v délce jednoho odstavce, opět adresovaná mně. Přečtu ji:

Joshi! Rachel Laneová je misionářkou organizace Kmeny světa na brazilsko-bolivijské hranici. Pracuje u odlehlého kmene Indiánů, v oblasti nazývané Pantanal. Nejbližším městem je Corumbá. Nemohl jsem ji najít. V posledních dvaceti letech jsem se s ní nešel setkat. Podepsán Troy Phelan."

Durban vypnul kameru a dvakrát obešel stůl, zatímco Stafford si dokument četl stále znovu.

"Věděl jste, že má nemanželskou dceru?"

Stafford nepřítomně zíral do stěny. "Ne, napsal jsem pro Troye jedenáct závětí a nikdy se o ní nezmínil."

"Myslím, že by to pro nás nemělo být překvapení."

Stafford mnohokrát prohlásil, že ho Troy Phelan nemůže ničím zaskočit. V práci i v soukromí to byl výstřední a nepředvídatelný člověk. Stafford vydělal miliony tím, že běhal za svým klientem a hasil požáry.

Ve skutečnosti byl ohromen. Právě se stal svědkem dosti dramatické sebevraždy, při níž člověk upoutaný na invalidní vozík náhle vyskočí a uteče. Teď drží v ruce platnou závěť, která několika stručnými odstavci převádí jeden z největších majetků na světě na neznámou dědičku bez nejmenšího náznaku, jak s dědictvím naložit. Dědická daň bude brutální.

"Potřebuji se napít, Típe!"

"Je trochu brzy."

Odešli spolu protějšními dveřmi do Phelanovy pracovny a zjistili, že je tam všechno odemčené. Sekretářka i všichni ostatní, kteří na čtvrtém poschodí pracovali, byli stále ještě na dvoře.

Zamkli za sebou a rychle prohledali zásuvky ve stole a skříňky na spisy. Troy čekal, že to udělají. Nikdy by nenechal své soukromé místnosti odemčené. Věděl, že tam Josh okamžitě přijde. V prostřední zásuvce jeho stolu našli smlouvu s krematoriem v Alexandrii, datovanou před pěti týdny. Pod ní ležel svazek týkající se misii Kmeny světa.

Posbírali všechno, co mohli unést. Pak zavolali Sneada a nařídili mu, aby pracovnu zamkl. Zeptal se: "Co je v té poslední závěti?" Byl bledý a měl napuchlé oči. Pan Phelan přece nemohl zemřít jen tak a nenechat mu alespoň něco, nějaké prostředky, aby z nich mohl přežít. Přece mu věrně sloužil přes třicet let!

"To vám nemohu říci," odpověděl Stafford. "Zítra se vrátím a provedu tady důkladnou inventuru. Nikomu nedovolte sem vejít!"

"Samozřejmě," zašeptal Snead a začal znovu vzlykat.

Stafford a Durban pak strávili půl hodiny s policistou, který přišel po tíšňovém zavolání. Ukázali mu, kde Troy přepadl přes zábradlí, udali mu jména svědků a zhruba mu sdělili obsah posledního dopisu a závěti. Jasně a prostě, byla to sebevražda. Policista slíbil, že jim zašle zprávu o výsledku ohledání, a před odchodem z budovy případ uzavřel.

Jeli za mrtvým tělem do ústavu soudního patologa a zařídili úřední podrobnosti kolem pitvy.

"Proč si přál ohledání?" tázal se Durban, když čekali na příslušné dokumenty.

"Kvůli potvrzení, že v tom nebyly drogy nebo alkohol. Jeho rozhodnutí nemělo nic zpochybnit. Myslel na všechno."

Bylo téměř šest, když se konečně dostali do baru Willardova hotelu nedaleko Bílého domu, dva bloky od svých kanceláří. Teprve po důkladném doušku se Stafford poprvé dokázal usmát. "Myslel opravdu na všechno, že?"

"Je to velmi krutý člověk," řekl Durban v hlubokém zamyšlení. Šok vyprchal, ale realita zůstala.

"Chcete snad říci, že byl!"

"Ne. On je stále tady. Troy řídí představení pořad."

"Dovedete si představit ty peníze, které ti blázní hned příští měsíc utratí?"

"Připadá mi jako zločin neuvědomit je o tom."

"Nemůžeme. Máme své příkazy."

Pro právníky, jejichž klienti spolu mluvili jen zřídka, byla schůzka řídkým případem vzájemné spolupráce. Největší postavou v místnosti byl Hark Gettys, rvavý advokát, který již léta zastupoval Rexe Phelana. Hark trval na tom, aby se schůzka uskutečnila okamžitě, v jeho kanceláři na Massachusetts Avenue. Tu myšlenku našeptával zástupcům TJ a Libbigail již ve chvíli, kdy se dívali, jak nakládají starcovu mrtvolu do sanitky.

Byl to tak dobrý nápad, že ostatní právníci proti němu nemohli nic namítat. Přišli tedy do Gettysovy kanceláře hned po páté všichni i s Flowem, Zadelem a Theishenem. Už na ně čekal soudní zpravodaj a dvě videokamery.

Z pochopitelných důvodů je sebevražda znervóznila. S každým psychiatrem jednali odděleně a donekonečna se jich vyptávali na jejich pozorování pana Phelana těsně před jeho sebevražedným skokem.

U nikoho z té trojice však nezjistili ani jiskřičku pochybnosti o tom, že by byl pan Phelan přesně nevěděl, co dělá, že by nebyl zdravě mysli a nebyl schopen sestavit a podepsat závěť. Všichni tři s jistotou prohlašovali, že člověk nemusí být duševně chorý, rozhodne-li se spáchat sebevraždu.

Když právníci z psychiatrů vytahali všechny možné názory, Gettys schůzku přerušil. Bylo již téměř osm hodin večer.

4 PODLE FORBESU BYL TROY PHELAN DESÁTÝM nejbohatším mužem Ameriky. Jeho smrt byla pro všechna média významnou událostí a způsob, který si zvolil, dokonce senzačním hitem.

Před Lillianinou vilou ve Falls Church čekal na ulici hlouček reportérů, až z domu vyjde rodinný mluvčí. Zatím filmovali vcházející a vycházející přátele a obtěžovali je banálními otázkami, jak to rodina nese.

Uvnitř se shromáždily čtyři nejstarší Phelanovy děti se svými partnery a potomky a přijímaly kondolence. V přítomnosti hostů se tvářili zarmouceně, jakmile však osaměli, jejich chování se dramaticky změnilo. Jen přítomnost Troyových vnoučat - bylo jich jedenáct - přinutila TJ, Rexe, Libbigail a Mary Ross, aby se pokusili trochu potlačit své nadšení.

Bylo to těžké. Podávalo se dobré víno a šampaňské - a bylo ho dost. Starší vnoučata pila víc než jejich rodiče.

Televizor v kuřáckém pokoji vysílal hlavní kanál CNN a všichni se tam každou půlhodinu nahnuli a sledovali nejnovější oznámení o Troyově dramatické smrti. Finanční korespondent splácal dohromady desetiminutovou vložku o obrovitosti Phelanova jmění, při níž se všichni spokojeně usmívali.

Lillian chodila s kamennou tvář a snažila se ze všech sil vypadat jako zarmoucená vdova. Zítra začne s potřebnými přípravami.

Hark Gettys přišel kolem desáté a sdělil rodině, že mluvil s Joshem Staffordem. Pohřeb, zádušní mše či jiné rituály se konat nebudou. Bude provedeno jen ohledání, pak dojde ke kremaci a k rozprášení popela. Bylo to dáno písemně a

Stafford byl připraven bojovat u soudu za přání svého klienta.

Lillian ani její děti neměly žádné výhrady k tomu, co se má s Troyem udělat. Musely však protestovat a dohadovat se s Gettyssem. Nemí prostě správně poslat Troye na onen svět bez bohoslužeb. Libbigail dokonce vykouzlila malou slzičku a zlomený hlas.

"Proti tomu bych nebojoval," navrhl vážně Gettys. "Pan Phelan to předložil písemně těsně před svou smrtí a soud bude jeho přání ctít."

V tu chvíli rychle obrátili. Nemá smysl plýtvat časem a penězi na soudní výlohy ani prodlužovat hoře. Proč to všechno ještě zhoršovat? Ostatně Troy vždy dostal to, co chtěl. A všichni uznali, že by to bylo tvrdé zaplést se s Joshem Staffordem.

"Budeme souhlasit se splněním jeho přání," řekla Lillian a ostatní čtyři, stojící za svou matkou, smutně přikýkli. Nepadla ani zmínka o závěti či o tom, kdy by ji mohli opravdu vidět, ačkoli tato otázka plula jen těsně pod povrchem. Nebude-li tedy obvyklá tryzna, pohřeb či bohoslužby, snad by se mohli zítra brzy ráno sejít a prodiskutovat pozůstalost.

"Proč chtěl být ohledán?" zeptal se Rex.

"Nemám tušení," odpověděl Gettys. "Stafford říkal, že to bylo v Troyově dopisu, ale důvod jeho přání nezná."

Gettys odešel a oni ještě trochu pili. Hosté přestali přicházet, takže Lillian šla spát. Libbigail a Mary Ross se svými rodinami odešly. TJ a Rex se odebrali do kulečnickové herny v přízemí, kde zamkli dveře a pustili se do whisky. O půlnoci proháněli kulečnickové koule po stole a opili jak námočníci oslavovali své nové pohádkové bohatství.

V osm hodin ráno, den po smrti pana Phelana, Josh Stafford pozdravil zneklidněné ředitele společnosti Phelan Group. Před dvěma roky pan Phelan dosadil Joshe do rady, ale nijak ho touto rolí nepotěšil.

Phelan Group v posledních šesti letech dobře prosperovala i bez přílišného přispění svého zakladatele. Z nějakého důvodu, jímž pravděpodobně byla deprese, Troy ztratil zájem o každodenní řízení svého impéria. Spokojil se s monitorováním obchodních transakcí a zpráv o zisku.

Nynějším generálním ekonomickým ředitelem byl Pat Solomon, kterého Troy přijal již téměř před dvaceti lety. Když Stafford vstoupil do místnosti, byl Pat nervózní stejně jako ostatních sedm členů správní rady.

Jejich neklid měl pádný důvod. V kultuře společnosti totiž zapustily členité kořeny historky spjaté s Troyovými manželkami a jejich výhonky. Třeba i nejvážnější náznak, že by vlastnictví Phelan Group mohlo nějak padnout do rukou těchto lidí, by vyděsil každou správní radu.

Josh začal Phelanovým přáním, které se týkalo pohřbu. "Pohřeb nebude," řekl posmutněle. "Prostě nemáte možnost naposledy mu projevít úctu."

Přijali to bez komentáře. U normálního člověka by takovéhle rozhodnutí připadalo každému bizarní, ale v případě Troye bylo opravdu těžké být něčím překvapen.

"Kdo se stane vlastníkem společnosti?" zeptal se Solomon.

"To vám v tuhle chvíli nemohu říci," řekl Stafford, ačkoli si byl vědom toho, jak je jeho odpověď vyhybavá a neuspokojivá. "Troy podepsal závět' pár okamžiků předtím, než skočil, a nařídil mi, abych ji určitou dobu podržel v tajnosti. Za žádných okolností nemohu sdělit její obsah. Alespoň ne teď!"

"A kdy?"

"Brzy. Ted' však nikoli."

"Všechno tedy jde dál jako obvykle?"

"Přesně. Tato rada zůstává nedotčena, každý zůstává ve své funkci. Zítra bude společnost dělat totéž co v uplynulém týdnu."

Znělo to hezky, ale nikdo tomu nevěřil. Změna vlastnictví společnosti bylo něco jako výměna rukou. Troy nikdy neměl důvěru v podílové vlastnictví ve své skupině. Platil svým lidem dobře, ale nikdy se nepřipojil k trendu, který by jim dovoľoval vlastnit byt' jen malý díl společnosti. Jen pár jeho nejoblíbenějších zaměstnanců vlastnilo asi tři procenta akcií.

Strávili hodinu dohadováním o formulaci oficiální zprávy, která měla upokojit zaměstnance, a pak poradou o měsíci odložili.

Stafford se v hale sešel s Durbanem a jel s ním do ústavu hlavního soudního patologa v McLeanu. Pitva byla provedena.

Příčina smrti byla zřejmá. Po alkoholu či nějakých drogách nebylo ani stopy.

Ale neexistoval ani nádor. Žádná známka rakoviny. Troy byl v okamžiku smrti v dobré fyzické kondici, jen trochu podvyživený.

Když po Rooseveltově mostě přejížděli Potomac, Tip prolomil mlčení: "Říkal vám, že má mozkový nádor?"

"Ano, několikrát." Stafford řídil, ačkoli si příliš nevšímal ani cest, ani mostů, ulic či vozů. Kolik překvapení ještě bude Troy mít?

"Proč lhal?"

"Bůh ví! Snažíte se analyzovat člověka, který právě skočil ze čtrnáctého patra. Mozkový nádor učinil ze všeho naléhavou věc. Všichni včetně mě si mysleli, že umírá. V jeho potrhlosti mu připadala psychiatrická zkouška jako vynikající nápad. Nastražil past, oni do ní vběhli a teď jejich vlastní psychiatrii přísahají, že Troy byl dokonale duševně zdravý. A kromě toho chtěl získat sympatie."

"Ale byl to snad blázen, nebo ne? Vždyť po tom všem přece skočil."

"Troy byl v mnoha věcech záhadný, věděl však přesně, co dělá."

"Proč tedy skočil?"

"Trpěl depresí. Byl to velmi opuštěný starý člověk."

Byli na Constitution Avenue, uvízli v dopravní zácpě, oba pozorovali koncová světla vozidel před nimi a dumali nad tím problémem.

"Připadá mi to jako podvod," řekl Durban. "Navnadí je slibem peněz, uspokojí jejich psychiatry a pak v poslední vteřině podepíše závěť, která je úplně zničí."

"Byl to podfuk, ale tohle je závěť, nikoli smlouva. Závěť je darovací listina. Podle virginských zákonů žádná osoba není povinna nechat svým dětem třeba jen šesták."

"Ale oni ji napadnou, že?"

"Pravděpodobně. Mají dost právníků. A v sázce je příliš mnoho peněz."

"Proč jen je tolik nenáviděl?"

"Myslel si o nich, že jsou to pijavice. Uváděli ho do rozpaků, hádali se s ním. Nikdy si poctivě nevydělali ani šesták a stáli ho mnoho milionů. Troy sice nikdy neplánoval, že jim nic neodkáže, ale uvažoval, že když dokážou rozházet miliony, mohou stejně snadno promrhat i miliardy. A měl pravdu."

"Kolik těchto rodinných rozbrojů způsobily jeho vlastní chyby?"

"Hodně. Troye nebylo lehké milovat. Jednou mi řekl, že byl špatným otcem a strašným manželem. Nedokázal odtrhnout ruce od ženských, zejména od těch, které pro něho pracovaly. Myslel si, že jsou jeho vlastnictvím."

"Vzpomínám si na nějaké řeči o sexuálním obtěžování."

"Potichu a za mnoho peněz jsme je umlčeli. Troy si nepřál žádný skandál."

"Je možnost, že existují ještě jiní neznámí dědici?"

"Pochybuji, ale kdo ví? Nikdy se mi ani nesnilo, že by měl ještě nějakou dědičku, a nápad, že jí odkáže všechno, je něco, co nemohu pochopit. Troy se mnou strávil celé hodiny řečmi o svém jmění a o tom, jak je rozdělit."

"Jak ji najdeme?"

"Nevím. Ještě jsem o tom nepřemýšlel."

Když se Josh vrátil, jeho advokátní kancelář byla vzhůru nohama. Pracovalo v ní na šedesát právníků a podle washingtonských měřítek byla pokládána za malou. Josh byl jejím zakladatelem a hlavním partnerem. Tip Durban a další čtyři byli takzvaní přízvaní partneři, což znamená, že Josh se s nimi příležitostně radil a dělil o část svých zisků. Po třicet let to byla neúprosná skupina advokátů, angažující se v civilních soudních sporech, ale když se Joshovi blížila šedesátka, trávil v soudních síních méně času než za svým přecpaným stolem. Kdyby chtěl, mohl by mít i sto právníků - bývalé senátory, lobbisty a regulační analytiky - v hlavním městě běžná sestava. Josh však miloval soudní pře a soudní síň a přijímal do svých služeb jen mladé spolupracovníky, kteří měli za sebou zkušenosti nejméně z deseti soudních případů.

Kariéra soudních právníků trvá průměrně pětadvacet let. První srdeční záchvat je obvykle značně přibrzdí a přiměje dát si pauzu. Josh zabránil tomuto vyhození tím, že se začal zabývat propletením Phelanových právních záležitostí - bezpečností, protitrustovými opatřeními, zaměstnaností, fúzemi a tucty osobních právních problémů.

V recepci místnosti firmy na něho čekaly tři skupiny spolupracovníků. Když si svlékal převlečník a sedal za stůl, dvě sekretářky k němu natahovaly ruce a na dálku mu ukazovaly poznámky a telefonické vzkazy. "Co z toho je nejnaléhavější?" zeptal se.

"Myslím, že tohle," řekla jedna z nich.

Byl to vzkaz od Harka Gettyse, s nímž Josh mluvil v minulém měsíci nejméně třikrát týdně. Vytáhl jeho číslo a Hark se okamžitě ozval. Oba si rychle vyměnili pár zdvořilůstek a Hark šel rovnou k věci.

"Poslyšte, Joshi, dovedete si vůbec představit, jak mi Troyova rodina jde po krku?"

"O tom vůbec nepochybuju."

"Chtějí vidět tu zatracenou závěť, Joshi, nebo alespoň vědět, co v ní je."

Následujících pár vět bude mít klíčový význam a Josh si je pečlivě připravil. "Ne tak rychle, Harku!"

Kratičká pauza a pak odezva: "Proč, něco se děje?"

"Ta sebevražda mne zneklidňuje."

"Cože? Co tím chcete říci?"

"Podívejte se, Harku, jak může člověk zdravě myslet několik sekund předtím, než skočí a zabije se?"

Harkův ostrý hlas se o oktávu zvýšil a ze slov zaznívalo ještě víc úzkostného napětí: "Slyšel jste přece naše psychiatry. Jejich prohlášení jsou zaznamenána, k čertu!"

"Shodují se ve svých názorech, i když vezmou v úvahu tu sebevraždu?"

"Právě že shodují, zatraceně!"

"Můžete to dokázat? Podívejte, já vás vlastně žádám o pomoc, Harku."

"Joshi, včera večer jsme naše tři psychiatry vyslyšeli znovu. Dost jsme je dřeli, ale to, co říkají, drží jako klišé. Každý podepsal osmistránkové přísežné prohlášení o plných duševních schopnostech pana Phelana."

"Mohl bych ta prohlášení vidět?"

"Hned s nimi posílám kurýra."

"Udělejte to, prosím." Josh zavěsil a usmál se. Jeho úsměv však nikomu z přítomných nepatřil. Spolupracovníci vstoupili do pracovny, tři skupiny bystrých a nebojácných mladých právníků. Rozesadili se kolem mahagonového stolu v rohu místnosti.

Josh začal shrnovat obsah Troyovy rukopisné závěti a právní problémy, které zřejmě vyvolá. Prvnímu týmu přidělil závažnou záležitost duševního stavu pana Phelana. Dělala mu starosti časová prodleva mezi vyšetřením a

sebevraždou, hranice mezi přičetností a nenormálností. Chtěl mít rozbor všech případů, které se týkaly, byť vzdáleně, podpisu závěti osobou považovanou za nepřičetnou.

Druhý tým byl pověřen studiem rukopisných závětí, zejména nejlepších způsobů jejich napadení a obhajoby. Když osaměl s třetím týmem, odpočinul si a pohodlně se usadil. Byli to ti šťastní, kteří nebyli odsouzeni k tomu, aby příští tři dny trávili v knihovně. "Vy musíte najít osobu, o níž se domnívám, že nechce být nalezena." Řekl jim, co věděl o Rachel Laneové. Nebylo toho moc. Svazek dokumentů z Troyova stolu mnoho informací neposkytoval.

"Především prozkoumejte organizaci misie Kmeny světa. Kdo to je? Jak pracuje? Jak získává své lidi? Kam je posílá? Prostě všechno. Za druhé - ve Washingtonu sídlí několik vynikajících soukromých detektivů, specializovaných na zmizelé osoby. Jsou to obvykle bývalí příslušníci FBI a vládní úředníci. Vyberte dva nejlepší a zítra se o nich dohodneme. Za třetí - Rachelina matka, již zemřelá, se jmenovala Evelyn Cunninghamová. Dejte dohromady její životopis. Domníváme se, že s ní pan Phelan prožil románek, z něhož se zrodilo dítě."

"Vy se domníváte?" otázal se jeden spolupracovník.

"Ano, my nic nepovažujeme za jisté."

Propustil je a odešel do místnosti, kde Tip Durban připravil malou tiskovou konferenci. Žádné kamery, jen zástupci tisku. Kolem stolu seděl tucet dychtivých reportérů a před sebou měli rozložené mikrofony a záznamníky. Byli to lidé z velkých novin a z vydavatelství známých finančních časopisů.

Začaly se sypat otázky. Ano, byla tam závěť, podepsaná v poslední minutě, ale její obsah Stafford prozradit nesmí.

Ano, došlo k pitvě, ale výsledky nemohou být zveřejněny. Společnost bude pokračovat v práci beze změn. O tom, kdo se stane novým vlastníkem, mluvit nemůže.

Pro nikoho nebylo žádným překvapením, když vyšlo najevo, že rodiny strávily celý den soukromým povídáním s reportéry.

"Velmi rozšířené jsou pověsti, že závěť pana Phelana dělí jmění mezi jeho šest dětí. Můžete to potvrdit nebo popřít?"

"Nemohu. Jsou to jen pověsti."

"Na rakovinu prý nezemřel?"

"To potvrdí pitevní zpráva. Já to komentovat nemohu."

"Slyšeli jsme, že ho krátce před smrtí vyšetřovala komise psychiatrů a prohlásila ho za duševně zdravého. Můžete to potvrdit?"

"Ano," řekl Stafford. "To je pravda." Dalších dvacet minut strávili rýpáním a šťouráním do psychiatrického vyšetření.

Josh trval na svém a pouze připustil, že pan Phelan "se zdál být" duševně zdravý.

Finanční reportéři chtěli čísla. Protože Phelan Group byla soukromou společností, velmi přísně vedenou, dostat se k nějakým informacím bylo vždy velmi těžké. Tohle většina z nich považovala za svou životní příležitost. Ale od Joshe se toho příliš nedověděli.

Za hodinu se omluvil a vrátil se do své pracovny, kde ho sekretářka informovala, že právě volalo krematorium. Ostatky pana Phelana jsou připraveny k odvezení.

5 TJ SE LÉČIL Z KOCOVINY AŽ DO POLEDNE, PAK VYPIL pivo a usoudil, že je čas dát věci do pohybu. Zavolal svému hlavnímu advokátovi, aby si ověřil současný stav věcí, a ten ho vybědl k trpělivosti. "Bude to chvíli trvat, TJ," řekl.

"Třeba nemám chuť čekat," vyštěkl TJ. Měl pocit, že se mu rozskočí hlava.

"Popřejte tomu pár dnů."

TJ praštil telefonem a odešel do zadní části svého špinavého bytu, kde, bohudík, svou ženu nenašel. Už se spolu třikrát pohádali - a to bylo sotva poledne. Nejspíš je na nákupech a utrácí zlomek z jeho nového bohatství. Teď mu však její nákupy nevadily.

"Ten starý kozel je po smrti," vykřikl hlasitě. Nikdo však nebyl nablízku.

Jeho dvě děti nebyly doma, studovaly na vysoké škole. Platila to Lillian z peněz, které jí ještě zbývaly z toho, co dostala od Troye při rozvodu před několika desítkami let. TJ tedy bydlel sám s Biff, třicetiletou rozvedenou ženou, jejíž dvě děti žily se svým otcem. Biff měla licenci na prodej nemovitostí a prodávala novomanželům "startéry", rozkošné malé domky pro rozjezd do společného života.

Otevřel si další plechovku piva a zadíval se na svůj obraz ve vysokém zrcadle v hale. "Troy Phelan Junior," prohlásil.

"Syn Troye Phelana, desátého nejbohatšího muže v Americe, čistá cena jedenáct miliard, nyní již mrtvého. Přežily ho jeho milující ženy a děti, které ho budou po otevření a potvrzení závěti milovat ještě víc. Ano!"

Definitivně se rozhodl, že dnešním dnem odhodí přezdívkou TJ a půjde životem jako Troy Phelan Junior. Je to skutečně magické jméno.

V bytě to trochu páchlo, protože Biff odmítala uklízet. Byla příliš zaměstnaná svými telefonickými hovory. Podlahy byly plné smetí a stěny docela holé. Nábytek si pronajali od společnosti, která se už s pomocí právníků pokoušela získat veškeré zařízení zpět. Kopl do lenošky a zařval: "K čertu s takovýmhle krámem! Co nevidět objednáám návrháře."

Klidně by ten kvartýr mohl podpálit. Ještě jedno nebo dvě piva, a začne si hrát se zápalkami.

Oblékl se do svého nejlepšího obleku, šedého, který měl na sobě včera, když drahý starý táta čelil psychiatrům a tak obdivuhodně je zvládl. Nebude-li pohřeb, nebude muset vyrazit do ulic, aby si koupil nový černý oblek. Zapínal si u kalhot zip a rozjařeně si hvízdal: "Armani, už přicházím..."

Ještě že má to BMW. Může žít v odporné díře, protože tu svět stejně nikdy neuvidí, zato jeho vozu si všimne. Proto se snažil každý měsíc schrastit 680 dolarů na pronájem. Když se zvolna loudal na parkoviště, vztekla svůj byt proklel. Byl

to jeden z osmdesáti nových bytů postavených kolem mělké vodní nádrže v záplavovém úseku řeky Manassas. Vyrůstal v mnohem lepších podmínkách. Prvních dvacet let strávil v pohodlí a luxusu. Pak dědil, ale ještě mu nebylo třicet a jeho pět milionů dolarů bylo pryč. A otec jím za to pohrdal.

Bojovali spolu zuřivě a pravidelně. Junior zastával u společnosti Phelan Group různá místa, ale vždy to skončilo neúspěchem. Senior ho mnohokrát vyhodil. Když totiž Senior dostal nějaký nápad, do dvou let mu to vyneslo miliony, kdežto Juniorovy podniky končily bankrotem a soudními spory.

V posledních letech boje téměř ustaly. Nic se stejně nemohlo změnit, takže se prostě oba vzájemně ignorovali. Když se však objevil nádor, TJ opět vyrazil.

Postaví si nádherný palác! Dokonce si už vybral i architekta, Japonku z Manhattanu, o níž se dočetl v časopise. Většinu roku bude asi stejně trávit v Malibu, v Aspenu nebo na Palm Beach, kde bude moci předvádět své peníze a kde ho všichni budou brát vážně.

"Co člověk udělá s půl miliardou dolarů?" ptal se v duchu sám sebe, když se řítíl po mezistátní dálnici. "Pět set milionů nezdaněných dolarů." Rozesmál se.

Dealerství BMW-Porsche, odkud si TJ pronajímal vůz, vedl jeden jeho známý. Junior teď vstoupil pyšně a s potutelným úsměvem do výstavní haly jako král světa. Kdyby chtěl, mohl by si koupit celé to zatracené místo. Na obchodníkovi stole zahlédl ranní noviny s pěkným, výrazným titulkem o otcově smrti. Nevzbudilo to v něm ani trochu smutku.

Manažer Dickie vyběhl ze své kanceláře a řekl: "TJ, je mi to opravdu líto!"

"Děkuji," řekl s krátkým zamračením Troy Junior. "Je mu líp, že to má za sebou, však víte."

"Přesto přijměte mou soustrast."

"Zapomeňte na to." Vstoupili do kanceláře a zavřeli za sebou dveře.

Dickie řekl: "V novinách stojí, že podepsal závěť těsně předtím, než zemřel. Je to pravda?"

Troy Junior se už díval na lesklé brožurky o posledních modelech automobilů. "Ano. Byl jsem tam. Rozdělil svůj majetek na šest dílů, po jednom pro každého z nás." Při řeči ani neodtrhl pohled od těch brožur, zcela záměrně, jako by již měl peníze v rukou a již se mu staly břemenem.

Dickie na něj zíral s otevřenou pusou a sesunul se do křesla. Ocítl se náhle v přítomnosti opravdového boháče? Tenhle šašek, tenhle bezcenný TJ Phelan, se stal multimilionářem? Jako každý, kdo TJ znal, se i Dickie totiž domníval, že ho starý pán vydědíl.

"Biff by ráda měla porsche," řekl Troy junior a dále si prohlížel prospekty. "Červený Carrera Turbo 911, s oběma střechami."

"Kdy?"

Troy Junior na něho pohlédl: "Hned."

"Jistě, TJ. A jak to bude s placením?"

"Zaplatím to zároveň s autem pro sebe. Taky chci 911, ale černé. Kolik to bude dělat dohromady?"

"Kolem devadesáti tisíc za jeden."

"Žádný problém. Kdy si je můžeme převzít?"

"Budu je muset nejdřív objednat. Potrvá to tak den dva. Platba bude v hotovosti?"

"Samozřejmě."

"Kdy dostanete hotové peníze?"

"Tak zhruba do měsíce, ale vozy bych chtěl hned."

Dickie zadržel dech a začal se cukat. "Podívejte, TJ, nemohu jen tak vydat dva nové vozy a nemít na ně ani jednu splátku."

"Dobrá. Pak se tedy podíváme na jaguáry. Biff si vždycky přála mít jaguára."

"Ale no tak, TJ!"

"Poslyšte, já bych si mohl koupit sakumprásk celou tuhle firmu! Hned teď bych mohl jít do kterékoli banky a požádat o deset či dvacet milionů nebo o jakoukoli částku potřebnou k zakoupení téhle díry, a oni by mi ji s radostí na dobu šedesáti dnů poskytli. Rozumíte mi?"

Dickie pokýval hlavou a přimhouřil oči. Ano, rozumí. "Kolik vám odkázal?"

"Dost, abych si mohl koupit i banku. Dáte mi ty vozy, nebo mám jít jinam?"

"Dobrá, já je seženu."

"Rozumné rozhodnutí," řekl TJ. "Tak si pospěšte. Podepišu to dnes odpoledne. Zůstaňte na telefonu." Hodil brožury Dickiemu na stůl a pyšně odešel z kanceláře.

Ramble se rozhodl uctít dědečkovu památku tím, že zůstane celý den zalezlý ve svém suterénním bytě, bude kouřit trávu, poslouchat rap a ignorovat všechny, které by snad napadlo zaklepat či zavolat. Matka mu dovolila kvůli té tragédii nejít do školy. Vlastně ho omluvila na zbytek týdne. Kdyby mu věnovala jen trochu pozornosti, musela by vědět, že ve škole nebyl už celý měsíc.

Když včera jeli z Phelanovy věže, jeho právník mu řekl, že jeho dědictví bude uloženo ve svěřeneckém fondu, dokud nedosáhne osmnácti nebo jedenadvaceti let, podle příkazů v závěti. Ačkoli tedy zatím nemohl na peníze sáhnout, jistě má právo na štědré kapesné.

Založí kapelu a s jeho penězi můžou nahrávat alba. Měl přátele v kapelách, které neměly žádnou budoucnost, protože si ti lidé nemohli dovolit pronajmout studio, ale on bude mít jiné možnosti. Rozhodl se, že se jeho skupina bude jmenovat "Ramble", on bude hrát na baskytaru, bude hlavním zpěvákem a holky po něm budou šílet. Jeho stylem bude alternativní rock se silným vlivem rapu, něco úplně nového. Už to začal vymýšlet.

O dvě patra výše, ve studovně jejich velkého domu, trávila jeho matka Tira celý den u telefonu a žvatlala se svými přáteli, kteří jí volali a vyjadřovali polovičaté kondolence. Většina z nich dlouho klábosila, než se zeptala, kolik by tak Tira mohla z celkového jmění dostat, ale ona se to bála odhadovat. Povdala se za Troye v roce 1982, když jí bylo třidvacet. Nežli k tomu došlo, podepsala tlustou předmanželskou smlouvu, která jí v případě rozvodu dávala nárok jen na deset milionů a dům.

Za šest let se rozvedli a jí už zbývaly jen dva miliony.

Tolik by toho potřebovala. Její přátelé měli na Bahamách plážové domy v tichých zátokách, zatímco ona musela jezdit do luxusních hotelů. Oni si pořizovali modelové oblečení v New Yorku, ona byla nucena nakupovat v místních obchodech. Jejich děti byly mimo domov v soukromých internátních školách a nepřekážely. Ramble byl v suterénu, odkud odmítal vycházet.

Troy jí určitě odkázal přibližně pět milionů. Jediné všivé procento! Vypočítala si to na papírovém ubrousku, když telefonovala se svým právníkem.

Geeně Phelanové Strongové bylo třicet a právě prožívala dramatické, výbušné manželství s Codym, svým druhým manželem. Pocházel z významné staré rodiny z východního pobřeží, ale jejich údajné bohatství existovalo jen v pověstech. Geena z něj rozhodně neviděla ani vindru. Cody měl bezvadné vzdělání - Taft, Dartmouth a titul MBA z Columbijské univerzity - a považoval se za obchodního génia. Nemohl se nechat omezovat nějakým zaměstnáním. Jeho talent se nedal stěsnat mezi stěny kanceláře. Jeho sny nemohly být svírány rozkazy a vrtochy šéfů. Stane se z něj multimilionář, samozřejmě jeho vlastním úsilím, a pravděpodobně nejmladší v dějinách.

Jenže po šesti letech společného života Cody stále ještě nenašel to, co by mu vyhovovalo. Po pravdě řečeno jeho finanční ztráty byly obrovské. V roce 1992 špatně odhadl vývoj cen mědi, což stálo milion dolarů z Geenina jmění. O dva roky později se popálil při neověřených předkupních transakcích, když ceny akcií na trhu dramaticky klesly. Geena ho na čtyři měsíce opustila, ale po absolvování manželské terapie se vrátila. Codyho plán na dodávky "kuřat balených do sněhu" vybuchl a on z toho vyvázl s půlmilionovou ztrátou.

Hodně také utráceli. Manželský poradce jim doporučil jako léčebný prostředek cestování a oni projeli prakticky celý svět. Mládi a bohatství mnoho jejich problémů zmírnilo, ale finanční zdroje se zmenšovaly. Pět milionů, které Troy věnoval dceři k jedenadvacátým narozeninám, se scvrklo na necelý milion a jejich dluhy narůstaly. V době, kdy se Troy vrhl přes zábradlí své terasy, procházelo jejich manželství vážnou krizí.

Následující dopoledne však strávili prohlídkami domů na prodej ve Swinks Milí, v místě jejich největších snů. A jak den ubíhal, jejich sny narůstaly. Kolem oběda se dotazovali na domy v ceně již přes dva miliony. Ve dvě odpoledne se sešli s nervózní realitní agentkou jménem Lee, která měla nadýchaný účes, zlaté prsteny, dva mobilní telefony a naleštěný cadillac. Geena se představila jako "Geena Phelanová" a příjmení vyslovila důrazně a zřetelně. Lee nejspíš nečetla finanční tisk, takže na ni jméno neudělalo žádný dojem, a teprve při prohlídce třetího domu ji Cody musel vzít stranou a pošeptat jí pravdu o svém tchánovi.

Lee si zakryla rukou ústa a řekla: "Ten bohatý chlápek, co skočil z balkonu?" Geena si právě prohlížela v navštíveném domě koupelnu se zabudovanou malou saunou.

Cody smutně přikývl.

Při setmění si prohlédli volný dům ohodnocený na čtyři miliony a jako perspektivní kupci tu nabídku seriózně zvažovali. Lee jen zřídka jednala s tak bohatými klienty a představa na takový obchod ji velice vzrušila.

Rex, čtyřicetiletý bratr TJ, byl v době Troyova úmrtí jediným z jeho potomků, proti němuž bylo vedeno kriminální vyšetřování. Rexovy potíže souvisely s krachem jedné banky, který vyvolal řadu žalob, soudních procesů a nejrůznějších šetření. Případ již tři roky velmi přísně vyšetřovali bankovní kontrolori a FBI.

Aby měl na úhradu své obhajoby i nákladného životního stylu, Rex koupil z majetku člověka zabitého v přestřelce několik nočních klubů v oblasti Fort Lauderdale. Vyznačovaly se obsluhou nahoře bez a zaměstnávaly striptérky.

Obchod s nahotou byl lukrativní, provoz slušný a zisk poměrně snadný. Aniž se musel příliš snažit, plynulo měsíčně Rexovi do kapes čtyřicet tisíc nezdaněných dolarů, zhruba čtyři tisíce z každého z jeho šesti klubů.

Kluby vedla pod svým jménem Amber Rockwellová, Rexova žena, bývalá striptérka, kterou Rex poznal jedné noci, když tančila v baru na stolech. Veškerý jeho majetek byl ve skutečnosti na její jméno, což v něm vyvolávalo značnou dávku nejistoty. Když se Amber oblékla, zbavila se výstředních bot a vulgárního makeupu, mohla se v okruhu jejich washingtonských známých vydávat za spořádanou ženu, a celkem jí to procházelo. Její minulost znalo jen pár lidí. Byla to však štetka tělem i duší a skutečnost, že všechno patřilo jí, připravila chudáku Rexovi mnoho bezesných nocí.

V době otcovy smrti měl Rex na krku více než sedm milionů dolarů dluhů, které na zkrachovalé bance soudně vymáhali věřitelé, obchodní partneři a investoři. Soudní rozhodnutí však nebylo možné vykonat, protože neexistovalo nic, nač by věřitelé mohli sáhnout. Rex žádné peníze neměl a nic nevlastnil, dokonce i jeho auto bylo psané na manželku. Spolu s Amber měl pronajatý elegantní byt a každý z nich jezdil corvetou, ale všechny doklady zněly na její jméno. Kluby a bary vlastnila zámožná korporace, kterou rovněž organizovala Amber, bez jakékoli zmínky o Rexovi. Rex zatím prostě dokázal ze všeho vyklouznout.

Manželství bylo natolik stabilní, jak se dalo čekat u dvou lidí s tak nestabilní minulostí. Hodně chodili po zábavách a měli mnoho divokých přátel, kteří se na ně lepili, přitahováni jménem Phelan. Vzдор finančním tlakům vedl veselý život, ačkoli Rex si o Amber a její konta dělal strašné starosti. Stačila by jedna nechutná hádka a mohl by přijít o všechno.

Troyovou smrtí starosti skončily. Houpačka se zhoupla a Rex byl náhle nahoře. Jeho příjmení konečně znamenalo velký majetek. Prodá bary a kluby, naráz splatí své dluhy a pak bude hrát s vlastními penězi. Jedna jediná chyba, a

Amber by opět mohla tančit po stolech a nechávat si zastrkovat za kalhotky vlhké dolarové bankovky.

Rex strávil den se svým právníkem Harkem Gettysem. Chtěl zoufale rychle dostat peníze a nutil Gettyse, aby zavolal Joshi Staffordovi a požádal o dovolení nahlédnout do závěti. Rex má rozpracované velké, ambiciózní plány, jak s penězi naložit, a Hark přitom bude na každém kroku s ním. Chce kontrolovat celou Phelan Group. Jeho podíl na majetku, ať už bude jakýkoli, dohromady s podíly TJ a obou sester jim určitě zajistí většinu ve správní radě. Ale jsou akcie vloženy do fondu, poskytnuty hotově nebo vázány některým ze sta nevyzpytatelných způsobů, jimiž se Troy bude z hrobu jistě dobře bavit?

"Musíme tu zatracenou závěť vidět!" řval na Harka celý den. Hark ho uklidňoval dlouhým obědem a dobrým vínem a brzy odpoledne přesedlali na whisky. Když se k nim přidala Amber, našla oba totálně opilé, ale nezlobila se. Rex ji nyní nemohl nijak rozhněvat. Milovala ho teď víc než předtím.

6 CESTA NA ZÁPAD PŘINESE PŘÍJEMNÝ ODDECH PO chaosu, který pan Phelan způsobil svým sebevražedným skokem. Jeho raně stál poblíž Jackson Hole v Teton Range, kde již ležela dobře stopa sněhu a další sněžení se očekávalo. Patří vůbec k dobrým mravům rozhazovat popel zesnulého po zasněžených pláních? Nemělo by se počkat na oblevu? Anebo jej rozprášíť kdekoli jinde? Joshovi to bylo úplně jedno. Klidně by ho hodil do tváře jakékoli přírodní katastrofě.

Naháněli ho právníci Phelanových dědiců. Ustarané poznámky o starcově schopnosti sestavit a podepsat závěť, které prohodil před Harkem Gettysem, vyvolaly v rodinách návaly strachu a ony reagovaly s předvídatelnou hysterií i obavami. Cesta tedy bude vlastně malou dovolenou. Spolu s Durbanem si mohou utřídit předběžné pátrání a dát dohromady další plány.

Odletěli ze státního letiště tryskovým letadlem Gulfstream IV pana Phelana. Předtím se Joshovi dostalo cti letět tímhle letadlem jen jedinkrát. Byl to nejnovější stroj v letce, stál pětaticet milionů a šlo o nejoblíbenější hračku pana Phelana. V minulém létě jim letěl do Nice, kde se procházel po pláži nahatý a pokukoval po mladých Francouzských. Josh se svou ženou a ostatními Američany zůstali oblečení a slunili se u bazénu.

Letuška jim přinesla snídani a pak zmizela v zadní palubní kuchyňce. Rozložili si na kulatém stole papíry. Let bude trvat čtyři hodiny.

Přísežná prohlášení doktorů Floweho, Zadela a Theishena byla dlouhá a mnohomluvná, zatížená jejich názory a rozvlácnými komentáři rozepsanými do nekonečných odstavců. Neobsahovala však ani jiskřičku pochybností o tom, že pan Phelan byl psychicky zdravý, jasné mysli a měl dobrou paměť. Myslelo mu to výborně a do posledních okamžiků před smrtí přesně věděl, co dělá.

Stafford s Durbanem četli prohlášení a bavili se tou ironií. Až se zveřejní nová závěť, tito tři experti budou samozřejmě vyhozeni a do případu bude vtaženo půl tuctu dalších, kteří začnou přicházet s nejrůznějšími temnými a extrémními hypotézami o duševní chorobě nebohého Troye.

O Rachel Laneové, nejbohatší misionářce světa, se toho zjistilo jen málo, ale detektivové najatí firmou šťourali dál.

Podle předběžných informací získaných z Internetu se hlavní stan misie Kmeny světa nacházel v Houstonu v Texasu. Organizace byla založena v roce 1920 a měla čtyři tisíce misionářů roztroušených po celém světě a pracujících výhradně s domorodci. Jediným jejich motivem a cílem bylo rozšířit křesťanské evangelium ke všem odlehkým domorodým kmenům na světě. Rachel pochopitelně svou náboženskou víru nezdědila po otci.

Misionáři Kmenů světa v současné době poskytují duchovní služby celkem osmadvaceti kmenům v Brazílii, nejméně deseti v Bolívii a dalším třem stovkám v ostatních částech světa. Protože jejich cílové kmeny žijí v divočině a stranou moderní civilizace, misionáři procházejí vyčerpávajícím výcvikem, který zahrnuje schopnost přežití, trénink pro život v divočině, jazykové dovednosti a zdravotnické školení.

Josh s velkým zájmem četl zprávu sepsanou misionářem, který strávil sedm let v ubohé chýši v džungli a snažil se dobře se naučit primitivnímu jazyku, aby mohl s kmenem komunikovat. Indiáni se s ním téměř nestýkali. Ostatně byl to bílý muž z Missouri, který přišel do jejich vesnice s rancem na zádech a jeho slovník byl omezen na výrazy "ahoj" a "děkuji vám". Když potřeboval stůl, musel si ho udělat. Potřeboval-li potravu, musel si ji ulovit. Trvalo pět let, než mu domorodci začali důvěřovat. A teprve koncem šestého roku svého pobytu jim vyprávěl první příběh z Bible. Byl vycvičen, aby byl trpělivý, vytvářel si dobré vztahy, učil se jazyku, poznával kulturu a pomalu, velmi pomalu začal učit Bibli.

S ostatním světem měl kmen jen málo kontaktů a jeho život se za uplynulých tisíc let takřka nezměnil.

Co to musí být za člověka, který má tak hlubokou víru a odevzdanost, že se zřekne moderní společnosti a uchýlí se do takového prehistorického světa? Misionář psal, že ho domorodci nepřijali, dokud nepoznali, že je neopustí. Rozhodl se žít s nimi navždy. Miloval je a chtěl být jedním z nich.

Tedy i Rachel tak žila v nějaké chatrči či kůlně, spala na lůžku, které si sama vyrobila, vařila na ohni, jedla potravu, kterou si vypěstovala nebo chytila a zabila. Učila děti příběhům z Bible a dospělé evangelium a určitě se vůbec nestarala o události, starosti a problémy vnějšího světa. A určitě byla velmi spokojená. Podpírala ji víra.

Zdálo se přímo kruté vytrhovat ji z tohoto života.

Durban si materiály přečetl také a řekl: "Možná že ji ani nikdy nenajdeme. Bez telefonu, bez elektřiny. K čertu, člověk bude muset lézt po horách, aby se k těm lidem vůbec dostal."

"Nemáme na výběr," řekl Josh.

"Kontaktoval jste Kmeny světa?"

"Chci to udělat dneska."

"Co jim řeknete?"

"Ještě nevím. Ale rozhodně jim nesmíme prozradit, že pátráme po jednom z jejich misionářů, protože právě zdědil jedenáct miliard dolarů."

"Jedenáct miliard před zaplacením dědické daně."

"I potom z toho zůstane pěkná sumička."

"Co jim tedy řeknete?"

"Povíme jim, že jde o naléhavou právní záležitost, že to docela spěchá a že s Rachel musíme mluvit osobně."

Jeden z faxů na palubě letounu se rozbzučel a začaly z něj lézt pruhy papíru. První sdělení bylo od Joshovy sekretářky. Obsahovalo seznam ranních telefonátů - téměř všechny byly od zástupců Phelanových dědiců, dva od reportérů. Spolupracovníci sdělovali výsledky předběžného studia různých aspektů použitelných virginských zákonů. S každou stránkou, kterou si Josh s Durbanem přečetli, chvatně nadrápaná závěť starého Troye nabývala na neotřesitelnosti. Oběd byl lehký, pár sendvičů a ovoce. Opět je obsluhovala letuška, která se po celou dobu držela vzadu v kabině a objevovala se jen tehdy, když vyprázdnili své šálky s kávou.

Za jasného počasí přistáli v Jackson Hole, přistávací dráhu lemovaly vysoké závěje odhrabaného sněhu. Vystoupili z letadla, ušli pětadvacet metrů a přestoupili do Troyova oblíbeného vrtulníku Sikorsky S-76C. Za deset minut se vznášeli nad Troyovým milovaným rančem a vrtulníkem zmítal ostrý vítr. Durban zbledl. Josh pomalu, dost nervózně otevřel dvířka a prudký vítr ho udeřil do tváře.

Pilot kroužil ve výšce dvou tisíc stop a Josh z malé černé urny zvolna vysypával Troyův popel. Vítr jej okamžitě roznášel na všechny strany, takže Troyovy pozůstatky zmizely dávno předtím, než dopadly na sníh. Jakmile byla urna prázdná, Josh vtáhl promrzlou paži do kabiny a zavřel dveře.

Dům na ranči byl ve skutečnosti dlouhý srub postavený ze silných klád a měl docela venkovský ráz. Měřil sice přes devět set čtverečních metrů, ale byl to přece jen srub. Troy jej koupil od jednoho herce, jehož kariéra odvedla na jih. Sluha v manšestrovém obleku se ujal zavazadel a služebná jim namíchala kávu. Zatímco Josh volal do své kanceláře, Durban se obdivoval vycpaným zvířatům rozvěšeným po stěnách. V krbu hučel hořící oheň a kuchař se nechal ptát, co by si přáli k večeři.

Jeden ze Staffordových spolupracovníků, muž jménem Montgomery, který byl u firmy už čtyři roky, třikrát zabloudil ve změti houstonských ulic, než našel kanceláře misie Kmeny světa. Byly zastrčené v přízemí pětipatrové budovy.

Zaparkoval pronajatý vůz a utáhl si vázanku.

Předtím mluvil s panem Trillem dvakrát po telefonu, a ačkoli přišel na schůzku o hodinu později, nezdálo se, že by to vadilo. Pan Trill byl zdvořilý a hovořil vybraně, ale nevypadal, že by byl příliš ochotný pomoci. Vyměnili si obvyklé formality a Trill se zeptal: "Tak, a co pro vás mohu udělat?"

"Potřebuji nějakou informaci o jedné z vašich misionářek," řekl Montgomery.

Trill přikývl, ale neřekl nic.

"Jde o Rachel Laneovou."

Trill několikrát zamžikal, jako by pátral v paměti. "To jméno mi nic neříká. Víte, máme v terénu na čtyři tisíce lidí."

"Ona pracuje v pohraniční oblasti mezi Brazílií a Bolívií."

"Kolik toho o ní víte?"

"Nic moc, ale potřebujeme ji nalézt."

"Jaký je k tomu důvod?"

"Jde o právní záležitost," řekl Montgomery tak váhavě, že to znělo podezřele.

Trill se zamračil a přitiskl si k lokty k tělu. Jeho slabý úsměv zmizel. Zeptal se: "Dostala se do nějakých potíží?"

"Ne, ale ta záležitost je velmi naléhavá. Potřebujeme se s ní setkat."

"Nemůžete poslat dopis nebo balíček?"

"Obávám se, že ne. Potřebujeme její spolupráci a její podpis."

"Soudím, že jde o něco důvěrného."

"Mimořádně."

Něco klaplo a Trillův zamračený výraz změkkl. "Omluvte mě na okamžik." Zmizel z kanceláře a nechal Montgomeryho, aby si prohlížel skromné vybavení. Jedinou dekorací na stěnách byla sbírka zvětšených fotografií inidánských dětí. Když se Trill vrátil, byl to zcela jiný člověk. Upjatý, bez úsměvu a bez chuti spolupracovat. "Lituji, pane Montgomery," řekl a ani se neposadil. "Nebudeme schopni vám pomoci."

"Je v Brazílii?"

"Lituji."

"V Bolívii?"

"Lituji!"

"Existuje vůbec?"

"Nemohu na vaše otázky odpovědět."

"Na žádné?"

"Na žádné."

"Mohl bych mluvit s vaším šéfem nebo nadřízeným?"

"Jistě."

"A kde je?"

"Na nebesích."

Když povečeřeli vydatné řízky v houbové omáčce, Josh Stafford a Tip Durban se uchýlili do pracovny, kde v krbu

hučel oheň. Jiný sluha, Mexičan v bílé kazajce a naškrobených kalhotách, jim ze skříňky pana Phelana přinesl velmi starou sladovou skotskou. Poručili si kubánské doutníky. Ze stěra v koutě místnosti tiše zněly Pavarottiho vánoční písně.

Josh se zadíval do ohně a řekl: "Myslím, že budeme muset někoho poslat, aby Rachel našel, souhlasíte?"

Tip právě dlouze potahoval z doutníku, takže jen přikývl.

"A nemůže to být ledaskdo. Musí to být právník, někdo, kdo umí vysvětlit právní záležitosti. A kvůli důvěryhodnosti to musí být někdo z naší firmy."

Protože měl Tip ústa plná kouře, opět jen přikývl.

"Takže koho pošleme?"

Tip zvolna vyfoukl kouř z úst i z nosu a oblak dýmu mu zahalil tvář. Když se rozptýlil, Tip konečně promluvil: "Jak dlouho to bude trvat?"

"Nevím, ale krátká cesta to nebude. Brazílie je velká země, o pralesích a o horách ani nemluvě. A ty kmeny žijí v tak odlehlých oblastech, že tam nikdy neviděli ani auto."

"Tam já nejedu."

"Můžeme najmout místní vůdce nebo podobně, ale přesto to bude trvat nejméně týden."

"Nejsou tam dole lidojedi?"

"Ne."

"A co anakondy?"

"Uklidněte se, Tipe. Vy tam nepojedete."

"Díky."

"Ale chápete ten problém, ne? Máme šedesát právníků, všichni mají tolik práce, že se v ní topí. My sami bychom to sotva zvládli. Nikdo z nás prostě nemůže se vším praštit a jít tu ženskou hledat."

"Pošlete nějakého asistenta."

Joshovi se ten návrh nelíbil. Usrkoval skotskou, bafal z doutníku a naslouchal praskání ohně v krbu. "Musí to být právník," prohodil polohlasem, jakoby jen sám pro sebe.

Sluha se vrátil s čerstvým pitím. Poptal se, zda si nepřejí moučník nebo kávu, ale hosté již měli vše, co chtěli.

"A co takhle Nate?" zeptal se Josh, když zase osaměli.

Bylo zřejmé, že Josh myslel na Natea po celou dobu, a Tipa to trochu vyvedlo z rovnováhy. Vyhrkl: "To má být vtip?"

"Ne."

Zatímco zvažovali myšlenku vyslat Natea, oba zvolna překonávali své původní výhrady a pochybnosti. Nate O'Riley byl už třicet let společníkem firmy a v současné době pobýval v rehabilitačním sanatoriu v Blue Ridge Mountains, západně od Washingtonu. V uplynulých deseti letech byl častým návštěvníkem léčeben a specializovaných sanatorií, kde se léčil ze svých závislostí, sbíral síly, opaloval se, hrál tenis a přísahal, že se jednou provždy zbaví drog a alkoholu. A zatímco přísahal, že každé jeho selhání je tím posledním dopadem na dno, pokaždé následoval pád ještě tvrdší. Nyní, v osmačtyřiceti, to byl zlomený člověk, dvakrát rozvedený a právě čelící závažnému obvinění z daňového úniku. Jeho budoucnost rozhodně nebyla zářivá.

"On vlastně mívá rád výpravy do přírody a drsnější sporty, ne?" zeptal se Tip.

"Ach ano. Potápění s dýchacím přístrojem, horolezectví a podobné bláznoviny. Pak se začal sypat a soustředil se jenom na práci."

Jeho pád začal, když mu bylo zhruba pětatřicet a podařilo se mu vyhrát obdivuhodnou řadu velkých soudních procesů proti ledabylým lékařům. Stal se hvězdou v zápase s lékařským lajdáctvím a zanedbáváním povinné péče, ale také začal těžce pít a brát kokain. Zanedbával rodinu a zcela propadl svým závislostem - velkým procesům, pití a drogám. Nějak se mu dařilo mezi nimi balancovat, ale pořád byl na pokraji katastrofy. Pak jeden případ prohrál a poprvé spadl ze srázu. Firma ho uklidila do prvotřídní léčebny, a když se dal dostatečně dohromady, přišel jeho obdivuhodný návrat. První z mnoha dalších.

"Kdy ho mají pustit?" zeptal se Tip. Ta myšlenka ho už nepřekvapovala a naopak se mu začínala stále víc zamlouvat.

"Brzy."

Nate se stal těžkým alkoholikem. Dokázal zůstat střízlivý celé měsíce, ba i roky, ale nakonec všemu propadl znovu. Chemikálie zpusťovaly jeho tělo i mysl. Choval se podivně a firmou se začaly šířit pověsti, že je šílený, které nakonec pronikly i do právnícké sítě pomluv.

Zhruba před čtyřmi měsíci se zavřel v motelovém pokoji s láhví rumu a pytlím pilulek a mnozí jeho kolegové v tom viděli pokus o sebevraždu.

Během deseti let ho Josh poslal na léčení už počtvrté.

"Mohlo by mu to docela prospět," řekl Tip. "Aspoň na chvíli změni prostředí."

7 TŘETÍHO DNE PO PHELANOVĚ SEBEVRAŽDĚ HARK Gettys přišel do své kanceláře ještě před svítáním, unavený, ale zvědavý, co nastávající den přinese nového. Večere s Rexem Phelanem se protáhla o několik hodin strávených v baru, kde žvanili o závěti a osnovali strategii. Nebylo divu, že měl zarudlé a napuchlé oči a bolela ho hlava, celkem rychle se však vzchopil a uvařil si kávu.

Harkovy sazby za hodinu práce byly různé. Minulého roku se zabýval ostudným rozvodovým řízením za směšných dvě stě dolarů na hodinu. V předběžném rozpočtu požadoval po všech svých potenciálních klientech tři sta padesát dolarů, což bylo na ambiciózního washingtonského advokáta poněkud málo. Když je však na tuto částku nachytil, mohl pak vyšroubovat závěrečné vyúčtování a dostat tolik, kolik si přál. Indonéská cementářská společnost mu v

bezvýznamném soudním případě zaplatila za hodinu čtyři sta padesát dolarů, ačkoli se po obdržení účtu trochu cukali. Na trestním případě zaviněného úmrtí vydělal třetinu ze tří set padesáti tisíc. Když došlo na poplatky, měl vždycky navrch.

Byl zástupcem pro civilní spory u druhořadé firmy zaměstnávající čtyřicet právníků, která byla pověstná nepoctivým jednáním a vzájemnými spory, které omezovaly její růst, ale Hark se chtěl postavit na vlastní nohy. Téměř polovina Markových ročních příjmů padla na režijní náklady; on však soudil, že ty peníze by měly raději jít do jeho vlastní kapsy. Během té bezesné noci se v jednu chvíli rozhodl, že zvýší sazbu na pět set za hodinu s týdenní zpětnou platností. V uplynulých šesti dnech se zabýval jen Phelanovou záležitostí a po starcově smrti se jeho bláznivá rodina stala doslova advokátským snem.

Právě dědický soudní spor byl pro Harka dosud nesplněným snem - dlouhý zuřivý boj se skupinami právníků produkujících tuny spisového balastu. A soudní proces by byl nádherný, vysoce odborný zápas o jedno z největších bohatství v Americe a Hark by byl v jeho středu. Vítězství by bylo krásné, nikoliv však rozhodující. Vydělal by jmění a proslavil se, a o to v moderní advokacii jde.

Při pěti stech dolarech na hodinu, šedesáti hodinách za týden a padesáti týdnech za rok bude Harkův hrubý příjem činit jeden a půl milionu. Náklady na novou kancelář - platy sekretářek a odborných asistentů - budou činit nejvýše půl milionu, takže Hark by mohl mít milion doláčů, kdyby opustil svou nynější mizernou firmu a otevřel si někde o kus dál novou, vlastní.

Hotovo. Jedním douškem vypil kávu a v duchu dal sbohem své zaneřaděné kanceláři. Sbalí Phelanovy spisy a možná i jednoho či dva další klienty. Vezme s sebou svou sekretářku a jednoho úředníka - a musí to udělat rychle, aby si firma nezačala na Phelanův případ dělat nějaké finanční nároky.

Usedl ke stolu. Jeho tep se zvýšil vzrušením z představy rychle se blížícího nového dobrodružství a Hark uvažoval o všech možných způsobech, jak začít válčit s Joshem Staffordem. Měl důvod i ke starostem. Stafford neměl nejmenší chuť zveřejnit obsah nové závěti a vyslovil pochybnosti o její platnosti ve vztahu k sebevraždě. Harka vyvedla z konceptu náhlá změna Staffordova tónu hned po sebevraždě. A teď si Stafford odjede z města a odmítá odpovídat na telefonické vzkazy.

Ach, jak už touží po boji!

V devět se sešel s Libbigail Phelanovou-Jeterovou a Mary Ross Phelanovou-Jackmanovou, dvěma Troyovými dcerami z prvního manželství. Na Harkovo naléhání schůzku zařídil Rex. Ačkoli obě ženy měly momentálně vlastní právníky, Hark chtěl, aby se staly jeho klientkami. Čím víc klientů, tím víc lejster na jednacím stole v soudní síni. Kromě toho to znamená, že by mohl účtovat každé z nich po pěti stech doláčů na hodinu za tutéž práci.

Schůzka byla trapná, protože ani jedna z žen Harkovi nedůvěřovala - nevěřily totiž svému bratru Rexovi. TJ měl tři vlastní právníky a jejich matka dalšího. Proč by ony měly spojovat síly, když to nikdo jiný nedělá? Je-li v odkazu tolik peněz, proč by každá nemohla mít také vlastního právníka?

Hark naléhal, ale velkého úspěchu nedosáhl. Byl zklamán, ale později přece jen zahájil kroky k realizaci svých plánů na okamžité opuštění firmy. Cítil peníze.

Libbigail Phelanová-Jeterová byla vzdorovitě dítě, které nemělo rádo svou matku Lillian a tíhlo spíše k otci, který býval jen zřídka doma. Bylo jí devět, když se rodiče rozvedli.

Když jí bylo čtrnáct, Lillian ji vykvartýrovala do internátní školy. Troy internátní školy neuznával, jako by věděl něco o výchově dětí, a po celou dobu studia s netypickým úsilím udržoval s Libbigail kontakt. Často jí říkal, že je jeho favoritkou. A ona byla určitě ze svých sourozenců nejbystřejší.

Na slavnostní ukončení střední školy se však nedostavil a neposlal ani dárek. Libbigail celé léto uvažovala, jak ho za to nějak ranit. Uprchlá do Berkeley a předstírala, že bude studovat středověkou irskou poezii, ve skutečnosti však měla v úmyslu studovat co nejméně nebo vůbec ne. Troy nesnášel pomyšlení, že se vůbec přihlásila na vysokou školu v Kalifornii, a dokonce na tak radikální školu jako Berkeley. Právě končil Vietnam, studenti vyhráli a bylo co oslavovat. Libbigail snadno vklouzla do kultury drog a náhodného sexu. Žila v třípatrovém domě se skupinou studentů všech ras, pohlaví a sexuálních preferencí. Týden co týden se měnily jejich kombinace i počet. Říkali si komuna, ta však neměla žádnou strukturu, ani pravidla. Peníze nebyly problém, protože většina z nich pocházela z bohatých rodin. Libbigail byla prostě známá jako bohaté dítě z Connecticutu. Troyovo jmění v té době činilo jen nějakých sto milionů.

S pocitem dobrodružství vystřídal Libbigail mnoho druhů drog a skončila u heroinu. Jejím dodavatelem byl jazzový bubeník jménem Tino, který se usídlil v komuně. Táhlo mu už na čtyřicetku, vypadl z vysoké školy v Memphisu a nikdo přesně nevěděl, jak a kdy se stal členem komuny. Ale nikoho to nijak zvlášť nezajímalo.

Libbigail se na nějaký čas zbavila drog, aby mohla odjet na východní pobřeží na oslavu svých jedenadvacátých narozenin. Pro každé Phelanovo dítě to byl slavný den, v němž Troy oslavenci udílel Dar. Troy totiž nevěřil v zodpovědnost svých dětí. Pokud nejsou spolehliví v jedenadvaceti, proč je stále vodit za ručičku? Zakládat pro ně svěřenecké fondy by znamenalo shánět poručníky a právníky a neustále bojovat s rozhněvanými dětmi, které otravuje, že jim účetní přidělují po troškách jejich vlastní peníze. Troy se rozhodl, že jim prostě nějaké peníze daruje v hotovosti - ať si plavou, nebo ať se potopí.

Většina Phelanů se potopila skutečně rychle.

Troy samozřejmě na její narozeniny opět zapomněl. Byl za obchodem kdesi v Asii. A kromě toho se tehdy ve svém druhém manželství s Janie a malými dětmi Rockym a Geenou cítil celkem dobře a o svou první rodinu ztratil veškerý zájem.

Libbigail ho však nepostrádala. Právníci pro udělení Daru všechno připravili a ona a Tino, oba totálně zfetovaní, se na týden usadili v luxusním manhattanském hotelu.

Peníze jí vydržely téměř pět let a za tu krátkou dobu vystřídala dva manžely a mnoho milenců, byla dvakrát ve vězení, třikrát absolvovala dlouhodobou odvykací léčbu a prodělala autohavárii, při níž málem přišla o levou nohu. Její nynější manžel byl bývalý motorkář. Poznala se s ním v protigrogové léčebně. Vážil sto padesát kilo a nosil šedivý rozčezený plnovous, který mu padal až na hrud'. Jmenoval se Spike a v současné době se z něho stal docela slušný člověk. V dílně za jejich velmi skromným domem v Lutherville, předměstí Baltimoru, vyráběl dřevěný nábytek. Libbigailin právník byl neupravený chlapík jménem Wally Bright. Jakmile opustila Harka, šla rovnou za ním do jeho kanceláře a dopodrobna ho informovala o všem, co Hark říkal. Byl to bezvýznamný troškař, který inzeroval bezbolestné rozvody v autobusových zastávkách v oblasti Bethesda. Projednával jeden z Libbigailiných rozvodů a čekal rok, než za to dostal zaplacené. Měl s ní však trpělivost. Byla přece Phelanová! Mohla by se pro něho stát vstupenkou k tučným honorářům, které si nikdy nebyl schopn sám zařídit. V její přítomnosti zavolal Markovi Gettysovi a rozpoutal divoký telefonický souboj, který zuřil patnáct minut. Dupal kolem stolu, mával rukama a do telefonu vykřikoval sprostárný. "Pro svou klientku budu i vraždit," zařval v jednom okamžiku a udělal tím na Libbigail velký dojem. Když skončil, dovedl ji galantně ke dveřím a políbil ji na tvář. Obskakoval ji, konejšil ji a nestydatě jí lichotil. Věnoval jí pozornost, po jaké toužila celý život. Nevypadala špatně - měla sice trochu nadváhu a nezřízený život se na ní podepsal, ale Wally už viděl i horší. Vyspal se i s horšími. Ve správném okamžiku by se ji mohl pokusit svést.

8 KDYŽ SE NATE PROBUDIL, JEHO NÁVRŠÍ BYLO pokryto šesti palci nového sněhu. Stěnami pokoje pronikaly úchvatné Chopinovy melodie. Minulý týden to byl Mozart. Na předminulý týden si nevzpomínal. Nedávno to byl Vivaldi, ale to všechno se mu už rozplývalo v mlze.

Tak, jak to každé ráno dělal již téměř čtyři měsíce, i dnes Nate odešel k oknu a zadíval se na údolí řeky Shenandoah, rozprostírající se o tisíc metrů níž. Také na něm ležela bílá pokrývka a on si vzpomněl, že za pár dní budou Vánoce. O Vánocích už tady nebude. Alespoň mu to Josh Stafford a jeho lékaři často slibovali. Myšlenky na Vánoce ho rozesmutnily. V nepříteli vzdálené minulosti prožil několikery příjemné Vánoce, když byly děti ještě malé a jeho život stabilní. Děti však jsou už pryč, buďto vyrostly, anebo je odvedly jejich matky, takže poslední věc, kterou si Nate přál, bylo prožít tyhle Vánoce někde v baru, kde by s jinými ubohými opilci zpíval koledy a předstíral, že je šťastný. Údolí bylo bílé a tiché, jen v dálce se pohybovalo jako mravenci několik automobilů.

Podle nemocničního řádu měl Nate ráno deset minut meditovat, buďto v modlitbě, nebo při józe. Tak ho to ve Walnut Hill učili. Dnes místo toho udělal pár sedů-lehů a pak si šel zaplavat.

K snídani byla černá káva a máslem pomazaný piškotový vdolek. Nate snídal společně se Sergiem, svým poradcem, terapeutem a učitelem v jedné osobě. A v uplynulých čtyřech měsících se Sergio stal i jeho nejlepším přítelem. O mizerném životě Natea O'Rileyho věděl všechno.

"Dnes vám přijede návštěva," řekl Sergio.

"Kdo?"

"Pan Stafford."

"Výborně."

Každý kontakt s vnějším světem byl vítán, především proto, že byl tak omezený. Josh ho navštěvoval jednou za měsíc. Druzí dva přátelé z firmy jednou urazili tu tříhodinovou cestu z Washingtonu a přijeli se podívat, měli však hodně práce a Nate to chápal.

Televize byla ve Walnut Hill zakázaná kvůli reklamám na pivo a kromě toho mnoho pořadů a filmů pít vychvalovalo. Ze stejných důvodů tu nebyly ani žádné populární časopisy. Nateovi to nevadilo. Po čtyřech měsících ho vůbec nezajímalo, co se děje v hlavním městě, na Wall Street nebo na středním Východě.

"Kdy má přijet?" zeptal se.

"Během dopoledne."

"Po mém cvičení?"

"Samozřejmě."

Cvičení nesmělo nic narušit. Šlo o dvouhodinovou orgii potu, vrčení a řvaní se sadistickou osobní trenérkou s dokonale vytrénovaným tělem, kterou Nate tajně zbožňoval.

Právě odpočíval ve svých pokojích, pojídal červený pomeranč a díval se opět do údolí, když přišel Josh.

"Vypadáte skvěle," řekl Josh. "O kolik jste zhubnul?"

"O šest a půl kila," řekl Nate a poplácal se hrdě po plochem břiše.

"To je celkem dost. Možná že bych tu měl taky strávit nějakou dobu."

"Vše vám to doporučuji. Strava je naprosto bez tuku i bez chuti a připravuje ji šéfkuchař s cizím přízvukem. Porce zakryje sotva polovinu talíře, párkrát si kousnete a je po všem. Oběd i večere trvají zhruba sedm minut, pokud žvýkáte pomalu."

"Za tisíc doláčů na den by člověk čekal výborné jídlo."

"Přinesl jste mi alespoň pár sušenek nebo tak něco, Joshi? Nějaké brambůrky nebo oplatky? Určitě máte něco schovaného v kufríku."

"Lituji, Nate. Nemám nic."

"Ani bonbony, kreky nebo lentilky?"

"Bohužel."

Nate si ukousl kousek pomeranče. Seděli těsně vedle sebe a kochali se vyhlídkou. Minuty ubíhaly.

"Jak se cítíte?" zeptal se Josh.

"Už se odtud potřebuju dostat, stává se ze mě robot."

"Vaši doktoři říkají, že tak přibližně za týden."

"Bezva. A co potom?"

"Uvidíme."

"Co to znamená?"

"Znamená to, že uvidíme."

"No tak, Joshi!"

"Počkáme a uvidíme, co se stane."

"Můžu se vrátit k firmě, Joshi? Řekněte mi to."

"Ne tak rychle, Nate. Máte dost nepřátel."

"Kdo nemá? Ale je to přece vaše firma, k čertu! Ti chlápci musí poslouchat, ať řeknete cokoli."

"Máte pár problémů."

"Mám tisíc problémů, ale přece mě nemůžete vykopnout."

"Ten bankrot nějak vyřešíme, ale s tím trestním stíháním to nebude lehké."

Ne, nebylo to vůbec snadné a Nate to nemohl jednoduše pustit z hlavy. Od roku 1992 do 1995 nepřiznal vedlejší příjem ve výši kolem šedesáti tisíc dolarů.

Strčil kůru z pomeranče do pytle na odpadky a řekl: "Tak co vlastně čekáte, že budu dělat? Sedět celé dny doma?"

"Budete-li mít štěstí."

"Co tím chcete říct?"

Josh musel postupovat opatrně. Jeho přítel se právě vynořoval z černé díry a bylo třeba ho chránit před přílišnými šoky.

"Myslíte, že mě zavrou?" zeptal se Nate.

"Troy Phelan zemřel," řekl Josh a Nateovi chvíli trvalo než se přeorientoval na změnu tématu.

"Ach, pan Phelan," řekl.

Nate měl u firmy vlastní malé oddělení. Bylo na konci dlouhé chodby na šestém podlaží a on tam s ještě jedním právníkem, třemi úředníky a půltuctem sekretárek pracoval na žalobách proti lékařům a o zbytek firmy se zajímal jen málo. Samozřejmě věděl, kdo je Troy Phelan, ale s jeho právními záležitostmi neměl nikdy nic společného.

"Je mi to líto," řekl.

"Tak vy jste o tom neslyšel?"

"Tady se nedovíte nic. Kdy zemřel?"

"Před čtyřmi dny. Skočil z okna."

"Bez padáku?"

"Přesně tak."

"Neuměl létat, co?"

"Ne. Ani se o to nepokoušel. Viděl jsem, jak se to stalo. Podepsal právě dvě závěti, první, kterou jsem připravil já, a druhou a poslední, kterou napsal vlastní rukou. Pak se rozběhl a skočil."

"Vy jste to viděl?"

"Ano."

"Dobrý. Musel to být kus magora."

V Nateově hlase zazněly stopy pobavení. Před necelými čtyřmi měsíci ho našla pokojská v motelovém pokoji s břichem plným rumu a pilulek.

"Odkázal všechno své nemanželské dceři, o níž jsem nikdy neslyšel."

"Je vdaná? Jak vypadá?"

"Chci po vás, abyste ji šel hledat."

"Já?"

"Ano."

"Ona se ztratila?"

"Nevíme, kde je."

"A kolik jí toho..."

"Kolem jedenácti miliard před zaplacením daně."

"Víte o tom?"

"Ne. Dosud ani neví, že Troy zemřel."

"Víte, že Troy byl jejím otcem?"

"Já nevím, co ví."

"A kde je?"

"Myslíme, že někde v Brazílii. Je misionářka, pracuje u nějakého zapadlého indiánského kmene."

Nate vstal a začal přecházet kolem stolu. "Kdysi jsem tam strávil týden," řekl. "Když jsem studoval práva. Byl zrovna karneval, po ulicích Ria tančila nahá děvčata, kapely vyhrávaly sambu a milion lidí se bavil celou noc." Jeho hlas zeslábl, jak se mu v paměti náhle vynořila a zase rychle vybledla krátká hezká vzpomínka.

"Tohle nebude karneval."

"Ne, to určitě ne. Dal byste si trochu kávy?"

"Ano. Černou."

Nate stiskl knoflík na stěně a do mikrofonu nahlásil objednávku. Tisíc dolarů na den pokrývalo i pokojovou službu.

Opět se usadil u okna a zeptal se: "Jak dlouho budu pryč?"

"Je to sice odhad naslepo, ale řekl bych, že tak deset dnů. Není proč spěchat a ona možná bude těžko k nalezení."

"V které části země by měla být?"

"Na západě. Poblíž Bolívie. Organizace, pro kterou pracuje, se specializuje na vysílání svých lidí do džunglí, kde pečují o Indiány z doby kamenné. Trochu jsme v tom pátrali a zdá se, že se pyšní vyhledáváním těch nejvzdálenějších lidí na tváři zeměkoule."

"Vy po mně chcete, abych napřed našel tu správnou džungli, pak ji celou prolezl a hledal ten správný indiánský kmen, a potom ty lidi nějak přesvědčil, že jsem přátelský advokát ze Států a že by mi měli pomoci najít ženu, která pravděpodobně vůbec nechce být nalezena?"

"Tak nějak."

"Zní to zábavně."

"Považujte to za dobrodružství."

"Kromě toho mne to bude držet mimo kancelář, že, Joshi? Není to snad ten pravý důvod? Nějaké rozptýlení, zatímco vy budete dávat všechno do pořádku?"

"Někdo tamjet musí, Nate. S tou ženou se musí setkat tváří v tvář právník z naší firmy, ukázat jí kopii závěti, všechno jí vysvětlit a zjistit, co chce v budoucnu dělat. Nemůže to zařídít ani žádný z našich asistentů, ani brazilský právník."

"A proč zrovna já?"

"Protože všichni ostatní mají moc práce. A vy znáte rutinu. Žil jste v tom víc než dvacet let. Bydlel jste v kanceláři, obědval v soudní budově a spal ve vlaku. A kromě toho by vám to mohlo prospět."

"Joshi, snažíte se zabránit, abych se nevrhl do ulic? Protože jestli vám jde o to, pak plýtváte časem. Já už jsem čistý."

"Čistý a střízlivý. Už žádné bary, žádné partičky, žádní dealeri! Joshi, jsem čistý a napořád!"

Josh při těch slovech pokyvoval hlavou, protože se to od něho čekalo. Ale tohle už zažil. "Já vám věřím," řekl a velice si přál, aby to byla pravda.

Zaklepal poslíček a přinesl jim na stříbrném podnosu objednanou kávu.

Po chvíli se Nate zeptal: "A co moje obvinění? Předpokládá se přece, že dokud se to nevyřídí, neopustím Státy."

"Mluvil jsem se soudcem a řekl jsem mu, že je to naléhavá záležitost. Chce vás vidět za devadesát dnů."

"Je příjemný?"

"Hotový Santa Claus."

"Myslíte si, že jestli mě odsoudí, bude aspoň trochu velkorysý?"

"Na to je ještě rok času. S tím si budeme dělat starosti později."

Nate seděl u malého stolu, hrbil se nad kávou a hleděl do šálku, jako by přemítal ještě o nějakých otázkách. Josh seděl naproti němu a díval se do dálky.

"A co když odmítnu?"

Josh pokrčil rameny, jako by mu na tom nezáleželo. "Žádný problém. Najdeme někoho jiného. Můžete si říkat, že vám nabízím dovolenou. Nebo se snad bojíte džungle?"

"Samozřejmě že ne!"

"Tak běžte a trochu se pobavte!"

"Kdy bych měl vypadnout?"

"Za týden. Brazílie požaduje víza, musíme zatahat za nějaké provázky. Kromě toho ty provázky mají volné konce i tady."

Walnut Hill požadoval nejméně týden takzvaného předběžného propuštění, období, v němž se pacient důkladně připravuje na návrat do běžného života. Dosud prodělával odvykání, přísný režim, neustálou péči. Před propuštěním je třeba přivést ho do náležitého citového, duševního i tělesného stavu, aby se dokázal vypořádat s nároky vnějšího světa.

"Týden," opakoval si pro sebe Nate.

"Zhruba týden, ano."

"A ten výlet bude trvat deset dní."

"Odhaduji to tak."

"To znamená, že tam dole budu celé svátky."

"Už to tak vypadá."

"No, to je skvělý nápad."

"Vy chcete zapomenout na Vánoce?"

"Ano."

"A co vaše děti?"

Nate měl čtyři děti, po dvou s každou manželkou. Jedno studovalo na univerzitě, druhé na odborné vysoké škole a dvě na základní.

Zamíchal si lžičkou kávu a se svěšenými rameny řekl: "Joshi, ani slůvko! Jsem tu skoro čtyři měsíce, a od nikoho z nich nepřišlo ani slovíčko!" V hlase mu zněla bolest a zoufalství.

"To je mi líto!" řekl Josh.

Joshovi se obě Nateovy rodiny ozvaly. Obě ženy měly právníky, kteří dovedli čenichat po penězích. Nateův nejstarší syn studoval postgraduál na Severozápadní univerzitě, potřeboval peníze na školné a osobně Joshovi zavolal.

Nezajímalo ho však otcův zdravotní stav, ale stav otcových podílů na ziscích firmy. Byl drzý a hrubý a Josh mu nakonec vynadal.

"Rád bych se vyhnul všem setkáním a svátečnímu veselí," řekl Nate, vstal od stolu a začal se opět procházet po pokoji.

"Takže byste jel?"

"Je to v Amazonii?"

"Ne, ta oblast se jmenuje Pantanal, největší mokřady na světě."

"To znamená i pirani, anakondy a aligátory?"

"Určitě."

"A co kanibalové?"

"Nebude jich tam víc než ve Washingtonu."

"Mluvím vážně."

"Myslím, že tam nejsou. Ta organizace za jedenáct let neztratila ani jednoho misionáře."

"A když půjde o právníka?"

"Jsem si jistý, že by si rádi z jednoho udělali řízky. Ale no tak, Nate! Tohle nebude nic náročného. Kdybych neměl tolik práce, rád bych jel sám. Pantanal je obrovská ekologická rezervace."

"Nikdy jsem o něm neslyšel."

"Protože jste už léta nikde nebyl. Denně jste chodil do kanceláře a ani jste z ní nevystřčil nos."

"Kromě odvykacích pobytů."

"Udělejte si dovolenou a poznejte jinou část světa."

Nate dlouho srkal kávu a chystal se změnit téma. "A co bude, až se vrátím? Budu mít svou kancelář? Jsem pořád váš společník?"

"Opravdu byste to chtěl?"

"Samozřejmě," řekl Nate, ale s nepatrným zaváháním.

"Jste si tím jistý?"

"A co bych tak asi dělal jiného?"

"Já nevím, Nate, ale už je to vaše čtvrtá rehabilitace za deset let. Ty vaše pády jsou čím dál tím horší. Vyjdete-li nyní odsud a půjdete-li rovnou do kanceláře, bude z vás nejspornější právní zástupce v případech zanedbání povinné péče na světě. Budete ignorovat staré přátele, staré bary, staré sousedy, ale zase jen tak půl roku. Nebudete dělat nic než dít, dít a dít. Předtím jste měl dost velkých případů, soudních procesů a znamenalo to pro vás velký tlak. A pak šlápnete vedle a za rok dojde k dalšímu zhroucení. Může vás vyhledat starý kamarád nebo nějaké děvče, od špatné poroty dostanete špatné rozhodnutí. Já bych hlídal každé vaše hnutí, ale nikdy nepoznám, kdy uklouznete."

"Už žádné uklouznutí nebude, Joshi! Přisahám!"

"To už jsem sice slyšel i předtím, chci vám však věřit. Ale co když se ti vaši démoni vynoří znovu, Nate? Stačí pár minut a skončíte nakonec sebevraždou."

"Už se znovu nezhroutím!"

"Ten příští pád by byl i váš poslední, Nate! Skončil by vašim pohrbem, dali bychom vám poslední sbohem a dívali se, jak vás spouští do hrobu. A já nechci, aby k tomu došlo."

"Ani já to nechci, přísahám."

"Tak zapomeňte na kancelář. Tam je toho na vás příliš."

Na rehabilitacích Nate nejvíc nenáviděl dlouhé periody mlčení či meditací, jak tomu říkal Sergio. Od pacientů se čekalo, že budou sedět se zkříženými nohama v polotmě jako mniši a se zavřenými očima hledat vnitřní klid. Nate sice dokázal sedět a dělat všechno, to k tomu patřilo, ale za zavřenými očima se mu promítala soudní líčení, boje s berním úřadem, pikle proti bývalým manželkám a to nejdůležitější - obavy z budoucnosti. Podobné rozhovory vedl s Joshem již mnohokrát.

Ale pod takovým tlakem se nevzmohl na řízné odpovědi a rychlé reakce. Téměř čtyři měsíce téměř dokonalé samoty otupily jeho reflexy. Dokázal sice vzbudit lítost, ale to bylo vše. "Podívejte, Joshi, přece mě nemůžete jen tak vykopnout."

"Nate, vedl jste soudní spory přes dvacet let, a to je téměř průměr. Už je čas, abyste přešel na něco jiného."

"Mám se teda stát lobbistou a obědvat s tiskovými tajemníky tisícovek bezvýznamných kongresmenů?"

"Najdeme vám uplatnění, ale v soudní síni to nebude!"

"Na oficiální obědy se nehodím, já chci vést soudní spory."

"Moje odpověď je ne. Můžete zůstat u firmy, vydělávat dost peněz, zůstat zdravý a věnovat se golfu. Povedete dobrý život, za předpokladu, že vás federální finanční úřad nepošle jinam."

Na svůj spor s berním úřadem Nate na několik příjemných okamžiků zapomněl. Ted' se to vrátilo a Nate se zase posadil. Dal si do vlažné kávy trošku medu. Používat cukr a umělá sladidla bylo v sanatoriu tak posledním zdravou výživou, jako byl Walnut Hill, zakázáno.

"Představa, že strávím pár týdnů v brazilských močálech, se mi začíná zamlouvat."

"Takže pojedete?"

"Ano."

Protože Nate měl dost času ha čtení, Josh mu nechal tlustý svazek s údaji o Phelanově majetku a jeho záhadné nové dědičce. K tomu přidal dvě knihy o jihoamerických indiánských kmenech.

Nate četl materiály nepřetržitě osm hodin, a dokonce odmítl večeři. Najednou se nemohl dočkat, až bude odtud propuštěn a jeho dobrodružství začne. Když ho v deset hodin přišel Sergio zkontrolovat, seděl na posteli jako mmich, kolem sebe měl rozložené papíry a byl pohroužený ve zcela jiném světě.

Řekl Sergiovi: "Pro mě nastal čas, abych odešel."

"Ano, nastal," odpověděl Sergio. "Zítra začnu vyřizovat formality."

9 ROZHOŘEL SE DIVOKÝ BOJ. PHELANOVI DĚDICI ČÍM dál méně mluvili jeden s druhým, a o to více diskutovali se svými právníky. Uplynul týden, závěť nebyla, a dosud nebylo ani stanoveno datum čtení. Bohatství bylo na dohled, ale mimo jejich dosah a dědicové byli stále podrážděnější. Mnoho právníků vyhodili a nahradili je jinými - a v ještě větším počtu.

Mary Ross Phelanová vyhodila svého právníka proto, že si neúčtoval dost velkou částku na hodinu práce. Její manžel byl úspěšným ortopedickým chirurgem s mnoha obchodními zájmy. Byl zvyklý jednat s právníky denně. Jejich novým zástupcem se stal dravec jménem Grit, který halasně vstoupil do rvačky za šest set dolarů na hodinu.

Zatímco dědici čekali, jejich dluhy narůstaly. Byly podepsány smlouvy na nákupy výstavných sídel, dodány nové vozy a najati poradci pro práci na nejrůznějších věcech, například na vypracování projektů letních domů u jezer, na výběr vhodných soukromých tryskáčů a na doporučení koupě těch nejskvělejších plnokrevníků. Pokud tedy dědici nebojovali, nakupovali. Výjimkou byl Ramble, ale jen proto, že byl nejmladší. Přátelil se se svým právníkem, který však rozhodně dokázal nadělat dost dluhů i za svého klienta.

Civilní spor s narůstajícím počtem účastníků často začíná hromadným úprkem do soudní budovy. Protože Josh Stafford odmítal zveřejnit závěť a zároveň trousil záhadné poznámky o Troyově nedostatečné testamentární schopnosti, právní zástupci dědiců nakonec zpanikařili.

Deset dní po sebevraždě se Hark Gettys dostavil k Obvodnímu soudu okresu Fairfax ve Virginii a vyplnil žádost o soudní příkaz ke zveřejnění poslední vůle a závěti Troye L. Phelana. S obratností ambiciózního, vypočítavého právníka podplatil reportéra z Postu. Hodinu s ním tlachal, některé odpovědi byly mimo záznam, jiné poznámky měly za cíl výhradně zvýšit jeho vlastní prestiž. Fotograf pořídil několik záběrů.

Hark však kupodivu podal svou žádost jménem Phelanových dědiců a uvedl jejich jména a adresy, jako by šlo o jeho klienty. Když se vrátil do své kanceláře, všem odfaxoval kopie. V několika minutách se jeho telefonní linky rozžhavily doběla.

Příštího rána se v Postu objevil článek doplněný velkou fotografií zamračeného Harka, hladícího si vousy. Příběh zabíral v novinách ještě víc místa, než Hark vůbec doufal. Přečetl si jej při východu slunce v kavárně na Chevy Chase a rychle se rozběhl do své nové kanceláře.

O pár hodin později, hned po deváté, se kancelář zapisovatele Obvodního soudu okresu Fairfax hemžila právníky mnohem víc než obvykle. Přicházeli v sevřených malých hloučcích, mluvili s úředníky pádnými slovy a snažili se, jak jen dokázali, vzájemně se ignorovat. Jejich žádosti zněly různě, ale všichni chtěli totéž - přezkoumat Phelanovu záležitost a vidět poslední vůli.

Pozůstalostní řízení bývala v okrese Fairfax náhodně přidělována některému z tuctu soudců. Phelanův případ přistál na stole ctihodného F. Parra Wycliffa, šestatřicetiletého soudce s malými zkušenostmi, ale velkými ambicemi. Nadchlo ho, že získal tak mimořádně významný případ.

Wycliff měl kancelář v budově okresního soudu a celé dopoledne monitoroval v kanceláři soudního zapisovatele vyplnění žádosti. Sekretářka mu je dověkla nahoru a on se dal okamžitě do čtení.

Když se trochu uklidnil, zavolal Joshi Staffordovi a představil se. Pár minut se spolu zdvořile bavili, strnule a opatrně, jak bývá u právníků obvyklé, protože mnohem závažnější věci měly teprve přijít. Josh o soudci Wycliffovi dosud nikdy neslyšel.

"Ta závěť je?" zeptal se konečně Wycliff.

"Ano, Vaše Ctihodnosti. Závěť existuje." Josh pečlivě volil slova.

"Kde je?"

"Zde, v mé kanceláři."

"Kdo je jejím vykonavatelem?"

"Já."

"Kdy ji chcete otevřít a nechat soudně potvrdit?"

"Můj klient mne požádal, abych počkal do 15. ledna."

"Hmm. Nějaký zvláštní důvod?"

Důvod byl prostý. Troy chtěl svým chamtivým dětem dopřát poslední záchvat rozvahy, než jim pod nohama podtrhne koberec. Prostě sobecký a krutý starý Troy.

"Nemám potuchy," řekl Josh. "Závěť je rukopisná a pan Phelan ji podepsal pár vteřin předtím, než skočil."

"Rukopisná závěť?"

"Ano."

"Nebyl jste náhodou při tom?"

"Byl. Je to dlouhá historie."

"Snad bych si ji měl poslechnout."

"Možná ano."

Josh měl perný den. Wycliff nikoli, ale mluvil tak, jako by každá jeho minuta byla rozplánovaná. Dohodli se, že se sejdou při obědě - nad sendvičem ve Wycliffově kanceláři.

Sergiovi se myšlenka, že by měl Nate odjet do Jižní Ameriky, příliš nelíbila. Po téměř čtyřměsíčním pobytu ve vysoce strukturovaném zdravotnickém zařízení, jakým byl Walnut Hill, kde se zamykaly dveře i brány, kde neviditelná stráž se zbrani v ruce pozorovala cestu na míli daleko až k úpatí vrchu a kde byly přísně kontrolovány televize, filmy, hry, časopisy a telefony, byl návrat do známého prostředí často traumatizující. Pomyšlení na návrat do normálního života přes Brazílii bylo více než znepokojivé.

Natea to nezajímalo. Nebyl na Walnut Hill ze soudního příkazu. Umístil ho tam Josh, a jestli po něm Josh chce, aby si teď jel hrát na schovávanou do džungle, udělá to. Sergio si může nadávat a reptat, jak je mu líbo.

Týdenní kúra před propuštěním se proměnila v týden pekla. Dieta se změnila z netučné na nízkotučnou s nevyhnutelnými ingrediencemi jako soli, pepřem, sýrem a troškou másla, které měly připravit Nateův organismus na všechny špatnosti vnějšího světa. Nateův žaludek se bouřil a on zhubl o další kilo a půl.

"To je jen stín toho, co vás čeká tam dole," říkal zlomyslně Sergio.

Během terapie se hádali, což bylo ve Walnut Hill běžné. Pacient si musel zocelit nervy, zaostřit hrany. Sergio se začal od svého pacienta distancovat. Obvykle bylo těžké říkat sbohem, a Sergio proto zkracoval společná sezení a začal se stranit.

Když byl konec na dohled, Nate začal počítat hodiny.

Soudce Wycliff se vyptával na obsah závěti a Josh mu to velmi zdvořile odmítl sdělit. Jedli sendviče z lahůdkářství u stolku v malé kanceláři Jeho Ctihodnosti. Zákon po Joshovi nevyžadoval, aby sděloval obsah závěti, alespoň v tuto chvíli. Wycliff poněkud vybočil z obvyklých mezí, ale jeho zvědavost byla pochopitelná.

"Trochu se žadateli sympatizuji," řekl. "Mají právo vědět, co je v závěti. Proč to zdržovat?"

"Já jen plním přání svého klienta," odpověděl Josh.

"Dříve či později budete muset závět stejně otevřít."

"Samozřejmě."

Wycliff si přitáhl svůj poznámkový notes k plastikovému talíři a přes brýle na čtení se do něj šilhavě zahleděl. "Dnes je dvacátého prosince. Před Vánocemi není možné všechny svolat. Co říkáte sedmadvacátému?"

"Na co?"

"Na přečtení závěti."

Myšlenka překvapila Joshe tak, že mu málem zskočil malý kousek kopru. Sehnat všechny dohromady, Phelany i s jejich průvodci, novými přáteli a přízníky, včetně všech veselých právníků, a nacpat je do Wycliffovy soudní síně. Zajistit, aby se o tom dověděl tisk. Když chroupal další kousek nakládané zeleniny a díval se na Wycliffův malý černý notýsek, musel se velmi přemáhat, aby potlačil úšklebek. V duchu už slyšel vzdechy a sténání, záchvaty vzrušení, naprosté trpké nevěřivosti, a nakonec němého proklínání. A potom snad i popotahování a možná dojde i na jednu či dvě slzy, až se Phelanové budou snažit strávit to, co jim jejich milovaný otec provedl.

Bude to divoký, slavný a naprosto jedinečný okamžik v historii amerického práva a Josh už náhle nedokázal čekat a řekl: "Sedmadvacátý prosinec se mi hodí."

"Dobrá. Já uvědomím strany hned, jakmile je dokážu všechny identifikovat. Motá se v tom spousta právníků."

"Dobré bude, uvědomíte-li si, že jde o šest dětí a tři bývalé manželky, tedy devět hlavních skupin právníků."

"Doufám, že moje soudní síň je dost velká."

Místo jen k stání, téměř řekl Josh. Lidé namačkaní jeden vedle druhého, naprosté ticho, když se bude otvírat obálka, rozkládat závět' a budou přečtena ta neuvěřitelná slova. Místo toho však řekl: "Navrhuji tedy, abyste poslední vůli četli vy."

Wycliff to měl rozhodně v úmyslu. V duchu viděl stejný výjev jako Josh. Bude to jeden z jeho neskvělejších okamžiků - bude číst závět' odkazující jedenáct miliard dolarů.

"Soudím, že závět' je poněkud kontroverzní," poznamenal soudce.

"Je zlomyslná."

Jeho Ctihodnost se usmála.

10 PŘED SVÝM POSLEDNÍM ZHROUCENÍM ŽIL NATE v bytě v chátrajícím činžáku v Georgetownu, který si pronajal po svém posledním rozvodu. Nyní ho však již neměl, padl za obět' bankrotu. Teď, první noc svobody, tedy doslova neměl kam složit hlavu.

Josh, jako obvykle, i tentokrát jeho propuštění pečlivě připravil. V ohlášený den přijel na Walnut Hill s batohem nacpaným novými, pečlivě vyžehlenými sportovními šortkami a košilemi pro cestu na jih. Měl pro Natea pas i víza, značnou hotovost, kupu různých adres a letenek. A dokonce i lékárničku pro první pomoc.

Nate neměl čas propadnout nějakému zmatku. Dal sbohem několika členům personálu léčebného ústavu, ale většinou byli někde něčím zaneprázdněni, aby se vyhnuli loučení. Prošel hrdě hlavní branou po 140 dnech obdivuhodné střízlivosti; čistý, opálený a v dobré fyzické formě. Zhubl o sedm a půl kila na nynějších sedmdesát osm kilogramů - takovou váhu měl naposledy před dvaceti lety.

Josh řídil a prvních pět minut mezi nimi nepadlo ani slovo. Na pastvinách ležel sníh, ale když přejeli Blue Ridge, rychle tál. Bylo 22. prosince a rádio tlumeně hrálo koledy.

"Můžete to vypnout?" promluvil konečně Nate.

"Co?"

"To rádio."

Josh stiskl knoflík a hudba, kterou ani on sám neposlouchal, ztichla.

"Jak se cítíte?" zeptal se Josh.

"Mohl byste zastavit u nejbližší samoobsluhy?"

"Samozřejmě. Proč?"

"Chtěl bych si koupit šest piv."

"Velmi vtipné."

"Vraždil bych pro plechovku Coca-Coly."

Ve venkovském obchodě nakoupili nealkoholické nápoje a arašidy. Paní u pokladny jim srdečně popřála "Veselé Vánoce", ale Nate nedokázal odpovědět. Když znovu usedli do vozu, Josh zamířil na Dulles, vzdálený dvě hodiny jízdy.

"Poletíte do Sao Paulo, kde si můžete tři hodiny zdrímnout. Pak chytíte další letadlo do města Campo Grande."

"Mluví se tam anglicky?"

"Ne. Ti lidé jsou Brazilci. Mluví portugalsky."

"Samozřejmě."

"Ale na letišti někdo anglicky umět bude."

"Jak velké je Campo Grande?"

"Půl milionu obyvatel, ale to není cíl vaší cesty. Odtamtud poletíte letadlem pro zaměstnance do místa zvaného Corumbá. Ta města jsou samozřejmě čím dál menší."

"A letadla rovněž."

"Ano, stejně jako tady."

"Představa brazilského zaměstnaneckého letu mi z nějakého důvodu nepřipadá příliš povzbudivá. Pomozte mi s tím, Joshi. Jsem z toho nervózní."

"Buďto poletíte, anebo pojedete šest hodin autobusem."

"Mluvte dál."

"V Corumbá se setkáte s právníkem Valdirem Ruizem. Hovoří anglicky."

"Vy jste s ním mluvil?"

"Ano."

"A rozuměl jste mu?"

"Většinou ano. Je to velmi příjemný člověk. Představte si, že pracuje asi za padesát dolarů na hodinu."

"Jak velké město je ta Corumbá?"

"Má devadesát tisíc obyvatel."

"To znamená, že tam bude jídlo, voda a místo na spaní."

"Ano, Nate. Budete mít svůj pokoj. Což je víc, než byste měl tady."

"Fuj, to od vás nebylo pěkné."

"Promiňte. Chcete se z toho vyzout?"

"Ano, ale neudělám to. V této chvíli je mým cílem zdrhnout z této země dříve, než znovu uslyším 'Rolničky, rolničky'. Příští dva týdny budu spát třeba v nějaké díře, jen abych se vyhnul 'Ojíněnému sněhulákovi'."

"Zapomeňte na díru. Je to hezký hotel."

"Co mám s tím Valdirem dělat?"

"Už začal hledat průvodce, který by vás doprovodil do Pantanalu."

"Jak? Letadlem? Vrtulníkem?"

"Pravděpodobně lodí. Podle toho, co o tom území vím, tak jsou to jen močály a řeky."

"A hadi, aligátoři a pirani."

"Co vy jste za zbabělce. Myslel jsem, že se vám tam chce."

"Ale chce. Jeďte rychleji."

"Klídek." Josh ukázal na kufřík na spisy uložený za sedadlem pro spolujezdce. "Otevřete to," řekl. "Je to vaše příruční zavazadlo."

Nate kufřík nadzvedl a zabručel: "Vždyť to váží tunu. Co je tam?"

"Samé pěkné věci."

Kufřík byl vyrobený z hnědé kůže, byl nový, ale upravený tak, aby vypadal jako velmi opotřebovaný. Podle velikosti by se do něj vešla příruční právnická knihovnička. Nate si ho položil na kolena a otevřel jej. "Hračky," řekl.

"Ten malý šedý přístroj je nejnovější model vysoce výkonného telefonu," řekl Josh. Byl hrdý na věci, které se mu podařilo sehnat. "Valdir vám sežene místní signál, až dorazíte do Corumbá."

"Tak oni v Brazílii mají telefony?"

"A dokonce hodně. Opravdu, telekomunikace se tam prudce rozvíjejí. Každý má mobilní telefon."

"Chudáci. A co je tohle?"

"Počítač."

"A to sakra na co?"

"Je to nejmodernější typ. Podívejte se, jak je malý!"

"Já nepřečtu ani písmena na klávesnici."

"Když to připojíte k telefonu, můžete si vyzvedávat e-maily."

"No poklona! A s tím mám pracovat uprostřed bažin, kde na mě budou čumět aligátoři?"

"To je vaše věc."

"Joshi, já přece e-mail nepoužívám ani v kanceláři."

"To také není pro vás, ale pro mne. Chci být s vámi ve spojení. Až ji najdete, chci mít okamžitě zprávy."

"A co je tohle?"

"Nejlepší hračka v kufříku. Satelitní telefon. Lze ho použít kdekoli na povrchu zeměkoule. Udržujte baterie nabité a můžete se se mnou kdykoli spojit."

"Právě jste říkal, že mají skvělý telefonní systém."

"Ano, ale ne v Pantanalu. Je to sto tisíc čtverečních mil močálů, velmi řídké obydlených, žádná města. Až opustíte

Corumbá, bude ten satelitní telefon vaším jediným komunikačním prostředkem."
Nate otevřel pevnou plastickou krabičku a prohlížel si lesklý malý telefon. "Kolik vás to proboha stálo?" zeptal se.
"Mě? Ani šesták."
"Dobrá. Tak kolik to stálo Phelanovu pozůstalost?"
"Čtyři tisíce čtyři sta dolarů, ale každý cent se ohromně vyplatí."
Nate poklepával prsty po manuálu a zeptal se: "Mají ti moji Indiáni elektřinu?"
"Kde by ji vzali?"
"Jak si tedy myslíte, že budu dobíjet baterie?"
"Je tam náhradní baterka. A nějak si už poradíte."
"Taková výbava na tak malý výlet."
"Uvidíte, že se to bude hodit. Budete mi za ty hračky děkovat, až se tam dostanete."
"Smím vám poděkovat už teď?"
"Ne."
"Díky, Joshi. Za všechno."
"Zapomeňte na to."

Na přečpaném terminálu srkali slabé espresso u malého stolku naproti obleženému baru a četli noviny. Josh měl z baru obavy, ale Natea zřejmě nijak nevzrušoval, ačkoli si určitě všiml zářícího neonového loga pivovaru Heineken. Kolem nich se motal vyzábělý a unavený Santa Claus hledající děti, které by mohl podarovat lacinými dárky ze svého pytle. Z jukeboxu v baru zpíval Elvis "Modré Vánoce". Všude bylo plno lidí a ohlušující rámus. Kdekdo chtěl letět domů na svátky.
"Jste v pořádku?" zeptal se Josh.
"Ano. Nic mi není. Proč už nejedete? Víím, že máte na práci mnohem příjemnější věci."
"Zůstanu s vámi."
"Podívejte, Joshi, mně je dobře. Jestli si myslíte, že čekám, až odejdete, abych se mohl vrhnout tamhle k baru a začít chlastat vodku, tak se moc pletete. Nemám na pití ani pomyšlení. Jsem čistý a jsem na to hrdý."
Josh se zatvářil trochu rozpačitě, především proto, že Nate tak přesně přečetl jeho myšlenky. Nateovy pitky byly pověstné. Kdyby se zlomil, pak na celém letišti nebylo dost chlastu, aby mu to stačilo. Josh se přemohl a zalhal: "To mi starosti nedělá."
"Tak běžte! Vždyť já jsem už dost velký kluk!"
U východu si řekli sbohem, vřele se objali a slíbili si, že si budou v přesně určené hodiny volat. Nate se už nemohl dočkat, až se usadí do svého sedadla v první třídě, a Josh musel ve své kanceláři vyřídit ještě tisíc věcí.
K zajištění hladkého průběhu Nateova letu Josh ještě tajně udělal dva preventivní krůčky. Rezervoval dvě první sedadla vedle sebe, aby Nate seděl u okna a sedadlo v uličce zůstalo prázdné. Bylo by riskantní, kdyby vedle Natea seděl nějaký žiznivý úředník popíjející skotskou a víno. Obě sedadla pro cestu tam i zpět stála dohromady přes čtrnáct tisíc dolarů, ale peníze tu nehrály roli.
Kromě toho Josh dlouho mluvil s úředníkem aerolinií o Nateově rehabilitaci. Za žádných okolností mu nesmí být podán alkohol. Joshův dopis aerolinkám byl na palubě pro případ, že by bylo zapotřebí Natea přesvědčovat.
Letuška mu přinesla pomerančový džus a kávu. Když letadlo začalo stoupat a nořit se do mraků, Nate se zachumlal do lehké přikrývky a díval se oknem, jak pod ním v hloubce mizí zmršť ulic hlavního města.
Velmi se mu ulevilo, že se zbavil Walnut Hillu i Sergia a že unikl městu a tomu, co pro něho představovalo - od minulých potíží s poslední manželkou a s bankrotem po jeho poslední největší problém s berním úřadem. Ve výšce devíti tisíc metrů byl téměř rozhodnutý, že už se sem vůbec nevrátí.
Každý návrat byl náročný na nervy. Těsně pod povrchem měl stále strach z dalšího uklouznutí. Součástí tohoto podvědomého strachu byla i skutečnost, že se Nate po tolika návratech cítil jako vysloužilce. Mohl to všechno porovnávat, jak své manželky, tak své velké soudní případy. Bude se to opakovat pořád?
Během oběda si uvědomil, že Josh zapracoval za scénou. Nenabídl mu víno. Přebíral se v jídle opatrně jako každý, kdo právě strávil téměř čtyři měsíce vychutnáváním nejlepších salátů na světě. Ještě před pár dny se nesměl dotknout tuku, másla, mastných jídel ani cukru. Báł se, aby si nepodráždil žaludek.
Na chvilku si zdříml, ale spaní už ho unavovalo. Jako tvrdě pracující právník a noční tulák byl zvyklý spát jen krátce. První měsíc ve Walnut Hill ho cpali pilulkami, po nichž spával deset hodin denně. Nedalo se jim ubránit.
Vytáhl si tedy z kufříku své hračky, rozložil je na vedlejším sedadle a začal pročítat sbírku návodů k použití. Fascinoval ho zejména satelitní telefon, ačkoli ani nevěřil, že jej bude nucen použít.
Jeho pozornost však upoutal i jiný telefon, nejnovější výkřik techniky, který aerolinie pořídily svým zákazníkům. Elegantní malý přístroj, téměř skrytý ve zdi u jeho sedadla, umožňoval telefonické hovory během letu. Hmátl po něm a zavolal Sergiovi domů. Sergio právě zasedl k pozdní večeři a potěšilo ho, že se mu Nate ozval.
"Odkud voláte?" zeptal se.
"Z baru," odpověděl Nate potichu, protože světla v kabině již byla ztlumena.
"Velmi vtipné."
"Jsem pravděpodobně někde nad Miami a ještě mě čeká osm hodin letu. Právě jsem vedle sedadla našel tenhle telefon a chtěl jsem si ho vyzkoušet."
"Jste tedy v pořádku?"
"Je mi dobře. Stýská se vám po mně?"
"Ještě ne. A vám se po mně stýská?"

"Děláte si psinu? Jsem konečně svobodný člověk, letím do džungle za nádherným dobrodružstvím. Bude se mi po vás stýskat až později, dobrá?"

"Dobrá. A zavolejte, kdybyste se dostal do potíží."

"Žádné potíže nebudou, Sergio. Tentokrát ne."

"Tak do toho, Nate!"

"Děkuji, Sergio."

"Není zač. Ale zavolejte mi."

Začal běžet film, ale nikdo se nedíval. Letuška donesla další kávu. Nateova sekretářka Alice byla velmi trpělivá žena, která po něm zahlazovala jeho zmatky téměř deset let. Žila se svou sestrou ve starém domě v Arlingtonu. Zavolal i jí. V uplynulých čtyřech měsících s ní mluvil jen jednou.

Hovor trval půl hodiny. Potěšilo ji, že slyší jeho hlas a že byl propuštěn z léčení. O jeho cestě do Jižní Ameriky vůbec nevěděla, což bylo trochu podivné, protože obvykle věděla o všem. V telefonu však byla rezervovaná, až opatrná.

Nate, jako zkušený soudní právník, vycítil nějakou čertovinu a zaútočil na ni jako při křížovém výslechu.

Alice stále pracovala v oddělení civilních soudních sporů, u téhož stolu, dělala stále zcela stejnou práci, ale pro jiného právníka. "Kdo je to?" vyptával se Nate.

Nový chlápek. Nový právní zástupce v civilních sporech. Mluvila rozvážně a Nate rychle pochopil, že ji předem pečlivě instruoval sám Josh. Bylo mu jasné, že jí Nate hned po propuštění zavolá.

V které kanceláři pracuje ten nový chlápek? Kdo mu asistuje? Odkud přišel? Na kolika případech zanedbání povinné péče už pracoval? Byla k němu přeložena jen dočasně?

Alice odpovídala dostatečně vágně.

"Kdo sedí v mé kanceláři?" optal se.

"Nikdo. Nikdo tam na nic nesahal. Pořád tam jsou ve všech rozích stohy spisových svazků."

"Co dělá Kerry?"

"Stále má plno práce a čeká na vás." Kerry byl Nateovým oblíbeným právním asistentem.

Alice správně odpovídala na všechny otázky, ale prozradila jen málo. Zdrženlivě poskytovala především informace o tom novém právníkovi.

"Připravte se," řekl Nate, když rozhovor začal vážnout. "Přišel čas návratu."

"Už tu byla nuda, Nate."

Pomalou závěsíl a probíral se jejími slovy. Něco se změnilo, Josh svou firmu v klidu přeorganizoval. Ztratí se Nate někde v té míchanici? Pravděpodobně ne, ale jeho dny v soudní síni jsou sečteny.

Ale tím se bude zabývat až později, rozhodl se. Musí zavolat toliko lidem a má tolik telefonních přístrojů, které mu v tom mohou pomoci. Znal jednoho soudce, který před deseti lety také začal abstinovat, a Nate se s ním chtěl podělit o své zkušenosti z rehabilitace. A jeho první manželka by si zasloužila po telefonu pořádně vynadat, ale teď na to nemá náladu. Chtěl zavolat i všem svým čtyřem dětem a zeptat se jich, proč mu nenapsaly ani nezatelefonovaly.

Místo toho všeho však vytáhl z kufříku svazek pana Troye Phelana a začal pročitat zprávy o jeho obchodech. O půlnoci, někde nad Karibským mořem, se přece jen neubráníl spánku.

11 HODINU PŘED SVÍTÁNÍM ZAČALO LETADLO klesat. Nate zaspal snidani, a když se probudil, letuška mu rychle přinesla kávu.

Dole v dále se objevilo Sao Paulo, obrovská spleť domů a ulic pokrývající téměř osm set čtverečních mil. Nate pozoroval moře světél pod sebou a uvažoval, jak se do jednoho města může vejít dvacet milionů lidí.

Uchvátanou portugalskou pilot popřál cestujícím dobrého jitra a připojil několik dalších odstavců pozdravů, z nichž Nate nezachytil ani slovo. Následující anglický překlad nebyl o mnoho srozumitelnější. Nikdo ho samozřejmě nebude nutit, aby koktal portugalsky, až se vydá napříč tou obrovskou zemí. Jazyková bariéra v něm ale přece jen vyvolala krátký záchvat úzkosti. Rychle však utichl, když ho hezká brazilská letuška požádala, aby se laskavě připojil.

Na letišti bylo horko a plno lidí. Vyzvedl si svůj nový batoh, prošel celní kontrolou naprosto bez povšimnutí a dal si potvrdit přestup na letadlo do Campo Grande. Pak vyhledal letištní bistro. Ukázal na nápojový lístek připevněný na stěně a řekl: "Espresso!" Pokladní hned vytřukala cenu na pokladně a zamračila se na jeho americké peníze, ale okamžitě mu je vyměnila. Jeden brazilský reál za americký dolar, takže se Nate bez potíží stal majitelem několika brazilských reálů. Stál namačkaný mezi několika huluátskými japonskými turisty a srkal kávu. Kolem něho zněly různé jazyky. Z tlampačů se řinula němčina i španělština a mísila se s portugalskou. Litoval, že si nekoupil jednoduchý frazeologický slovník, aby rozuměl alespoň jedné či dvěma formálním větám.

Začal ho zaplavovat, nejprve jen pomalu, pocit osamělosti. Byl opuštěným člověkem uprostřed takového množství lidí a nikoho z nich neznal. Doma téměř nikdo neví, kde se v tomto okanziku nachází, a jen ztraceně málo lidí to zajímá.

Kolem stoupal kouř z cigaret nesčetných turistů. Rychle vyrazil do hlavní haly, odkud mohl vidět nahoře nad dvěma patry oblohu a dole přízemí. S těžkým kufříkem se prodíral bez cíle hustými davy a proklínal Joshe, že mu nabídl tolik krámů.

Náhle uslyšel hlasitou angličtinu a rozběhl se k místu, odkud zaznívala. U přepážky nástupního prostoru k letadlům do Spojených států čekalo několik obchodníků a Nate si vedle nich našel volné sedadlo. V Detroitu sněžilo a oni měli strach, že se nedostanou na Vánoce domů. Do Brazílie je přivedlo potrubí ropovodu a jejich zvěsty po chvilce Natea unavily. Vyléčili ho i z té špetky stesku po domově, kterou pociťoval.

Zastesklo se mu po Sergiovi. Po poslední rehabilitaci lékař přestěhoval Natea na týden do domu na půl cesty, aby mu usnadnil návrat do normálního života. Nenáviděl ten barák i procedury, jimž se musel podrobit, ale při pohledu zpět to

byla záslužná myšlenka. Člověk skutečně potřebuje pár dnů, aby se přeorientoval. Sergio měl asi pravdu. Zavolal mu tedy z telefonního automatu a probudil ho ze spánku. Neuvedomil si, že v Sao Paulu je sice půl sedmé, ale ve Virginii teprve půl páté.

Sergiovi to však nevadilo. Takové věci prostě patřily k jeho práci.

Letecký spoj do Campo Grande neměl první třídu a v letadle nebylo jediné volné místo. Po nástupu Natea příjemně překvapilo, že tváře všech cestujících byly skryty za nejrůznějšími ranními novinami. Deníky byly hezky a moderně upravené, jako ve Spojených státech, a četli je lidé žízňící po novinkách. Brazílie zřejmě není tak zaostalá, jak si původně myslel. Ti lidi umějí číst! Letadlo, sedmsetšedesáctá, bylo čisté a nově vybavené. Na nápojovém lístku měli i Coca-Colu a Sprite. Nate se cítil skoro jako doma.

Seděl u okna v dvacáté řadě, zapomněl na memorandum o Indiánech, které měl na klíně, a obdivoval se krajině pod sebou. Byla to rozlehlá, svěží a zelená pláň, zvlněná pahorky, posetá dobytčími farmami a křížovaná sítí špinavě rudých silnic. Půda měla jasnou hnědooranžovou barvu a silnice vedly nahodile od jednoho malého sídla k druhému. Dálnice tu v podstatě chyběly. Objevila se dlážděná silnice se silným provozem. Letadlo přistálo a pilot uvítal cestující v Campo Grande. Ve městě byly vysoké budovy, přeplněná předměstí, obvyklý fotbalový stadion, spousta ulic plných aut a vilové čtvrti s červenými taškovými střechami. Díky výkonnosti typické pro velké firmy Nate dostal propagační materiál, zpracovaný nepochybně nejmladším společníkem s výdělkem tři sta dolarů za hodinu. Campo Grande v něm bylo rozebíráno tak důkladně, jako by jeho existence byla pro celou záležitost naprosto klíčová. Šest set tisíc obyvatel. Centrum obchodu s dobytčím. Množství kovbojů. Rychlý růst. Moderní vybavení. Je hezké o tom vědět, ale nač se tím vzrušovat? Tady Nate spát nebude.

Letiště mu na tak velké město připadalo nápadně malé a Nate si uvědomil, že všechno porovnává se Spojenými státy. To musí přestat. Když vystoupil z letadla, udeřila ho do tváře vlna vedra. Bylo nejméně 32 °C. Dva dny před Vánocemi, a on se koupe ve vlastním potu na jižní polokouli. Zašilhal do jasného slunce, pevně se chytil ochranného zábradlí a pomalu sestoupil po schůdkách na letištní plochu.

V letištní restauraci se mu podařilo objednat si oběd, a když mu jej přinesli na stůl, s potěšením zjistil, že je to něco, co může bez potíží jíst. Grilovaný kuřecí sendvič v housce, jakou nikdy předtím neviděl, naplněný smaženým kuřecím masem. Křúpalo jako v kterékoli samoobslužné jídelně ve Spojených státech. Pomalu jedl a pozoroval přistávací dráhu v dálce. Uprostřed oběda přistál dvoumotorový turbovrtulový dopravní letoun společnosti Air Pantanal a přijel k terminálu. Vystoupilo šest lidí.

Náhly nával strachu ho tak sevřel, že přestal žvýkat. O letech pro zaměstnance se přece člověk dozví z novin a z televizích zpráv jen tehdy, když se některé takové letadlo zřítí nebo se nevrátí domů.

Ale tohle letadlo se zdálo být masivní, čisté, nijak moc zastaralé a dobře oblečení piloti vypadali jako profesionálové.

Nate se opět pustil do jídla. Mysli pozitivně! doporučil si v duchu.

Hodinu bloumal po malém terminálu. V novinovém stánku si koupil portugalský frazeologický slovník a začal se učit slovíčka. Pročítal reklamní plakáty o výletech do Pantanal - anglicky se tomu říká ekoturismus. Pro tyto účely tu fungovala půjčovna aut. Na terase stála dřevěná bouda, v níž byla směnárna a bar vyzdobený logy různých piv a vyrovnanou řadou láhví od skotské. A u hlavního vchodu stál malý umělý vánoční stromek s řetězem žárovek. Nate na něj hleděl, mrkal v rytmu nějaké brazilské koledy a - ačkoli se tomu bránil - vzpomínal na svoje děti.

Byl den před Štědrým dnem a všechny vzpomínky přece jen nebolely.

Se zaťatými zuby a ztuhlou páteří nastoupil do letadla a většinu hodinového letu do Corumbá prospal. Tamější malé letiště bylo mokré a plné Bolivijců čekajících na let do Santa Cruz. Byli ověšeni krabicemi a vaky plnými vánočních dárků.

Našel taxikáře, který sice neuměl ani slovo anglicky, ale nevadilo to. Nate mu ukázal slova "Palace Hotel" ve svém cestovním itineráři a odjel s ním ve staré špinavé mazdě.

Podle jiného informačního textu připraveného Joshovým osazenstvem měla Corumbá devadesát tisíc obyvatel. Ležela na řece Paraguay při bolivijské hranici a již dlouho se prohlašovala za hlavní město Pantanal. Město vyrostlo z říční dopravy a obchodu, které dosud byly zárukou jeho existence.

V horku a potu se Corumbá ze zadního sedadla taxíku jevila jako ospalé, příjemné městečko. Ulice byly dlážděné, široké a lemované alejemi stromů. Obchodníci seděli před svými obchody ve stínu přístřešků, čekali na zákazníky a žvanili spolu. Mladí lidé se na skútrech proplétali automobilovým provozem a bosé děti se cpaly zmrzlinou u stolků na chodnících.

Když se přiblížili k obchodní čtvrti, vozy ucpaly ulici a v horku zůstaly stát. Taxikář něco bručel, ale nijak zvlášť ho to neznepokojilo. Takový řidič v New Yorku nebo ve Washingtonu by byl zuřivostí bez sebe.

Ovšem tohle byla Brazílie a Brazílie je v Jižní Americe. Tady jdou hodiny pomaleji a nic není naléhavé. Nate si řekl pro sebe: Sundej si hodinky, není kam spěchat. Namísto toho zavřel oči a vdechoval těžký vzduch.

Palace Hotel byl v centru města na ulici, která zvolna klesala k řece Paraguayi. Měl velmi dobrou polohu a zdálky vypadal majestátně. Nate dal taxikáři hrst reálů, trpělivě čekal na vrácení a portugalsky mu poděkoval nezřetelným "Obrigado". Taxikář se usmál a řekl něco, čemu Nate nerozuměl. Dveře do hotelové haly byly otevřené, jako v Corumbá ostatně všechny dveře, které vedly na chodník.

První slova, která Nate po vstupu uslyšel, vykřikl někdo s texaským přízvukem. Právě se odhlašovala parta nějakých nařfů. Popíjeli, byli ve slavnostní náladě a byli nervózní, že se včas nedostanou domů na svátky. Nate si přitáhl křeslo blíž k televizi a čekal, až vypadnou.

Měl pokoj v osmém poschodí. Za osmáct dolarů dostal místnost o ploše tři a půl krát tři a půl metru, s úzkým lůžkem téměř u podlahy. Pokud mělo matraci, byla dost nízká. O pružinové matraci si mohl nechat jenom zdát. Byl tam stůl a

židle, klimatizační zařízení nad oknem, malá lednička s lahvemi vody, koly a piva a čistá koupelna vybavená mýdlem a množstvím ručníků. Není to špatné, konstatoval Nate v duchu. Tohle má být dobrodružství? Není to sice nijak nůbl, ale rozhodně je to obyvatelné.

Půl hodiny se pokoušel dovolat Joshovi, ale znemožnila mu to jazyková bariéra. Recepční sice uměl slušně anglicky a našel zahraničního operátora, ale odtud se ozývala jen portugalština. Zkusil svůj nový mobilní telefon, ale neměl připojení na místní síť.

Natáhl tedy unavené tělo na vratké malé lůžko a usnul.

Valdir Ruiz byl drobný mužík s útlým pasem, světlehnědou pletí a malou lesklou hlavou, na níž už chyběla většina vlasů. Zůstalo tam jen několik pramének, které byly naolejované a sčesané dozadu. Měl černé oči s opuchlými víčky a vějířky vrásek, důsledek třiceti let silného kouření. Bylo mu dvaapadesát. V sedmnácti odešel z domu a strávil rok u rodiny v Iowě jako student na výměně zprostředkované Rotary klubem. Byl hrdý na svou angličtinu, ačkoli v Corumbá ji příliš nevyužil. Aby nevyšel ze cviku, většinu večerů se díval na americkou televizi.

Po ročním pobytu v Iowě vstoupil na vysokou školu v Campo Grande a pak absolvoval práva v Riu de Janeiro. Jen nerad se vrátil do Corumbá, pracoval v malé právnícké firmě svého strýce a staral se o přestárlé rodiče. Mnoho let, která raději ani nepočítal, snášel mdlý chod advokacie v Corumbá a stále snil o tom, čeho mohl dosáhnout ve velkém městě.

Byl to však milý člověk, spokojený se životem tak, jak je to ostatně obvyklé u většiny Brazilců. Pilně pracoval v malé kanceláři jen s jednou sekretářkou, která obstarávala telefonické hovory a psala na stroji. Valdir rád vyřizoval majetkové záležitosti, dokumentační listiny, smlouvy a podobné věci.

K soudům nechodil, především proto, že soudní síně nebyly v Brazílii integrální součástí právnícké praxe. K soudním procesům tu docházelo jen zřídka. Vedení soudních sporů v americkém stylu si ještě nenašlo cestu na jih. Omezovalo se skutečně jen na padesát severoamerických států. Valdir žasl nad tím, co právníci dělali a říkali v televizním zpravodajství CNN. Často se sám sebe ptal, proč se právníci tak hlučně dožadují pozornosti. Vystupují na okázalých tiskových konferencích, neúnavně se cpou do nejrůznějších diskuzních pořadů a žvaní o svých klientech. V Brazílii by něco takového bylo naprosto neslýchané.

Valdirova kancelář byla asi tři bloky od hotelu Palace na velkém stinném pozemku, který jeho strýc koupil před několika desítkami let. Střechu domu stínily velké stromy, takže okna kanceláře byla stále otevřená - horko nehorko. Slabý hluk z ulice mu vyhovoval. Ve čtvrt na čtyři si všiml, že se na chodníku zastavil nějaký muž, kterého ještě nikdy neviděl, a prohlíží si jeho kancelář. Určitě cizinec, zřejmě Američan. Valdir věděl, že je to pan O'Riley.

Sekretářka jim přinesla cafezinho, silně slazenou černou kávu v malých koflíčcích, kterou Brazilci pijí po celý den. Nate si na ni okamžitě zvykl také. Seděl ve Valdirově kanceláři, kde byl přijat hned při vyslovení svého příjmení, a obdivoval její prostředí - skřípající stropní větrák nad hlavou, otevřená okna, jimiž pronikal z ulice tlumený šum, pečlivě urovnané řady zaprášených svazků na policích za Valdirovými zády a ošoupanou, odřenou prkennou podlahu pod nohama. Bylo tam dost horko, nikoli však nepříjemně. Nateovi připadalo, že sedí v kině a dívá se na scény natočené před padesáti lety.

Valdir zatelefonoval do Washingtonu a sehnal Joshe. Chvilku s ním mluvil a pak předal sluchátko přes stůl Nateovi. "Ahoj, Joshi!" řekl Nate. Joshovi se zřejmě ulevilo, když uslyšel jeho hlas. Nate stručně popsal cestu do Corumbá a zdůraznil, že se choval náležitě, že je stále čistý a těší se na zbytek dobrodružství.

Valdir se při tom zabýval nějakým svazkem v rohu kanceláře a pokoušel se předstírat, že ho rozhovor nezajímá, ačkoli vnímal každé slovo. Proč jen je Nate O'Riley tak pyšný, že je čistý?

Když hovor skončil, Valdir přinesl velkou leteckou navigační mapu státu Mato Grosso do Sul, zhruba stejně velkého jako Texas, rozložil ji na stole a ukázal na Pantanal. Zabíral celou severozápadní část státu Mato Grosso a pokračoval do severní části Brazílie i k západu do Bolívie. Stovky řek a drobných vodních toků protínaly jako žíly bažinatou oblast. Na mapě byl Pantanal vybarven žlutě a nebylo tam vyznačeno žádné město či větší sídlo, žádná dálnková silnice ani místní cesta. Jen sto tisíc čtverečních mil močálů, jak se Nate dočetl v těch nespočetných informačních materiálech, které mu Josh přibalil.

Když studovali mapu, Valdir si zapálil cigaretu. Také si něco nastudoval předem. Při západním okraji mapy, poblíž bolivijského území, byly nakresleny čtyři červené křížky.

"Tady jsou ty kmeny," řekl a ukázal na červené značky. "Guató a Ipicas."

"Jak jsou početné?" zeptal se Nate. Naklonil se blíž a poprvé se zadíval na oblast, kterou měl pročesat při pátrání po Rachel Laneové.

"Přesně to nevíme," odpověděl Valdir pomalu a zřetelně. Usilovně se snažil zapůsobit na Američana svou angličtinou.

"Před sto lety jich bylo mnohem víc, ale s každou generací se počty příslušníků obou kmenů snižují."

"Jaké mají styky s vnějším světem?" zeptal se Nate.

"Velmi malé. Za celé tisíciletí se jejich kultura takřka nezměnila. Trochu obchodují s posádkami říčních člunů, ale nepřejí si na svém životě něco měnit."

"Víme, kde jsou ti misionáři?"

"Dá se to jen těžko určit. Mluvil jsem s ministrem zdravotnictví státu Mato Grosso do Sul. Známe se s ním osobně a jeho kancelář přibližně ví, kde misionáři pracují. Mluvil jsem také s představitelem FUNAI - to je náš Úřad pro záležitosti Indiánů." Valdir přitom ukázal na dva křížky. "Tohle jsou Guatové a misionáři jsou patrně někde tady."

"Znáte jejich jména?" otázal se Nate, ale ta otázka byla k ničemu. Podle Joshových instrukcí jméno Rachel Laneové nebylo Valdirovi sděleno. Bylo mu jen řečeno, že jde o ženu, která pracuje v organizaci Kmenů světa, a nic víc.

Valdir se usmál a zavrtěl hlavou. "To by bylo moc snadné. Musíte si uvědomit, že v Brazílii působí nejméně dvacet různých amerických a kanadských misionářských organizací. K nám se lze snadno dostat a pohybovat se tu, zejména v nerozvinutých oblastech. Nikoho skutečně nezajímá, kde kdo je a co tam dělá. Soudíme, že když jsou to misionáři, budou to asi dobří lidé."

Nate ukázal na Corumbá a pak na nejbližší křižek. "Jak dlouho trvá dostat se odtud až tam?"

"Záleží na tom, zda vzduchem či po vodě. Letadlem tak hodinu, člunem zhruba tři až pět dnů."

"A kde je moje letadlo?"

"To není tak jednoduché," řekl Valdir a sáhl po jiné mapě. Rozložil ji a přitiskl na tu první. "Tohle je topografická mapa Pantanalu a tohle jsou fazendas."

"Cože?"

"Fazendas - velké farmy."

"Myslel jsem, že tu všude jsou jen močály."

"Ne. Mnoho oblastí je dostatečně vysoko, aby tam bylo možno chovat dobytek. Fazendy byly vybudovány přede dvěma sty lety a dosud v nich pracují pantaneiros. Jen pár fazend je dostupných po vodě, takže většinou používají malá letadla. Přistávací plochy jsou vyznačeny modře."

Teprve teď si Nate všiml ojedinělých proužků u indiánských sídel.

Valdir pokračoval: "I kdybyste do té oblasti letěl, budete nucen použít člunu, abyste se pak dostal k Indiánům."

"Jaké jsou ty přistávací plochy?"

"Výhradně travnaté. Domorodci někde trávu posečou, někde ne. Největším problémem jsou krávy."

"Krávy?"

"Ano, krávy milují trávu. Někdy je obtížné tam přistát, protože krávy se na přistávací dráze pasou," řekl Valdir beze stopy humoru.

"A nelze ty krávy zahnat?"

"Lze, ale musí se vědět, že přiletíte. Nejsou tam ovšem telefony."

"Na fazendách nejsou telefony?"

"Nikde. Jsou velmi izolované."

"Nemohu-li tedy do Pantanalu letět, pak si tam musím najmout člun, abych ty Indiány našel?"

"Ne. Čluny jsou jen zde, v Corumbá. A jsou tu i průvodci."

Nate zíral na mapu, zvláště na řeku Paraguay, jak se vine a meandruje k severu směrem k indiánským sídlům. Někde podél této řeky, bohdá v její blízkosti, uprostřed liduprázdných močálů, je prostá služebnice boží, žijící v míru a pokoji, jen málo myslící na budoucnost a spokojeně sloužící svému stádu.

A on ji musí nalézt.

"Rád bych se nad tím územím alespoň proletěl," řekl Nate.

Valdir složil druhou mapu a řekl: "Letadlo a pilota mohu sehnat."

"A co člun?"

"Snažím se o to. Je však právě období povodní a většina člunů je zadána. Na řekách jsou vysoké vodní stavy a v tomto ročním období je na nich zesílený lodní provoz."

Od Troye bylo vážně moc pěkné spáchat sebevraždu právě v období povodní. Podle firemního výzkumu deště přicházejí v listopadu a ustávají až v únoru a po celou dobu jsou všechna nízko položená území a mnohé fazendy pod vodou.

"Musím vás však varovat," řekl Valdir. Zapálil si další cigaretu a složil první mapu. "Cestování letadlem není bez rizika. Letouny jsou malé, a když dojde k potížím s motorem, tak..." Zmlkl, zakoulel očima a pokrčil rameny, jako by chtěl naznačit, že tím končí veškeré naděje.

"Co... tak?"

"Nikde není místo pro nouzové přistání, nedá se prostě přistát. Před měsícem spadl jeden letoun a našli jej u říčního břehu v obklíčení aligátorů."

"Co se stalo s cestujícími?" zeptal se Nate a předem se hrozil odpovědi.

"Zeptejte se těch aligátorů."

"Změňme téma."

"Ještě kávu?"

"Ano, prosím."

Valdir zavolal na sekretářku, odešel s Natem k oknu chvíli pozorovali provoz na ulici. "Myslím, že jsem sehnal dobrého průvodce," řekl.

"Výborně. Mluví anglicky?"

"Ano, velmi dobře. Je to mladý muž, právě skončil vojnu. Šikovný kluk. Jeho otec byl lodivodem na říční lodi."

"To je hezké."

Valdir přistoupil ke stolu a popadl telefon. Sekretářka přinesla Nateovi další hrneček cafezinho. Nate poděkoval, zůstal stát u okna a kávu pomalu popíjel. Přes ulici byl malý bar a na chodníku pod ochrannou plachtou stály tři stolky. Červené logo propagovalo pivo Antartica. Dva muži jen v košilích seděli u jednoho stolu, na němž stála velká láhev Antartiky.

Byla to skvělá scéna - horký den, slavnostní nálada a studený nápoj, na němž si ve stínu pochutnávají dva přátelé. Nateovi se náhle začala motat hlava. Pivní značka zářila, a scéna mizela a vracela se v rytmu vzrušeně tlukoucího srdce a přerušovaného dechu. Aby se uklidnil, opřel se o okenní parapet. Ruce se mu roztřásl tak, že musel cafezinho postavit na stůl. Valdir si jeho stavu nepovšiml. Stál za ním a s někým repetil portugalsky.

Nateovi se po čele začaly řínout pramenky potu. Dostal strašnou chuť na pivo. Začínal skluz. Skulinka v brnění, trhlina v hrázi. Dunění v hoře předsevzetí, kterou uplynulé čtyři měsíce budoval se Sergiem. Nate se zhluboka nadechl a vzpamatoval se. Zlý okamžik slábl, věděl, že pomine. Bylo tomu tak už mnohokrát i dříve.

Popadl šálek s kávou a začal zuřivě srkat. Valdir zavěsil a sdělil mu, že pilotovi se nechce na Štědrý den nikam letět.

Nate se vrátil do křesla pod vrzající větrák a řekl: "Nabídněte mu nějaké peníze navíc."

Josh Stafford Valdira informoval, že peníze během této mise nehrají žádnou roli. Řekl tedy Nateovi: "Za hodinu mi opět zavolá."

Nate se už měl k odchodu. Vytáhl zbrusu nový mobilní telefon a Valdir mu pomohl vyhledat spojovatele, který uměl anglicky. Nate na zkoušku vyťukal Sergiovo číslo. Ozval se záznamník. Pak vyťukal číslo Alice, své sekretářky, a popřál jí veselé Vánoce.

Telefon fungoval bezvadně a Nate byl na to hrdý. Poděkoval Valdirovi a odešel z kanceláře. Stejně spolu budou mluvit ještě večer.

Kráčel dolů k řece jen pár bloků od Valdirovy kanceláře a zastavil se v malém parku, kde právě zřizenci rovnali židle pro účastníky koncertu. V pozdním odpoledni bylo velmi vlhko a košile nasáklá potem se Nateovi lepila na hrud'. Malá epizoda u Valdira ho vyděsila víc, než si chtěl připustit. Seděl u piknikového stolku a hleděl na nedozírný Pantanal, který se rozkládal před ním. Kde se vzal, tu se vzal špinavý mladík a nabízel mu ke koupi marihuany. Měl ji v malé dřevěné krabici v drobných sáčcích. Nate ho mávnutím ruky zahnal. Snad až v příštím životě.

Hudebník se pustil do ladění kytary, slunce se sklánělo k hřebenům nedalekých bolivijských hor a lidé se začali pomalu scházet.

12 PENÍZE ZABRALY, A TAK PILOT S LETEM neochotně souhlasil. Trval však na tom, že vyletí brzy ráno a kolem poledne se vrátí do Corumbá. Má malé děti, vzteklou manželku a je přece Štědrý den. Valdir slíbil a slib splnil. Vyplatil mu v hotovosti hezkou zálohu.

Zálohu dostal i Jevy, průvodce, s nímž Valdir už týden jednal. Jevy byl čtyřicetiletý svobodný mladík, svalovec, na kterém bylo znát, že hodně posiluje. Když vrazil do haly Palace Hotelu, měl na sobě zálesácký klobouk, džínsové šortky, golfovou sportovní košili bez rukávů a na nohou černé vojenské boty. Za pasem mu trčel dlouhý lesklý lovecký nůž pro případ, že by potřeboval něco stáhnout z kůže. Potřásl Nateovi rukou a málem mu ji rozdrtil. "Bom dia," řekl s přátelským širokým úsměvem.

"Bom dia," odpověděl Nate, zuby zaťaté bolestí v drcených prstech. Jeho pozornost upoutal nůž s osmipalcovou čepelí.

"Umíte portugalsky?" zeptal se Jevy.

"Ne, jen anglicky."

"Žádný problém," řekl Jevy a konečně uvolnil svůj smrtelný stisk. "Já anglicky umím." Měl silný přízvuk, ale zatím mu Nate rozuměl každé slovo. "Naučil jsem se to v armádě," dodal Jevy pyšně.

Působil na první pohled sympaticky. Vzal Nateovi z ruky kufřík a řekl něco vtipného dívce za pultem. Zarděla se, ale zřejmě chtěla, aby pokračoval.

Jeho pick-up byl třicetiletý ford z roku 1978, největší vozidlo, které zatím Nate v Corumbá viděl. Vypadal, že je připraven k jízdě do džungle, měl velká kola, na předním nárazníku naviják, tlusté mřížové chrániče na předních světlech a byl pomalován kamufláží černých stromových stínů. Neměl nárazníky ani klimatizaci.

Řítíli se ulicemi Corumbá, na červenou jen mírně přibrzdžovali, zcela ignorovali stopky, a doslova zastrašovali všechna auta a motocykly. Jejich řidiči nechtěli riskovat střet s Jevyho tankem, jemuž ke všemu nefungoval tlumič, ať už záměrně, nebo z nedbalosti. Motor měl velmi hlasitý chod, ale Jevy, svírající volant jako závodník, se cítil povinen mluvit. Nate samozřejmě nerozuměl ani slovo. Jen se usmíval, pokyvoval hlavou jako idiot a snažil se udržet se na svém místě - nohy zapřené o podlahu, v jedné ruce kufřík a druhou zaklesnutou za okenní rám. U každé křižovatky se mu zastavovalo srdce.

Řidiči byli zřejmě zvyklí na dopravní systém, v němž neplatily silniční předpisy, pokud vůbec nějaké existovaly. K nehodám a masakrům však nedocházelo. Všichni, i Jevy, dokázali na poslední chvíli zastavit, zpomalit nebo uhnout. Letiště bylo liduprázdné. Zaparkovali u malého terminálu a šli na konec rozjezdové plochy, kde stály čtyři malé letouny, připoutané k zemi. Kolem jednoho pobíhal pilot a připravoval jej k letu. Jevy ho neznal a představování proběhlo v portugalsčině. Pilotovo jméno znělo jako Milton. Tvářil se sice přátelsky, ale bylo zřejmé, že se mu den před Vánocemi do létání a práce příliš nechce.

Zatímco se oba Brazilci bavili, Nate si prohlížel letadlo. Hned při prvním pohledu si všiml, že by nutně potřebovalo nový nátěr. Když se mu na povrchu loupe barva, uvnitř to jistě nebude o mnoho lepší. Kola podvozku byla sjetá a kolem motoru bylo plno olejových skvrn. Byla to stará jednomotorová Cessna 206.

Tankování paliva zabralo patnáct minut a pilotem původně vyžadovaný časný start se protáhl až téměř do desáté hodiny. Nate vylovil z hluboké kapsy svých khaki šortek ten dokonalý mobilní telefon a zavolal Sergiovi.

Právě popíjel se ženou kávu a chystali se na poslední předvánoční nákupy. Nate opět pocítil úlevu, že je daleko od domova a od předsvátečního zmatku. Podél středního Atlantiku prý bylo chladno a padal mokrá sněh. Nate ujistil Sergia, že se stále drží a problémy nemá.

Myslel si, že se mu již definitivně podařilo skluz zastavit. Probudil se s novou rozhodností a silou. O tom, že prožil pomíjivý okamžik slabosti, se však Sergiovi ani nezmiňoval. Sice měl, ale proč mu právě teď přidělovat starosti?

Zatímco se spolu bavili, slunce zalezlo za tmavý mrak a spadlo pár drobných dešťových kapek. Nate to sotva zaregistroval a s obvyklým přáním "Veselé Vánoce!" ukončil hovor.

Pilot oznámil, že je připraven. Když nakládali kufřík a tlumok, zeptal se Nate Jevyho: "Myslíte, že je to bezpečné?" Jevy se zasmál a řekl: "Žádný problém. Tenhle člověk mi říkal, že má čtyři malé děti a hezkou manželku. Proč by tedy riskoval život?"

Jevy se chtěl něco přiučit o létání a dobrovolně si sedl na přední sedadlo vedle Miltona. Nateovi to vyhovovalo. Usadil se za nimi v malém těsném sedadle a co nejpevněji si utáhl břišní i ramenní bezpečnostní pásy. Motor naskočil s jistým zaváháním, podle Natea ovšem až přílišným. V malé kabině bylo horko jako v pekle, ale Milton pootevřel boční okénko a proud vzduchu, hnaný vrtulí, pomohl všem opět nabrat dech. Rozjeli se po příjezdové ploše a dokymáceli se až na konec přistávací dráhy. Byla naprosto prázdná. Nebyl žádný provoz. Než se zvedli ze země, Nate měl košili přilepenou na hrud' a po zátylku mu stékaly praménky potu.

Corumbá byla náhle pod nimi a ze vzduchu vypadala mnohem hezčí. Ulice lemované pravidelnými řadami malých domků se zdály mnohem rovnější a čistší. V centru města bylo rušno. Stálo tam mnoho aut a mezi nimi se po ulicích proplétaly davy lidí. Město se rozkládalo na útesu nad řekou. Letěli nad vodou k severu, pomalu stoupali a Corumbá se začala ztrácet vzadu. Po obloze plula roztroušená oblaka a vál slabý nárazový vítr.

Když ve dvanácti stech metrů proletěli velkým zlověstným mrakem, náhle se pod nimi v plné majestátnosti objevil Pantanal. K výtlahu i k severu se klikatil a vzájemně proplétal tucet malých říček, které nikam netekly, pouze propojovaly sta a sta močálů. Bylo období povodní, říční koryta byla plná a často se slévala. Voda měla různé barvy. Ve stojatých močálech byla temně modrá a v hustě zarostlých místech až černá. Hlubší jezera byla zelená. Drobné přítoky unášely červenavý kal a mohutný proud hlavní řeky Paraguaye byl hnědý jako sladová čokoláda. Na obzoru, kam až oko dohlédlo, byla veškerá voda modrá a ostrovy souše zelené.

Zatímco se Nate kochal pohledem k východu a k severu, oba jeho společníci se starostlivě dívali k západu, ke vzdáleným bolivijským horám. Jevy tím směrem natáhl ruku, aby upoutal Nateovu pozornost. Obloha za horami byla mnohem tmavší.

Po patnácti minutách letu Nate zpozoroval nějakou usedlost. Byla to farma při břehu Paraguaye. Malý úhledný dům měl obvyklou střešní krytinu z červených cihlových tašek. Na pastvinách se popásaly bílé krávy a napájely se u řeky. Poblíž domu viselo na šňůře vyprané prádlo. Po lidské činnosti nebylo ani stopy - žádná vozidla, žádná televizní anténa ani elektrické vedení. U domu, pod hnojištěm, byla oplocená malá čtvercová zahrada. Letadlo proletělo mrakem a farma zmizela.

Mraky přibývaly a houstly. Milton klesl do výšky devětset metrů, aby se udržel pod nimi. Jevy mu řekl, že jde o vyhlídkový let, aby tedy letěl co nejnižší. První sídlo kmene Guató se nacházelo asi hodinu od Corumbá.

Na pár minut se vzdálili od řeky a dole spatřili fazendu. Jevy rozbalil mapu, udělal na ní kolem něčeho kroužek, hodil ji dozadu Nateovi, ukázal prstem dolů a řekl: "Fazenda da Prata." Všechny fazendy na mapě měly jména, jako by šlo o velké usedlosti. Na zemi však Fazenda da Prata nebyla o moc větší než farma, kterou Nate viděl právě před chvílí. Bylo tu ale více krav, pár hospodářských budov, poněkud větší obytný dům a dlouhý rovný pruh země. Nate si po chvilce uvědomil, že je to přistávací dráha. Poblíž nebyla ani řeka a zřejmě také žádné cesty. Farma byla přístupná pouze ze vzduchu.

Miltona stále víc znepokojovala tmavnoucí oblaha na západě. Stočil se nejprve k východu, potom k severu, ale začalo být zřejmé, že se té hrozivé překážce nemůže vyhnout. Jevy se naklonil dozadu a zařval: "Nelíbí se mu tamhle ta oblaha."

Nelíbila se ani Nateovi, ale on nebyl pilotem. Pokrčil rameny, protože ho jiná reakce nenapadla.

"Budeme to pár minut pozorovat," řekl Jevy. Miltonovi se chtělo domů a Nate zase chtěl vidět alespoň nějaké indiánské vesnice. Měl stále slabou naději, že by na schůzku s Rachel mohl letět, případně ji rychle dopravit Corumbá, kde by mohli společně pobídat v hezké kavárně a pohovořit o majetku jejího otce. Tato slabá naděje však opět rychle pohasínala.

Vždyť nebyl vyloučen ani vrtulník. Phelanova pozůstalost by to jistě unesla. Kdyby Jevy objevil správnou vesnici a vhodné místo pro přistání, Nate by vrtulník okamžitě najal.

Zasnil se.

Dole se objevila další malá fazenda nedaleko řeky Paraguaye. Na okna letounu však začaly bušit kapky deště a Milton klesl do šesti set metrů. Zleva se přiblížil mohutný horský hřbet, při jehož úpatí se hustými lesy vinula řeka.

Přes vrcholky hor se náhle převalila prudká bouře a zuřivě napadla letadlo. Rychle se setmělo a cessna se začala zmítat v nárazech větru. Letoun se naklonil tak prudce, že Nate udeřil hlavou do krytu kabiny a strachem se mu sevřelo hrdlo. "Obletíme to," zařval dozadu Jevy. V jeho hlase však chyběl klid, který by byl Nate zoufale uvítal. Milton si zachovával kamennou tvář, ale jeho zářivé úsměvy zmizely a na čele mu vyvstaly krůpěje potu. Stočil letadlo prudce doprava k jihu a pak k jihovýchodu, ale když dokončili otočku k jihu, čekal je zdrcující pohled. Obloha ve směru na Corumbá byla černá jako uhel.

"Do Corumbá nemůžeme," zařval Jevy směrem k zadnímu sedadlu. "Pilot se chce poohlédnout po nějaké fazendě. Přistaneme a počkáme, až se bouře přezene." Mluvil značně zvýšeným hlasem plným úzkosti a jeho portugalský přízvuk byl stále výraznější. Nate přikyvoval, jak nejzřetelněji dovedl. Hlava se mu točila a bolela ho po předešlém nárazu do krytu kabiny. Začal se mu zvedat žaludek.

Po pár minutách se zdálo, že cessna svůj zápas vyhrála a Nateovi se začal vracet klid. Je přece samozřejmé, že každé letadlo, jakkoli malé, má možnost uniknout bouři, myslel si. Začal si tít bolavé temeno a předsevzal si, že se za sebe ani neohlédne. Temná oblaka se však teď na ně začala valit z obou stran.

Který pitomý, slabomyslný pilot vyrazí na cestu a nekontroluje si radar? Na druhou stranu, jestli tu vůbec nějaký radar mají, je patrně dvacet let starý a na svátky odpojený.

Do letounu začal bušit prudký déšť, kolem hučel vítr a za ním se valily mraky. Bouře se jich zmocnila a přemohla je.

Malý letoun sebou škubal, zvedal se, padal a házel sebou ze strany na stranu. Po dlouhých dvou minutách nad ním Milton v silné turbulenci ztratil kontrolu. Připadalo jim, že spíš jedou na splašeném mustangovi, než že letí v letadle. Nate se díval oknem ven, ale neviděl nic, ani řeky či močály, ani hezké malé fazendy s dlouhými přístávacími dráhami. Opět propadl depresi. Zaťal zuby a předklonil se, aby nezvracel.

Ve vzduchové díře se letoun náhle propadl ve dvou vteřinách o třicet metrů a všichni tři muži vykřikli. Nejhlasitěji zazněl Nateův výkřik: "Do prdele!" Brazilští kumpáni nadávali portugalsky a všechny výkřiky zahaloval těžký závoj hrůzy.

Náhle nastala krátká pauza, v níž se vzduch nápadně uklidnil. Milton trhl řídicí pákou vpřed a přivedl letoun do střemhlavého letu. Nate oběma rukama objal opěradlo Miltonova sedadla a poprvé v životě, bohdá i naposled, měl pocit, že je sebevražedný pilot kamikadze. Srdce mu bušilo a žaludek měl až v hrdle. Zavřel oči a vzpomínal na Sergia a na instruktora jógy z Walnut Hillu, kteří ho učili modlitbám a meditacím. Snažil se meditovat a modlit se, ale v pasti padajícího letadla to bylo nemožné. Od smrti ho dělilo jen pár sekund.

Miltonovi se konečně podařilo zdolat vítr a letoun vyrovnat. Střemhlavý pád skončil ve výšce sto padesáti metrů. "Pátřejte po fazendě!" vykřikl zepředu Jevy a Nate začal ihned vyhlížet oknem. Zemi pod nimi zalévaly přivaly deště a bičovaly nárazy větru. Stromy se svíjely a vodní plochy čeřily bílé hřebeny vln. Jevy studoval mapu, ale beznadějně zabloudili.

Děšť vytvářel bílé závoje, které snižovaly viditelnost na pár desítek metrů. Chvillemi ani nebylo vidět zemi. Přivaly deště obklopile letadlo, divoký vítr je hnál různými směry a cloumal strojem jako s malým ptáčkem. Milton zápasil s kontrolkami a Jevy se zoufale rozhlížel všemi směry. Přece to nevzdají a nepůjdou dolů bez boje!

Nate to vzdal. Nevidí-li zemi, jak mohou čekat, že bezpečně přistanou? Právě se dostali do nejhoršího, doprostřed bouře. Je po všem!

Boha se dovolávat nebude, ani ho prosit o milost. Za to, jaký vedl život, si tohle všechno docela zaslouží. Stovky lidí zahynou každým rokem při leteckých haváriích a on není o nic lepší, než byli oni.

Pohledem zachytil řeku pod sebou, náhle si vzpomněl na aligátory a anakondy a při pomýšlení na nouzové přistání v močálu ho zachvátila hrůza. Představil si sám sebe, těžce raněného, ale nikoli mrtvého, jak bojuje o holý život, snaží se vydržet a uvést do chodu ten mobilní telefon, zatímco zápolí s hladovými plazy.

Do kabiny udeřil další nával bouře a Nate se opět rozhodl bojovat o všechno. Začal znovu pátrat po zemi v beznadějném pokusu objevit fazendu. Všechny je na vteřinu oslepila záře blesku. Motor zapraskal a téměř ztichl, ale přece jen znovu naskočil a rozvrčel se. Milton klesl do sto dvaceti metrů, což by byla za normálních okolností bezpečná výška. Ještě že v Pantanalu si nemuseli dělat starosti se žádnými kopci či horami.

Nate si ještě víc utáhl ramenní bezpečnostní pás a vyzvracel se mezi nohy. Vůbec to nebral jako ostudu. Necítil nic než naprostou hrůzu.

Obklopila je tma. Milton i Jevy vykřikovali dozadu i dopředu a ve společném boji o kontrolu nad letadlem na sebe naráželi rameny. Jevy měl mapu, nyní zcela zbytečnou, zastrčenou mezi kolena.

Bouře zuřila pod nimi. Milton sestoupil až do výšky šedesáti metrů, odkud bylo vidět alespoň kousky zemského povrchu. Smýkl jimi poryv větru a cessnu doslova odhodil stranou. Nate si uvědomil, jak jsou bezmocní. Náhle pod sebou zahlédl něco bílého a začal řvát a ukazovat: "Kráva! Kráva!" Jevy zařval překlad Miltonovi přímo do ucha.

Klesli v mracích na pětadvacet metrů a v oslepujícím dešti přeletěli těsně nad domem s červenou střechou. Jevy znovu zařval a ukazoval něco po boku letadla. Byl to přístávací pruh v délce slušné příjezdové cesty k předměstskému domu, nebezpečný i za dobrého počasí. Na tom ale nesešlo. Neměli na výběr.

I kdyby havarovali, alespoň budou nablízku nějaká lidé.

Uviděli přístávací pruh příliš pozdě, takže nemohli přistát s větrem v zádech. Milton tedy s vypětím všech sil otočil cessnu, aby mohl přistát přímo proti bouři. Vítr do letadla udeřil takovou silou, že je málem převrátil a prakticky zastavil. Děšť snížil viditelnost na minimum. Nate se předklonil, aby viděl na přístávací dráhu, ale spařil jen vodu řinoucí se po předním skle.

Ve výšce patnácti metrů vítr opět odfoukl cessnu stranou. Miltonovi se však přece jen podařilo dostat ji do správné polohy, jenže vtom Jevy zařval: "Vaca! Vaca!" Nate okamžitě pochopil, že "vaca" je kráva. Uviděl ji také. První našťestí minuli.

Vbleskurychlém sledu scén těsně před nárazem Nate viděl běžet vysokou travou promočeného a vyděšeného chlapce s holí v ruce a krávu, prchající z přístávacího pruhu. Viděl i strnulého Jevyho, jak beze slova zírá zděšenýma očima na přední sklo a ústa má otevřená, ale nevycházejí z nich žádné zvuky.

Dopadli do trávy, ale jeli dále vpřed. Bylo to přistání, nikoli havárie a Nate na zlomek sekundy zadoufal, že nezemřou. Další poryv větru je však vyhodil tři metry do vzduchu a pak dopadli znovu.

"Vaca! Vaca!"

Vrtule narazila do velké, zvědavé, nehybně stojící krávy. Cessna sebou divoce trhla, všechna okna s třeskem vyletěla a všichni tři muži naposledy zařvali.

Nate se probudil na boku, zbrocený krví, nepopsatelně potlučený, ale docela živý. Dokonce náhle zaregistroval, že dosud prší a že se letadlem prohání vítr. Milton a Jevy leželi propleteni jeden na druhém, ale také se hýbali a pokoušeli se rozepnout bezpečnostní pásy.

Nate našel okno a vystrčil hlavu. Cessna ležela na boku a rozbité křídlo měla vražené pod trupem. Všude bylo plno krve, ale nebyla to krev cestujících, nýbrž kravská. Přivaly deště ji rychle smývaly.

Chlapec s holí je dovedl do malé stáje u přístávacího pruhu. Milton padl na kolena a mumlal modlitbu a nejpřímější slova díky Panně Marii za to, že z té bouře vyvázl živý. Nate přihlížel a spolu s ním mumlal rovněž nějakou neurčitou modlitbičku.

Naštěstí nedošlo k závažným zraněním. Milton měl malou řeznou ránu na čele a Jevy měl oteklé pravé zápěstí. Větší bolesti měly teprve přijít. Dlouho seděli ve špině, pozorovali déšť, naslouchali kvílení větru a mysleli na to, co bude dál, ale nepadlo mezi nimi ani slovo.

13 ASI ZA HODINU, KDYŽ BOUŘE ZAČALA SLÁBNOUT a déšť na chvíli ustal, se objevil majitel krávy. Byl bosý, oblečený ve vybledlých džínových šortkách a tričku s nápisem Chicago Bulls. Jmenoval se Marco a nijak svátečně naladěný nebyl.

Chlapce poslal pryč a pustil se s Jevym a Miltonem do ohnivé diskuse o náhradě za krávu. Milton si dělal větší starosti o své letadlo a Jevy o své napučené zápěstí. Nate stál u okna a uvažoval, jak vůbec došlo k tomu, že je najednou na Štědrý den uprostřed pustého brazilského vnitrozemí v zasmraděné stáji, celý bolavý a potlučený, pocákaný kravskou krví, poslouchá tři chlapy, jak se v cizí řeči hádají, a je šťastný, že je naživu. Na žádnou kloudnou odpověď nepřišel. Soudě podle ostatních krav, pasoucích se opodál, zabité zvíře za mnoho nestálo. "Zaplatím za tu zatracenou krávu," řekl Nate Jevymu.

Jevy se zeptal majitele, kolik by to dělalo, a řekl Nateovi: "Sto reálů."

"Nepřijal by platbu kartou?" zeptal se Nate, ale žert nezapůsobil. "Zaplatím to." Co je sto mizerných dolarů? Zaplatil by i víc, jen aby už Marco přestal remcat.

To zabralo a Marco se dokonce stal jejich hostitelem. Zavedl je do svého domu, kde je srdečně přivítala malá bosá žena a připravila jim oběd. Bylo zcela zřejmé, že v Pantanalu jsou hosté vzácným jevem. Když manželé zjistili, že Nate je ze Států, poslali pro své děti. Chlapec s holí měl dva bratry a matka jim řekla, aby si Natea dobře prohlédli, že je to Američan.

Vzala ode všech zakrvácené a zablácené košile a vymáchala je v umyvadle naplněném dešťovou vodou s rozpuštěným mýdlem. U malého stolu se cpali rýží a černými boby, do půl těla slevčení, a nijak jim to nevadilo. Nate byl pyšný na opálené svaly a pevné břicho a Jevy vypadal opravdu jako vytrénovaný vzpěrač. Jen na chudáku Miltonovi bylo vidět, že se již rychle blíží střednímu věku, ale očividně na to nedbal.

Při obědě padlo jen pár slov, protože hrůza z havárie z nich ještě zcela nevyrchala. Děti seděly u stolu na podlaze, pojídaly tenký krajíček chleba s rýží a upřeně pozorovaly každé Nateovo hnutí.

Asi tak čtvrt míle od přistávacího dráhy tekla říčka, na níž měl Marco motorový člun. K řece Paraguayi bylo odtud asi pět hodin plavby. Snad tam má dost benzínu, ale není si jistý. Člun však všechny tři muže neuveze.

Když se vyjasnilo, Nate s dětmi odešel k rozbitému letadlu a společně odtud vytáhli jeho kufřík. Nate je po cestě učil anglicky počítat do deseti a ony ho tomu učili portugalsky. Byli to moc milí kluci. Napřed se hrozně styděli, ale za pár minut se s Natem velmi spřátelili. Připomněl si, že je Štědrý den. Chodí do Pantanalu Ježíšek? Nezdálo se, že by na něho chlapci čekali.

Na hladkém malém špalku na předním dvoře Nate z kufříku opatrně vytáhl satelitní telefon a rozložil jej. Paraboličká mikrovlnná anténa neměřila ani čtvereční stopu a samotný telefon nebyl větší než běžný kompaktní disk. Obě části spojovala šňůra. Nate zapnul baterii a vyťukal své identifikační a osobní spojovací číslo. Pak pomalu otáčel diskem, až zachytil signál satelitu Astar-East, který se vznášel ve výšce sto mil někde poblíž rovníku nad Atlantským oceánem. Signál byl silný a neustálé pípání to potvrzovalo. Marco a celá rodina se shlukli kolem Natea a tlačili se tak blízko, že ho napadlo, zda vůbec někdy viděli telefon.

Jevy mu nadiktoval Miltonovo číslo v Corumbá, Nate je pomalu vyťukal, zatajil dech a čekal. Kdyby spojení nefungovalo, nezbyvalo než tady u Marka a jeho rodiny trčet celé Vánoce. Dům byl malý, Nate soudil, že by je nejspíš uložili do stáje. Prostě skvělé.

Jinou možností bylo poslat Marka a Jevyho ve člunu pro pomoc. Byla skoro jedna hodina po poledni. Pokud by Marco měl dost benzínu, pětihodinová plavba k řece Paraguayi by mu trvala téměř do setmění. Až by dosáhli veletoku, stáli by před úkolem najít pomoc, a to mohlo trvat celé hodiny. A kdyby jim došlo palivo, museli by přistát někde uprostřed Pantanalu. Jevy sice takový plán neodmítl, ale ani jej nijak zvlášť neprosazoval.

Bylo třeba vzít v úvahu i jiné faktory. Markovi se zřejmě nechtělo tak pozdě odejít z domu. Když jel na Paraguay za obchodem, obvykle vyjížděl při východu slunce. A kdyby si musel u některého souseda vypůjčovat další palivo, nebylo ani zdaleka jisté, zda by se mu to v takovou hodinu podařilo.

"Oí," ozval se ze sluchátka ženský hlas a všichni se usmáli. Nate předal telefon Miltonovi, který pozdravil svou ženu a pustil se do smutného vyprávění o daném slibu. Jevy jeho slova šeptem překládal Nateovi a kluci se nemohli jeho angličtině vynadivit.

Rozhovor začal vážnout a náhle zcela ustal. "Ona hledá telefonní číslo," vysvětlil Jevy. Za chvíli Milionová žena číslo nadiktovala. Patřilo pilotovi, s nímž se Milton důvěrně znal. Slíbil jí, že se vrátí domů k večeru, a zavěsil.

Pilot však nebyl doma. Jeho žena řekla, že je obchodně v Campo Grande a že se má vrátit před setměním. Milton jí vysvětlil, kde momentálně je, a ona mu nadiktovala další telefonní čísla, na nichž by mohl manžela zastihnout.

"Povězte mu, ať mluví rychle," řekl Nate Jevymu a vyťukal další číslo. "Ta baterie nevydrží navěky!"

Na volaném čísle se nikdo neozýval. Teprve na dalším přišel pilot k telefonu a začal vykládat, že jeho letadlo se právě opravuje. Vtom se spojení přerušilo.

Mraky se vrátily.

Nate při pohledu na tmavnoucí oblohu ani nechtěl věřit vlastním očím a Miltonovi bylo do breku.

Byla to krátká přeháňka, během níž si děti hrály venku a dospělí seděli na verandě a mlčky se dívali.

Jevy přišel s novým nápadem. Na okraji Corumbá se nacházela vojenská základna. Sice tam nesloužil, ale s mnoha

tamějšími důstojníky společně trénoval vzpírání. Když se zase vyjasnilo, vrátili se všichni opět ke špalku a shlukli se kolem telefonu. Jevy zavolal kamarádovi, který vyhledal potřebná čísla.

Armáda měla vrtulníky. Ostatně, vždyť šlo o leteckou havárii. Když se důstojník konající službu konečně ozval, Jevy mu rychle vylíčil, co se stalo, a požádal ho o pomoc.

Ke konci hovoru byl pro Natea pohled na Jevyho utrpením. Nerozuměl sice ani slovo, ale podle Jevyho posunků poznal, že se děje něco nepříjemného. Úsměvy a mračení, naléhání a prosby, frustrující pauzy a neustálé opakování již řečených vět mluvily za všechno.

Když Jevy skončil, řekl Nateovi: "Bude volat svému veliteli. Chce po mně, abych se mu za hodinu ozval."

Hodina se zdála být delší než týden. Slunce zase vysvitlo a začalo pražit do mokré trávy. Vzduch byl nesnesitelně vlhký. Nate, stále ještě bez košile, začal cítit, že ho pálí kůže.

Vrátili se do stínu pod strom a schovali se před slunečním žářem. Paní domu prohlédla jejich košile, ale byly ještě mokré, protože během přehánky zůstaly viset na šňůře.

Jevy a Milton měli pleť mnohem tmavší než Nate a sluneční paprsky jim příliš nevadily. Ani Marka neobtěžovaly.

Všichni tři se tedy opět vydali k letadlu zjistit škody. Nate zůstal ve stínu pod stromem, kde se cítil v bezpečí.

Odpolední vedro bylo k zadušení. Hrud' a ramena mu začaly tuhnout a napadlo ho, že by si mohl zdřímnout. Kluci však měli jiné plány. Nate z nich konečně dostal jejich jména - nejstarší, který odháněl před jejich přistáním krávu z přístávací dráhy, se jmenoval Luis, prostřední Oli a nejmenší Tomas. Pomocí frázi z konverzačního slovníku, který měl v kufříku, začal Nate pomalu bořit jazykovou bariéru. Ahoj! Jak se vám daří? Jak se jmenujete? Kolik je vám let? Dobré odpoledne! Chlapci fráze opakovali portugalsky, takže se Nate mohl učit výslovnosti. Totéž pak s chlapci opakoval v angličtině.

Jevy se vrátil s mapami a zavolal na vojenskou základnu. Zdálo se, že armáda má o jejich osud alespoň trochu zájem.

Milton ukázal na mapu a řekl: "Fazenda Esperanca." Jevy jméno s velkou nadějí opakoval do telefonu. Po pár sekundách však zavadl a zavěsil. "Velitele nemohou najít," řekl anglicky a snažil se dále předstírat naději: "To víte, jsou Vánoce!"

Vánoce v Pantalanu! Teplota pětatřicet ve stínu a ještě větší vlhkost. Sluneční žár, z něhož není úniku. Mračna štenic a hmyzu bez repelentu! S milými malými dětmi, které nemají ani trochu naděje, že dostanou nějakou hračku. Bez hudby, protože není elektřina. Bez vánočního stromčeka. Bez vánočního jídla, vína a šampaňského. To je tedy dobrodružství, kam se poděl tvůj humor, říkal si v duchu neustále Nate.

Vrátil telefon do kufříku a zaklapl víko. Paní odešla do domu, Milton s Jevym k letadlu a Marco měl něco na práci na zadním dvoře. Nate vlezl opět do stínu. Pomyslel si, jak by bylo hezké, kdyby uslyšel alespoň jednu sloku z "Bílých Vánoček" a popíjel přitom sklenku šampaňského.

Vtom se objevil Luis a vedl tři koně. Tak vychrtlé koně Nate ještě v životě neviděl. Jeden měl sedlo, strašidelně vyhlížející výrobek z kůže a dřeva ležící na ostře oranžové podložce, která byla zřejmě kusem starého chlupatého koberce. Osedlaný kůň byl pro Natea. Luis a Oli bez nejmenší námahy vyskočili svým koním na holé hřbety. Rozběh a skok! A již na nich pevně seděli a bez obtíží udržovali rovnováhu. Nate si svého koně prohlédl a zeptal se: "Onde?" Kam? Luis ukázal ke stezce. Z poznámek při obědě i po něm Nate věděl, že vede k říčce, kde měl Marco člun.

Proč ne? I tohle bylo dobrodružství. Co by tady asi tak dělal, když se ten čas tolik vleče? Stáhl si ze sušáku košili a podařilo se mu bez pádu a zranění nasednout na ubohého koně.

Ve Walnut Hill strávil koncem října s ostatními pacienty hezkou neděli na koních. Projížděl se hornatou krajinou Blue Ridge a chvástal se, že nespádl. Týden ho bolel zadek a stehna, ale přestal se bát zvířat. Alespoň trochu.

Chvilí bojoval se třmeny, než se mu konečně podařilo vstrčit do nich nohy. Pak přitáhl uzdu tak, že se zvíře odmítalo pohnout. Chlapci ho pobaveně pozorovali a pak se pustili do klusu. Nateův kůň se konečně rozklusal také, ale při pomalém neohrabaném klusu se Nate kymácel na všechny strany a sedlo ho mlátilo do rozkroku. Přitáhl uzdu, kůň zpomalil a pokračoval volným krokem podle pánova přání. Chlapci se obloukem vrátili a jeli pomalu po jeho boku. Stezka vedla napříč malou pastvinou, pak se stočila a dům zmizel z dohledu. Vpředu byla voda - močál, přesně tak, jak to Nate nesčetněkrát předtím viděl ze vzduchu. Chlapce to však nijak neodstrašilo, protože stezka pokračovala dále středem močálu a koně po ní dříve již mnohokrát prošli. Ani nezpomalili. Zpočátku byla voda hluboká jen několik palců, potom však hladina stoupala a postupně dosáhla až ke třmenům. Chlapci byli samozřejmě bosí a měli kožené kalhoty, takže se o vodu ani o to, co by v ní mohlo být, vůbec nestarali. Nate měl na nohou své oblíbené sportovní boty Nike, které byly brzy zcela promočené.

V celém Pantalanu žily pirani, dravé malé ryby se zuby ostrými jak žiletky.

Nate by byl rád vyrazil zpátky, ale nevěděl, jak to chlapcům sdělit. "Luisi!" řekl téměř plačtivým hlasem. Chlapci na něho pohlédli a v jejich tvářích nebylo stopy po nějakém strachu.

Když voda dosáhla koním až po hrud', trochu zpomalili a po pár krocích Nate zase uviděl své nohy. Na druhé straně močálu, kde stezka pokračovala, se z vody zvolna vynořili i koně.

Po levici minuli zbytky plotu a pak i rozpadlé stavení. Stezka se rozšířila a změnila v starou polní cestu. Před mnoha lety byla fazenda mnohem větší, zřejmě i s rozsáhlejším chovem dobytka a mnoha zaměstnanci.

Pantanal byl osídlen před více než dvěma sty lety. Nate o tom věděl ze své sbírky písemného materiálu. Dodnes se tu změnilo jen málo. Izolovanost lidí byla ohromující. Nikde ani stopy po sousedech nebo jiných dětech. Nate uvažoval, jak je to tady se školami a vzděláváním. Utíkají děti, když vyrostou, do Corumbá a hledají si tam práci a manželské partnery? Anebo udržují malé farmy a plodí další generaci pantaneiros? Umí Marco a jeho žena vůbec číst a psát a dovedou tomu naučit své děti? Musí se na to vyptat Jevyho.

Před nimi byla další voda, ještě větší močál se shnilými, všelijak propletenými stromy po obou stranách. A samozřejmě i tady cesta vedla prostředkem. V době povodní byla voda všude vysoko vzdutá. V suchých měsících býval močál

bahnitým pláckem, takže i naprostý nováček mohl jet po cestě beze strachu, že ho něco sežere. Raději se vraťme, říkal si v duchu Nate.

Neměl však šanci to udělat. Koně se pachtili dál jako stroje a o močál se nestarali, ačkoli jim voda opět cákala až ke kolenům. Jak rostla její hloubka, zpomalovali krok a chlapci podřimovali. Když voda dosáhla Nateovi po kolena, chystal se zavolat na Luise něco zoufalého. Vtom Oli bestarostně ukázal rukou doprava k místu, kde z vody vystupovaly dva asi deset stop vysoké, shnilé pahýly kmenů. Dole ve vodě mezi nimi ležel velký černý plaz.

"Jacaré," prohodil Oli nedbale přes rameno, jako by si myslel, že to Nate bude chtít vědět. Aligátor!

Oči plaza vystupovaly nad povrch zbytku těla a Nate si byl jist, že sledují speciálně jeho. Rozbušilo se mu srdce a chtělo se mu zařvat o pomoc. Vtom se Luis ohlédl a zašklebil, protože si všiml, že jeho host je vyděšený. Host se však rovněž pokusil o úsměv, jako by měl radost, že netvora konečně vidí tak zblízka.

Hloubka vody dále narůstala a koně zvedali hlavy. Nate svého koně pod vodou kopl do boků, ale nic se nestalo.

Aligátor se zvolna ponořil, takže mu byly nad hladinou vidět jen oči, vyrazil směrem k nim a zmizel v černé vodě. Nate vytrhl nohy ze třmenů, přitiskl si je k hrudi a rozkymácel se v sedle. Kluci si něco řekli a začali se řehonit, ale Nate na to nedbal.

Když projeli středem močálu, voda klesla koním k nohám a pak až ke kopytům. Konečně byli v bezpečí na druhé straně. Nate okřál a v duchu se usmál. Tohle by mohl doma hezky prodat! Měl přátele, kteří milovali dovolené s extrémními výkony - ve velehorách, na raftech na zpěněných vodách, ve společnosti goril nebo na safari nejružnějšího typu - a vždy se snažili trumfnout ostatní pohádkami o zkušenostech získaných na prahu smrti na opačné straně světa. Kdyby se navíc zmínil o ekologickém významu Pantanal, byli by za deset tisíc dolarů ochotní skočit na poníka, toulat se močály a cestou fotografovat hady a aligátory.

Řeka stále nebyla v dohledu a Nate se rozhodl, že je čas k návratu. Ukázal na hodinky a Luis je tedy zavedl domů.

Konečně dostali k telefonu samotného velitele základny v Corumbá. Pět minut vedl s Jevym vojenské řeči - o místech, kde sloužil, o lidech, které znal - až bateriový indikátor začal rychle blikat. Satelitní telefon už běžel z posledních sil.

Jevy zaregistroval, že Nate ukázal na blikající světélko, a vysvětlil veliteli, že mají poslední šanci se domluvit.

Žádný problém. Vrtulník je připraven, posádka pohromadě. Jak těžká jsou zranění?

Jevy se podíval na Milтона a řekl, že vnitřní.

Podle vojenských pilotů trvá let na fazendu vrtulníkem čtyřicet minut, budeme tam za hodinu, řekl velitel. Milton se poprvé za celý den usmál.

Hodina uplynula a optimismus se vytrácel. Slunce se sklánělo k západu. O tom, že by je někdo zachraňoval v noční tmě, nemohlo být ani řeči.

Všichni se opět shromáždili u poškozeného letadla, na němž Milton s Jevym celé odpoledne nepřetržitě pracovali.

Zlomené křídlo i vrtule byly již odmontované a ležely, ještě zcela zakrvácené, u trupu letadla. Pravá strana podvozku byla ohnutá, ale nebude třeba ji měnit.

Marco se ženou vyvrhli a rozčtvrtili mrtvou krávu a její pozůstatky z podrostu u přistávacího pruhu už zmizely. Podle Jevyho si Milton vzal do hlavy, že odjede na člunu a sežene co nejdříve nové křídlo a vrtuli. Nateovi se to ovšem zdálo naprosto nemožné. Jak by chtěl na malý člun, určený pro plavbu po říčkách Pantanal, naložit velké křídlo letadla a provézt je močály, jimiž se Nate právě před chvílí brodil na koňském hřbetě? Ale to je Miltonův problém. Nate měl teď jiné starosti. Paní domu přinesla teplou kávu a křehké koláče. Usedl u stáje do trávy a pustil se do nich. Těsně vedle seděly jeho tři malé stíny a bály se, že jim odejde. Další hodina uplynula. Nejmladší Tomáš náhle uslyšel hučivý zvuk. Něco řekl, vstal, ukázal prstem a ostatní ztuhli. Zvuk sílil. Brzy nebylo pochyb, že to hrčí vrtulník. Rozběhli se na přistávací dráhu a pátrali po obloze.

Vrtulník přistál a z otevřené kabiny vyskočili čtyři vojáci. Nate si klekl mezi chlapce, dal každému deset reálů a popřál jim Feliz Natal - Veselé Vánoce! Rychle je všechny objal, popadl kufrík a rozběhl se k vrtulníku.

Odlepili se od země a Nate i Jevy zamávali naposledy rodině, která se pod nimi zmenšovala. Milton byl zcela zaujat děkováním pilotům i vojákům. Z výšky sto padesáti metrů se začal Pantanal šířit až k obzoru. Na východě se už stmívalo.

Když za půl hodiny dorazili do Corumbá, byla již tma. Přeletěli nad městem a naskytl se jim nádherný pohled na vánočně osvětlené domy a ruch v ulicích. Přistáli na vojenské základně na výšině nad řekou Paraguay západně od města. Velitel na ně čekal a přijal jejich hluboké díky, které si za rychlou pomoc opravdu zasloužil. Sice ho překvapilo, že nikdo není vážně zraněn, ale jinak ho těšilo, že mise vrtulníku byla úspěšná. Do města je dal dopravit džípem řízeným mladým vojínem.

Po vjezdu do města se džíp náhle stočil a zastavil před malým potravinářským obchodem. Jevy tam vešel a přinesl tři láhve piva značky Brahma. Jednu dal Miltonovi a jednu Nateovi.

Nate po malém zaváhání odšrouboval uzávěr a obrátil láhev dnem vzhůru. Pivo bylo chladné, mokré a neobyčejně chutné. Jsou přece Vánoce, tak co? Však to zvládne.

Seděli vzadu v džípu, jeli zaprášenými ulicemi, chladné pivo drželi v ruce a do tváří jim vanul vlhký vzduch. Nate si uvědomil, jak je šťastný, že žije. Před čtyřmi měsíci se chtěl zabít a před sedmi hodinami přežil nouzové přistání.

Uplynulý den nevyřešil nic. Nedostal se ani o krůček blíž k Rachel Laneové než včera. Učinil však první krok. Zastavili u hotelu, Nate vystoupil a všem popřál veselé Vánoce. Pak odešel do svého pokoje, svlékl se a dvacet minut stál ve sprše.

V chladničce byly čtyři plechovky piva. Za hodinu je vypil a po každé plechovce se ujišťoval, že to není skluz a že to nepovede k opětovnému kolapsu. Všechno má pod kontrolou. Přece jen taktak unikl smrti, proč by to tedy alespoň trochu neoslavil ve vánoční náladě? Zvládne to.

Odříkání mu nikdy nebylo vlastní. Alespoň vyzkouší, zda dokáže zvládnout trochu alkoholu. Tu a tam pár piv přece není žádný problém. Copak mu to ublíží?

14 NATEA PROBUDIL TELEFON, ALE CHVÍLI trvalo, než dokázal zvednout sluchátko. Zdržení nezpůsobilo vypité pivo, ale svou daň si vybralo malé dobrodružství s cennou. Na krku, ramenou a hrudi měl již tmavomodré pruhy po záchranných pásech, které ho zadržely při dopadu letadla na zem. Na hlavě měl dvě boule, jednu po nárazu, na který si pamatoval, druhou od něčeho, o čem ani nevěděl. Koleno narazil zezadu do pilotova křesla, a nejprve si myslel, že si je jen trochu odřel, ale během noci se to hezky rozbolelo. Paže a krk měl spálené sluncem.

"Veselé Vánoce," pozdravil ho v telefonu Valdirův hlas. Bylo již téměř devět hodin.

"Děkuji," řekl Nate. "Přeji vám totéž."

"Jak se cítíte?"

"Dobře, díky."

"Prima. V noci mi volal Jevy a vyprávěl mi o tom letadle. Ten Milton musí být blázen, že létá za bouřky. Už si ho nikdy nenajmu."

"Ani já ne."

"Stalo se vám něco?"

"Ani ne."

"Potřebujete lékaře?"

"Ne."

"Jevy říkal, že podle jeho názoru vám nic není."

"Je mi dobře, jen jsem trochu potlučený."

Nastala krátká pauza. Valdir přehodil výhybku. "Dnes odpoledne máme doma malou oslavu. Jen moje rodina a pár přátel. Nechtěl byste se přidat?"

V pozvání zněla jistá škrobenost. Nate nevěděl, zda se Valdir jen snaží být zdvořilý, nebo zda je to důsledek cizí řeči a při zvuku.

"Je to od vás velmi milé," řekl, "ale musím toho ještě hodně pročíst."

"Opravdu?"

"Ano, děkuji vám."

"Tak dobrá. Mám pro vás několik dobrých zpráv. Včera jsem konečně najal člun." Netrvalo mu dlouho, než přestal mluvit o večírku a dostal se ke člunu.

"Výborně. A kdy máme odplout?"

"Snad zítra. Už jsou připravení. Jevy ten člun zná."

"Už se vážně nemohu dočkat, až budu na řece. Zvláště po včerejšku."

Pak se Valdir pustil do rozvlácného vyprávění, jak těžký zápas svedl s majitelem člunu, notorickým chamtivcem, který původně požadoval tisíc reálů za týden. Pak se však shodli na šesti stech. Nate poslouchal, ale nijak ho to nevzrušovalo. Však to Phelanovo jméno unese.

S dalším přáním veselých Vánoc se Valdir rozloučil.

Nate si obul ještě vlhké nikesky a natáhl si běžecké šortky a sportovní košili. Chtěl se proběhnout nebo - kdyby mu to nešlo - alespoň projít. Potřeboval se nadýchat čerstvého vzduchu a rozhýbat se. Kdyby se potloukal po pokoji, viděl by jen prázdné plechovky od piva v odpadkovém koši.

Tím se bude zabývat později. Tohle není skluz a k dalšímu zhroucení to nepovede. Včera málem přišel o život, a tím se pro něho všechno změnilo. Teď se mu každý den stal vzácným darem a on musí vychutnat každíčký okamžik. Proč se trochu nepotěšit slastmi života? Troškou piva nebo vína, nic silného a rozhodně žádná narkotika.

Tohle byla známá dostihová dráha, nesčetné lži, které již tolikrát zažil.

Vzal si dva tylenoly a namazal se krémem na opalování. V hale dávali v televizi vánoční program, ale nikdo se nedíval.

Ostatně tam nikdo ani nebyl. Mladá žena za pultem se usmála a popřála mu dobré jitro. Otevřenými skleněnými dveřmi proudilo do haly teplé, lepkavé horko. Nate se zastavil na hlt sladké kávy. Na pultě stála termoska a vedle úhledně poskládané malé papírové pohárky. Čekaly na toho, kdo se zastaví a potěší se alespoň lokem cafezinho.

Po dvou hltech, ještě než vykročil z haly, ho zalil pot. Venku na chodníku se chtěl protáhnout, ale bolely ho svaly a měl ztuhlé klouby. Rozhodl se tedy, že nebude klusat, že se jen trochu projde a bude se snažit nekulhat.

Nikdo se po něm nedíval. Jak se dalo čekat, obchody byly zavřené a ulice liduprázdné. Po dvou blocích se mu košile opět přilepila na tělo. Cítil se jako v sauně.

Avenida Rondon byla poslední dlážděná ulice na návrší nad řekou. Nate kráčel po chodníku podél řeky a slabě kulhal, dokud se mu trochu neuvolnily svaly a nepřestaly ho bolet klouby. Došel k malému parku, v němž se zastavil přede dvěma dny o půl deváté, když se sem začaly scházet davy na koncert a na koledy. Několik kroucených kovových židlí tu ještě bylo a jeho nohy toužily po odpočinku. Usedl tedy u téhož piknikového stolu a rozhlížel se po špinavém mladíkovi, který se pokusil prodat mu drogy.

Ale nebyla tam živá duše. Zlehka si masíroval kolena a díval se na velký Pantanal, postírající se na míle daleko až k obzoru. Nádherná pustina! Vzpomněl si na chlapce - Luise, Oliho a Tomáše - své malé kluky s deseti reály v kapse bez možnosti je utratit. Vánoce pro ně nic neznamenaly, jeden den jako druhý.

Někde v rozsáhlých mokřadech byla jakási Rachel Laneová, nyní jen pokorná služebnice boží, která se však měla stát nejbohatší ženou světa. Až ji skutečně najde, jak bude reagovat na zprávy o svém velkém bohatství? Jak bude reagovat, až se setká s ním, americkým právníkem, který se ji pokouší strhnout? Možné odpovědi mu nebyly příjemné.

Především Natea napadlo, že Troy byl možná šílený. Dal by rozumný člověk s jasnou myslí jedenáct miliard dolarů osobě, která o bohatství nestojí? Osobě, kterou prakticky nikdo nezná, a to ani ten, kdo podepisuje ručně naškrábanou poslední vůli? Zejména teď, když tisíc mil od domova zíral na Pantanal a jeho divokou krásu, mu celá záležitost připadala nenormální.

O Rachel toho věděl jen málo. Evelyn Cunninghamová, její matka, pocházela z malého města Delhi v Louisianě. Odstěhovala se v devatenácti letech do Baton Rouge a našla si práci jako sekretářka u společnosti zabývající se hledáním ložisek zemního plynu. Majitelem společnosti byl Troy Phelan a Evelyn poznal při jedné ze svých rutinních cest z New Yorku. Určitě to byla krásná žena, ale při své maloměstské výchově i naivní. Starý sup Troy rychle zaútočil a během několika měsíců Evelyn zjistila, že je v jiném stavu. Bylo to na jaře roku 1954.

V listopadu téhož roku Troyovi lidé z domovské kanceláře zařídili, že Evelyn byla přijata do Katolické nemocnice v New Orleansu, kde se druhého listopadu narodila Rachel. Evelyn však své dítě nikdy neviděla.

Pomocí mnoha právníků a velkého tlaku Troy zařídil, že Rachel rychle adoptoval pastor z Kalispell v Montaně a jeho žena. Troy kupoval v Montaně měděné a zinkové doly a měl tam prostřednictvím svých společností potřebné kontakty. Adoptivní rodiče o původu dítěte nevěděli vůbec nic.

Evelyn dítě nechtěla, ale ani nechtěla mít nic společného s Troyem Phelanem. Vzala deset tisíc dolarů a vrátila se do Delhi, kde na ni však čekaly šeptané pověsti o jejím prohřešku. Nastěhovala se k rodičům, s nimiž společně trpělivě čekala, až se bouře přežene. Nestalo se tak. Ta zvláštní krutost, typická pro malá města, učinila z Evelyn vyvržence mezi lidmi, které nejvíc potřebovala. Jen zřídka vycházela z domu a časem se stáhla až do temnoty své ložnice. Tam, v šeru onoho malého světa, se jí začalo po dceři stýskat.

Napsala Troyovi několik dopisů, ale na žádný nedostala odpověď. Sekretářka je zapsala a uložila neznámo kam. Teprve dva týdny po Troyově sebevraždě je objevil jeden z Joshových detektivů. Byly pohřbené v Troyově osobním archivu v jeho bytě.

Jak léta plynula, Evelyn klesala stále hlouběji do propasti. Pověsti se ozývaly už jen sporadicky, ale nikdy úplně neustaly.

Příchod jejích rodičů do kostela nebo do obchodu s potravinami vždy vyvolal dlouhé upřené pohledy a šeptání, takže se nakonec stáhli do ústraní i oni.

V den pátých Racheliných narozenin, 2. listopadu 1959, Evelyn spáchala sebevraždu. Odjela vozem svých rodičů na okraj města a skočila z mostu.

Smuteční oznámení o její smrti v místních novinách si našlo cestu i do Troyovy kanceláře v New Jersey, kde bylo rovněž zaregistrováno a uschováno.

O Rachelině dětství se podařilo zjistit jen málo. Reverend Lane a jeho paní se stěhovali dvakrát - z Kalispell do Butte a pak z Butte do Heleny. Reverend zemřel na rakovinu, když bylo Rachel sedmnáct. Jiné děti Laneovi neměli.

Když Rachel končila střední školu, Troy se rozhodl jí vstoupit do života - důvody nedokázal vysvětlit nikdo kromě něho samotného. Snad pociťoval nějakou vinu nebo si dělal starosti s tím, jestli si Rachel bude moci dovolit vysokoškolské vzdělání. Rachel věděla, že je adoptovaná, ale nikdy neprojevila zájem své pravé rodiče poznat.

Podrobnosti známy nejsou, ale Troy se s Rachel setkal někdy v létě roku 1972. O čtyři léta později Rachel promovala na univerzitě v Montaně. Pak už se v její minulosti otevírala jen velká díra, kterou dosavadní pátrání nedokázalo zaplnit.

Nate byl přesvědčen, že skutečnou podstatu toho vztahu by mohli popsat pouze dva lidé. Jeden je mrtev a druhý žije jako Indián někde tady, na březích některé z tisíce řek.

Pokusil se oběhnout jeden blok, ale bolest ho zastavila. I chůze mu dělala značné potíže. Kolem projely dva vozy a po chodníku prošlo pár lidí. Náhle se ze zadu ozval pronikavý rachot. Než stačil zareagovat, měl jej za zády. Těsně u chodníku dupl na brzdy Jevy. "Bom dia," překřikl rachocení motoru.

Nate přikývl: "Bom dia."

Jevy otočil klíčem a motor zhasl. "Jak vám je?"

"Všechno mě bolí. A co vy?"

"Nemám problémy. Děvče z recepce řeklo, že běháte. Pojděte se svézt!"

Nate by byl vzdor bolestem dal raději přednost běhání před jízdou s Jevym, ale provoz byl slabý a ulice bezpečné.

Projeli předměstím a řidič vytrvale ignoroval všechna světla a dopravní značky. Když se řítili křižovatkou, Jevy se ani nerozhlédl.

"Chtěl bych, abyste si prohlédl člun," řekl po chvíli Jevy. Ačkoli měl rovněž bolesti a nemohl se po nouzovém přistání pořádně hýbat, nedával to najevo. Nate jen přikývl.

Na východním konci města, při úpatí návrší, bylo v malé zátoce přístaviště. Voda tu byla kalná a pokrytá olejovými skvrnami. Na hladině řeky se lehce pohupovala ubohá sbírka člunů - některé se přestaly používat již před desetiletími, jiné jezdily jen zřídka. Dva z nich zřejmě sloužily pro dopravu dobytka a na jejich palubách byly zabláčené dřevěné ohrady.

"Tamhle je," řekl Jevy a ukázal někam na řeku. Zaparkovali na ulici a sešli dolů po svahu. Bylo tam na vodě mnoho malých a nízkých rybářských člunů a jejich majitelé přicházeli nebo odcházeli, Nate to nedokázal rozeznat. Jevy na dva z nich zavolal a oni reagovali nějakým žertováním.

"Můj otec byl říčním lodivodem," vysvětlil Jevy. "Býval jsem tady denně."

"A kde je teď?" zeptal se Nate.

"Potopil se s lodí za bouře."

Výborně, pomyslel si Nate. Bouřka vás tu může dostat jak ve vzduchu, tak na vodě.

Nad hladinou špinavé vody byl můstek pokrytý prohýbající se překližkou. Vedl k jejich člunu. Zastavili se na břehu a obdivovali plavidlo označené jménem Santa Laura.

"Jak se vám líbí?" otázal se Jevy.

"Nevím," odpověděl Nate. Plavidlo však bylo určitě hezčí než dobytkařské čluny. Na zádi někdo bušil kladivem.

Lod' byla nejméně šedesát stop dlouhá, měla dvě paluby a na horní palubě kapitánský můstek přístupný po schůdcích. Byla větší, než Nate čekal. Nový nátěr by jí ovšem mohl jenom prospět.

"Pojedu jenom já?" otázal se Nate.

"Správně."

"Jiní cestující tu nebudou?"

"Ne, pouze vy, já a jeden lodník, který umí také vařit."

"Jak se jmenuje?"

"Welly."

Vstoupili na přístavní můstek, překližky sice zavržaly, ale neprolomily se. Přeskočili na palubu a člun se trochu rozhoupal. Na palubě stály řady sudů s vodou a palivem pro dieselový motor. Po dvou schůdcích sestoupili dveřmi do kabiny, kde byla čtyři patrová lůžka s molitanovými matracemi a bílými pokrývkami. Při pomýšlení, že tady bude trávit celý týden, Nateovi v rozbolavělých svalech zacukalo. Kabina byla poměrně nízká a měla zavřená okna. Největším problémem bylo, že neměla klimatizaci. Bylo tam jako ve výhni.

Jako by četl Nateovi myšlenky, Jevy řekl: "Dostaneme ještě větrák. Když se člun pohybuje, není to tak zlé." Tomu se dalo těžko věřit. Úzkou chodbičkou se bokem šourali na záď člunu. Cestou minuli kuchyňku s propanovým sporákem a odpadní rourou, strojovnu, a nakonec i malou koupelnu. Ve strojovně stál umouněný muž svlečený do půl těla, a přesto zcela zpocený. V ruce držel šroubovák a díval se na něj tak vztekle, jako by ho nějak urazil.

Jevy se s mužem znal a nejspíš se mu podařilo říct něco nevhodného, protože vzápětí zaplavil strojovnu vodopád ostrých slov. Nate mezitím došel na konec průchodu, kde objevil malý hliníkový člun přivázaný k Santa Louře. Byla na něm připevněná vesla a přivěsný motor. Nateovi se okamžitě před očima zjevil živý obraz, jak se s Jevym ženou po hladině, víří mělkou vodu, prolétají se mezi keři a kmeny stromů, uhýbají aligátorům a všechno to končí v další slepé uličce. Dobrodružství začínalo být stále dobrodružnější.

Jevy se zasmál a napětí se uvolnilo. Došel k Nateovi na konec lodi a řekl: "Potřebujeme olejové čerpadlo, ale v obchodě je dneska zavřeno."

"A co zítra?" otázal se Nate.

"Zítra to nebude problém."

"K čemu slouží tenhle malý člun?"

"K mnoha věcem."

Po vzrjících schůdcích vylezli na můstek, kde si Jevy prohlédl kolo kormidla a princip řízení. Za můstkem byla malá otevřená místnost se dvěma lehátky. Jevy a lodník tu měli střídavě spát. A ještě dále vzadu byla paluba o velikosti asi půl druhého čtverečního metru, krytá jasně zelenou plátěnou střešinou. Nateovu pozornost ihned upoutal síťový hamak zavěšený podél podlahy a vyhlížející velmi pohodlně.

"To je pro vás," řekl s úsměvem Jevy. "Budete mít dost času a můžete si tady číst nebo odpočívat."

"To je hezké," řekl Nate.

"Lod' občas slouží turistům, obvykle Němcům, kteří chtějí vidět Pantanal."

"Dělal jste na téhle lodi někdy kapitána?"

"Párkrát ano, ale před lety. Majitel není nijak příjemný člověk."

Nate si opatrně sedl do houpací sítě. Pak pomalu přehodil nahoru bolavé nohy a pohodlně se uložil. Jevy ho rozhoupal a šel si znova povídat s mechanikem.

15 SNYUDLLIAN PHELANOVÉ O PŘÍJEMNÉ štedrovečerní večeři v rodinném kruhu se rozplynuly, neboť opilý Troy Junior přišel pozdě a zrovna uprostřed zuřivé hádky s Biff. Oba přijeli vlastními vozy značky Porsche odlišné barvy. Křik se ještě zhoršil, když Rex, který v sobě také již měl pár skleniček, pokáral staršího bratra, že kazí matce Vánoce. V domě bylo plno lidí. Kromě Lillianiných čtyř dětí - Troye Juniора, Rexe, Libbigail a Mary Ross - tu bylo ještě všech jedenáct vnuků se skupinami přátel, z nichž většinu Lillian ani nepoznala.

Phelanovi vnuci i jejich rodiče se po Troyově odchodu na večnost obklopili novými kumpány a důvěrnými přáteli. Až do příchodu Troye Juniора to byla vcelku příjemná vánoční oslava. Snad ještě nikdy se tu nerozdělovalo tolik pohádkových dárků. Phelanovi dědici bez ohledu na cenu nakoupili jeden druhému i Lillian modelové oblečení, šperky, elektronické přístroje a všechno možné. Peníze v nich na pár hodin probudily to nejlepší a jejich srdečnost neznala mezí.

Za dva dny mělo dojít k zveřejnění poslední vůle.

Libbigailin manžel Spike, bývalý motorkář, se pokusil zasáhnout do hádky mezi Troyem Juniorem a Rexem, ale sám se přitom dostal do konfliktu s Troyem Juniorem, který mu připomněl, že je "tlustý hipík s mozkiem rozežraným LSD."

Libbigail to natolik urazilo, že nazvala Biff courou. Lillian utekla do své ložnice a zamkla se tam. Vnuci se stáhli se svým doprovodem do přízemí, kam někdo postavil chladničku plnou piva.

Mary Ross, nepochybně nejrozzumnější a určitě ze všech nejméně výbušná, přesvědčila bratry a Libbigail, aby na sebe přestali řvát a našli si někde svůj vlastní kout. V malých skupinkách se rozešli buď do kuřáckého salonu, nebo do obývacího pokoje. Přece jen nastal jakýsi klid zbrani.

Právníci vzájemným vztahům v rodině příliš neprospěli. Pracovali nyní v týmech, které měly - podle jejich prohlášení - zastupovat nejlepší zájmy každého Phelanova dědice. A také trávili hodiny intrikami a vymýšlením způsobů, jak urvat větší kus koláče. Pracovaly na tom horečně čtyři naprosto odlišné malé armády právníků - či dokonce šest, připočte-li se ještě skupina Geeny a Rambleho.

Po hodině klidu se Lillian vynořila z ložnice a prozkoumala situaci. Beze slova odešla do kuchyně a dokončila přípravu

večeře. Teď bylo rozumné připravit jen studený bufet. Začali se k němu po skupinkách trousit, vybírali si podle chuti, kladli si jídlo na talíře a vraceli do bezpečí svých koutků.

Teprve nyní začala první Phelanova rodina prožívat klidnou vánoční večeři. Troy Junior seděl sám u pultu poblíž zadního dvorku a pojídal šunku a sladké brambory. Biff jedl s Lillian v kuchyni. Rex se svou ženou, striptérkou Amber, si v ložnici pochutnávali na krocanovi a zároveň se dívali na televizní přenos fotbalového zápasu. Libbigail, Mary Ross a jejich manželé jedli u televize v kuřáckém salonu.

Vnuci a jejich parťáci si naložili na talíře studenou pizzu a odnesli si ji do přízemí, kde teklo pivo proudem.

Druhá Phelanova rodina neslavila Vánoce vůbec, alespoň ne pohromadě. Janie neměla svátky ráda, a proto utekla z vlasti do Klosters ve Švýcarsku, kam se sjížděli z celé Evropy zajímaví lidé, aby se předvedli a zalyžovali si. Vzala s sebou i osmadvacetiletého kulturistu jménem Lance, o polovinu mladšího než ona, ale spokojeného, že si s ní může vyrazit.

Její dcera Geena byla nucena trávit Vánoce v Connecticutu s příbuznými z manželovy strany. Normálně by to byla ponurá a bezútešná záležitost, ale situace se dramaticky změnila. Pro Geenina manžela Codyho to totiž znamenalo triumfální návrat do starobylého rodinného sídla u Waterbury.

Strongova rodina si nadělala jmění lodní dopravou; peníze se však po staletích chybného hospodaření a rozhazování doslova rozplynuly. Jméno a původ jim stále zaručovaly vstup do správných škol a vhodných klubů a svatební oznámení Strongových byla pořád středem pozornosti. Rodinný žlab měl ale jen omezenou šířku i délku a živilo se z něj příliš mnoho generací.

Byla to parta arogantních lidí, pyšných na své jméno, přízvuk a pokrevní svazky, kteří si navenek nedělali žádné starosti s čím dál menším rodinným jménem. Kariéry si budovali v New Yorku a v Bostonu. To, co vydělali, okamžitě utráceli, protože rodinný majetek byl pro všechny vždy záchrannou sítí.

Poslední Strong, který měl trochu rozumu, očividně poznal nadcházející konec a založil svěřenecký fond na vzdělání, podložený tlustými smlouvami, které sepsaly celé týmy právníků. Tyto smlouvy byly neprůstřelné a sestavené tak pečlivě, aby odolaly zoufalým útokům budoucích Strongů. K útokům skutečně došlo, ale smlouvy to vydržely, takže každý mladý Strong měl stále zaručeno skvělé vzdělání. Cody absolvoval Taft, byl průměrným studentem v Dartmouthu a nakonec získal titul MBA na Columbijské univerzitě.

Jeho sňatek s Geenou Phelanovou rodina příliš nevířila -především proto, že Cody byl již jejím druhým manželem. Skutečnost, že její odcizený otec byl v době sňatku oceňován na šest miliard dolarů, jí vstup do klanu poněkud usnadnila. Stále se však na ni všichni dívali svrchu, jednak proto, že byla rozvedená a získala jen chabé vzdělání na školách, které zdaleka nepatřily k elitním, a jednak proto, že Codyho považovali za trochu výstředního.

O Štědrém dnu jí však všichni přišli popřát. Od lidí, které nesnášela, se jí dosud nikdy nedostalo tolik úsměvů, studených lehkých objetí, neobratných polibků na tvář a poklepávání po ramenou. Za toto falešné divadýlko je ovšem nenáviděla ještě víc.

Po několika skleničkách začal Cody mluvit a muži se k němu nahrnuli. Netrvalo dlouho a někdo se zeptal: "Tak kolik?" Cody se zamračil, jako by peníze byly nějakým břemenem, a řekl: "Pravděpodobně půl miliardy." Vyslovil to s dokonalou nedbalostí, kterou si pečlivě nacvičil v koupelně před zrcadlem.

Pár lidí zůstalo stát s otevřenou pusou, jiní se ušklíbli, protože Codyho znali a protože to všichni byli Strongové, kteří věděli, že z těch peněz stejně neuvidí ani šesták. Ze všech čísla závist. Codyho slova zanedlouho pronikla z mužské skupiny dál, a než se ženy rozptýlily, po celém domě se šeptalo o polovině miliardy. Codyho matku, upjatou a vrásčitou malou ženu, jejíž vrásky se při úsměvu doslova štěpily, nemravnost tohoto bohatství vyděsila. "To jsou nové peníze," řekla své dceři. Nové peníze, vydělané tím nestydatým starým kozlem se třemi manželkami a houfem zkažených dětí, z nichž ani jedno nevystudovalo na špičkové univerzitě.

Ať už šlo o peníze staré či nové, největší závist posedla mladé ženy. Všechny v duchu viděly trysková letadla, domy na plážích, báječná rodinná setkání na vzdálených ostrovech, svěřenecké fondy pro neteře a synovce a možná i dary v hotovosti.

Peníze tedy Strongy naladily a rozehrály k srdečnosti, jakou nikdy vůči společensky nepřijatelným lidem neprojevali.

Přímo táli a propadali otevřenosti a lásce, takže peníze nepochybně přispěly k idyle vánočních svátků.

Pozdě odpoledne, když se rodina shromáždila kolem stolu k tradiční večeři, začalo sněžit. To jsou opravdu dokonalé Vánoce! vykřikovali všichni Strongové. A Geena je nenáviděla ještě víc.

Ramble strávil svátky se svým právníkem za šest set dolarů na hodinu, ačkoli účet zůstane utajen tak dokonale, jak jenom právníci dokážou věci utajovat.

Tira nejspíše odjela s nějakým mladým gigolem do zahraničí. Byla někde na pláži, obnažená nahoře a pravděpodobně i dole a vůbec ji nezajímalo, co tak asi její čtrnáctiletý syn dělá.

Právník Yancy, dvakrát rozvedený, žil sám a z druhého manželství měl dva jedenáctileté syny, dvojčata. Chlapci byli na svůj věk výjimečně bystří, zatímco Ramble byl ve svých letech zoufale pomalý. Dobře si tedy rozuměli a velkolepě se bavili - hráli v ložnici videohry, zatímco osamělý Yancy se díval na televizní přenos fotbalového zápasu.

Jeho klient měl dostat v den svých jedenadvacátých narozenin povinných pět milionů dolarů. Vzhledem k jeho rozumové vyspělosti a výchově mu ty peníze určitě nevydrží ani tak dlouho jako ostatním Phelanovým potomkům. Yancyho však nezajímalo mizerných pět milionů dolarů - tolik si vydělá sám na poplatcích z Rambleova podílu na poslední vůli.

Yancy měl jiné starosti. Tira si najala novou, agresivní právníckou firmu, která sídlila poblíž Capitolu a měla všechny potřebné konexe. Ona však je jen Troyovou bývalou ženou, nikoli potomkem, takže její podíl bude mnohem menší než

Rambleův, ať už to bude jakákoli částka. Noví právníci si to samozřejmě uvědomují a tlačí na Tiru, aby se Yancyho zbavila a mladého Ramblea přivedla do jejich hnízda. Naštěstí se matka o syna příliš nestará a Yancymu se zatím báječně daří jí dítě odcizovat dál.

Smích chlapců ve vedlejším pokoji byl pro jeho uši rajskou hudbou.

16 POZDĚ ODPOLEDNE SE NATE ZASTAVIL U MALÉHO lahůdkářství pár bloků od hotelu. Toulal se ulicemi a všiml si, že v lahůdkářství mají otevřeno. Vešel tedy, protože doufal, že budou mít pivo. Nic než pivo či dvě. Byl tak sám, v tak odlehle části světa, byly Vánoce a on neměl nikoho, s kým by je oslavil. Prudce ho zalila vlna osamělosti a deprese. Jeho předsevzetí se začala hroutit. Upadl do sebelítosti.

V obchodě uviděl řady plných, neotevřených láhví s likéry a různými druhy whisky, ginu a vodky, seřazených jako hezčí malí vojáci v zářivých uniformách. Náhle mu vyschlo v ústech a začalo ho pálit v hrdle. Brada mu poklesla a zavřel oči. Opřel se o pult, aby se neskácel, a tvář se mu zkřivila bolestí. Začal úporně myslet na Sergia z Walnut Hill, na Joshe, bývalé manželky a na všechny, kterým tolikrát ublížil, když znovu a znovu propadal závislosti. V mysli se mu začaly divoce vynořovat vzpomínky, jedna za druhou. Bylo mu na omělní, když mu ten drobný človíček za pultem něco řekl. Nate se po něm zlostně podíval a ukázal na vodku. Dvě láhve - osm reálů.

Každý jeho kolaps byl jiný. Někdy k němu docházelo pomalu, jedna sklenka tady, další hlt jinde, a trhlina v hrázi se pomalu rozevírala. Jednou si do protialkoholní léčebny dokonce sám dojel. Jindy se probudil přivázaný za zápěstí k posteli. Při posledním kolapsu ho našla pokojská prakticky v komatu v laciném motelovém pokoji za třicet dolarů na den.

Popadl papírový sáček a cílevědomě se vydal k hotelu. Po pár krocích musel obejít skupinu roztomilých malých kluků, driblujících na chodníku s kopacím míčem. Jak jsou ty děti šťastné, pomyslel si. Žádné břemeno, žádná zátěž. Zítra prostě bude další zápas. Za hodinu se mělo začít stmívat a Corumbá se zvolna probouzela k životu. Kavárničky a bary podél chodníku se otevíraly a kolem projelo několik vozů. V hotelu se od bazény linula halou rytmická hudba a Nate na vteřinu pocítil nutkání sednout si ke stolu a počkat si ještě na jednu píseň.

Ale nesedl si. Vešel do svého pokoje, zamkl za sebou dveře a naplnil ledem vysoký plastický pohárek. Postavil láhve vedle sebe, jednu otevřel, pomalu nalil na led vodku a zapřísáhl se, že nepřestane, dokud obě láhve nebudou prázdné.

Když majitel obchodu s lodními součástkami v osm ráno otevřel, Jevy už na něho čekal. Rozžhavené slunce pražilo z oblohy, na níž nebylo ani mráčku, a chodníky byly tak rozpálené, že se na ně sotva dalo vstoupit.

Olejové čerpadlo k dieslovému motoru nebylo. Po dvou telefonátech je obchodník sehnal a Jevy vyrazil, aby je přivezl. Jel na okraj Corumbá, kde jeden pronajímatel člunů provozoval lodní vrakoviště přecpané troskami několika tuctů poškozených plavidel. V budoucím vyřazenými motory mladý zaměstnanec vyhrabal zaolejované, ale funkční čerpadlo, zabalené v kusu hadru. Jevy za ně s radostí zaplatil dvacet reálů.

Jel s ním zpátky k řece a na břehu zastavil u nehybně stojící Santa Loury. Měl radost, že Welly už tam je. Welly, palubní pomocník, byl nováček a nebylo mu ani osmnáct. Prohlašoval však, že umí vařit, řídit člun, navigovat, uklízet a vykonávat všechny ostatní požadované služby. Jevy věděl, že lže, ale takové vychloubání nebylo mezi chlapci, kteří hledali práci na fece, nic neobyčejného.

"Neviděl jsi pana O'Rileyho?"

"Toho Američana?" otázal se Welly.

"Ano, toho Američana."

"Ne. Zatím se tu neobjevil."

Nějaký rybář něco volal z dřevěného člunu, ale Jevy měl plnou hlavu jiných starostí. Přeskobrtal se po překližkách na loď, kde se zezadu zase ozývalo bouchání. Umouněný mechanik tam zápolil s motorem. Nakláněl se nad ním bez košile, celý zalitý potem. Ve strojevně bylo k zadušení. Když mu Jevy podal olejové čerpadlo, krátkými tlustými prsty je přezkoumal.

Motor byl pětiválcový řadový diesel, který měl čerpadlo na spodku klikové skříně, těsně nad skřípající podlahou.

Mechanik pokrčil rameny, jako by Jevyho nákup mohl opravdu dokázat zázrak, pak procpal břicho kolem přírodního potrubí, pomalu klesl na kolena, sehnul se a opřel si hlavu o výfuk.

Něco zabručel, Jevy mu podal francouzský klíč a on pomalu připevnil náhradní čerpadlo na místo. Během pár minut byly Jevyho šortky a košile úplně propocené.

Zatímco se oba muži mořili ve strojevně, Welly se rozhodl zeptat se, zda něco nepotřebují. Ne, opravdu ho nepotřebovali. "Raději se dívej po tom Američanovi!" doporučil mu Jevy a setřel si z čela pot.

Mechanik nadával a další půl hodinu se hmoždil s francouzákem. Pak prohlásil, že čerpadlo už drží. Hotovo!

Nastartoval motor a pár minut kontroloval tlak oleje. Usmál se a posbíral nářadí.

Jevy odjel do města do hotelu podívat se po Nateovi.

Stydlivá dívka u recepčního pultu pana O'Rileyho neviděla. Zavolala do jeho pokoje, ale nikdo se neozyval. K pultu přistoupila pokojská a celá rozchichotaná prohlásila, že si je jistá, že pan O'Riley z pokoje neodešel a že tam musí být. Recepční tedy váhavě půjčila Jevymu náhradní klíč od pokoje.

Dveře byly zamčené, ale nebyly zevnitř zajištěné, takže Jevy pomalu vstoupil. Nejdříve si všiml, že pokrývky na lůžku jsou zpřeházené, ale lůžko je prázdné. Pak uviděl láhve. Jedna byla prázdná a ležela na podlaze, druhá byla do poloviny plná. V pokoji bylo chladno, protože klimatizace běžela na plné obrátky. Náhle uviděl bosou nohu, přistoupil blíž a spatřil Natea. Ležel úplně nahý mezi postelí a stěnou pokoje, jen kolena měl omotaná pokrývkou. Jevy zlehka kopl do nohy a noha sebou škubla.

Přinejmenším není mrtvý.

Jevy na Natea promluvil a prstem ho dloubl do hrudi. Po pár vteřinách se ozvalo zamručení a tichý, bolestný vzdech. Jevy si sedl v podřepu na postel, oběma rukama chytil Natea v podpaždí, odtáhl ho ode zdi, nadzvedl, převálil na postel a rychle přikryl prostěradlem.

Ozval se další vzdech. Nate ležel na zádech, jedna noha mu visela z postele, opuchlé oči měl stále zavřené a pomalu, nesmírně namáhavě oddechoval. Jevy stál u nohou postele a pozoroval ho.

Pootevřenými dveřmi nakoukly do pokoje pokojská a děvče z recepcce, ale Jevy je mávnutím ruky poslal pryč. Zamkl a zvedl prázdnou láhev.

"Už je čas vstávat," řekl, ale žádnou odpověď nedostal. Snad by měl zavolat Valdirovi, aby se ihned spojil s tím Američanem, který sem do Brazílie toho ubohého ožralu poslal. Třeba později.

"Nate!" řekl hlasitě. "Mluvte se mnou!"

Opět žádná odezva. Pokud se brzy neprobere, měl by zavolat doktora. Půldruhé lahve vodky za jediný večer by mohlo člověka i zabít. Možná že se tím množstvím alkoholu přiotrávil a potřeboval by do nemocnice.

Namočil v koupelně do studené vody ručník a omotal ho Nateovi kolem krku. Nate se začal svíjet a ve snaze promluvit pootevřel ústa. "Kde to jsem?" zamručel. Jazyk měl těžký, oteklý a jako přilepený k patru.

"VBrazílii. V hotelu. Ve svém pokoji."

"Jsem naživu?"

"Víceméně ano."

Jevy kouskem mokrého ručníku otřel Nateovi tváře a oči. "Jak vám je?" zeptal se.

"Chce se mi umýt," řekl Nate a sáhl po ručníku. Popadl jej, strčil si cíp do úst a začal ho cucat.

"Podám vám trochu vody," řekl Jevy. Otevřel chladničku a vytáhl láhev vody. "Můžete zvednout hlavu?" zeptal se.

Nakapal Nateovi vodu na rty a na jazyk. Trochu jí sice steklo po tvářích do ručníku, ale Nate to nevnímal. Točila se mu hlava a bolestí se mohla rozskočit. Jeho první myšlenkou bylo, jak je k čertu možné, že se vůbec probudil.

Otevřel jedno oko, ale pouze to pravé. Víčka na levém měl stále ještě slepená. Světlo mu podráždilo mozek a nával nevolnosti jím proběhl od kolen až do hrdla. S překvapující rychlostí se překulil na stranu, klekl si, opřel se o ruce a dávení ho přemohlo.

Jevy uskočil a odběhl pro další ručník. V koupelně však zůstal stát a poslouchal zvracení a kašláni. Dokázal by se obejít bez pohledu na nahého muže, který zvrací na všech čtyřech uprostřed postele. Otočil se ke sprše a pustil vodu.

Dostal od Valdira tisíc reálů za to, že vezme pana O'Rileyho do Pantalanu, najde osobu, po níž pátrá, a pak ho dopraví zpátky do Corumbá. Byly to pěkné peníze, ale není přece žádná chuva či nebo ošetrovatelka! Člun je připravený. Jestli Nate není schopný se cesty účastnit, aniž by ho někdo obskakoval, pak se Jevy poohlédne po jiné práci.

Zvracení na chvíli ustalo a Jevy dovedl Natea do koupelny pod sprchu. Nate se tam zhroutil na zem a jen znovu a znovu opakoval: "Mrzí mě to!" Jevy ho tam nechal, ať si dělá, co chce, a třeba se i utopí. Složil pokrývky, pokusil se uklidit nepořádek a pak došel dolů pro hrnek silné kávy.

Byly skoro dvě hodiny, když je Welly uslyšel přijíždět. Jevyho velký vůz se s rachotem přitíhl a zaparkoval při břehu. Zastavil tak prudce, že probudil rybáře a z příjezdové cesty se rozletěly kameny. Američana nebylo nikde vidět.

Pak se v kabině odkudsi vynořila jeho hlava. Čepici měl naraženou hluboko do čela a kolem očí se mu rýsovaly těžké modré kruhy. Jevy otevřel dveře pro cestující a pomohl mu vystoupit. K vozidlu přiběhl Welly a vytáhl Nateův batoh a kufřík s dokumenty. Těšil se na seznámení, ale měl to špatně načasované. Pan O'Riley byl očividně těžce nemocný, pobledlou pleť měl zalitou potem a byl tak zesláblý, že sám nemohl ani chodit. Welly tedy šel za nimi až na břeh řeky a pak pomohl Jevymu odvést pana O'Rileyho po vratkém překližkovém můstku na loď. Jevy prakticky Natea vynesl po schůdkách na můstek a úzkou uličkou k malé palubě. Uložil ho opatrně do připravené houpací sítě.

Když se vrátili na palubu, Jevy nastartoval motor a Welly odvázel lana. "Co je mu?" zeptal se.

"Je opilý."

"Vždyť jsou teprve dvě hodiny."

"Je opilý už dlouho."

Santa Loura se odpoutala od břehu a pomalu vyrazila z Corumbá po řece proti proudu.

Nate pozoroval ztrácející se město. Strop na něm tvořila tlustá zelená opotřebovaná plachta, natažená na rámu, který byl připevněn na čtyřech sloupcích. Na dvou byl zavěšen i jeho hamak. Při startu se trochu rozhoupal a nevolnost se začala opět hlásit. Neodvažoval se ani pohnout. Vroucně si přál, aby bylo všechno v klidu. Loď se proti proudu trochu pohupovala, ale hladina řeky byla klidná. V tu chvíli nezafoukal ani větříček. Nate tedy ležel hluboko ve svém hamaku, hleděl na zelenou plachtu nad sebou a pokoušel se přemýšlet. Bylo to však těžké, protože mu třeštila hlava a nemohl se soustředit.

Ještě než se odhlásil ze svého pokoje, zavolal Joshovi. S balíčky ledu v zátylku a s odpadkovým košem mezi nohama vyťukal jeho číslo a ze všech sil se snažil mluvit normálně. Jevy Valdirovi nic neřekl, a Valdir tedy neřekl nic Joshovi. Kromě Natea a Jevyho nikdo nic nevěděl a oni dva se domluvili, že to tak zůstane. Na lodi alkohol nebyl a Nate se zapřísáhl, že zůstane až do návratu střízlivý. Jak by ostatně mohl někde v Pantalanu najít alkohol?

Byl-li Josh znepokojen, v jeho hlase to nebylo znát. Firma byla o Vánocích zavřená, ale on má strašně práce, hotové peklo! Jako obvykle.

Nate mu řekl, že zatím jde všechno dobře. Loď se zdá dostačující a teď už i dobře připravená. Už se chystají vyrazit.

Když zavěsil, přepadlo ho znovu zvracení. Pak se ještě jednou osprchoval a Jevy mu pomohl do výtahu a provedl ho halou.

Řeka se mírně stočila a Corumbá zmizela. Jak cesta pokračovala, lodní provoz kolem města slábl. Vhodné místo poskytovalo Nateovi výhled na kýlovou brázdou a bahnitou hnědou vodu bublající za lodí. Řeka Paraguay tu byla téměř sto metrů široká, ale v záhybech se rychle zužovala. Potkali vratký člun naložený banány a dva malí chlapci jim zamávali.

Stálé klepání dieselu neustávalo, jak Nate doufal, ale změnilo se v hluboké hučení a nepřestávající chvění celé lodi. Teď už nemohl dělat nic jiného, než se s tím smířit. Pokusil se rozhoupat hamak a mírný houpavý pohyb i čerstvý větřík zabraly. Návaly nevolnosti zmizely.

Nemysli na Vánoce, na domov, na děti, nevzpomínej na nic špatného a nemysli ani na svou závislost na alkoholu!

Kolaps je za tebou, říkal si v duchu. Loď teď byla jeho léčebnou, Jevy byl jeho poradcem a Welly ošetřovatelem. V Pantanalu vystřízlívi a už nikdy k alkoholu ani nečichne!

Kolikrát už takhle sám sobě lhal?

Aspirin, který mu dal Jevy, vyprchal a opět mu začala třeštit hlava. Upadl do polospánku a probudil se, když se objevil Welly s mísou rýže a lahví vody. Jedl lžící a ruce se mu tak třáslly, že měl rýži i na košili a v hamaku. Byla teplá a slaná a on ji snědl do posledního zrnka.

"Mais?" zeptal se po chvilce Welly.

Nate zavrtěl hlavou, že už nechce, lokl si vody, schoulil se v houpací síti a pokusil se usnout.

17 PO NĚKOLIKA MARNÝCH POKUSECH USNOUT ho únava z letu a následky vodky konečně přemohly.

Pomohla i rýže. Nate tvrdě usnul a Welly ho každou hodinu kontroloval. "Chrápe," hlásil pokaždé Jevymu u kormidla. Byl to spánek beze snů a trval čtyři hodiny. Santa Laura se mezitím pomalu pohybovala zhruba severním směrem proti proudu i proti větru. Nate se při neustálém bušení dieselu probudil s pocitem, že loď stojí na místě. Opatrně se v hamaku nadzvedl, zadíval se na břeh řeky a pátral po náznacích nějakého pohybu. Všude byla hustá vegetace a říční břehy se zdály úplně neobydlené. Za lodí se táhla kýlová brázda a Nate při pohledu na stromy poznal, že se skutečně někam pohybují. Ovšem velmi pomalu. Po deštích byla řeka vzdutá, což sice usnadňovalo navigaci, ale postup vpřed už příliš rychlý nebyl.

Nate se zbavil nevolnosti a bolesti hlavy, ale pohyb mu stále ještě dělal problémy. Začal se pokoušet vylézt bez cizí pomoci z hamaku, především poto, že potřeboval na malou stranu. Podařilo se mu bez nehody položit nohy na palubu a na okamžik si odpočinul. Vtom se tiše jako myška objevil Welly a podal mu hrneček kávy.

Nate uchopil teplý šálek, obemkl ho prsty a přičichl. Ještě nikdy mu nic nevonělo líp. "Obrigado!" řekl. Díky!

"Sim," opáčil Welly se širokým úsměvem.

Nate srkal vzácnou sladkou kávu a snažil se nevšímat si Wellyho upřeného pohledu. Mladík měl na sobě ošumělé oblečení, typické pro práci na řece - staré sportovní šortky a košili, laciné gumové sandály, které chránily chodidla poškrábaných a ztvrdlých nohou. Stejně jako Jevy, Valdir a většina Brazilců, s nimiž se Nate dosud setkal, i Welly měl černé vlasy a oči, polobělošské rysy a hnědou pleť, která byla u některých světlejší, u jiných tmavší, ale i ta jeho měla typický odstín.

Jsem živý a střizlivý, uvažoval Nate, když srkal kávu. Zase jednou jsem se dotkl samého prahu pekla a přežil to. Klesl jsem na dno, zkolaboval, díval se na rozmazaný obraz vlastní tváře a vítal smrt - a přesto tu teď sedím a dýchám. Dvakrát ve třech dnech jsem vyřkl poslední slova, ale můj čas možná ještě nevypršel.

"Mais?" otázal se Welly a kývl na prázdný šálek.

"Sim," odpověděl Nate a podal mu jej. Stačily dva kroky a Welly zmizel.

Ztuhlý po havárii letadla a oťesený z vodky se zvedl a bez pomoci se s pokrčenými koleny nejistě zastavil uprostřed paluby, byl však schopen stát, a to samo o sobě znamenalo hodně. Rekonvalescence není nic jiného než řada malých krůčků, malých vítězství. Jen je všechny spojit dohromady bez klopýtnutí a přerušení a člověk je zdrav. Nikdy ovšem vyléčen, jen ošetřen, rehabilitován či detoxikován. Před tímto problémem stál již mnohokrát předtím, když oslavoval každý malý krůček.

Pak se ploché dno lodi zadrhlo o pískovou lavici. Loď sebou trhla a Nate tvrdě padl směrem k hamaku. Mrštilo to s ním na palubu, kde hlavou narazil na dřevěnou desku. Pomalu se postavil, jednou rukou se chytil zábradlí a druhou si třel lebku. Krev mu netekla, měl tam jen malou bouli, další malou povrchovou ránu. Úder ho však probral, a když se mu oči vyjasnily, začal se pomalu sunout podél zábradlí k malému rozviklanému můstku, kde na stoličce seděl Jevy a jednou rukou svíral kolo kormidla.

Vrhl na Natea rychlý brazilský úsměv: "Jak se cítíte?"

"Mnohem líp," řekl Nate a téměř se zastyděl. Stud však byl pocitem, jehož se již před lety zbavil. Notorici stud neznají. Člověk se zstudí tolikrát, že se vůči studu stane imunní.

Welly se připotácel po schůdcích s hrnečky kávy v obou rukou. Jeden podal Nateovi, druhý Jevymu a pak si sedl na své bidýlko na úzké lavici vedle kapitána.

Slunce zvolna zapadalo za vzdálené bolivijské hory a na severu, přímo proti nim, se začalo mračit. Vzduch byl lehký a mnohem chladnější. Jevy sáhl pro košili a oblékl si ji. Nate začal mít obavy z další bouře, ale řeka nebyla široká. Určitě by mohli s tou zatracenou lodí přistát někde u břehu a přivázat ji ke stromu.

Přiblížili se k malému čtvercovému domu, k prvním stavení, které Nate po odplutí z Corumbá viděl. Byly tam známky života. Kůň a kráva, uvázaní na laně, se popásali opodál a u břehu byla připoutána kánoe. Na verandu vyšel muž ve slaměném klobouku, pravděpodobně pantaneiro, a lině jim zamával.

Když dům minuli, Welly ukázal k místu, kde se hustý podrost skláněl až do řeky. "Jacarés," řekl. Jevy se tím směrem podíval, ale zřejmě ho to nevzrušovalo. Viděl už miliony aligátorů. Nate viděl jen jednoho, z koňského hřbetu, ale když

se teď díval na odporné plazy, kteří ho pozorovali z bahna, byl překvapen, jak jsou při pohledu z paluby lodi malí. Opravdu je lépe dát přednost větší vzdálenosti.

Něco mu však říkalo, že než cesta skončí, dostane se k nim chtě nechtě zase až příliš blízko. To plivátko, ten malý člun, který teď za sebou táhne Santa Laura, budou muset při pátrání po Rachel Laneové použít. Budou se s Jevym plavit po malých říčkách, vyhýbat se křovinám a brodit se černými zarostlými vodami. Určitě tam budou jacarés a jiné druhy nebezpečných plazů, čekajících na oběd.

Natea to však kupodivu v tomto okamžiku nerozčilovalo. Jeho dosavadní zkušenosti s Brazílií svědčily o tom, že je docela odolný. Bylo to dobrodružství a jeho průvodce měl zřejmě pro strach uděláno.

Pevně se chytil zábradlí a dokázal velmi opatrně sestoupit po schůdcích. Pak se pomalu šoural úzkou uličkou kolem kabiny a kuchyně, kde měl Welly na propanovém sporáku postavený hrnec. Ve strojovně hrčel motor. Poslední zastávkou byla umývárna s toaletním stolem, klozetem a špinavou odpadkovou jímkou v rohu. Několik palců nad hlavou se mu houpala malá sprchová hlavice. Ulevil si, a přitom si prohlédl šňůru ovládající sprchu. Kousek ustoupil a zatáhl za ni. Ze sprchy začala s dostatečnou silou proudit teplá, slabě nahnědlá voda. Byla to zřejmě voda říční, čerpaná z této neomezené zásobárny patrně bez filtrování. Nade dvěma visel drátěný koš na ručník a odložené prádlo. Bylo tedy třeba se svléci, trochu se natočit k toaletnímu stolu, jednou rukou tahat za sprchovou šňůru a druhou se umývat.

No a co, pomyslel si Nate. Prostě se nebude příliš často sprchovat.

Podíval se do hrnce na sporáku a zjistil, že je plný rýže a černých bobů. Zauvažoval, zda tohle jídlo bude po celou plavbu stejné. Ve skutečnosti mu to však velké starosti nedělalo. Jídlo pro něho nebylo to hlavní. Ve Walnut Hill člověka sice zbavili alkoholu, ale přitom málem i umořili hladu. Chuť k jídlu ztratil už před mnoha měsíci.

Seděl na schůdcích k můstku, zády ke kormidelníkovi a Wellymu, a díval se, jak řeka tmavne. Divočina se za soumraku připravovala na noc. Ptáci létali nízko nad vodou, přelétávali od stromu ke stromu a pátrali po poslední střevisli nebo rybě k večeři. Když loď projížděla, navzájem na sebe volali a jejich monotónní štěbetání a vřískání přehlušilo dokonce i trvalé brumlání lodního motoru. Podél břehů čekali vodu aligátoři. Možná že na břehu byli hadi, třeba se tam ukládaly k spánku i velké anakondy. Nate si však umínil, že na ně nebude raději myslet. Na Santa Louře se cítil zcela v bezpečí. Bríza trochu zeslábla, ale byla teplejší a vála proti nim. K bouři už nedošlo.

Jinde čas ubíhal rychle, ale v Pantanalu na čase nezáleželo a Nate se tomu zvolna přizpůsoboval. Přemýšlel o Rachel Laneové. Co s ní ty peníze udělají? Nikdo, bez ohledu na pevnost své víry a oddanost, nemůže tváří v tvář něčemu takovému zůstat stejný. Odjede s ním do Států a bude pečovat o otcův majetek? I tak by se mohla kdykoli vrátit ke svým Indiánům. Jak tu zprávu přijme? Jak bude reagovat, až uvidí amerického právníka, který ji vystopoval?

Welly zabrnkal na starou kytaru a Jevy se přidal hlubokým necvičeným hlasem. Jejich dueto bylo příjemné, téměř uklidňující. Byly to písně mužů, kteří žijí po dnech, a ne po minutách, kteří jen málo myslí na zítřek a rozhodně ne na to, co by se mohlo nebo nemohlo stát příští rok. Závídel jim, alespoň pokud zpívali.

Pro člověka, který se ještě včera pokusil upít se k smrti, to byl skutečný návrat do normálního života. Nate tyto okamžiky přímo vychutnával a šťastný, že žije, se těšil na zbytek svého dobrodružství. Jeho minulost byla opravdu v jiném světě, vzdáleném celé světelné roky, ve světě chladných a mokřých washingtonských ulic.

Tam se nemohlo stát nic dobrého. Spolehlivě si ověřil, že tam by nedokázal snést život bez pití, stýkat se s týmiž lidmi, dělat tutéž práci a podceňovat tytéž staré návyky, dokud se znovu nezhroutí. Zkolaboval by vždycky.

Welly začal zpívat sólo, které vytrhlo Natea z jeho minulosti. Byla to pomalá truchlivá balada, která trvala, dokud se na řece úplně nesetmělo. Jevy rozsvítil dva malé světlomety po obou bocích lodi. Po řece se dalo navigovat snadno. V jednotlivých ročních obdobích hladina stoupala a klesala, ale voda nikdy nedosahovala velké hloubky. Plavidla měla malý ponor a plochá dna. Byla stavěna tak, aby dokázala překonat pískové lavice, které se jim někdy dostaly do cesty. Jevy těsně po setmění na jednu narazil a Santa Laura se zastavila. Přepnul motor na zpáteční chod, pak opět na chod normální a po pětiminutovém manévrování byli opět volní. Loď byla prostě nepotopitelná.

Pak se Nate najedl. Jedl sám u stolu připevněného k podlaze v rohu kabiny nedaleko čtyř lůžek. Welly mu naservíroval obvyklé fazole s rýží, ale tentokrát s vařeným kuřecím masem a pomerančem. Jídlo zapíjel studenou vodou z láhve. Nad talířem se houpala kulička šňůry k ovládání stropního světla. V kabině se nedalo větrat a bylo tam nesnesitelné horko.

Welly Nateovi navrhl, aby raději spal v hamaku.

Přišel Jevy a přinesl navigační mapu Pantanalu. Chtěl si vyznačit, kam až dopluli, ale zatím to příliš daleko nebylo.

Skutečně postupovali po Paraguai pomalíčku a jejich nynější polohu spojovala s Corumbá jen krátká čárka.

"Je vysoká voda," vysvětlil Jevy. "Při návratu poplujeme mnohem rychleji."

Návrat bylo něco, o čem Nate příliš nepřemýšlel. "Žádný problém," prohlásil. Jevy ukazoval na mapě do různých směrů a rozvíjel své úvahy. "První indiánská osada je v této oblasti," řekl a ukázal na místo, které se při současném tempu plavby zdálo vzdálené celé týdny.

"Guatové?"

"Sim. Ano. Tam bychom asi měli plout nejdříve. Pokud tam ta žena nebude, někdo možná bude vědět, kde vlastně je."

"Jak dlouho potrvá, než se tam dostaneme?"

"Dva dny, možná tři."

Nate pokrčil rameny. Čas se zastavil. Svoje náramkové hodinky nosil stejně v kapse, na svou sbírku hodinových, denních, týdenních a měsíčních plánů dávno zapomněl a soudní kalendář, velkou nedotknutelnou mapu svého života, měla jeho sekretářka zastrčenou v některé zásuvce. Ošálil smrt a každý den byl nyní pro něho vzácným darem.

"Musím toho ještě hodně přechíst," řekl.

Jevy pečlivě složil mapu a zeptal se: "Není vám nic?"

"Je mi dobře. Cítím se dobře."

Jevy se vlastně ptal na mnohem víc, ale Nate nebyl na zpověď připraven. "Je mi dobře," zopakoval. "Tenhle malý výlet mi jen prospěje."

Hodinu četl u stolu pod houpajícím se světlem, dokud si neuvědomil, že je úplně propocený. Vzal ze své pryčny repelent, kapesní svítilnu a stoh Joshových memoárů a opatrně se vydal na před a pak po schodech ke kormidelně. Tam nyní velel Welly a Jevy podřimoval. Nate si postříkal repelentem paže i nohy a vlezl do hamaku, kde se kroutil a posunoval, až měl hlavu v patričné výšce. Když bylo všechno řádně vyrovnané a hamak se v říčním proudu mírně rozkolébal, rozsvítil kapesní svítilnu a četl dál.

18 BYLO TO PROSTÉ SOUDNÍ ŘÍZENÍ, ČTENÍ ZÁVĚTI, ale detaily byly mimořádně důležité. F. Parr Wycliff nedokázal během vánočních svátků myslet skoro na nic jiného. Každé sedadlo v jeho soudní síni bude obsazené a další diváci se budou mačkat ve třech řadách u zadní stěny. Dělal mu to takové starosti, že se hned po Vánocích procházel po prázdné soudní síni a uvažoval, kam všechny usadí.

A média byla typicky zcela nezvládnutelná. Chtěli mít kamery v soudní síni, což vehementně odmítl. Chtěli je tedy mít na chodbě postavené tak, aby mohly snímat malými čtvercovými okny ve dveřích, a on řekl ne. Chtěli přednostní rezervaci sedadel, opět ne! Chtěli s ním udělat rozhovor, ale on je okamžitě usadil.

I právníci o sobě dávali vědět. Někteří chtěli, aby slyšení bylo naprosto uzavřené, jiní zase, aby je vysílala televize, ze zcela zřejmých důvodů. Někteří si přáli, aby byl svazek závěti zapečetěn, jiní zase, aby jim byly odfaxovány kopie a mohli si je přečíst. Snažili se o to či ono, žádali o místa k sezení tam či onde, dělali si starosti s tím, kdo bude vpuštěn do soudní síně a kdo ne. Mnoho právníků zašlo tak daleko, aby navrhovali, že závěť otevřou a přečtou sami. Tvrdili, že je dost obsáhlá a že možná budou muset během čtení vysvětlovat některé složitější formulace.

Wycliff přišel brzy ráno a setkal se zástupci mimořádného pořádkového sboru, který si vyžádal. Když sestavoval zasedací pořádek, počítal židle a zkoušel zvukové zařízení, chodili za ním i s jeho sekretářkou a soudním úředníkem po soudní síni. Každý detail mu dělal velké starosti. Někdo se zmínil, že se štáb televizních novin pokusí utábořit dole v hale, a on tam ihned odeslal pořádkové síly, aby ji obsadily.

Jakmile zabezpečil a zorganizoval soudní síň, odešel do své kanceláře, aby se věnoval jiným záležitostem. Jen těžko se soustředil. Ještě nikdy mu nic denním programem nenabízelo takové vzrušení. Zcela sobecky doufal, že závěť Troye Phelana je skandálně kontroverzní, že jednu bývalou rodinu připravuje o peníze a druhé je poskytuje nebo že snad bere na hůl Phelanovy bláznivé děti a dělá boháče z někoho jiného. Dlouhý nechutný proces, pokud někdo závěť zpochybní, alespoň trochu oživí Wycliffovu dosti řádní kariéru. Stane se středem bouře, která bude nepochybně zuřit celé roky, a v sázce bude jedenáct miliard dolarů.

Byl si jist, že k tomu dojde. Za zavřenými dveřmi strávil sám patnáct minut žehlením svého soudcovského hávu.

Prvním divákem byl novinový reportér, který přišel těsně po osmé, a protože byl první, dostalo se mu vzorné péče od nervózního příslušníka bezpečnosti střežícího dvojité dveře do soudní síně. Stroze reportéra pozdravil, požádal ho o osobní průkaz a o podpis do seznamu novinářů. Musel předložit k prohlídce svůj těsnopisný zápisník, jako by to byl granát, a pak mu nařídil projít detektorem kovu. Dva tlustí strážníci, kteří stáli u detektoru, byli zřejmě zklamaní, že se při jeho průchodu neozvalo vytí sirény, a on byl rád, že se nemusel svléknout do naha a podrobit se tělesné prohlídce. Když byl konečně uvnitř, další uniformovaný strážný ho odvedl na místo v druhé řadě od čela místnosti. Ulevilo se mu, že si konečně mohl sednout. Soudní síň byla liduprázdná.

Řízení bylo stanoveno na deset hodin, ale již v devět se ve vstupní hale před soudní síní shromáždil pěkný dav lidí. Bezpečnostní služba se ujala papírování a prohlídek a v hale se začala tvořit dlouhá fronta.

Ve spěchu se dostavili i někteří právníci Phelanových dědiců a byli značně zmateni zdržováním vstupu do soudní síně. Na obou stranách padala drsná slova a výhrůžky. Někdo poslal pro Wycliffa, ale on si právě leštil boty a nechtěl být rušen. Nechtěl, jako nevěsta před svatbou, aby ho hosté před zahájením řízení spatřili. Dědici a právníci konečně dostali přednost, což napjatou situaci trochu uvolnilo.

Soudní síň se pomalu plnila. Stoly byly rozmístěny v podobě písmene U a na otevřeném konci sestavy byl soudcovský pult, takže Jeho Ctihodnost měla ze svého hradu výhled na všechny - dědice, právníky i diváky. Vlevo od pultu, před oddílem poroty, stál dlouhý stůl určený pro Phelany. První přišli Troy Junior s Biff. Posadili je na místa nejbližší k pultu, kde se radili se třemi právníky svého týmu a neúspěšně se snažili předstírat smutek a zároveň ignorovat všechny přítomné v soudní síni. Biff zuřila, že jí strážný zabavil mobilní telefon a znemožnil jí tím projednávat během čekání prodeje nemovitostí.

Pak se dostavil Ramble. Záměrně zanedbal své vlasy, v nichž měl zeleně nabarvené pruhy, a celé dva týdny si je nemyl. Nasadil si celou sbírku svých kroužků - do uší, do nosu i do obočí. Na sobě měl černou koženou kazajku bez rukávů, vyhublé paže pomalované smývatelným tetováním, orvané džinsy a staré boty. Naštvaný výraz. Upoutal pozornost novinářů hned, když kráčet uličkou. Na každém kroku ho obkakoval a ochraňoval jeho právník Yancy, stárnoucí hipík, jemuž se přece jen nějak podařilo udržet si svého vzácného klienta.

Yancy se letmo podíval na zasedací pořádek a požádal, aby je posadili co možná nejdále od Troye Juniора. Strážný mu vyhověl a posadil je na konec stolu tváří k soudcovskému pultu. Ramble klesl do křesla a zelené vlasy mu vzadu přepadly přes opěradlo. Diváci ho pozorovali s hrůzou - takovýhle zjev že má zdědit půl miliardy dolarů? Potenciální možnosti nějakého výbuchu se zdály neomezené.

Další přišla Geena Phelanová s manželem Codym a dvěma právníky. Změřili vzdálenost mezi Troyem Juniorem a Ramblem a pak se posadili doprostřed, od obou co možná nejdál. Cody byl vážný a obzvláště zatížený odpovědností. Okamžitě začal s jedním z právníků prohlížet nějaké veledůležité papíry. Geena nenápadně pošilhávala po Ramblem a nemohla uvěřit, že je jeho nevlastní sestrou.

Striptérka Amber dramaticky vstoupila do soudní síně v kratičké sukni a halence s hlubokým výstřihem, který odhaloval větší část jejích drahých, chirurgicky upravených ňader. Strážný, který ji eskortoval uličkou, nechtěl ani uvěřit svému šťastnému osudu. Po celou cestu si s ní povídal a upíral oči do výstřihu její blůzy. Za nimi šel v tmavém obleku Rex a nesl si velký kufřík na spisy, jako by právě dnes měl řídit vážné práce. Následoval ho Hark Gettys, stále nejhlučnější z přítomných právníků. Hark si přivedl dva nové společníky, o něž se během týdne jeho firma rozrostla. Protože Amber a Biff spolu nemluvily, Rex rychle zasáhl a ukázal na místa mezi Rablem a Geenou.

Stoly se plnily a mezeře zmenšovaly. Za chvíli budou někteří z Phelanů sedět těsně vedle sebe.

Rambleova matka Tira si přivedla dva mladé muže zhruba stejného věku. Jeden měl na sobě elegantní tmavý proužkový oblek, druhý přiléhavé džínsové a odhalenou chlupatou hrud'. S tím gigolem Tira spala. Právník si přijde na své finančně. Zaplnila se další mezera. Na druhé straně pultu bylo živo a soudní síň zněla šum klevet a spekulací. "Není divu, že ten chlápek vyskočil z okna," řekl jeden reportér druhému, když si Phelany prohlédli.

Phelanovi vnuci museli sedět mezi diváky a obyčejnými lidmi. Klábosili s malými skupinkami svých průvodců a nohsledů, a jak se blížila osudná chvíle, nervózně se hihňali.

Libbigail Jeterová přišla s manželem Spikem, skoro stopadesátikilovým bývalým motorkářem, a váhavě procházeli uličkou, jako by sem nepatřili, ačkoli za svých dob viděli hodně soudních síní. Kráčeli za Wallym Brightem, advokátem, kterého si našli ve Zlatých stránkách. Wally měl na sobě špinavý nepromokavý plášť, který coudl po podlaze, boty s ošoupanými špičkami a dvacet let starou polyesterovou vazučku. Kdyby diváci mohli hlasovat, byl by snadno získal hlavní cenu pro nejhůře oblečeného právníka. Své papíry si nesl v rozkládacích deskách, opotřebovaných při nesčetných rozvodech a jiných špinavých záležitostech. Z nějakého důvodu si nikdy neopatřil kufřík na spisy. Ve své třídě ve večerní škole skončil na desátém místě.

Šli přímo k největší mezeře. Když se usadili, Bright si začal rozmáchnout nepromokavý plášť. Jeho odraným okrajem přejel po krku jednomu z Markových bezejmenných společníků, vážnému mladému muži, kterému už začal vadit Brightův tělesný pach. "No dovolte!" ohradil se ostře a švihl po Brightovi hřbetem ruky, ale nezasáhl ho. Jeho slova praskla do tísňové a nervózní atmosféry. Hlavy kolem stolu se zvedly, důležité papíry zůstaly bez povšimnutí. Každý nenáviděl každého.

"Promiňte!" sarkasticky zareagoval Bright. Dva strážní postoupili vpřed, aby zasáhli, kdyby bylo třeba. Nepromokavý plášť našel své místo pod stolem bez dalšího incidentu. Brightovi se konečně podařilo sednout si vedle Libbigail. Na druhé straně seděl Spike, probíral se ve vousech a díval se na Troye Juniora, jako by měl velkou chuť ho praštit. Jen pár lidí v soudní síni čekalo, že tahle krátká roztržka mezi Phelany bude poslední.

Když zemřete s jedenácti miliardami, bude se o vaši poslední vůli a testament zajímat spousta lidí. Zejména je-li tu možnost, že jedno z největších bohatství na světě by mohli pohltnout takoví supi. Poto byli v soudní síni nejen reportéři bulvárního tisku, ale i místních novin a všech důležitých finančních časopisů. Tři řady, které Wycliff určil pro tisk, byly plné již o půl desáté. Novináři se výborně bavili pozorováním Phelanů, kteří se před nimi shromažďovali. Horečně tam pracovali i tři novinoví kreslíři, neboť v síni se nesmělo fotografovat - panorama před nimi jim poskytovalo bohatou inspiraci. Největší počet kreseb zobrazoval pankáče se zelenými vlasy.

Deset minut před desátou se dostavil Josh Stafford v doprovodu Tipa Durbana a dvou dalších pracovníků firmy. Hlouček doplňovalo několik právních úředníků. S přísným a vážným výrazem zaujali svá místa u stolu, kde bylo mnohem víc místa než v těsném prostoru vyhrazeném pro Phelany a všechny jejich právníky. Josh před sebe položil jediný tlustý svazek a všechny oči se na něj okamžitě upřely. Uvnitř bylo něco, co vypadalo jako vlastní dokument, na dva palce tlustý a velmi podobný tomu, který starý Troy podepsal před videokamerou právě před devadesáti dny. Nemohli si pomoci a upřeně na svazek civěli. Všichni kromě Rablea. Virginský zákon dovozoval, aby dědicové dostali na vědomí informace o rozdělení majetku v předstihu, pokud nešlo o platby dluhů a daní. Odhady právníků se pohybovaly od skromných deseti milionů dolarů na dědice po Brightův předpoklad padesáti milionů. Bright přítom za celý život neviděl pohromadě ani padesát tisíc.

V deset hodin strážníci zamkli dveře soudní síně, na nějaké tajné znamení se v průchodu za pultem objevil soudce Wycliff a síň ztichla. Usedl do křesla, urovnal si řasnatý hřív a usmál se. "Dobré ráno," řekl do mikrofonu.

Všichni se na oplátku usmáli také. K Wycliffovu velkému zadostiučinění byla soudní síň plná do posledního místa. Letmo přepočítal pořádkové síly a ověřil si, že je tu osm ozbrojených a odhodlaných strážníků. Pak zkontroloval Phelany. Ani jedno rezervované místo nebylo neobsazené. Někteří jejich právníci se prakticky mačkali jeden na druhého.

"Jsou všechny zainteresované strany přítomny?" otázal se. Všechny hlavy kolem stolu pokývly.

"Musím každého identifikovat jednotlivě," řekl a sáhl po papírech. "První žádost předložil Rex Phelan." Ještě než slova dozněla, Hark Gettys už stál na nohou a odkašlával si.

"Vaše Ctihodnosti, jsem Hark Gettys," zahřměl směrem k pultu. "Zastupuji pana Rexe Phelana."

"Děkuji vám. Můžete se posadit."

Postupoval kolem stolu a metodicky vyvolával jména dědiců a právníků. Všechny právníků. Reportéři si je poznamenávali stejně rychle jako soudce. Celkem bylo šest dědiců a tři bývalé manželky. Všichni byli přítomni.

"Dvaadvacet právníků," zamumlal si Wycliff pro sebe.

Pak se zeptal: "Máte závěť, pane Stafforde?"

Josh povstal, ale v ruce držel zcela jinou složku. "Mám."

"Zaujměte prosím místo pro svědka."

Josh se propletl kolem stolu a soudního zpravodaje ke svědecké lavici, zvedl pravou ruku a přísahal, že bude mluvit pravdu.

"Vy jste zastupoval pana Troye Phelana?" otázal se Wycliff.

"Ano. Radu let."

"Připravil jste pro něho závěť?"

"Několikrát."

"Připravil jste i jeho poslední závěť?"

Nastala pauza, a jak se prodlužovala, Phelanové se k sobě přitiskli.

"Ne, nepřipravil," řekl Josh pomalu a zadíval na ty supy. Slova zazněla tiše, ale prořala vzduch jako úder blesku.

Phelanovi právníci zareagovali mnohem rychleji než sami dědici, z nichž mnozí si nebyli jisti, co to znamená. Bylo to však vážné a neočekávané. Kolem stolů se znovu rozhostila tíseň a v soudní síni nastalo ještě větší ticho.

"Kdo připravil jeho poslední vůli a testament?" otázal se Wycliff jako špatný herec předčítající scénář.

"Pan Phelan sám."

To není pravda! Viděli přece starého muže sedět u stolu s právníky kolem sebe a třemi psychiatry - Zadelem, Flowem a Theishenem - naproti. Byl na místě prohlášen za duševně zdravého a svéprávného, o vteřinu později vzal tlustou závěť, připravenou Staffordem a jedním z jeho společníků, prohlásil ji za svou a podepsal ji. O tom nebylo sporu.

"Proboha," povzdychl si Hark Gettys pro sebe, ale tak hlasitě, že to každý slyšel.

"Kdy ji podepsal?" tázal se Wycliff.

"Pár okamžiků předtím, než spáchal sebevraždu."

"Je psána vlastnoručně?"

"Ano."

"Podepsal ji ve vaší přítomnosti?"

"Podepsal. Byli u toho další svědci. Kromě toho bylo podepisování zaznamenáno videokamerou."

"Podejte mi prosím tu závěť."

Josh ochotně vytáhl ze svazku jedinou obálku a poslal ji Jeho Ctihodnosti. Vypadala zoufale malá. Není možné, že by obsahovala dostatek slov, aby sdělila Phelanům, co je plnoprávně jejich.

"K čertu, co je tohle?" zasyčel Troy Junior k nejbližšímu právníkovi, ale odpovědi se nedočkal.

V obálce byl jen jeden list zažloutlého papíru. Wycliff ho pomalu vytáhl, aby ho všichni viděli, opatrně ho rozevřel a chvíli si ho prohlížel.

Phelany posedla panika, ale nemohli nic dělat. Ošidil je naposledy ten starý mizera? Unikly někam ty peníze? Možná že si všechno rozmyslel a ještě jim přidal. Vrtěli se a šťouchali lokty do svých právníků, kteří však byli nápadně potichu.

Wycliff si zlehka odkašlal a naklonil se trochu blíž k mikrofonu: "Držím v ruce jednostránkový dokument, v němž se prohlašuje, že jde o poslední vůli, vlastnoručně napsanou Troyem Phelanem. Celý jej přečtu."

"Poslední vůle a testament Troye L. Phelana. Já, Troy L. Phelan, při zdravé mysli a dobré paměti, tímto výslovně ruším s okamžitou platností všechny své předchozí poslední vůle dodatky k nim a rozděluji svůj majetek takto:

Svým dětem, Troyi Phelanovi Jr" Rexu Phelanovi, Libbigail Jeterové, Mary Ross Jackmanové, Geeně Strongové a Ramblemu Phelanovi, odkazuji každému finanční částku potřebnou k plné úhradě všech jejich dluhů existujících k dnešnímu dni. Z tohoto odkazu nebudou uhrazeny dluhy učiněné po dnešním dnu. Pokusí-li kdokoli z těchto dětí tuto poslední vůli napadnout, finanční částka, která by takovému dítěti přináležela, bude anulována."

Tato slova slyšel a pochopil dokonce i Ramble. Geena a Cody začali potichu plakat. Rex se předklonil, lokty se opřel o stůl, tvář zabořil do dlaní a jeho mysl otupěla. Libbigail se přes Brighta podívala na Spika a řekla: "Ten hajzl!" Spike přikývl. Mary Ross si zakryla oči. Její právník ji hladil po jednom koleni, manžel po druhém. Jen Troy Junior se snažil uchovat si kamennou tvář, ale příliš dlouho to nevydržel.

Další pohromy však měly teprve přijít. Wycliff dosud neskončil.

"Svým bývalým manželkám Lillian, Janie a Tire neodkazuji nic. Majetkově jsem se s nimi řádně vyrovnal při rozvodu."

V tom okamžiku si Lillian, Janie a Tira pomyslely, co vlastně kčertu dělají v soudní síni. Skutečně očekávaly, že obdrží další peníze od muže, jehož nenáviděly? Cítily pohledy, které se na ně upíraly, a snažily se schovat mezi právníky. Reportéry doslova popadala závrať. Chtěli si dělat poznámky, ale báli se přijít o jediné další slovo. Někteří se neubránili škodolibým úšklebkům.

"Zbytek svého jmění odkazuji své dceři Rachel Laneové, narozené 2. listopadu 1954 v Katolické nemocnici v New Orleansu ve státě Louisiana ženě jménem Evelyn Cunninghamová, která již nežije."

Wycliff se odmlčel, nikoli však kvůli dramatickému efektu. Ještě zbývaly dva krátké odstavce a neštěstí bude dokonáno. Jedenáct miliard dostane nelegitimní dědička, jejíž jméno předtím nikdy neslyšel. Phelanové, sedící před ním, byli zničeni. Nemohl odolát, aby se na ně nepodíval.

"S plnou důvěrou ustavuji Joshuu Stafforda, svého právního zástupce, vykonavatelem této závěti a dávám mu veškeré plné moci pro příslušná jednání."

Na Joshe všichni na okamžik zapomněli. On tu však seděl v lavici svědků jako nevinný svědek autohavárie a všichni na něho zírali s největší možnou záští. Co všechno ví? Je to spikleneck? Nelze pochybovat o tom, že mohl něco udělat, aby tomu předešel.

Josh dělal, co mohl, aby si zachoval klidnou tvář.

"Tento dokument byl koncipován jako rukopisná závěť. Každé slovo jsem napsal vlastní rukou a tímto poslední vůlí podepisuji."

"Testament byl podepsán Troyem L. Phelanem ve tři hodiny odpoledne, 9. prosince 1996."

Wycliff dokument položil před sebe na pult a rozhlédl se po soudní síni, skutečném epicentru zemětřesení. Hlavní otřesy utichly a nastal čas následných záchvěvů. Phelanové seděli zabořeni do svých křesel, někteří si mňuli oči a čela, jiní tékali pohledem po stěnách soudní síně. Nikdo z dvaadvaceti právníků se v tomto okamžiku nezmohl na jediné slovo.

Řadami diváků, kde se kupodivu objevilo i pár úsměvů, proběhl neklid. Zástupci médií byli všichni netrpěliví - jen vyběhnout ze soudní síně a pustit se do reportáží.

Amber hlasitě zavzlykala, ale pak se vzpamatovala. S Troyem se setkala jen jednou a on po ní sprostě vyjel. Její hoře tedy nevyvolala ztráta milovaného člověka. Geena i Mary Ross plakaly tiše. Naproti tomu Libbigail a Spike nadávali. "Nedělejte si starosti," odbyl je Bright, jako by pro něho náprava této křivdy byla záležitostí několika dnů.

Biff hleděla na Troye Juniora a v mysli zasévala semínka rozvodu. Od otcovy sebevraždy se k ní choval obzvláště arogantně a povýšeně. Z pochopitelných důvodů to snášela, ale je konec! Už se těšila na první souboj, který bezpochyby začne jen pár stop ode dveří soudní síně.

Byla však zaseta i jiná semínka. Otrlí právníci překvapení přijali, vstřebali je a pak se instinktivně otrásli jako kachny, když ze sebe střepávají vodu. Z tohoto případu zbohatnou. Jejich klienti jsou těžce zadlužení a řešení není v dohledu. Nemohou udělat nic jiného než závěť napadnout. Soudní spor se potáhne celé roky.

"Kdy máte v úmyslu předložit závěť soudu k potvrzení?"

"Během týdne."

"Dobrá. Můžete odstoupit."

Josh se triumfálně vrátil na své místo a právníci začali sbírat papíry a předstírat, že je všechno v pořádku.

"Slyšení skončilo."

19 PO SKONČENÍ SOUDNÍHO SLYŠENÍ DOŠLO V chodbě soudu ke třem střetům. Naštěstí v nich nebojovali Phelanové proti Phelanům. K tomu mělo dojít až později.

Zatímco se Phelanové v soudní síni nechávali utěšovat svými právníky, venku přede dveřmi čekal hlouček reportérů. První vyšel Troy Junior a hned ho obklíčila smečka vlků, většinou s mikrofony v útočné pozici. Měl kocovinu a teď, když zchudl o půl miliardy, se mu ani trochu nechtělo mluvit o otci.

"Jste překvapen?" zeptal se za mikrofonom nějaký idiot.

"To tedy ano!" řekl a pokusil se projít hloučkem.

"Kdo je Rachel Laneová?" otázal se někdo další.

"Soudím, že moje sestra," vyštěkl.

Vyzábělý mladý kluk s přihlouplýma očima a špatnou pletí se postavil přímo před Troye, vrazil mu do tváře mikrofón a zeptal se: "Kolik měl váš otec nemanželských dětí?"

Troy Junior instinktivně mikrofón odrazil, a ten tvrdě přistál reportérovi přímo na nose. Chlapec se zapotácel a Troy Junior ho ostrým hákem prudce praštil za ucho a srazil k zemi. V nastalém zmatku strážník postrčil Troye Juniora jiným směrem a rychle se s ním ztratil.

Ramble zase plivl na jiného novináře, jehož pak jeho kolega musel krotit a upozorňovat, že kluk je nezletilý.

K třetí šarvátkě došlo, když se Libbigail a Spike pomalu loudali za Wallym Brightem ze soudní síně. "Bez komentáře!" zařval Bright na hordu, která kolem nich začala svírat své řady. "Bez komentáře! Uvolněte prosím cestu!"

Plačící Libbigail klopýtla o televizní kabel, padla na reportéra a svalila se s ním na zem. Propukl křik a ozvaly se nadávky. Když se reportér zvedl na všechny čtyři a začal vstávat, Spike ho kopl do žeber. Reportér zařičel a znovu padl na zem. Jak sebou házel a pokoušel se vstát, zachytil nohou za okraj Libbigailiných šatů. Libbigail mu dala facku, aby se choval slušně. Spike se ho už chystal dorazit, ale strážník zakročil.

Strážníci zarazili všechny rvačky a vždy stáli na straně Phelanů proti reportérům. Pomohli zklamaným dědicům i jejich právníkům seběhnout po schodech do haly a vyvedli je z budovy.

Právník Grit, zastupující Mary Ross Phelanovou Jackmanovou, byl ohromen pohledem na takové množství reportérů. Matně si vzpomněl na první dodatek k Ústavě, který se týká svobody projevu, a cítil se nucen svobodně promluvit.

Ovinul paži kolem své silně rozrušené klientky a zamračeně vyslovil svou reakci na překvapivou závěť. Je to zřejmě výtvar dementního člověka. Jak jinak by se dalo vysvětlit převedení tak velkého jmění na neznámého dědice? Jeho klientka svého otce zbožňovala a hluboce ho milovala a obdivovala. Jak Grit neustále žvanil o neuvěřitelné lásce mezi otcem a dcerou, Mary Ross se konečně dovtípila a usedavě se rozplakala. I sám Grit se dal málem do breku. Ano, budou bojovat! Budou bojovat proti této hrubé nespravedlnosti a dotáhnou to třeba k Nejvyššímu soudu. Proč? Protože tohle nebyla práce Troye Phelana, jak ho znali. Bůh mu žehnej! Miloval své děti a ony milovaly jeho. Bylo to neuvěřitelné pouto, zocelené tragédií a utrpením. Budou bojovat, protože jejich milovaný otec nebyl sám sebou, když psal tento ostudný dokument.

Josh Stafford s odchodem nespěchal. Promluvil si v klidu s Harkem Gettysem a několika právníky od jiných stolů. Slíbil jim poslat kopie té odporné poslední vůle. Všechno napřed probíhalo v srdečném duchu, ale s každou minutou narůstalo nepřátelství. Reportér, jehož znal z Postu, na něho čekal v hale a Josh s ním strávil deset minut, ale nic

kloudného mu neřekl. Obzvláštní zájem byl o Rachel Laneovou, její minulost a místo pobytu. Otázek bylo hodně, ale Josh na ně odpověď neměl.
Nate ji jistě objeví dříve než kdokoli jiný.

Případ se rozrůstal. Pronikl ze soudní budovy na vlnách nejnovějších telekomunikačních vynálezů a s pomocí nejmodernějšího hardwaru. Reportéři se pachtili s mobilními telefony a laptopy a bez rozmyslu žvanili. Hlavní sdělovací prostředky začaly chrlit zprávy dvacet minut po zveřejnění závěti. O hodinu později v prvním celodenním komentovaném zpravodajství přerušili sérii donekonečna omílaných zpráv živým vstupem od reportérky stojící přímo před budovou soudu. "Máme tu senzační zprávy..." začala a pak celou věc odvyprávěla, většinou i správně.

Vzadu v soudní síni seděl Pat Solomon, poslední osoba, kterou Troy vybral do vedení The Phelan Group. Po šest let byl hlavním ekonomem - šest velmi jednotvárných, ale velmi lukrativních let.

Opustil soudní budovu a žádný reportér si ho nevšiml. Když odjížděl, pokusil se ve své limuzíně analyzovat poslední Troyovu bombu. Nijak ho nešokovala. Pracoval pro Troye dvacet let, takže ho hned tak něco nezaskočilo. Reakce Troyových idiotských dětí a jejich právníků ho uspokojila. Kdysi byl pověřen nemožným úkolem vybrat u společnosti místo, které by mohl zastávat Troy Junior a nepůsobit přitom pokles kvartálních zisků. Bylo to jak noční můra. Zhýčkaný, nezralý a špatně vzdělaný Troy Junior bez základních manažerských schopností tyransky vedl celou divizi minerálních vod, dokud Solomon nedostal shora zelenou, aby mu dal padáka.

O několik let později se podobná epizoda opakovala s Rexem a jeho snahou o otcovo uznání a peníze. Nakonec Rex zašel za Troyem a snažil se ho přimět, aby vyhodil Solomona.

Ženy a ostatní děti se léta do všeho pletly, ale Troy jim to vždy rychle překazil. Jeho soukromý život byl fiaskem, ale jeho milované společnosti se nic nedotklo.

Solomon s Troyem se nikdy nesblížili. Ve skutečnosti nikomu, snad s výjimkou Joshe Stafforda, se nepodařilo získat Troyovu důvěru. Celá série blondýnek s ním sdílela obvyklé intimnosti, ale skutečné přátele Troy neměl. A když se stáhl do ústraní a upadl mentálně i fyzicky, lidé, kteří společnost vedli, si spolu někdy šeptali o jejím budoucím vlastníkově. Troy ji přece nemůže nechat svým dětem.

A také nenechal, alespoň ne těm, o kterých se vědělo.

Správní rada na Solomona čekala ve čtrnáctém poschodí v téže konferenční místnosti, v níž Troy napsal i podepsal testament a pak skokem z okna odletěl na věčnost. Solomon popisoval scény, které se odehrávaly v soudní síni, a své barvitě vyprávění kořenil humorem. Plány dědiců na převzetí vedení společnosti členy správní rady značně znepokojily. Troy Junior se prý už nechal slyšet, že on a jeho sourozenci mají dostatek hlasů, aby dosáhli většiny, a že je připraven společnost vyčistit a dovést ji k opravdovým ziskům.

Vyptávali se na Janie, druhou Troyovu manželku. Pracovala u společnosti jako sekretářka, dokud nebyla povýšena na místo milenky a posléze manželky, a když se vyšplhala na vrchol, k mnoha zaměstnancům se začala chovat velmi urážlivě. Nakonec ji Troy z vedení společnosti vykázal.

"Když odcházela, plakala," řekl spokojeně Solomon.

"A Rex?" zeptal se jeden z členů, finanční ředitel společnosti, jehož jednou Rex napadl ve výťahu.

"Moc nadšený z toho není. Víte přece, že se proti němu vede soudní spor."

Bavili se o většině dětí i všech manželkách a schůze postupně začínala získávat atmosféru oslavy.

"Napočítal jsem dvaadvacet právníků," řekl Solomon s úsměvem. "Musím říci, že to byla dost ubohá sebranka."

Protože šlo pouze o informativní schůzi správní rady, Joshova nepřítomnost nijak nevadila. Ostatně hlavní právník prohlásil, že závěť je pro společnost skutečně šťastnou trefou. Je přece pořád lepší starat se o jednoho, byť neznámého dědice, než se potýkat se šesti idioty.

"Víte se vůbec, kde ta žena je?"

"Ne," odpověděl Solomon. "Možná to ví Josh."

Pozdě odpoledne Josh zmizel ze své kanceláře a uchýlil se do malé knihovny v přízemí budovy. Jeho sekretářka přestala počítat telefonní vzkazy, když se dostala ke sto dvaceti. Hala u hlavního vchodu byla již od pozdního rána nacpaná reportéry. Josh dal svému sekretariátu přísný pokyn, že nejméně hodinu nechce být rušen. Zaklepání na dveře knihovny ho tedy mimořádně rozčílilo.

"Kdo je tam?" vyštěkl směrem ke dveřím.

"Je to neodkladné, pane," odpověděla sekretářka.

"Pojďte dál!"

Sekretářka pootevřela dveře a nakoukla do místnosti, aby jí Josh uviděl do tváře. "Volá vás pan O'Riley." Josh si přestal třít spánky a usmál se. Rozhlédl se po místnosti a uvědomil si, že tam není telefon. Sekretářka postoupila o dva kroky dovnitř, položila mu na stůl přenosný přístroj a zmizela.

"Nate," ozval se Josh do přijímače.

"To jste vy, Joshi?" zazněla otázka místo odpovědi. Slyšitelnost byla dobrá, ale slova zněla trochu nezřetelně. Přesto však byl příjem mnohem lepší než u mnoha telefonů v automobilech.

"Ano, slyšíte mne, Nate?"

"Slyším."

"Kde jste?"

"Na zádi své malé jachty a volám přes satelit. Necháváme se unášet řekou Paraguay. Slyšíte mě?"

"Ano. Dobře. Jste v pořádku, Nate?"

"Mám se nádherně, báječně si užívám, jenom máme drobné potíže s člunem."

"Jaké potíže?"

"Ale, lodní šroub se zachytil o kus starého lana a motor zdechnul. Moje posádka se snaží dát to do pořádku a já dohlížím."

"Zdá se, že máte skvělou náladu."

"Má to být přece dobrodružství, ne, Joshi?"

"Samozřejmě. Někaké stopy po tom děvčeti?"

"Ani náhodou. V nejlepším případě nás od ní dělí ještě pár dní plavby, a teď bohužel ujíždíme zpátky po proudu, protože nefunguje motor. Nevím, jestli se tam vůbec někdy dostaneme."

"Musíte, Nate! Dnes ráno jsme četli u soudu v otevřeném slyšení Troyovu závěť. Brzy začne po Rachel Laneové pátrat celý svět."

"To by mi nedělalo starosti. Je v bezpečí."

"Jak rád bych tam byl s vámi."

Okraj mračna porušil signál. "Co jste říkal?" zeptal se Nate hlasitěji.

"Nic. Takže ji za pár dní najdete, ne?"

"Budeme-li mít štěstí. Plavili jsme se nepřetržitě celé dny a noci, ale proti proudu. Je tu období dešťů, řeky jsou plné a je silný proud. A kromě toho ani přesně nevíme, kam se vrhnout. Dva dny - to je hodně optimistický odhad. Za předpokladu, že ten lodní šroub dáme do pořádku."

"Takže počasí máte špatné," řekl Josh téměř na závěr. Už nebylo moc o čem mluvit. Nate byl naživu, v pořádku a víceméně se blížil k cíli.

"Je tu horko jak v pekle a pětikrát denně lijí. Ale jinak je tu krásně."

"A co hadi?"

"Pár jich tu je. Anakondy delší než naše loď. Hodně aligátorů a nutrií. Ty jsou velké jak psi. Říkají jim capivaras. Žijí při okrajích řeky mezi aligátory. A když tu mají lidi velký hlad, zabíjejí je pro obživu."

"A vy máte jídla dost?"

"Ale ano. Jsme plně naloženi černými boby a rýží. Welly je pro mne vaří třikrát denně."

Nateův hlas byl jasný a prosycený dobrodružstvím.

"Kdo je to Welly?"

"Můj palubní pomocník. Teď je právě pod člunem, dvanáct stop pod hladinou. Zadržuje dech a odřezává lano namotané na vrtuli. Jak jsem řekl, já na to dohlížím."

"Do vody nelezte, Nate!"

"Děláte si srandu? Jsem na horní palubě. Podívejte, musím končit. Spotřeboval jsem šťávu a zatím jsem nepřišel na to, jak ty baterky dobít."

"Kdy zase zavoláte?"

"Pokusím se počkat, dokud nenajdu Rachel."

"Dobrý nápad, ale zavolejte, jestli se vyskytnou nějaké potíže."

"Potíže? Proč bych vám volal, Joshi? Zatraceně, tady pro mě přece nemůžete udělat vůbec nic."

"Máte pravdu. Radši nevolejte."

20 SE SOUMRAKEM SE PŘIHNALA BOUŘE. WELLY právě vařil v kuchyni rýži a Jevy se díval, jak se nad řekou stmívá. Natea probudil vítr, náhlý hučivý závan, který rozhoupal hamak tak, že z něj málem vypadl. Zahřmělo a vzápětí se zablýsklo. Nate vstal, došel k Jevymu a dívali se spolu k severu do houstnoucí tmy. "Silná bouřka," řekl Jevy bez nějakého vzrušení.

Nate si pomyslel, zda by raději neměli zakovit nebo alespoň najít nějakou mělčinu, ale Jevy si s tím zřejmě starosti nedělal a jeho nezáměr byl docela uklidňující. Když se rozpršelo, Nate odešel dolů na boby s rýží. Jedl s Wellym beze slov v rohu kabiny. Kulička vypínače se jim svíjela nad hlavami, jak se loď ve větru houpala. Do oken začaly bušit těžké kapky vody.

Jevy zůstal na můstku. Navlékl si žluté pončo se skvrnami od oleje a vzdoroval dešti, který ho prudce šlehal do tváře, neboť malá kormidelná neměla okna. Dva světlomety se snažily ukazovat cestu vpřed černou tmou, ale nedokázaly osvětlit víc než patnáct metrů zpěněné vody. Jevy však znal řeku dobře a plavil se po ní už i za horších bouří.

Loď se houpala a převalovala tak silně, že se nedalo ani číst. Za pár minut se Nateovi začalo dělat špatně. Vytáhl z vaku pončo s kapuci, které mu sahalo až po kolena. Josh opravdu myslel na všechno. Pevně se držel zábradlí a pomalu se vydrápal po schodech ke kormidelně, kde se choulil promočený Welly.

Řeka zahýbala k východu - k srdci Pantanalu. Když se loď rovněž stočila, vítr ji napadl z boku. Prudce se naklonila. S Natem i Wellym to smýklo a narazili tvrdě na zábradlí. Jevy se vši silou chytil oběma rukama dveři do kormidelny. Silnými pažemi se udržel a neztratil nad lodí kontrolu.

Nápory větru se začaly přicházet ve vteřinových intervalech a nezvládnutelně zmítat lodí. Santa Laura se přestala pohybovat proti proudu a bouře ji hnala ke břehu. Liják zesílil a tvrdě dopadající, náhle značně studené vodní kapky se změnilly v proudy vody. Jevy vyhrabal ze skříňky u kormidelního kola dlouhou svítilnu a podal ji Wellymu.

"Hledej břeh!" zařval ze všech sil, aby přehlušil vytí větru a hukot lijáku.

Nate se dohrabal podél zábradlí na místo vedle Wellyho, protože chtěl také vidět, kam by mohli zamířit. Světelný paprsek však nezachytil nic než hustý liják. Vířil nad hladinou jako neproniknutelná mlha.

Pomohl jim blesk. Nedaleko zahlédli hustý černý porost na svahu vyššího břehu. Vítr hnal loď přímo proti němu. Welly zařval, Jevy něco zaječel v odpověď, když vtom další nápor větru prudce udeřil do lodi a stočil ji doprava. Prudký úder vyrazil Wellymu svítilnu z ruky a oba se jen dívali, jak mizí ve vodě.

Když se Nate, rozřesený a promočený, krčil v uličce a držel se zábradlí, uvědomil si, že mohlo dojít ke dvěma věcem, z nichž ani jednu by nezládl. Loď se mohla převrhnout. Kdyby se to nestalo, nápor větru ji mohl u břehu řeky vrhnout do bahnska, kde se to jen hemžilo aligátory. Náhle si vzpomněl na papíry a trochu se lekl.

Papíry se za žádných okolností nesmějí ztratit. Chvatně vstal, právě když se loď opět prudce naklonila. Málem přepadl přes zábradlí. "Musím jít dolů!" zavolal na Jevyho, který zápolil s kormidelním kolem. Také byl vylekaný.

Nate s větrem v zádech slezl po schůdcích na kluzkou palubu. Byla politá motorovým palivem. Jeden sud se převrátil a tekl. Pokusil se jej postavit, ale bylo by to potřebovalo dva muže. Vrazil tedy do kabiny, odhodil pončo do kouta a vykročil pro kufřík, který měl zastrčený pod lůžkem. Vtom do lodi udeřil další nápor větru. Než se Nate stačil něčeho zachytit, padl s nohama nad hlavou tvrdě proti stěně kabiny.

Přitom mu blesklo hlavou, že nesmí zaprvé přijít o papíry a zadruhé o satelitní telefon. Oboje bylo v kufříku, který byl sice krásný a nový, ale určitě ne vodotěsný. Vytáhl jej, přitiskl na hrud' a zůstal ležet na lůžku, dokud se Santa Loura nedostala z bouře.

Motor přestal bafat. Nate doufal, že ztichl jen proto, že jej Jevy vypnul. Nad hlavou slyšel Jevyho a Wellyho kroky. Patrně jsme se zachytili o břeh a v takovém případě je nejlepší motor vypnout. Jen aby to nebyla porucha.

Světla zhasla a nastala naprostá tma.

Ležel tedy ve tmě, převaloval se a čekal, až Santa Loura narazí do břehu. Přepadly ho strašné představy. Kdyby Rachel odmítla přijmout závět' nebo podpisem potvrdit, že akceptuje jurisdikci soudu, znamenalo by to ještě další cestu do těchto končin. Někdo, pravděpodobně právě Nate, by musel za celé měsíce nebo roky opět podstoupit cestu po řece Paraguayi, aby informoval nejbohatší misionářku na světě, že je všechno vyřízeno a peníze jsou její.

Dočetl se, že si misionáři berou dovolenou - dlouhé přestávky v práci - kdy se vrací do Států a dobíjejí baterie. Proč by si nemohla dovolenou vzít i Rachel, třeba odletět domů společně s ním a pobýt tam tak dlouho, dokud nebude vyřešen zmatek, který její táta způsobil? Pro jedenáct miliard by mohla udělat alespoň tohle. Navrhne jí to, jestli vůbec bude mít možnost se s ní setkat.

Další náraz a Nate spadl na podlahu. Byli v křovinách.

Santa Loura měla ploché dno a jako všechny čluny v Pantanalu byla konstruována tak, aby překonala pískové lavice a vydržela nárazy na říční štěrk. Po bouři Jevy nastartoval motor a půl hodiny lodí manévroval vpřed a vzad, až ji z bahna a písku uvolnil. Nate s Wellym potom uklidili z paluby ulámané větve a listí a celou loď propátrali, zda tam nejsou nějakí noví pasažéři, třeba hadi nebo jacarés. Při krátké přestávce na kávu Jevy vyprávěl příběh o anakondě, která se před lety dostala na palubu a napadla spícího palubního pomocníka.

Nate k tomu poznamenal, že ho příběhy o hadech příliš nezajímají. Jeho pátrání v lodi však bylo pomalé a důkladné.

Mraky odpluly a nad řekou se objevil krásný půlměsíc. Welly uvařil další hrnek kávy. Po zuřivé bouři se Pantanal zdál dokonale klidný a hladina řeky hladká jak sklo. Měsíc je vedl na další cestě, střídavě mizel a objevoval se v zákratech řeky, ale ztrácel se vždy, když se stočili k severu.

Protože Nate byl už napůl Brazilec, odložil natrvalo náramkové hodiny. Čas tu znamenal jen málo. Bylo pozdě, pravděpodobně půlnoc. Déšť tedy do nich bušil čtyři hodiny.

Nate spal pár hodin v hamaku a probudil se až po rozednění. Jevyho našel pochrupovat na lůžku v malé kabině za kormidelnou. Za kormidelním kolem byl jen polospící Welly.

Nate ho poslal pro kávu a řízení Santa Loury se ujal sám.

Mraky se vrátily, ale déšť v dohledu nebyl. Řeka byla plná větví, naplavenin a zbytků po noční bouři. Byla široká a nebyl na ní žádný provoz. Kapitánem teď byl Nate a nařídil Wellymu, aby si vlezl do hamaku a zdřím si. Vedl plavidlo sám.

Ať jdou všechny soudní síně k čertu! Teď bez košile a bos srká kávu a vede výpravu do srdce největších bažin na světě. Ve dnech své slávy se honil všude po soudních přeličeních a s kapsami přečpanými telefony vyřizoval deset případů najednou. Ve skutečnosti se mu po tom nestýskalo. Žádnému normálně myslícímu právníkovi se po soudní síni doopravdy nestýská, ale nikdy si to nepřizná.

Loď se prakticky řídila sama. Nate pozoroval Jevyho dalekohledem říční břehy a pátral po jacarés, hadech a capivaras a počítal tuiie, vysoké bílé dlouhokrké ptáky s rudou hlavou, kteří se stali symbolem Pantanalu. Na jedné pískové lavici stálo hejno, v němž jich bylo dvanáct. Stáli zcela klidně a dívali se, jak je člun míjí.

Obloha zoranžověla a začínal den. Kapitán se spící posádkou mířil k severu, stále hlouběji do Pantanalu, a nevěděli, kam až jejich cesta povede.

21 KOORDINÁTOREM JIHOAMERICKÝCH MISÍ BYLA žena jménem Neva Collierová. Narodila s v iglú na Newfoundlandu, kde její rodiče pracovali dvacet let jako misionáři mezi Inuity. Neva sama strávila jedenáct let mezi domorodci v horách na Nové Guineji, takže z vlastní zkušenosti znala soužení a problémy zhruba devíti set lidí, jejichž aktivity koordinovala.

A ona jediná věděla, že Rachel Porterova se kdysi jmenovala Rachel Laneová a že byla nemanželskou dcerou Troye Phelana. Ve snaze vymazat co nejvíc ze své minulosti Rachel po vystudování medicíny změnila jméno. Neměla rodinu. Oba její adoptivní rodiče již zemřeli. Neměla sourozence. Neměla ani tety ani strýce či bratrance. Alespoň o nikom nevěděla. Věděla pouze o Troyovi, ale zoufale se snažila vyřadit ho ze svého života. Se svým tajemstvím se světila

Nevě Collierové po dokončení semináře Kmenů světa.

Vysocí představitelé Kmenů světa věděli, že Rachel má sice tajemství, ale že jí její minulost nemůže vadit v nekonečné touze sloužit Bohu. Byla lékařkou i absolventkou jejich semináře, oddanou a pokornou služebnicí Kristovou, která dychtí vstoupit na misijní dráhu. Slíbili, že o ní ani o místě jejího působení v Jižní Americe nikdy nic neprozradí. Neva seděla ve své malé útulné kanceláři v Houstonu a četla pozoruhodnou zprávu o zveřejnění poslední vůle pana Phelana. Už od jeho sebevraždy pozorně sledovala vývoj situace.

Komunikace s Rachel byla zdoluhavá. Korespondenci si vyměňovaly dvakrát do roka, v březnu a srpnu, a Rachel obvykle telefonovala z veřejného telefonu v Corumbá, když tam nakupovala zásoby. Neva s ní mluvila před rokem. Poslední dovolenou měla v roce 1992. Po šesti týdnech ji přerušila a odjela zpět do Pantanalu. Svěřila se Nevě s tím, že o pobyt ve Spojených státech nemá zájem. Už to nebyl její domov, patřila svému lidu.

Z komentářů právníků, uveřejněných v novinovém článku, vyplývalo, že záležitost zdaleka není uzavřená. Neva noviny odložila a rozhodla se počkat. Až přijde správný čas, bude informovat správní radu své organizace o Rachelině skutečném původu.

Doufala, že tento okamžik nikdy nenastane, ale copak by vlastně někdo vůbec mohl utajit jedenáct miliard dolarů?

Skutečně nikdo neočekával, že by se právníci mohli shodnout na místě společné schůzky. Každá firma trvala na tom, že místo summitu vybere sama. Již fakt, že v tak krátké době se schůzkou vůbec souhlasili, byl něčím monumentálním. Sešli se tedy v hotelu Ritz na Tysons Corner v bankovním sále, kde byly stoly vyrovnané těsně vedle sebe do dokonalého čtverce. Když se nakonec dveře do sálu zavřely, v místnosti sedělo téměř padesát lidí. Každá firma, aby se předvedla, totiž považovala za svou povinnost přivést s sebou navíc i spolupráce, právní úředníky, a dokonce i sekretářky.

Všeobecné napětí bylo téměř vidět. Z Phelanů se nedostavil nikdo, sešly se jen jejich právnícké týmy.

Hark Gettys vyzval přítomné, aby se ztišili, a udělal na zahájení moudrou věc - řekl velmi veselý vtip. Stejně jako v soudní síni, kde byli lidé plní obav a neočekávali žádnou komedii, se i tady všichni hlasitě a srdečně zasmáli. Navrhl, aby podle pořadí, v němž u stolů sedí, vždy jeden právník na každého Phelanova dědice oznámil, co si o celé záležitosti myslí. On promluví až poslední.

Hned nato padla námitka: "Kdo je vlastně dědicem?"

"Šest Phelanových dětí," odpověděl Hark.

"A co tři manželky?"

"Ty k dědicům nepatří. Jsou to bývalé manželky."

To ovšem rozčílilo právní zástupce manželek a po vášnivých protestech pohrozili, že odejdou. Někdo navrhl, aby jim přece jen bylo dovoleno promluvit, a problém byl rychle vyřešen.

Grit, energický advokát najatý Mary Ross Phelanovou Jackmanovou povstal a pronesl válečnou výzvu: "My nemáme jinou možnost než poslední vůli zpochybnit. Protože nedošlo k nemístnému ovlivňování, musíme prokázat, že ten starý krkavec byl šílený. K čertu, vždyť se přece zabil skokem z okna! A dal jedno z největších jmění na světě nějaké neznámé dědičce. To mi připadá šílené. Najdeme psychiatry, kteří to dosvědčí."

"A co ti tři, kteří ho vyšetřovali, než se zabil?" vyštěkl někdo přes stůl.

"To bylo stupidní," zavrčel na to Grit. "Byla to past a vy jste všichni na to skočili."

Gritova poznámka rozzuřila Harka i jiné právníky, kteří s mentálním přezkoušením souhlasili. "Po bitvě je každý generál," řekl Yancy, což Grita na okamžik uzemnilo.

Právnícký tým Geeny a Codyho Strongových vedla paní Langhorneová, vysoká silná žena oblečená v kostýmku od Armaniho. Kdysi byla profesorkou na právnícké fakultě v Georgetownu. Oslovila skupinu jako někdo, kdo ví všechno. Bod první: Ve Virginii existují jen dva důvody k napadení poslední vůle - nepřipustné ovlivňování a nedostatečná mentální kapacita. Protože nikdo nezná Rachel Laneovou, lze spolehlivě předpokládat, že se s Troyem stýkala jen málo anebo vůbec ne. Proto by bylo velmi obtížné, ne-li nemožné prokázat, že ho při psaní poslední vůle nějak nepřipustně ovlivňovala. Bod druhý: Nedostatečná testamentární kapacita je jejich jedinou nadějí. Bod třetí: Na nějaký podvod zapomeňte. Jistě, Troy je nalákal k mentálnímu vyšetření pod falešnou záminkou, ale poslední vůli nelze napadnout tím, že vznikla podvodně. Smlouvu ano, ale poslední vůli nikoli. Již to přezkoumali a ona má s sebou záznamy o precedencích, pokud má někdo zájem.

Při svém prohlášení se chvílemi dívala do poznámek a byla dokonale připravená. Nejméně šest dalších právníků z její firmy jí zezadu přizvukovalo.

Bod čtvrtý: Napadnout výsledek psychiatrického vyšetření by bylo velmi nesnadné. Viděla videozáznam. Válku patrně prohrají, ale můžou si nechat dobře zaplatit za bitvu. Její závěr: poslední vůli je nutné nekompromisně zpochybnit a doufat v lukrativní mimosoudní dohodu.

Její přednáška trvala deset minut, ale téměř nic nového nepřinesla. Strpěli ji bez přerušení jen proto, že šlo o ženu, ale bezvýznamnost projevu byla zřejmá na první pohled.

Jako další vystoupil Wally Bright, absolvent večerní školy. Na rozdíl od paní Langhorneové zuřivě běsnil nad nespravedlností obecně. Mluvil bez přípravy - žádný výtah či poznámky. Neměl ani promyšleno, co bude říkat. Byl to prostě vzteklý projev zkušeného křiklouna, z něhož jako z přetopeného kotle syčela oblaka prázdné vřelé páry.

Po Brightovi se ujali slova dva právníci Lillianina týmu. Společně povstali a hned bylo vidět, že jde o sehraný pár. Oba měli černé obleky a bleďá tváře právních znalců přes nemovitosti, kteří slunce vidali jen zřídka. Jeden nakousl větu a druhý ji dokončil. Jeden položil řečnickou otázku, druhý měl na ni odpověď. Jeden se zmínil o svazku a druhý jej hned vytáhl z kufříku. Dvojice byla dokonale sehraná, mluvila k věci, ale prakticky jen zhuštěně opakovala, co již bylo řečeno.

Z jejich perfektního představení se brzy vynořila hlavní shodná myšlenka - dát se do boje, protože za a) není téměř co ztratit, za b) nic jiného nezbyvá, za c) je to jediný způsob, jak si vynutit mimosoudní vyrovnání, a za d) nikde se přitom ani nezmínit, že za každou hodinu boje dostanou hezky zapláceno.

Zvláště Yancy tvrdě naléhal na napadení závěti soudní cestou. A plným právem. Ramble byl mezi dědici jediný nezletilec a neměl žádné závažné dluhy. Svěrenecký fond, z něhož mu k jedenadvacátým narozeninám mělo být vyplaceno pět milionů, byl založen už před desítkami let a nelze ho revokovat. S pěti zaručenými miliony na tom byl Ramble finančně daleko líp než jeho sourozenci. Není-li co ztratit, proč se tedy nesnažit získat víc?

Uplynula hodina, než kdosi připomněl závěrečnou podmínku poslední vůle, týkající se jejího napadení. Všichni dědici, s výjimkou Rambleho, riskují, že přijdou i o to málo, co jim Troy odkázal, pokud poslední vůli zpochybní. Touto záležitostí se právníci příliš nezabývali. Již se rozhodli poslední vůli napadnout a věděli, že jim chamtiví klienti toto doporučení schválí.

Pak už se toho mnoho neřeklo. Zahájení soudního sporu bude obtížné. Nejmoudřejší a finančně nejefektivnější by bylo vybrat jednu zkušenou firmu, aby vystupovala jako hlavní soudní poradce. Ostatní by zůstaly o krok zpět, chránily své klienty a za všech okolností stáli při sobě. Tato strategie bude ovšem vyžadovat dvě věci, za prvé spolupráci a za druhé dobrovolné potlačení většiny vlastních zájmů.

O těchto nezbytných podmínkách ovšem nepadlo během tříhodinové schůze ani slovo.

Ačkoli to nijak neplánovaly - pro plánování je třeba spolupracovat - firmy si mezi sebou důkladně rozdělily dědice tak, že ani dva z nich nezastupovala stejná kancelář. Obratnou manipulací, která se na právech nevyučuje, ale přirozeně se získává po absolvování, všichni přesvědčili vlastního klienta, aby mluvil víc se svým právníkem než s ostatními dědici. Důvěra zrovna nebyla Phelanům vlastní a jejich právníkům také ne.

Začínal se rýsovat dlouhý a chaotický soudní případ.

Ani jeden statečný hlas nenavrl poslední vůli schválit. Neprojevil se ani nejslabší zájem splnit přání člověka, který to obrovské jmění shromáždil. Všichni jen konspirovali, jak je rozporcovat.

Během třetího či čtvrtého kola padl u stolů návrh zjistit výši dluhů, které měl každý ze šesti dědiců v době smrti pana Phelana. Tato snaha vyšuměla v baráži právníckého kličkování.

"Jsou tam zahrnuty i dluhy manželky?" otázal se Hark, zastupující Rexe, jehož žena Amber, striptérka a majitelka striptýzových klubů, měla většinu Rexových dluhů psaných na své jméno.

"A co závazky u berního úřadu?" otázal se zástupce Troye Juniora, který měl již patnáct let potíže s placením daní.

"Moji klienti mne nezpřemohli ke sdělování finančních informací," řekla Langhorneová, a tímto kategorickým prohlášením celou záležitost účinně smetla se stolu.

Její rozhodnost jen potvrdila to, co každý věděl - Phelanovi dědici vězí až po uši v půjčkách a hypotékách.

Nebyli by to snad právníci, kdyby se zaujatě nestarali o publicitu a o to, jak jejich boj budou líčit média. Jejich klienti přece nejsou nějakou bandou špinavých a hladových dětí zavřených vlastním otcem, ale právníci se obávali, aby tisk nezaújal právě tento postoj. Udělat dobrý dojem bylo důležité.

"Navrhuji, abychom najali firmu pro styk s veřejností," oznámil Hark. Byl to skvělý nápad, který všichni ihned přijali za vlastní. To by bylo ono, najmout profesionála, aby vyličil Phelanovy dědice jako děti se zlomeným srdcem, bezmezně milující člověka, který pro ně měl jen málo času. Excentrika, záletníka, napůl blázná ... Ano! To je ono! Udělat z Troye špatného chlapa a z jeho dědiců oběti!

Myšlenka zazářila a ta smyšlená historka nabývala kolem stolů stále přesnější rysy. Náhle se však někdo zeptal, jak se vlastně za takové služby bude platit.

"Oni jsou strašně drazí," podotkl jeden z právníků, který náhodou sám bral šest set dolarů na hodinu a čtyři sta za každého ze svých tří naprosto neužitečných společníků.

Myšlenka rychle ztratila páru. Hark tedy přišel s nešikovným návrhem, aby každá firma na krytí nákladů přispěla určitou částkou. Shromáždění najednou neuvěřitelně ztichlo. Všechny, kteří dosud měli ke všemu spoustu řečí, najednou uchvátila magická řeč právníckých klíčků ve starých případech, rozložených na stolech.

"Můžeme to projednat později," řekl Hark ve snaze uchovat si tvář. Nebylo pochyb, že o své myšlence už ani nehlesne. Pak diskutovali o Rachel a o tom, kde by mohla být. Neměli by sehnat nějakou prvotřídní bezpečnostní firmu, která by ji vypátrala? Téměř každý právník náhodou jednu znal. Myšlenka to byla velmi podnětná a dostalo se jí více pozornosti, než zasluhovala. Který právník by nechtěl zastupovat nalezenou dědičku?

Nakonec se rozhodli po Rachel nepátrat - zvláště proto, že se nemohli shodnout, co dělat, kdyby ji našli. Však ona se brzy vynoří sama a nepochybně v doprovodu vlastních právníků.

Shromáždění skončilo v příjemné náladě. Právníci dosáhli výsledku, který si přáli. Rovnou vyrazili telefonovat svým klientům, aby jim hrdě sdělili, jakého pokroku dosáhli. Mohli říci zcela jednoznačně, že společným moudrým rozhodnutím právníckých týmů všech Phelanových dědiců je, aby byla poslední vůle ihned napadena.

22 PO CELÝ DEN HLADINA STOUPALA A ŘEKA SE začala na některých místech vylévat ze břehů, zaplavovat písčiny, pronikat do hustého křoví a zatápět malé blátivé dvory u domů, které co tři hodiny mýjeli. Řeka unášela stále víc naplavenin - plevle, trávy, větvi a mladých stromů. Čím byla širší, tím byla prudší a silný proud, valící se proti lodi, plavbu značně zpomaloval.

Na hodinky se však nikdo nedíval. Když do Santa Loury znenadání narazil kmen nevidaně silného stromu, Nate byl zdvořile zbaven kapitánských povinností. Ke škodám nedošlo, ale náraz přiměl Jevyho a Wellyho vyšplhat se rychle do kormidelny. Nate se vrátil na malou palubu, v jejímž středu byl zavěšen hamak, a strávil tam celé ráno. Četl a pozoroval divočinu.

Jevy se k němu připojil na kávu. "Tak co říkáte Pantalanu?" otázal se. Seděli vedle sebe na lavici, ruce prostrčené zábradlím, a bosé nohy se jim kývaly nad bokem lodi.

"Je prostě velkolepý."

"Znáte Colorado?"

"Ano. Byl jsem tam."

"V období dešťů řeky v Pantalanu vystoupí ze břehů a zaplaví území velké jako Colorado."

"Vy jste v Coloradu byl?"

"Ano. Mám tam bratrance."

"A kde jste byl ještě?"

"Před třemi lety jsme s bratrancem projeli autobusem celé Státy. Byli jsme ve všech státech kromě šesti."

Jevy je chudý čtyřicetiletý brazilský chlapec. Nate je dvakrát starší a po většinu své kariéry měl dost peněz. Jevy ale viděl mnohem větší část Spojených států než on.

Když však byl Nate při penězích, vždy cestoval do Evropy. Jeho oblíbené restaurace byly v Římě a v Paříži.

"Když povodně ustanou," pokračoval Jevy, "přijde období sucha a nikdo se nedopočítá luk, mokřadů, lagun a močálů. Střídání období dešťů a sucha vyvolává větší rozkvět života než kdekoli jinde na světě. Máme tu šest set padesát druhů ptáků, víc než Kanada a Spojené státy dohromady. Nejméně dvě stě šedesát pět druhů ryb. Ve vodě žijí i hadi, kajmani, aligátoři a obrovské vydry."

Jako na nějaký povel ukázal k houštině při okraji malého lesa. "Podívejte, srnec!" řekl. "Máme jich tu hodně, ale také jaguáry, obrovské mravečnický, capivary, tapíry a papoušky. Pantanal je plný divoké zvěře."

"Vy jste se tu narodil?"

"Poprvé jsem se nadechl vzduchu v nemocnici v Corumbá, ale narodil jsem se na těchto řekách. Tohle je můj domov."

"Říkal jste mi, že váš otec byl říčním lodivodem."

"Ano. Když jsem byl malý kluk, začal jsem s ním jezdit. Časně ráno, když všichni ještě spali, mi dovoloval chopit se kormidla. Když mi bylo deset, znal jsem všechny hlavní řeky."

"A on zemřel na této řece?"

"Ne, na Taquiri, na východ odtud. Vedl člun německých turistů a zastihla je bouře. Jediným, kdo přežil, byl palubní pomocník."

"Kdy se to stalo?"

"Před pěti lety."

Jako pravý soudní právník měl Nate tucet dalších otázek o té nehodě. Chtěl znát podrobnosti - podrobnosti vyhrávající soudní líčení. Řekl však jen: "Je mi to líto," a nechal to být.

"Pantanal chtějí zničit," řekl Jevy.

"Kdo?"

"Hodně lidí. Velké společnosti, které vlastní rozlehlé farmy. Na severu a na východě Pantalanu se kvůli farmám už vykácelo velké plochy lesů. Hlavně se pěstuje sója. Chtějí ji exportovat. Čím víc vykáčených lesů, tím víc vody odtéká z Pantalanu. V našich řekách každým rokem přibývá sedimentů. Půda na farmách není dobrá, proto společnosti aplikují různé postřiky a průmyslová hnojiva, aby zvýšily úrodu. A my ty chemikálie pojídáme. Velké farmy kvůli novým pastvinám často řeky přehrazují a narušují cyklus záplav. A ryby zabíjí rtuť."

"Kde se tu bere rtuť?"

"Z dolů. Na severu se pomocí rtuti těží zlato. Dostává se do řek a s nimi do celého Pantalanu. Naše ryby ji polykají a hynou. Do Pantalanu se ukládá veškerý odpad. Cuiabá je město s milionem obyvatel a nemá žádný odpadový systém. Zkuste hádat, kam tečou městské splašky."

"A vláda nepomůže?"

Jevy se dokázal jen hořce usmát. "Slyšel jste někdy slovo Hidrovia?"

"Ne."

"To je velký průplav, který má být prokopán Pantanalem. Předpokládá se, že spojí Brazílii, Bolívii, Paraguay a Argentinu a Uruguay. Prý spasí Jižní Ameriku. Odvodní však Pantanal a naše vláda to podporuje."

Nate téměř řekl něco kazatelského o odpovědnosti za životní prostředí, ale připomněl si, že jeho krajané jsou těmi největšími ekologickými prasaty, jaká kdy svět viděl. "Přesto je tu krásně!" podotkl.

"Je," přitakal Jevy a dopil kávu. "Někdy si myslím, že je na ně příliš velký, než aby jej mohli zničit."

Minuli malou zátoku, kterou do Paraguaye přitékalo hodně vody. Rozvodněným přítokem se brodilo srnčí stádo, okusovalo plazivé rostliny a na hřmot motoru od řeky vůbec nedbalo. Sedm srnek, z nichž dva byli ještě skvrnití koloušci.

"Pár hodin odtud je malý obchod," řekl Jevy a vstal. "Měli bychom tam dorazit ještě před soumrakem."

"A co tam budeme nakupovat?"

"Nic, ale myslím, že majitel Fernando ví o všem, co se na řece šustne. Možná bude něco vědět i o misionářích."

Jevy vypláchl šálek do řeky a roztáhl paže. "Někdy mívá na prodej i pivo. Cerveja."

Nate se upřeně díval na řeku.

"Myslím však, že bychom pivo kupovat neměli," dodal Jevy a odešel.

Mně to nevadí, řekl si v duchu Nate. Vyprázdnil šálek a usazeninu se zrnky cukru vylízal.

Chladná hnědá láhev plná Antartiky nebo Brahmy, dvou značek, které už v Brazílii ochutnal. Vynikající pivo. Jeho oblíbeným místem býval univerzitní bar nedaleko Georgetownu, kde měli na nápojovém lístku sto dvacet druhů cizích piv. Všechny je vyzkoušel. Podávali k pivu košíček pražených buráků a byli zvyklí, že se slupky házely na zem. Když do města zavítali jeho spolužáci z právnické školy, vždy se v baru scházeli a vzpomínali na staré časy. Pivo bylo ledově

chladné, buráky horké a slané, na podlaze praskaly slupky, když se po ní chodilo, a děvčata byla mladá a svolná. Ten bar tam byl odjakživa a po každém léčení a rehabilitaci Nateovi scházel nejvíc.

Začal se potit, ačkoli slunce zašlo a vála chladná bríza. Zavrtal se do hamaku a modlil se, aby usnul a upadl do hlubokého bezvědomí, dokud neminou onu zastávku, nejlépe na celou noc. Pocení zesilovalo a za chvíli měl košili úplně mokrou. Začal číst knihu o vymírání brazilských Indiánů a pak se opět pokusil usnout.

Když však motor ztichl a loď se začala zvolna blížit ke břehu, úplně se probral. Slyšel hlasy a pocítil mírný náraz, jak přistáli u obchodní stanice. Pomalu vylezl z hamaku, vrátil se k lavici a usedl.

Byl to venkovský obchod smíšeným zbožím - malé stavení na kůlech pobité nenatřenými prkny, s plechovou střechou a úzkou verandou, kde si hovělo pár místních lidí u cigaret a čaje. Zezadu stavení obtékala menší říčka a ztrácela se v Pantanalu. Vedle budovy stála velká palivová nádrž.

Břeh řeky lemovala nízká přístavní hráz, u níž kotvily čluny. Jevy s Wellym u ní opatrně popojížděli, než Santa Louru zakotvili, protože proud byl neobvykle silný. Pak si na verandě pokleветili s kouřícími pantaneiros a vešli do otevřených dveří obchodu.

Nate se zapřisáhl, že zůstane na lodi. Odešel na druhou stranu paluby, sedl si tam na lavici, prostrčil ruce i nohy zábradlím a pozoroval řeku valící se v plně šíři kolem. Ani nejstudenější pivo na světě ho odtud nemohlo odtrhnout. Uvědomil si, že v Brazílii neexistují krátké návštěvy, a zejména ne na řece, kde je každá návštěva vzácná. Jevy nakoupil třicet galonů dieslového paliva, aby nahradil to, o které přišli za bouře, a nastartoval motor.

"Fernando říkal, že tu u Indiánů působí jako misionářka nějaká žena." Jevy podal Nateovi láhev vody a opět vypluli. "Kde?"

"Přesně neví. Na sever odtud, blízko Bolívie, je několik sídel, ale Indiáni po řece nejezdí, takže o nich moc neví."

"A jak daleko je nejbližší osada?"

"K ránu bychom měli být blízko, ale nemůžeme plout naší lodí. Budeme si muset vzít ten malý člun."

"Bude legrace."

"Vzpomínáte si na Marka, toho farmáře, co mu naše letadlo zabilo krávu?"

"Samozřejmě. Měl tři malé kluky."

"Ano. Byl tady včera," řekl Jevy a ukázal směrem k obchodu, který se pomalu ztrácel v ohybu řeky.

"A kluky měl sebou?"

"Ne, to by bylo příliš nebezpečné."

Jak je ten svět malý. Nate doufal, že kluci už utratili peníze, které jim dal k Vánocům. Zamyšleně pozoroval obchod, dokud nezmizel z dohledu.

Snad na tom při návratu bude tak dobře, že se tu bude moci stavět na jedno studené. A možná i na dvě, aby oslavil úspěšnou cestu. Zalezl opět do bezpečí svého hamaku a vyčítal si vlastní slabost. Touha po alkoholu na něho dotírala i v divočině obrovských bažin, takže celé čtyři hodiny nemohl myslet na nic jiného než na příznaky své závislosti, obavy, pocení a možnosti, jak se dostat k pití. A pak, již blízko opětovnému selhání, překonal sám sebe, ale nyní se mořil s dozvuky a fantazíruje, jak vzkřísit alkoholickou romantiku. Pár piv by přece nemohlo vůbec škodit, protože už by dokázal přestat. To byla ovšem jen jeho obvyklá oblíbená lež.

Je prostě opilec. Prošel několikrát odvykací rehabilitační klinikou za tisíc dolarů denně - a on je pořád notorik. Každé úterý večer chodil do suterénu kostela, kde se scházelo sdružení Anonymních alkoholiků - ale nic se nezměnilo - opilec je pořád.

Nate se opět poddal nepřekonatelnému návyku na alkohol a zachvátila ho zoufalá beznaděj. Za tuhle zatracenou loď zaplatil a Jevy pracuje pod jeho vedením. Kdyby trval na tom, aby se otočili a jeli zpátky rovnou do toho obchodu, udělal by to. Mohl by si tam koupit všechno pivo, které má Fernando na skladě, uložit je pod palubou do ledu a po celou cestu až do Bolívie popíjet Brahma. A neexistuje ani jeden důvod, proč by to zatraceně nemohl udělat.

Jako zázrakem se objevil Welly a s úsměvem mu podal šálek čerstvé kávy. "Vou cozinhar," řekl. Jdu vařit.

Jídlo pomůže, pomyslel si Nate, byť to bude jen další talíř rýže, fazolí a vařeného kuřete. Jídlo snad utiší jeho neodolatelnou chuť, či od ní aspoň odvrátí jeho pozornost.

Jedl pomalu na horní palubě, sám a potmě, a jednou rukou se plácal po tváři a zabíjel tlusté moskyty. Když skončil, osprchoval se a spláchl ze sebe repelent od krku až k patám. Záchvat pominul. Popadaly ho už jen slabé a krátké návaly, ale jeho nitro už nerozdírala ani nepřemožitelná chuť na pivo, ani vůně buráků z jeho oblíbeného baru.

Vrátil se do své svatyně. Začalo znovu pršet, ale byl to jen klidný déšť bez větru a hřmění. Josh mu přibalil na cestu čtyři knihy, aby se utěšil čtením. Všechny zprávy a připomínky přečetl dvakrát. Kromě knih už nic ke čtení neměl. Zatím přečetl sotva polovinu té nejtěšnější.

Zahrabal se hlouběji do hamaku a pustil se do rozečtené knihy o smutné historii domorodého obyvatelstva Brazílie.

Když portugalský badatel Pedro Alvarez Cabral v dubnu roku 1500 poprvé vstoupil na brazilskou půdu na pobřeží Bahia, v zemi žilo pět milionů Indiánů, rozdělených do devíti set kmenů. Mluvili 175 jazyky a kromě obvyklých půtek mezi jednotlivými kmeny to byli mírumilovní lidé.

Po pěti stoletích, během nichž je Evropané "civilizovali", byla indiánská populace zdecimována. Přežilo jen 270 000 lidí v 206 kmenech, mluvících 170 jazyky. Války, vraždění, otroctví, územní ztráty, nemoci - noví přistěhovalci z "civilizovaných" kultur nezanedbali žádnou metodu vedoucí k vyhubení Indiánů. Byla to odporná historie, plná násilí. Pokud byli Indiáni mírumilovní a ochotní spolupracovat s kolonisty, stali se obětmi neznámých nemocí - neštovic, spalniček, tuberkulózy, žluté zimnice - proti nimž neměli přirozenou obranu. Když však nespolečovali, byli pobíjeni mnohem důmyslnějšími zbraněmi, než byly jejich šípy či otrávené oštěpy. A když se bránili a v boji některého útočníka zabili, označovali je za divochy.

Těžaři, rančeři a kaučukoví baroni je zotročovali. Každá skupina, která měla dostatek střelných zbraní, je vyháněla z rodných teritorií. Za dozoru kněží je upalovali na hranicích, vojenské jednotky i gangy banditů je pronásledovaly a lidé schopní všeho je ve své zvěsti beztrápně znásilňovali a vyvražďovali. V každém rozhodujícím či bezvýznamném okamžiku této pohnuté historie, když došlo k rozporům mezi zájmy rodilých Brazilců a zájmy bělochů, Indiáni prohráli. Všichni, kdo pět set let prohrávají, čekají od života jen málo. Proto také největším problémem některých dodnes existujících kmenů jsou sebevraždy jejich mladých lidí.

Po staletích genocidy brazilská vláda konečně rozhodla, že je načase, aby svoje "vzácné divochy" chránila. V nové době totiž za masakry brazilskou vládu odsuzoval celý svět. Proto zřídila byrokratické úřady a vydala zákony. S pokryteckými fanfárami vrátila domorodcům některá kmenová území a na mapách dala zakreslit hranice, které je označily jako bezpečné zóny.

Ale vláda byla zároveň i nepřitelem. Výsledky vyšetřování provedeného v Agentuře pro záležitosti Indiánů v roce 1967 většinu Brazilců šokovaly. Závěrečná zpráva odhalila, že agenti, spekulanti s pozemky a rančeři - gangsteři, kteří pracovali pro agenturu nebo pro něž pracovala sama agentura - systematicky užívali chemických a bakteriologických zbraní, aby Indiány vyhubili. Dodávali Indiánům oblečení infikované choroboplodnými zárodky, které vyvolávají neštovice a tuberkulózu. Z letadel a vrtulníků bombardovali indiánské vesnice a území smrtelnými bakteriemi.

A v Amazonské nížině a jiných regionech se rančeři a těžaři dodnes jen málo starají o vyznačené hranice.

V roce 1986 jeden rančer v Rondónii pomocí zemědělských rozprašovačů infikoval pozemky v indiánském teritoriu smrtícími chemikáliemi. Chtl obdělávat půdu, ale napřed musel eliminovat obyvatelstvo. Třicet Indiánů zemřelo, ale rančer odsouzen nebyl. V roce 1989 jiný rančer v Mato Grosso nabídl profesionálním lovcům lidí odměnu za uši zavražděných Indiánů. V roce 1993 těžaři zlata v Manausu napadli mírumilovný kmen, protože neodešel ze svého teritoria. Bylo zavražděno třináct Indiánů, ale ani jediný z vrahů nebyl uvězněn.

Od počátku devadesátých let se vláda agresivně snaží otevřít povodí Amazonky na sever od Pantanalu, území s obrovskými přírodními zdroji. Indiáni však tomu překážejí. Právě tuto část povodí totiž obývá většina z těch, kteří přežili. Podle odhadu nejméně padesát pralesních kmenů mělo to štěstí, že uniklo kontaktům s civilizací.

A nyní civilizace přechází do útoku znovu. Těžaři, dřevaři a rančeři pronikají s podporou vlády hluboko do Amazonie a bezohledný útlak Indiánů narůstá.

Byl to fascinující, byť zdrcující příběh. Nate četl bez přestávky čtyři hodiny, dokud knihu nedočtl.

Zašel do kormidelny a dal si s Jevym kávu. Přestalo pršet.

"Dorazíme tam do rána?" otázal se.

"Myslím, že ano."

Světla lodi se v proudu řeky mírně kolébala nahoru a dolů. Zdálo se, že kupředu se téměř ani nepohybují.

"Máte v těle nějakou kapku indiánské krve?" zeptal se Nate po určitém zaváhání. Byla to soukromá věc a ve Spojených státech by se nikdo takovou otázku neodvážil položit.

Jevy se usmál, ale zrak z řeky nespustil. "Všichni máme indiánskou krev. Proč se ptáte?"

"Právě jsem četl historii Indiánů v Brazílii."

"A co si o tom myslíte?"

"Je to hodně tragické."

"Je. A myslíte si, že se tu s Indiány zachází špatně?"

"Samozřejmě."

"A co ve vaší zemi?"

Z nějakého důvodu si Nate nejdřív vzpomněl na generála Custeru. Aspoň Indiáni občas vyhráli. A neupalovali jsme je na hranici, nepoprašovali chemikáliemi ani neprodávali do otroctví. Nebo ano? A co všechny ty indiánské rezervace? Velká území po celých Státech?

"Obávám se, že to není o moc lepší," řekl poraženě. Příliš se mu nechtělo pouštět se do takového rozhovoru.

Po dlouhém mlčení vstal a odešel dolů na toaletu. Když tam skončil svou práci, zatáhl za řetízek a místnůstku opustil.

Do záchodové mísy proudila světlehnědá říční voda, splachovala obsah do odpadní roury a posílala ho rovnou do řeky.

23 JEŠTĚ BYLA TMA, KDYŽ SE MOTOR ZASTAVIL A Nate se probudil. Sáh si na levé zápěstí, ale uvědomil si, že náramkové hodinky už delší dobu nenosí. Slyšel, jak se pod ním pohybují Welly a Jevy. Byli na zádi lodi a tiše spolu mluvili.

Byl na sebe hrdý, protože to bylo další střízlivé ráno a další čistý den, který věnuje knihám. Před šesti měsíci bylo každé probuzení rozmazanou šmouhou opuchlých očí, zastřených myšlenek, suchých úst, pálicího jazyka, hořkého dechu a velké každodenní otázky: "Proč jsem to udělal?" Často ve sprše zvracel a někdy si namlouval, že by bylo nejlíp, kdyby se spláchl také. Po osprchování nastalo vždy dilema, co si vzít k snídani. Něco teplého a mastného, aby si uklidnil žaludek, nebo snad sklenici Bloody Mary, aby si uklidnil nervy? Pak odešel do práce, aby byl v osm hodin u svého pracovního stolu a začínal další krutý den jako advokát v civilních sporech.

Každícké ráno. Bez výjimky. Ve finálních dnech posledního kolapsu nebyl ráno střízlivý po celé týdny. Ze zoufalství vyhledal protialkoholní poradnu. Když se ho tam tázali, zda si může vzpomenout na den, kdy byl střízlivý, přiznal, že nemůže.

Stýskalo se mu po pití, ne po kocovinách.

Welly postrčil malý člun s vesly a motorem k levému boku Santa Loury a pevně jej uvázal. Když do něj s Jevym začali

nakládat nezbytné potřeby, Nate k nim po schůdcích slezl. Dobrodružství vstoupilo do nové fáze a Nate byl na změnu scénérie připravený.

Bylo zataženo a vypadalo to na další déšť. Kolem šesté však přece jen vykouklo slunce. Nate to věděl přesně, protože se opět vyzbrojil náramkovými hodinkami.

V dále kokrhál kohout. Zakotvili blízko farmářského stavení a člun přivázali k trámu, který kdysi podepíral přístavní můstek. Po jejich levici, směrem k západu, se do Paraguaye vlévala nevelká říčka.

Bylo problémem malý člun naložit a nepřetížit jej. Všechny malé přítoky, které se tu spojovaly, byly rozvodněné a jejich břehy nebylo ani vidět. Kdyby byl člun příliš ponořený, mohli by prorazit dno, nebo dokonce poškodit vrtuli přívěsného motoru. Člun měl jen jeden motor, couvat se s ním dalo pouze pomocí dvou vesel, která si Nate prohlédl již z paluby, když tam popíjel kávu. Usoudil, že vesla budou užitečná, zvláště kdyby je začali pronásledovat divocí Indiáni nebo hladová zvěř.

Doprostřed člunu vkusně naaranžovali tři pětigalonové plynové bomby. "Vystačí na patnáct hodin," vysvětlil Jevy.

"To je dlouhá doba."

"Dávám přednost jistotě."

"Jak daleko je ta osada?"

"Nevím jistě." Ukázal k domu a pokračoval: "Ten farmář tvrdí, že čtyři hodiny."

"Zná se s Indiány?"

"Ne. Nemá Indiány rád. Říká, že se na řece neukazují."

Jevy naložil malý stan, dvě příkrývky, dvě moskytiéry, kus plachtoviny proti dešti, dva kbelíky na vylévání dešťové vody a své pončo. Welly přidal bedny s jídlem a lahvovanou vodou.

Nate usedl v kabině na pryčnu a vytáhl z kufříku kopii poslední vůle, prohlášení o seznámení se závětí a potvrzení, složil je dohromady a zasunul do úřední dopisní obálky opatřené tištěným nápisem "Advokátní kancelář Stafford".

Protože na člunu nebyly vaky uzavíratelné zipem ani plechová bedna na šatstvo, zabalil obálku do třiceticentimetrového čtvercového kousku látky, který odřízl z lemu svého ponča. Pak převázal látku kouskem šňůry od splachovadla. Prohlédl si svůj výtvar a prohlásil balíček za vodotěsný. Zavěsil si jej na hrud' pod košili a zakryl lehkou džínsovou kazajkou.

V kufříku měl ještě kopie všech listin, které chtěl nechat na lodi. A protože Santa Laura vypadala mnohem bezpečněji než člun, rozhodl se nechat tu i satelitní telefon. Znovu prohlédl papíry i telefon, zamkl kufřík a položil jej na pryčnu. Dnes by mohl být den s velkým D, pomyslel si v duchu. Představa, že se konečně setká s Rachel Laneovou, v něm vyvolala nervózní vzrušení.

Rychle posnídali kousek vecky s masem a máslem. Stáli přítom na palubě nad člunem a pozorovali oblaka. Čtyři hodiny v Brazílii ve skutečnosti znamenají šest až osm hodin a Nate se už nemohl dočkat, až vyplují. Poslední předmět, který Jevy naložil do člunu, byla lesknoucí se mačeta s dlouhou rukojetí. "To je na anakondy," řekl s úsměvem. Nate se pokusil jeho vtip ignorovat. Zamával na rozloučenou Wellymu a pak se shrbil nad posledním šálkem kávy. Proud strhl člun a unášel jej dál od lodi, dokud Jevy nena-startoval přívěsný motor.

Na hladině ležela mlha a bylo chladno. Když odjížděli z Corumbá, Nate pozoroval řeku z bezpečí horní paluby, ale nyní seděl prakticky na hladině. Rozhlédl se kolem, ale žádné záchranné vesty neviděl. Řeka plácala do trupu člunu a Nate se upřeně díval do mlhy. Snažil se včas zahlédnout unášené předměty. Stačila by jediná dostatečně silná větve s ostrým koncem a člun by patřil minulosti.

Plavili se napříč proudem až k ústí malého přítoku, který je měl dovést k Indiánům. Jeho hladina byla mnohem klidnější. Přívěsný motor kvičel a zanechával za sebou zpěněnou brázdu. Řeka Paraguay brzy zmizela z dohledu.

Na Jevyho hydrologické mapě byl přítok úředně označen jménem Cabixa. Jevy se po něm ještě nikdy neplavil, protože k tomu neměl důvod. Říčka se kroutila jako had z Brazílie do Bolívie, ale zřejmě nikam nevedla. Při ústí do Paraguaye byla nejvýš pětadvacet metrů široká, ale brzy se zúžila na patnáct. Některá místa zaplavovala, jinde však bylo křoví podél jejích břehů hustší než podél Paraguaye.

Nate podle hodinek zjistil, že uplynulo patnáct minut. Od nynějška bude čas sledovat velmi pečlivě. Když se přiblížili k soutoku dvou říček, prvním z tisíců dalších, Jevy člun zpomalil. Říčka, po které dosud pluli, se tu větvila doleva v další vodní tok a kapitán stál před rozhodnutím, kudy pokračovat, aby se stále drželi toku Cabixy. Zahnuli trochu pomaleji doprava a brzy vypluli na jezero. Jevy vypnul motor a řekl: "Zastavíme." Stoupl si na plynové bomby a rozhlížel se po záplavě, která je obklopovala. Člun stál naprosto klidně. Jevyho pozornost upoutal nesouvislý pruh křovin. Ukázal na něj a něco si pro sebe zamumlal.

Nate nedovedl posoudit, o čem uvažuje. Jevy znal mapy nazpaměť a na těchto řekách žil. Všechny se vracely zpátky k hlavnímu korytu Paraguaye. Kdyby špatně zahnuli a zabloudili, říční proudy by je určitě přivedly zpět k Wellymu. Pokračovali tedy dále podél pruhu křovin, přerušovaného zaplavenými úseky, které v suchém období představují říční břeh. Brzy se dostali do mělkého říčního koryta a nad hlavami se jim začaly sklánět větve stromů. Nezdálo se, že je to Cabixa, ale když se Nate po očku podíval kapitánovi do tváře, nevyčetl z ní nic. Nezbyvalo než mu důvěřovat.

Po hodině plavby se přiblížili k prvnímu obydlí - malé chýši oplácané hlinou a pokryté červenými pálenými taškami. Byla zaplavená do výšky tří stop a po lidech či zvířatech tu nebylo ani stopy. Jevy zpomalil, takže se mohl s Natem bavit.

"V době povodní v Pantalanu se mnoho lidí stěhuje na vyvýšený terén. Na tři měsíce odejdou s dětmi i s dobytkem."

"Zatím jsem žádný vyšší terén neviděl."

"Jsou to jen malé plochy, ale každý pantaneiro má své místo, kam se v tuto roční dobu uchyluje."

"A co Indiáni?"

"Také se stěhují."

"No, to je nádhera. Nevíme, kde jsou, a jim se ke všemu ještě líbí motat se po kraji."

Jevy se zašklebil a řekl: "Však my je najdeme."

Proplul kolem chýše. Neměla dveře ani okna. Moc toho na ní nenaznačovalo, že by mohla být něčím domovem.

Uplynulo dalších devadesát minut a Nate úplně zapomněl, že by ho něco mohlo sežrat. Jakmile však objeli výběžek břehu, narazili na hejno aligátorů spících pohromadě ve vodě hluboké asi patnáct centimetrů. Člun je vyplašil a přerušil jejich dřimotu. Zaplácali ocas a rozstříkli kolem sebe vodu. Nate jakoby čirou náhodou mrkl na mačetu, ale pak se svému znepokojení usmál.

Plazi nezaútočili a jen pozorovali, jak je člun míjí.

Příštích dvacet minut žádného živočicha neviděli. Řeka se znovu zúžila a břehy se sevřely tak, že se stromy z obou stran nad vodou vzájemně dotýkaly. Náhle nastalo šero. Pluli v jakémsi tunelu. Nate se znovu podíval na hodinky. Santa Loura odtud byla dvě hodiny daleko.

Jak kličkovali močály, zahlédli náhle horizont. Zvedaly se tam bolivijské hory a zdálo se, že se přibližují. Řeka se opět rozšířila a stromy prořídly. Náhle vypluli na jezero, do něhož se vlévalo víc než tucet malých klikaticích se řek. Objeli okraje jezera a pak pomaleji ještě jednou. Všechny přítoky vypadaly úplně stejně. Cabixa byla jedním z nich, ale Jevymu chyběl záchytný bod, aby určil, který to vlastně je.

Znovu si stoupl na plynové bomby a zkoumal hladinu jezera. Nate zůstal nehybně sedět. Jevy náhle uviděl na druhé straně v rákosí rybáře. Ukázalo se, že tento objev pro ně byl největším štěstím na celé cestě.

Rybář seděl trpělivě v malé, ručně vyrobené kánoi, kterou někdo už velmi dávno vydlabal z kmene stromu. Na hlavě měl otrhaný slaměný klobouk, který mu zakrýval většinu obličeje. Když už byli od něho jen pár stop a mohli si ho dobře prohlédnout, Nate si všiml, že loví ryby bez prutu. Neměl žádný klacík či hůl, udici měl omotanou kolem ruky.

Jevy ho portugalsky náležitě pozdravil a podal mu láhev s vodou. Nate se jen usmíval a naslouchal měkkým, splývavým zvukům cizí řeči. Byla pomalejší než španělština a plná nosovek jako francouzština.

Rybář vůbec neprojevoval radost, že vidí uprostřed této prázdnoty jiného člověka. Kde může ten chudák žít?

Pak si začali ukazovat všeobecně směrem k horám, ale za chvíli to skončilo tím, že malý muž svými posunky obsáhl celé jezero. Ještě spolu chvíli tlachali a Nate nabyl dojmu, že Jevy z něho vytáhl kdejaký střípek informací. Mohlo trvat celé dlouhé hodiny, než potkají někoho jiného. Ukázalo se, že na vzdutých řekách a bažinách je navigace velmi obtížná. Jeli teprve dvě a půl hodiny, a už tady zabloudili.

Nad nimi přeletělo mračno černých moskytů a Nate ihned sáhl po repelentu. Rybář ho zvědavě pozoroval.

Rozloučili se a veslovali dál. Slabý vítr jim pomáhal. "Jeho matka byla Indiánka," řekl Jevy.

"To je hezké," odpověděl Nate a mlátil dlaněmi moskyty.

"Pár hodin odtud je osada."

"Pár hodin?"

"Možná tři."

Měli palivo na patnáct hodin a Nate si umínil, že bude počítat každou minutu. Cabixa se zase začínala rýsovat nedaleko malé zátoky, kde z jezera vytékal ještě jiný, velmi podobný vodní tok. Rozšířil se a člun se po hladině rozjel na plné obrátky.

Nate se sesunul hlouběji do člunu a našel si na dně místo mezi bednou s jídlem a vědry, zády k lavičce. Alespoň mu přestala padat na hlavu vodní tříšť. Začal pomalu usínat, když vtom motor náhle zaprskal. Člun se zakolébal a zpomalil. Nate se však neprestal dívat upřeně do vody, protože se bál otočit a pohlédnout na Jevyho.

Ještě si nedělal starosti, že by mohly nastat nějaké potíže s motorem. Po cestě už zažili dost nebezpečných situací.

Kdyby měli veslovat zpátky k Wellymu, byly by to celé dny děsivé dřiny. Museli by spát ve člunu a živit se tím, co si sebou vezou, dokud by vše nespotřebovali, kdyby pršelo, vylévat z člunu vodu, a zoufale věřit, že se jim podaří znovu najít malého rybařického přítele, který by jim ukázal cestu do bezpečí.

Nate se zděsil.

Opět se však rozjeli a motor rachotil dál, jako by nic. Stalo se to rutinou. Přibližně každých dvacet minut, pokud to Nate dokázal na hodinách určit, se plynulý chod motoru přerušil. Příď poklesne do vody a Nate se rychle rozhledne po březích řeky, zda tam nejsou nebezpečná zvířata. Jevy začne portugalsky nadávat, pohraje si se sytičem a přívěrou - a pak je náhle znovu, přibližně na dvacet minut všechno v pořádku.

Začalo hustě pršet. Zastavili v odbočce malého říčního ramene pod vzrostlým stromem a poobědvali. Na jídelním lístku byl sýr, slanečci a suchary.

"Znal tamten malý rybář Indiány?" otázal se Nate.

"Ano. Vidá je. Zhruba jednou za měsíc přijedou s člunem k Paraguayi nakupovat."

"Zeptal jste se ho, zda mezi nimi někdy náhodou neviděl ženu, misionářku?"

"Zeptal, ale neviděl. První Američan, kterého v životě viděl, jste vy."

"To měl tedy štěstí."

První stopy po osadě se objevily zhruba v sedm hodin. Nate spatřil štíhlý sloup modrého kouře, stoupající nad koruny stromů při úpatí nízkého návrší. Jevy si byl jist, že jsou v Bolívii. Byl tu vyšší terén a byli již blízko hor. Zaplavené oblasti měli za sebou.

Připluli k mezeře mezi stromy, v níž spatřili dvě kánoe. Jevy zavedl člun k mýtině a Nate hned vyskočil na břeh. Nemohl se už dočkat, až si protáhne nohy a dotkne se země.

"Nechodte daleko," varoval ho Jevy, který v člunu zapojoval další plynovou bombu. Nate se na něho podíval, a když se jejich oči setkaly, Jevy pokývl hlavou směrem ke stromům.

Stál tam Indián a pozoroval je. Měl hnědou pleť, holou hrud' a od pasu mu viselo něco jako slaměná zástěrka. Nebylo

vidět, že by měl u sebe nějakou zbraň. Skutečnost, že není ozbrojen, ohromně pomohla. Nate se ho totiž nejprve velice lekl. Indián měl dlouhé černé vlasy a na čele rudé pruhy. Kdyby držel oštěp, Nate by se mu beze slova vzdal.

"Je přátelský?" otázal se Jevyho, ale oči z Indiána nespustil.

"Myslím, že ano."

"Mluví portugalsky?"

"Nevím."

"Proč to nezjistíte?"

"Jen klid."

Jevy vystoupil z člunu a zašeptal: "Vypadá jako lidožrout." Jeho pokus o žert však nezabral.

Ušli pár kroků k Indiánovi, on k nim také o pár kroků postoupil, ale všichni zůstali stát v bezpečné vzdálenosti od sebe. Nate cítil nutkání zvednout ruku s rozevřenou dlaní a pozdravit "brý den!"

"Fala português?" zeptal se Jevy s milým úsměvem.

Indián dumal nad otázkou tak dlouho, až bylo zcela jasné, že portugalsky nemluví. Vypadal mladě, pravděpodobně mu nebylo ještě ani dvacet. Zřejmě byl náhodou blízko řeky a upozoroval jejich vylovení.

Jevy uvažoval o dalších možnostech, zatímco se s tím Indiánem na vzdálenost šesti metrů vzájemně studovali. Za Indiánem se něco pohnulo a z pruhu stromů se vynořili tři jeho soukmenovci, naštěstí také beze zbraní. Měli však převahu a Jevy s Natem byli na jejich území bez povolení. Nate byl připraven ustoupit. Nevypadali nijak robustně, ale měli výhodu domácího prostředí. A netvářili se příliš přátelsky, ani se neusmáli a nepozdravili.

Mezi stromy se náhle objevila žena a zastavila se těsně u prvního Indiána. Také měla hnědou pleť a obnaženou hrud' a Nate se snažil nezírat na ni příliš upřeně. "Falo," řekla. Mluvím.

Jevy začal pomalu mluvit a vysvětlovat, co jsou zač. Chtěl vidět náčelníka jejich kmene. Žena jeho slova překládala ostatním Indiánům, kteří se mračili a v hloučku se radili.

"Někteří nás chtějí sníst hned, někteří s tím chtějí počkat do zítřka," řekl polohlasně Jevy.

"Velmi vtipné."

Když muži skončili poradu, sdělili ženě výsledek a žena řekla vetřelcům, že musí počkat u řeky, dokud zpráva o jejich příchodu nebude náležitě předána vedení kmene. Nateovi to připadalo přijatelné, ale Jevyho to trochu vyvedlo z míry. Zeptal se, zda u nich žije žena misionářka.

"Musíte počkat," odpověděla Indiánka.

Indiáni pak zmizeli v lese.

"Co si o tom myslíte?" optal se Nate, když odešli. Spolu s Jevym dosud stáli bez hnutí, jako zkamenělí, na travnaté vyvýšenině a rozhlíželi se po stromech. Nate si byl jist, že je Indiáni odněkud sledují.

"Indiáni chytí od cizinců snadno kdejakou nemoc," vysvětloval Jevy. "Proto jsou tak opatrní."

"Já se nikoho ani nedotknu."

Nastoupili znovu do člunu, kde se Jevy začal zabývat čistěním sviček. Nate si svlékl košili a kontroloval obsah svého provizorního vodotěsného váčku. Papíry byly dosud suché.

"Tyhle papíry jsou pro tu ženu?"

"Ano."

"A na co? Co se jí stalo?"

Přísná pravidla, střežící důvěrnost záležitostí klientů, se v tomto okamžiku nezdála být příliš závazná. Ačkoli v praxi znamenala život nebo smrt, teď, když seděli ve člunu v nitru Pantalanu, kde po jiných Američanech nebylo ani památky, by se snad dala trochu porušit. A proč ne? Komu by Jevy mohl něco prozradit? A jakou škodu by mohlo pár drbů způsobit?

Podle Joshových přísných instrukcí řekl Valdir Jevymu pouze to, že ve Státech jde o důležitou právní záležitost, která vyžaduje, aby vyhledali Rachel Laneovou.

"Její otec před pár týdny zemřel a odkázal jí dost peněz."

"Kolik?"

"Několik miliard."

"Miliard?"

"Správně."

"Byl hodně bohatý."

"Ano, byl."

"Měl ještě jiné děti?"

"Myslím, že šest."

"A jim také dal několik miliard?"

"Ne, jim dal velice málo."

"A proč právě jí toho dal tolik?"

"Nikdo neví. Bylo to překvapení."

"A ona ví, že otec zemřel?"

"Ne."

"Měla svého otce ráda?"

"Pochybuji. Byla nemanželská. Vypadá to, že se pokusila před ním i před vším ostatním prchnout právě sem. K tomu se dá jen těžko něco dodat." Při těchto slovech Nate jen mávl rukou směrem k Pantalanu.

"Ano. Tohle je dobré místo, kde se člověk může ukrýt. A otec věděl, když umíral, kde jeho dcera je?"

"Přesně ne. Věděl, že je misionářkou a že někde tady pracuje s Indiány."

Jevy zapomněl na svíčku, kterou držel v ruce, a vstřebával tyhle novinky. Měl ještě mnoho otázek. Porušení zásady o důvěrných informacích se začínalo zvětšovat.

"Proč odkázal takové jmění dítěti, které ho nemilovalo?"

"Možná byl šílený. Vyskočil totiž z okna."

To už bylo na Jevyho trochu moc. Přivřel oči, zadíval se na řeku a hluboce se zamyslel.

24 INDIÁNI PATŘILI KE KMENI GUATÓ, pradávným obyvatelům Pantanalu. Žili stejně jako jejich předkové a vyhýbali se styku s cizinci. Pěstovali si potraviny na malých políčkách, rybařili v řekách a pomoci luků a šípů lovili v džungli.

Zřejmě to byli uvážliví lidé. Po hodině ucítil Jevy kouř. Vylezl na strom poblíž člunu a z výšky asi dvanácti metrů spatřil střechy chatrčí. Požádal Natea, aby vylezl za ním.

Nate už čtyřicet let na žádný strom nevylezl, ale v tuto chvíli nebylo vyhnutí. Nešlo mu to sice tak snadno jako Jevymu, ale konečně byl nahoře a mohl si odpočinout na slabé větvi. Jednou rukou se držel kmene.

Viděli střechy tři chýši - vyrobené ze silných stébel rákosí nakladených v úhledných řadách. Mezi dvěma chýsemi stoupal modrý dým. Místo, odkud stoupal, vidět nebylo.

Mohlo to být místo, kde žila Rachel Laneová? Je tam teď, naslouchá svým lidem a rozhoduje, co udělat? Pošle bojovníky, aby je přivedli, nebo sama projde lesem a pozdraví je?

"Je to malá osada," řekl Nate a dělal, co mohl, aby se příliš nehýbal.

"Může tam být ještě víc chýší."

"Co si myslíte, že dělají?"

"Mluví. Prostě mluví."

"Dobrá, já je v žádném případě nechci rušit, ale musíme se pohnout. Opustili jsme člun už před osmi hodinami a třiceti minutami. Rád bych před setměním viděl Wellyho."

"Žádný problém. Zpátky pojedeme po proudu a kromě toho už znám cestu. Bude to mnohem rychlejší."

"Vy se nebojíte?"

Jevy zavrtěl hlavou, jako by mu vůbec neleželo v hlavě, že se bude muset po Cabixe plavit potmě. Nate však na to myslel. Zvláštní starosti mu dělala dvě velká jezera, po nichž projeli při cestě sem a do nichž ústila spousta přítoků, které byly od sebe k nerozeznání i za denního světla.

Nate měl v plánu prostě pozdravit slečnu Laneovou, trochu jí vyličit historii, vyřídít nutné právní záležitosti, ukázat jí papíry, odpovědět na hlavní otázky, dostat její podpis, poděkovat jí a co možná nejdřív schůzku ukončit. Starosti mu dělaly hlavně pokročilá denní doba, kašlající motor a zpáteční cesta na Santa Louru. Rachel si pravděpodobně bude chtít popovídat, ale možná že ne. Možná řekne jen pár slov a bude chtít, aby odjeli a už se sem nikdy nevraceli.

Když slezli na zem, usadil se do člunu, aby si zdříml. Vtom Jevy spatřil Indiány. Něco řekl, ukázal směrem k lesu a Nate se tam podíval.

K řece se pomalu blížili Indiáni v zástupu za náčelníkem, nejstarším z příslušníků kmene Guató, které až dosud viděli. Byl to podsaditý muž s velkým břichem a v ruce držel zvláštní dlouhou tyč. Zřejmě to však nebyl nebezpečný ostrý oštěp. Na špičce byl připevněn trs krásných ptačích per, takže si Nate domyslel, že jde pravděpodobně o náčelnický obřadní odznak.

Náčelník přistoupil k oběma vetřelcům a oslovil Jevyho.

"Proč jste tady?" zeptal se portugalsky. Sice se netvářil přátelsky, ale z jeho vystupování také nevyzařovala agresivita. Nate si prohlížel obřadní oštěp.

"Hledáme jednu ženu, americkou misionářku," vysvětlil Jevy.

"Odkud jste?" zeptal se náčelník a pošilhával po Nateovi.

"Z Corumbá."

"A on?" Všechny oči se upřely na Natea.

"Je Američan. Potřebuje nalézt tu ženu."

"A proč ji potřebuje nalézt?"

Byl to první náznak, že Indiáni Rachel Laneovou mohou znát. Skrývá se někde tady ve vesnici nebo třeba v lese a poslouchá?

Jevy se pustil do rozvlácného vyprávění, jak Nate musel podniknout dalekou cestu a jak málem přišel o život. Pro Američany je to důležitá záležitost, kterou však Jevy ani Indiáni nemohou pochopit.

"Hrozí jí nebezpečí?"

"Ne, ani v nejmenším."

"Není tady."

"Říká, že tady není," řekl Jevy Nateovi.

"Řekněte mu, že si myslím, že je prolhaný zmetek!" opáčil potichu Nate.

"To není dobrý nápad."

"Viděli jste někdy tady v okolí ženu misionářku?"

"Ne," zavrtěl hlavou náčelník.

"A nikdy jste o ní neslyšeli?"

Nejprve žádná odpověď. Náčelník si měřil Jevyho přimhouřenýma očima, jako by uvažoval, zda lze tomu člověku důvěřovat. Nakonec nepatrně přikývl.

"A kde je?" otázal se Jevy.

"U jiného kmene."

"Kde?"

Náčelník řekl, že to neví jistě, ale začal někam ukazovat. Mával oštěpem kamsi k severu a k západu přes polovinu Pantanalu.

"Jsou to Guatové?" zeptal se Jevy.

Náčelník se zamračil a zavrtěl hlavou, jako by šlo o nějaké nežádoucí živly. "Ipicové," řekl nakonec opovržlivě.

"Jak je to daleko?"

"Tak asi den."

Jevy se pokoušel přimět ho, aby časový údaj upřesnil, ale brzy si uvědomil, že pro Indiány hodiny nic neznamenají. Den - to neznamenalo čtyřicet ani dvanáct hodin. Byl to prostě den. Zkusil se zeptat na půl dne a s tímto přístupem měl úspěch.

"Dvanáct až patnáct hodin," řekl Nateovi.

"Ale doufám, že myslí plavbu některou z těch malých kánoí, že?" zašeptal Nate.

"Ano."

"A jak rychle se tam můžeme dostat my?"

"Za tři až čtyři hodiny. Pokud ji ovšem nalezneme."

Jevy vytáhl dvě mapy a rozložil je na trávu. Indiáni byli velmi zvědaví, oč jde, a posedali si v podřepu kolem náčelníka. Aby mohli podle mapy zjistit, kam mají plout, museli nejprve vědět, kde vůbec jsou. Všechno se však značně zhoršilo, když náčelník upozornil Jevyho, že řeka, která je sem přivedla, není Cabixa. Někde za místem, kde potkali rybáře, zahnuuli špatným směrem a narazili na skupinu kmene Guató. Jevyho tato informace málem porazila a pošeptal ji Nateovi.

Natea to zasáhlo ještě hůř. Svěřil přece Jevymu svůj život.

Hezky barevné navigační mapy toho Indiánům mnoho neříkaly. Brzy je zavrhl a Jevy se pustil do kreslení své vlastní. Začal u bezejmenné řeky, na jejímž břehu teď stáli, a za neustálého povídání s náčelníkem načrtával pomalu trasu k severu. Dva mladí Indiáni přítom na něco upozornili náčelníka, který zase vysvětlil Jevymu, že oba jsou skvělí rybáři a občas se plaví až k řece Paraguayi.

"Najměte je!" zašeptal Nate.

Jevy se o to pokusil, ale během rozhovoru zjistil, že mladíci příslušníky kmene Ipiců nejen nikdy neviděli, ale ani se o to nesnažili, nevěděli přesně, kde by mohli být, a vůbec nechápali, jak je možné pro někoho pracovat a být za to placen. A kromě toho je náčelník ani nechtěl pustit.

Trasa vedla z jedné řeky na další vodní tok, vinoucí se k severu, a náčelník se s oběma mladými rybáři nemohl shodnout, jak postupovat dál. Jevy porovnával nakreslenou trasu s mapou a náhle radostně vyhrkl: "Našli jsme ji."

"Kde?"

"Tady je osada kmene Ipiců," řekl a ukázal místo na mapě. "Jižně od Porto Indio, na úpatí hor. Jejich informace nás k tomuto místu přivedly opravdu velice blízko."

Nate se ještě víc sklonil nad mapou a studoval naznačenou trasu. "Jak se tam dostaneme?"

"Myslím, že nejlíp bude vrátit se k naší lodi a plout po Paraguayi půl dne k severu. Pak opět použijeme malý člun a dostaneme se k osadě."

Paraguay se stáčela k jejich cíli poměrně blízko, takže Nateovi připadalo jako výborný nápad dostat se tam na Santa Louře. "Kolik hodin nás čeká v malém člunu?" zeptal se.

"Přibližně čtyři."

Přibližně v Brazílii zahrnovalo všechno možné, ale vzdálenost na mapě se opravdu zdála mnohem kratší než délka cesty, kterou urazili od dnešního časného rána.

"Tak na co čekáme?" zeptal se nedočkavě Nate, vstal a usmál se na Indiány.

Jevy začal svým hostitelům děkovat a balit mapy. Teď, když byli na odchodu, se Indiánům ulevilo a chtěli být pohostinní. Nabízeli jim jídlo, ale Jevy odmítl. Vysvětlil, že musí spěchat, protože se chtějí dostat před soumrakem na hlavní řeku.

Nate se na Indiány ještě jednou usmál a obrátil se k řece. Všichni vykročili za ním, protože chtěli vidět člun. Zůstali stát ve vodě při břehu a s velkou zvědavostí pozorovali, jak Jevy nahodil motor. Když naskočil a rozběhl se, raději o krok ustoupili.

Řeka, ať už se jmenovala jakkoli, vypadala při zpáteční cestě úplně jinak. Když se přiblížili k prvnímu ohybu, Nate se přes přes rameno ohlédl a spatřil Indiány Guató, jak dosud stojí ve vodě a hledí za nimi.

Byly už skoro čtyři hodiny odpoledne. Budou-li mít štěstí, mohou projet oběma velkými jezery ještě před soumrakem a dostat se tak na Cabixu. Welly už na ně jistě čeká s fazolemi a rýží. Zatímco se Nate zabýval těmito rychlými kalkulacemi, spadly první kapky deště.

Závaду v motoru nezpůsobily zašpiněné svíčky. Po padesáti minutách plavby zhasl úplně. Jevy sňal kryt a vrhl se s klíčem na karburátor. Nate se nabídl, že mu pomůže, ale dostalo se mu rychlého sdělení, že pomoc nepotřebuje. Určitě ne při opravě motoru. Může však popadnout vědro a vylévat hromadící se dešťovou vodu. Pak může vzít veslo a udržovat člun uprostřed bezejmenné řeky.

Nate se tedy pustil do obojího. Proud je unášel po řece, byť mnohem pomaleji, než by si byl Nate přál. Napřetržité lilo. Když se přiblížili k prudkému ohybu, řeka se změlčila, ale Jevy byl tak zaujat prací, že si toho nevšiml. Člun nabyt na rychlosti a ve slapech se začal stáčet k výběžku hustého křoví.

"Teď potřebuji pomoc," vykřikl Nate.

Jevy popadl veslo a otočil člun přídi proti křovinám, takže se nepřevrátí. "Držte se!" vykřikl, když narazili na výběžek.

Kolem Natea se začaly ovíjet listnaté větve. Nate mával veslem a snažil se je odstrkovat.

Přes rameno mu do člunu spadl malý had, ale Nate si ho nevšiml. Jevy jej nabral veslem a hodil do řeky. Bylo líp se o tom ani nezmiňovat.

Pár minut bojovali s proudem i sami se sebou. Nateovi se totiž dařilo zabírat veslem ve vodě vždy nesprávným směrem. Nadšeným veslováním přiváděl člun do nebezpečí převržení.

Když se vymotali z křoví a dál od divoké zvěře, Jevy zkonfiskoval obě vesla a našel pro Natea jinou práci. Požádal ho, aby se postavil nad motor, roztáhl nad ním své pončo a chránil karburátor před deštěm. Nate uposlechl a ztuhlý strachem se začal vznášet jak anděl s rozpraženými pažemi, s jednou nohou položenou na plynových bombách a druhou opřenou o okraj člunu.

Proud bezejmenné úzké řeky je unášel dvacet minut, které se vlekly celou věčností. Z Phelanova jmění bylo možno si opatřit ten nejskvělejší přívěsný motor z celé Brazílie, a tady se Nate musí dívat na mechanika amatéra, jak se pokouší opravit stroj, který je starší než on sám.

Jevy opět nasadil kryt a pak si celou věčnost hrál s přívěrou. Nate se přistihl, že v duchu začal odříkávat modlitbu.

Konečně Jevy trhl startovací šňůrou a při čtvrtém trnutí nastal zázrak. Motor naskočil a rozhučel se, byť ne tak plynule jako předtím. Zastavoval se a prskal a Jevy bez velkého účinku upevňoval u přívěry kabely.

"Musíme jet pomaleji," oznámil Nateovi, ale ani se na něho nepodíval.

"Dobrá, hlavně že víme, kde jsme."

"Žádný problém."

Přes bolivijské hory se převalila bouře a vtrhla do Pantanal. Nebyla o nic slabší než ta, která je před pár dny téměř připravila o život v letadle. Nate seděl hluboko v člunu přikrytý pončem, pozoroval řeku směrem na východ a pátral po něčem známém, když pocítil náhlý náraz větru. Déšť prudce zesílil. Pomalu se obrátil a pohlédl za sebe. Jevy to také zaznamenal, ale neřikal nic.

Obloha zešedla a pak zčernala. Mraky se valily tak nízko nad zemí, že hory nebylo ani vidět. Do plavců začal bušit déšť a Nate se náhle cítil zcela bezbranný.

Nebylo kam se schovat, žádný přístav, kde zakotvit a uniknout bouři. Kolem nebylo nic než široko daleko všemi směry na míle vody. Byli uprostřed záplavy, z níž vyčnívaly jen vrcholky splavených větví a pár stromů, které pro ně byly jediným vodítkem po řekách a močálech. Budou muset zůstat ve člunu, protože prostě nemají jinou možnost.

Zvedla se vichřice a začala hnát člun dopředu, přičemž jim do zad bušil prudký lijavec. Setmělo se. Nate se chtěl zkroutit pod hliníkovou lávku, přitáhnout si plovací matraci a co nejlépe se schovat pod nepromokavé pončo, ale u nohou se mu začala hromadit voda. Popadl tedy vědro a začal vylévat ze člunu vodu, aby se nepromočily zásoby. Přijeli k místu, kde se řeka větvila, a Nate bezpečně poznal, že tudy předtím nejeli. Vzápětí se připojovala další řeka, kterou v silném dešti bylo sotva vidět. Jevy přiskrtl motor, prostudoval vodu, přidal plyn a prudce zahrnul doprava, jako by přesně věděl, kam mají jet. Nate byl přesvědčen, že opět zabloudili.

Po pár minutách řeka zmizela ve výběžku hniјících stromů - byl to nezapomenutelný pohled, který se jim předtím nenaskytl. Jevy člun rychle otočil. Nyní pluli přímo proti děsivým přívalům bouře. Obloha byla úplně černá a hladina vířila vlnami s bílými hřebeny.

Když se vrátili k soutoku dvou řek, chvilku spolu mluvili či spíše na sebe řvali v dešti a prudkém vichru. Pak si zvolili jinou řeku.

Těsně před soumrakem projeli velkou zaplavenou plání dočasného jezera, které vypadalo naprosto stejně jako místo, kde v houštinách našli rybáře. Teď tady ovšem nikdo nebyl.

Jevy si vybral jeden z mnoha přítoků a pokračoval po něm, jako by tímto koutem Pantanal navigoval denně. Pak se zablesklo, takže alespoň okamžik viděli, kam vlastně jedou. Déšť zeslábl a bouře se začala pomalu vzdalovat.

Jevy zastavil a pátral po okrajích řeky.

"Nač myslíte?" zeptal se Nate. Za bouře spolu mluvili jen málo. Bylo víc než jisté, že zabloudili, ale Nate nechtěl Je-vyho nutit, aby to uznal.

"Měli bychom se utábořit," řekl Jevy. Byl to však spíše návrh než plán.

"Proč?"

"Protože se musíme někde vyspat."

"Můžeme dřimat na směny ve člunu. Je to tady bezpečnější," řekl Nate s jistotou zkušeného říčního vůdce.

"Možná, ale já si myslím, že bychom tu měli zastavit. Mohli bychom zabloudit, kdybychom pokračovali v plavbě potmě."

Už bloudíme tři hodiny, měl Nate chuť podotknout.

Jevy vedl člun k písčité s trochou porostu. Plavili se po proudu poblíž břehu a pomocí svítilen pozorovali měřčiny. Dva malé rudé body, žhnoucí těsně nad hladinou, potvrdily, že aligátoři je pozorují také, ale bohudík žádného neviděli.

Zastavili a zakotvili tak, že utáhli tažné lano člunu kolem větve deset stop od břehu.

K večeri si dali banány, sýr, zvlhlé kreky a konzervované malé rybičky, jaké Nate dosud nikdy neochutnal. Když ustal vítr, přihnali se moskyti a repelent šel z ruky do ruky. Nate si jej roztřel po krku a tváři, a dokonce i po očních víčkách a vlasech. Drobní komáři byli rychlí a agresivní a v malých černých oblacích útočili od jednoho konce člunu na druhý.

Ačkoli déšť ustal, nikdo z obou mužů nesvlékl pončo. Moskyti sveřepě útočili, ale proniknout umělou hmotou nemohli. Kolem jedenácti hodin v noci se trochu vyjasnilo, ale měsíc nesvítil. Do člunu měkce narážel proud. Jevy se nabídl, že bude držet první směnu hlídky, a Nate se pokusil uložit se k spánku co nejpohodlněji. Opřel si hlavu o stan a natáhl nohy. Jeho pončo se rozevřelo a do otvoru se vrhly tucty moskytů a poštipaly ho na prsou. Někde něco plácl do vody, snad nějaký plaz. Hliníkový člun nebyl určen pro spaní.

Na spánek stejně nebylo ani pomyšlení.

25 FLOWE, ZADEL A THEISHEN, TŘI PSYCHIATŘI, KTERÍ před několika týdny vyšetřovali Troye Phelana a nejprve na videu a pak i v dlouhém přísazném prohlášení dospěli k jednomyslnému názoru, že byl duševně zdravý, byli vyhozeni. A nejen to, právníci Phelanů je označili za cvoky a pomatence.

Právníci vyhledali jiné psychiatry. Prvního koupil Hark za tři sta doláčů na hodinu. Našel ho v inzertní části časopisu pro soudní právníky, mezi reklamami na všechno možné - od rekonstrukcí autonehod po analytiku rentgenových snímků. Byl to jistý dr. Sabo, který již opustil aktivní praxi a odešel do důchodu, ale nyní byl ochoten své svědectví prodat. Po krátkém pohledu na zprávu o chování pana Phelana hned vyslovil předběžný názor, že zřejmě neměl testamentární kapacitu. Skok z okna rozhodně nebyl aktem zdravé a jasné mysli. A zanechat jmění v hodnotě jedenácti miliard dolarů neznámé dědičce je důkazem, že to byla silně narušená osobnost.

Saba těšila představa, že pracuje na Phelanově případu. Vyvrácení názoru předchozích tří psychiatrů bude obtížné, ale publicita byla svůdná - a on nikdy žádný slavný případ neměl. Za získané peníze podnikne cestu do Orientu.

Všichni právníci Phelanovy rodiny se pustili do pranice za zrušení Floweho, Zadelova a Theishenova posudku.

Jedinou možností jejich diskreditace bylo nalézt nové odborníky s novými názory.

Tučné hodinové sazby vedly k novým kalkulacím. Protože by dědici nebyli schopni platit velké měsíční poplatky, které tato opatření vyvolají, právníci se dohodli na velkomyslném zjednodušení záležitosti stanovením procent z dědických podílů. Byl určen jejich rozsah. Ani jedna právnícká firma ovšem skutečný počet svých procent nehodlala přiznat. Hark žádal čtyřicet procent, ale Rex mu vynadal do nenažranců. Nakonec se shodli na pětadvaceti. Stejný podíl vyrazil i Grit z Mary Ross Phelanové Jackmanové.

Jasným vítězem se stal Wally Bright, který u Libbigail a Spikeho trval na tom, že se rozdělí fifty-fifty, takže měl dostat polovinu jejich dědictví.

V divoké rvačce před podepsáním příslušných smluv se ovšem ani jediný člen Phelanovy rodiny nezeptal, jestli skutečně dělají správnou věc. Důvěřovali svým právníkům a kromě toho, poslední vůli přece napadali všichni. Nikdo nechtěl připustit, že by byl vyřazen. Hromada peněz v Phelanově pozůstalosti byla příliš velká.

Protože Harka bylo ze všech právníků nejvíce slyšet, upoutal na sebe pozornost Sneada, Troyova dávného poskoka, jehož si ve zmatku po sebevraždě nikdo ani nevšiml. Při úprku do soudní budovy na něho zcela zapomněli. Jeho zaměstnanecký poměr skončil. Při čtení poslední vůle však Snead v soudní síni seděl. Na očích měl sluneční brýle a na hlavě klobouk, takže ho nikdo nepoznal.

Nenáviděl Phelanovy děti, protože je nenáviděl Troy. Celé roky byl nucen dělat nejrůznější nepřijemné věci, aby Troye chránil před jeho rodinami. Zařizoval potraty a uplácel poldy, když u kluků našli drogy. Obelhával Troyovy manželky, aby chránil jeho milenky, a když se pak z milenek staly manželky, chudák Snead jim lhal rovněž, aby chránil další Troyova děvčata.

Oplátkou za jeho dobrou práci mu děti i manželky nadávaly do poskoků.

A oplátkou za celoživotní věrné služby mu pan Phelan neodkázal nic. Ani cent! Po celá léta měl dobrý plat a ve spojitelné něco našetřených peněz, ale na dožití to nestačilo. Svě práci a svému pánovi zasvětil všechno. Normální život neznal, protože pan Phelan očekával, že bude po celý den každou hodinu ve službě. Na vlastní rodinu nebylo ani pomyšlení. Neměl však ani opravdové přátele, s nimiž by si mohl popovídat.

Přítelem mu byl pan Phelan, jeho důvěrník a jediná osoba, jíž mohl důvěřovat.

Během let starý Troy vyslovil mnoho slibů, týkajících se Sneadova zaopatření. Snead třeba věděl, že jeho jméno je v jedné poslední vůli. Viděl ten dokument na vlastní oči. Po smrti pana Phelana měl zdědit milion dolarů. V té době měla Troyova podniková síť hodnotu tři miliardy a Snead si pamatoval, jak malou sumičkou ve srovnání s tím se zdála být částka jednoho milionu. Ale starý pán pak ještě zbohatl a Snead si představoval, že s každou zvětví roste i jeho odkaz. Příležitostně se na tuto záležitost vyptával a ve správných okamžicích dělal příslušné narážky a kladl nevtravé otázky. Pan Phelan mu však vynadal a pohrozil mu, že ho úplně vydědí. "Jste zrovna takový bídák jako moje děti," vyštěkl na Sneada a doslova ho tím zdrtil.

Z milionu se nějakým způsobem stala nula, což Sneada rozhořčilo. Nezbyvalo než se spolčit s nepřitelem.

Vyhledal novou kancelář Harka Gettysa a jeho společníků poblíž Dupont Circle. Recepční mu oznámila, že pan Gettys má moc práce. "To mám já také," odpověděl Snead nakvašeně. Protože byl Troyovi tak blízko, strávil značnou část života jednáním s právníky. Měli vždycky moc práce.

"Dejte mu tohle," řekl a podal jí obálku. "Je to velmi naléhavé. Počkám tamhle deset minut a pak se vydám do další právnícké kanceláře."

Sedl si na židli a zadíval se na podlahu a na nový laciný koberec. Recepční chvíli váhala, ale pak zmizela v nejbližších dveřích. V obálce byla krátká, rukou psaná poznámka: "Pracoval jsem pro Troye Phelana třicet let. Vím všechno. Malcolm Snead."

Hark přiletěl jako blesk, v ruce držel vzkaz a pitomě se usmíval, jako by mohl přátelským výrazem Sneada dojmout. Doslova proběhli halou do hlavní kanceláře - a recepční za nimi. Ne, Snead nechce kávu ani čaj, vodu či kolu. Hark zabouchl dveře a zamkl je.

V kanceláři bylo cítit čerstvou barvu. Stůl a police byly nové, ale jejich dřevo se k sobě nehodilo. Kolem stěn byly narovnané krabice se spisy a starou veteší. Snead si chvíli prohlížel místnost. "Právě jste se nastěhoval?" zeptal se.

"Před pár týdny."

Sneadovi se kancelář nelíbila, ale nebyl si příliš jistý ani právníkem. Měl na sobě laciný vlněný oblek, mnohem levnější

než Sneadův.

"Tak třicet let, co?" řekl Hark a mrkl na vzkaz, který stále držel v ruce.

"Správně."

"Byl jste u toho, když skočil?"

"Ne, skočil sám."

Hark se neupřímně zasmál, ale hned se mu vrátil přátelský úsměv. "Myslím tím, zda jste byl v místnosti."

"Ano. Málem jsem ho v poslední chvíli zachytil."

"Muselo to být hrozné."

"Také že bylo. A je dosud."

"Viděl jste ho podepisovat závěť, tu poslední?"

"Viděl."

"Viděl jste ho tu ztracenou věc psát?"

Snead byl dokonale připraven, že bude lhát. Pravda neznamenal nic, protože ten starý chlap mu lhal po celou dobu. Mohl něco ztratit?

"Viděl jsem hodně věcí," řekl. "A ještě víc toho vím. Nejde mi o nic jiného než o peníze. Pan Phelan mi slíbil, že se o mne ve své poslední vůli postará. Slíbil to mnohokrát, ale všechny sliby porušil."

"Takže jste na stejné lodi jako můj klient," řekl Hark.

"Doufám, že nikoli. Pohrdám vašim klientem i jeho mizernými příbuznými. Byl bych rád, kdyby v tom bylo jasno."

"Myslím, že je to dost jasné."

"Nikdo nebyl Troyi Phelanovi blíže než já. Viděl a slyšel jsem věci, které nikdo jiný nemůže dosvědčit."

"Vy tedy chcete být svědkem?"

"Já jsem svědkem, a navíc odborným! A jsem velmi drahý."

Jejich oči se na okamžik setkaly. Zpráva byla odeslána a přijata.

"Zákon říká, že laici se nemohou vyjadřovat k otázce mentální kapacity někoho, kdo napsal poslední vůli, ale vy jistě můžete dosvědčit specifické činy a skutky, které by potvrdily jeho narušenou mysl."

"Vím o všem," řekl drsně Snead.

"Byl šilenej?"

"Byl nebo nebyl. Pro mne to nemá význam. Já mohu jít kteroukoli cestou."

Hark se musel odmlčet a rozvážit si jeho slova. Svrátil tvář a zadíval se do zdi.

Snead se rozhodl, že mu pomůže. "Takhle to vidím já. Váš chlapec i jeho bratr a sestry byli odkopnuti. Každý z nich dostal pět milionů dolarů, když dosáhli jedenadvaceti let, a víme dobře, co s těmi penězi udělali. Protože jsou všichni těžce zadlužení, nezbyvá jim nic jiného než poslední vůli napadnout. Žádná porota je však nebude litovat. Je to banda chamtivých ztroskotanců. Ten případ mohou jen těžko vyhrát. Ale vy s těmi ostatními právníckými orly napadnete závěť a připravíte obrovské zmatečné soudní jednání, které se rychle dostane do novin a časopisů, protože jde o jedenáct miliard. Protože toho nemáte moc, co byste mohli použít, doufáte v mimosoudní vyrovnání ještě před procesem."

"Pochopil jste to rychle."

"Ne. Pozoroval jsem pana Phelana po třicet let a něco jsem se přiučil. Výše toho vyrovnání závisí na mně. Bude-li moje výpověď jasná a podrobná, pak snad můj starý pán přijde o svou testamentární kapacitu v době, kdy poslední vůli psal."

"Vaše paměť je tedy kolísavá."

"Moje paměť je taková, jakou ji chci mít. Neexistuje nikdo, kdo by mé svědectví mohl zpochybnit."

"Co tedy chcete?"

"Peníze."

"Kolik?"

"Pět milionů."

"To je dost."

"Je to pakatel. Tak či onak, v tomhle případě ta částka neznamená vůbec nic."

"Jak si představujete, že pro vás seženu pět milionů?"

"Nevím. Nejsem právník. Představuji si, že vy se svými kámoši dokážete vyčarovat nějaký malý špinavý plán."

Nastala dlouhá pauza. Hark skutečně začal čarovat. Měl sice ještě hodně otázek, ale soudil, že už by na ně příliš mnoho odpovědí nedostal. Určitě ne hned teď.

"Víte ještě o nějakých svědcích?" zeptal se.

"Jen o jednom. Jmenuje se Nicolette. Byla poslední sekretářkou pana Phelana."

"Kolik toho ví?"

"To záleží na okolnostech. Dá se koupit."

"Vy jste s ní už mluvil?"

"Každý den. Jsme dohodnuti."

"Kolik by to znamenalo pro ni?"

"Bylo by to zahrnuto v těch pěti milionech."

"To je opravdu výhoda. Ještě někdo?"

"Nikdo důležitý."

Hark zavřel oči a třel si oba spánky. "Nemám nic proti vašim pěti milionům," řekl a poškrábal se na nose. "Jen nevím, jak bych vám je mohl přihrát."

"Jsem si jistý, že na něco přijdete."
"Dejte mi nějaký čas, ano? Musím si to promyslet."
"Já nespěchám. Dávám vám týden. Řeknete-li ne, pak půjdu jinam."
"Jiná strana neexistuje."
"Nebudte si tak jistý."
"Víte něco o Rachel Laneové?"
"Vím všechno," řekl Snead a opustil kancelář.

26 PRVNÍ PŘÍZNAKY SVÍTÁNÍ PŘEKVAPENÍ nepřinesly. Byli uvázaní ke stromu na okraji malé říčky. Vypadala stejně jako všechny ostatní, které zatím viděli. Nad nimi se opět válely husté mraky a jen pomalu se rozednívalo. K snídani měli krabici sucharů, poslední ze zásob, které jim Welly nabalil. Nate jedl pomalu a při každém soustu uvažoval, kdy se zase budou moci najíst.

Na řece byl silný proud, takže se jim nechali unášet až do východu slunce. Šetřili plynem a zdrželi se jen okamžik, když byl Jevy nucen pokusit se nastartovat motor.

Vpluli do zaplavené oblasti, kde se stékaly tři řeky. Pár okamžiků zůstali nehybně stát.

"Soudím, že jsme zabloudili, že?" řekl Nate.

"Vím přesně, kde jsme."

"Kde?"

"Jsme v Pantanal a všechny řeky tu tečou do Paraguaye."

"Nakonec."

"Ano, nakonec." Jevy sňal kryt motoru a vytřel z karburátoru vlhkost. Odjistikl přívěru, zkontroloval olej a pak se pokusil nastartovat. Při pátém trnutí motor chytil a zakašlal, ale pak ztichl.

Tady zemřu, řekl si v duchu Nate. Buď se utopím, zahynu hladem nebo mě něco sežere, ale bude to tady, v tomhle obrovském močálu, kde naposledy vydechnu.

Ke svému překvapení zaslechli výkřik. Byl to vysoký hlas, který mohl patřit mladému děvčeti. Skytání motoru upoutalo pozornost jiného lidského stvoření. Hlas přicházel ze zarostlého mokřadu při soutoku říček. Jevy zařval a za pár sekund hlas zareagoval znovu.

Z houští se vynořil sotva patnáctiletý chlapec v malé kánoi vydlabané z kmene stromu. Pádloval podomácku vyrobeným pádlem a pohyboval se po hladině vody s obdivuhodnou lehkostí a rychlostí.

"Bom día," řekl se širokým úsměvem. Jeho drobný hnědý obličej byl ostře řezaný a Nateovi připadal jako to nejhezčí, co za celá léta viděl. Hodil jim lano a oba čluny se spojily.

Rozpředla se líná konverzace a Natea to za chvíli rozzlobilo.

"Co říká?" vyštěkl na Jevyho.

Chlapec pohlédl na Natea a Jevy řekl: "Americano."

"Říká, že jsme od řeky Cabixa velmi daleko," dodal pak k Nateovi.

"To jsem vám mohl povědět sám."

"Říká, že Paraguay je odtud půl dne na východ."

"Samozřejmě kánoí, že?"

"Ne, letadlem."

"Velmi vtipné. Jak dlouho to bude trvat nám?"

"Asi tak čtyři hodiny."

Pět, možná šest hodin. A to ještě musí motor bezvadně běžet. Kdyby museli veslovat, trvalo by to týden.

Portugalština pomalu utichla. Kánoe byla prázdná, kromě svazku rybářské šňůry namotané na malé plechovce a misky bahna, v němž byli podle Nateho názoru červi nebo nějaká jiná návnada. Co on však ví o rybaření? Začal si škrábat kousance od moskytů.

Před rokem byl se známými v Utahu lyžovat. Nápojem dne byl nějaký druh míchané tequily, který Nate, ostatně jako vždy, konzumoval s takovou chutí, až odpadl. Kocovina trvala dva dny.

Diskuse mezi Jevym a chlapcem se znovu rozproudila a oba začali někam ukazovat. Během hovoru se Jevy na Natea několikrát podíval.

"Co se děje?" zeptal se Nate.

"Indiáni nejsou daleko odtud."

"Jak daleko?"

"Hodinu, možná dvě."

"Mohl by nás tam dovést?"

"Já cestu znám."

"Nepochybuji o tom, ale cítím bych se líp, kdyby jel s námi a my v závěsu za ním."

Sice to trochu ranilo Jevyho pýchu, ale za daných okolností nemohl protestovat. "Bude asi chtít nějaké peníze."

"Samozřejmě." Kdyby to ten kluk jenom věděl. Na jedné straně stolu leží Phelanův majetek a na druhé stojí tenhle malý hubený pantaneiro. Nate se usmál nad scénou, která se mu vynořila v mysli. Co kdyby třeba chtěl celou flotilu kánoí se zaměřovači, navijáky a hloubkoměry? Stačí hlesnout, synu, a je to tvoje!

"Deset reálů," řekl Jevy po krátkém rozhovoru.

"Dobrá." Za necelých deset doláčů by se mohli konečně dostat k Rachel Laneové.

Vymysleli plán. Jevy vyklonil přívěsný motor, takže vrtule byla nad hladinou, a začali veslovat. Dvacet minut sledovali

chlapce v kánoi, až vpluli do malé mělké říčky s rychlými proudy. Nate vytáhl veslo z vody, nabral dech a setřel si z čela pot. Srdce mu tlouklo a svaly už měl hezky unavené. Mraky se roztrhly a na řeku začaly dopadat sluneční paprsky. Jevy odešel pohrát si s motorem. Naštěstí naskočil a rozběhl se. Plavili se za chlapcem, který je i s tím kašlajícím motorem se svou kánoí snadno předjel.

Byla téměř jedna hodina, když objevili vyšší terén. Záplavy postupně mizely a řeku lemovaly husté křoviny a stromy. Chlapec se mračil, jako by mu poloha slunce dělala starosti.

"Právě tamhle," řekl Jevymu. Právě za ohybem. Zdálo se, že má strach jet dál.

"Já tu končím," prohlásil najednou. "Musím se vrátit domů."

Nate mu zaplatil a poděkoval. Chlapec se s kánoí obrátil směrem po proudu a rychle zmizel. Oni se pak ploužili dál, motor se zastavoval a kašlal i při poloviční rychlosti, ale přece jen postupovali.

Řeka se znenadání stočila do lesa, kde větve visely tak nízko nad vodou, že je oba museli rozhrnovat rukama nad hlavou. V tunelu, který si tak vytvořili, však nebylo téměř na krok vidět. Zahalilo je hluboké šero, v němž se od břehů odrážel kolísavý hukot motoru. Nateho přepadlo děsivé podezření, že je Indiáni v šeru pozorují. Téměř cítil, jak na něho míří šipy, a očekával vražednou smršť oštěpů vrhaných divochy pomalovanými válečnými barvami a odhodlanými zabít každou bílou tvář.

Místo toho však náhle uviděli hejno roztomilých malých dětí, jejichž nahá hnědá tělíčka se čvachtala ve vodě. Tunel skončil takřka u osady.

S nimi se koupaly i matky, rovněž nahé jako děti. Vůbec jim to nevadilo, jen trochu ustoupily na říční břeh, když uviděly člun. Jevy umlčel motor a proud je pomalu snášel ke břehu. Jevy hned začal mluvit a usmívat se. Jedno ze starších děvčat se rozběhlo směrem k osadě.

"Fala português?" otázal se Jevy hloučku čtyř žen a sedmi dětí. Matky se ani nehnuly, jen zíraly, a za nimi se krčily menší děti. Ženy měly malé, velmi silné postavy a malá řadra.

"Jsou přátelské?" zeptal se Nate.

"To nám povědí muži."

Muži skutečně za pár minut dorazili. Byli tři, rovněž malých, tlustých a svalnatých postav. Intimní partie měli kupodivu skryté v malých kožených váčcích.

Nejstarší z nich prohlásil, že mluví Jevyho jazykem, ale jeho portugalština byla přinejlepším velmi útržkovitá. Nate stál v člunu, kde si připadal nejbezpečněji, Jevy se opíral o strom na okraji břehu a snažil se porozumět Indiánovým slovům. Ostatní se kolem něho shlukli. Převyšoval je dobře o třicet centimetrů.

Po pár minutách opakování slov a posunků Nate řekl:

"Překlad, prosím!"

Všichni Indiáni se na něho podívali.

"Americano!" vysvětlil jim Jevy a konverzace se opět rozběhla.

"Jak je to s tou ženou?" zeptal se nedočkavě Nate.

"Tak daleko jsme se ještě nedostali. Zatím se jen snažím je přesvědčit, aby vás neupálili zaživa."

"Snažte se víc."

Přicházeli další Indiáni. Ve vzdálenosti asi sto metrů, při okraji lesa, bylo vidět jejich klobouky. Kousek proti proudu bylo u říčního břehu uvázáno šest kánoí. Děti se začaly nudit, pomalu se pouštěly svých matek a loudaly se blíž k člunu, aby si jej prohlédly. Nejvíce je však fascinoval muž s bílou tvář. Nate na ně mrkal a usmíval se. Už dávno se takhle nekřenil. Kdyby Welly nebyl tak zatraceně skoupý, Nate teď mohl dětem rozdat alespoň pár sucharů.

Konverzace se znovu rozproudila. Indián, který vedl rozhovor, se pravidelně obracel ke svým druhům, informoval je, o čem byla řeč, a naslouchající přijímali jeho slova s neobyčejným zájmem. Jejich jazyk se skládal z řady vyheknutí a nezřetelného drmolení, při němž stěží pohnuli rty.

"Co říká?" zabručel Nate.

"Nevím," odpověděl Jevy.

Malý chlapec položil ruku na okraj člunu a pozoroval Natea černýma očima velkýma jako čtvrták. Pak mu potichu řekl:

"Hello!" Nate poznal, že jsou na správném místě.

Kromě Natea nikdo jiný chlapce neslyšel. Naklonil se k němu a stejně potichu mu odpověděl: "Hello!"

"Goodbye," řekl chlapec, ale ani se nepohnul. Rachel ho naučila alespoň tyto dva anglické pozdravy.

"Jak se jmenuješ?" zeptal se šeptem Nate. Kluk však jen opakoval: "Hello!"

Pod stromem měl překlad stejný průběh. Indiánští muži, hlavy dohromady, zaníceně konverzovali, ženy mlčely.

"Co je s tou ženou?" opakoval Nate.

"Ptal jsem se, ale neodpověděli."

"Co to znamená?"

"Nejsem si jistý. Myslím, že tuje, ale oni se to z nějakého důvodu zdráhají prozradit."

"Proč by se zdráhali?"

Jevy se zamračil a odvrátil zrak. Jak to má vědět? Ještě chvíli hovořili a pak Indiáni hromadně odešli - muži první, pak ženy a za nimi děti. V zástupu se vydali směrem k osadě a zmizeli z dohledu.

"Vy jste je rozzlobil?"

"Ne. Chtějí mít nějakou poradu."

"Myslíte, že je Rachel tady?"

"Ano, myslím." Jevy usedl do člunu a chtěl si zdřímnout.

Byla už téměř jedna hodina, bez ohledu na to, v jakém časovém pásmu vlastně byli. Oběd se nekonal, stejně by neměli nic jiného než pár promočených slaných sucharů.

Kolem třetí hodiny se vydali na cestu. Přišla pro ně malá skupina mladých mužů a odvedla je od řeky blátivou stezkou do osady. Prošli kolem chat, u nichž všichni stáli bez hnutí a dívali se, a pak pokračovali po jiné stezce do lesa. To je pochod smrti, pomyslel si Nate. Vedou nás do džungle k nějakému krvavému rituálu z doby kamenné. Kráčel za Jevym, který sebezjistě mířil vpřed. "Kam to sakra jdeme?" zasyčel Nate jako válečný zajatec, který se bojí urazit svého přemohitele.

"Klid."

V lese se otevřela travnatá mýtina a byli opět u řeky. Vůdce se náhle zastavil a ukázal rukou. Na okraji řeky se na slunci vyhřívala černá, na spodku těla žlutě pruhovaná anakonda. V nejširším místě musela být dobře třicet centimetrů tlustá.

"Jak je dlouhá?" otázal se Nate.

"Šest až sedm metrů. Konečně vidíte anakundu," odpověděl Jevy.

Nateovi klesla kolena a v ústech mu vyschlo. Dělal si z hadů žerty, ale pohled na tohoto dlouhého a mohutného obra byl skutečně ohromující.

"Někteří Indiáni hady uctívají," řekl Jevy.

Copak s tím asi dělají naši misionáři? pomyslel si Nate. Musí se na to přeptat Rachel.

Měl pocit, že moskyti obtěžují jen jeho. Indiáni byli imunní. A Jevy si po tváři také ani nepláči. Naproti tomu Nate se musel neustále pleskat po celém těle a škrábat se, až mu tekla krev. Repelent i jejich stan, mačeta a všechno, co měli s sebou, zůstalo v člunu a děti to nepochybně důkladně prozkoumají.

První půlhodinu byl výlet dobrodružstvím, ale v horku a v mracích moskytů se stal příliš monotónní záležitostí. "Jak daleko budeme pochodovat?" zeptal se Nate, ačkoli to byla spíše řečnická otázka, na kterou nečekal přesnou odpověď. Jevy něco řekl hlavnímu průvodci, který zase něco řekl Jevymu. "Daleko už ne," oznámil Jevy Nateovi. Prošli další stezkou a dostali se na jinou, poněkud širší. Byla to asi hlavní tepna celého území. Brzy uviděli první chatrč a ucítili kouř.

Když byli tak dvě stě metrů od chaty, vedoucí průvodce ukázal na stinný prostor u řeky. Indiáni je dovedli k odpočívadlu z dutých rákosových stébel svázaných provazem. Nechali je tam se dvěma strážci a odešli podat zprávu do vesnice.

Uplynul nějaký čas, oba strážci začali vypadat unaveně a rozhodli se, že si zdímnou. Opřeli se o strom a brzy byli v limbu.

"Myslím, že bychom mohli zdrhnout," řekl Nate.

"Kam?"

"Máte hlad?"

"Trochu. A vy?"

"Já ne, jsem úplně nacpaný!" opáčil Nate ironicky. "Před devíti hodinami jsem snědl sedm tenkých suchárků.

Připomeňte mi, abych Wellymu hezky napráskal, až ho uvidím."

"Doufám, že je v pořádku."

"A proč by nebyl? Houpá se v mém hamaku, popíjí čerstvé kafe, je v bezpečí, v suchu a najedený."

Snad by je nevěklel tak daleko, kdyby Rachel nebyla poblízku. Nate se natáhl na lavici, díval se na vzdálené střechy chatrčí a hlavou mu letěly nejrůznější otázky, které se týkaly Rachel. Byl například zvědav, jak vypadá - její matka prý byla velice krásná. Troy Phelan měl na ženy dobré oko. Co bude mít na sobě? Ipicové, jimž sloužila, chodili nazí. Kdy naposledy viděla civilizaci? Je prvním Američanem, který kdy navštívil její vesnici?

Jak bude reagovat na jeho přítomnost? A na peníze?

Čím déle se čas vlekl, tím víc se Nate nemohl dočkat, až se s Rachel setká.

V osadě nastal ruch, ale oba strážci spokojeně spali. Jevy po nich hodil oblázkem a potichu hvízdal. Rázem vyskočili a zaujali náležitou polohu.

Křoví podél stezky sahalo ke kolenům, takže bylo i na dálku vidět hlídku, blížící se po cestě k nim. Rachel je s nimi, přichází! Uprostřed obnažených hnědých hrudí bylo vidět žlutou košili a pod slaměným kloboukem světlou tvář. Nate ji rozeznal už na stometrovou vzdálenost.

"Tak jsme konečně to naše děvče našli," řekl.

"Ano, myslím, že ano."

Průvod si dával načas. Na čele šli tři mladí muži a další tři vzadu. Žena byla jen o něco vyšší než Indiáni, ale nesla se s lehkou elegancí, jakoby byla na procházce v parku mezi záhony květin a nebylo kam spěchat.

Nate pozoroval každý její krok. Byla velmi štíhlá a měla široká kostnatá ramena. Když skupina přišla blíže, začala pohlížet směrem, kde seděli Nate s Jevym. Oba vstali, aby ji pozdravili.

Indiáni zůstali stát na okraji stínu, ale Rachel šla dál a sundala si klobouk. Měla hnědé, prošedivělé, nakrátko ostříhané vlasy. Zastavila se pár stop před Jevym a Natem.

"Boa tarde, senhor," pozdravila Jevyho a pak své tmavě modré, téměř indigové oči upřela na Natea. Na nenaličené tváři neměla jedinou vrásku. Bylo jí dvaatřicet let, ale na svůj věk vypadala velice dobře a vyzářovalo z ní vnitřní uspokojení.

"Boa tarde."

Nikomu nepodala ruku a nepředstavila se jménem. Ty formality tedy zůstaly na nich.

"Jmenuji se Nate O'Riley, jsem právní zástupce z Washingtonu.

"A vy?" obrátila se k Jevymu.

"Já jsem Jevy Cardozo z Corumbá. Dělán mu průvodce."

S lehkým úsměvem si je oba prohlížela od hlavy k patě. Bylo zřejmé, že tento okamžik pro ni vůbec není nepříjemný. Setkání ji potěšilo.

"Co vás sem přivádí?" zeptala se. V její americké angličtině nebylo stopy po louisianském či montanském přízvuku. Byla to hladká, přesná angličtina ze Sacramenta nebo St. Louis.

"Doslechli jsme se, že se tu dá dobře rybařit," řekl Nate.

Žena nereagovala a Jevy omluvně řekl: "Pořád dělá špatné vtipy."

"Omlouvám se. Pátrám po Rachel Laneové a pevně věřím, že jste to vy."

Přijala to bez jediného mrknutí oka. "Proč chcete Rachel Laneovou najít?"

"Protože jsem právník a moje firma musí s Rachel Laneovou vyřešit důležitou právní záležitost."

"Co je to za právní záležitost?"

"To nemohu říci nikomu jinému než jí."

"Já nejsem Rachel Laneová. Lituji."

Jevy si povzdechl a Nate svěsil ramena. Ona pozorovala každý pohyb, každou reakci, každé škubnutí. Pak se jich zeptala: "Máte hlad?"

Oba přikýkli a ona zavolala Indiány a dala jim instrukce.

"Jevy," řekla, "jděte s těmito muži do vesnice. Nakrmí vás a dají vám jídlo i tady pro pana O'Rileye."

Usedla s Natem na lavici a oba v houstnoucím šeru mlčky sledovali, jak Indiáni odvádějí Jevyho do vesnice. Jevy se ještě obrátil, aby se ujistil, že Nate je v pořádku.

27 NEBYLA O NIC VĚTŠÍ NEŽ INDIÁNI. A ZŘEJMĚ SE vyhýbala všemu, po čem ženy tloustnou. Měla štíhlé dlouhé nohy, obuté do kožených sandálů, které v prostředí, kde všichni chodili bosí, působily zvláštně. Nate se zadumal. Kde je sehnala? A kde sehnala žlutou košili s krátkými rukávy a khaki šortky? Měl tolik otázek.

Její oblečení bylo prosté a dost obnošené. Není-li to Rachel Laneová, určitě ví, kde Rachel je.

Jak vedle sebe seděli, jejich kolena se téměř dotýkala. Ona se zahleděla do dálky na vesnici a konečně promluvila:

"Rachel Laneová přestala existovat před mnoha lety. Ponechala jsem si křestní jméno Rachel, ale zřekla se příjmení Laneová. Ta záležitost musí být vážná, jinak byste tu nebyl, že?" Mluvila tiše a pomalu, přesně vyslovovala každou slabiku a pečlivě vážila každé slovo.

"Troy je po smrti. Před třemi týdny spáchal sebevraždu."

Trochu sklonila hlavu, zavřela oči a zřejmě se začala modlit. Byla to však jen krátká modlitba, po níž následovala mnohem delší pauza. Mlčení jí nevadilo. "Znal jste ho?" zeptala se nakonec.

"Před lety jsem se s ním jednou setkal. V naší firmě je mnoho právníků, ale já sám jsem na Troyových záležitostech nikdy nepracoval. Ne, ve skutečnosti jsem ho neznal."

"Ani já jsem ho neznala. Byl sice mým otcem, strávila jsem v modlitbách za něho mnoho hodin, ale vždy to byl pro mne cizí člověk."

"Kdy jste se s ním naposledy viděla?" I Nateova slova byla měkčí a pomalejší. Jako by ho její přítomnost konejšila.

"Před mnoha lety. Ještě předtím, než jsem nastoupila na vysokou školu... Co všechno o mně víte?"

"Nic moc. Příliš mnoho stop jste po sobě nezanechala."

"A jak jste mne tedy našel?"

"Troy pomohl. Sám se vás pokoušel před smrtí najít, ale nepodařilo se mu to. Věděl jen, že jste misionářkou u Kmenů světa a že pracujete někde tady, v této části Země. Zbytek byl na mně."

"Jak to mohl vědět?"

"Měl hrozně moc peněz."

"A proto jste tedy zde teď i vy, že?"

"Ano, proto jsem zde. Potřebujeme s vámi projednat jistou záležitost."

"Troy mi asi něco odkázal v poslední vůli, že?"

"Dá se to tak říct."

"Já se o té záležitosti nechci bavit. Chci si s vámi prostě povídat. Víte, jak často tady slýchám angličtinu?"

"Zřídka. Dovedu si to představit."

"Jezdívám jednou za rok do Corumbá pro zásoby a zatelefonovat do své domovské kanceláře. Deset minut tedy mluvím anglicky. Vždycky se toho bojím."

"Proč?"

"Jsem nervózní, a když držím telefon, třesou se mi ruce. Znam lidi, s nimiž mluvím, ale bojím se, že používám nesprávná slova. Někdy se i zakoktám. Víte, co to je, deset minut za rok?"

"Teď ale mluvíte bezvadně."

"Jsem velmi nervózní."

"Uklidněte se, já jsem dobrý chlap."

"Ale vy jste mne našel. Byla jsem se podívat na jednoho pacienta právě hodinu předtím, než mi chlapci přišli říci, že je tu nějaký Američan. Běžela jsem do své chýše a začala se modlit a Bůh mi dodal sílu."

"Já přicházím v míru pro celé lidstvo."

"Vypadáte jako hodný člověk."

Kdybys jen věděla všechno, pomyslel si Nate. "Děkuji. Ehm, říkala jste něco o pacientovi."

"Ano."

"A já jsem myslel, že jste misionářka."

"To jsem, ale také lékařka."

A Nateovou specialitou bylo podávat na doktory žaloby! Ted' však zrovna nebyla vhodná doba pro rozhovor o lékařském zanedbávání povinné péče. "To jsem při svém pátrání nezjistil."

"Jméno jsem si změnila, než jsem nastoupila na lékařskou fakultu. Tím se pravděpodobně po mně slehla zem."

"Přesně. A proč jste změnila jméno?"

"To je složité, alespoň tenkrát to takové bylo. Ted' to však pro mne není důležité."

Od řeky začala vanout bríza. Bylo už téměř pět hodin. Nízko nad lesem se válely černé mraky. Všimla si, jak se mu lesknou oči, když je pozoroval. "Chlapci vám přenesou stan sem. Tohle je pro dnešní noc dobré místo na přespání."

"Děkuji. Uvažuji, zda to tu bude bezpečné."

"Bude. Bůh vás bude chránit. Pomodlete se."

V tom okamžiku byl Nate připraven modlit se jako nejponiženější prosebník. Blízkost řeky mu působila obzvláštní starost. Když přivře oči, už vidí, jak se mu do stanu plazí anakonda.

"Modlíte se přece, ne, pane O'Riley?"

"Říkejte mi Nate, prosím. Ano, modlím se."

"Jste Irčan?"

"Jsem vořech se smíšenou krví, nejvíc německou. Otec však měl irské předky. O rodinnou historii jsem se nikdy nezajímal."

"Ke které církvi patříte?"

"Protestantské episkopální." Vůbec mu však nezáleželo na tom, zda episkopální, katolické či luteránské. V kostele nebyl od svého posledního sňatku.

Tématu svého duchovního života by se nejraději vyhnul. Teologie nebyla věcí, o níž by se mu chtělo diskutovat právě s misionářkou. Rachel se odmlčela, jako obvykle, a Nate změnil směr hovoru: "Jsou ti Indiáni mírumilovní?"

"Většinou ano. Ipicové nejsou válečníci, ale nedůvěřují bělochům."

"A co vám?"

"Já už jsem tu jedenáct let. Už mne mezi sebe přijali."

"Jak dlouho to trvalo?"

"Měla jsem štěstí. Předemnou tu byl misionářský pár. Naučil se jejich jazyku a přeložil Nový zákon. A já jsem lékařka. Získala jsem přátele, když jsem pomáhala ženám při porodu."

"Připadalo mi, že portugalsky umíte dobře."

"Mluvim plynne. Mluvim ještě španělsky a jazykem Ipiců a Machiguengů."

"Co to je?"

"Machiguengové jsou domorodci z peruánských hor. Byla jsem tam šest let. Právě když jsem s jejich jazykem přestala mít potíže, evakuovali mě."

"Proč?"

"Partyzáni."

Jako by hadi, aligátoři, nemoci a záplavy nestačily! Ještě ke všemu partyzáni.

"Unesli dva misionáře z vesnice nedaleko místa, kde jsem pracovala. Bůh je však zachránil. Po čtyřech letech je v pořádku propustili."

"A tady v okolí partyzáni nejsou?"

"Ne. Tohle je Brazílie. Lidé jsou velmi mírumilovní. Je tu sice pár pašeráků drog, ale tak hluboko do Pantanalu nikdo nechodí."

"To mne přivádí k zajímavému bodu. Jak je odtud daleko řeka Paraguay?"

"V tuto roční dobu osm hodin plavby."

"Brazílských hodin?"

Usmála se tomu. "Už jste poznal, že tady čas ubíhá pomaleji, že? Osm až deset hodin amerického času."

"Kánoí?"

"Jinak necestujeme. Mívala jsem motorový člun, ale byl starý, a nakonec se rozpadl."

"Jak dlouho by to trvalo motorovým člunem?"

"Pět hodin. Je však období záplav a není těžké zabloudit."

"Ano, poznali jsme to na vlastní kůži."

"Řeky se totiž slévají dohromady. Až budete odtud odjíždět, musíte si vzít s sebou nějakého rybáře. Bez průvodce na řeku Paraguay netrefíte."

"A vy tam jednou v roce jezdíte?"

"Ano, ale jen v období sucha, v srpnu. Je také trochu chladněji a není tolik moskytů."

"Jezdíváte sama?"

"Ne. Beru sebou Laka, indiánského přítele, který se mnou na Paraguay jezdí. Když nejsou řeky rozvodněné, trvá to kánoí tak šest hodin. Já tam pak čekám na loď, která mne doveze do Corumbá. Pár dní tam zůstanu, zařídím si své věci a pak chytím nějakou loď na zpáteční cestu."

Nate uvažoval o tom, že na Paraguayi viděl jen pár lodí. "Prostě jakoukoli loď?"

"Obvykle loď pro dopravu dobytka. Kapitáni berou cestující docela ochotně."

Cestuje kánoí, protože její starý člun se rozbil. Stopuje dobytkařské lodi, aby mohla navštívit Corumbá, svůj jediný kontakt s civilizací. Nate se zadumal nad otázkou, jak ji asi peníze změní. Zdálo se však, že na takovou otázku odpovědět nelze.

Poví jí to zítra, až bude zrána příjemněji, bude odpočatý a najedený a budou mít celé hodiny na rozhovor o její

záležitosti. Na okraji vesnice se objevily nějaké postavy - muži, kráčející směrem k nim.

"Tamhle jsou," řekla Rachel. "Prostě se před setměním najíme a jdeme spát."

"Soudím, že pak stejně není co dělat."

"Nic, o čem bychom mohli diskutovat," řekla tak rychle, že mu to přišlo k smíchu.

Se skupinou se vrátil i Jevy. Jeden z Indiánů podal Rachel malý čtvercový košíček. Rachel jej podala Natemu, který z něj vytáhl malý bochníček tvrdého chleba.

"Je to maniok," řekla. "Naše hlavní jídlo."

A určitě i jejich jediné jídlo, alespoň dnes večer. Nate právě myslel na druhý bochníček, když se dostavili Indiáni z první vesnice. Přinesli z člunu stan, moskytiéru, přikrývky a lahvovanou vodu.

"Dnes v noci zůstáváme tady," řekl Nate Jevymu.

"Kdo to říká?"

"Je to nejlepší místo," ozvala Rachel. "Nabídla bych vám místo ve vesnici, ale bílému muži musí návštěvu povolit náčelník."

"To jako mně?" řekl Nate.

"Ano."

"A co on?" kývl Nate na Jevyho.

"On se tam šel jenom najíst, nikoli vyspat. Pravidla jsou složitá."

Nateovi to připadalo k smíchu - primitivní domorodci, kteří dosud nevynalezli ani oděv, se řídí složitým systémem pravidel.

"Moc rád bych odjel zítra kolem poledne," řekl Nate Rachel.

"To také bude záležet na náčelníkovi."

"Myslíte tím, že nemůžeme odjet, kdy chceme?"

"Odjedete, až řekne, že odjet můžete. Nebojte se."

"Jste s náčelníkem zadobře?"

"Spolupracujeme."

Poslala Indiány zpátky do vesnice. Slunce mizelo za horami a stíny pralesa se kolem nich začaly protahovat.

Rachel se pár minut dívala, jak se Jevy a Nate hmoždí se stanem. Stočený v pouzdře vypadal dost malý. Když jej napjali na tyče, trochu se sice zvětšil, ale Nate si stejně nebyl jist, zda se tam vůbec vejde samotný Jevy, natož oni oba. Úplně vztyčený stan sahal do výše pasu, ale byl úzký a pro dva dospělé muže trapně malý.

"Já jdu," oznámila Rachel. "Bude vám tu dobře."

"Slibujete to?" řekl Nate upřímně.

"Mohu vám dát pár chlapců na hlídání, jestli chcete."

"To je v pořádku," ujistil ji Jevy.

"Kdy v tomhle kraji vůbec vstáváte?" zeptal se Nate.

"Hodinu před východem slunce."

"Jsem si jistý, že budeme vzhůru," řekl Nate a pohlédl na stan. "Můžeme se setkat brzy ráno? Je toho dost, co musíme spolu prodiskutovat."

"Ano. Pošlu vám za svítání trochu jídla. Pak si můžeme povídat."

"To bude milé."

"A modlete se, pane O'Riley."

"Pomodlím se."

Vykročila do tmy a odešla. Ještě chvíli Nate viděl míhat se po cestě její siluetu, než zmizela. I vesnice se ztratila v noční tmě.

Seděli na lavici ještě několik hodin a čekali, až se vzduch ochladí. Hrozili se okamžiku, kdy se budou muset nacpat do stanu a spát zády k sobě v pachu svých zpocených těl. Jiná možnost však nebyla. Stan, ačkoli je tak malý, je bude chránit nejen před moskyty a jiným hmyzem, ale i před různou lezoucí havětí.

Mluvili o vesnici. Jevy vyprávěl různé příběhy Indiánů, které všechny končily něčí smrtí. Nakonec se zeptal: "Řekl jste jí o těch penězích?"

"Ne, řeknu jí to až zítra."

"Dnes jste ji viděl. Co si bude o tom dědictví myslet?"

"Nemám ani potuchy. Je tady šťastná. Připadá mi kruté obrátit její život vzhůru nohama."

"Dejte tedy ty peníze mně. Můj život to vzhůru nohama neobráť."

Pak postupovali podle společenské hierarchie. Do stanu vlezl první Nate. Předchozí noc strávil pozorováním oblohy ze dna člunu a únava se brzy projevila.

Když začal chrápat, Jevy pomalu rozevřel zip čela stanu, opatrně se vsunul dovnitř a lezl a kroutil se sem a tam, aby si našel vhodnou polohu. Jeho kolega už tvrdě spal.

28 PO DEVÍTI HODINACH SPÁNKU IPICOVÉ PŘED svítáním vstali a začali svůj den. Ženy postavily před chatrčemi malé hraničky klestí, které později zapálí a na ohni budou vařit jídlo. Pak odešly s dětmi k řece nabrat vodu a vykoupat se. Než se však vydaly po špinavé cestě, jako obvykle čekaly, až se rozední. Bylo to rozumné, alespoň viděly, co před nimi na cestě leží.

Jeden z jedovatých hadů se portugalsky jmenuje urutu. Indiáni jej nazývají bima. Podél vodních cest jižní Brazílie je to běžný druh - a často osudný. Ayesh, sedmileté děvčátko, jemuž bílá misionářka pomohla na svět, šlo po cestě před

svou matkou, místo za ní, jak bylo zvykem. Náhle šláplu bosou nožkou na svíjející se bimu.

Vzápětí had děvče pod kotníkem uštknul. Vykřiklo bolestí. Za chvilku přiběhl otec, ale děvčátko bylo leknutím i bolestí úplně otřesené a nožku už mělo oteklou do dvojnásobné velikosti. Poslali tedy patnáctiletého chlapce, nejrychlejšího běžce kmene, pro Rachel.

U soutoku dvou řek, nedaleko místa, kde zastavili Jevy s Natem, ležely čtyři osady Ipiců. Vzdálenost mezi soutokem a poslední indiánskou chatrčí byla asi pět mil. V osadách žily odlišné a samostatné malé kmeny. Všechny však patřily k Ipicům, mluvily stejným jazykem a měly stejné tradice i zvyky. Jejich příslušníci se spolu stýkali a vzájemně se mezi sebou ženili a vdávali.

Ayesh žila v třetí osadě od soutoku, Rachel v druhé a největší. Posel ji našel v malé chatrči, v níž žila jedenáct let. Četla si v bibli. Rychle vyhledala potřebné věci a nacpala je do malého lékařského vaku.

V této části Pantalanu žijí čtyři druhy jedovatých hadů. Proti jedu každého druhu Rachel občas mívala všechna speciální séra. Tentokrát však tomu tak nebylo. Posel jí sdělil, že děvčátko uštkla bima. Sérum proti jejímu jedu vyráběla brazilská společnost, ale Rachel je při své poslední návštěvě v Corumbá nesehnala. Ostatně všechny tamější lékárny měly obvykle sotva polovinu léků, které by byla potřebovala.

Navlékla si kožené boty, popadla vak a vyběhla z chatrče. Když klusala vysokou travou směrem k lesu, připojil se k ní Lako se dvěma chlapci.

Podle Racheliných lékařských záznamů žilo ve čtyřech osadách 86 dospělých mužů, 81 žen a 72 dětí, celkem 239 Ipiců. Když u nich před jedenácti lety začala pracovat, bylo jich 280. Každým rokem několik slabších jedinců zkosila malárie a v roce 1991 epidemie cholery připravila o život v jedné osadě dvacet lidí. Kdyby nebyla Rachel trvala na karanténě, byla by většina Ipiců epidemii podlehla.

Rachel si vedla záznamy o narození, úmrtí, sňatcích, rodokmenech, nemocech a léčbě s pečlivostí antropologa. Po většinu doby, co tu žila, věděla přesně, kdo měl kdy jaký nemanželský styk a s kým. Ve všech vesnicích znala každého jménem. Rodiče malé Ayesh pokřtila v řece.

Malá a slaboučká Ayesh pravděpodobně zemře, protože Rachel nemá potřebný lék. Ve Spojených státech a ve větších brazilských městech bylo sérum běžně k sehnání a nebylo nijak přehnaně drahé. Její malé konto, doplňované Kmeny světa, by bylo na nákup bohatě stačilo. Tři injekce během šesti hodin by smrt zažehnaly. Bez nich však dítě začne brzy těžce zvracet, dostane vysokou horečku, ztratí vědomí a zemře.

K úmrtí po hadím uštknutí tady došlo naposledy před třemi lety. A poprvé za dva roky Rachel neměla potřebné sérum. Ayeshini rodiče byli křesťané, noví svatí, žijící pro nové náboženství. Již třetina Ipiců byla obrácena na novou víru a díky nadšené práci Rachel a jejich předchůdců polovina z nich dovedla číst a psát.

Rachel klusala za chlapci a modlila se. Byla hubená, ale vytrvalá. Jedla jen málo, ačkoli denně musela ve svém obvodu zdolávat několik mil. Indiáni obdivovali její životní sílu.

Jevy se právě umýval v řece, když Nate roztáhl zip moskytiéry a vysoukal se ze stanu. Stále pociťoval následky letecké havárie. Spaní v člunu a na zemi jeho bolestem příliš neulevilo. Protahoval si záda i nohy. Všechno ho bolelo, jako ostatně každého, komu už táhne na padesátku. Uviděl Jevyho po pás ve vodě. Zdálo se mu, že tady je mnohem čistší než v jiných částech Pantalanu.

Jsem ztracený, zašeptal si Nate pro sebe. Mám hlad a nemám ani toaletní papír. Když ukončil tuto smutnou inventuru, dotkl se opatrně prstů na nohou.

To je dobrodružství, ztraceně! Všichni právníci v tuhle dobu vstupují do nového roku s předsevzetím účtovat klientům víc hodin, získávat velké soudní případy, omezit režijní náklady a nosit domů víc peněz. Podobné slavnostní přísahy dělával každoročně ovšem i sám Nate. Letos mu to však připadalo pitomé.

Bude-li mít trochu štěstí, může dnes v noci spát ve svém hamaku, převalovat se v příjemné bríze a popíjet kávu. Pokud si vzpomínal, ještě nikdy se mu nestýskalo po rýži a černých bobech tolik jako teď.

Z vesnice dorazila indiánská hlídka a velitel chtěl mluvit s Jevym. Jevy se obrátil a vyslechl ho. Když Indiáni odešli, řekl Nateovi: "Náčelník chce s námi pojíst chléb."

"Chléb by byl bezva, ale měl jste se ho zeptat, zda by k němu nebyla i šunka s vejci!"

"Indiáni jedí mnohem raději opice."

Nezdálo se, že by žertoval. Na kraji osady stál houf dětí, které se nemohly dočkat, až uvidí cizince. Nate jim všem nabídl jen ztuhlý úsměv. Nikdy se necítil tak bílý jako teď, ale zoufale si přál, aby se jim zalíbil. Z první chatrče vykouklo několik nahatých matek. Když s Jevym došli na prostranství mezi chatrčemi, zůstaly stát a zíraly na ně.

Malé ohně již dohořely. Bylo po snídani. Nad střechami se jako mlha válel jen hustý kouř a vlhký vzduch se přímo lepil na tělo. Bylo pár minut po sedmé, ale už se udělalo nesnesitelné vedro.

Projektant vesnice odvedl bezvadnou práci. Každé stavení mělo dokonale čtvercový půdorys a vysokou, příkrou doškovou střechu sahající až téměř k zemi. Některá stavení byla trochu větší, ale jejich celkový vzhled byl stejný. V oválné linii obklopovala velké rovné prostranství - jako hlavní náměstí ve městě. Uprostřed stály čtyři velké stavby - dvě okrouhlé a dvě čtvercové - rovněž s tlustými deskovými střechami.

Náčelník na ně čekal. Nikoho nepřekvapilo, že jeho dům je největší v osadě. I on sám měl nejvyšší postavu v celém davu. Byl mladý, na čele ani vrásku, a neměl ani tlusté břicho, jímž se tolik pyšnili starší muži. Povstal a vrhl na Natea pohled, který by byl vyděsil i neohroženého Johna Wayna. Starší bojovník zajišťoval překlad. Za pár minut byli Nate a Jevy pozváni, aby usedli blíž k hořícímu ohni, kde nahá náčelníkova žena připravovala snídani.

Když se předklonila a zavlnila se jí ňadra, chudák Nate si nemohl pomoci a musel se dívat, byť vždy jen pár dlouhých vteřin. Nahá žena a její ňadra nebyla nijak zvlášť svůdná, ale ohromující byl fakt, že se dokázala pohybovat po světě zcela nahá a vůbec jí to nevadilo.

Škoda že nemá foťák. Kolegové z kanceláře nebudou bez důkazu něčemu takovému vůbec věřit.

Žena podala Nateovi dřevěnou destičku pokrytou něčím, co vypadalo jako vařené brambory. Nate mrkl na Jevyho, který jen rychle pokývl, jako by o indiánské kuchyni věděl všechno. Náčelníka jeho žena obsloužila naposled, a když začal prsty jíst, přidal se i Nate. Byla to nějaká křížená odrůda červených brambor a tuřinu. Valnou chuť neměla.

Jevy při jídle mluvil a náčelníka konverzace bavila. Po několika větách Jevy vždy překládal do angličtiny, takže Nate mohl sledovat, o čem je řeč.

Vesnice ještě nikdy nebyla zaplavena a Indiáni tu jsou již přes dvacet let. Půda je tu dobrá. Jen neradi se stěhují, ale někdy je k tomu půda přinutí. Náčelníkův otec byl rovněž náčelníkem. Podle svého syna to byl nejmoudřejší, nejschopnější a nejpoctivější člověk ze všech Ipiců, který se nikdy nezamotal do nemanželských pletek. Jiní muži ano, ale Velký náčelník nikdy.

Nate začínal mít podezření, že tu muži opravdu mají tak málo na práci, že jim nezbyvá než sukničkářit.

Řeku Paraguay náčelník nikdy neviděl. Měl raději lov než rybaření, a proto trávil mnohem víc času v lesích než na řekách. Základům portugalštiny se naučil od svého otce a od bílých misionářů.

Nate jedl, naslouchal a pozoroval vesnici, v níž nebylo ani stopy po Rachel.

Není tady, konečně vysvětlil náčelník. Je v sousední osadě a ošetřuje dítě, které uštkl had. Není si jist, kdy se vrátí.

No, to je prostě nádherná, pomyslel si Nate.

"On chce, abychom dnešní noc strávili tady, ve vesnici," řekl Jevy. Náčelníkova žena jim znovu naplnila destičky.

"Nepočítali jsme s tím, že tu zůstaneme," řekl Nate.

"Říká, že máme zůstat."

"Řekněte mu, že si to rozmyslím."

"Řekněte mu to sám."

Nate si začal vyčítat, že si s sebou nevzal satelitní telefon. Josh, plný starostí, určitě právě teď chodí nervózně po kanceláři. Již téměř týden spolu nemluvili.

Jevy prohodil něco trochu žertovného, což v překladu vzbudilo ohromné veselí. Náčelník se přímo rozřehtal a s ním i všichni ostatní. Nakonec i Nate, který se smál proto, že se smáli Indiáni.

Když odmítl pozvání na lov, patrola mladých mužů je zavedla k jejich člunu. Jevy chtěl znovu očistit kontakty svíček a pohrát si s karburátorem. Nate neměl na práci nic.

U právníka Valdira se brzy ráno ozval telefon. Volal pan Stafford. Zdvořilůstky zabraly jen pár sekund.

"Už řadu dní jsem neslyšel o Nateovi O'Rileyovi," řekl Stafford.

"Ale vždyť má sebou jeden z těch vašich telefonů," hájil se Valdir, jako by byl povinen pana O'Rileye chránit.

"Ano, to má. A to mi právě dělá starosti. Může volat kdykoli a odkudkoli."

"Je ten telefon použitelný i za špatného počasí?"

"Ne. Myslím, že nikoli."

"Měli jsme tady mnoho bouří. Ostatně je období dešťů."

"O svém chlapci jste také neslyšel?"

"Ne. Je s panem O'Rileyem. Je to velmi dobrý průvodce. I loď je velmi dobrá. Jsem si jist, že jsou v pořádku."

"Proč tedy nezavolá?"

"To vám nepovím. Ale v posledních dnech byla obloha stále zatažená. Možná nemůže telefon použít."

Dohodli se, že Valdir zavolá ihned, jakmile se něco o člunu dozví. Valdir pak odešel k otevřenému oknu a zahleděl se na přeplněné ulice Corumbá. Přímou pod kopcem se valila řeka Paraguay. Vědělo se o nesčetných příhodách celých legií lidí, kteří vešli do Pantanalů a už se nevrátili. Bylo to jeho tradicí i lákadlem.

Jevyho otec vodil lodi po řekách třicet let a jeho tělo pak vůbec nenašli.

Asi za hodinu právníckou kancelář vypátral Welly. Pana Valdira neznal, ale od Jevyho věděl, že financoval expedici.

Řekl sekretářce: "Je to velmi důležité a naléhavé."

Valdir slyšel Wellyho vzrušený hlas a vyšel ze své kanceláře. "Kdo jste?" zeptal se.

"Jmenuji se Welly. Jevy mne najal jako palubního pomocníka na Santa Louru."

"Na Santa Louru?"

"Ano."

"A kde je Jevy?"

"Dosud v Pantanalů."

"A kde je loď?"

"Potopila se."

Valdir si všiml, jak je chlapec unavený a vystrašený. "Sedni si," vyzval ho a sekretářka odběhla pro sklenici vody.

"Pověz mi všechno."

Welly si opřel ruce o křeslo a začal rychle vykládat. "Jevy a pan O'Riley odjeli s malým člunem s přívěsným motorem hledat Indiány."

"Kdy?"

"Nevím. Před pár dny. Já jsem měl zůstat na Santa Lauře. Pak se přihnala bouře, největší bouře, jakou jsem kdy zažil.

Uprostřed noci se loď utrhla a bouře ji převrátila. Sletěl jsem do vody, odkud mě později vytáhl dobytčářský člun."

"Kdy ses dostal sem?"

"Teprve před půl hodinou."

Sekretářka přinesla sklenici vody. Welly jí poděkoval a poprosil o trochu kávy. Valdir se opřel o stůl a pozoroval

ubohého chlapce. Byl celý špinavý a páchl kravským hnojem.

"Takže loď je zničená?"

"Ano. Je mi to líto. Nemohl jsem vůbec nic udělat. Takovou bouři jsem ještě nezažil."

"Kde byl během bouře Jevy?"

"Někde na řece Cabixa. Mám o něho strach."

Valdir odešel do své kanceláře, zavřel dveře, vrátil se k oknu a zamyslel se. Pan Stafford je tři tisíce mil daleko a Jevy mohl i v malém člunu přežít. Nemá smyslu dělat nějaké unáhlené závěry.

Rozhodl se, že mu pár dní volat nebude. Když dá Jevymu trochu času, určitě se do Corumbá vrátí.

Indián si stoupl do člunu, opřel se o Natea a chytil se ho za ramena. Na výkonu motoru se žádné zlepšení neprojevovalo. Pořád prskal a vynechával. I na plný plyn měl sotva poloviční výkon, než když opouštěli Santa Louru.

Minuli první osadu a řeka se stočila do meandrovitého ohybu, který se kruhovitě opět přiblížil téměř až k místu, kde začínal. Pak se rozvětvila a Indián ukázal prstem, kudy mají plout dál. Po dvaceti minutách uviděli svůj malý stan. Přistáli na místě, kde se ráno Jevy koupal. Zrušili tábor a odstěhovali své věci do vesnice, aby přenocovali tam, kde náčelník chtěl. Rachel se ještě nevrátila.

Protože nebyla rodilou Indiánkou, její chýše nestála přímo u oválné návsi, ale asi o sto metrů dál, o samotě, blízko okraje lesa. Byla značně menší než ostatní chýše, a když se na to Jevy vyptával, Indián, který jim byl přidělen, mu vysvětlil, že je tomu tak proto, že Rachel nemá rodinu. Všichni tři - Nate, Jevy a jejich Indián - strávili dvě hodiny pod stromem, pozorovali denní život ve vsi a čekali na Rachel.

Indián se naučil portugalsky od Cooperových, misionářského páru, který sem přišel před Rachel. Znal i pár slov anglicky a hned je na Nateovi vyzkoušel. Cooperovi byli první bílí lidé, které kdokoli z Ipiců v životě viděl. Paní Cooperová zemřela na malárii a pan Cooper se vrátil tam, odkud přišel.

Indián vyprávěl hostům, že muži jeho kmene loví a rybaří a ti mladší nepochybně slídí kolem po děvčatech. Ženy pracují tvrdě - vaří, pečou, uklízejí a pečují o děti. Práce však probíhá jen v pomalém tempu. Protože na jih od rovníku ubíhá čas pomalu, Ipicové vůbec neznají hodiny.

Dveře chýší zůstávají otevřené a děti běhají z jedné do druhé. Mladá děvčata si ve stínu splétají vlasy, zatímco jejich matky pracují u ohňů.

Úklid je přímo posedlostí. Smetí z veřejných prostranství se zametá slaměnými košťaty. Okolí chýší je upravené a úhledné. Ženy a děti se třikrát denně koupají v řece, muži dvakrát, ale nikdy společně se ženami. Všichni sice chodí nazi, ale některé věci jsou přísně soukromé.

Pozdě odpoledne se muži shromáždili před mužským domem, větší ze dvou pravoúhlých staveb v centru vesnice.

Chvilí si upravovali vlasy - stříhali a umývali - a pak začali zápasit. Zápasili ve dvojicích s cílem srazit protivníka špičkami nohou k zemi. Je to hrubý zápas, ale probíhá podle přísných pravidel a končí oboustrannými úsměvy. Ženy přihlížely ze dveří chýší jen s prchavým zájmem, jako by výsledek předem očekávaly. Malí chlapci napodobovali své otce.

A Nate seděl na špalvu pod stromem, pozoroval drama z dávných věků a uvažoval - nikoli poprvé - o tom, jak se sem vlastně dostal.

29 JEN NĚKOLIK INDIÁNŮ OKOLO NATEA VĚDĚLO, ŽE děvčátko se jmenovalo Ayesh. Vždyť to bylo jen dítě a kromě toho žilo v jiné vesnici. Všichni však věděli, že je uštkl had. Povídali si o tom celý den a dávali na vlastní děti lepší pozor.

Během večere přišla zpráva, že děvčátko zemřelo. Přiběhl rychlý posel a sdělil to náčelníkovi. V několika minutách se zpráva rozletěla jako blesk po celé vesnici. Matky k sobě přivinuly své caparty co nejtěsněji.

Večere pokračovala, dokud se na hlavní cestě neobjevili lidé. Vracela se Rachel s Lakem a ostatními muži, kteří s ní byli celý den. Když vstoupila do vesnice, jídlo i povídání se zastavilo. Všichni povstali a mlčky se dívali. Když šla kolem jejich domů, jen klopiли hlavy. Na některé se usmála, jiným něco zašeptala a dlouho váhala, než něco řekla náčelníkovi. Pak pokračovala ke své chatě, následována Lakem, který byl ještě skleslejší.

Prošla blízko stromu, pod nímž Nate s Jevym a svým Indiánem strávili většinu odpoledne, ale nevšimla si jich. Nedívala se. Byla unavená, utrápená a zdálo se, že už by byla nejraději doma.

"Co se teď bude dít?" zeptal se Nate Jevyho, který jeho otázku přeložil do portugalského.

"Musíme čekat," přišla odpověď.

"To je překvapení."

Lako je vyhledal, až když slunce zapadlo za hory. Jevy s Indiánem odešli dojíst večeri a Nate sledoval Laka po cestě k Rachelinu stavení. Stála ve dveřích a utírala si ručníkem tvář. Měla vlhké vlasy a byla převlečená.

"Dobrý večer, pane O'Riley!" řekla stejným tichým a pomalým hlasem, který nic neprozrazoval.

"Ahoj, Rachel. Prosím, říkejte mi Nate."

"Sedněte si tamhle, Nate." vyzvala ho a ukázala na krátký hranatý špalek, nápadně podobný tomu, na němž trůnil uplynulých šest hodin. Ležel před chatou nedaleko kruhu z kamenů, v němž rozdělávala oheň. Sedl si, ačkoli měl zadek ještě ztuhlý.

"Je mi líto toho malého děvčátka," řekl po chvilce.

"Už je s Pánem."

"A její ubozí rodiče?"

"Hluboce truchlí. Je to velice smutné."

Seděla na prahu chýše, ruce položené na kolenou a oči upřené do dálky. Chlapec držel stráž pod blízkým stromem a Ve tmě ho takřka nebylo vidět.

"Pozvala bych vás domů," řekla, "ale nehodí se to."

"Nevidím v tom žádný problém."

"V tuto denní dobu směji být sami v domě jen manželé. Je to zvyk."

"Jsi-li v Římě, počínej si jako Římané."

"Řím je odtud velmi daleko."

"Všechno je velmi daleko."

"Ano, to je pravda. Máte hlad?"

"A vy?"

"Ne, ale já příliš mnoho nejím."

"Mně nic nechybí. Musíme si promluvit."

"Za dnešek se omlouvám. Doufám, že mě chápete."

"Samozřejmě."

"Mám trochu manioku a šřávy, kdybyste chtěl."

"Ne, opravdu. Nic nechci."

"Co jste dnes dělal?"

"Ach, setkali jsme se s náčelníkem, posnídali u jeho stolu, jeli zpátky do první vesnice, vzali člun, opravovali jej, postavili si stan za náčelníkovou chatou a pak čekali na vás."

"Náčelníkovi jste se zamlouvali?"

"Určitě. Chtěl, abychom tu zůstali."

"Co si myslíte o mém lidu?"

"Všichni jsou nahatí."

"Vždycky byli takoví."

"Jak dlouho vám trvalo, než jste si na to zvykla?"

"Ani nevím. Pár let. Postupně to do vás vrostlo, jako ostatně všechno. Tři roky se mi velmi stýskalo po domově a dosud jsou chvíle, kdy bych ráda řídila auto, jedla pizzu nebo se podívala na hezký film. Ale přizpůsobíte se."

"Nedovedu si to ani trochu představit."

"Je to věc povolání. Stala jsem se křesťankou, když mi bylo čtrnáct let, a již tehdy jsem věděla, že Bůh chce, abych se stala misionářkou. Nevěděla jsem přesně kde, ale důvěřovala jsem Mu."

"Vybral vám zatraceně zapadlé místo."

"Těší mne vaše angličtina, ale neklejte, prosím."

"Promiňte. Můžeme si promluvit o Troyovi?"

Soumrak rychle houstl. Byli od sebe na tři metry a dosud viděli jeden druhého, ale brzy je tma oddělí.

"Posuďte sám," řekla s trpkým nádechem rezignace.

"Troy měl tři manželky a šest dětí, o nichž jsme věděli. Vy jste samozřejmě byla překvapením. Ostatních šest neměl rád, ale z vás měl očividně celkem radost. Jim v podstatě neodkázal nic, jen tolik, aby měli na zaplacení dluhů. Všechno ostatní bylo věnováno Rachel Laneové, narozené z nemanželského lože 2. listopadu 1954 v Katolické nemocnici v New Orleansu Evelyn Cunninghamové, nyní již zesnulé. A ta Rachel jste vy."

V dusném těžkém vzduchu dopadala ta slova tvrdě. Kromě nich se neozval ani hlásek. Její silueta je vstřebala. Jako obvykle, napřed si rozmýšlela, co řekne. "Troy mě neměl rád. Dvacet let jsme se neviděli."

"To není důležité. Své jmění zanechal vám. Nikdo neměl možnost zeptat se ho, proč to udělal, protože skočil z okna, když podepsal svou poslední závěť. Mám pro vás její kopii."

"Já ji nechci vidět."

"A mám ještě několik jiných papírů a byl bych rád, kdybyste je podepsala, třeba zítra. Podle toho, kdy se můžeme vidět. Pak bych už mohl jít svou cestou."

"Co je to za papíry?"

"Právníká veteš, ale všechny ve váš prospěch."

"Váš můj prospěch nezajímá," Její slova byla mnohem rychlejší a ostřejší a Natea tato výtky přímo bodla.

"To není pravda!" namítl sklesle.

"Určitě je. Vy nevíte, co chci nebo co potřebuji, co bych ráda či nerada. Vy mě neznáte, Nate, jak tedy můžete vědět, co mi bude či nebude prospívat?"

"Dobrá. Máte pravdu. Neznám vás a vy neznáte mě. Já jsem zde v zájmu pozůstalosti vašeho otce. Pro mne je stále ještě těžké uvěřit, že nyní sedím potmě před chýší v primitivní indiánské vesnici, ztracen v bažinách velkých jak Colorado, v zemi třetího světa, kterou jsem předtím nikdy neviděl, a mluvím s velmi hezkou misionářkou, která se náhodou má stát i nejbohatší ženou na světě. Ano, máte pravdu, já nevím, co vám prospívá, ale pro vás je velmi důležité ty papíry vidět a podepsat je."

"Já nic podepisovat nebudu."

"Ale no tak."

"Mne vaše papíry nezajímají."

"Ještě jste je neviděla."

"Popište mi je."

"Jsou to jen formality. Moje firma musí nechat soudně potvrdit odkaz vašeho otce. Všichni dědicové jmenovaní v jeho poslední vůli musí osobně nebo písemně informovat soud, zda byli uvědomeni o řízení a zda jim byla dána příležitost se

jej účastnit. Tak to ukládá zákon."

"A odmítnu-li?"

"O tom jsem vůbec neuvažoval. Je to tak rutinní věc, že prostě všichni spolupracují."

"Takže se svěřím nějakému soudu v...?"

"Ve Virginii. Ověřovací soud nad vámi převezme jurisdikci i ve vaší nepřítomnosti."

"Nejsem si jistá, zda se mi ta myšlenka líbí."

"Dobrá. Tak tedy skočte do našeho člunu a pojedeme do Washingtonu."

"Já nikam nepojedu." Po těchto slovech se rozhostilo dlouhé mlčení. Ticho ještě zdůrazňovala temnota, která je obklopila. Chlapec pod stromem se ani nepohnul. Indiáni seděli ve svých chýších a kromě občasného dětského zaplakání se odtud neozval ani hlásek.

"Přinesu nám trochu šťávy," téměř zašeptala Rachel a odešla do chýše. Nate vstal, aby si trochu protáhl zdřevěnělé nohy a potloukl na sobě moskyty. Repelent měl ve stanu.

V domě se objevilo podivně blikající světélko a Rachel přinesla hliněný hrnec, v jehož středu hořel malý plamínek. "To jsou listy tamhletoho stromu," vysvětlila mu a sedla si u dveří na zem. "Pálíme je, protože to odhání moskyty. Sedněte si sem, blíž k tomu hrnci."

Nate poslechl. Za chvíli se Rachel vrátila se dvěma poháry naplněnými nějakou tekutinou, kterou ve tmě neviděl. "To je macajuno, chutná to jako pomerančová šťáva." Seděli vedle sebe na zemi, téměř se vzájemně dotýkali, zády opření o chýši. Plamínek v hrnci jim plápolal u nohou.

"Mluvte potichu," řekla. "Potmě se hlasy daleko rozléhají a Indiáni se snaží usnout, ale také jsou zvědaví, co tady spolu děláme."

"Nemohou ničemu rozumět."

"Ano, ale přesto budou poslouchat."

Nate se již celé dny ani nedotkl mýdlem svých nohou a najednou ho přepadly velké starosti o osobní hygienu. Polkl malý hlt šťávy a hned nato ještě jeden.

"Máte rodinu?" otázala se.

"Měl jsem dvě. Dvě manželství, dva rozvody, čtyři děti. Teď žiji sám."

"Rozvést je velice snadné, že?"

Nate si ještě jednou trochu lokl teplé šťávy. Dosud ho nepostihly úporné průjmy, které trápily většinu cizinců. Doufal, že ta kalná tekutina je neškodná.

Dva Američané sami v divočině. Když toho musejí tolik probrat, proč se najednou baví o rozvodech?

"Ve skutečnosti to bylo docela bolestné."

"Ale přesto v tom pokračujeme. Ženíme se, rozvádíme, najdeme si někoho dalšího, oženíme se a opět rozvedeme, a zase si někoho najdeme."

"My?"

"Jen jsem použila osobního zájmena. Myslela jsem tím všeobecně civilizované lidi, vzdělané a zakomplexované. Indiáni se nerozvádějí nikdy."

"Oni neznali mou první manželku."

"Byla nepřijemná?"

Nate se nadechl a polkl další hlt. Vyhov jí, řekl si pro sebe. Tolik touží popovídat si s někým ze svých rodáků.

"Omlouvám se," řekla Rachel. "Nechtěla jsem vyzvídat. Není to důležité."

"Ona nebyla zlý člověk, alespoň v prvních letech. Já jsem těžce pracoval, ale také hodně pil. Pokud jsem nebyl v kanceláři, byl jsem někde v baru. Začala být podrážděná, umíněná a pak i vzteklá. Vymklo se nám to z rukou a začali jsme se navzájem nenávidět."

Krátká zpověď dozněla a oba toho měli dost. Řeči o jeho ztroskotaném manželství se jim oběma přece jen začaly zdát nevhodné.

"Vy jste nikdy nebyla vdaná?"

"Ne." Také se trochu napila. Byla levačka, a když zvedala pohár, zavádila o Natea loktem. "Pavel také nebyl ženatý."

"Který Pavel?"

"Apoštol Pavel."

"Ach, ten Pavel."

"Čtete bibli?"

"Ne."

"Jednou jsem byla zamilovaná. Bylo to na vysoké škole. Chtěla jsem si ho vzít, ale Pán mne od něho odvedl."

"Proč?"

"Protože mne chtěl mít tady. Chlapec, do něhož jsem se zamilovala, byl dobrý křesťan, ale byl fyzicky slabý. Na misijním poli by nepřežil."

"Jak tu zůstanete dlouho?"

"Nemám v úmyslu odejít."

"Takže vás tu Indiáni pohřbí?"

"Předpokládám. Ale starosti mi to nedělá."

"Hodně misionářů Kmenů světa umírá v terénu?"

"Ne. Většina se dočká důchodu a vrátí se domů. A tam mají své rodiny, které jim vystrojí pohřeb."

"Kdybyste se teď vrátila domů, měla byste hodně přátel i příbuzných. Byla byste docela slavná."

"To je právě další dobrý důvod, abych tady zůstala. Tohle je můj domov a peníze nechci."

"Nebud'íte blázen."

"Nejsem blázen. Peníze pro mne nic neznamení. To by mělo být jasné."

"Vždyť dosud ani nevíte, kolik jich je."

"Neptala jsem se. Dnes jsem se starala jenom o svou práci a na peníze jsem si ani nevzpomněla. A tak to bude zítra i příští dny."

"Je to plus minus jedenáct miliard."

"A to má na mě zapůsobit?"

"Moji pozornost to upoutalo."

"Ale vy peníze zbožňujete, Nate. Vy jste součástí kultury, kde se penězi měří všechno. Je to náboženství."

"Máte pravdu, ale sex je pro nás taky docela důležitý."

"Dobrá tedy. Peníze a sex. A co ještě?"

"Pověst. Každý chce být hvězdou."

"To je ubohá kultura. Lidé jsou jako posedlí. Celý život dřou, aby vydělali peníze a mohli si koupit věci, jimiž zapůsobí na ty druhé. Hodnotí se podle toho, kolik toho mají."

"Patřím k nim také?"

"Co myslíte?"

"Předpokládám, že ano."

"Pak tedy žijete bez Boha. Jste velmi osamělý člověk, Nate, cítím to. Neznáte Boha."

Chtěl se nějak vykroutit a rychle uvažoval o nějaké obraně, ale pravda ho odzbrojila. Neměl protizbraň, energii ani pevnou půdu pod nohama. "Já v Boha věřím," řekl po pravdě, ale nedůrazně.

"Ono se to snadno řekne," opáčila Rachel opět pomalu a tiše. "A já o vašich slovech nepochybuji. Ale říkat to je jedna věc, a žít podle toho je věc druhá. Lakovi, tomu zmračenému chlapci támhle pod stromem, je sedmáct, na svůj věk je malý a neustále nemocný. Jeho matka mi řekla, že se narodil předčasně. Je vždycky první, kdo chytí každou nemoc, která se tu vyskytne. Pochybuji, že se dožije třiceti. Lako se však o to nestará. Před mnoha lety se stal křesťanem a má tu nejpevnější víru ze všech zdejších lidí. Celý den dlouho rozmlouvá s Bohem. Pravděpodobně se modlí i teď. Nemá starosti ani obavy. Má-li nějaký problém, jde s ním přímo k Bohu a uleví se mu."

Nate se podíval do tmy pod strom, zda se Lako modlí, ale nic neviděl.

Rachel pokračovala: "Tehle malý Indián na tomto světě nemá nic, ale ukládá si bohatství v nebi. Ví, že po smrti tam bude se svým Stvořitelem navěky. Lako je ve skutečnosti bohatý chlapec."

"A co Troy?"

"Pochybuji, že Troy věřil v Krista, když umíral. Pokud nevěřil, právě teď se smaží v pekle."

"Tomu přece nevěříte?"

"Peklo je velmi reálné místo, Nate. Čtete bibli. Právě teď by Troy dal svých jedenáct miliard za hlt studené vody."

Na teologickou debatu s misionářkou byl Nate špatně připravený. Chvilu nic neřikal a Rachel to pochopila jako podnět k ukončení rozhovoru. Byla černá a tichá noc, měsíc ani hvězdy nesvítily. Jediné světélko vrhal tenký žlutý plamínek u jejich nohou.

Velmi jemně se ho dotkla. Poklepala ho třikrát po ruce a řekla: "Je mi to líto. Neměla jsem říkat, že jste osamělý. Copak o tom můžu něco vědět?"

"Nic se nestalo."

Držela stále prsty na jeho ruce, jako by zoufale toužila něčeho se dotýkat.

"Vy jste dobrý člověk, Nate, že?"

"Ne, vlastně vůbec nejsem dobrý člověk. Dělán spoustu špatných věcí, jsem slabý a nestálý, ale nechce se mi o tom mluvit. Nepřišel jsem sem hledat Boha. Dost těžké bylo najít vás. Zákon po mně žádá, abych vám předal tyhle papíry."

"Já ty papíry nepodepisu a peníze nechci."

"Podívejte..."

"Prosím, nenaléhejte. Moje rozhodnutí je konečné. O penězích už nemluvmě."

"Peníze však jsou jediný důvod, proč jsem zde."

Odtáhla prsty, ale celým tělem se naklonila o pár centimetrů blíže k němu, takže se jejich kolena dotýkala. "Je mi líto, že to pro vás byla zbytečná cesta."

Další pauza v rozhovoru. Nate si potřeboval ulevit, ale představa, že by měl udělat několik kroků do tmy, byla hrozná. Ze tmy se náhle ozval Lako a pronesl několik slov. Natea to přímo vyděsilo. Stál nedaleko, asi tak tři metry od nich, ale nebylo ho vidět.

"Chce už jít do své chýše," řekla Rachel a vstala. "Běžte s ním."

Nate se narovnal a pomalu se zvedl také. V kloubech mu praštělo a svaly se jen ztěžka a neochotně napínaly. "Rád bych odjel zítra."

"Dobrá. Promluví s náčelníkem."

"Nebude snad dělat problémy?"

"Pravděpodobně ne."

"Potřebuji z vašeho času třicet minut. Musíme spolu alespoň probrat papíry a chci vám ukázat kopii poslední vůle."

"Můžeme si promluvit. Dobrou noc."

Když se šourali po krátké cestě do vesnice, Nate prakticky dýchal Lakovi zezadu na krk.

"Tudy," ozval se ze tmy šeptem Jevy. Dokázal nějak splástit dva hamaky a upevnit je na verandu mužského domu. Nate se zeptal, jak se mu to podařilo, a Jevy slíbil, že mu to ráno poví.

Lako zmizel ve tmě.

30 F. PARR WYCLIFF BYL V SOUDNÍ SÍNI zaneprázdněn dlouhými a nudnými výslechy a měl už zpoždění. Josh čekal s videem v soudcově kanceláři. Přecházel dlouhými kroky po zaneřáděné kanceláři s mobilním telefonem v ruce a myšlenkami byl na jižní polokouli. Nate se dosud ani slůvkem neozval.

Připadalo mu, že Valdirovo ujišťování je dobře nacvičené -Pantanal je velké území, průvodce je velmi dobrý, loď je velká, Indiáni se stále stěhují a nechtějí být nalezeni, ale všechno je v pořádku. Kdyby něco o Nateovi zaslechl, zavola. Josh uvažoval o záchranné akci, ale dostat se do Corumbá se mu zdálo dost náročné a proniknout odtud do Pantanalu a nalézt nezvěstného právníka přímo nemožné. Přesto by tam mohl odletět a sedět u Valdira, dokud by se něco nedověděli.

Pracoval dvanáct hodin denně šest dní v týdnu a Phelanova záležitost měla co nevidět vybuchnout. Sotva si našel čas k obědu, o cestě do Brazílie ani nemluvě.

Zkusil Valdirovi zavolat mobilním telefonem, ale linka byla obsazená.

Do kanceláře vrazil Wycliff, omlouval se a zároveň ze sebe stahoval soudcovský talár. Chtěl na tak významného právníka, jakým Stafford bezesporu byl, zapůsobit důležitostí svého úřadu.

V kanceláři byli sami. První část videozáznamu sledovali bez komentáře. Začínala, tím, jak starý Troy sedí v kolečkovém křesle, Josh před ním upravuje mikrofon a tři psychiatři si připravují seznamy otázek. Jejich zkouška trvala jedenadvacet minut a končila jednomyslným usnesením, že pan Phelan ví přesně, co dělá. Wycliff nemohl potlačit úšklebek.

Místnost se vyprázdnila. Byla zapjata kamera přímo naproti Troyovi. Troy vytáhl ručně psanou poslední vůli a podepsal ji čtyři minuty po skončení psychiatrického vyšetření.

"Teď přijde to, jak skočí," řekl Josh.

Kamera stála na původním místě a zachytila Troye, jak se náhle odstrčil od stolu a vstal. Zmizel z obrazovky, zatímco Josh, Snead a Tip Durban vteřinu strnule zírali, nemohli uvěřit vlastním očím a pak se vrhli za starcem. Tato část záznamu byla docela dramatická.

Potom kamera snímá pět a půl minuty jen prázdné židle a hlasy. Pak si ubohý Snead sedá na židli vedle místa, kde předtím seděl Troy. Je očividně otřesen a na pokraji slz, ale dokáže říci na kameru, čeho byl právě svědkem. Pak Josh a Tip Durban udělají totéž.

Videozáznam trvá třicet devět minut.

"Jak tohle chtějí zpochybnit?" zeptal se Wycliff, když bylo po všem. Byla to otázka bez odpovědi. Dva z dědiců, Rex a Libbigail, již vyplnili žádosti o pozastavení výkonu poslední vůle. Jejich právníci, Hark Gettys a Wally Bright, dokázali získat hodně pozornosti, poskytli tisku rozhovory a nechali se fotografovat.

Ostatní dědici budou se stížnostmi rychle následovat. Josh mluvil s většinou jejich právníků a první kroky k soudnímu řízení už byly v proudu.

"Každý zdiskreditovaný cvokař v zemi si k tomuhle přihodí polínko," řekl Josh. "Objeví se spousta názorů."

"Dělá vám starosti ta sebevražda?"

"Samozřejmě, ale on všechno pečlivě naaranžoval, i svou smrt. Přesně věděl, jak a kdy chce zemřít."

"A co ta druhá závěť? Ta tlustá, kterou podepsal první."

"On ji nepodepsal."

"Ale já jsem ho viděl. Je to na videu."

"Ne. Naškrábal tam jméno Mickey Mouse."

Wycliff si dělal poznámky do bloku a jeho ruka se zastavila uprostřed věty. „Mickey Mouse!" opakoval.

"Takhle to vypadá, pane soudce. Od roku 1982 do roku 1996 jsem pro pana Phelana připravil jedenáct závětí. Některé byly tlusté, jiné tenké a rozdělovaly jeho jmění tolika způsoby, že si to ani nedovedete představit. Zákon říká, že s každou novou poslední vůlí musí být ta stará zničena. Přinesl jsem tedy novou závěť do jeho kanceláře, dvě hodiny jsme na tom hledali hnidy, než jsme se tím prokousali, a on ji potom podepsal. Měl jsem ty závěti uloženy ve své kanceláři a vždycky jsem s sebou nosil tu poslední. Jakmile podepsal novou závěť, společně jsme tou starou nakrmili drtičku na papír, kterou měl u svého psacího stolu. Byla to ceremonie, která ho ohromně bavila. Pár měsíců byl spokojený, pak ho některé z jeho dětí našlo a hned začal mluvit o změně poslední vůle. Kdyby jeho dědici prokázali, že neměl dostatečnou mentální kapacitu, když sestavoval rukopisnou závěť, pak jiná závěť neexistuje. Všechny byly zničeny."

"A v tomto případě tedy zemřel bez poslední vůle," dodal Wycliff.

"Ano, a jak dobře víte, podle virginských zákonů se pak jeho majetek dělí mezi jeho děti."

"Sedm dětí. Jedenáct miliard dolarů."

"Sedm, o nichž víme. Jedenáct miliard vypadá jako celkem přesný odhad. Vy byste za takových okolností závěť nenapadl?"

Napadení závěti s následným špinavým, zdlouhavým soudním procesem bylo přesně to, co Wycliff chtěl. A věděl, že právníci, i Josh Stafford, vyjdou z té války ještě bohatší.

Ve válce však jsou vždycky dvě strany, a zatím se objevila jen jedna. Někdo musí poslední závěť pana Phelana obhajovat.

"Žádná zpráva o Rachel Laneové?" zeptal se.

"Ne, ale hledáme ji."

"Kde je?"

"Myslíme si, že je misionářkou někde v Jižní Americe, ale zatím jsme ji nenašli. Máme tam dole své lidi." Josh si uvědomil, že výrazu "lidi" užívá poměrně volně.

Wycliff v hlubokém zamyšlení zíral na strop. "Proč odkázal jedenáct miliard nemanželské dceři, která je misionářkou?"
"Na to nedovedu odpovědět, pane soudce. On mne tolikrát překvapil, že už mě neudiví vůbec nic."
"Vypadá to trochu bláznivě, že?"
"Je to zvláštní."
"Věděl jste o ní?"
"Ne."
"Mohli by být ještě další dědicové?"
"Možné je cokoli."
"Myslíte, že byl pomatený?"
"Ne. Podivinský, výstřední, umíněný jak mezek, to ano, ale věděl, co dělá."
"Najděte to děvče, Joshi."
"Vynasnažíme se."

Schůzky Rachel s náčelníkem se nikdo jiný nezúčastnil. Nate seděl na terase pod houpací sítí, odkud je oba viděl i slyšel. Náčelníka zneklidňovalo něco v oblacích. Řekl pár slov, a když poslouchal Rachel, zvedal oči k nebi, jako by odtud očekával příchod smrti. Nateovi bylo jasné, že Racheliným slovům nejen naslouchá, ale také o jejích návrzích uvažuje.

Všude kolem Ipicové zahajovali nastávající den a u ohňů se připravovalo a vařilo ranní jídlo. Lovci, shromáždění v malých skupinkách u mužského domu, ostřili šípy a zkoušeli napínat luky. Rybáři vynášeli z chat sítě a šňůry. Mladé dívky začínaly plnit svůj celodenní úkol a pečlivě zametaly a uklízely nepořádek kolem chat. Jejich matky odcházely do zahrádek a na políčka rozložená podél lesů.

"Náčelník myslí, že se blíží bouře," vysvětlila Rachel Nateovi náčelníkovu chování, když schůzka skončila. "Říká, že můžete odejít, ale průvodce s vámi poslat nechce. Prý by to bylo příliš nebezpečné."

"Zvládneme to bez průvodce?" otázal se Nate Jevyho.

"Ano," řekl Jevy a Nate na něho vrhl krátký pohled, v němž se skrývalo mnoho otázek.

"Nebylo by to rozumné," řekla Rachel. "Řeky jsou vzduté a když se rozlijí, vzájemně se spojují. Můžete snadno zabloudit. V období dešťů přicházejí o své rybáře i Ipicové."

"Jak dlouho to může trvat, než se bouře přezene?" zeptal se Nate.

"Musíme počkat a uvidíme."

Nate svěsil ramena a zhluboka vydechl. Všechno ho bolelo, byl unavený, poštipaný od moskytů, měl hlad a celé dobrodružství ho vyčerpalo. Trápily ho starosti, protože ustaraný byl určitě i Josh. Svě posláni zatím nedokázal splnit. Po domově se mu nestýskalo, protože ho tam stejně nic nečekalo. Chtěl však opět vidět Corumbá s malými útulnými kavárníčkami, hezkými hotely a ztichlými ulicemi. Toužil po další příležitosti být sám, čistý, střízlivý a nebát se, že se upije k smrti.

"Mrzí mě to," řekla Rachel.

"Já opravdu musím zpátky. Lidé v kanceláři jsou celí netrpěliví, až se jim ozvu. Všechno to trvalo mnohem déle, než čekali."

Poslouchala, ale ve skutečnosti ji to nevzrušovalo. Pár ustaraných lidí ve washingtonské právnické kanceláři ji příliš nezajímalo.

"Můžeme si promluvit?" zeptal se.

"Já musím do sousední vesnice na pohřeb toho děvčátka. Nešel byste se mnou? Měli bychom na hovor spoustu času."

Lako je vedl. Pravou nohu měl křivou, takže se při každém kroku naklonil doleva a pak sebou trhl doprava.

Již sám pohled na ubohého potácejícího se chlapce byl bolestný. Rachel šla za ním, pak šel Nate a nesl vak se šatstvem, který s sebou Rachel vzala. Jevy se loudal dost daleko vzadu, aby je nerušil v rozhovoru.

Za oválem chýši prošli kolem čtvercových políček obdělávané půdy, nyní opuštěných a zarostlých křovím. "Ipicové nyní obdělávají malé plácky získané vymýcením džungle," vysvětlovala Rachel. Nate šel těsně za ní a měl co dělat, aby s ní udržel krok. Rachel měla svižné a zdravé nohy a dělala dlouhé kroky. Dvoumílový pochod lesem byl pro ni dětskou hrou. "Mají málo půdy, poněvadž po pár letech přestává plodit. Opustí ji a nechají ležet ladem. Zmocní se jí příroda a oni začnou obdělávat nové mýtiny uprostřed pralesa. Po dlouhé době se půda přirozenou cestou znovu zúrodní, takže k žádné škodě nedochází. Půda je pro Indiány vším. Znamená život. O většinu půdy je ostatně připravili civilizovaní lidé."

"To je běžné."

"Ano. Zdecimujeme jejich populaci krveprolitím a nemocemi a vezmeme jim jejich půdu. Pak je naženeme do rezervací a nemůžeme pochopit, proč s tím nejsou spokojeni."

Pozdravila dvě nahé mladé ženy, kypřící u cesty půdu.

"Ženy dělají tu nejtěžší práci," poznamenal Nate.

"Ano, ale pracovat je pro ně totéž jako rodit děti."

"Já je raději vidím pracovat."

Vzduch byl vlhký, ale nebyl prosycen kouřem, jako tomu bylo ve vesnici neustále. Když vešli do lesů, Nate byl už zpocený.

"Tak mi povězte něco o sobě, Nate," řekla Rachel přes rameno. "Kde jste se narodil?"

"Tohle by mohlo dost dlouho trvat."

"Stačí, když mi to sdělíte jen v hlavních rysech."

"Těch vedlejších je mnohem víc."

"Ale běžte, Nate. Chtěl jste si povídat, tak povídejte. Cesta potrvá půl hodiny."

"Narodil jsem se v Baltimoru jako starší ze dvou synů. Rodiče se rozvedli, když mi bylo patnáct. Potom přišla střední škola v St. Paul, univerzita Johnse Hopkinse, právnická fakulta v Georgetownu a pak už jsem nevytáhl paty z hlavního města."

"Měl jste šťastné dětství?"

"Myslím, že měl. Hodně jsem sportoval. Otec pracoval třicet let ve státním pivovaru a vždycky měl vstupenky na zápasy Colts a Oriols. Baltimore je velké město. A o vašem dětství se bavit nebudeme?"

"Jak si přejete. Moje dětství nijak šťastné nebylo."

Divil bych se, kdyby to bylo jinak, pomyslel si Nate. Tuhle ubohou ženu nikdy žádné štěstí nepotkalo.

"Chtěl jste se už v dětství stát právníkem, až vyrostete?"

"Kdepak! Žádný normální kluk se nechce stát právníkem. Přál jsem si hrát za Colts nebo za Orioly, někdy za oba týmy."

"Chodil jste do kostela?"

"Jistě. Každé Vánoce a Velikonoce."

Cesta se téměř ztratila a oni se prodírali hustým křovím. Nate se při chůzi díval na boty, a když je ve vysoké trávě už ani neviděl, řekl: "Ten had, který usmrtil to děvčátko. Co to bylo za druh?"

"Říkají mu bima, ale nebojte se."

"Proč se nemám bát?"

"Protože máte boty. Bima je malý had a může člověka uštknout jediné do výše kotníků."

"Ale mě si může vybrat nějaký velký."

"Uklidněte se."

"A co tamhle Lako? Ten boty nenosí."

"To je sice pravda, ale on dobře vidí."

"Soudím, že bima je opravdu smrtelně nebezpečná."

"Může být, ale proti jejímu uštknutí existuje sérum. Já jsem je předtím dokonce měla. Mít je včera, děvčátko nemuselo zemřít."

"Kdybyste tedy měla dost peněz, mohla byste takového séra nakoupit, kolik by se vám líbilo. Mohla byste své police nacpat všemi možnými potřebnými léky. Mohla byste si koupit malý motorový člun a jezdit s ním do Corumbá a zpátky, kdykoli by se vám zachtělo. Mohla byste si vybudovat kliniku, kostel a školu a hlásat evangelium po celém Pantanal. Zůstala stát a prudce se otočila. Stála proti sobě tváří v tvář. "Neudělala jsem nic pro to, abych si ty peníze zasloužila, ani jsem neznala člověka, který je vydělal. Podruhé už se o tom nezmiňujte, prosím!" Slova zazněla rozhodně, ale v její tváři nebylo ani stopy po nějakém rozčilení.

"Rozdejte je. Nebo je všechny dejte charitě."

"Nejsou moje, abych je rozdávala."

"Zbytečně se rozházejí. Miliony případnou právníkům a to, co zbude, se rozdělí vašim sourozencům. A věřte mi, to vy nechcete. Nemáte ani ponětí, jakou mizérii a bolest tyto lidé způsobí, dostanou-li ty peníze. A co nepromrhají, zanechají svým dětem a Phelanovy peníze pošpiní i příští generaci."

Vzala ho za ruku, stiskla ji a velmi pomalu řekla: "Mne to nezajímá. Budu se za ně modlit."

Pak se obrátila a šla dál. Lako byl daleko vpředu a Jevyho za nimi bylo sotva vidět. Kráčeli mlčky po poli podél řeky a vstoupili do malého lesa s vysokými a silnými stromy, jejichž koruny a propletené větve tvořily stinnou klenbu. Pod ní byl překvapivě příjemný chládek.

"Udělejme si přestávku," navrhla. Řeka se tu stáčela dál do lesů a cesta ji křížila mezi modrými a oranžovými skalami.

Rachel u vody poklekla a opláchla si tvář.

"Tahle voda se dá pít. Přitéká z hor."

Nate si sedl na bobek vedle Rachel a vodu ochutnal. Byla čistá a chladná.

"Tohle je moje oblíbené místo," řekla. "Chodím se sem téměř denně koupat, modlit a meditovat."

"Dá se sotva věřit, že jsme v Pantanal. Je tu mnohem chladněji."

"Jsme už na samém okraji. Bolivijské hory nejsou odtud daleko a Pantanal někde tady začíná a táhne se daleko k východu."

"Ano, já vím. Když jsem se pokoušel vás najít, letěl jsem nad ním."

"Ach, opravdu?"

"Ano. Byl to sice krátký let, ale Pantanal jsem si dobře prohlédl."

"A našel jste mě?"

"Ne. Vletěli jsme do bouře a museli nouzově přistát. Měl jsem však štěstí a dostal se z toho. Už nikdy se k žádnému malému letadlu ani nepřiblížím."

"Tady ani není kde přistát."

Stáhli si boty i ponožky a ponořili nohy do řeky. Seděli na skalách a poslouchali, jak přes ně zurčí voda. Byli sami. Lako ani Jevyho nebylo nikde vidět.

"Když jsem byla jako malá v Montaně, žili jsme v malém městě, kde byl můj adoptivní otec pastorem. Při okraji města tekla malý potok, asi tak velký jako tenhle. A bylo tam místo pod několika vysokými stromy, podobné tomuto. Tam jsem chodívala a s nohama ve vodě tam sedávala celé hodiny."

"Schovávala jste se?"

"Někdy."

"A teď už se neschováváte?"

"Ne."

"Myslím, že ano."

"Ne, mylíte se. Žiji v dokonalém míru, Nate. Před mnoha lety jsem se oddala Kristu a jdu za Ním, kamkoli mne vede. Myslíte si, že jsem osamělá - mylíte se. On je se mnou na každém kroku mé cesty. Zná moje myšlenky i potřeby a snímá ze mne strach a starosti. Já se v tomto světě cítím naprosto a dokonale v míru."

"Něco takového jsem ještě nikdy neslyšel."

"Včera večer jste prohlásil, že jste slabý a křehký. Co to znamená?"

Zpověď dělá duši dobře, říkal mu Sergio během léčby. Chce-li to Rachel vědět, pokusí se svěřit se jí, ale pravda ji vyděsí. "Jsem alkoholik," řekl téměř hrdě, jak ho v tom vycvičili během rehabilitace. "V uplynulých deseti letech jsem čtyřikrát padl až na samé dno. Nedávno mě propustili z protialkoholní léčebny, abych mohl podniknout tuto cestu. Nemohu s jistotou říci, že už nikdy nebudu pít. Třikrát jsem odkopl kokain a myslím, ačkoli ani tímhle si nejsem zcela jist, že se toho svinstva už nikdy ani nedotknu. Když jsem byl před čtyřmi měsíci v protialkoholní léčebně, vyhlásil jsem bankrot. Čelím obvinění z úniku daně z příjmu a stojím před padesátiprocentní možností, že půjdu do vězení a ztratím právnickou licenci. O mých dvou rozvodech už víte. Obě ženy mne nenávidějí a nakazily tím i mé děti. Prostě jsem se ze všech sil snažil, abych si zničil život."

V jeho výrazu nebyl ani nejslabší náznak nějakého potěšení či úlevy z toho, že sám sebe takto odhalil. Rachel to přijala bez mrknutí oka a zeptala se: "Ještě něco?"

"Ach ano. Pokud si dobře vzpomínám, nejméně dvakrát jsem se pokusil o sebevraždu. Poprvé loni v srpnu, což mne přivedlo do protialkoholní léčebny, podruhé jen před několika dny v Corumbá, myslím právě o Štědrém večeru."

"V Corumbá?"

"Ano. V hotelovém pokoji. Téměř jsem se upil k smrti lacinou vodkou."

"Chudáku."

"Jsem nemocný, vím to. Jsem postižen chorobou a přiznal jsem to mnohokrát mnoha poradcům a lékařům."

"Svěřil jste se někdy Bohu?"

"Jsem si jist, že On to ví."

"Určitě, ale On vám nepomůže, dokud Ho o to nepožádáte. Je všemohoucí, ale musíte jít k Němu, v modlitbách a s prosbou o odpuštění."

"A co se stane?"

"Vaše hříchy budou odpuštěny. Váš štít bude očištěn a vy budete zbaven své závislosti. Pán vám odpustí všechny vaše prohřešky a vy se stanete novým věřícím v Kristu."

"A co federální berní úřad?"

"Ten pochopitelně nezníží, ale vám se dostane síly s ním jednat. Modlitbou můžete překonat každé protiventství." Nate už vyslechl spoustu podobných věcí. Oddal se Vyšším silám tolikrát, že mohl téměř pronášet kázání. Radil se s pastory, terapeuty, duchovními otci i psychoanalytiky všech typů a druhů. Jednou, během tříletého období střízlivosti, dokonce pracoval jako poradce ve sdružení Anonymních alkoholiků a učil jiné alkoholiky dvanáctibodovému regeneračnímu plánu v přízemí starého kostela v Alexandrii. Pak zkolaboval.

Proč by se Rachel nemohla pokusit o jeho záchranu? Nebylo snad jejím životním posláním obracet na víru zbloudilé?

"Nevím, jak se modlit," řekl.

Rachel ho vzala za ruku a pevně ji stiskla. "Zavřete oči, Nate! Opakujte po mně: Milý Bože, odpusť mi mé hříchy a pomoz mi odpustit těm, kdo zhřešili proti mně." Nate s přestávkami mumlal jednotlivá slova a ještě pevněji ji tiskl ruku. Trochu se to podobalo modlitbě Páně. "Dej mi sílu překonat pokušení, závislost i zkoušky, které přijdou." Nate, zmáten tímto rituálem, mumlal dál a opakoval Rachelina slova. Pro Rachel byla modlitba běžnou věcí, protože se stala součástí jejího života, ale pro něho to byl podivný obřad.

"Amen," řekla. Otevřeli oči, ale za ruce se drželi dál. Naslouchali vodě, tiše šumící po skalách. Nate propadl zvláštnímu pocitu, že jeho břímě z něho bylo snato. Ramena se mu zdála být lehčí, hlava jasnější, duše méně utrápená. Nesl však na sobě tak velkou tíhu, že si nebyl jist, kterého nákladu se zbavil a který zůstal.

Reálný svět ho děsil dál. Bylo snadné být statečný hluboko v Pantalanu, kde bylo jen málo pokušení, ale věděl, co ho očekává doma.

"Vaše hříchy jsou odpuštěny, Nate," řekla Rachel.

"Které? Je jich tolik."

"Všechny."

"To by bylo příliš snadné. Mám jich opravdu mnoho."

"Večer se ještě pomodlíme."

"Já budu potřebovat víc modliteb než většina lidí."

"Důvěřujte mi, Nate. A důvěřujte Bohu. Viděl už horší."

"Vám věřím, ale Bůh mi dělá starosti."

Stiskla mu ruku ještě pevněji a dlouhou chvíli hleděli mlčky na bublající vodu. Konečně se ozvala: "Musíme jít." Ani se však nehnuli.

"Přemýšlím o pohřbu toho děvčátka," řekl Nate.

"A o čem?"

"Uvidíme její tělo?"

"Myslím, že ano. Lze se tomu jen těžko vyhnout."

"Já tam tedy raději nepůjdu. Vráť se s Jevym do vesnice a počkám na vás."

"Opravdu, Nate? Mohli jsme spolu hovořit ještě hodiny."

"Nechci vidět mrtvolku toho dítěte."

"Dobrá tedy. Chápu vás."

Pomohl jí vstát, ačkoli určitě pomoc nepotřebovala. Stále se drželi za ruce. Pustili se, až když se Rachel začala obouvat. Jako obvykle se znenadání odněkud vynořil Lako. V jeho doprovodu Rachel vyrazila a brzy oba zmizeli v temných lesích.

Jevyho Nate našel, jak spí po stromem. Vydali se na zpáteční cestu, na každém kroku pátrali po hadech a pomalu se vraceli k vesnici.

31 PŘEDPOVĚĎ POČASÍ NÁČELNÍKOVÍ NEVYŠLA. Bouře se nekonala, jen dvakrát řádně lilo. Nate s Jevym zaháněli nudu podřimováním ve vypůjčených houpacích sítích. Byly to jen krátké přehánky, po nichž pokaždé vysvitlo slunce a pražilo do země, z níž stoupala pára. Vlhkost narůstala a oba muži, ačkoli se jen zřídka pohnuli, se v tom horku koupali v potu.

Pozorovali Indiány, kdykoli se pustili do nějaké činnosti, ale práce i hry s přibývajícím horkem ustávaly, až přestaly docela. Když žár slunce dosáhl vrcholu, Ipicové se stáhli do chýší nebo za ně do stínu stromů. Děti si hrály venku i za krátkých přeháněk. Když slunce zase zalezlo za mraky, ženy se vracely ke svým denním povinnostem a vyrážely k řece. Po týdnů stráveném v Pantalanu byl Nate jednotvárným chodem života zcela otupělý. Každý den byl přesnou kopií toho předchozího. Po celá staletí se na nich nic neměnilo.

V půli odpoledne se Rachel vrátila. Šla s Lakem rovnou k náčelníkovi a informovala ho o událostech v sousední vesnici. Promluvila i s Natem a Jevym. Byla unavená a před dokončením hovoru o nedořešených záležitostech si chtěla alespoň trochu zdřímnout.

Další zabitá hodina, pomyslel si Nate. Pozoroval odcházející Rachel. Byla štíhlá, ale houževnatá a mohla by pravděpodobně běžet i maraton.

"Na co se to díváte?" ozval se s úsměvem Jevy.

"Na nic."

"Kolik je jí let?"

"Dvačtyřicet."

"A vám?"

"Osmačtyřicet."

"Byla vdaná?"

"Ne."

"Myslíte, že vůbec někdy byla s nějakým mužem?"

"Proč se nezeptáte přímo jí?"

"A vy?"

"Mě to ve skutečnosti nezajímá."

Znovu usnuli a spali, protože nic jiného na práci nebylo. Za pár hodin začne zmatek, pak bude večer a nastane noc. Nate snil o Santa Louře, prosté obyčejné lodi, která mu však s každou přibývajícím hodinou připadala hezčí. V jeho snech se z ní stala štíhlá, elegantní jachta.

Když se muži začali scházet, aby si upravili vlasy a připravili se k hrám, Nate s Jevym vyklouzli z hamaků. Jeden z větších Ipiců na ně s vyceněnými zuby něco volal. Vypadalo to jako pozvání, aby se přidali k jejich hrám. Nate měl chuť vyrazit úprkem pryč. Najednou si představil, jak s ním nějaký podsaditý malý bojovník vymetá vesnici, až genitálie poletují. Jevymu se do něčeho takového taky nechtělo. Naštěstí je v pravou chvíli zachránila Rachel. Opustili tedy vesnici a Nate s ní odešel k řece, k jejich starému místu pod stromy na úzkém břehu. Usedli těsně vedle sebe a jejich kolena se opět setkala.

"Bylo moudré, že jste tam nešel," řekla unaveným hlasem. Zdřimnutí jí příliš nepomohlo.

"Proč?"

"Každá vesnice má svého lékaře. Říkají mu shalyun. Vaří byliny a kořinky a dělá z nich léky. Také vyvolává duchy, aby pomohli v nejrůznějších problémech."

"Ach, starý šaman."

"Něco takového. Spíš zázračný lékař. V indiánském světě je hodně duchů a podle jejich představ je shalyun ovládá. Ostatně shalyunové patří k mým přirozeným nepřítelům. Hrozím se jejich náboženství. Jsou neustále v útoku, pronásledují křesťanské věřící a modlí se za jejich návrat ke staré víře. Chtějí, abych odešla, a neustále intervenují u náčelníků, aby mě vyhnali. V poslední vesnici u řeky jsem měla malou školu, kde jsem učila číst a psát. Byla sice zřízena pro věřící, ale byla přístupná všem. Před rokem tu vypukla malárie a tři lidé zemřeli. Místní shalyun přesvědčil tamějšího náčelníka, že nemoc je pro vesnici zaslouženým trestem za mou školu. Teď je tedy zavřená."

Nate jen naslouchal. Její statečnost, již dříve tak obdivuhodná, dosahovala nových výšek. Vedro a pomalý chod života ho přiměly věřit, že mezi Ipicy je naprostý pokoj. Nikdo z návštěvníků neměl ani potuchy, že tu zuří válka kvůli duchům.

"Rodiče zemřelé Ayesh jsou křesťané a velmi silní ve víře. Shalyun se však nechal slyšet, že mohl dívku zachránit, ale rodiče ho nezavolali, protože samozřejmě chtěli, abych ji ošetřovala já. Bima se tu v okolí vyskytuje odjakživa a existují domácí prostředky, které by shalyun uvažil. Nikdy jsem podobný lék ovšem neviděla. Když včera Ayesh zemřela a já jsem odešla, shalyun vyvolal nějaké duchy a uprostřed vesnice vykonal obřad. Obvinil mne z její smrti a obvinil i Boha." Její slova plynula rychleji než jindy, jakoby spěchala, aby mohla své angličtiny použít co nejvíc.

"Dnes, při pohřbu, shalyun s několika výtržníky začal nedaleko zpívat a tančit. Ubozí rodiče byli zcela zdrceni žalem a ponižením a já jsem ani nemohla dokončit bohoslužbu." Nepatrně se jí zachvěl hlas a kousla se do rtu.

Nate ji pohládl po paži: "Je to v pořádku. Už je po všem."

Pláč byl něco, co si před Indiány nemohla dovolit. Musela být silná a vyrovnaná, za všech okolností plná víry a statečnosti. Před Natem si však mohla poplakat, protože on ji pochopí. On to dokonce očekával.

Osušila si oči, postupně se uklidnila a tiše mu řekla: "Omlouvám se."

"To je v pořádku," řekl ještě jednou Nate, toužící jí pomoci. Ženské slzy vždycky rozpustí fasádu chladu, ať už je to v baru, nebo v divočině na břehu řeky.

Z vesnice se rozlehl křik. Začalo se zápasit. Nate si rychle vzpomněl na Jevyho. Jistě nepodlehne nutkání, aby si s chlapci zahrál.

"Myslím, že byste teď měli odjet," prolomila náhle mlčení. Své city již měla pod kontrolou a hlas byl opět normální.

"Cože?"

"Ano, teď, a co nejdřív."

"Už se nemohu odjezdu dočkat, ale nač ten spěch? Za tři hodiny bude tma."

"Mám vážný důvod k obavám."

"Poslouchám."

"Myslím, že jsem dnes v sousední vesnici viděla nový případ malárie. Přenášejí ji moskyti a rychle se šíří."

Nate se začal škrábat a nejraději by byl hned skočil do člunu, ale pak si vzpomněl na pilulky. "Já jsem v bezpečí. Beru chloro... chloro něco."

"Chloroquin?"

"To je ono."

"Kdy jste začal?"

"Dva dny před odletem ze Států."

"A kde máte tabletky teď?"

"Nechal jsem je na velké lodi."

Zavrtěla nesouhlasně hlavou. "Máte je brát před cestou, během ní i po ní." Mluvila lékařsky autoritativním tónem, jako by smrt stála za dveřmi.

"A jak je to s Jevym?" ptala se dál. "Také bere tabletky?"

"Byl v armádě. Jsem si jistý, že o nebezpečí ví."

"Nebudu se dohadovat, Nate. Už jsem mluvila s náčelníkem. Dnes ráno poslal dva rybáře prozkoumat situaci.

Povodňové vody jsou ošidné první dvě hodiny, pak už je navigace snadná. Pošle s vámi tři průvodce v kánoích a já pošlu Laka, aby překládal. Jakmile dorazíte na řeku Xeco, poplujete už přímo a k řece Paraguayi je to, co by kamenem dohodil."

"Jak je to daleko?"

"Na řeku Xeco poplujete odtud asi čtyři hodiny a na Paraguay zhruba šest. A poplujete po proudu."

"Stačí. Je vidět, že jste naplánovala všechno."

"Věřte mi, Nate. Měla jsem malárii dvakrát a nechtějte něco takového zažít. Podruhé mě to téměř zabilo."

Nateovi nikdy ani nepřišlo na mysl, že by mohla zemřít. Kolem Phelanova majetku je chaos už teď, když se Rachel schovává v pralese a odmítá dát do pořádku formality. Kdyby zemřela, trvalo by celé roky, než by se vše vyřídl.

A Nate se jí nesmírně obdivoval. Ona měla vše, co jemu chybělo - byla silná a statečná, pevně zakotvená ve víře, šťastná v prostotě a jistá svým postavením na tomto světě i na tom příštím. "Nesmíte mi umřít, Rachel." řekl.

"Já se smrti nebojím. Pro křesťana je smrt odměnou. Ale modlete se za mne, Nate."

"Budu se modlit co nejvíc, slibuji."

"Jste dobrý člověk. Máte dobré srdce i mysl. Potřebujete jen trochu pomoci."

"Já vím. Nejsem dost silný."

V kapse měl listiny složené v obálce. Vytáhl je. "Můžeme alespoň tohle probrat?"

"Ano, ale jen kvůli vám. Uvědomuji si, že jste vážil dalekou cestu. Chci tedy pro vás udělat alespoň něco a trochu si s vámi právnícky popovídat."

"Děkuji vám." Podal jí první list, kopii jednostránkové Troyovy poslední vůle. Pomalu ji četla a prokousávala se částmi rukopisu. Když skončila, zeptala se: "Je to právně platná poslední vůle?"

"Zatím ano."

"Ale je to hrozně primitivní."

"Rukou psané poslední vůle jsou platné. Promiňte, ale takový je zákon."

Přečetla si ji ještě jednou. Nate sledoval, jak se pod řadou stromů prodlužují stíny. Začal se obávat tmy na souši i na vodě a už by nejraději vypadl.

"Troy o své ostatní potomky příliš nedbal, že?" řekla pobaveně.

"O tyhle byste nedbala ani vy. Ale jako otec zřejmě za moc nestál."

"Vzpomínám si na den, kdy mi o něm matka řekla. Bylo to v pozdním létě a mně bylo sedmnáct. Můj adoptivní otec zemřel na rakovinu a náš život zcela zpusťl. Troy mne nějakým způsobem objevil a naléhal na matku, že by nás chtěl navštívit. Tehdy mi matka řekla pravdu o mých pokrevních rodičích, ale pro mne to nic neznamenalo. Mne ti lidé nezajímali. Neznala jsem je a ani jsem se s nimi nechtěla setkat. Později jsem zjistila, že moje rodná matka spáchala sebevraždu. Co o tom soudíte, Nate? Oba moji skuteční rodiče spáchali sebevraždu. Řekl byste, že mám něco z toho ve svých genech?"

"Ne. Vy jste daleko silnější, než byli oni."

"Já smrt uvítám."

"Neříkejte takové věci. Kdy jste se s Troyem setkala?"

"Během roku si s matkou často povídal po telefonu. Byla přesvědčená, že má dobré úmysly, a tak jednoho dne přišel k nám domů. Pojedli jsme koláč a popili čaj a on zase odešel. Pak mi poslal peníze na studia na vysoké škole a začal na mě naléhat, abych přijala práci v jedné jeho společnosti. Začal jednat jako otec, ale mně se stále víc protivil. Pak matka zemřela a pro mne se okolní svět uzavřel. Změnila jsem si jméno a nastoupila na lékařskou fakultu. Celé roky jsem se za Troye modlila, tak jako se modlím za všechny zbloudilé lidi, které znám. Domnívala jsem se, že na mě zapomněl."

"Určitě ne," řekl Nate. Na stěně mu přistál černý moskyt. Vší silou se po něm ohnal a rozmázl ho. Jestli přenášel malárii, už ji šířit nebude. Na kůži stěna se mu za chvilku objevil zarudlý otisk dlaně.

Podal Rachel prohlášení a potvrzení o tom, že byla se závětí seznámena. Pečlivě si je přečetla a řekla: "Nic podepisovat nebude. Peníze nechci."

"Tak si ty papíry alespoň ponechte a modlete se nad nimi."

"Děláte si ze mě legraci?"

"Ne. Jen prostě nevím, co mám dál dělat."

"Nemohu vám pomoci, ale chci vás požádat o laskavost."

"Samozřejmě. Vy mě můžete požádat o cokoli."

"Neříkejte nikomu, kde jsem. Snažně vás o to prosím, Nate. Chraňte mé soukromí, prosím."

"Slibuji. Ale vy zkuste uvažovat realisticky."

"Co tím míníte?"

"Ten příběh je neodolatelný. Přijmete-li peníze, stanete se pravděpodobně nejbohatší ženou na světě. Odmítnete-li je, pak se příběh stane ještě neodolatelnějším."

"A koho to zajímá?"

"Jste šťastná žena. Nevíte nic o sdělovacích prostředcích. Teď jsou stanice, které vysílají zprávy čtyřnadvacet hodin denně. Hodiny a hodiny zpravodajství, zvláštních vydání, znalců, exkluzivních zpráv. Všechno je to brak. A žádný příběh pro ně není tak bezvýznamný, aby po něm nešli a neudělali z něj senzaci."

"Ale jak by mě našli?"

"To je dobrá otázka. My jsme měli štěstí, že Troy zachytil vaši stopu. Pokud víme, nikomu o tom neřekl."

"Pak jsem tedy v bezpečí, ne? Vy to prozradit nemůžete a právníci z vaší firmy rovněž ne."

"To je pravda."

"A vy jste zabloudil, když jste sem přijížděl, ne?"

"Dokonale."

"Nate, musíte mne chránit. Tohle je můj domov. Tohle jsou moji lidé. Já odtud nechci zase utíkat."

SKROMNÁ MISIONÁŘKA VDŽUNGLI ŘÍKÁ NE JEDENÁCTI MILIARDÁM DOLARŮ

To bude titulěk. Nate už v duchu viděl, jak se smečky těch vlků vrhají ve vrtulnicích a hydroplánech do Pantanal, aby se zmocnili příběhu. Už teď mu bylo Rachel líto.

"Udělám, co bude v mých silách," řekl.

"Mám vaše slovo?"

"Ano. Slibuji."

V čele výboru, který je přišel vyprovodit, kráčel sám náčelník, doprovázený svou ženou a dvanácti muži. Za nimi šel Jevy v doprovodu nejméně deseti dalších mužů. Kráčeli v řadě po klikaté cestě směřující k řece. "Je čas jít," řekla Rachel.

"Myslím, že je. Jste si naprosto jistá, že bezpečně poplujeme i potmě?"

"Ano. Náčelník s vámi posílá své nejlepší rybáře. Bůh vás bude chránit. Modlete se."

"Budu."

"Já se za vás budu modlit každý den, Nate. Jste dobrý člověk a máte dobré srdce. Zasloužíte si být spasen."

"Děkuji vám. Nechtěla byste se vdát?"

"Nemohu."

"Ale jistě že můžete. Já se budu starat o vaše peníze, vy pečovat o Indiány, budeme mít větší chýši a odhodíme své oděvy."

Oba se zasmáli a smáli se ještě, když k nim dorazil náčelník. Nate vstal, aby ho pozdravil, dal sbohem nebo něco podobného, a zatmělo se mu před očima. Prudká vlna závratí se mu vyvalila z hrudi a proletěla hlavou. Vzpamatoval se, zrak se mu vrátil a on rychle pohlédl na Rachel, zda něco zaznamenala. Nevšimla si ničeho. Začala ho bolet oční víčka a rozechvěly se mu loketní klouby. Rozeznělo se repetění v ipickém jazyce a všichni postoupili až k řece. Potraviny naložili do Jevyho člunu i do dvou kánoí, v nichž pojedou průvodci a Lako. Nate poděkoval Rachel, ta na oplátku poděkovala náčelníkovi, a když dozněly srdečné a náležité řeči na rozloučenou, přišel čas vyrazit. Po kolena ve vodě Nate něžně objal Rachel, poklepal ji po zádech a řekl: "Díky!"

"Díky? Za co?"

"Ach, ani nevím. Třebas za to, že si nadělám jmění z právnických poplatků."

Usmála se a řekla: "Mám vás ráda, Nate, ale o peníze a o právníky bych se příliš starat nemohla."

"Také vás mám rád."

"Prosím vás, nevracejte se."

"Nebojte se."

Všichni čekali. Rybáři již byli na řece. Jevy držel veslo a nemohl se dočkat, až odstrčí člun od břehu.

Nate vstoupil do člunu a řekl: "Líbanky můžeme mít v Corumbá."

"Sbohem, Nate. Hlavně řekněte svým lidem, že jste mne nenašel."

"Řeknu. Na shledanou." Odrazil se a skočil do člunu, kde tvrdě dosedl. Opět se mu zatočila hlava. Když se vzdalovali od břehu, zamával Rachel a Indiánům, ale před očima mu jejich postavy začaly splývat.

Kánoe, poháněné proudem, klouzaly po hladině a Indiáni pádlovali v perfektním souladu. Neplýtvali ani silou, ani časem, ale pluli rychle. Motor po třetím trnutí naskočil a člun kánoe brzy dohonil. Když Jevy snížil obrátky, motor prskal, ale nezastavil se. V prvním ohybu řeky se Nate podíval zpátky. Rachel a Indiáni dosud stáli bez pohnutí na břehu.

Potil se. Slunce bylo za mraky, do tváře vála příjemná bríza, ale Nate se silně potil. Paže i nohy měl úplně mokré. Otřel si zátylek a čelo a zadíval se na mokré prsty. Místo, aby se modlil, jak slíbil Rachel, zamumlal: "Do řiti. Já jsem nemocný." Horečka byla ještě nízká, ale rychle stoupala. Bríza ho začala mrazit. Schoulil se na sedátku a díval se po něčem, čím by se přikryl. Jevy si toho všiml a po pár minutách řekl: "Nate, jste v pořádku?"

Zavrtěl hlavou, že není, a bolest mu vystřelila z očí do páteře. Utřel si nos, který měl náhle plný hlenu.

Po dvou ohybech řeky stromy prořídly a terén se snížil. Řeka se rozšířila a vtékala do povodňového jezera se třemi shnilými stromy uprostřed. Nate si uvědomoval, že při cestě tam kolem těchto stromů nepluli. Při zpáteční cestě tedy jedou jinou trasou. Proud téměř ustal a kánoe sice trochu zpomalily, ale přesto řezaly vodu s ohromující rychlostí.

Průvodci jezero nestudovali; věděli přesně, kam plout.

"Jevy, myslím, že mám malárii," řekl chraplavě Nate. Už ho bolelo i v hrdle.

"Jak to víte?" zeptal se Jevy a na vteřinu snížil obrátky motoru, aby lépe slyšel.

"Rachel mne varovala. Viděla ji včera v druhé vesnici. Hlavně kvůli tomu jsme museli hned odjet."

"Máte horečku?"

"Ano, a kromě toho špatně vidím."

Jevy zastavil člun a zavolal na Indiány, kteří byli už daleko vpředu a téměř z dohledu. Přestěhoval prázdné i zbývající plné bomby na bok člunu a uprostřed na uvolněné místo rozprostřel stan. Jeho pohyby člun rozkolébaly. "Dostanete zimmici," řekl při práci.

"Vy jste měl malárii?"

"Ne, ale většina mých kamarádů na ni zemřela."

"Cože?"

"To byl jen špatný žert. Zase tak moc jich nebylo, ale připravte se, že budete dost trpět."

Nate se pomalu zvedl z lavičky a lehl si doprostřed člunu. Snažil se přitom co možná ani nepohnout hlavou. Svinutá pokrývka mu posloužila za polštář. Jevy ho přikryl roztaženým lehkým stanem, který zatížil dvěma prázdnými bombami. Indiáni přijeli k boku člunu, zvědaví, co se děje. Lako se začal portugalsky vyptávat. Nate v Jevyho odpovědi zachytil slovo malárie. Mezi Indiány propuklo nesrozumitelné mumlání a okamžitě se vzdálili.

Člun se opět rozjel a Nate měl pocit, že se teď pohybuje rychleji než dříve. Snad to bylo proto, že ležel na dně a cítil, jak člun klouže po vodní hladině. Zespodu ho občas dloubala do zad nějaká větev nebo vrcholky zaplavených keřů, které Jevy neviděl a člun po nich přejel. Přiliš to nevnímal, protože ho silně rozbolela hlava a točila se mu tak, jak to dosud nezažil ani v nejhorší kocovině. Při sebemenším pohybu cítil nenesitelnou bolest i ve svalech a v kloubech. Dostal záchvat zimmice a roztřásl se chladem.

V dálce se ozvalo slabé burácení. Bouře. No, to nám tak ještě scházelo, pomyslel si Nate.

Bouře však zůstala daleko. Když se řeka náhle stočila k západu, Jevy spatřil na obzoru oranžové a žluté zbytky červánků, poslední stopy po slunci, které už bylo dávno za obzorem. Řeka opět zahнула k východu, odkud se nad Pantanalem začala rozprostírat tma. Kánoe dvakrát zpomalily a Ipicové se radili, po kterém rameni rozvětvené řeky pokračovat dál. Jevy udržoval člun za nimi ve vzdálenosti zhruba třicet metrů, ale když tma začala houstnout, vzdálenost patřičně zkrátil. Už ani neviděl na Natea, zahrabaného pod stanem, ale věděl, že je to s ním zlé. Skutečně znal jednoho člověka, který na malárii zemřel.

Během dvouhodinové plavby je průvodci provedli spleť propletených úzkých vodních toků a klidných lagun, a když konečně vyjeli na širší řeku, kánoe na okamžik zpomalily. Muži si potřebovali odpočinout. Lako zavolal na Jevyho a řekl mu, že už jsou v bezpečí, že právě zdolali nejtěžší úsek a zbývající kus už bude snadný. Zbývalo ještě kolem dvou hodin, než se dostanou na řeku Xeco, která však už teče přímo do Paraguaye.

Jevy se zeptal, zda už by to nezvládli sami, ale dostal zápornou odpověď. Je tam ještě několik ramen, kde by si mohli splést cestu. Kromě toho Indiáni věděli o místě, které Xeco nezaplavuje. Tam se vyspí.

Lako se ještě zeptal, jak je na tom Američan. Jevy odpověděl, že nijak dobře.

Američan slyšel hlasy a poznal, že se člun nepohybuje. Horečka mu zaplavila celé tělo. Oděv měl prosáklý potem a mokré bylo pod ním i hliníkové dno člunu. Oči měl opuchlé, že je ani nemohl otevřít, a ústa vyschlá, že i slabé pootevření působilo nesnesitelnou bolest. Slyšel, že se ho Jevy na něco anglicky ptá, ale na odpověď se nezmohl. Střídavě upadal do bezvědomí.

V temnotě kánoe zpomalily. Jevy se přitáhl až téměř k nim a pomocí ruční svítilny chvílemi pomáhal průvodcům studovat rozvětřující se ramena a přítoky. Chraplavý přívěsný motor na půl plynu kvílel vcelku plynule. Zastavili jen jednou, snědli bochníček chleba, zapili ho šťávou a trochu si odpočinuli.

Pak všechny tři čluny společně pluly dalších deset minut.

Lako měl starosti o Američana. Ptal se Jevyho, co o něm má říci misionáře. Co jiného, než že má malárii?

V dálce se oblohou mihl blesk a jejich krátkou večeři i odpočinek ukončil. Indiáni opět nasedli do kánoí a začali tvrdě pádlovat, jako ostatně vždy. Již celé hodiny neviděli pevnou zemi a v tomhle úseku nemohli přistát a bouři přechkat.

Náhle motor zhasl. Jevy jej přepojil na poslední plnou bombu a znovu nastartoval. Na půl plynu měl dostatek paliva asi

na šest hodin a za tu dobu dorazí k Paraguayi. Tam bude provoz, domy a na určitém místě i Santa Loura. Znal přesně místo, kde se Xeco vlévala do Paraguaye. Poplují odtud po proudu a za úsvitu uvidí Wellyho. Oblohou proletěl další blesk, ale udeřil daleko. Každé zablesknutí ovšem ztěžovalo vedení člunů a Indiáni již začali být unavení. V jednu chvíli se Lako chytil okraje motorového člunu a další Ipica se přidal z druhé strany. Kánoe se změnily ve vlečné nákladní lodě, Jevy držel svítilnu nad hlavou a všichni společně pluli vpřed. Konečně stromy a křoviny začaly řidnout, řeka se rozšířila a po obou stranách se objevil vyšší suchý terén. Indiáni se radostně rozpovídali, a když dopluli na Xeco, přestali pádlovat. Byli zcela vyčerpaní a museli zastavit. Jevy si uvědomil, že už je také o tři hodiny víc, než když se doma obvykle ukládají k spánku. Brzy však své místo našli a přistáli. Lako začal Jevymu vyprávět, že dělá misionářce asistenta už mnoho let. Viděl už mnoho případů malárie a sám ji měl dokonce třikrát. Odhrnul Nateovi z čela a z hrudi stan a jemně se dotkl jeho čela. Má velmi vysokou horečku, řekl Jevymu, který držel svítilnu, stál při břehu v bahně a byl by se nejraději vrátil do člunu. Lako skončil vyšetření a řekl, že Nateovi nelze nijak pomoci. Horečka ustoupí sama, ale za osmačtyřicet hodin přijde další záchvat. Znepokojovaly ho však Nateho opuchlé oči, což u nemocných malárii ještě nikdy nepozoroval. Nejstarší průvodce začal s Lakem mluvit a ukazovat na ztemnělou řeku. Lako přeložil Jevymu, že je třeba držet se uprostřed řeky, nevšímat si malých odbočujících ramen, zejména těch na levé straně, a že za dvě hodiny může dorazit na Paraguay. Jevy jim všem vyjádřil bezmeznou vděčnost a vyrazil. Horečka nepolevovala. Za hodinu si Jevy znovu prohlédl Natea, jehož tvář žhnula nezmenšenou silou. Ležel skrčený jako plod v lůně, napůl při vědomí, a něco mumlal. Jevy mu vpravil do úst trochu vody a zbytkem mu ochladil tvář. Řeka Xeco se už trvale rozšířila a snadno se na ní navigovalo. Minuli nějaký dům a měli pocit, že takový už neviděli celé týdny. Mraky se prodral měsíc jako maják volající vrtošivou loď a osvětlil hladinu vody. "Slyšíte mne, Nate?" řekl polohlasně Jevy, aby ho nebylo slyšet. "Potkalo nás štěstí." A pokračoval za měsícem k Paraguayi.

32 JEvy ZAHLEDL ZA OHYBEM ŘEKY SVĚTLO. KDYŽ uslyšel klepání dieselu, hned poznal, jaký typ člunu se k nim blíží. Byla to chalana, plovoucí krabice od bot s plochým dnem, devět metrů dlouhá a dva a půl metru široká. Rozvážela náklad po Pantalanu. Jevy jich řídil celé tucty.

A poznal i jejího kapitána, který spal na pryčně, když palubní pomocník chalana zastavil. Byly už téměř tři hodiny po půlnoci. Připoutal motorový člun k boku lodi a vyskočil na palubu. Dali mu dva banány a on jim za to podal stručný přehled o své nynější práci. Palubní pomocník přinesl sladkou kávu. Mířili do Porto Indio na vojenskou základnu, kde obchodovali s vojáky. Ano, pět galonů pohonných hmot mohou postrádat, a Jevy slíbil, že jim to v Corumbá zaplatí. Žádný problém. Na řece si všichni vzájemně pomáhají.

Dostal další kávu a pár pocukrovaných oplatek. Pak se poptával po Santa Louře a Wellym. Řekl jim: "Stojí u ústí Cabixy, tam, kde bývalo staré přístaviště."

Zavrtěli hlavami. "Tam nic nebylo," řekl kapitán a palubní pomocník přisvědčil. Santa Louru znali, ale neviděli ji. Není možné, že by ji propásli.

"Musí tam být," řekl Jevy.

Snad s ní Welly zajel pár mil proti proudu po řece Cabixe a pátral po nich. Musel být starostmi celý bez sebe. Jevy mu odpustil, že se s lodí pohnul, ale nejdřív mu pořádně vynadá. Byl si jist, že tam loď musí být. Popíjel další kávu a vyprávěl jim o Nateovi a malárii. V Corumbá se šířily pověsti o vlnách malárie zachvacujících Pantanal. Takové pověsti slýchal Jevy po celý život.

Naplnili nádrž z barelu na palubě chalany. Bylo všeobecným pravidlem, že říční provoz v období dešťů byl po proudu třikrát rychlejší než obráceně. Člun s dobrým motorem mohl dojet k ústí Cabixy za čtyři hodiny, k obchodnímu středisku za deset a do Corumbá za osmáct. Se Santa Laurou, pokud ji najdou, to bude trvat déle, ale budou tam alespoň hamaky a jídlo.

Jevy měl v plánu zastavit a na Santa Louře si krátce odpočinout. Chtěl dostat Natea do postele a satelitním telefonem zavolat do Corumbá Valdirovi. Valdir zase mohl sehnat dobrého doktora, který si bude vědět rady, až dorazí domů.

Kapitán mu dal další krabici oplatek a papírový pohárek s kávou. Jevy slíbil, že je v Corumbá příští týden vyhledá.

Poděkoval jim a odvázel člun. Nate byl vzhůru, ale nemohl se pohnout. Horečka neustávala.

Káva Jevymu zrychlila tep a zahнала spánek. Hrál si s klapkou motoru, zvedal ji, dokud motor nezačal prskat, a pak ji stlačoval, dokud nezhasí. Začalo svítat, ale řeku zahalila hustá mlha.

K ústí Cabixy dorazili hodinu po rozbřesku. Po Santa Louře tam ovšem nebylo ani památky. Jevy přistál u starého přístaviště a odešel vyhledat majitele jediného blízkého domu. Byl ve stáji a dožil krávu. Upamatoval se na Jevyho a vyprávěl mu o bouři, která loď odnesla. Nejhorší bouře, jakou kdy zažil. Došlo k tomu uprostřed noci, takže toho mnoho neviděl. Vítr byl tak prudký, že se ženou a dítětem zalezli pod postele.

"Kde se potopila?"

"Nevím."

"A co se stalo s chlapcem?"

"O Wellym také nevím."

"Nemluvil jste o tom s někým? Neviděl někdo chlapce?"

Nikdo. Od té doby, co Welly zmizel v bouři, muž s nikým od řeky nemluvil. Byl tím vším dojat a s projevem soustrastí vyslovil názor, že Welly je pravděpodobně mrtev.

Nate však ožil. Horečka výrazně polevila. Když se probudil, byl bez teploty, ale měl obrovskou žízeň. Otevřel si prsty oči a viděl kolem sebe jen vodu, křoví na břehu a hospodářské stavení.

"Jevy!" řekl slabým hlasem. Hrdlo měl úplně zhrublé. Posadil se a pár minut se zkoušel rozhlédnout kolem. Nemohl zaostřit pohled. Jevy neodpověděl. Natea bolela každá část těla - svaly, klouby i krev, která mu tekla do mozku. Na krku a na hrudi ho páčila vyrážka, a když se poškrabal, pokožka popraskala a začala krváčet. Z pachu vlastního těla se mu dělalo zle.

Farmář a jeho žena doprovodili Jevyho na loď. Neměli ani kapku paliva a jejich návštěvníka to dopálilo.

"Jak se vám daří, Nate?" zeptal se Jevy, když vstoupil na loď.

"Umírám," vydechl s námahou.

Jevy mu sáhl na čelo a pak se zlehka dotkl vyrážky. "Horečka je pryč!"

"Kde to jsme?"

"V ústí Cabixy. Welly tu není. Člun se v bouři potopil."

"Šťěstí nás neopouští," řekl Nate. Zašklebil se bolestí, která mu proletěla hlavou. "A kde je Welly?"

"Nevím. Vydržíte to do Corumbá?"

"Raději bych zemřel na místě."

"Lehněte si, Nate."

Opustili břeh i farmáře s jeho ženou, kteří stáli po kotníky bahně a mávali jim. Oni jim však už nevěnovali pozornost. Nate chvíli seděl. Vítr, který mu vanul do tváře, mu dělal dobře, ale za chvíli mu už zase začalo být chladno. Roztřásl se návalem zimnice a pomalu se vsoukal pod stan. Pokusil se pomodlit za Wellyho, ale vydržel to jen pár vteřin. Nemohl prostě uvěřit, že chytil malárii.

Hark naplánoval tu bohatou pracovní přesnídávku do nejmenších podrobností. Konala se v soukromé jídelně Hay-Adamsova hotelu. Podávaly se ústřice s vejci, kaviár, losos, šampaňské a vejce mimóza. V jedenáct tam byli všichni, neformálně oblečení, a cpali se vším možným.

Ujistil je, že schůzka je mimořádně důležitá a naprosto důvěrná. Našel totiž svědka, který by pro ně mohl vyhrát celý případ.

Pozvání byli jen právníci Phelanových dětí. Phelanovy bývalé manželky poslední vůli ještě nenapadly a zdálo se, že ani nehoří přílišným nadšením se do toho zaplést. Jejich právní pozice byla velmi slabá. Soudce Wycliff naznačil jednomu z jejich právníků, že frivolní žaloby bývalých manželek nehodlá příznivě posuzovat.

Šest Phelanových dětí však poslední vůli napadlo bez ohledu na to, zda je to frivolní či nikoli. Vrhly se do rvačky se stejným úvodním prohlášením - Troy Phelan neměl dostatečnou mentální kapacitu, když svou poslední závěť podepisoval. Zúčastnit se schůzky bylo dovoleno nejvýš dvěma právníkům na jednoho dědice, popřípadě jednomu, bude-li to možné. Hark, zastupující Rexe, byl sám. Sám byl i Wally Bright, zastupující Libbigail. Yancy byl, pokud bylo známo, jediný právník zastupující Rambleho. Pak tam byl Grit, zástupce Mary Ross. Paní Langhorneová, bývalá profesorka práv, zastupovala Geenu a Codyho. Troy Junior po smrti svého otce najal a zase odkopl tři právnícké firmy. Jeho nynější právníci byli ze společnosti zaměstnávající na čtyři sta prominentních odborníků. Jmenovali se Hemba a Hamilton a představili se jako volně spojená konfederace.

Hark zavřel dveře a pozdravil účastníky. Přednesl krátký životopis Malcolma Sneada, člověka, s nímž se scházel téměř denně. "Byl s panem Phelanem třicet let," řekl chraptavě. "Možná mu i pomáhal psát jeho poslední závěť. Možná je připraven říci, že v té době byl starý pán úplný cvok."

Toto sdělení právníky překvapilo. Hark chvilku pozoroval jejich šťastné tváře a pak řekl: "Ach, ale také je možná připraven říci, že o ručně psané poslední vůli nevěděl a že pan Phelan byl v den, kdy zemřel, zcela při smyslech."

"Kolik chce?" řál hned do živého Wally Bright.

"Pět milionů dolarů. Deset procent hned, zbytek po skončení řízení."

Sneadova odměna právníky z míry nevyvedla. Na kontě toho bylo tolik, že ve skutečnosti jim jeho hladovost připadala dokonce umírněná.

"Samozřejmě, naši klienti peníze nemají," řekl Hark. "Chceme-li tedy toto svědectví koupit, pak je to na nás. Přibližně za pětadesát tisíc na dědice můžeme s panem Sneadem smluvu podepsat. Jsem přesvědčen, že podá svědectví, které může případ buď vyhrát, nebo si vynutit mimosoudní vypořádání."

Rozsah majetku přítomných v místnosti byl různý. Na jednom konci byl Wally Bright, jehož firemní účet byl přečerpaný a ještě k tomu dlužil daně. Na druhé straně spektra byla firma, v níž pracovali Hemba a Hamilton a kde partneři vydělávali víc než milion dolarů za rok.

"Doporučujete tedy, abychom platili svědkovi, který lže?" otázal se Hamilton.

"My nevíme, zda lže," odpověděl Hark. Dokázal předvídat každou otázku. "Nikdo to neví. Byl s panem Phelanem sám. Žádní svědci u toho nebyli. Pravdou bude to, co bude pan Snead chtít."

"To zní podezřele," podotkl Hemba.

"Máte lepší nápad?" zabručel Grit. Právě pořádal čtvrté plněné vejce.

Hemba a Hamilton byli právníci velké firmy, nepřivykly pouličnímu smetí a špíně. Ne že by sami nebo jejich společnost byli obrnění proti korupci, ale jejich klienty byly bohaté korporace, které užívaly lobbistů k legálnímu uplácení při získávání tučných vládních kontraktů a ukrývaly peníze na švýcarských kontech cizích despotů, vždy s pomocí svých věrných právníků. A protože ti dva právě byli právníky takové velké firmy, zcela přirozeně se dívali s opovržením na takový druh neetického jednání, jaký navrhoval Hark a omlouval Grit, Bright a jiní darmožrouti.

"Nejsem si jist, zda s tím náš klient bude souhlasit," řekl Hamilton.

"Váš klient po tom skočí," řekl Hark. Bylo téměř humorné halit TJ Phelana do etického hávu. "My ho známe líp než vy."

Otázkou je, zda vy jste ochotni to udělat."

"Navrhujete, abychom my, právníci, složili základních pět set tisíc?" zeptal se Hemba opovržlivým tónem.

"Přesně," řekl Hark.

"V tom případě se naše firma nebude na takovém plánu podílet."

"Pak je tedy třeba vaši firmu vyměnit," ozval se Grit. "Nezapomínejte, že jste v tomto měsíci již čtvrtá parta."

Troy Junior jim opravdu již pohrozil, že je vykopne. Uklidnili se tedy a poslouchali. Hark měl hlavní slovo.

"Abych zabránil potížím, které by mohl vyvolat požadavek, aby každý z nás vysolil potřebnou částku v hotovosti, našel jsem banku ochotnou půjčit na rok pět set tisíc dolarů. Vše, co potřebujeme, je šest podpisů na smlouvě o půjčce. Já jsem již podepsal."

"Já tu zatracenou věc podepíšu," řekl Bright v záchvatu mužnosti. Byl nebojáný, protože neměl co ztratit.

"Dovolte, abych se zeptal přímo," řekl Yancy. "Panu Snadovi zaplatíme předtím, než promluví. Správně?"

"Správně."

"Neměli bychom napřed slyšet jeho verzi?"

"Jeho verze vyžaduje trochu práce. To je právě na celé věci nádherné. Jeho svědectví musíme vymodelovat sami a také je strukturovat pro řízení. Nezapomínejte, že žádní jiní svědci nejsou, snad s výjimkou jedné sekretářky,"

"A kolik bude stát ona?"

"Nic. Je zahrnuta v Sneadově podílu."

Kolikrát ve své kariéře dostane člověk šanci urvat procenta z desátého největšího bohatství v zemi? A právníci se v matematice vyznají dobře. Ted' malé riziko a potom zlatý důl.

Madam Langhorneová je překvapila slovy: "Doporučím své firmě, abychom se na tom podíleli. Ale musí se to udržet v naprosté tajnosti."

"V tajnosti," opakoval Yancy. "Mohli bychom být vyškrtnutí ze seznamu advokátů, možná i obviněni. Navádět ke křivé přísaze je závažný trestný čin."

"Takhle to přece není," namítl Grit. "Nemůže jít o křivou přísahu. Pravdu definuje jen a jen Snead. Řekne-li, že pomáhal psát poslední vůli a že v té době byl starý pán cvok, kdo na světě se o to může přít? Je to brilantní. Já podepíšu."

"To znamená, že jsme čtyři," řekl Hark.

"Já rovněž podepíšu," přidal se Yancy.

Hemba a Hamilton se vykrucovali. "Budeme to muset prodiskutovat s naší firmou," řekl Hamilton.

"Máme vám připomenout, chlapci, že tohle všechno je důvěrné?" řekl Bright. Bylo to komické. Pouliční advokát z večerní školy poučuje redaktory právnické ročenky o etice.

"Ne," řekl Hemba. "Nemusíte nám to připomínat."

Hark zavolá Rexovi, aby dal vědět svému bratrovi, Troyovi Juniorovi, že se jeho noví právníci vykrucují a váhají se podílet na celé záležitosti. A Hemba s Hamiltonem budou během osmačtyřiceti hodin minulostí.

"Musíme jednat rychle," varoval je Hark. "Nevyhovíme-li požadavkům pana Sneada, je plně rozhodnut uzavřít dohodu s druhou stranou."

"O kom mluvíte?" zeptala se Lanhorneová. "Známe někoho, kdo je na druhé straně? My všichni jsme poslední vůli napadli. Někdo musí být jejím zastáncem. Kde je Rachel Laneová?"

"Určitě se skrývá," řekl Hark. "Josh mne ujistil, že ví, kde je, že jsou s ní v kontaktu a že si najme právníky, aby hájili její zájmy."

"Pro jedenáct miliard bych to udělal také," dodal Grit.

Na okamžik se zamysleli nad jedenácti miliardami, každý tuto sumu podělil v různém poměru číslem šest a pak vypočetl vlastní procentní provizi. Pět milionů pro Sneada byla přece jen rozumná částka.

Jevy s Natem se doplahočili k obchodnímu středisku krátce po poledni. Přívěsný motor těžce vynechával a docházel mu plyn. Fernando, majitel obchodu, ležel na terase v hamaku a pokoušel se uniknout pálicímu slunci. Byl to starý muž, vrásčitý říční veterán, který znal Jevyho otce.

Pomohl Jevymu dostat Natea z člunu. Horečkou opět přímo hořel. Nohy měl zcela ztuhlé a slabé. Všichni tři se pomalu šourali po úzkém přístavním můstku a po schodech na terasu. Když Natea položili do hamaku, Jevy stručně Fernandovi vylíčil události uplynulého týdne. Fernandovi na řece nic neušlo.

"Santa Loura se potopila," řekl. "Byla tu velká bouře."

"Viděl jste Wellyho?"

"Ano. Vytáhl ho z vody dobytkařský člun. Zastavili tu. A vyprávěl mi, jak se to stalo. Jsem si jist, že je v Corumbá."

Jevymu se ulevilo, když slyšel, že Welly je naživu. Ztráta lodi však byla tragickou zprávou. Santa Loura byla jednou z nejlepších lodí v Pantalanu a potopila se za jeho vedení.

Zatímco si povídali, Fernando si prohlížel Natea. Nate jejich slova sotva slyšel, natož aby jim rozuměl. Ostatně se o to ani nesnažil.

"Tohle není malárie," řekl Fernando, když prozkoumal vyrážku na Nateově krku. Jevy přistoupil k hamaku a podíval se na přítele. Vlasy měl mokré a spleené, oči opuchlé tak, že nebyl s to je ani otevřít.

"Co je to?" zeptal se.

"Malárie takovouhle vyrážku nevyvolává. To je dengue."

"Tropická horečka dengue?"

"Ano. Podobá se malárii - střídavé záchvaty horečky a zimnice, silné bolesti ve svalech a v kloubech. Přenášejí ji moskyti. A ta vyrážka nasvědčuje, že to je dengue."

"Můj otec ji jednou měl. Tehdy byl na smrt nemocný."

"Co možná nejrychleji ho musíte dostat do Corumbá."

"Mohu si půjčit váš motor?"

Fernandův člun kotvil pod vratkou budovou. Jeho závěsný motor nebyl tak zrezivělý jako Jevyho a měl o pět koňských sil víc. Začali kolem něho běhat, vyměnili motory a doplnili nádrže. Za necelou hodinu dovlekli ubohého, bezmocného Natea v hamaku zpátky po přístavním můstku do člunu a přikryli ho stanem. Byl na tom tak zle, že ani nevěděl, co se s ním děje.

Bylo už téměř půl třetí a do Corumbá bylo ještě devět až deset hodin plavby. Jevy nechal Fernandovi Valdirovo telefonní číslo. Třeba se stane, že některá loď na Paraguayi bude vybavena vysílačkou, a kdyby se Fernandovi podařilo takovou loď najít, Jevy chtěl, aby se s Valdírem spojil a podal mu zprávu.

Vyrazil na plný plyn a byl docela pyšný, že zase jednou má člun, který takovou rychlostí lehce klouzá po říční hladině. Voda za ním jen vřela.

Horečka dengue mohla být osudná. Jeho otec zápasil s oslepujícími bolestmi hlavy a horečkami téměř týden a málem jim podlehl. Oči ho tak bolely, že ho Jevyho matka ošetřovala celé dny v temné místnosti. Byl to tvrdý říční vlk, zvyklý na zranění a bolest, ale když ho Jevy slyšel naříkat jako malé dítě, měl strach, že otec umírá. Lékař k nim chodil denně na vizitu, než se mu konečně podařilo horečku zlomit.

Ted' se mohl jen dívat na Nateovy nohy, vystrčené zpod stanu. Nic víc udělat nemohl. Ksakru, přece nemůže zemřít.

33 KDYŽ SE NATE POPRVÉ PROBUDIL, NEVIDĚL. KDYŽ se probudil podruhé, byla tma. Pokusil se požádat Jevyho o trochu vody, alespoň o doušek, a snad i o kousek chleba. Ztratil však hlas. Mluvení vyžadovalo úsilí a pohyb, zejména když se snažil překřičet hukot motoru. Měl pocit, že má klouby jak zauzlované a že je přilepený k hliníkové skořápce člunu.

Vedle něho pod zapáchajícím stanem ležela Rachel a dotýkala se ho koleny, jako když spolu seděli na zemi před její chýší anebo později na odpočívadle pod stromem na říčním břehu. Opatrný, lehký dotek ženy, dychtící po nevinném tělesném kontaktu. Jedenáct let žila mezi Indiány a jejich nahota udržovala každého civilizovaného člověka v patřičné vzdálenosti. I prosté pohlazení bylo složité. Kde se jich dotknout? Kde zlehka poklepat? Jak dlouho je k sobě tisknout? A Rachel se určitě ani nedotkla žádného z mužů.

Chtěl ji políbit, byť jenom na tvář, protože zřejmě celé roky tento citový projev nezažila. Chtěl se jí zeptat: "Rachel, kdy jste se naposled líbala? Byla jste kdysi zamilovaná. Jak dalece to bylo tělesné?"

Nakonec však od těchto otázek upustil, a místo toho se bavili o lidech, které neznali. Rachel měla učitele hry na klavír, jehož dech byl tak odporný, že z něj žloutly i klávesy ze slonoviny. Nate zase měl trenéra lakrosu, který byl od pasu dolů ochrnutý, protože si při zápase poškodil páteř. Jedno děvče z jejich kostela otěhotnělo a Rachelin adoptivní otec je z kazatelný proklel. O týden později děvče spáchalo sebevraždu. Nate ztratil bratra, který trpěl leukémií.

Nate pohládl Rachel po kolenou a ji to zřejmě potěšilo. Dále však nešel. U misionářky mu to připadalo nemístné.

Byla tady, aby ho chránila před smrtí. Sama bojovala s malárií již dvakrát. Horečka stoupala a opadávala a přepadala ho tak těžká zimnice, jako by měl břicho plné ledu. Ve vlnách se dostavovalo dávení. Pak na celé hodiny všechno ustalo. Rachel ho něžně pohládila po paži a slíbila mu, že nezemře. Nate si myslel, že to říká každému pacientovi. Smrt by byla vysvobozením.

Doteky ustaly. Nate otevřel oči, natáhl se po Rachel, ale ona tam nebyla.

Jevy toto blouznění slyšel dvakrát. Pokaždé zastavil člun a odhrnul z Natea stan. Vnutil mu do úst trochu vody a mírně mu pokropil zpoceně vlasy.

"Už jsme skoro doma," říkal znovu a znovu. "Skoro."

Když se objevila první světla Corumbá, Jevymu vytryskly slzy. Tolikrát je viděl, když se vracíval z výprav do severního Pantanal, ale nikdy ho nepotěšila tolik jako tentokrát. Mrkala v dálce a Jevy je do jednoho spočítal, než se slila v silnou záři.

Bylo téměř jedenáct hodin, když vyskočil z člunu do mělké vody a dotlačil ten krám k rozbité betonové hrázi. Přístaviště bylo zcela opuštěné. Jevy vyběhl po svahu k telefonní budce.

Valdir se v pyžamu díval na televizi, kouřil poslední večerní cigaretu a své rozmrzelé ženy si nevšímal. Když zazvonil telefon, Valdir po něm v sedě bezmyšlenkovitě sáhl, ale jakmile uslyšel Jevyho hlas, vyskočil.

Když se rozběhl do ložnice, manželka se ho zeptala: "Co se stalo?"

"Jevy se vrátil," odpověděl přes rameno.

"Kdo je Jevy?"

Když vybíhal kolem ní z domu, jen řekl: "Jdu k řece." Vůbec ji to nezajímalo.

Když projížděl městem, zavolal lékaři, svému příteli, který právě vlezl do postele, a přemluvil ho ke schůzce v nemocnici. Jevy přecházel podél přístaviště a Američan seděl na skále, hlavu na kolenou. Beze slova ho vsunuli na zadní sedadlo a vyrazili tak prudce, že se za nimi rozletěl štěrky.

Valdir měl tolik otázek, že nevěděl, kterou začít. Drsná slova mohla počkat. "Kdy onemocněl?" zeptal se portugalsky.

Jevy seděl vedle, třel si oči a snažil se neusnout. Naposledy se vyspal u Indiánů.

"Nevím," řekl. "Dny ubíhaly jeden za druhým. Je to horečka dengue. Čtvrtého či pátého dne se objeví vyrážka. Myslím, že ji dostal tak přede dvěma dny. Nevím."

Hnali se středem města a ignorovali semaforey a značky. Kavárničky u chodníků byly zavřené a v ulicích byl jen slabý provoz.

"Našli jste tu ženu?"

"Našli."

"Kde?"

"Poblíž hor. Myslím, že už je to Bolívie. Den cesty na jih od Porto Indio."

"Je to na mapě?"

"Ne."

"Tak jak jste ji vlastně našli?"

Žádný Brazilec nemůže nikdy připustit, že zabloudil, a tím méně pak turistický průvodce jako Jevy. Uškodilo by to jeho sebevědomí a možná i kariéře. "Byli jsme v zaplaveném území, kde mapy nic neznamenají. Našel jsem rybáře, který nám pomohl. Co je s Wellym?"

"Welly je v pořádku, ale člun je pryč." Valdir měl víc starostí o člun než o palubního pomocníka.

"Takové bouře jsem ještě nezažil. A nás zasáhly tři."

"Co říkala ta žena?"

"Nevím. Já jsem s ní ve skutečnosti nemluvil."

"Byla překvapená, když vás viděla?"

"Nezdálo se mi. Byla celkem v pohodě. Vypadalo to, že náš přítel tamhle vzadu seji líbil."

"Jak probíhala jejich schůzka?"

"Zeptejte se jeho."

Nate je zhroutený na zadním sedadle a Jevy zřejmě nic neví, takže Valdir nenaléhal. Právníci si mohou popovídat později, hned jak toho Nate bude schopen.

Když dojeli do nemocnice, u obručníku již na ně čekal zdravotník s kolečkovým křeslem. Naložili na ně Natea a vydali se dovnitř. Vzduch byl dosud lepkavý a velmi teplý, skoro horký. Asi tučet sester a asistentů v bílých oblecích kouřilo cigarety na hlavních schodech k budově nemocnice a klidně se bavilo. Nemocnice neměla klimatizační zařízení.

Lékař, Valdirův přítel, se hned rychle pustil do práce. Papírování vyřídí zítra ráno. Projeli s Natem prázdnou halou a řadou chodeb do malé vyšetřovny, kde ho převzala ospalá sestra. S pomocí lékaře vysvlékla Natea donaha, zatímco Valdir a Jevy z rohu vyšetřovny přihlíželi. Sestra pak vzala bílé utěrky a omyla Nateovo tělo čistým lihem. Lékař si prohlížel výrážku na jeho hrudi. Začínala hned pod bradou a sahala téměř až k pasu. Jeho kůže byla kromě toho pokryta štípanci moskytů, z nichž mnohé si Nate rozškrabal do malých rudých boláků. Pak změřili teplotu, krevní tlak a puls.

Po deseti minutách lékař řekl: "Vypadá to skutečně na horečku dengue." Pak sestře rychle nadiktoval seznam různých podrobností. Sestra téměř neposlouchala, protože to nedělala poprvé. Začala Nateovi umývat vlasy.

Nate něco zamumlal, ale s přítomnými ve vyšetřovně to nemělo nic společného. Opuchlé oči měl stále zavřené a tvář zarostlou. Týden se neholil. Pravděpodobně se mu zdálo, že je doma, někde ve škarpě před barem.

"Horečka je vysoká," řekl lékař. "Blouzní. Nasadíme mu kapačku s antibiotiky a léky proti bolesti. Musí dostat hodně vody a možná později i trochu jídla."

Sestra zakryla Nateovi oči silným gázovým obvazem, který upevnila u obou uší leukoplasty. Pak našla žílu a zavedla jehlu od kapačky. Ze zásuvky vytáhla žlutou nemocniční košili a Natea oblékla.

Lékař znovu změřil teplotu. "Měla by brzy klesnout," poznamenal k sestře. "Kdyby se to nestalo, zavolejte mi domů." Ještě jednou se na pacienta podíval.

"Díky," řekl Valdir.

"Brzy ráno provedu další vyšetření," dodal lékař a odešel.

Jevy bydlel na okraji města, kde byly jen malé domky a nedlážděné ulice. Dvakrát usnul, než ho Valdir dovezl domů.

Pan Stafford byl v Londýně nakupovat starožitnosti. Telefon mnohokrát zazvonil, než ho Josh konečně zvedl. Digitální hodiny ukazovaly dvě hodiny dvacet minut po půlnoci.

"Tady je Valdir," ozval se hlas.

"Ach, ano, Valdir!" Josh si prohrábl vlasy a zamrkal. "Doufám, že máte dobré zprávy."

"Váš člověk se vrátil."

"Díky Bohu."

"Je však těžce nemocný."

"Cože? Co je mu?"

"Má horečku dengue, podobnou malárii. Přenášejí ji moskyti. Tady to není nic zvláštního."

"Myslel jsem, že ho proti všemu očkovali." Josh teď stál a v předklonu si pročesával vlasy.

"Proti dengue žádné očkování neexistuje."

"Hrozí nebezpečí smrti?"

"Ach ne. Je v nemocnici, Mám dobrého přítele, lékaře, který si ho vzal na starost. Říkal, že se z toho váš člověk brzy dostane."

"Kdy s ním budu moci mluvit?"

"Možná zítra. Má vysokou horečku a je v bezvědomí."

"Našel tu ženu?"

"Ano."

Chlapík, pomyslel si Josh. S úlevou si vydechl a sedl si na postel. Tak ona tam doopravdy je. "Dejte mi číslo do jeho pokoje."

"Tady v pokojích telefony nejsou."

"Snad je to soukromý pokoj, ne? Podívejte, Valdire, peníze tady nehrají roli. Řekněte mi, že je o něho dobře postaráno."

"Je v dobrých rukou. Ale zdejší nemocnice je trochu jiná než u vás."

"Neměl bych tam k vám zajet?"

"Jak si přejete, ale není to nutné. Nemocnici stejně změnit nemůžete. A on má dobrého doktora."

"Jak dlouho tam bude?"

"Pár dní. Ráno budeme vědět víc."

"Valdire, zavolejte mi brzy. Myslím to vážně. Musím s ním mluvit co nejdříve!"

"Ano, zavolám brzy."

Josh si došel do kuchyně pro sklenici ledové vody a pak začal neklidně přecházet po pokoji. Ve tři hodiny to vzdal, udělal si hrnek silné kávy a odešel do své kanceláře v suterénu.

Protože šlo o bohatého Američana, nemocnice nic nezanedbala. Napumpovali mu do žil nejlepší léky, které byly v lékárnách k mání. Horečka trochu klesla, pocení ustalo. Bolesti zmizely, protože je spláchl příliv nejlepších, v Americe vyrobených chemikálií. Když ho sestra se zdravotníkem odváželi dvě hodiny po příjezdu do jeho pokoje, hlasitě chrápal.

Tu noc se musel o pokoj dělit s pěti dalšími pacienty. Bylo pro něho téměř štěstí, že byl oslepený a v bezvědomí. Neviděl tedy ani otevřené rány a nezvládnutelný třas starého muže na vedlejší lůžku, ani zkroucenou mrtvou postavu na druhé straně pokoje. A necítil ani zápach výkalů.

34 AČKOLI REX PHELAN NEMĚL NA SVÉ JMÉNO ŽÁDNÝ majetek a po dosažení dospělosti žil většinou ve velmi napjatých finančních poměrech, měl talent na čísla. Byla to jedna z velmi mála věcí, které zdědil po svém otci. Byl jediným Phelanovým dědicem, který měl schopnost i trpělivost přečíst si všech šest žádostí o napadení Troyovy poslední vůle. Když skončil, bylo mu jasné, že šest právnických firem v podstatě opsalo práci těch druhých. Opravdu, některé odstavce psané právníkou hantýrkou zněly tak, jako by byly vypůjčeny z předchozí nebo následující žádosti. Šest firem bojuje tentýž boj a každá chce z koláče urvat nehorázný kus. Nastal skutečně čas pro trochu rodinné harmonie. Rex se rozhodl, že začne u bratra TJ, který je nejsnazším cílem, protože jeho právníci se pořád pokoušejí držet profesionální etiky.

Oba bratři se dohodli, že se tajně sejdou. Jejich ženy se vzájemně nenáviděly. Zabráni se tedy zbytečným neshodám, nebudou-li prostě o ničem vědět. Rex řekl Troyovi Junioru po telefonu, že nastal čas zakopat válečnou sekeru. Ekonomika to vyžaduje.

Setkali se u snídaň v předměstské palačinkové jídelně. Po pár minutách jídla a debat o fotbale přešel Rex přímo k věci. Dal si práci, aby bratrovi podrobně vysvětlil Sneadův případ. "To je ohromné," vychrlil ze sebe, "to by mohlo náš případ doslova vyhrát anebo zničit." Vyprávěl bratrovi obsah jednání právníků, jež zvolna vedlo ke slibu zajistit Sneadovo svědectví. Všichni právníci chtěli slib podepsat s výjimkou právních zástupců Troye Juniora. "Tvoji zástupci dohodu zmršili," řekl ponuře. Přitom se rozhlížel kolem sebe, jako by čekal, že u barového pultu budou nad vejci se šunkou sedět nějakí donašeči.

"Ten hajzl chce pět milionů?" zeptal se Troy Junior. Stále nemohl uvěřit vyprávění svého bratra o Sneadovi.

"Je to výhodná smlouva. Podívej, on chce prohlásit, že byl jedinou osobou, která byla u táty, když psal svou poslední vůli, a pak i cokoli jiného, co přispěje k jejímu napadení. A předem chce zálohu jen půl milionu. O zbytek ho můžeme později vždycky připravit."

Tohle Troyovi Juniorovi znělo slibně a výměna právnických firem pro něj rozhodně nebyla ničím novým. Má-li být upřímný, musí připustit, že Hembova a Hamiltonova firma je skutečně odstrašující. Čtyři sta právníků. Mramorové síně. Umění na stěnách. Někdo za jejich dobrý vkus musel zaplatit.

Rex změnil téma a řekl: "Četl jsi těch šest žádostí?"

Troy Junior rozžvýkal jahodu a zavrtěl hlavou, že ne. Nečetl dokonce ani tu, která byla předložena jeho jménem. Hembra s Hamiltonem s ním o ní diskutovali a on ji podepsal, ale byla příliš dlouhá a ve voze čekala Biff.

"Dobrá, já jsem je přečetl, pomalu a pečlivě. Jsou všechny stejné. Máme šest právnických firem, které dělají jednu a tutéž práci, všechny poslední vůli napadají. To je absurdní."

"Myslel jsem na to také," dodal Troy Junior vstřícně.

"A všech šest čeká, že zbohatnou, jestli vyhrájeme. Kolik za to tvoji hoši dostanou?"

"Kolik má dostat Hark Gettys?"

"Dvacet pět procent."

"Ti moji chtěli třicet, dohodli jsme se na dvaceti." V jeho slovech byl i krátký záblesk pýchy, že Troy Junior překonal Rexe.

"Zahrajme si trochu s čísly," pokračoval Rex. "Dejme tomu, že najmeme Sneada, ten řekne všechny patřičné věci, my dodáme naše cvokaře, bahno se hezky rozmíchá a dojde k dělení majetku. Každý dědic dostane, nevím, dejme tomu dvacet milionů. To je u tohoto stolu čtyřicet. Z toho pět dostane Hark, čtyři půjdou tvým chlapcům. To je devět, takže my dostaneme jedenatřicet."

"To беру."

"Já taky, ale když tvoje chlapce vyřadíme ze hry a spojíme se, pak Hark musí své požadavky snížit. Troyi Juniore, všechny tyhle právníky přece nepotřebujeme. Oni se jen vozí jeden druhému na hřbetě a čekají, až popadnou do spárů naše peníze."

"Já Harka Gettyse nenávidím."

"Dobrá. Budu s ním jednat já sám. Nežádám tě, abyste se spřátelili."

"Proč tedy neodpráskneme Harka a nenahradíme ho mými kluky?"

"Protože Hark našel Sneada. Protože Hark našel banku, která půjčí peníze na koupení Sneada. Protože Hark je ochotný podepsat příslušné papíry, zatímco tvoji chlapci se tváří, že jsou na to příliš nóbl. TJ, je to jen sprostý kšeft. Hark to chápe dobře."

"Připadá mi jako křivácký panchart."

"Ano, ale je to náš křivák. Spojíme-li síly, jeho zisk se sníží z pětadvaceti procent na dvacet. Podaří-li se nám připojit k tomu i Mary Ross, pak se to sníží na sedmnáct a půl. A s Libbigail na patnáct."

"Získat Libbigail se nám nepodaří."

"Ale možnost je vždycky. Jestli budeme na palubě my tři, možná poslechne."

"A co ta gorila, kterou má za manžela?" Troy Junior tuhle otázku položil s plnou vážností, ačkoli mluvil s bratrem, který se oženil se striptérkou.

"Tím se budeme zabývat, až přijde čas. Teď snižme náš podíl a pak spolu zajdeme za Mary Ross. Její právník, ten chlápek Grit, mi nepřípadá příliš bystrý."

"Opravdu nemá smysl se rvát," řekl smutně Troy Junior.

"Zbytečně by nás to stálo krvavé prachy. Přišel čas uzavřít příměří."

"Máma bude pyšná."

Vyšší terén na Xecu využívali Indiáni celá desetiletí. Tábořili tu a někdy i nocovali rybáři a zároveň tu byla zastávka, kde při plavbách po řece odpočívali. Rachel, Lako i Ten, další příslušník kmene, se tu teď choulili pod přístavkem se slaměnou střešou a čekali, až se přežene bouře. Střešou zatékalo a vítr jim hnal do tváří kapky deště z boku. Kánoi měli u nohou. Podařilo se jim vyrvat ji z Xeca po hodině hrůzoplného boje. Rachelin oděv byla zcela promočený, ještě že deštová voda byla teplá. Indiáni oblečení nebyli, kromě šňůrky kolem pasu a koženého váčku kryjícího jejich intimní partie.

Rachel kdysi měla dřevěný člun se starým motorem. Patřil Cooperovým, jejím předchůdcům. Když sehnala benzin, jezdila s člunem po řekách mezi čtyřmi osadami Ipiců. A také ji za dva dlouhé dny dovezl do Corumbá. Zpáteční cesta trvala čtyři.

Nakonec motor ztichl navždy a na nový nebyly peníze. Každým rokem, když předkládala Kmenům světa svůj skromný rozpočet, prosila o nový závěsný motor či alespoň o použitý, ale funkční. Jeden objevila v Corumbá za tři sta dolarů, ale rozpočty byly po celém světě velmi sešňerované. Její přiděly byly určeny na zásoby léků a biblickou literaturu. Neustávej v modlitbách, bylo jí řečeno, snad příští rok.

Ona to přijímala bez otázek. Kdyby Pán chtěl, aby měla nový přívěsný motor, dostala by jej. Odpovědi na otázky zda a kdy nechávala na Něm, Na ní nebylo, aby se o to starala.

Protože neměla člun, cestovala mezi osadami pěšky a téměř vždy s kulhajícím Lakem po boku. A každý rok v srpnu přesvědčila náčelníka, aby ji půjčil kánoi a poskytl průvodce na cestu k řece Paraguai. Tam čekala na nějaký dobytčářský člun nebo chalupu plující k jihu. Před dvěma roky musela čekat tři dny a spát ve stáji malé fazendy při řece. Za tři dny byla z cizinky přítelkyně a farmář i jeho žena se stali křesťany díky misionářčině poučování a modlitbám. Zítřka se u nich zastaví a počká na loď do Corumbá.

Přístavkem hučel vítr. Rachel držela za ruku Laka a společně se modlili, nikoli za vlastní bezpečnost, ale za zdraví jejich přítele Natea.

Snídani - vločky a ovoce - přinesli panu Staffordovi k jeho psacímu stolu. Odmítl opustit kancelář, a když prohlásil, že tam bude skutečně třet celý den, obě jeho sekretářky odcupkaly zrušit nejméně šest různých schůzek. V deset hodin posvačil obloženou housku a zavolał Valdirovi. Během řeči, že Valdir v kanceláři není, že je někde ve městě na nějaké schůzce. Valdir má přece mobilní telefon, proč mu nezavolá?

Jeden ze společníků mu donesl dvoustránkové pojednání o dengue, vytažené z Internetu. Řekl přitom, že musí jít k soudu, a zeptal se, zda má pan Stafford pro něho ještě nějakou lékařskou práci. Pan Stafford v tom nic vtipného neviděl.

Josh ukusoval z housky a zároveň četl pojednání. Celé bylo napsané velkými písmeny, v odsazených řádcích s palcovými okraji. Zabíralo přibližně jeden a půl strany normálního formátu. Zpráva pro Stafforda. Horečka dengue je virová infekce, běžná v tropických oblastech po celém světě. Rozšiřují ji moskyti druhu Aedes, kteří štípají převážně během dne. Prvním příznakem je pocit únavy, po němž rychle následují prudké bolesti v hlavě za očima. Pak přichází mírná horečka, která rychle stoupá, a doprovází ji pocení, nevolnost a zvracení. Jak horečka stoupá, propukají bolesti v lýtkových a bederních svaích. Kvůli krutým bolestem ve svaích a kloubech je nemoc známa také pod jménem "horečka lámající kosti". Po všech příznacích se nakonec objeví vyrážka. Horečka přibližně po dni ustupuje, ale obvykle se vrací s ještě větší intenzitou. Asi po týdnu infekce zeslábné a nebezpečí pomine. Proti této nemoci neexistuje lék ani účinná vakcína. Návrat k normálnímu stavu vyžaduje měsíc klidu a doplňování tekutin.

A to je ta mírnější varieta. Onemocnění se může rozvinout v hemoragickou horečku dengue, spojenou s vnitřním krvácením, nebo v šokový syndrom dengue, které bývají někdy smrtelné, zvláště u dětí.

Josh byl připraven poslat do Corumbá Phelanův tryskový letoun, aby Natea vyzvedl. Na palubě musí být lékař, ošetřovatelka a všechno ostatní, co může být zapotřebí.

"Volá pan Valdir," sdělila mu sekretářka vnitřním telefonem. Žádné jiné telefonické hovory nepřijímal.

Valdir telefonoval z nemocnice. "Právě jsem zjišťoval zdravotní stav pana O'Riley," řekl pomalu a přesně. "Je v pořádku, ale právě není plně při vědomí."

"Může mluvit?"

"Ne. Zatím ne. Dávají mu léky proti bolestem."

"Má dobrého lékaře?"

"Nejlepšího. Je to můj přítel. Je právě u něho."

"Zeptejte se ho, kdy bude pan O'Riley schopen odletět domů. Pošlu do Corumbá soukromý tryskáč s lékařem."

V pozadí zazněl nějaký rozhovor. Valdir podal zprávu: "Moc brzy to nepůjde. Po opuštění nemocnice musí mít naprostý klid."

"Kdy bude z nemocnice propuštěn?"

Další rozhovor. "Lékař to dosud nemůže říci."

Josh potřásl hlavou a odhodil zbytek obložené housky do odpadkového koše. "Řekl jste něco panu O'Rileyovi?" zavrčel na Valdira.

"Ne. Myslím, že spí."

"Poslyšte, pane Valdire, je velmi důležité, abych s ním mluvil co nejdříve, ano?"

"Já to chápu, ale musíte být trpělivý."

"Já nejsem trpělivý člověk."

"Rozumím tomu, ale musíte se o to pokusit."

"Zavolejte mi dnes odpoledne."

Josh praštil telefonem a začal chodit po kanceláři. Nebylo od něho moudré, že poslal Natea, tak křehkého a slabého, do nebezpečí tropů. Důvodem byla vhodná příležitost poslat ho na pár týdnů pryč a přidělit mu někde nějakou práci, dokud firma nedá do pořádku všechny zmatky, které nadělal.

Kromě Natea byli ve firmě ještě čtyři méně významní společníci, které Josh vybral, najal, mentoroval a naslouchal některým jejich názorům o záležitostech řízení firmy. Jedním z nich byl Tip, jehož hlas jako jediný Natea podporoval. Ostatní tři chtěli, aby odešel.

Nateova sekretářka byla přeložena, jeho kancelář byla později zapůjčena budoucímu společníkovi a celkem to vypadalo, že se v ní usídli natrvalo.

Pokud chudáka Natea neskosí dengue, čeká na něho berní správa.

Uprostřed dne se kapačka potichu vyprázdnila, ale nikdo si toho nevšiml. O několik hodin později se Nate probudil. V hlavě měl jasno a klid, horečka zmizela. Byl sice dosud ztuhlý, ale nepotil se. Cítil na očích těžký gázový obvaz i leukoplast, kterou byl upevněn. Po chvilce přemýšlení se rozhodl, že se zkusí rozhlédnout kolem sebe. Levou ruku měl připojenou ke kapačce, takže začal potukávat po náplasti prsty pravé ruky. Slyšel hlasy v sousedním pokoji a kroky po tvrdé podlaze. Na chodbě něco dělali nějakí lidé. Poblíž Natea někdo naříkal hlubokým, vytrvalým a bolestným hlasem. Pomalu si odloupával náplast z pokožky i z vlasů a nadával tomu, kdo mu ji tam přilepil. Podařilo se mu posunout obvaz na stranu, takže mu visel jen přes levé oko. Prvním obrazem, který se jeho pohledu zjevil, byla prýskající barva nevýrazného žlutého odstínu na stěně přímo nad ním. Světla nesvítila a do pokoje pronikaly oknem sluneční paprsky. Malba byla popraskaná i na stropě a velké černé pukliny byly povlečené pavučinami a prachem. Uprostřed visel ze stropu rozhrkaný ventilátor, který se v otáčkách viklal.

Nateovu pozornost upoutaly dvě staré, sukovité a sevrklé nohy, trčící do vzduchu a pokryté na chodidlech ranami a otlaky. Teprve když trochu zvedl hlavu, zjistil, že patří malému sevrklému muži, jehož postel se téměř dotýkala jeho lůžka. Vypadal jako mrtvý.

Ode zdi poblíž okna se ozýval nárek. Naříkající chudák byl malý a silně vrásčitý. Seděl uprostřed postele, paže i nohy propletené, a v tranzu prožíval své utrpení. Místnost byla prostoupena pachy staré moče, lidských výkalů a silných antiseptických prostředků, což dohromady vytvářelo odporný, nesnesitelný odér. Venku v chodbě se rozléhal smích sester. Barva se odloupávala na všech zdech. Kromě Nateova lůžka stálo v místnosti pět postelí na kolečkách, umožňujících odvoz nehybných nemocných. Parkovaly tu bez ladu a skladu.

Třetí Nateův soused na pokoji ležel u dveří. Byl nahý a jeho tělo, pokryté otevřenými rudými boláky, bylo jen zčásti zakryto vlhkou plenou. Také vypadal jako mrtvý a Nate pevně doufal, že pro jeho vlastní dobro tomu tak skutečně je. Neviděl žádný knoflík, který by se dal stisknout, žádnou nouzovou šňůru či interní telefon, jímž by bylo možné přivolat pomoc. Dalo se pouze křičet, ale to zase mohlo probudit mrtvé. Ta stvoření by mohla vstát a provést vizitu sama. Chtělo se mu utéci, švihnout nohama z postele na podlahu, vytáhnout si z paže jehlu a prchnout na svobodu. Na ulici by mohl využít různých možností. Jistě tam nebude tolik nemocí jako tady. Kterékoli místo bude lepší nežli tohle oddělení malomocných. Jeho nohy však byly jako cihly. Pokoušel se je vši silou zvednout, jednu po druhé, ale sotva jimi pohnul.

Hlava mu klesla na polštář, oči se mu zavřely a chtělo se mu plakat. Jsem v nemocnici v zemi třetího světa, říkal si znovu a znovu. A to jsem opustil Walnut Hill, za tisíc dolarů denně, kde všude bylo ke stisknutí plno knoflíků, koberce, sprchy a terapeuti, co přiběhli na moje jediné kývnutí či zavolání.

Muž s boláky začal chrčít a Nate zabořil hlavu ještě hlouběji do polštáře. Pak vzal opatrně gázový obvaz, natáhl si jej přes obě oči a přilepil náplast ještě pevněji, než byl přilepený předtím.

35 SNEAD PŘINESL NA SCHŮZKU SMLOUVU, KTEROU sepsal sám bez pomoci právníka. Hark si ji přečetl a musel připustit, že to není špatný návrh. Titul smlouvy zněl "Smlouva na využití služeb odborného svědka". Experti předkládají názory. Snead se bude sice věnovat především faktům, ale Harka příliš nezajímalo, co vlastně smlouva říká. Podepsal ji a odevzdal Sneadovi potvrzený šek na půl milionu. Snead jej opatrně převzal, prostudoval každé slovo, pak jej složil a zastrčil do kapsy kabátu. "Tak kde začneme?" zeptal se s úsměvem.

Museli toho zvládnout hodně. A ostatní právníci Phelanů chtěli být u toho. Hark měl čas pouze na úvod. Řekl:

"Můžete jen tak obecně popsat, v jakém duševním rozpoložení se starý pán nacházel ráno před svou smrtí?"

Snead pokrčil rameny, začal přešlapovat a mračit se, jako by hluboce přemýšlel. Skutečně chtěl říkat jen pravdivé věci. Měl pocit, že teď záleží jen na něm, zda dostane další čtyři a půl milionu dolarů. "Byl zcela vyšínutý," řekl a jeho slova

zůstala viset ve vzduchu. Čekal na jejich schválení.

Hark přikývl. Dosud to bylo dobré. "Bylo to nějak neobvyklé?"

"Nebylo. Ve svých posledních dnech byl už málokdy při smyslech."

"Kolik času jste s ním trávil?"

"Zhruba tak dvacet hodin denně."

"Kde jste spával?"

"Měl jsem vlastní pokoj na stejné chodbě jako on, ale on měl ke mně spojení bzučákem. Byl jsem v pohotovosti dnem i nocí. Někdy se v noci budil a chtěl šťávu nebo léky. Stiskl prostě knoflík, u mě se ozval bzučák a já jsem mu přinesl, co si přál."

"Kdo s ním žil ještě?"

"Nikdo."

"Kdo s ním ještě trávil čas?"

"Snad Nicoletta, jeho sekretářka. Líbila se mu."

"Měl s ní sexuální styk?"

"Pomůže to naší věci?"

"Ano."

"Souložili jako králíci."

Hark se neubrnil úsměvu. Tvrzení, že Troy běhal za svou poslední sekretářkou, nikoho nepřekvapí.

Netrvalo dlouho a oba našli společnou melodii, kterou měli zpívat. "Podívejte, pane Sneade, to je právě to, co chceme. Potřebujeme různé narážky, malé výstřednosti, výraznější uklouznutí, podivné výroky a činy, které ve svém celku každého přesvědčí, že mu to nemyslelo normálně. Máte čas. Sedněte si a začněte psát. Dávejte to po kouscích dohromady. Zda se stýkal s Nicolettou, zda to byly styky sexuální, zda jste slyšel, co o tom říkala ona."

"Nicoletta řekne všechno, co potřebujeme."

"Dobrá. Pak si promyslete, zda v tom nejsou nějaké mezery, jichž by ostatní právníci mohli využít. Vaše výpovědi na sebe musí logicky navazovat."

"Neexistuje nikdo, kdo by je mohl popřít."

"Nikdo? Třebas řidič limuzíny, služka, bývalá milenka či jiná sekretářka?"

"Tihle lidé samozřejmě existovali, ale kromě pana Phelana a mne nebydlel nikdo ve čtrnáctém poschodí. On byl velmi samotářský a úplně bláznivý."

"Jak je potom možné, že se tak dobře choval před těmi třemi psychiatry?"

Nad tím se Snead na okamžik zamyslel, chyběla mu však představivost. Po chvilce se zeptal: "Co si o tom myslíte vy?"

"Soudil bych, že pan Phelan věděl, že zkouška bude obtížná, protože si byl vědom, že mentálně upadá. Proto vás požádal, abyste připravil seznam předpokládaných otázek. Strávil jste s panem Pheanem celé ráno a probírali jste spolu tak prosté věci, jako tehdejší datum, které si nemohl pořádně vybavit, jména dětí, která zcela zapomněl, místa, kde studovaly, s kým uzavřely manželství a tak dále. Pak jste probrali odpovědi na otázky týkající se jeho zdravotního stavu. Myslím bych dále, že pak, když jste s ním zopakoval tyto základní věci, jste spolu nejméně dvě hodiny probírali jeho majetkové poměry, strukturu Phelan Group, společností, které vlastnil, investic, které realizoval, konečných cen některých akcí. Pokud šlo o finanční zprávy, pan Phelan se na vás stále víc spoléhal, takže se vám tyto věci staly běžné. Pro starého pána to bylo únavné, ale vy jste byl rozhodnutý udržet ho bystrého až do okamžiku, kdy jste ho v kolečkovém křesle dovezl ke zkoušce. Zní to přirozeně?"

Sneadovi se to ohromně líbilo. Naplnila ho úcta k právníkově schopnosti vytvořit na místě tolik lží. "Ano, ano, to je ono! Přesně takhle pan Phelan psychiatry obalamutil!"

"Tak to zpracujte, pane Sneade. Čím lépe svá tvrzení propracujete, tím lepší bude vaše svědectví. Právníci druhé strany přijdou na řadu až po vás. Napadnou vaše svědectví a nazvou vás lhářem, takže musíte být připraven. Všechno si napište, abyste měl vždycky po ruce záznam toho, co řeknete, a nemohl se splést."

"To se mi líbí."

"Data, doby, místa, události, výstřednosti. Všechno, pane Sneade. A totéž u Nicoletty. Přiměřte jí, aby si to napsala."

"Ona moc dobře psát nedovede."

"Pomozte jí. Všechno záleží jen na vás, pane Sneade. Jestli chcete zbytek těch peněz, musíte si je zasloužit."

"Kolik na to mám času?"

"My, to znamená ostatní právníci a já, bychom vás rádi natočili na video za pár dní. Budeme naslouchat vaší výpovědi, podněcovat vás otázkami a pak pozorovat váš výkon. Určitě budeme muset některé věci změnit, ale pojedeme společně a možná pořídíme několik videozáznamů. Až bude všechno dokonalé, budete připraven na svou výpověď před soudem."

Snead pak rychle odešel. Chtěl si vyzvednout peníze a koupit nové auto. Také Nicoletta jedno potřebovala.

Zdravotník, který měl noční službu, si při svých pochůzkách všiml, že kapačka je prázdná. Rukou psaná instrukce na vaku prikazovala, že přísun tekutin nesmí být přerušen. Vzal jej tedy do laboratoře, kde zdravotní sestra na částečný úvazek, studentka-brigádnice, namíchala příslušný roztok a pytel zase odevzdala zdravotníkovi. Po nemocnici už se rozneslo, že tam leží bohatý americký pacient.

Léky, které už nepotřeboval, spícího Natea posílily.

Když ho před snídaní našel Jevy, byl už napůl vzhůru. Oči však měl dosud zakryté, protože dával přednost tmě. "Je tady Welly," zašeptal Jevy.

Službu konající sestra pomohla Jevymu vyvézt lůžko z pokoje do haly a na malý dvorek, kam svítilo slunce. Sestra

otočila klikou a polovina lůžka se zvedla. Sejmula Nateovi z očí obvaz a náplast a Nate se ani nepohnul. Pomalu otevřel oči a snažil se je zaostřit. Jevy, stojící těsně vedle lůžka, řekl: "Ten otok už zmizel."

"Ahoj, Nate," řekl Welly, který se nakláněl z druhé strany. Sestra odešla.

"Ahoj, Welly," opětoval pozdrav Nate. Promluvil pomalu hlubokým, ochraptělým hlasem. Cítil se velmi slabý, ale byl šťastný. Dobře si pamatoval, jak mu bývalo, kdykoli se probral z alkoholického deliria.

Jevy ho pohládl po čele a řekl: "Horečka také zmizela." Oba Brazilci se na sebe usmáli. Ulevilo se jim, že během výpravy do Pantanalu nezavinili Američanovu smrt.

"Co se vám stalo, Welly?" otázal se Nate. Pokoušel se vyslovovat pečlivě, aby nemluvil jako opilec. Jevy otázku přeložil do portugalského. Welly okamžitě ožil a začal dlouze vyprávět o bouři a o potopení Santa Loury. Jevy ho vždy po půl minutě přerušil a překládal. Nate poslouchal a snažil se udržet oči otevřené. Chvilkami se znovu propadal do spánku, ale vždy se zase vzpomínal.

Za chvíli přišel Valdir. Srdečně pozdravil Natea a byl potěšen, že už sedí na posteli a vypadá lépe. Vytáhl mobilní telefon, vyťukal čísla a řekl: "Musíte promluvit s panem Staffordem. Má o vás strach."

"Nejsem si jistý, zda..." Nate nedopověděl, neboť ho přemohl spánek.

"No tak, zkuste se posadit, pan Stafford je na lince," řekl Valdir, podal mu telefon a podržel polštář. Nate telefon vzal a řekl do mluvítko: "Ahoj."

"Nate!" přišla odpověď. "Jste to vy?"

"Joshi."

"Nate, řekněte mi, že neumřete, vidíte, že ne? Prosím, řekněte mi to."

"Nejsem si tím moc jistý," odpověděl Nate. Valdir lehce přitlačil telefon Nateovi k hlavě a pomáhal mu jej pevně držet.

"Mluvte hlasitěji," zašeptal. Jevy a Welly od lůžka trochu odstoupili.

"Nate, našel jste Rachel Laneovou?" vykřikl Josh úzkostlivě do telefonu.

Nate chvíli sbíral síly. Úporně se mračil a snažil se soustředit. "Ne," řekl konečně.

"Cože?"

"Nejmenuje se Rachel Laneová."

"Co je to za nesmysl?"

Nate se znovu na vteřinu hluboce zamyslel, ale zachvátila ho mdloba. Trochu se na lůžku sesunul, ale stále se snažil vzpomenout si na její jméno. Možná že mu ani své nové příjmení neřekla. "Já nevím," zamumlal a sotva přitom pohnul rty. Valdir stiskl pevněji telefon.

"Nate, mluvte se mnou! Našel jste tu správnou ženu?"

"Ale ano! Všechno je tu v pořádku, Joshi. Klid."

"Co je s tou ženou?"

"Je roztomilá."

Josh chvíli váhal, ale pak už se neudržel: "To je hezké, Nate, ale podepsala ty papíry?"

"Nemohu si vzpomenout na její jméno."

"Podepsala ty papíry?"

Nastala dlouhá pauza. Nateovi klesla brada na hrud', jako by byl podnapilý. Valdir ho šťouchl do ruky a pokusil se zvednout mu hlavu s telefonem. "Opravdu se mi líbila," zabrebtal náhle Nate. "A moc!"

"Nate, jste zfetovaný, co? Dávají vám utišující prostředky proti bolesti, správně?"

"Jo."

"Podívejte, Nate, zavolejte mi večer, až budete mít jasnou hlavu, ano?"

"Nemám telefon."

"Použijte Valdirův. Zavolejte mi, Nate, snažně vás prosím."

Nateovi opět klesla hlava a zavřel oči. "Požádal jsem ji, aby se za mne provdala," řekl do telefonu a pak mu brada klesla definitivně.

Valdir vzal telefon, odešel s ním do rohu a pokoušel se popsat Joshovi Nateovu situaci.

"Neměl bych tam k vám přijet?" nabídl Josh již potřetí či počtvrté.

"Není to nutné. Buďte trpělivý, prosím."

"To vaše nabádání k trpělivosti mne už unavuje."

"Chápu vás."

"Dejte ho do pořádku, Valdire."

"Má se dobře."

"Ne, nemá. Zavolejte mi později."

Tip Durban zastihl Joshe, jak stojí u okna své kanceláře a hledí na budovy na druhé straně. Zavřel dveře, sedl si a zeptal se: "Co říkal?"

Josh se ani nepohnul a stále hleděl oknem ven. "Řekl, že ji našel, že je roztomilá a že ji požádal, aby si ho vzala." V jeho hlase nebylo ani stopy po humoru.

Tip na tom rovněž nic humorného neshledával. Pokud šlo o ženy, Nate nebyl příliš vybíravý, zvláště po obou svých rozvodech. "Jak je mu?"

"Bolesti nemá, je napumpovaný utišovacími prostředky, zpola při vědomí. Valdir říkal, že horečka minula a že vypadá mnohem líp."

"Smrt mu tedy nehrozí."

"Zdá se, že ne."

Durban se uchichtl. "To je prostě náš kluk Nate. Nikdy nepotkal žádnou sukni, která by se mu nelíbila."
Když se Josh konečně otočil, vypadal velmi pobavený. "To je úžasné," řekl. "Nate je po bankrotu. Jí je jen dvaadváct a pravděpodobně celá léta neviděla bílého chlapa."
"Nateovi by to bylo jedno, i kdyby byla škaredá jak noc. Stejně se patrně stane nejbohatší ženou na světě."
"Když teď o tom přemýšlím, vůbec mě to nepřekvapuje. Dokonce si myslím, že jsem udělal dobře, když jsem ho do toho dobrodružství poslal. Ani ve snu mě však nenapadlo, že by se mohl pokoušet svést misionářku."
"Myslíte, že po ní vyjel?"
"Kdo ví, co spolu v džungli dělali."
"Já o tom pochybuji," podotkl Tip po chvilce. "Známe sice Natea, ale ji ne. A k něčemu takovému jsou přece jen zapotřebí dva."
Josh seděl na okraji stolu, dosud pobavený, a šklebil se na podlahu. "Máte pravdu. Nejsem si jistý, že by Natea chtěla. Přece jen toho má na krku dost."
"Podepsala ty papíry?"
"Tak daleko jsme se nedostali. Jsem si jistý, že podepsala, jinak by odtamtud přece neodjel."
"Kdy se vrátí domů?"
"Jakmile bude schopen cesty."
"Nebudte si tím tak jistý. Jestli mu jde o jedenáct miliard, třeba se tam bude chtít chvíli zdržet."

36 LÉKAŘ NAŠEL SVÉHO PACIENTA, JAK SEDÍ NA posteli ve stínu na dvoře a chrápe s pusou otevřenou a hlavou skloněnou na stranu. Obvaz z očí byl odstraněn. Jeho přítel z řeky dřímá vedle na zemi. Doktor překontroloval kapačku a přívod léků zastavil. Dotkl se Nateova čela. Po horečce nebylo ani stopy.
"Senhor O'Riley!" řekl hlasitě, když poklepal pacienta po rameni. Jevy byl okamžitě na nohou. Lékař nemluvil anglicky. Chtěl, aby se Nate vrátil do svého pokoje, ale když to Jevy Nateovi přeložil, bylo lékařovo přání odmítnuto. Nate naléhavě žádal Jevyho a Jevy prosil doktora. Jevy také viděl jiné pacienty, otevřené rány, záchvaty a lidi umírající přímo na chodbě a sliboval doktorovi, že bude se svým přítelem sedět tady ve stínu až do setmění. Doktor se smíloval. Ve skutečnosti mu to bylo jedno.
Na druhé straně dvora bylo malé izolované oddělení obehnané silnými černými mřížemi zapuštěnými do cementu. Z oddělení občas vycházeli pacienti a mezi mřížemi civěli do dvora. Nemohli uprchnout. Pozdě odpoledne se tam objevil křikloun, jehož urážela Nateova a Jevyho přítomnost na protější straně dvora. Měl hnědou skvrnitou kůži a rudě skvrnité vlasy. Vypadal bláznivě a skutečně to blázen byl. Chytil se dvou stojek mříže, prostrčil mezi nimi hlavu a začal ječet. Jeho pronikavý hlas se rozléhal celým dvorem a přilehlými chodbami.
"Co říká?" otázal se Nate. Šilencovo řvání ho vyburcovalo a pomohlo mu pročistit hlavu.
"Nerozumím mu ani slovo. Je šílený."
"A to mne drží v nemocnici společně se šilenci?"
"Ano. Lituji, je to malé město."
Řvání sílilo. Z bezpečné strany se k šilenci přiblížila ošetřovatelka a okřikla ho, aby byl ticho. On zaječel a zuřivě se k ní rozběhl, takže raději utekla. A znovu si vzal na mušku Jevyho a Natea. Opět se chytil mříží tak pevně, že mu zbělely klouby, a začal zuřivě poskakovat.
"Chudák," řekl Nate.
Řev se změnil v ječení. Po pár minutách nepřetržitého všiskotu se za šilencem objevil ošetřovatel a pokusil se ho odvést. Šílený muž však odejít nechtěl a došlo ke krátké rvačce. Před přihlížejícími svědky se zdravotník choval šetrně, ale nekompromisně. Bláznovy ruce však byly jako přilepené k mřížovým stojkám a nedaly se odtrhnout. Zdravotník tedy bláznem zezadu trhl tak silně, že ten bolestí přímo zavyl. Nakonec to ošetřovatel vzdal a zmizel. Křikloun si stáhl kalhoty a s hlasitým smíchem začal čurat mřížemi na dvůr směrem k Jevymu a Nateovi, kteří ovšem byli mimo dosah. Protože se však přitom pustil mříží, zdravotník se objevil znovu, cvičeným pohybem mu zezadu nasadil nelsona a odvedl ho pryč. Blázen zmizel z dohledu a ječení ustalo.
Tím drama dnešního dne skončilo a na dvoře se opět rozhostil klid. Nate řekl: "Jevy, vezměte mne odtud pryč."
"Co tím myslíte?"
"Dostaňte mne odtud. Cítím se už dobře. Horečka zmizela a síla se mi vrátila. Pojd'me."
"Nemůžeme odejít z nemocnice, dokud vás lékař nepustí. A máte přece tohle..." dodal a ukázal na kapačku zavedenou do Nateova předloktí.
"To nevadí," řekl rychle Nate, vytáhl si jehlu a trhnutím odlepil trubičku od kůže. "Jevy, sežeňte mi nějaké šaty. Já se odhlašuji."
"Neznáte dengue. Můj otec ji měl."
"Je to pryč, cítím to."
"Ne, není. Horečka se vrátí a bude horší, mnohem horší."
"Tomu nevěřím. Jevy, vezměte mě do hotelu, prosím. Bude mi tam dobře. Zaplatím vám, abyste zůstal se mnou. Vráti-li se horečka, mohu brát prášky. Prosím, Jevy."
Jevy stál u nohou postele a rozhlížel se kolem, jako by někdo mohl rozumět anglicky. "Nevím," řekl váhavě. Nebyla to zase tak špatná myšlenka.
"Jestli mi seženete nějaké šaty a dopravíte mě do hotelu, dám vám dvě stě dolarů. A za hlídání vám budu platit padesát dolarů za den, dokud nebudu úplně v pořádku."
"Tady nejde o peníze, Nate. Jsem váš přítel."

"A já jsem zase váš přítel, Jevy. A přítel příteli pomáhá. Já se do toho pokoje nemohu vrátit. Sám jste tam viděl ty ubohé nemocné lidi. Všichni hníjí, čurají jeden po druhém a umírají. Smrdí výkaly. Sestry se o nic nestarají, doktoři nevyšetřují. A přímo naproti je blázinec. Prosím vás, Jevy, dostaňte mne odtud. Dobře vám zaplatím."

"Vaše peníze šly ke dnu se Santa Lourou."

To Natea zarazilo. Dosud na Santa Louru a na své věci - šatstvo, peníze, pas a kufřík se všemi přístroji a papíry, které mu nabalil Josh - ani nepomyslel. Potom, co opustil Rachel, měl jen pár jasných okamžiků, během nichž myslel na život či smrt, nikoli však na hmotné věci či majetek. "Mohu dostat spousty peněz, Jevy. Pošlou mi je telegraficky ze Států. Prosím, pomozte mi."

Jevy věděl, že dengue bývá zřídka smrtelná. Nateův záchvat se zřejmě již dostal pod kontrolu, ačkoli se přival horečky bude určitě ještě opakovat. Nikdo by mu nemohl vyčítat, že chce utéci z nemocnice. "Dobře," řekl a znovu se rozhlédl kolem. Nikdo nablízku nebyl. "Vrátím se za pár minut."

Nate zavřel oči a přemítal o ztrátě pasu. A neměl žádnou hotovost, ani šesták, žádné šaty, ba ani zubní kartáček, o satelitním nebo běžném mobilním telefonu či telefonní kartě ani nemluvě. Mohl očekávat, že z trosek bankrotu zachrání vůz koupený na leasing, šatstvo, skromný nábytek a peníze uložené v penzijním fondu. Víc nic. Nájemní smlouva na jeho malý byt v Georgetownu byla vypovězena během poslední rehabilitační léčby. Kdyby se vrátil do Států, nebylo tam místa, kam by se uchýlil. O některé z jeho rodin nemohlo být ani řeči. Jeho dvě starší děti už se mu odcizily a neměly o něho zájem. Dva školáky z druhého manželství jejich matka odvezla někam daleko. V posledních šesti měsících je neviděl a trochu si na ně vzpomněl teprve o Vánocích.

Kolem svých čtyřicátých narozenin přispěl k desetimilionovému rozsudku nad lékařem, kterému se nepodařilo diagnostikovat rakovinu. Byl to nejdražší rozsudek v jeho právnícké kariéře. Po dvou letech, po zamítnutí odvolání, jeho firma na poplatcích obdržela čtyři miliony dolarů. Nateův bonus v tom roce činil jeden a půl milionu. Na pár měsíců se stal milionářem, dokud si nekoupil nový dům. Měl na všechno, na kožešiny, diamanty, auta, cestování i na nějaké problematické investice. Pak se začal scházet s vysokoškolskou studentkou, která propadla kokainu, a zeď praskla. Tvrdě zkolaboval a dva měsíce byl pod zámkem. Jeho druhá žena odešla i s penězi, pak se sice nakrátko vrátila, ovšem bez nich.

Býval milionářem a nyní si představoval, jak asi vypadá při pohledu ze střechy nemocničního dvora - nemocný, osamělý, zlomený, trestně stíhaný, vyděšený z myšlenky na návrat domů, protože mu tam hrozí další pokušení. Jeho výprava za nalezení Rachel ho udržovala jakžtakž soustředěného. Cítil vzrušení z lovu. Teď však už bylo po všem, znovu seděl rozplácly na zadku a myslel na Sergia, rehabilitaci, odvykání a všechny potíže, které ho čekají. Tma začala znovu houstnout.

Nemůže přece strávit zbytek života plavbami v chalanách s Jevym a Wellym nahoru a dolů po Paraguayi, daleko od flámů, drog a žen, nemluvě o těch potížích s berním úřadem. Musí se vrátit. Musí se tomu všemu postavit.

Pronikavé zavěštění ho vytrhlo z denního snění. Rudovlasý křikloun byl zpátky.

Jevy zavezl lůžko pod verandu a pak po chodbě vedoucí k hlavnímu vchodu do nemocnice. Zastavil u šatny pro vrátného a pomohl pacientovi slézt z postele. Nate byl slabý a nedokázal udržet rovnováhu, ale byl rozhodnutý uprchnout. V šatně ze sebe strhal nemocniční košili a natáhl si pytlavé fotbalistické trenýrky, červené tričko, obyčejné gumové sandály, džínovou čepici a plastikové černé brýle. Ačkoli vypadal jako Brazilec, ani trochu se tak necítil. Jevy za tohle vybavení příliš mnoho neutratil. Nate si právě nasazoval čepici, když z ničeho nic omdlel.

Jevy slyšel, jak padl na dveře šatny. Rychle je otevřel a uviděl ho zhrouceného mezi vědry a mopy, které se válely kolem. Popadl ho pod ramena a zatáhl zpátky k lůžku. Pak ho na ně převalil a přikryl prostěradlem.

Nate otevřel oči a zeptal se: "Co se stalo?"

"Omdlel jste," přišla odpověď. Lůžko se pohybovalo a Jevy byl za ním. Potkali dvě sestry, které si jich zřejmě nevšimly.

"Tohle není dobrý nápad," řekl Jevy.

"Jen běžte dál."

Zastavili blízko vstupní haly. Nate se vyhrabal z lůžka, a ačkoli na něho znovu šly mdloby, kráčel dál. Jevy ho pevnou rukou vzal za ramena a pomáhal mu udržet rovnováhu. "Jen zvolna," stále opakoval Jevy. "Hezky pomalu."

Recepční za přijímacím pultem na ně ani nepohlédli, nemocní lidé se jim do cesty nepřipletli, sestry a zdravotníci, kouřící na vstupních schodech, si jich vůbec nevšimli. Pálící slunce Natea přímo udeřilo, takže se celou vahou opřel o Jevyho. Přešli ulici k místu, kde parkoval Jevyho velký ford.

Na první křižovatce jen o vlasek unikli smrti. "Prosím, můžete jet pomaleji?" vzdychl Nate. Potil se a zvedal se mu žaludek.

"Promiňte," omluvil se Jevy a těžký vůz značně zpomalil. Se šarmem a slibem budoucí odměny Jevy vymámil z mladého děvčete u recepčního pultu Hotelu Palace dvoulůžkový pokoj. "Můj přítel je nemocný," pošeptal jí a kývl hlavou směrem k Nateovi, který opravdu vypadal dost špatně. Jevy nechtěl, aby u hezké ženy vzbudili nějaké podezření. Neměli totiž žádná zavazadla.

V pokoji se Nate zhroutil na postel. Krátký útěk ho nesmírně unavil. Jevy zapnul televizor a vyhledal reprízu fotbalového zápasu, ale po pěti minutách ho to otrávil. Odešel z pokoje pokračovat ve flirtování.

Nate se dvakrát pokusil dostat telefonem mezinárodní ústřednu. Měl vágní dojem, že předtím mluvil po telefonu s Joshem a že se od něho čeká, že zavolá znovu. Na druhý pokus se ozval silný hlas, ovšem v portugalsčině. Když se operátorka pokusila mluvit anglicky, domníval se, že zachytil slova "telefonní karta". Zavěsil tedy a šel spát.

Lékař volal Valdírovi a Valdir nejprve našel Jevyho dodávku parkovat na ulici u Hotelu Palace a pak Jevyho samotného v bazénu srkat pivo.

Sedl si do dřepu na okraji bazénu a zeptal se: "Kde je pan O'Riley?" Jeho podrážděnost byla zřejmá.

"Nahoře ve svém pokoji." odpověděl Jevy a znovu si lokl.

"Proč je tu?"

"Protože chtěl opustit nemocnici. Zazlíváte mu to?"

Valdir prodělal jedinou operaci v Campo Grande, čtyři hodiny odtud. Nikdo, kdo je při penězích, by dobrovolně nepodstoupil totéž v nemocnici v Corumbá. "Jak je mu?"

"Myslím, že dobře."

"Zůstaňte u něho."

"Já už pro vás nepracuji, pane Valdire."

"Ano, ale je tu ještě ta záležitost s člunem."

"Já ji vyřešit nemohu. Já jsem ho nepotopil. Způsobila to bouře. Co chcete, abych udělal?"

"Chci, abyste hlídal pana O'Rileye."

"Potřebuje peníze. Můžete zařídít, aby mu je poslali telegraficky?"

"Domnívám se, že mohu."

"A potřebuje pas. Přišel o všechno."

"Hlídejte ho, já se postarám o detaily."

Během noci se pomalu vrátila horečka, zahřála Nateovi ve spánku tváře a připravila organismus na příchod pohromy. Její vizitkou byl pruh malých kapek potu, dokonale seřazených nad obočím, pak pot ve vlasech, který stékal na polštář. Začínala vřít, zatímco spal, dusila se a připravovala k výbuchu. Vysílala tělem otřesy, slabé vlny zimnice, ale byla unavená, protože jí stálo v cestě tolik zbytkových léků, které udržovaly tělo ve spánku. Vytvářela tlak za očima, takže když je Nate otevřel, chtělo se mu křičet bolestí. A odváděla mu z úst tekutiny.

Nate nakonec zasténal. Cítil ve svalch zuřivé bušení sbíječky. Když otevřel oči, čekala na něho smrt. Koupal se v potu, tváře mu hořely a kolena i lokty se bolestí ohýbaly. "Jevy," zašeptal. "Jevy!"

Jevy stiskl vypínač stolní lampy mezi nimi a Nate zasténal ještě hlasitěji. "Zhasni to!" zamumlal. Jevy běžel do koupelny a našel tam zdroj nepřímého osvětlení. Protože to očekával, předem koupil lahvovanou vodu, led, aspirin, běžné léky proti bolestem, prodávané bez receptu, a teploměr. Myslel, že je připraven.

Uplynula hodina a Jevy počítal minuty. Horečka vystoupila na 38,8 °C. Pak se dostavily tak silné náporů zimnice, že malá postel drkotala, až se třásla podlaha. Když se Nate přestal chvět, Jevy mu nacpal do pusy pilulky, zalil je vodou a otíral mu tvář mokkými ručníky. Nate trpěl v tichosti, statečně zatínal zuby, takže bolest probíhala poměrně v klidu. Byl rozhodnut protřpět si návaly horečky v relativním luxusu malého hotelového pokoje. Pokaždé, když se mu chtělo křičet, si připomněl popraskanou malbu a zápach nemocnice.

Ve čtyři hodiny ráno horečka dosáhla 39,4 °C a Nate začal upadat do bezvědomí. Bradu tiskl ke skrčeným kolenům, paže měl obtočené kolem lýtek a pevně se držel. Pak udeřila zimnice a on se napjal, jak se tělo začalo třást. Poslední pohled na teploměr ukázal Jevymu teplotu 40,5 °C a Jevy už věděl, že jeho přítel upadne do šoku. Nakonec zpanikařil, nikoli z tak vysoké teploty, nýbrž z pohledu na pot, kapající z ložní pokrývky na podlahu. Jeho přítel se už natrpal dost. Teď by bylo lepší, kdyby dostal léky v nemocnici.

Ve třetím poschodí našel spícího vrátného a společně dovlekli Natea k výtahu a pak prázdnou halou k jeho dodávce. Zavolal Valdirovi a probudil ho. Bylo šest hodin ráno.

Valdir napřed Jevymu vynadal, ale pak slíbil, že zavolá doktorovi.

37 DOKTOR BYL SICE V POSTELI, ALE DAL DO nemocnice telefonem pokyny, jak Natea ošetřit. Měli naplnit kapačku dostatečným množstvím dobrot, zavést Nateovi do kůže jehlu a pokusit se nalézt pro něho lepší pokoj. Všechny pokoje však byly plné, takže ho prostě nechali v mužském oddělení na chodbě, nedaleko stolu plného papírů, zkumavek a jiných krámů, jemuž říkali "stanice ošetřovatelek". Alespoň ho sestry nemohly ignorovat. Jevyho požádali, aby odešel. Stejně nemohl dělat nic jiného než čekat.

Ráno, o přestávce mezi jinými aktivitami, se objevil zdravotník s nůžkami. Rozstříhal Nateovi nové sportovní šortky i nové červené tričko a nahradil je opět žlutou košilí. Během tohoto procesu Nate celých pět minut ležel na posteli nahý, na očích kolemjdoucím. Nikdo si ho však ani nevšiml. A Nateovi to stejně bylo jedno. Převlékli mu prostěradla, protože ta stará byla prosáklá potem. Čáry rozstříhaných šortek a trička vyhodili. Nate O'Riley tedy opět přišel o své oblečení. Když se začal příliš třást či příliš hlasitě sténat, nejbližší lékař či sestra nebo zdravotník mírně pootevřeli kapačku. A když začal příliš hlasitě chrápat, trochu ji zase přivřeli.

Smrti jednoho pacienta stíženého rakovinou se uvolnilo nemocniční lůžko. Natea odvezli do nejbližšího pokoje, kde ho umístili mezi dělníka, který právě přišel o nohu, a muže umírajícího na selhání ledvin. Během dne si ho dvakrát přišel prohlédnout lékař. Horečka kolísala mezi 38 °C a 40 °C. Pozdě odpoledne se zastavil na kus řeči Valdir, ale Nate byl v bezvědomí. Podal tedy panu Staffordovi denní hlášení o situaci, kterým ho však příliš nepotěšil.

"Lékař tvrdí, že je to normální," řekl Valdir. Mluvil do svého mobilního telefonu na chodbě. "Pan O'Riley bude v pořádku."

"Nenechte ho umřít, Valdire," škemral Josh z Ameriky.

Peníze pošle telegraficky a na novém pasu se pracuje.

Kapačka se opět úplně vyprázdnila a nikdo to nezaznamenal. Hodiny utíkaly a léky postupně ztratily účinek. Kolem půlnoci, v úplné tmě, kdy se na ostatních třech postelích nikdo ani nepohnul, Nate ze sebe konečně setřásl pavučiny komatu a projevil známky života. V nemocničním pokoji své nové sousedy sotva viděl. Dveře byly otevřené a

pronikalo jimi z chodby slabé světlo. Nikde se neozval ani hlásek, ani šoupnutí nohou.

Dotkl se své košile - promočené potem - a poznal, že pod ní je opět zcela nahý. Promnul si opuchlé oči a pokusil se na vratkých nohou vstát. Čelo měl rozpálené. Měl žízeň a nemohl si vzpomenout, kdy naposledy jedl. Báł se pohnout, aby své sousedy neprobudil. Určitě se u něho brzy zastaví sestra.

Přikrývky byly vlhké, takže když ho znovu přepadla zimnice, nemohl se zahřát. Třásl se a vibroval, třel si paže i nohy a cvakaly mu zuby. Když zimnice ustala, pokusil se usnout. Zvečera se mu podařilo několikrát si zdřímnout, ale když se ještě víc setmělo, horečka zase stoupla. Ve spáncích mu začalo tak prudce bušit, že se rozkřičel. Omotal si kolem hlavy ploštář a vši silou si jej přitiskl na obličej.

Ve tmě se objevila silueta. Vešla do pokoje, pohybovala se od postele k posteli a nakonec se zastavila u Natea. Pozorovala, jak se zmítá a bojuje pod pokrývkami, jak tiše sténá a mumlá do polštáře. Dotkla se jemně jeho paže. "Nate," zašeptala.

Za normálních okolností by ho to bylo znepokojilo, ale na halucinace si už docela zvykl. Stáhl si polštář na hrud' a pokusil se zaostřit zrak na postavu.

"Jsem Rachel," zašeptala.

"Rachel?" šeptl Nate a dech se mu v hrdle zadrhl. Pokusil se posadit a prsty si otevřít oči. "Rachel?"

"Jsem tady, Nate. Bůh mne poslal, abych vás chránila."

Sáhl jí na tvář a ona ho vzala za ruku a políbila mu dlaň. "Nezemřete, Nate," řekla. "Bůh má s vámi jiné plány."

Nemohl ze sebe vypravit ani slůvko. Pomalu se mu upravil zrak a uviděl ji. "Jste to vy," řekl. Anebo je to jen další sen? Znovu se zaklonil, položil hlavu na polštář a ulevilo se mu. Svaly se mu už nesvíraly a klouby se uvolnily. Zavřel oči, ale dále ji držel za ruku. Bušení za očima sláblo a horkost z čela i tváří ustoupila. Horečka vyčerpala svou sílu a Nate se opět ztratil. Upadl do hlubokého spánku, tentokrát však nikoli vlivem chemikálií, ale naprostého vyčerpání.

Zdálo se mu o andělich - bílé oblečených dívkách vznášejících se nad ním v oblacích, aby ho chránily. Tiše zpívaly hymny, které ještě nikdy neslyšel, ale přesto se mu zdály povědomé.

V doprovodu Jevyho a Wellyho opustil nemocnici v poledne příštího dne, vyzbrojen lékařovými příkazy. Po horečce ani vyrážce už nebylo ani stopy. Cítil jen malou bolest v kloubech a svalech. Trval na odchodu a lékař s tím souhlasil. Byl rád, že se ho zbaví.

První zastávkou byla restaurace, kde zkonsumoval velkou mísu rýže a talíř vařených brambor. Na rozdíl od Jevyho odmítl řízky i sekanou. Ze svého dobrodružství byli oba vyhladověli. Valdir popíjel kávu, kouřil cigarety a pozoroval je, jak se cpou.

Nikdo neviděl Rachel vcházet do nemocnice ani z ní odcházet. Nate pošeptal své tajemství Jevymu, který se vyptával sester a posluhovaček. Po obědě pak odešel a pěšky procházel středem města a pátral po Rachel. Došel i k řece, kde mluvil s palubními pomocníky z posledního dobytčářského člunu. Rachel s nimi necestovala. Rybáři ji neviděli. Vypadalo to, že o příchodu bílé ženy z Pantalanu vůbec nikdo nic neví.

Ve Valdirově kanceláři Nate sám vyt'ukal číslo Staffordovy právnické firmy. Vždycky mu dělalo potíže si je zapamatovat. Joshe vytáhl ze schůze. "Mluvte, Nate," řekl. "Jak se máte?"

Nate se uvelebil ve Valdirově houpacím křesle a řekl: "Horečka je pryč. Cítím se dobře. Mám ještě trochu bolesti a jsem unavený, ale cítím se dobře."

"To zní velkolepě. Chtěl bych vás mít doma."

"Dejte mi ještě pár dní."

"Posílám tam pro vás tryskové letadlo, Nate. Odletí dnes večer."

"Ne. Nedělejte to, Joshi. To není dobrý nápad. Odjedu, až budu chtít."

"Dobrá. Vyprávějte mi o té ženě, Nate."

"Našli jsme ji. Je to nemanželská dcera Troye Phelana, o peníze nemá zájem."

"Proč jste ji nepřemluvil, aby si je vzala?"

"Joshi, tuhle ženu nikdo k ničemu nepřemluví. Zkoušel jsem to, ale k ničemu to nevedlo, takže jsem s tím přestal."

"Ale běžte, Nate. Takových peněz se nikdo nevzdává. Určitě se vám podařilo přivést ji k rozumu."

"Ani zdaleka ne, Joshi. Je to nejšťastnější člověk, jakého jsem kdy potkal. Je naprosto spokojená s tím, že zbytek života stráví prací mezi svými lidmi. Tak to chce Bůh."

"Ale podepsala ty papíry?"

"Nepodepsala."

Nastala dlouhá pauza, než to Josh vstřebal. "Vy určitě žertujete," řekl nakonec sotva slyšitelně.

"Ne. Je mi líto, šéfe. Udělal jsem, co jsem mohl, abych ji přiměl alespoň podepsat ty papíry. Neustoupila ani o krok. A nikdy je nepodepíše."

"Přečetla si poslední vůli?"

"Ano."

"A řekl jste jí, že jde o jedenáct miliard dolarů?"

"Jo. Žije sama v chýši s deskovou střechou, bez kanalizace, bez elektřiny, o jednoduché stravě, v prostých šatech, bez telefonů či faxů a nestará se o věci, které jí chybějí. Žije v kamenné době, Joshi, přesně tam, kde chce žít, a peníze by to všechno změnily."

"To je nepochopitelné."

"Myslel jsem si to rovněž, ale byl jsem tam."

"Je inteligentní?"

"Je to doktorka medicíny, Joshi, a má i titul absolventky bohosloveckého semináře. Mluví pěti jazyky."

"Lékařka?"

"Ano, ale o soudních řízeních ve věci lékařské praxe jsme nemluvili."

"Říkal jste, že je roztomilá."

"To že jsem říkal?"

"Jo, do telefonu, přede dvěma dny. Myslím, že jste byl zfetovaný."

"To ano, ale ona je skutečně roztomilá."

"Takže se vám líbila?"

"Sprátelili jsme se." Ničemu by neposloužilo, kdyby Joshovi řekl, že byla v Corumbá. Nate doufal, že ji tady rychle znovu najde a pokusí se s ní znovu prodiskutovat záležitost Troyova majetku v trochu civilizovanějším prostředí.

"Bylo to docela zajímavé dobrodružství," řekl teď. "Přinejmenším."

"Já jsem starostmi o vás ani nespál."

"Klid. Jsem pořád naživu."

"Poslal jsem vám telegraficky pět tisíc. Má je Valdir."

"Děkuji, šéfe."

"Zavolejte mi zítra."

Valdir ho pozval na večeři, ale Nate odmítl. Vyzvedl si peníze a odešel pěšky, opět volný, do ulic Corumbá. První jeho zastávkou byl obchod s oděvy, kde si koupil spodní prádlo, lovecké šortky, čisté bílé košile a turistické boty. Než dovlékl svůj nový šatník čtyři bloky k hotelu Palace, byl vyčerpaný. Dvě hodiny potom spal.

Jevy neobjevil ani stopu po Rachel. Pozoroval davy v přeplněných ulicích. Mluvil s lidmi od řeky, které tak dobře znal, ale o jejím příjezdu neslyšel nic. Prošel vstupními halami všech hotelů v centru města a flirtoval s děvčaty v recepcích, ale osamělou Američanku ve věku dvačtyřicet roků nikdo neviděl.

V pozdním odpolední začal Jevy o Nateově vyprávění pochybovat. Dengue totiž skutečně mohou doprovázet halucinace, v nichž nemocný vidí tolik různých věcí a slyší tolik různých hlasů, že začne dokonce věřit na duchy, zejména v noci. V pátrání však pokračoval.

Nate si zdířl, snědl další jídlo a šel se rovněž projít po městě. Chodil pomalu, snažil se držet ve stínu a nesl si láhev s vodou. Odpočinul si na svahu nad řekou a pokochal se pohledem na majestátný Pantanal, který se před ním šířil do dálky sta mil.

Když mu znovu začalo být mdlo, dopotácel se do hotelu, aby si odpočinul. Opět usnul a probudilo ho až Jevyho klepání na dveře. Domluvili se totiž, že se sejdou v sedm hodin na večeři, a bylo již po osmé. Jevy po vstupu do pokoje ihned zapátral po prázdných láhvích, ale žádné neviděl.

V jedné kavárně u chodníku si dali smažené kuře. Na ulici bylo večer živo. Všude bylo plno lidí a vyhrávala hudba. Rodiče kupovali dětem zmrzlinu a pomalu se vraceli k domovu. Mládež se potloukala po ulicích ve skupinách bez zjevného cíle. Barové zahrádky se rozlévaly po chodnicích až k obrubníkům a mezi nimi proudily davy mladých mužů a žen. Ulice byly teplé a bezpečné a nikdo si zřejmě nedělal starosti s nějakým přepadením nebo dokonce postřelením. Vedle stolu, kde Nate s Jevym večeřeli, seděl jakýsi muž a z hnědé láhve upíjel studené pivo "Brahma". Nate upřeně pozoroval každý jeho pohyb.

Po moučniku se rozloučili a slíbili si, že se sejdou příštího dne brzy ráno a budou pokračovat v pátrání. Jevy odešel jedním směrem, Nate na opačnou stranu. Byl odpočatý a na postel tentokrát neměl ani pomyslení.

Dva bloky dále od řeky byly ulice klidnější. Obchody byly zavřené, okna domů temná a provoz jen slabý. Nate před sebou náhle uviděl světla malé kaple. Tam by mohla být Rachel, řekl si téměř nahlas.

Hlavní dveře byly otevřené dokořán, takže Nate již z chodníku viděl řady dřevěných lavic, prázdnou kazatelnu, na stěně obraz Ukřižovaného a záda hrstky věřících, skloněných v modlitbách a meditacích. Z kaple se ozývaly tiché, jemné zvuky varhan. Zastavil se ve dveřích a napočítal pět lidí, roztroušených v lavicích. Každý seděl sám a nikdo se ani trochu nepodobal Rachel. Pod obrazem Krista na kříži byl varhanní pult, ale nikdo za ním neseděl. Hudba se linula z reproduktoru.

Může počkat, času má dost. Došoural se k zadní prázdné lavici a posadil se. Díval se na kříž, na hřeby prorážející Kristovy ruce, kopí v Jeho boku a agónii v Jeho tváři. Skutečně Ho zabili takovým strašným způsobem? Během doby, v určitých chvílích svého ubohého duchovního života, Nate četl nebo slyšel základní příběhy o Kristu, o jeho narození z matky-panny o Vánocích, o jeho chůzi po vodní hladině i o jednom či dvou jiných zázracích. Polkla Ho velryba nebo to bylo o někom jiném? A také věděl o Jidášově zradě, o soudu před Pilátem, o Ukřižování o Velikonocích, a konečně i o jeho vstoupení na nebesa.

Ano. Základní příběhy Nate znal. Snad mu je vyprávěla již jeho máma. Ani jedna z jeho bývalých manželek do kostela nechodila, ačkoli ta druhá byla katolička a chodíval s ní každý druhý rok o Vánocích na půlnoční mši.

Z ulice vešli další tři věřící. Z postranních dveří vyšel mladý muž s kytarou a přistoupil ke kazatelně. Bylo přesně půl desáté. Přejel prsty po strunách a začal zpívat. Z tváře mu vyzařovala víra a pokora. Hubená drobná žena v jedné lavici sepjala ruce a začala zpívat s ním.

Možná že hudba a zpěv sem přivedou i Rachel. Určitě touží po pobožnosti v kostele s dřevěnou podlahou a barevně zasklenými okny, náležitě oblečených lidech a čtení z bible v moderním jazyce. Určitě chodí do kostela, když je v Corumbá.

Když píseň dozněla, mladý muž přečetl něco z Písma a začal kázat. Jeho portugalština byla nejpomalejší, s jakou se Nate až dosud při svém malém dobrodružství setkal. Fascinovala ho tichá, splývavá výslovnost a neuspěchaná kadence.

Ačkoli nerozuměl ani slovo, pokoušel se opakovat věty. Pak se jeho myšlenky rozutíkaly.

Tělo se už zbavilo horečky a očistilo od chemikálií. Byl dobře najedený, čilý, odpočatý. Byl zase takový, jakým býval, a tohle byla jen malá deprese. Přítomnost se vrátila ruku v ruce s budoucností, tíha minulosti, které se zbavil, si ho s

myšlenkami na Rachel znovu našla tady v kapli. Potřeboval by, aby Rachel seděla s ním, držela ho za ruku a modlila se s ním. Nenáviděl své slabosti. Dokázal je jmenovat jednu po druhé a byl sklíčen jejich seznamem. Doma čekali démoni - dobří i špatní přátelé, zapadáky, návyky a tlaky, jímž už nedokázal vzdorovat. Nemohl sice strávit zbytek života s lidmi jako Sergio, za tisíc dolarů na den, ale ani sám na ulicích.

Mladý muž se modlil s pevně zavřenýma očima a volně vztaženýma rukama. Nate rovněž zavřel oči a volal boží jméno. Bůh čekal.

Oběma rukama svíral opěradlo lavice před sebou. Opakoval si seznam svých slabostí, tiše mumlal každou z nich, každou chybu, pohromu a špatnost, která ho soužila. Ze všech se vyznal. Dlouhým slavnostním přiznáním svých chyb se položil nahý před Hospodinovu tvář. Na nic nezapomněl. Zbavil se značné části zátěže, která by dokázala zdrtit nejméně tři muže. Když vyznání skončil, vytryskly mu slzy. "Lituji toho," zašeptal. "Bože, prosím Tě, pomoz mi!" Tak rychle, jako horečka opustila jeho tělo, nyní cítil, jak jeho duši opouští i veškerá tíha. Jediným lehkým mávnutím ruky zmizelo všechno jeho trápení. Z hrudi se mu vydral silný vzdech úlevy, ale zrychlil se mu tep.

Znovu ulýsel kytaru. Otevřel oči a oťel si tváře. Nedíval se na mladého muže na kazatelně, ale na tvář Krista umírajícího na kříži v agonii a v bolesti. Umíral i za něho.

Natea volal nějaký hlas, vnitřní hlas, který ho vedl k Němu, ale to volání ho mátló a v jeho nitru vyvolalo mnoho rozporných pocitů. Jeho oči byly náhle suché.

Proč tu brečím v malé horké kapli, poslouchám hudbu, které nerozumím, ve městě, které už nikdy neuvidím? Otázky se vynořovaly, ale odpovědi chyběly.

Naděje, že mu Bůh odpustí ohromující seznam špatností, byla jen jednou věcí, ale Nate bezpečně cítil, jako by jeho břímě bylo lehčí. Daleko důležitějším krokem však bylo, že za to bude Boha následovat.

Naslouchal hudbě a náhle se zarazil. Bůh ho přece nemohl volat. Vždyť on je Nate O'Riley - ochlasta, notorik, sukničkář, špatný otec, mizerný manžel, chantivý právník, daňový podvodník. Smutný seznam neměl konce. Popadala ho závrať. Hudba utichla a mladý muž se připravoval na další píseň. Nate ve spěchu opustil kapli. Když zahýbal za roh, ohlédl se v naději, že uvidí Rachel, ale i proto, aby se ujistil, zda Bůh neposlal někoho, aby ho následoval.

Musí si s někým promluvit. Věděl, že Rachel byla v Corumbá, a přísahal si, že ji najde.

38 DESPACHANTE JE INTEGRÁLNÍ SOUČÁSTÍ brazilského života. Žádný podnik, banka, právnická firma, zdravotnické zařízení či kdokoli, kdo má nějaké peníze, se bez jeho služeb neobejde. Despachante je zvláštní zprostředkovatel. V zemi s tak rozšířenou a pevně zakořeněnou byrokracií je despachante chlápek, který zná městské úředníky, soudce a soudní úředníky, byrokraty a daňové i celní odborníky. Zná dobře celý systém i způsob, jak jej promazat. V Brazílii nelze získat úřední papír či dokument bez čekání v dlouhých frontách a despachante je tady od toho, aby čekal místo žadatele. Za malý poplatek bude čekat třebas osm hodin na obnovení technické prohlídky auta a pak připevní příslušné potvrzení za přední sklo, protože žadatel má ve své kanceláři plno práce. Hlasuje za něj, vyřizuje bankovní záležitosti, balí a odesílá poštu - seznam jeho činností nemá konce.

Žádná byrokratická překážka ho nemůže odstrašit.

Zprostředkovatelské firmy vyvěšují svá jména ve výkladních skříních či v oknech kanceláří tak jako právníci nebo lékaři. Jsou uvedena i ve Zlatých stránkách. Jejich práce nevyžaduje zvláštní školení. Potřebuje jen hbitý jazyk, trpělivost a dostatek prachů.

Valdirův despachante v Corumbá znal jiného v Sao Paulu, velmi vlivného, s významnými styky. Za odměnu dvou tisíc dolarů slíbil opatřit pro Natea nový pas.

Jevy trávil pár příštích dnů celá dopoledne u řeky a pomáhal příteli opravovat chalau. Pozoroval kolem sebe každé hnutí a poslouchal každé šeptnutí. O Rachel však nepadlo ani slovíčko. V pátek kolem poledne byl přesvědčen, že v minulých dvou týdnech určitě do Corumbá nedorazila. Jevy znal všechny rybáře, kapitány a palubní pomocníky.

Kdyby Američanka, žijící mezi Indiány, náhle přijela do města, určitě by o tom věděli.

Nate pátral až do konce týdne. Chodil po ulicích, pozoroval davy, vyptával se v recepcích hotelů i v kavárničkách při chodnících, díval se lidem do obličeje, ale neviděl nikoho, kdo by alespoň vzdáleně připomínal Rachel.

Jednoho dne z těch posledních, které mu v Corumbá zbývaly, se zastavil ve Valdirově kanceláři a vyzvedl si nový pas. Rozloučili se s Valdirem jako staří přátelé a slíbili si, že se brzy znovu setkají. Oba ovšem věděli, že k tomu nedojde.. Ve dvě hodiny ho Jevy odvezl na letiště. Půl hodiny spolu seděli v odbavovací hale a pozorovali, jak vykládají jediné letadlo a připravují je k odletu. Jevy chtěl strávit nějaký čas ve Spojených státech a potřeboval Nateovu pomoc. "Budu potřebovat nějakou práci," řekl. Nate ho poslouchal s velkými sympatiemi, ačkoli si nebyl jist, zda sám bude mít ještě zaměstnání.

"Uvidím, co pro vás mohu udělat."

Bavili se o Coloradu, o Dalekém západě, o místech, kde Nate nikdy nebyl. Jevy byl zamilován do hor a po dvou týdnech v Pantalanu to Nate plně chápal. Když nastal čas odletu, vroucně se objali a rozloučili se. Nate odešel po horkém dláždění k letadlu a veškerou svou výbavu si nesl v malém sportovním pytlí.

Turbovrtulový letoun s dvaceti sedadly dvakrát přistál, než dorazil do Campo Grande, kde cestující přestoupili do tryskáče do Sao Paula. Paní sedící naproti Nateovi si z nápojového lístku objednala pivo. Nate upíral oči na plechovku, ležící na stole jen pár palců před ním. Už nikdy, říkal si pro sebe. Zavřel oči a prosil Boha, aby mu dal sílu. Objednal si kávu.

Letadlo na Dulles odlétalo o půlnoci a mělo dorazit do Washingtonu příští ráno v devět hodin. Pátrání po Rachel Natea

zdrželo v cizině téměř tři týdny.

Nebyl si jist, kde má svůj vůz. Nevěděl, kde se ubytuje, a ani neměl peníze na zaplacení. Ale nedělal si s tím starosti. Josh určitě zařídí každý detail.

Ve výšce přes dva a půl tisíce metrů letadlo kleslo pod mraky. Nate byl vzhůru, popíjel kávu a hrozil se silnic domova. Byly studené a bílé. Krajinu pokrýval těžký sníh. Když se blížili k letišti, z okénka letadla se otevíral krásný pohled, ale Nate si zároveň uvědomil, jak nenávidí zimu. Měl na sobě jen tenké kalhoty, laciné sandály bez ponožek a imitaci značkového trička, které ho na letišti v Sao Paulu stálo šest dolarů. Plášť neměl.

Dnes v noci bude muset někde přespát, pravděpodobně v hotelu, ale ve Washingtonu na něho nikdo nebude dávat pozor, poprvé od čtvrtého srpna, kdy se v noci zhroutil v předměstském motelovém pokoji na konci svého dlouhého, dramatického pádu. Úporně se snažil na ten zážitek zapomenout.

Ovšem tehdy to byl starý Nate, kdežto dnes je z něho zcela nový člověk. Je mu osmačtyřicet let, do padesátky mu zbývá třináct měsíců a je pevně rozhodnutý začít zcela nový život. Bůh mu dodal sílu a zpevnil jeho předsevzetí. Má před sebou ještě nejméně třicet let života a nestráví je přece tím, že bude svírat v dlaních prázdné láhve nebo že je bude za pochodu vyprazdňovat.

Když po přistání popojížděli k terminálu, míjeli sněhové pluhy. Přistávací dráhy byly mokré a dopadaly na ně mraky sněhových vloček. Když Nate vystoupil z letadla do tunelu, zachvěl se zimou a vzpomněl si na vlhké ulice Corumbá. Josh na něho čekal u výdeje zavazadel a samozřejmě měl pro něho připravený plášť.

"Vypadáte hrozně," byla jeho první slova.

"Díky," odsekl Nate, sáhl po kabátu a navlékl si jej.

"Jste hubený jak tyčka."

"Také byste ztratil sedm kilo, kdybyste padl na správného komára."

Hnuli se v davu k východu, strkali se a naráželi do sebe. Jak se blížili k hlavním dveřím, zástup houstl a posunoval je sem a tam. Vítej doma, řekl si pro sebe Nate.

"Cestujete nalehko," podotkl Josh a ukázal na Nateův sportovní pytel.

"Můj veškerý majetek."

Bez ponožek či rukavic Nate mrzl na obrubníku, než ho Josh našel s autem. V noci krajinu zasáhla prudká sněhová bouře dosahující intenzity blizzardu. Při okrajích budov byl sníh přes půl metru hluboký.

"Včera bylo v Corumbá 34 °C," řekl Nate, když opouštěli letiště.

"Neříkejte mi, že se vám po tom stýská."

"Stýská. Najednou ano."

"Podívejte, Gayle je v Londýně. Myslel jsem si, že byste pár dní mohl zůstat u nás."

V Joshově domě může spát patnáct lidí. "Jistě, děkuji. Kde je můj vůz?"

"U mě v garáži."

To se dalo čekat. Byl to jaguár koupený na leasing a zcela určitě byl nyní dokonale ošetřený, umytý a navoskovaný a měsíční splátky byly řádně uhrazené. "Díky, Joshi."

"Váš nábytek jsem nechal odvézt do jednoho skladiště. Vaše šatstvo a osobní věci jsou zabalené v autě."

"Díky." Natea to vůbec nepřekvapilo.

"Jak se cítíte?"

"Je mi dobře."

"Podívejte, Nate, o dengue jsem si všechno přečetl. Úplná rekonvalescence vyžaduje měsíc. Zůstaňte u mne."

Celý měsíc! To byl zahajovací tah v boji o Nateovu budoucnost u firmy. Ber další měsíc, starý brachu. Možná jsi příliš nemocný, než abys mohl pracovat. Nate by dokázal napsat scénář k tomu, co mělo následovat.

Ale k žádnému boji nedojde.

"Jsem slabý, to je vše. Hodně spím a piji hodně tekutin."

"Jaký druh tekutin?"

"Vy jdete rovnou k věci, že?"

"To dělám vždycky."

"Já jsem čistý, Joshi. Klid. Žádné škobrtání."

Tohle už Josh slyšel mnohokrát. Výměna názorů byla trochu ostřejší, než oba muži chtěli. Ztichli a chvíli jeli beze slova. Provoz byl slabý.

Řeka Potomac byla do poloviny zamrzlá a po plochách volné hladiny pluly k Georgetownu velké ledové kry. Na Řetězovém mostě uvázli v zácpě. Nate věčně prohlásil: "Joshi, nechci se vrátit do kanceláře. Ty dny jsou pryč."

Josh na jeho slova nijak viditelně nereagoval. Nemohl být zklamán, protože starý přítel a schopný advokát v civilních sporech to sám chtěl. Mohl být jen potěšen, že se firma zbaví největších bolesti hlavy. Nemohl však zůstat lhotejný, protože Nateův odchod byl pravděpodobně neodvratný. Problémy způsobené daňovým únikem ho nakonec stejně budou stát licenci.

Proto se jen prostě zeptal: "Proč?"

"Z mnoha důvodů, Joshi. Dejme tomu, že jsem unavený."

"Většina lidí v naší branži po dvaceti letech vyhoří."

"To už jsem slyšel."

Dost řečí o odchodu do důchodu. Nate se už rozhodl a Josh neměl v úmyslu ho přesvědčovat. Do finálového utkání Super Bowl zbývaly dva týdny a Redskins se do finále nedostali. Přешli tedy v hovoru na fotbal, jak muži obvykle dělávají, když mezi závažnějšími otázkami chtějí konverzaci udržet v chodu.

Ulice i pod těžkou pokrývkou sněhu připadaly Nateovi otřesné.

Staffordovi měli velký dům ve Wesley Heights v severozápadní části Washingtonu. Měli i letní chatu v zátocce Chesapeake a srub v Maine. Jejich čtyři děti vyrostly a rozprchly se po světě. Paní Staffordová raději cestovala, zatímco její manžel dával přednost práci.

Nate si ze svého auta vytáhl teplé oblečení a pak si v místnostech pro hosty dopřál horkou sprchu. V Brazílii byl tlak vody slabší. V jeho hotelovém pokoji ze sprchy netekla nikdy voda ani úplně horká, ani studená. Poličky na mýdlo byly menší. Nate porovnával věci kolem sebe. Rozveselila ho vzpomínka na sprchový kout na Santa Lauře a na provaz nad toaletou. Když se za něj zatáhlo, začala ze sprchové hlavice téci vlažná říční voda. Byl odolnější, nežli si myslel. To dobrodružství ho mnohému naučilo.

Oholil se, pak si důkladně vyčistil zuby a s potěšením se oddával i všem ostatním běžným úkonům. V mnoha ohledech bylo přece jen nádherné být doma.

Joshova kancelář v suterénu byla větší než ta ve středu města. Přišel čas na popis celého výletu. Sešli se u kávy a Nate začal s líčením neúspěšného pokusu nalézt Rachel ze vzduchu, nouzového přistání, zabité krávy, tří malých chlapců a pochmurných Vánoc v Pantalanu. S mnoha podrobnostmi popisoval jízdu na koni a setkání se zvědavým aligátorem v bažinách. Pak vyličil záchranou akci vrtulníku. O štedrovecerním chlastu se nezmínil ani slůvkem. Věci by to neposloužilo a kromě toho se za to velice styděl. Popsal Jevyho, Wellyho, Santa Lauru a plavbu na sever. Když začal vykládat, jak s Jevym zabloudili v malém člunu o rozměrech většího umyvadla, vzpomněl si, jak byl vyděšený, ale zároveň tak zaměstnaný nejrůznějšími činnostmi, že ho strach nepřemohl. Nyní, v bezpečí civilizace, vypadaly jeho toulky hrůzostrašně.

Joshe Nateovy zážitky ohromily. Chtěl se omluvit, že ho poslal do tak záludného místa, ale výprava byla zřejmě i vzrušující. Jak Nateovo vyprávění pokračovalo, velikost aligátorů rychle rostla. Osamělá anakonda, slunící se ve vodě, byla zanedlouho spojena s druhou, která plavala těsně u jejich člunu.

Nate popisoval Indiány, jejich nahotu, neslanou nemastnou stravu, lenivý život, i jak je jejich náčelník nechtěl pustit. Pak přišla řeč na Rachel a Josh popadl zápisník a začal si psát poznámky. Nate portrétoval Rachel do nejmenších podrobností, počínaje tichým pomalým hlasem a konče sandály, turistickými botami, kloboukem, lékařským vakem, Lakem i jeho kulháním a způsoby, jak ji Indiáni na jejich cestách hlídají. Vyprávěl i příběh o dítěti, které zemřelo na hadí uštknutí. Vypustil jen něco z její minulosti, s níž se mu svěřila.

S přesností soudního veterána Nate vyličil o Rachel vše, co shromáždil při své návštěvě. Užil jejich vlastních slov, když mluvila o penězích a papírech. Připomněl i její udivený komentář k primitivnímu vzhledu Troyovy ručně psané poslední vůle.

Pak shrnul to málo, co si pamatoval ze svého návratu z Pantalanu, a doplnil to o hrůzy prožité při záchvatech horečky dengue. Přežil je, což ho samo o sobě překvapilo nejvíc.

Služebná jim přinesla k obědu polévku a horký čaj. Po několika lžících Josh řekl: "A jsme u toho. Jestliže odmítne dar, odkázaný jí Troyovou poslední vůlí, pak peníze zůstanou v jeho pozůstalosti. Jestliže však poslední vůle bude z nějakého důvodu prohlášena za neplatnou, pak žádná závěť není."

"Jak může být poslední vůle neplatná? Měli přece psychiatry, kteří s ním mluvili, ještě než skočil."

"Teď mají víc psychiatrů, dobře placených a s odlišnými názory. Bude z toho zmatek. Všechny jeho předešlé závěti byly zničeny. A bude-li jednoho dne rozhodnuto, že zemřel bez platné poslední vůle, pak se jeho děti, všech sedm, budou o majetek dělit rovným dílem. A pokud Rachel svůj díl odmítne, bude rozdělen mezi ostatních šest."

"Ti blázni tedy dostanou každý miliardu dolarů."

"Asi tak."

"Jaké jsou šance na zrušení jeho poslední vůle?"

"Nijak dobré. Zatím je na tom líp naše strana než jejich, ale věci se mohou změnit."

Nate chodil po pokoji, uždíboval slané tyčinky a zvažoval okolnosti. "Proč bojovat za platnost poslední vůle, když Rachel všechno odmítne?"

"Ze tří důvodů," řekl rychle Josh. Jako obvykle, všechno již předem analyzoval ze všech možných úhlů. Měl základní plán, který je třeba Nateovi vysvětlit kousek po kousku. "Prvním a nejdůležitějším důvodem je, že můj klient připravil platnou poslední vůli. Ta odkazuje jeho aktiva přesně tak, jak chtěl. Já jako jeho právník nemám jinou možnost než bojovat za nedotknutelnost poslední vůle. Druhým důvodem je, že vím, co si pam Phelan o svých dětech myslel. Hrozil se toho, že by se jim jeho peníze mohly dostat do rukou. Sdílím jeho názory na ně a běhá mi mráz po zádech, když si pomyslím, co se stane, dostane-li každý z nich miliardu. Za třetí, je tu pořád možnost, že si to Rachel rozmyslí."

"S tím nepočítejte."

"Podívejte, Nate, je to také jen člověk. Má ty papíry u sebe. Pár dní uteče a ona o nich začne přemýšlet. Možná že na takové bohatství nikdy ani nepomyslela, ale v určitém okamžiku musí začít uvažovat o všech dobrých činech, které by mohla s penězi vykonat. Upozornil jste ji na charitativní fondy a nadace?"

"Já o nich taky skoro nic nevím, Joshi. Byl jsem přece advokátem v civilních sporech, vzpomínáte?"

"Budeme bojovat za ochranu poslední vůle pana Phelana, Nate. Problémem je, že nejdůležitější křeslo u stolu je prázdné. Rachel potřebuje právní zastoupení."

"Ne, nepotřebuje. Nestojí o to."

"Řízení nemůže začít, dokud nebude mít právního zástupce."

Nate není pro takového стратега žádným protivníkem. Otevřela se před ním černá díra a on už do ní padá. Zavřel oči a řekl: "Vy snad žertujete."

"Ne. A déle už to nemůžeme zdržovat. Troy zemřel před měsícem. Soudce Wycliff už zoufale touží znát o Rachel Laneové všechny okolnosti. Bylo totiž předloženo šest žádostí o napadení poslední vůle a jsou za tím silné tlaky. O

všem se píše v novinách. Pokud jen naznačíme, že Rachel odkaz odmítá, ztratíme nad případem kontrolu. Phelanovi dědici a jejich právníci po tom jdou jako šilenci. Soudce může ztratit zájem o podporu Troyovav testamentu."

"Jsem tedy jejím právním zástupcem?"

"Není jiné cesty, Nate. Přijmete-li to, bude to nejen dobré, ale budete mít i svůj poslední případ. Budete jen sedět za stolem a chránit její zájmy. My ostatní pak uděláme veškerou těžkou práci."

"Ale pak tu dojde ke střetu zájmů. Jsem přece společníkem vaší firmy."

"To je nepatrný střet, protože naše zájmy jsou stejné. My - vykonavatelé poslední vůle a Rachel - máme stejný cíl, chránit závěť. Sedíme u téhož stolu. A technicky můžeme prohlásit, že jste opustil firmu minulý srpen."

"To je vlastně pravda."

Oba ten smutný fakt uznávali. Josh upíjel čaj, ale nespustil z Natea oči. "V jisté chvíli zajdeme za Wycliffem a řeknete mu, že jste Rachel našel, že se v této době nechce ukazovat na veřejnosti, že si není jistá, co má dělat, ale že chce, abyste chránil její zájmy."

"Budeme tedy soudci lhát?"

"Bude to jen malá lež, Nate, a ona nám za ni bude později děkovat. Soudce se už nemůže dočkat, až zahájí jednání, ale nemůže to udělat, dokud nedostane nějakou informaci o Rachel. Budete-li jejím právníkem, válka začne. A tu lež vyslovím já."

"Takže jsem vlastně kancelář o jedné osobě, pracující na svém posledním případě."

"Správně."

"Odejdu z města, Joshi. Nezůstanu tady." Když to Nate pronesl, zasmál se: "Kde bych tu vůbec bydlel?"

"Kam půjdete?"

"Nevím. Dosud jsem o tom tak daleko dopředu nepřemýšlel."

"Mám nápad."

"O tom nepochybuji."

"Ubytujte se v našem domě v Chesapeake Bay. Vzimě ho neužíváme. Je v St. Michaels, dvě hodiny odtud. Můžete tam odjet, kdy se vám zlíbí a bydlet tam. Ale hlavně, Nate, budeme pracovat na naší věci."

Nate se chvíli díval na police knihovny. Před čtyřiaadvaceti hodinami seděl na lavici v parku v Corumbá, pojídal sendvič, pozoroval kolemjdoucí a čekal, že se objeví Rachel. Přisahal si, že dobrovolně už nikdy nevstoupí do soudní síně.

Musel připustit, ač nerad, že Joshův plán má své silné stránky. Rozhodně si nedovedl představit lepšího klienta. Ten případ nepůjde nikdy před soud. A s penězi, které získá, si přinejmenším vydělá na pár měsíců na živobytí.

Josh dojedl polévku a přikročil k dalšímu tématu dnešního programu. "Navrhuji pro vás poplatek deset tisíc dolarů měsíčně."

"To je od vás velkomyslné, Joshi."

"Myslím, že to můžeme vytáhnout z majetku starého pána. Bez mimořádných výdajů vás to rychle postaví znovu na vlastní nohy."

"Až..."

"Dobrá, až to vyřídíme s berní správou."

"Žádná zpráva od soudce?"

"Občas mu volám. Minulý týden jsme spolu večeřeli."

"Takže je to váš kumpán?"

"Známe se už dlouho. Zapomeňte na vězení, Nate. Bernák to vyřídí velkou pokutou a pětiletým odnětím právníké licence."

"Licenci mi ale mohou vzít hned."

"Ještě ne. Potřebujeme ji ještě pro jeden případ."

"Jak dlouho jsou ochotní čekat?"

"Rok. Není to prioritní."

"Díky, Joshi." Natea opět přepadla těžká únava. Nebylo divu. Celonoční let, důsledky vyčerpání z džungle, myšlenkové klání s Joshem. Toužil po teplém, měkkém lůžku v temné místnosti.

39 VNEDĚLI V ŠEST HODIN RÁNO NATE DOKONČIL další horkou sprchu, již třetí za uplynulých čtyřiaadvacet hodin, a začal se připravovat na rychlý odjezd. Byl ve městě jednu noc a už se nemohl dočkat, až odtud vypadne. Volala ho chata nad zálivem. Washington byl jeho domovem po šestadvacet let, ale jakmile dospěl k rozhodnutí odjet, strašně se na odjezd těšil.

Stěhování bylo jednoduché. Joshe zastihl dole u stolu. Právě telefonoval s klientem z Thajska. Ačkoli Nate slyšel sotva polovinu rozhovoru o ložiscích zemního plynu, byl docela šťastný, že právníkou praxi opouští. Josh byl o dvanáct let starší, velmi bohatý člověk, ale jeho představou zábavy bylo sedět o půl sedmé v neděli ráno u pracovního stolu. Jen aby to nedopadlo stejně i s Natem. Kdyby se vrátil do kanceláře, vrátil by se k dřině. Čtyři rehabilitace znamenají, že pátá je někde na cestě. Nebyl tak silný jako Josh. Za deset let by bylo po něm.

V odchodu neviděl prvek vzrušení. Podávání žalob na lékaře byla ohavná práce a bez ní mohl klidně žít. Ani po stresech v kanceláři s mnoha pracovníky se mu stýskat nebude.

Měl svou kariéru, svá vítězství. Úspěch mu nepřinesl nic než mizérii a neměl sílu to zvládnout. Úspěch ho srazil do přikopu.

Ted', když byla odstraněna hrůza z vězení, si mohl užívat nového života.

Odjel s nákladem šatstva a zbytek nechal v krabici v Joshově garáži. Přestalo sněžit, ale sníh dosud uklízely pluhy. Ulice byly kluzké a po dvou blocích si Nate uvědomil, že neměl v ruce volant už více než pět měsíců. Nebyl však žádný provoz, takže se pomalu hrabal podél Wisconsinu do Chevy Chase a pak po dálnici Beltway, zbavené ledu i sněhu. O samotě ve svém novém hezkém autě se začal opět cítit jako Američan. Myslel na Jevyho v jeho hlučném, nebezpečném nákladním fordů a uvažoval, jak dlouho by asi vydržel na Beltway. A vzpomněl si i na Wellyho, jehož rodina byla tak chudá, že ani vůz neměla. Nate si umínil, že v nejbližších dnech napíše dopisy a pošle je svým klukům v Corumbá.

Jeho pozornost upoutal telefon. Popadl jej a ukázalo se, že funguje. Samozřejmě, Josh ho ujišťoval, že účty byly zaplacený. Nate pak zavolal Sergiovi a dvacet minut si s ním povídal. Dostal vynadáno, že nezavolał dříve. Sergio měl o něho velké starosti. Vysvětlil mu tedy situaci s telefonní službou v Pantanal. Věci běží různými směry, existují jistě neznámé, ale jeho dobrodružství pokračuje. Opouští zaměstnání a vyhnul se vězení.

O střizlivosti se Sergio ani nezminil. Nate rozhodně mluvil jako čistý a silný člověk. Dal Sergiovi telefonní číslo do domu v St. Michaels a slíbil mu, že se s ním brzy sejde na oběd.

Pak zavolał nejstaršímu synovi na Severozápadní univerzitu v Evanstonu a nechal mu zprávu na záznamníku. Kde asi mohl být třidvacetiletý mladík v neděli v sedm hodin ráno? Na ranní mši určitě ne. Ostatně Nate to ani nechtěl vědět.

Ať již jeho syn dělá cokoli, jistě nedopadne tak špatně jako jeho otec. Dceři bylo jedenadvacet a s přestávkami studovala na vysoké škole v Pittsburghu. Jejich poslední rozhovor se týkal školního a odehrál se den před tím, než se Nate zapsal v motelovém pokoji s láhví rumu a pytlím plných tabletek.

Teď její telefonní číslo nemohl najít.

Její matka se po rozvodu s Natem dvakrát provdala. Byla to nepříjemná osoba a Nate jí volal, jen když to bylo absolutně nutné. Počká pár dní a pak se zeptá na dceřino telefonní číslo.

Byl rozhodnutý, že podnikne bolestnou cestu na západ do Oregonu, aby alespoň viděl své dvě nejmladší děti. Jejich matka se rovněž znovu provdala, kupodivu také za právníka, který však zřejmě žil spořádaným životem. Nate je chtěl poprosit o odpuštění a pokusit se vytvořit alespoň křehké počátky dobrých příbuzenských vztahů. Nebyl si jistý, jak by to měl udělat, ale zapřísáhl se, že se o to pokusí.

V Annapolis se zastavil v kavárně a posnídal. Vyslechl amatérské předpovědi počasí od skupiny hlučných domorodců ve vedlejším boxu a bezmyšlenkovitě přelétl ranní vydání Postu. Z nadpisů a přehledu posledních událostí nevyčetl nic, co by ho alespoň trochu zajímalo - potíže na Středním východě, potíže v Irsku, skanály v kongresu, trh kolísá nahoru a dolů, únik nafty do moře, nový lék proti AIDS, partyzáni vraždí rolníky v Latinské Americe, zmatky v Rusku. Šaty na něm volně visely, a proto si dal tři vejce se šunkou a suchary. Starousedlíci v boxu se víceméně shodli na tom, že se blíží další vánice.

Minul křižovatku na Chesapeake a zamířil na Bay Bridge. Na východním pobřeží nebyly silnice dobře protažené. Jaguár se dostal dvakrát do smyku a Nate raději zpomalil. Vůz byl rok starý a Nate si nemohl vzpomenout, kdy končí leasing.

Papíry vyřizovala jeho sekretářka. Nate určil jen barvu. Rozhodl se, že se vozu co nejdříve zbaví a pořídí si nějakou starou bytelnou káru. V dřívější právníkové praxi mu připadalo důležité mít luxusní vůz. Nyní už tuto potřebu necítil.

V Eastonu odbočil na státní silnici číslo 33, na jejímž černém povrchu ležely dva palce kluzkého sněhu. Sledoval stopy jiných vozidel a zanedlouho projížděl spícími malými sídly s přístavy plnými plachetnic. Pobřeží Chesapeake bylo pokryté těžkým sněhem a mořská voda měla tmavě modrou barvu.

V St. Michaels žilo asi třináct set obyvatel. Když silnice číslo 33 probíhala městečkem, měnila se v Hlavní ulici s několika bloky domů. Staré domy byly postavené těsně vedle sebe, dobře zachovalé a ideální pro pohlednice. Po obou stranách v nich byly obchody a sklady.

Nate slýchal o St. Michaels po celý život. Bylo tam námořní muzeum, konával se tam ústřicový festival, byl tam čilý přístav a tucty malebných hotýlků a kavárniček, které přitahovaly lidi z města na dlouhé vikendy. Minul poštu a malý úhledný kostel, kde anglikánský pastor zametal sníh na vstupním schodišti.

Joshův dům stál na Zelené ulici, dva bloky od Hlavní a byl obrácený k severu s výhledem na přístav. Šlo o stavbu ve viktoriánském stylu, s dvojitou lomenicí a dlouhou čelní verandou, vinoucí se podél stěn. Dům, natřený šedomodře s bílými a žlutými hranami, byl obklopen sněhovými závěsemi takřka až k předním dveřím. Malý přední trávník a příjezdovou cestu pokrývala šedesáticentimetrová vrstva sněhu. Nate zastavil u obrubníku a k verandě si musel cestu prošlapat. Když vešel do domu, rozsvítil vnitřní světla. V komoře u zadních dveří našel plastickou lopatu.

Strávil nádhernou hodinu odklizením sněhu z verandy a z příjezdové i postranní cesty. Uvolnil si tak přístup zpátky k svému vozu.

Dům byl samozřejmě vyzdoben stylovým nábytkem a zařízením, uklizený a uspořádaný. Josh říkal, že tam chodí každou středu posluhovačka setřít prach a vyvětrat. Paní Staffordová tu pobývala dva týdny na jaře a jeden týden na podzim. Josh tam spal v posledních osmnácti měsících tři noci. Byly tam čtyři ložnice a čtyři koupelny. A tomuhle se říká chata. Nate však nemohl najít kávu, což vyvolalo první nouzovou situaci onoho dne. Zamkl tedy dveře a zamířil do města. Chodníky, zbavené tajícího sněhu, byly vlhké. Teploměr v okně holičského salónu ukazoval teplotu +2 °C. Obchody i sklady byly zavřené. Když se Nate loudal kolem, prohlédl si alespoň výkladní skříně. Někde před ním začal zvonit kostelní zvon.

Podle informačního bulletinu, který Nate dostal od staršího kostelníka, byl farářem otec Phil Lancaster, drobný, čilý muž s přešedlými kučeravými rezavými vlasy. Nosil silné brýle s obroučkami z rohoviny. Mohlo mu být pětadvacet, ale i padesát let. Jeho stádečko, které se kolem jedenácté šlo k bohoslužbám, bylo malé a staré. Mnoho hlav bylo šedivých. Jejich nevelký počet zavinilo zřejmě počasí. V malé svatyni Nate napočítal jen jedenadvacet osob, a to počítal i Phila a varhaníka.

Byl to hezký kostel s klenutým stropem, čtyřmi okny s barevnými skly, lavicemi a podlahou z tmavého dřeva. Když

kostelník usedl sám do zadní lavice, Phil v tmavém hávu povstal a přivítal věřící v kostele Nejsvětější Trojice, kde je každý doma. Mluvil spatra, bez mikrofonu, vysokým, nosovým hlasem. V modlitbě děkoval Bohu za sních a zimu, za roční období seslané jako připomínka toho, že On vládne všim.

Ponořili se do hymnů velebících Hospodina a modliteb. Když otec Phil začal kázat, všiml si Natea, jediného cizího návštěvníka sedícího v lavici v předposlední řadě. Vyměnili si úsměvy a Nate v prchavém okamžiku pocítil obavu, že tím byl jaksi uveden do malého hloučku věřících.

Tématem Philova kázání, určeným volným výběrem pro průměrný věk jeho kongregace, bylo nadšení. Nate se úporně snažil dávat pozor, ale nedokázal se soustředit. V myšlenkách se vrátil do malé kaple v Corumbá s otevřenými hlavními dveřmi i okny, jimiž proudil horký vzduch, s Kristem trpícím na kříži a mladým mužem s kytarou.

V obavě, aby Phila neurazil, se Nate snažil upřeně hledět na mdlé světlo kulovité lampy na zadní stěně nad kazatelnou. S ohledem na silná skla kazatelových brýlí se utěšoval, že jeho nezájem zůstane bez povšimnutí.

Seděl v teplém malém kostele, konečně bez jakýchkoli obav před nejistotami svého velkého dobrodružství, záchvaty horečky a náporů bouří, před nebezpečím, hrozícím ze strany berní správy, beze strachu ze svých závislostí a duševního vyhasnutí. Uvědomoval si, že poprvé je jeho mysl klidná a pokojná. Bůh ho vedl nějakým směrem. Nevěděl sice kam, ale nebál se. Buď trpělivý, říkal si pro sebe.

Pak se začal šeptem modlit. Děkoval Bohu, že mu zachoval život. Modlil se za Rachel, protože věděl, že ona se modlí za něho. Vyrovnanost mu vyloudila na tváři úsměv. Když kázání skončilo, otevřel oči a viděl, že se na něho usmívá i Phil. Po požehnání odešel Phil k hlavním dveřím a věřící ho v zástupu následovali, blahopřáli mu ke kázání a krátce komentovali kostelní novinky. Zástup se pohyboval jen zvolna. Patřilo to k rituálu. "Jak se má vaše teta?" otázal se Phil jednoho člena svého stáda a naslouchal pozorně líčení tetina posledního utrpení. "Jak je to s tím kyčlem?" otázal se jiného. "Jak bylo v Německu?" Sepjal ruce a naklonil se kupředu, aby slyšel každé slovo. Věděl dobře, Čeho mají jeho ovečky plnou hlavu.

Nate čekal trpělivě na konci zástupu. Nikam nespěchal a nic jiného na práci neměl. "Vítejte," řekl otec Phil a sáhl Nateovi po ruce. "Vítejte u Trojice!" Stiskl mu ruku tak silně, že Nate zauvažoval, zda není skutečně v kostele prvním hostem po mnoha letech.

"Jsem Nate O'Riley," představil se a pak, jako by to mohlo přispět k jeho identifikaci, ještě dodal: "Z Washingtonu."

"Jak je milé, že jste byl dnes ráno s námi," řekl Phil a jeho oči za silnými skly jen tančily. Při pohledu zblízka vrásky prozrazovaly, že je mu nejméně padesát. I na hlavě měl víc vlasů šedivých než rezavých.

"Zůstanu pár dnů ve Staffordově chatě," řekl Nate.

"Ano, ano. Hezký dům. Kdy jste přijel?"

"Dnes ráno."

"Jste sám?"

"Ano."

"Dobrá, pak tedy musíte s námi poobědvat."

Agresivní pohostinnost vyvolala u Natea úsměv. "Ach, dobrá, díky, ale..."

Phil byl také samý úsměv. "Ne, trvám na tom. Pokaždé, když sněží, moje žena dělá dušené jehněčí. Už je na plotně. V zimě míváme jen málo hostů. Prosím, fara je hned za kostelem."

Nate byl v rukou člověka, který se dělil o nedělní stůl se stovkami lidí. "Já jsem se opravdu jen zastavil a..."

"Pro nás je to potěšením," řekl Phil, zavěsil se do Natea a vedl ho zpět ke kazatelně. "Co děláte ve Washingtonu?"

"Jsem právník," vysvětlil Nate. Kompletní odpověď by byla komplikovanější.

"Co vás sem přivádí?"

"To je dlouhá historie."

"Ach, nádherné! Laura i já milujeme příběhy. Udělejme si dlouhý oběd a vy nám budete vyprávět. To bude ohromné!"

Jeho nadšení bylo neodolatelné. Chudák chlapík přímo hladověl po zajímavé konverzaci. A proč ne? pomyslel si Nate. V chatě nic k jídlu není a vypadá to, že všechny obchody jsou zavřené.

Minuli kazatelnou a prošli dveřmi vedoucími do zadní části kostela. Laura právě zhasínala světla. "To je pan O'Riley z Washingtonu," řekl Phil hlasitě své paní. "Uvolil se, že s námi poobědvá."

Laura se usmála a podala Nateovi ruku. Měla krátké šedé vlasy a vypadala nejméně o deset let starší než její manžel.

Nedala na sobě znát, zda jí nenadálý host u tabule překvapil. Nate měl dojem, že tomu tak bývá vždy. "Prosím, říkejte mi Nate," řekl.

"Tak dobrá, Nate," zahlaholil Phil a začal si svlékat talár.

Fara byla těsně u kostela, obrácená čelem do postranní ulice. Opatrně stoupali sněhem. "Jaké bylo kázání?" zeptal se manželky Phil, když vystoupili na verandu.

"Vynikající, drahý," opáčila Laura bez náznaku nadšení. Nate poslouchal a usmíval se. Byl si jist, že Phil celá léta kladl v neděli tutéž otázku, v téže době a na téže místě - a že vždy dostával tutéž odpověď.

Když vstoupili do domu, veškeré váhání, zda má či nemá zůstat na oběd, z Natea vyprchalo. Lákavá, těžká vůně dušeného jehněčího se táhla i do pracovny. Zatímco Laura připravovala jídlo, Phil prohraboval v krbu oranžové uhlíky. V úzké jídelně mezi kuchyní a pracovnou byl prostřen stůl pro čtyři osoby. Nate byl rád, že přijal jejich pozvání a že mu nedali šanci, aby je odmítl.

"Jsme tak rádi, že jste tady," řekl Phil, když zasedli. "Měl jsem tušení, že bychom dnes mohli mít hosta."

"Či je tamhleto místo?" zeptal se Nate a kývl k prázdné židli u stolu.

"V neděli vždy stavíme ke stolu čtyři židle," řekla Laura a ke svému vysvětlení již nic nedodala. Drželi se za ruce, když Phil opět děkoval Bohu za sních, zimní období a jídlo. Uzavřel slovy: "A dej, abychom vždy mysleli na potřeby a přání druhých." Jeho slova v Nateově paměti něco probudila. Slyšel je už dříve, před mnoha, mnoha lety.

Když bylo rozdáno jídlo, povídalo se o běžných věcech onoho rána. Bohoslužeb v jedenáct hodin se obvykle účastnilo kolem čtyřiceti lidí. Sníh skutečně mnoho věřících od návštěvy kostela odradil. Kromě toho na poloostrově řádila chřipka. Nate složil poklonu prosté kráse jejich svatyně. Jsou v St. Michaels už šestý rok. Sotva se dali do jídla, Laura řekla: "Na to, že je leden, jste hezky opálení. To jistě není z Washingtonu, že?"

"Ne. Právě jsem se vrátil z Brazílie." Oba přestali jíst a naklonili se blíž. Dobrodružství tu bylo zase. Nate si nabral na talíř husté a chutné jehněčí a začal vyprávět.

"Jezte, prosím," vybízela ho Laura co pět minut. Nate si vzal sousto, pomalu žvýkal a pokračoval. O Rachel mluvil jen jako o "klientově dceři". Bouře byly stále divočejší, hadi delší, člun menší a Indiáni méně přátelští. Nate pokračoval od kapitoly ke kapitole a Philovi ohromením tančily oči.

Bylo to již podruhé, co Nate líčil po návratu své zážitky. Kromě občasného mírného přehánění se držel faktů. Najednou začaly ohromovat i jeho. Byly to doopravdy pozoruhodné příběhy k vyprávění a jeho hostitelé slyšeli jejich dlouhou a bohatou verzi. Kdykoli mohli, přerušovali Natea otázkami.

Když Laura uklidila stůl a jako moučník servírovala sladké koláče s rozinkami, Nate s Jevym právě dorazili k prvnímu sídlu Ipiců.

"Byla ta žena překvapená, že vás vidí?" zeptal se Phil, když Nate popisoval scénu se skupinou Indiánů vedoucích ženu z vesnice na schůzku s nimi.

"Ani ne," řekl Nate. "Jako by o našem příchodu předem věděla." Nate si dal práci s popisováním Indiánů a jejich kultury z doby kamenné, ale k vykreslení skutečnosti chyběla slova. Snědl dva koláče a v krátké přestávce ve vyprávění vytřel posledním kouskem talíř.

Odstrčili talíře a dali si kávu. Pro Phila a Lauru byl nedělní oběd spíše konverzační než jídlem. Nate uvažoval, kdo byl asi posledním šťastným hostem, který byl pozván k vyprávění příběhů a k jídlu.

Obtížné bylo vylíčit hrůzy dengue, ale Nate to hravě zvládl. Pár dní byl v nemocnici, dostal nějaké léky a byl znovu na nohou. Když skončil, začaly otázky. Phil chtěl vědět všechno o misionáře - o jejím náboženském vyznání, víře, práci s Indiány. Laurina sestra žila patnáct let v Číně, pracovala v církevní nemocnici, což bylo podkladem dalších příběhů.

Byly již téměř tři hodiny, když se Nate začal chystat k odchodu. Jeho hostitelé by byli s potěšením seděli u stolu nebo v pracovně a povídali si až do tmy, ale Nate se potřeboval projít. Poděkoval jim za pohostinnost, a když mu při odchodu mávali z verandy, měl pocit, že se s nimi zná již celé roky.

Vydal se na hodinovou procházku po St. Michaels. Ulice byly úzké a lemovaly je domy staré snad sto let. Všechno bylo na svém místě, žádní toulaví psi, prázdné parcely či opuštěná stavení. I sníh byl úhledný - pečlivě odházený, takže ulice i chodníky byly čisté a nikdo ze sousedů se úklidu nevyhýbal. Nate se zastavil u přístavní hráze a obdivoval plachetnice. V životě dosud na plachetnici nevkočil.

Rozhodl se, že St. Michaels neopustí, dokud k tomu nebude donucen. Bude žít v chatě a zůstane tam, dokud ho Josh zdvořile nevyhodí. Ušetří si peníze, a až Phelanova záležitost skončí, najde si nějaký způsob, jak se uchytit.

Blízko přístaviště narazil na malý obchod s potravinami, kde už pomalu zavírali. Koupil si kávu, polévku v plechovce, slané tyčinky a ovesné vločky k snidani. Na pultě bylo vystavené i pivo. Usmál se na ně a byl šťastný, že tyhle dny má již za sebou.

40 GRIT BYL VYHOZEN PROSTŘEDNICTVÍM FAXU A e-mailu, prvního, který do jeho kanceláře kdy došel. Mary Ross mu je poslala časně ráno v pondělí po napjatém víkendu se svými bratry.

Příliš graciózně na ně nereagoval. Hned faxoval zpět a předložil ji účet za své služby k dnešnímu dni - 148 hodin po 600 dolarech, celkem 88 800 dolarů. Hodinové vyúčtování mělo být aplikováno proti jeho procentnímu podílu po vyřízení nebo jiném příznivém vyrovnání. Grit nechtěl 600 dolarů za hodinu, chtěl kus koláče, rozumný zlomek z podílu své klientky. Požadoval tedy dvacet pět procent. Chtěl miliony. Když teď seděl v zamčené kanceláři a hleděl na fax, nemohl uvěřit, že mu jeho bohatství uniká. Opravdu si myslel, že po pár měsících tvrdého vedení soudního sporu případně Phelanův majetek jeho dětem. Hodilo by to pro každého takových dvacet milionů, všichni by se na to vrhli jak hladoví psi a zakousli by se do Phelanova bohatství všemi zuby, které mají. Dvacet milionů pro jeho klientku by znamenalo pět milionů pro něho. Grit tomu tak pevně věřil, že již předem vymyslel mnoho způsobů, jak je utratit.

Zavolal do kanceláře Harkovi, aby mu vynadal, ale bylo mu řečeno, že pan Gettys má v tuto chvíli příliš mnoho práce.

Pan Gettys měl nyní tři ze čtyř dědiců z prvního manželství. Jeho podíl klesl z dvaceti pěti na dvacet a nyní na sedmáct a půl procenta, ale jeho výsledný potenciál byl obrovský.

Pan Gettys vešel do konferenční místnosti pár minut po desáté a pozdravil ostatní právníky Phelanů, shromážděné k důležité poradě. Se zjevným potěšením řekl: "Dostal jsem oznámení, že pan Grit se již na tomto případu nebude podílet. Jeho bývalá klientka, Mary Ross Phelanova Jackmanová, mne požádala, abych ji zastupoval. Po dlouhém rozvažování jsem se rozhodl její žádosti vyhovět."

Jeho slova dopadla kolem konferenčního stolu jako sprška bomb. Yancy si pošukoval za nepěstěný vous a uvažoval, jaká metoda nátlaku asi posloužila k vypáčení Mary Ross z Gritových chapadel. Sám se však cítil celkem v bezpečí.

Rambleho matka již použila všech možných způsobů, aby svého syna odlákala k jinému právníkovi, ale kluk matku nenáviděl.

Madam Langhorneová byla překvapená, zvláště když Hark právě dodal, že jeho klientem se stal i Troy Junior. Po krátkém šoku se však rovněž cítila v bezpečí. Její klientka, Geena Phelanova Strongová, nenáviděla své starší nevlastní sourozence. Určitě by se k jejich právnímu zástupci nepřipojila. Nicméně bylo zapotřebí sejít se s ní u velkého oběda. Hned jak bude po poradě, zavolá Geeně a Codymu. Mohli by poobědvat na Proménádě poblíž Capitolu, možná tam zahlédnou někoho z mocných a slavných.

Wallymu Brightovi po Harkově zprávě zrudl zátylek. Hark zaútočil na klienty ostatních, porušil všechna pravidla. Z

první rodiny zbývala jen Libbigail. Wally Bright byl rozhodnutý ho zabít, pokusí-li se mu ji ukrást. "Mé klientky se neopovažte ani dotknout, jasný?" řekl hlasitě a ostře. Konferenční místnost ztuhla. "Uklidněte se."

"Uklidněte se vy, osle jeden. Jak máme být klidní, když nám kradete klienty?"

"Já jsem paní Jackmanovou neukradl, ona mi zavolala sama. Já jsem ji nekontaktoval."

"My víme, jakou hru hrajete, Harku. Nejsme hloupí," vykřikl Wally a podíval se po ostatních právnících. Oni se sice nepovažovali za blbce, ale u Wallyho si tím tak jistí nebyli. Pravdou bylo, že jeden nemohl důvěřovat druhému. Ve hře bylo příliš mnoho peněz a nedalo se vyloučit, že by některý právník mohl na svůj protějšek vytáhnout nůž.

Do konferenční místnosti uvedli Sneada a jeho příchod změnil téma hovoru. Hark ho skupině představil. Chudák Snead vypadal jako člověk hledící do tváří popravčí čety. Usedl na konec stolu a zamířily na něho dvě videokamery.

"Je to jen zkouška," ujistil ho Hark. "Klid." Právníci vytáhli bloky popsané otázkami a přisedli si blíž k Sneadovi.

Hark se postavil za Sneada, poklepal ho po rameni a řekl: "Až přednesete svou výpověď, pane Sneade, právníci zastupující druhou stranu budou mít možnost klást vám otázky. Příští hodinu nás tedy považujte za nepřátele, dobře?" Sneadovi ovšem nijak dobře nebylo, ale přijal peníze a musel tu hru dohrát do konce.

Hark popadl zápisník a začal klást otázky týkající se prostých věcí - místa a data Sneadova narození, rodiny, školy, zcela běžných věcí, které Snead dobře zvládal a uklidnil se. Pak se ptal na počátky jeho spolupráce s panem Phelanem, a měl dalších tisíc otázek, zdánlivě zcela irelevantních.

Po přestávce na toaletu si vzala slovo madam Langhorneová a zasypala Sneada otázkami o Phelanových rodinách, manželkách, dětech, rozvodech a milenkách. Snadovi to připadalo zcela nemístně špinavé, ale právníky to zřejmě bavilo.

"Znal jste Rachel Laneovou?" otázala Langhorneová.

Snead chvíli přemítal a pak řekl: "Nepřemýšlel jsem o tom." Jinými slovy tak požádal o pomoc s odpovědí. "Co byste si o tom myslel?" otázal se pana Gettyse.

Hark rychle přispěchal se svou verzí. "Soudil bych, že jste o panu Phelanovi věděl všechno, zvláště o jeho ženách a jejich potomcích. Nic vám neušlo. Starý pán se vám se vším svěřoval, tedy i s existencí nemanželské dcery. Bylo jí deset nebo jedenáct, když jste začal u pana Phelana sloužit. Celé roky toužil se s ní sblížit, ale ona s ním nechtěla mít nic společného. Soudil bych, že ho to hluboce ranilo, protože byl člověkem, který vždycky dostal to, co chtěl. Když ho Rachel zavrhl, jeho bolest se změnila ve zlost. Řekl bych, že k ní dokonce pocítil odpor. Fakt, že jí všechno odkázal, musel tedy být důsledkem duševní choroby."

Snead se opět musel obdivovat Harkově schopnosti spřádat tak rychle pohádky. Velký dojem to však udělalo i na ostatní právníky. "Co si myslíte vy?" otázal se jich Hark.

Souhlasně přikývli. Bright řekl: "Měli bychom mu poskytnout všechny informace o Rachel Laneové, které jsme sehnali."

Snead pak opakoval pro kamery tentýž příběh, který právě vyprávěl Hark, a přitom ukázal slušnou schopnost téma ještě rozšířit. Když skončil, právníci byli potěšeni. Ten červ byl ochotný prohlásit cokoli. A nikdo to nemohl vyvrátit. Když Snead dostal otázku, která vyžadovala pomoc při odpovědi, reagoval slovy: "No, na to jsem nemyslel." A právníci mu pomohli. Hark, který jako by předvídal všechna Sneadova slabá místa, měl obvykle po ruce hned nějaké povídání. I ostatní právníci se však často přidávali s vlastními malými pletichami a všichni se dychtivě snažili ukázat, jak dovedou zručně lhát.

Jeden po druhém Sneada zpracovávali, příznivě ladili a pečlivě s jeho pomocí modelovali přesvědčení, že pan Phelan onoho rána, kdy čmáral svou doslova poslední vůli, nebyl při rozumu. Právníci Sneada školili a on prokázal, že se dá snadno vést. Ve skutečnosti byl tak ovladatelný, že právníci dokonce začali mít obavy, aby neřekl příliš mnoho. Jeho důvěryhodnost nesmí být zpochybněna. Jeho svědectví nesmí mít žádné díry.

Celé tři hodiny konstruovali jeho výpověď a pak se ji další dvě hodiny snažili shodit neúnavným křížovým výsledkem. Ani oběd mu nenabídli. Posmívali se mu a nazývali ho lhářem. Langhorneová ho jednu chvíli dohnala téměř k slzám. Když byl vyčerpaný a téměř před zhroucením, poslali ho domů s balíkem videozáznamů a s pokynem, aby je znovu a znovu důkladně studoval.

Řekli mu, že není na svědectví připraven. Jeho tvrzení nejsou vzduchotěsná. Chudák Snead odjel domů ve svém novém Range Roveru unavený a zneklidněný, ale rozhodnutý nacvičit si všechny lži tak, že mu právníci budou tleskat.

Soudce Wycliff miloval klidné malé obědy ve své kanceláři. Jako obvykle Josh přinesl hodně sendvičů, ledového čaje a nakládané zeleniny z řeckého lahůdkářství nedaleko Dupont Circle a rozbalil je na malém stolku v rohu. Sedli si k jídlu a nejprve mluvili o tom, jak mnoho mají práce, a pak rychle přešli k Phelanovu odkazu. Něco se dělo, jinak by Josh nebyl volal.

"Našli jsme Rachel Laneovou," řekl.

"Nádherné. Kde?" Ve Wycliffově tváři byla patrná úleva.

"Museli jsme jí slíbit, že to nepovíme. Alespoň ne teď."

"Je ve Státech?" Soudce zapomněl na svoje vařené hovězí.

"Ne. Je na velmi odlehlém místě ve světě, je tam zcela spokojená a chce tam zůstat."

"Jak jste ji našli?"

"Našel ji její právník."

"Kdo je jejím právníkem?"

"Chlapík, který kdysi pracoval u mé firmy. Jmenuje se Nate O'Riley, dřívější společník. Opustil nás v srpnu."

Wycliff přimhouřil oči, když o tom uvažoval. "To je ale souhra náhod. Ona si najme dřívějšího společníka právnícké

firmy, kterou používal její otec?"

"To není souhra náhod. Jako zplnomocněný správce pozůstalosti jsem ji musel nalézt. Poslal jsem hledat Natea. On ji našel a ona ho najala. Ve skutečnosti je to úplně prosté."

"Kdy se objeví?"

"Pochybuji, zda to vůbec udělá osobně."

"A jak je to s potvrzením a prohlášením o tom, že byla s poslední vůlí seznámena?"

"Přijdou. Je velmi rozvázná. Abych pravdu řekl, nevím, jaké má plány."

"Poslední vůle byla napadena, Joshi. Válka již vypukla. Věci nemohou čekat. Tento soud musí mít nad ní jurisdikci."

"Pane soudce, ona má právní zastoupení. Její zájmy budou chráněny. Pust'me se do boje. Začneme s předložením dokladů a uvidíme, co má druhá strana."

"Můžeme s ní mluvit?"

"To není možné."

"Ale běžte, Joshi."

"Přisahám. Podívejte, je to misionářka na velmi odlehlém místě na jižní polokouli. To je vše, co vám mohu říci."

"Chtěl bych vidět pana O'Riley."

"Kdy?"

Wycliff odešel ke svému stolu a sáhl po nejbližším zápisníku schůzek. Měl hodně práce. Jeho život regulovaly rozvrhy soudních jednání, přelíčení a návrhů. Jeho sekretářka měla u sebe kalendář kanceláře. "Co takhle tuto středu?"

"Dobrá. Při obědě? Jen my tři a bez záznamu."

"Jistě."

Nate si chtěl během rána čist a psát. Jeho plány však změnilo zazvonění telefonu, v němž se ozval otec Phil. "Máte hodně práce?" zazněl ze sluchátka jeho silný hlas.

"No, ve skutečnosti ani moc ne," řekl Nate. Seděl u krbu, zabořený hluboko v koženém křesle a zabalený v prošívané přikrývce. Popíjel kávu a četl Marka Twaina.

"Opravdu?"

"Samozřejmě, opravdu."

"Dobrá. Já jsem v suterénu kostela, něco tu představuji a potřeboval bych pomocníka. Víte, myslel jsem si, že byste se mohl nudit, protože tady v St. Michaels, zvláště v zimě, není do čeho píchnout. Vypadá to, že bude zase sněžit."

Nateovi se mihlo hlavou dušené jehněčí. Včera ho ještě tolik zbylo! "Za deset minut jsem tam."

Sklepení bylo přímo pod presbytářem. Když Nate opatrně sestupoval po vratkých schodech, slyšel bouchání. Byla to dlouhá a široká místnost s nízkým stropem. Na přestavbě se pracovalo již dlouho a dokončení nebylo v dohledu.

Očividně šlo o výstavbu řady malých místností podél postranních stěn s otevřenou prostorou uprostřed. Phil stál mezi dvěma podpěrnými kozami, na ramenou plno prachu a v ruce měřicí pásmo. Měl na sobě flanelovou košili, džínsy a pracovní boty, takže ho příchod mohl snadno považovat za tesaře.

"Děkuji, že jste přišel," řekl se širokým úsměvem.

"Byl jsem rád, že jste zavolaal. Strašně jsem se nudil," odpověděl Nate.

"Zavěšuji desky, které budou sloužit jako příčky," řekl Phil a mávl rukou ke konstrukci. "Jde to líp, když to dělají dva lidé. Obvykle mi pomáhá pan Fuqua, ale je mu osmdesát a jeho záda už nejsou to, co bývala."

"Co budujete?"

"Šest tříd pro studium bible. V této střední prostora bude společná hala. Začal jsem s tím už přede dvěma roky, ale náš rozpočet neumožňuje realizaci nových projektů, takže na tom pracuji sám. Alespoň se tím udržuji ve formě."

Otec Phil však byl ve formě celý život. "Říkejte mi, co mám dělat," řekl Nate. "A nezapomínejte, že jsem právník."

"To nezahrnuje zrovna moc poctivé práce, že?"

"Ne."

Oba uchopili dřevěnou desku zajeden konec a posunuli ji po podlaze napříč ve směru jedné stěny budoucí třídy. Deska měřila metr dvacet na metr osmdesát. Když ji společně zvedali do správné polohy, Nate poznal, že je to opravdu práce pro dva lidi. Phil chrčel, funěl, zatínal zuby, a když konečně desku umístili na správné místo, řekl: "Teď to jen pevně držte." Nate přitlačil desku ke dvěma ze čtyř sloupků a Phil ji rychle přibil ocelovými hřebíky. Jakmile deska bezpečně držela, přibil ji ještě po stranách šesti hřebíky k oběma sloupkům a prohlédl si celou práci. Pak vytáhl měřicí pásmo a začal měřit další nezakryté místo.

Nate se zájmem přihlížel a zeptal se: "Kde jste se naučil tesařině?"

"To mám v krvi. I Josef byl tesař."

"Který Josef?"

"Ježíšův pěstoun."

"Ach, ten Josef."

"Nate, čtete bibli?"

"Moc ne."

"Měl byste."

"Rád bych začal."

"Mohu vám pomoci, chcete-li."

"Díky."

Phil napsal rozměry na desku, kterou právě instalovali. Pečlivě ji změril a pak ještě jednou míry překontroloval.

Zanedlouho Nate poznal, proč realizace projektu tak dlouho trvá. Phil měl dost času a věřil v pevný režim přestávky na

kávu.

Po hodině vylezli po schodech do přízemí a zašli do pastorovy pracovny. Bylo tam nejméně o deset stupňů tepleji než v suterénu. Phil měl na malém vařiči hrnek silné kávy. Nalil ji do dvou šálků a začal prohlížet řady knih v policích.

"Tohle je nádherný zbožný denní průvodce, jeden z mých nejoblíbenějších," řekl a opatrně vytáhl knihu, oprášil ji, jako by byla plná prachu, a podal ji Nateovi. Kniha byla vázaná v tvrdých deskách a opatřená nedotčeným ochranným obalem proti prachu. Phil byl na své knihy opravdu velmi opatrný.

Vybral jinou a opět ji podal Nateovi. "Tohle je průvodce biblí určený pro velmi zaměstnané lidi. Je moc dobrý."

"Co vás vede k názoru, že jsem velmi zaměstnaný?"

"Jste právníkem ve Washingtonu, nemám pravdu?"

"Technicky ano, ale všechno se to brzy změní."

Phil spojil konečky prstů obou rukou a zadíval se na Natea, jak se dovede zadívat jen kněz. Jeho oči říkaly: "Pokračuj, řekni mi víc, jsem tu, abych ti pomohl."

Nate se tedy vyznal z několika svých těžkostí, minulých i současných, zvláště z odloženého zúčtování s berní správou a z blížící se ztráty právnícké licence. Vězení se vyhnul, ale bude muset zaplatit pokutu, na kterou nemá.

Přesto se však budoucnosti nebojí. Ve skutečnosti se mu uleví, opustí-li svou profesi.

"Co budete dělat?"

"Nemám představu."

"Věříte v Boha?"

"Ano, myslím si to."

"Pak buďte klidný. On vám ukáže cestu."

Dost dlouho si povídali a dopoledne dospělo až k hodině oběda. Prošli tedy protějším dveřmi a opět si pochutnali na dušeném jehněčím. Později se k nim přidala i Laura. Učila v mateřské školce a na oběd měla čas jen třicet minut. Kolem druhé se vrátili dolů do podsklepi, kde se znovu váhavě pustili do díla. Když Nate pozoroval Philovu práci, začal být přesvědčen, že projekt do konce života nemůže dokončit. Svatý Josef možná byl zručným tesařem, ale otec Phil patřil na kazatelnu. Každé prázdné místo ve stěně muselo být změřeno, znovu přeměřeno, promyšleno, prohlédnuto z různých úhlů a pak znovu změřeno. Stěnová deska, určená k vyplnění prázdného místa, musela projít stejnými procedurami. Nakonec, po nakreslení tolika značek, že by to zmátlo i architekta, Phil vzal do rukou, třesoucích se nervozitou, elektrickou pilu a stěnovou výplň přířzl. Společně s Natem ji pak odnesli k volnému místu, přibíli a zajistili. Vždycky dokonale seděla a s každým upevněným kusem bylo zřejmé, že Philovi se opravdu ulevilo. Podařilo se jim dobudovat dvě třídy a připravit je k natření. Pozdě odpoledne se Nate rozhodl, že se zítra stane natěračem.

41 DVA DNY PŘÍJEMNÉ PRÁCE V STUDENÉM podsklepi kostela Nejsvětější Trojice příliš velký pokrok nepřinesly. Zato však bylo vypito hodně kávy, konečně dojedeno dušené jehněčí, přibito a natřeno několik stěnových desek a navázáno pevné přátelství.

V úterý večer, když si Nate právě seškraboval z nehtů barvu, zazvonil telefon. Byl to Josh a volal ho zpátky do reálného světa. "Zítra vás chce vidět soudce Wycliff," řekl. "Už vás sháním pěkně dlouho."

"Co chce?" otázal se Nate a hlas se mu chvěl zděšením.

"Jsem si jist, že bude mít otázky ohledně vaší nové klientky."

"Ale já mám opravdu mnoho práce, Joshi. Přestavuji, natírám, přitloukám a podobné věci."

"Ach, opravdu?"

"Jo. Dávám do pořádku podsklepi v kostele. A čas nečeká."

"Netušil jsem, že máte takové schopnosti."

"Musím skutečně přijet, Joshi?"

"Myslím, že ano, kamaráde. Uvolil jste se převzít ten případ. Už jsem o tom soudci řekl. Potřebujeme vás, starý brachu."

"Kdy a kde?"

"Přijďte v jedenáct do mé kanceláře. Pojedeme společně."

"Kancelář už vážně nechci ani vidět, Joshi. Už je to všechno jen zlá vzpomínka. Sejdeme se prostě přímo v soudní budově."

"Dobře. Buďte tedy v poledne v kanceláři soudce Wycliffa."

Nate přiložil na oheň polínko a díval se, jak po terase poletují sněhové vločky. Tak tedy opět bude muset být dobře oblečený, vzít si kravatu a kufík na spisy, dívat se a mluvit k věci, říkat "Vaše Ctihodnosti" a "Mohu poprosit soud", vykřikovat námítky a drtit svědky. Bude muset dělat všechny tyto věci a milion dalších, které dělával vždycky. Už se ovšem právníkem necítil. Zaplaťbůh, že tyhle dny jsou pryč.

Bude to muset opět dělat, ale už jen jednou. Pokoušel se přesvědčit sám sebe, že to bude pro jeho klientku, pro Rachel, ačkoli věděl, že ona o to nestojí.

Doposud jí nenapsal, ačkoli už tolikrát plánoval, že jí pošle dopis. Jediný dopis pro Jevyho ho stál dvě hodiny tvrdé práce - a byla to jen stránka a půl.

Po třech dnech ve sněhu se mu najednou zastesklo po vlhkých ulicích v Corumbá s lenivým pěším provozem, po venkovních kavárničkách, po životním rytmu, v němž všechno mohlo počkat do zítřka. Vánice každou minutou houstla. Pomyslel si, zda se snad nezené další blizzard, takže silnice nebudou sjízdné a on nebude muset nikam jet.

Zatímco čekali na soudce Wycliffa, Josh vyložil další sendviče, nakládanou zeleninu a čaj z řeckého lahůdkářství a připravil tabuli. "Tady jsou soudní spisy," řekl a podal Nateovi tlustý červený svazek. "A tady je vaše pověření," dodal a přisunul k němu velkou žlutou obálku. "Musíte si to co nejdříve přečíst a podepsat."

"Je třeba napsat odpověď?"

"Zítra. Rachelina odpověď je uvnitř, již připravená, stačí jen připojit váš podpis."

"Něco tu není v pořádku, Josh. Já píšu odpověď na napadení poslední vůle jménem své klientky, která o tom neví."

"Pošlete jí kopii."

"Kam?"

"Na její jedinou známou adresu, to znamená na misií Kmeny světa v Houstonu, stát Texas. Všechno je to ve svazku."

S pocitem marnosti Nate zavrtěl hlavou nad Joshovou dokonalou přípravou. Připadal si jako figurka na šachovnici.

Odpověď zastánce závěti, tedy Rachel Laneové, měla čtyři strany a popírala všeobecně i specificky neopodstatněná tvrzení uvedená v šesti žádostech zpochybňujících poslední vůli. Nate pročítal všech šest žádostí a Josh si mezitím hrál s mobilním telefonem.

Když byla všechna zpochybnění zbavena právnícké hantýrky, byl to celkem jednoduchý případ - věděl Troy Phelan, co dělá, když psal svou poslední vůli? Ze soudního procesu bude cirkus, protože právníci budou povolávat psychiatry všech druhů a specializací. Zaměstnanci, bývalí zaměstnanci, staré milenky, vrátní, služky, šoféři, piloti, osobní strážci, lékaři, prostitutky a vůbec všichni, kdo strávili se starým pánem pět minut, budou nahnáni do soudní síně, aby svědčili.

Nate na to neměl žaludek. Jak svazek pročítal, zdál se mu stále těžší. Až bude konečně po boji, naplní celou místnost. Soudce Wycliff jako obvykle vrazil o půl jedné chvatně do kanceláře, a zatímco ze sebe stahoval háv, omlouval se, že byl velmi zaneprázdněn. "Vy jste Nate O'Riley, že?" řekl a napřáhl ruku.

"Ano, pane soudce, těší mě, že se s vámi setkávám."

Josh zaklapl mobilní telefon a všichni tři usedli ke stolu a sklonili se nad jídlem. "Josh mi říkal, že vy jste našel nejbohatší ženu na světě," řekl soudce a pustil se do jídla.

"Ano, našel. Už jsou tomu dva týdny."

"A můžete mi říci, kde je?"

"Prosila mě, abych to nikomu neříkal, a já jsem jí to slíbil."

"Objeví se a bude svědčit, až bude zapotřebí?"

"Nechce u toho být," vysvětlil Josh. Samozřejmě že měl v příslušné části svého pověstného zápisníku poznámku o tématu její přítomnosti při soudním líčení. "Jestliže neví nic o mentální kapacitě pana Phelana, nemůže svědčit."

"Ale je jednou ze stran v celém případě," řekl Wycliff.

"Ano, to je pravda, ale její nepřítomnost lze omluvit. Můžeme jednat bez ní."

"A kdo ji omluví?"

"Vy, Vaše Ctihodnosti."

"Chci v předepsaný čas předložit podání," řekl Nate, "a požádat soud o dovolení uskutečnit soudní jednání v její nepřítomnosti." Josh se přes stůl usmál. Výborně, Nate!

"Myslím, že tím se budeme trápit až později," řekl Wycliff. "Ted' mě mnohem víc zajímá samotný začátek procesu. Nemusím snad říkat, že odpůrci se už nemohou dočkat, až vyrazí."

"Správce pozůstalosti předloží svou odpověď zítra," řekl Josh. "Jsme připraveni k boji."

"A co zastánkyně závěti?"

"Její odpověď stále ještě zpracovávám," řekl zasmušile Nate, jako by se s tím mohl již mnoho dní. "Zítra to však můžu podat."

"Jste na zpřístupnění listin připraven?"

"Ano, pane."

"Kdy můžeme očekávat od vaší klientky prohlášení a potvrzení o přijetí závěti?"

"To přesně nevím."

"Technicky vzato, nemohu nad ní převzít jurisdikci, dokud ty dokumenty nedostanu."

"Ano, chápu. Jsem si jist, že dojdou brzy. Poštovní spojení s ní je velmi pomalé."

Josh se na svého chráněnce opět usmál.

"Vy jste ji tedy skutečně našel, ukázal jí kopii poslední vůle, vysvětlil jí záležitosti s potvrzením přijetí poslední vůle a svolil k tomu, že ji budete zastupovat?"

"Ano, pane," řekl Nate, ale jen proto, že musel.

"Připojte o tom do svazku místopřísežné prohlášení?"

"To je ovšem trochu neobvyklé, že?" otázal se Josh.

"Možná, ale začneme-li jednání bez jejího písemného potvrzení o tom, že byla s poslední vůlí seznámena, chci mít ve svazku nějaký záznam dokazující, že byla kontaktována a že ví, co děláme."

"Dobrý nápad, pane soudce," řekl Josh, jako by s tou myšlenkou přišel sám. "Nate to podepíše."

Nate přikývl, ukousl si velký kus sendviče a doufal, že ho to nechají dojít, aniž bude muset říkat další lži.

"Byla si s Troyem blízká?" zeptal se Wycliff.

Nate dlouho žvýkal, než odpověděl: "Náš rozhovor není do záznamu, že ne?"

"Samozřejmě. Jenom si povídáme."

Ano, ale i povídání může soudní spor vyhrát, nebo prohrát. "Nemyslím, že by si byli příliš blízcí. Neviděla ho celé roky."

"Jak reagovala, když poslední vůli četla?"

Wycliff opravdu mluvil, jako by ho zajímaly jen drby, ale Nate věděl, že mu jde o každý detail.

"Byla příliš překvapená, než aby se nějak vyjádřila," řekl suše.

"To se vsadím. Zeptala se kolik to hodí?"

"Nakonec ano. Myslím, že byla nesmírně ohromená. A kdo by nebyl?"

"Je vdaná?"

"Není."

Josh si uvědomil, že by otázky o Rachel mohly ještě chvíli pokračovat a že by to mohlo být nebezpečné. Wycliff nemohl vědět, alespoň prozatím, že Rachel nemá o peníze zájem. Kdyby nepřestal dorážet a Nate pořád mluvil pravdu, mohlo se něco provalit. Ve snaze změnit nenápadně téma rozhovoru řekl: "Víte, pane soudce, ten proces se nedá odkládat. Oni jsou dychtiví a my také. Na stole leží hromada peněz a všichni je chtějí. Proč bychom nemohli předložení listin urychlit a stanovit datum soudního líčení?"

Urychlit řízení o soudním potvrzení závěti bylo něco neslýchaného. Pozůstalostní právníci jsou placeni od hodiny. Proč tedy spěchat?

"To je zajímavé," řekl Wycliff. "Co máte v úmyslu?"

"Uspořádat slyšení o předložení listin co nejdříve. Dostat všechny právníky do jedné místnosti, zajistit, aby každý z nich předložil seznam možných svědectví a soudních dokumentů. Stanovit pro všechny lhůtu třiceti dnů pro jejich předložení a určit datum soudního líčení po devadesáti dnech."

"To je hrozně rychlé."

"U federálního soudu to tak děláme pořád. A funguje to. Druhá strana po tom skočí, protože jejich klienti jsou úplně švorc."

"A jak je to s vámi, pane O'Reily? Vaše klientka se také nemůže dočkat, až dostane peníze?"

"A vy byste si to snad nepřál, pane soudce?"

A všichni se rozesmáli.

Když Grit pronikl Harkovou telefonickou obrannou linií, jeho první slova byla: "Uvažuji o tom, že půjdu za soudcem." Hark stiskl na svém telefonu nahrávací knoflík a řekl: "Dobré odpoledne, Grite."

"Mohl bych soudci povědět o tom, že Snead prodal své svědectví za pět milionů dolarů a že to, co říká, není pravda."

Hark se hlasitě zasmál, aby to snad Grit nepřeslechl. "To nemůžete udělat, Grite."

"Samozřejmě že mohu."

"Vy opravdu nejste příliš chytrý. Poslouchejte, Grite, a poslouchejte dobře. Za prvé, podepsal jste dohodu společně s námi ostatními, takže jste zapleten do všech provinění, která uvádíte. Za druhé, a to je mnohem důležitější, o Sneadovi víte, protože jste byl do případu zapojen jako právní zástupce Mary Ross. A to je důvěrný vztah. Zveřejníte-li jakoukoli informaci, kterou jste se jako její právní zástupce dověděl, pak porušíte důvěru. Uděláte-li nějakou hloupost, podá na vás žalobu a já to doženu až k vyškrtnutí ze seznamu advokátů a k odebrání licence, Grite, chápete to?"

"Vy jste špína, Gettysi. Ukradl jste mi klientku."

"Kdyby vaše klientka byla spokojená, proč by se ohlížela po jiném právníkovi?"

"Ještě jsem s vámi neskončil."

"Neudělejte žádnou hloupost."

Grit praštil telefonem. Hark chvíli vychutnával tento okamžik a pak se vrátil k práci.

Nate jel do města sám přes řeku Potomac. Za Lincolnovým památníkem uvázl v pomalém provozu, ale nespěchal. Na přední sklo mu dopadaly sněhové vločky, ale k hustému sněžení dosud nedošlo. U červených světél na Pennsylvania Avenue se podíval do zpětného zrcátka a sevřenou ve shluku mnoha dalších velkých domů spatřil budovu, v níž strávil většinu času z uplynulých třidvaceti let. Okno jeho kanceláře bylo v šestém poschodí a teď bylo sotva vidět. Na ulici "M", vedoucí do Georgetownu, se začaly objevovat jeho oblíbené zapadáky - staré bary a špeluňky, kde trávil dlouhé hodiny s lidmi, na něž už dávno zapomněl. Upamatoval se však na jména majitelů barů. Každá putyka měla svou historii. Ve svých alkoholických dnech musel změkčovat tvrdé chvíle v kanceláři nebo v soudní síni několika hodinami alkoholového opojení. Bez toho nemohl jít domů. Zabočil k severu na Wisconsin a uviděl bar, kde se jednou popral s vysokoškolským studentem, ještě opilejším než on. Protivný študák vyvolal hádku a majitel baru je oba vyhodil, aby se šli rvát ven. Příštího rána přišel Nate do soudní síně oлеpený leukoplasty.

O kousek dál byla malá kavárna, kde si koupil tolik kokainu, že ho to málem zabilo. Když byl v sanatoriu na odvykače, detektivové z protinarkotického oddělení tam provedli razii. Dva jeho známí burzovní makléři skončili za mřížemi.

V těchto ulicích trávil své slavné dny, zatímco jeho manželky čekaly a děti vyrůstaly bez něho. Styděl se za trápení, které způsobil. Když opustil Georgetown, zapřísáhl se, že se tam už nikdy nevrátí.

U Staffordova domu naložil do vozu další ošacení a osobní věci a rychle odjel.

V kapse měl šek na deset tisíc dolarů, první měsíční zálohu. Berní správa chtěla na doplacení daní šedesát tisíc. Pokuta bude určitě dělat nejméně stejnou částku. Své druhé manželce dlužil kolem třiceti tisíc na výživném pro děti a měsíční závazky ještě vzrostly, když se léčil u Sergia.

Bankrot jeho dluhy nevyřešil. Připustil, že jeho finanční budoucnost je chmurná. Podpora mladších dětí ho stojí měsíčně tři tisíce. Školné, ubytování a strava dvou starších přijde zhruba na tutéž částku. Pár měsíců může z Phelanových peněz žít, ale podle toho, jak Josh a Wycliff mluvili, soudní řízení proběhne spíše dříve, než později. Až bude případ uzavřen, Nate půjde před federální soud, bude uznán vinným z daňových úniků a přijde o licenci.

Otec Phil ho nabádal, aby se budoucnosti nebál. Bůh se o ni postará sám.

Nate začal znovu uvažovat, zda mu Bůh skutečně nedává víc, než si zaslouží.

Protože nedokázal psát na ničem jiném než na listech právníckého zápisníku se širokými linkovanými řádky a širokými okraji, Nate si jeden vzal a pokusil se začít psát dopis Rachel. Měl adresu Kmenů světa v Houstonu. Označí obálku slovy "Osobní a důvěrné", bude ji adresovat Rachel Laneové a připojí vysvětlující poznámku: "Tomu, kdo to může zařídít."

Někdo u Kmenů světa určitě ví, kdo a kde Rachel je. Snad někdo také ví, že Troy byl jejím otcem. Možná že si ten někdo dokáže dát dvě a dvě dohromady a bude vědět, že jejich Rachel je obmyšlenou příjemkyní odkázané částky. Nate rovněž soudil, že Rachel bude Kmeny světa kontaktovat, pokud tak už neučinila. Byla v Corumbá, když přišla do nemocnice. Byl tedy důvod věřit, že volala do Houstonu a řekla někomu o jeho návštěvě.

Zmínila se o svém ročním rozpočtu u Kmenů světa. Musel tedy existovat způsob, jak jí zasílat korespondenci poštou.

Dostane-li se dopis v Houstonu do správných rukou, pak se možná dostane na správné místo i v Corumbá.

Napsal tedy datum a pak oslovení. "Drahá Rachel."

Uplynula hodina a Nate se díval do ohně v krbu a pokoušel se vymyslet slova, která by zněla inteligentně. Konečně začal dopis odstavcem o sněhu. Stýská se jí po sněhu, který znala v dětství? Jaká byla zima v Montaně? Tam, za jeho oknem, právě leží dobře třicet centimetrů sněhu.

Musí se přiznat k tomu, že jedná jako její právní zástupce. Jakmile upadl do rytmu právnícké hantýrky, dopis se rozběhl. Co nejstručněji vysvětlil, co se děje se soudním řízením.

Napsal jí o otci Philovi, o kostele a jeho suterénu, o tom, že studuje bibli a že ho to těší. A že se za ni modlí.

Když skončil, měl dopis tři strany. Nate byl sám na sebe hrdý. Ještě dvakrát dopis přečetl a dospěl k názoru, že má cenu jej odeslat. Dostane-li se nějak až do její chýše, věděl, že jej bude číst několikrát a na nějaké slohové nedostatky ani nepomyslí.

Nate si strašně přál ji znovu vidět.

42 JEDNÍM Z DŮVODŮ ZDLOUHAVÉ PŘESTAVBY podsklepi kostela bylo to, že otec Phil rád dlouho spal. Laura říkala, že v pracovní dny odchází ráno v osm hodin do mateřské školy a pastor většinou bývá ještě zahrabaný v pokrývkách. Vymlouval se, že je noční sůva a že se rád dívá po půlnoci v televizi na staré černobílé filmy.

Když tedy v pátek ráno o půl osmé volal, Natea to poněkud překvapilo. "Viděl jste dnešní Post?" zeptal se.

"Já noviny nečtu," odpověděl Nate. Přestal je číst během odvykací kúry. Naproti tomu Phil denně četl paterý noviny.

Byly dobrým zdrojem materiálu pro jeho kázání.

"Asi byste měl," řekl.

"Proč?"

"Je v nich článek o vás."

Nate se obul a plahočil se sněhem přes dva bloky do kavárny na Hlavní třídě. Na titulní straně Metra byl hezký příběh o nalezení ztracené dědičky Troye Phelana. Předchozí den byly Obvodnímu soudu Fairfax County předloženy dokumenty, v nichž dědička, jednající prostřednictvím svého právního zástupce, pana Natea O'Rileye, zpochybňuje tvrzení napadající poslední vůli jejího otce. Protože o ní samotné se toho moc povědět nedalo, článek se obšírně zabýval jejím právním zástupcem. Podle svého přísedního prohlášení, rovněž předaného soudu, vystopoval Rachel Laneovou, ukázal jí kopii ručně psané poslední vůle, prodiskutoval s ní různé právní záležitosti a nějak zařídil, že se stal jejím právním zástupcem. V článku nebylo ani zmínky o tom, kde se slečna Laneová vlastně zdržuje.

Pan O'Riley je bývalým společníkem Staffordovy advokátní kanceláře. Kdysi býval prominentním soudním právníkem. V srpnu firmu opustil, v říjnu ohlásil bankrot, v listopadu na něho bylo podáno trestní oznámení a ke konečnému rozhodnutí o trestu za daňový únik dosud nedošlo. Hlavní berní správa prohlašuje, že ji připravil o šedesát tisíc dolarů. Pro lepší dojem reportér připojil zcela zbytečnou informaci, že je dvakrát rozveden. Na doplnění všech těch pokořujících údajů byla v článku uveřejněna fotografie, na níž Nate stojí se sklenicí v ruce před mnoha lety v jednom washingtonském baru. Nate studoval na zrnitém snímku své lesklé oči, tváře ztmavlé alkoholem a pitomý úsměv. Budilo to dojem, že se schází s lidmi, s nimiž se baví, a že k nim patří. Bylo to trapné, ale takový býval jeho život.

Článek doplňoval krátký chaotický přehled Troyova života a smrti - tři manželky, sedem známých dětí, jedenáct miliard na účtě a poslední let ze čtrnáctého poschodí.

Pana O'Rileye nelze nalézt a požádat ho o rozhovor a pan Stafford nemá co říci. Právníci Phelanových dědiců toho naopak už zřejmě řekli tolik, že o další komentář ani požádání nebyli.

Nate složil noviny a vrátil se do domu. Bylo půl deváté, takže mu do zahájení přestavby v suterénu kostela zbývalo ještě půldruhé hodiny.

Slídlivě už tedy znají jeho jméno, ale vyčenichtat jeho stopu bude obtížné. Josh zařídil, aby jeho pošta byla doručována do schránky na jedné washingtonské poště. Měl nové číslo služebního telefonu na jméno Nathan F. O'Riley, právní zástupce, a na volání odpovídala sekretářka v Joshově kanceláři, která odtud také odesílala zprávy. V St. Michaels jen pastor a jeho žena věděli, co je zač. Povíдалo se o něm, že je to bohatý právník z Baltimoru a že tu píše knihu.

Skrývání bylo návykové. Proto se možná skrývala i Rachel.

Kopie odpovědi Rachel Laneové byly rozeslány všem Phelanovým právníkům, jejichž skupinu novinky přímo elektrizovaly. Ona tedy doopravdy žije a chce bojovat, ačkoli její výběr právního zástupce je poněkud podivný. O'Rileyova pověst byla známá - velmi úspěšný advokát v civilních sporech, občas byly jeho výkony oslnivé, ale nedokázal odolat tlakům své profese. Právníci Phelanů i soudce Wycliff však měli podezření, že za drátky tahá Josh Stafford. Vytáhl Natea z rehabilitačního ústavu, dal ho dohromady, vrazil mu do ruky spis a poslal ho do soudní

budovy.

Právníci Phelanových se sešli v pátek ráno u slečny Langhorneové, v moderní budově nacpané mezi ostatními v obchodní čtvrti na Pennsylvania Avenue. Její firma se snažila přilákat velmi bohaté klienty, ale se čtyřiceti právníky na to neměla dostatek sil. Její vedení však bylo velmi ctižádostivé. Okázalé a honosné vybavení kanceláří i ozdobná stafáž party právníků zoufale čekaly na své velké chvíle.

Právníci se domluvili, že se budou scházet jednou týdně, v pátek v osm, nejméně na dvě hodiny, aby projednali Phelanovu záležitost a načrtli strategii. S touto myšlenkou přišla Langhorneová. Uvědomila si, že by se měla stát mírotvůrcem. Chlapci se jen naparovali a hádali. A v soudním procesu, v němž si odpůrci na jedné straně soudní síně vzájemně vrážejí kudlu do zad, se dalo přijít o příliš mnoho peněz.

Zdalo se, alespoň Langhorneové, že vzájemné výpady skončily. Svými klienty, Geenou a Codym, si může být jista. Yancy zřejmě drží pevně za límec Rambleho. Wally Bright prakticky žije s Libbigail a Spikem. Hark má ostatní tři - Troye Juniora, Rexe a Mary Ross - a zdá se být se svou sklizní spokojen. Mezi dědici konečně začíná sedat prach rozporů a vzájemné vztahy začínají být skutečně rodinné. Všechny záležitosti jsou jasně definované. Právníci vědí, že musí pracovat v týmu, jinak spor prohraji.

Jedničkou byl Snead. Strávili hodiny pozorováním videozáznamu jeho prvního pokusu a každý si připravil četné připomínky ke zdokonalení jeho vystoupení. Zpracovávání Sneadova svědectví bylo nestoudné. Yancy, v minulých letech nadějný scenárista, právě napsal pro Sneada padesátistránkový scénář. Je plný konkrétních tvrzení, z nichž jasně vyplývá, že nebohému Troyovi to vůbec nemyslelo.

Dvojkou byla sekretářka Nicolette. Za pár dní do ní budou také bušit na videu a bylo několik věcí, které bude muset vyslovit ona. Brighta napadlo, zda snad starý pán pár hodin před zkušebním pohovorem s psychiatry, při sexu s ní nedostal mrtvici. Tohle by mohli dosvědčit oba, Snead i Nicolette. A mozková mrtvice mohla pochopitelně snížit jeho mentální kapacitu. Nebyla to špatná myšlenka a byla všeobecně dobře přijata. Vyvolala však dlouhou debatu o pitevním nálezu, jehož kopii dosud neviděli. Když se ten nešťastník rozplácł na cihlovém dláždění, měl samozřejmě i rozsáhlé poranění hlavy, jak se dalo čekat. Mohla pitva odhalit mrtvici?

Na třetím místě byli jejich vlastní experti. Gritův cvokař chvatně vypadl i s tím, kdo ho najal, takže zůstali jen čtyři, jeden za každou firmu. Ve skutečnosti čtyři experti se dali při soudním líčení celkem dobře zvládnout a kromě toho mohli být naprosto přesvědčiví, zvláště dojdou-li různými cestami ke stejným závěrům. Právníci se tedy dohodli, že i se svými psychiatry nacvičí jejich svědecké výpovědi, že je budou drtit a pokusí se je společným tlakem zlomit, aby vydrželi, až půjde do tuhého.

Čtvrtým bodem jednání byli další svědci. Musí sehnat další lidi, kteří se kolem starého pána motali v jeho posledních dnech. V tom by jim mohl pomoci Snead.

Posledním tématem schůzky byl fakt, že na scénu vstoupila Rachel Laneová a její právník.

"Ve svazku není nic, co by ta žena podepsala," řekl Hark. "Je to poustevnice. Nikdo neví, kde je, kromě jejího právníka, a ten to neřekne. Měsíc mu trvalo, než ji našel, ale nic nepodepsala. Technicky vzato, soud nad ní nemá pravomoc.

Mně je jasné, že se ta žena zdráhá vystoupit."

"Taková jsou i někteří výherci v loterii," prohlásil Bright. "Chtějí všechno utajit, protože jinak jim každý vandrák z okolí začne mlátit na dveře."

"A co když ty peníze nechce?" otázal se Hark a konferenční místnost strnula.

"To by bylo šílenství," řekl bezděčně Bright a jeho slova vyzněla do prázdna, jak všichni přemýšleli o nemožném.

Zatímco nad tím dumali, Hark přitlačil. "Je to jen nápad, ale i o takové možnosti bychom měli uvažovat. Podle virginských zákonů se lze odkazu v poslední vůli vzdát. Odkaz pak zůstává součástí pozůstalosti a podléhá zbývajícím opatřením. Bude-li tato poslední vůle prohlášena za neplatnou a jiné závěti nebudou existovat, pak se o majetek podělí sedm dětí Troye Phelana. Pokud však Rachel Laneová nebude nic chtít, majetek si rozdělí naši klienti."

Hlavou jim vířily závratné kalkulace. Jedenáct miliard minus dědická daň děleno šesti. Vypočtou-li se příslušná procenta podílu, bude to znamenat skutečně úctyhodné bohatství. Sedmimístné cifry se změní v osmimístné.

"To je trochu přitažené za vlasy," řekla pomalu Langhorneová, ale mozek ji matematikou přímo hořel.

"Ani bych neřekl," odsekl Hark. Bylo zjevné, že ví víc než ostatní. "Prohlášení o seznámení se závětí je doklad, který lze snadno vyhotovit. Máme věřit, že pan O'Riley odcestoval do Brazílie, našel Rachel Laneovou, pověděl jí o Troyovi, byl najat jako její právní zástupce, ale nezískal ani obyčejný podpis krátkého dokumentu, kterým by soud dostal pravomoc? Něco tu nesedí."

Yancy byl první, kdo se zmohl na slovo: "Do Brazílie?"

"Ano, právě se vrátil z Brazílie."

"Jak to víte?"

Hark sáhl pomalu do svazku a vytáhl několik papírů. "Mám velmi dobrého čmuchala," řekl a místnost ztichla.

"Včera, když jsem obdržel její odpověď a O'Rileyovo přísazené prohlášení, stejně jako vy, jsem zavolaal svému člověku. Během tří hodin zjistil toto: Nate O'Riley odletěl 22. prosince linkou Varig Flight 882 z Dullesu bez mezipřistání do Sao Paula. Odtud letěl linkou Varig Flight 146 do Campo Grande a pak přestoupil na letadlo pro zaměstnance společnosti Air Pantanal, letící do malého města Corumbá. Tam dorazil 23. prosince. Zůstal tam téměř tři týdny a pak se vrátil zpátky."

"Možná že to byla dovolená," zamumlal Bright. Byl ohromený stejně jako ostatní.

"Možná, ale pochybuji o tom. Pan O'Riley strávil poslední podzim v rehabilitačním ústavu. A nebylo to poprvé. Když Troy skočil, ještě pořád byl v sanatoriu. Propustili ho 22. prosince a tentýž den odletěl do Brazílie. Jeho cesta měla jediný důvod - nalézt Rachel Lanovou."

"Jak to všechno víte?" musel se otázat Yancy.

"Není to tak obtížné, opravdu. Zvláště informace o letu. Dokáže je získat každý schopný odborník přes počítače."

"A jak víte, že byl v rehabilitačním ústavu?"

"Špióni."

Než to strávili, rozhostilo se dlouhé ticho. Harkem všichni opovrhovali, ale zároveň ho obdivovali. Vždycky měl informace, které jim chyběly. Teď však byl na jejich straně a patřil k jejich týmu.

"To je jen pro případ, že bychom ty informace potřebovali," řekl Hark. "Vyrazíme plnou rychlostí k zpřístupnění listin a tvrdě poslední vůli napadneme. O tom, že soud nemá nad Rachel Laneovou jurisdikci, se nezmíníme. Neukáže-li se osobně nebo nepředloží podepsané dokumenty, bude to skvělý důkaz, že peníze nechce."

"Tomu nikdy neuvěřím," řekl Bright.

"Protože jste právník."

"A co jste vy?"

"Totéž, ale nikoli tak chamtivý. Věřte nevěřte, Wally, ale na tomto světě existují lidé, kterým nejde o peníze."

"Je jich asi dvacet," řekl Yancy. "A všichni jsou mými klienty."

Smích trochu uvolnil napětí.

Před ukončením schůzky znovu jeden na druhého naléhali, aby všichni potvrdili, že vše, co bylo řečeno, je důvěrné.

Každý to potvrdil, ale nikdo ostatním tak úplně nevěřil. Zprávy o Brazílii byly obzvláště delikátní.

43 OBÁLKA BYLA HNĚDÁ A PONĚKUD VĚTŠÍ, NEŽ BYL běžný formát. Vedle adresy Kmenů světa v Houstonu byla silnými tiskacími písmeny černě napsána slova: PRO RACHEL LANEOVOU, MISIONÁŘKU V JIŽNÍ AMERICE. OSOBNÍ A DŮVĚRNÉ.

Přijal ji poštovní úředník, pár okamžiků si ji prohlížel a pak ji poslal nahoru řediteli. Odtud cestovala celé ráno, až přistála, stále neotevřená, na stole Nevy Collierové, koordinátorky jihoamerických misí. Zírala na ni v údivu s pusou dokořán - nikdo kromě ní přece neví, že Rachel Laneová je misionářkou Kmenů světa.

Ti, kdo tuto obálku posílali z kanceláře do kanceláře, určitě nespojovali jméno na obálce se jménem, které se objevilo v dnešních ranních novinách. Bylo pondělní ráno a kanceláře byly ještě ospalé a tiché.

Neva zamkla dveře. V obálce byl dopis, adresovaný "Tomu, kdo to může zařídit", a menší zapečetěná obálka. Ohromená skutečností, že někdo byt' jen částečně zná identitu Rachel Laneové, si dopis přečetla nahlas:

Tomu, kdo to může zařídit:

Připojen je dopis pro Rachel Laneovou, jednu z vašich misionářek v Brazílii. Prosím, abyste jí jej odeslali neotevřený.

Setkal jsem se s Rachel asi před dvěma týdny. Objevil jsem ji v Pantalanu, kde žije, jak víte, už jedenáct let mezi Ipicy.

Důvodem mé návštěvy byla nevyřešená právní záležitost.

Pro vaši informaci sděluji, že se jí vede dobře. Slíbil jsem jí, že v žádném případě nikomu neřeknu o místě, kde žije.

Nepřeje si být rušena dalšími právními záležitostmi a já jsem s její žádostí souhlasil. Potřebuje však peníze na nový člun a motor i další prostředky na léky. S radostí pošlu vaši organizaci šek na tyto náklady, pouze mi laskavě zašlete informaci, jak se to má provést.

Chci Rachel ještě napsat, ačkoli vůbec nevím, jak dostává poštu. Zavolejte mi, prosím, zda jste tento dopis obdrželi a dopis pro ni odeslali.

Předem děkuji.

Podepsán byl Nate O'Riley. Na konci dopisu bylo telefonní číslo do St. Michaels v Marylandu a adresa advokátní kanceláře ve Washingtonu.

Korespondence s Rachel byla velmi prostou záležitostí. Dvakrát za rok, 1. března a 1. srpna, Kmeny světa odesílaly balíky s léky, náboženskou křesťanskou literaturou a jinými potřebnými věcmi na poštu v Corumbá. Pošta souhlasila s tím, že srpnové zásilky bude opatrovat třicet dnů, a kdyby nebyly vyzvednuty, vrátí je do Houstonu. To se ovšem nikdy nestalo. V srpnu každého roku Rachel podnikala cestu do Corumbá, přičemž volala kancelář své domovské organizace a deset minut praktikovala angličtinu. Vyzvedla zásilku a vracela se k Ipiciům. V březnu, po období dešťů, byly balíky dopravovány vzhůru po řece chalanou a vykládány ufazendy při ústí řeky Xeco, kde je obvykle vyzvedával Lako. Březnové zásilky bývaly vždy menší než srpnové.

Za celých jedenáct let Rachel nedostala soukromý dopis, určitě nikoli prostřednictvím Kmenů světa.

Neva si zapsala telefonní číslo a adresu do poznámkového bloku a dopis schovala do zásuvky. Do měsíce jej odešle společně s obvyklou březnovou zásilkou.

Nate s Philem přerézávali asi hodinu desky o ploše zhruba šedesát centimetrů na metr dvacet pro další malou třídu.

Podlaha i Philovy vlasy byly pokryty pilinami. Ze skučení pily jim oběma zalehlo v uších. Přišel čas na kávu. Sedli si na zem u přenosného ohřívače zády ke stěně a Phil nalil silnou kávu z termosky.

"Včera jste propásl skvělé kázání," řekl s úsměvem.

"Kde?"

"Co tím myslíte, kde? Tady, samozřejmě."

"Jaké mělo téma?"

"Cizoložství."

"Pro nebo proti?"

"Samozřejmě že proti, jako vždy."

"Nemyslím, že je to ve vaší kongregaci velký problém."

"Ne, ale na tohle téma mívám kázání jednou za rok."

"A vždycky stejné?"

"Ano, ale pokaždé novými slovy."

"Kdy to bylo naposledy, co měl některý z členů vaší kongregace problém s cizoložstvím?"

"Před pár lety. Jedna z našich mladších členek si myslela, že její manžel má v Baltimoru jinou ženu. Jezdával tam jednou týdně za obchodem a ona si všimla, že se vrací jako vyměněný. Měl víc energie a víc životního elánu. Trvalo to vždy dva či tři dny a pak začal být znovu rozmrzelý. Ona byla přesvědčená, že se zamiloval."

"Jak to bylo doopravdy?"

"Navštěvoval v Baltimoru chiropraktika."

Phil se hlasitě zasmál nosem - podivné zakládání, které bylo nakažlivé a obvykle směšnější než historka sama. Když smích dozněl, popíjeli dál kávu. Pak se Phil zeptal: "Měl jste, Nate, někdy ve svém dřívějším životě problém s cizoložstvím?"

"Nikdy. Pro mne to totiž nebyl problém, ale životní styl. Honil jsem všechno, co kolem mne prošlo. Každá jen trochu přitažlivá žena nebyla pro mne nic jiného než potenciální rychlovka. Byl jsem ženatý, ale nikdy mi ani na mysl nepřišlo, že se dopouštím cizoložství. Pro mne to nebyl hřích, nýbrž hra. Byl jsem jak posedlý, prostě hejsek, Phile."

"Neměl jsem se ptát."

"Ne, zpověď je dobrá pro duši. Stydím se za to, jakým člověkem jsem byl. Ženské, chlasy, drogy, bary, rvačky, rozvody, zanedbané děti - byl jsem ztroskotanec. Přeji si, aby se ty dny už nevrátily, ale teď je pro mne důležité si připomínat, jak daleko jsem zašel."

"Zbývá vám ještě hodně dobrých let, Nate."

"V to doufám. Teď však nevím, co mám dělat."

"Být trpělivý. Bůh vás povede."

"Jistě, tím tempem, jakým pokračujeme, mě možná čeká celkem dlouhá kariéra právě v tomhle sklepe."

Phil se usmál, ale smát se nezačal. "Studujte bibli, Nate, a modlete se. Takové lidi, jako jste vy, Bůh potřebuje."

"Možná."

"Důvěřujte mi. Mně trvalo deset let, než jsem pocítil Boží vůli. Napřed jsem před ní utíkal, ale pak jsem se zastavil a naslouchal. A On mne pomalu dovedl ke kněžství."

"Kolik vám bylo?"

"Bylo mi šestatřicet, když jsem vstoupil o semináře."

"Byl jste tam nejstarší?"

"Ne. Není nic neobvyklého vidět v semináři lidi, jimž je kolem čtyřicítka. Je to zcela běžné."

"Jak dlouho to trvá?"

"Čtyři roky."

"To je horší než právnická fakulta."

"Nebylo to tak zlé. Vlastně se mi tam líbilo."

"O právech bych to říci nemohl."

Pak se zase pustili do práce, uběhla další hodina a nastal čas oběda. Sníh konečně úplně roztál a dole při cestě v Tilghmanu byla krabi restaurace, kterou Phil zbožňoval. Nate trval na tom, že oběd bude na jeho účet.

"Hezký vůz," podotkl Phil, když si zapnul bezpečnostní pásy. Z ramen mu padaly piliny na neposkvřené sedadlo jaguáru, ale Nateovi to v nejmenším nevadilo.

"To je advokátský vůz, samozřejmě koupený na splátky, protože jsem si nemohl dovolit zaplatit jej hotově. Osm set dolarů měsíčně."

"Promiňte."

"Nejraději bych se ho zbavil a sehnal si hezký malý Blazer nebo něco podobného."

Když vyjeli z města, silnice číslo 33 se zúžila a brzy se začala vinout podél zálivu.

Když zazvonil telefon, Nate ležel v posteli, ale nespál. Spaní na něho přicházelo až tak o hodinu později a teď bylo teprve deset. Jeho tělo však bylo dosud přivyklé na režim z Walnut Hill. Ani cesta na jih tento návyk nepřerušila. Jako dozvuky dengue však občas pociťoval náhlou únavu.

Bylo těžké uvěřit, že většinu svého profesionálního života často pracoval večer do devíti či deseti hodin, pak někde v baru povečeřel a do jedné popíjel. Padala na něho únava, sotva na to pomyslel.

Protože telefon zvonil jen zřídka, Nate po něm rychle sáhl. Byl si jist, že se stalo něco nepříjemného. Ozval se ženský hlas: "Natea O'Riley, prosím."

"Nate O'Riley u telefonu."

"Dobrý večer, pane. Jmenuji se Neva Collierová. Obdržela jsem váš dopis pro vaši přítelkyni v Brazílii."

Nate odhodil přikrývku a vyskočil z postele. "Ano! Dostali jste můj dopis?"

"Dostali. Četla jsem jej dnes ráno a chci Rachel její dopis poslat."

"Skvělé. Jak dostává poštu?"

"V určitých obdobích roku ji posílám do Corumbá."

"Děkuji vám. Rád bych jí zase napsal."

"To je možné, ale nepište prosím na obálky její jméno."

Nateovi došlo, že v Houstonu je devět hodin. Volá tedy z domova, a to se mu zdálo víc než podivné. Její hlas byl sice příjemný, ale opatrný.

"Stalo se něco nepříjemného?" otázal se.

"Ne, ale kromě mne tady nikdo neví, kde je. Když jste se do toho namočil vy, jen dva lidé na světě vědí, kde je a kdo je."

"Zapřísahala mě, abych to uchoval v tajnosti."

"Bylo těžké ji najít?"

"Mohu říci, že bylo. Nebál bych se, že by ji mohl objevit ještě někdo jiný."

"Ale jak jste to dokázal vy?"

"Našel ji její otec. Víte o Troyi Phelanovi?"

"Ano. Vystřihuji si novinové články."

"Předtím, než opustil tento svět, ji vystopoval v Pantanalu. Nemám ani tušení, jak to dokázal."

"Měl na to prostředky."

"Ano, měl. Věděli jsme zhruba, kde je, a já tam odjel, najal průvodce, zabloudil a přitom ji našel. Znáte ji dobře?"

"Nejsem si jistá, zda vůbec někdo Rachel dobře zná. Mluvíám s ní jednou za rok v srpnu. Telefonuje z Corumbá. Před pěti lety se tady pokusila strávit dovolenou a jednoho dne jsem s ní byla na obědě. Ale nijak dobře ji neznám."

"A nyní jste o ní nic neslyšela?"

"Ne."

Rachel byla v Corumbá přede dvěma týdny. Věděl to, protože za ním přišla do nemocnice, mluvila na něho, dotýkala se ho a pak zmizela i s jeho horečnatými záchvaty. Ale jak to, že nevolala do své domovské kanceláře?

"Má se dobře," řekl. "Nejlépe se cítí doma u svých lidí."

"Proč jste ji hledal?"

"Někdo to musel udělat. Chápete, co vyvedl její otec?"

"Pokouším se."

"Někdo musel Rachel informovat a musel to být právník. A já jsem právě u naší firmy neměl nic lepšího na práci."

"A nyní ji zastupujete, že?"

"Sledujete tu kauzu?"

"Náš zájem není pouze povrchní. Ona je jednou z nás a to, co se jí týká, zasahuje i nás."

"Mírně řečeno."

"Co má v plánu udělat s majetkem po otci?"

Nate si promnul oči a na chvíli se odmlčel, aby konverzaci zpomalil. Příjemná dáma na druhém konci překročila meze. Pochyboval, že si to uvědomila. "Nechci být hrubý, slečno Collierová, ale nemohu s vámi probírat věci, o nichž jsem mluvil s Rachel a které se týkají majetku jejího otce."

"Ovšem. Nechtěla jsem vyvídat. Ptala jsem se jen proto, že si nejsem jista, co v této věci mají udělat Kmeny světa."

"Nic. Vy se do toho nemůžete zapojit, dokud vás Rachel nepožádá, abyste jednali jejím jménem."

"Aha. Mohu tedy jen sledovat články v novinách."

"Jsem si jist, že jednání bude dokumentováno velmi dobře."

"Zmiňoval jste se o věcech, které tam Rachel potřebuje."

Nate jí tedy vyprávěl příběh o malém děvčátku, které zemřelo, protože Rachel neměla protijed. "Nemohla v Corumbá sehnat potřebné zásoby léků. Já bych jí velmi rád poslal všechno, co potřebuje."

"Děkuji vám. Pošlete peníze k mým rukám a já u Kmenů světa zajistím, aby zásoby dostala. Máme po světě čtyři tisíce misionářů a naše konta jsou omezená."

"Jsou všichni tak pozoruhodní jako Rachel?"

"Ano. Vybral si je Bůh."

Dohodli se, že zůstanou ve styku. Nate může posílat tolik dopisů, kolik bude chtít. Neva je bude odesílat do Corumbá. Pokud se někdo z nich něco dozví o Rachel, zavolají si.

Nate opět vlezl do postele a přehrával si v hlavě telefonní hovor. Věci, které nebyly řečeny, byly ohromující. Rachel se právě od něho dověděla, že její otec zemřel a že jí zanechal jedno z největších bohatství na světě. Pak proklouzla do Corumbá, protože od Laka věděla, že Nate je těžce nemocen. A potom odešla a nikomu z Kmenů světa ani nezavolala, aby s ním o penězích diskutovala.

Když se s ní rozloučil na břehu řeky, byl přesvědčen, že o peníze nemá zájem. Teď byl o tom přesvědčen ještě víc.

44 SVĚDECKÉ KLÁNÍ ZAČALO V PONDĚLÍ 17. ÚNORA v dlouhé holé místnosti v soudní budově Fairfax County. Byla to místnost pro svědky, ale soudce Wycliff zatahal za drátky a rezervoval si ji na celé dva poslední týdny v měsíci. Na dveřích byl vyvěšen seznam nejméně patnácti předvolaných lidí, kteří měli vypovídat pod přísahou. Právníci se nemohli dohodnout ani na jejich pořadí, ani na termínech, ale Wycliff zakročil. Výpovědi proběhnou řádným způsobem, systematicky ve stanoveném pořadí, hodinu po hodině a den po dni, dokud neskončí. Byl to neobvyklý maratón, ale takové byly předpisy. Právníci tedy předvedli ohromující schopnost vyčistit své kalendáře a vytvořit prostor pro předložení dokladů ve Phelanově záležitosti. Jiná soudní líčení odročili, předkládání dokladů časově zpřeházeli, důležité konečné termíny prodloužili, poskytování informací právním zástupcům přesunuli na jiné partnery, dovolené vesele odložili až na léto a své společníky poslali vyřizovat menší úkoly. Nic nebylo tak důležité jako Phelanův problémový případ.

Představa dvou týdnů v místnosti nacpané právníky, kteří moří svědky nekonečnými výslechy, byla pro Natea nesnesitelným peklem.

Nechce-li jeho klientka peníze, proč se má ztraceně starat o to, kdo je dostane?

Když se však setkal s Phelanovými dědici, svůj přístup rázně změnil.

Prvním přísedícím svědkem byl pan Troy Phelan Junior. Na výzvu soudního zapisovatele odpřisáhl, že bude mluvit pravdu, ale nejistýma očima a zarudlými tvářemi ztratil důvěryhodnost už několik vteřin poté, co usedl do čela stolu a co mu videokamera z druhého konce začala bzučet do tváře.

Joshova parta připravila Nateovi stovky otázek, jimiž měl do Troye bušit. Předběžnou práci provedlo půl tuctu společníků, s nimiž se Nate nikdy nesetkal. Mohl však jednat i sám, spatra a bez přípravy. Šlo o pouhou výpověď, chytání ryb na udici, a pro Natea rutinní záležitost, u níž byl už tisíckrát.

Nate se představil Troyovi Junioru, který mu za to věnoval nervózní úsměv jako odsouzenec popravčímu. Vypadalo to, jako by se chtěl zeptat: "A nebude to bolet, že ne?"

"Jste v současné době pod vlivem nějakých nezákonných drog, předepsaných léků nebo alkoholu?" začal Nate docela přívětivě, ale už to rozpálilo Phelanovy právníky na druhé straně stolu. Jen Hark pochopil. Zažil už téměř stejné množství výsledků jako Nate O'Riley.

Úsměv zmizel. "Nejsem," vyštěkl Troy Junior. V hlavě mu ovšem z kocoviny ještě hučelo, ale byl už střízlivý.

"A chápete, že jste právě přísahal, že budete mluvit pravdu?"

"Ano."

"Víte, co je to křivá přísaha?"

"Ovšem."

"Který z nich je vaším právníkem?" zeptal se Nate a mávl rukou směrem k davu na protější straně stolu.

"Hark Gettys."

Arogance pana O'Rileye opět právní zástupce dohrála, tentokrát i Harka. Nate se ani neobtěžoval zjištěním, který z právníků patří k určitému klientovi. Jeho přezíravost vůči celé skupině byla urážlivá.

Během dvou minut Nate dokázal nasadit nepřijemný tón celému dni. Podařilo se mu dát jasně najevo, že Troyovi Junioru vůbec nevěří a že má podezření, že je ten chlap možná pod vlivem alkoholu. Byl to starý trik.

"Kolik jste měl manželek?"

"A kolik jste jich měl vy?" odsekl Junior a pohledem požádal svého právníka o schválení. Hark však soustředěně studoval nějaký kus papíru.

Nate si zachoval chladnou hlavu. Kdo ví, co si právní zástupci Phelanů řekli za jeho zády? Vůbec ho to nezajímalo.

"Dovolte, abych vám něco vysvětlil, pane Phelane," řekl bez nejmenší známky podrážděnosti. "Proberu to velmi pomalu, tak pozorně poslouchejte. Já jsem právník, vy jste svědek. Rozumíte mi dobře?"

Troy Junior nepatrně přikývl.

"Já kladu otázky, vy odpovídáte. Rozumíte tomu?"

Svědek opět přikývl.

"Vy nekladete otázky a já nedávám odpovědi. Rozuměno?"

"Jo."

"Tak tedy myslím, že vám odpovědi nebudou dělat potíže, budete-li věnovat pozornost otázkám. Dobrá?"

Junior opět přikývl.

"Ještě máte nějaké pochybnosti?"

"Ne."

"Dobrá. Kdybyste snad zase nějaké měl, prosím, beze všeho si klidně promluvte se svým právním zástupcem. Vysvětlil jsem to srozumitelně?"

"Rozuměl jsem."

"Obdivuhodné. Zkusme to tedy ještě jednou. Kolik jste měl manželek?"

"Dvě."

Za hodinu skončili s manželstvími, dětmi a rozvody. Junior se potil a přemýšlel, jak dlouho ještě bude jeho výpověď trvat. Právníci Phelanů tupě zírali na listy papíru a mysleli na totéž. Nate letmo pohlédl na seznamy připravených otázek. Mohl teď každého svědka stahovat z kůže jen tím, že mu hleděl do očí a kladl mu otázky jednu po druhé. Žádný detail pro něho nebyl tak bezvýznamný, aby jej se svědkem neprobral. Na které vysoké škole studovala vaše první žena, jaké bylo její první zaměstnání? Bylo to její první manželství? Podejte nám přehled o jejím zaměstnání. Řekněte si něco o rozvodu. Kolik platíte na své děti? Platil jste alimenty vždy řádně a včas?

Z větší části to bylo svědectví zcela bez užitku. Výslech byl zaměřen nikoli na získání informací, ale spíše na svědkovo zneklidnění. Měl ho upozornit, že mohou vyjít najevo nejrůznější rodinné skandály z minulosti. Jednou vyvolal soudní proces, takže musí strpět podrobné přezkoumání všech okolností.

Probírání historie Juniorova zaměstnání trvalo málem do oběda. Když z něho Nate začal páčit podrobnosti o jeho různých funkcích v otcových společnostech, začal těžce klopýtat. Existovaly totiž tucty svědků, kteří mohli být předvoláni a mohli vyvrátit jeho verzi o osobní užitečnosti. Při výslechu o jednotlivých zaměstnáních se Nate dotazoval na jména všech spolupracovníků a vedoucích. Past byla nalíčena a Hark věděl, že může každou chvíli sklápnout. Požádal o přerušení. Vyšel se svým klientem na chodbu a nabádal ho, aby mluvil pravdu.

Odpolední sezení bylo kruté. Nate se dotazoval na pět milionů dolarů, které Junior dostal jako dar k jedenadvacátým narozeninám. Celá skupina právníků Phelanů viditelně ztuhla.

"To už je dávno," řekl rezignovaně Troy Junior. Po čtyřech hodinách vyslýchání Natem O'Rileyem věděl, že další kolo bude pravým utrpením.

"Dobrá, ale snažte si vzpomenout," řekl Nate s úsměvem. Nebyla na něm vidět žádná únava. Prováděl už takové výslechy tolikrát, že ve skutečnosti náhle dychtil probrat každou podrobnost.

Hrál svou roli dokonale. Protivilo se mu, že tam musí být a trápit lidi, o nichž doufal, že je už nikdy neuvidí. Čím víc otázek Nate kladl, tím pevněji byl rozhodnut začít novou kariéru.

"Jak jste ty peníze dostal?" zeptal se.

"Původně byly uloženy na účet v bance."

"Měl jste k účtu přístup?"

"Ano."

"Měl k účtu přístup ještě někdo jiný?"

"Ne. Jen já sám."

"Jak jste peníze z účtu vybíral?"

"Vyplňováním šeků."

A skutečně je pilně vyplňoval. Jeho první nákup bylo zbrusu nové tmavomodré maserati. A o tom zatraceném autě mluvili patnáct minut.

Po obdržení peněz se Troy Junior už na vysokou školu nevrátil. A žádná škola, na níž studoval, o jeho návrat ani nestála. Většinu času trávil na večírcích, to však otevřeně nepřiznal. Nate do něho bušil otázkami o zaměstnání mezi jeho jedenadvacátým a třicátým rokem a postupně z něho vydoloval dostatek faktů, z nichž vyplývalo, že celých těchto devět let nikde nepracoval. Hrál golf a ragby a s oblibou měnil vozy. Jeden rok strávil na Bahamách, druhý ve Vailu a žil s ohromujícím množstvím žen. V devětadvaceti letech se pak s jednou z nich oženil a oddával se životu ve velkém stylu, dokud všechny peníze nerozházel.

Potom jako marnotratný syn přilezl za svým otcem a žádal ho o zaměstnání.

Během odpoledne dospěl Nate zvolna k představě, jakou zkázu by jeho svědek připravil sám sobě i svým blízkým, kdyby se jeho špinavé prsty jen dotkly Phelanova majetku. Peníze by ho zabily.

Ve čtyři odpoledne Troy Junior požádal, aby byl pro zbytek dne omluven. Nate odmítl. Během následující přestávky o tom byla podána zpráva soudci Wycliffovi do jeho kanceláře. Zatímco čekali na odpověď, Nate si poprvé prohlédl otázky připravené Joshem.

Wycliff ve své reakci na zprávu nařídil, aby jednání pokračovalo.

Týden po sebevraždě starého Troye Josh najal bezpečnostní agenturu k provedení šetření o jeho dědicích. Týkalo se spíše finančních než osobních záležitostí. Nate vybral ze zprávy o provedeném šetření pár zlatých hřebů, zatímco svědek nervózně kouřil na chodbě.

Když se zase všichni shromáždili, výslech nabral jiný směr. Nate se Juniora zeptal: "V jakém typu vozu nyní jezdíte?"

"Mám porsche."

"Kdy jste si je koupil?"

"Mám ho už nějakou dobu."

"Pokuste se odpovědět na otázku. Kdy jste si vůz koupil?"

"Před pár měsíci."

"Před nebo po smrti svého otce?"

"Nejsem si zcela jist. Myslím, že před ní."

Nate zvedl list papíru: "V který den váš otec zemřel?"

"Okamžik. Bylo to v pondělí, on, myslím, že devátého prosince."

"Koupil jste ten vůz před nebo po devátém prosinci?"

"Jak už jsem řekl, myslím, že před."

"Kdepak, opět špatně! V úterý desátého prosince jste přišel do obchodu s auty Irwing Motors v Arlingtonu a koupil si černý Porsche Carrera Turbo 911 za devadesát tisíc dolarů. Je to pravda?"

Troy Junior se neklidně ošíval a znovu silně znervózňel. Pohléd na Harka, který jen pokrčil rameny, jako by říkal:

"Odpovězte mu na otázku. Jsou o tom doklady."

"Ano, je to pravda."

"Koupil jste onoho dne ještě nějaký jiný vůz?"

"Ano."

"Kolik?"

"Celkem dva."

"Dvě porsche?"

"Ano."

"Celkem tedy za sto osmdesát tisíc dolarů?"

"Přibližně."

"Jak jste je zaplatil?"

"Nezaplatil jsem je."

"Takže firma Irwing Motors vám je darovala?"

"To není přesné. Koupil jsem je na úvěr."

"Vy máte kvalifikaci pro úvěr?"

"Ano, u Irwing Motors vždy."

"A chtějí své peníze?"

"Ano, dá se to tak říci."

Nate vytáhl další papíry. "Ve skutečnosti firma podala žalobu a žádá zaplacení nebo vrácení vozů, že?"

"Ano."

"Přijel jste s tím porsche k dnešní výpovědi?"

"Ano. Stojí na parkovišti."

"Stručně to tedy shrneme. Desátého prosince, den po smrti svého otce, jste u firmy Irwing Motors koupil dva drahé vozy na jakýsi úvěr, do nynějška jste nezaplatil ani šesták a oni vás za to žalují. Správně?"

Svědék přikývl.

"A to není jediná žaloba, že?"

"Ne, není," řekl odevzdaně Troy Junior.

Nateovi ho bylo téměř líto.

Pronajímací společnost ho žaluje pro neplacení za zapůjčení nábytku. American Express chce přes patnáct tisíc za dluh na platební kartě. Banka zažalovala Troye Juniora týden po čtení otcovy poslední vůle. Junior ji umluvil, aby mu poskytla půjčku ve výši pětadvaceti tisíc dolarů, a zaručil se za její úhradu pouze svým jménem. Nate měl kopie listin ze všech soudních sporů a z jednotlivých případů probíral každou podrobnost.

V pět hodin byla vznesena další námitka a soudci Wycliffovi byla poslána další zpráva. Soudce se objevil osobně a dotazoval se, jak daleko pokročili. "Kdy si myslíte, že s tímto svědkem skončíte?" otázal se Natea.

"Konec není dosud v dohledu," řekl Nate a zahleděl se na Juniora, který byl jako v transu a v duchu se modlil o sklenku likéru.

"Pak tedy pokračujte až do šesti," řekl Wycliff.

"Můžeme zítra začít v osm hodin ráno?" zeptal se Nate, jako by se s Wycliffem domlouval, že spolu půjdou na pláž.

"V osm třicet," nařídila Jeho Ctihodnost a odešla.

Poslední hodinu Nate masíroval Juniora spoustou otázek na mnoho věcí. Přisežný svědek neměl ani zdání, kam advokát míří. Výslech vedl skutečný mistr. Sotva skončili s jedním případem a Junior se začal cítit lépe, Nate změnil kurs a uhodil na svědka s něčím novým.

Kolik peněz utratil od devátého do sedmadvacátého prosince, do dne, kdy byla čtena poslední vůle? Co koupil ženě k Vánocům a jak dárky zaplatil? Co koupil dětem? Vložil z těch pěti milionů nějaké peníze do akcií nebo fondů? Kolik vydělala Biff za minulý rok? Proč její první manžel dostal do opatrování jejich děti? Kolik právníků si Junior najal a vykopli od té doby, co otec zemřel? A tak dále, a tak dále.

Přesně v šest Hark vstal a oznámil, že výslech se přerušuje. O deset minut později už byl Troy Junior v hotelovém baru dvě míle od soudní budovy.

Nate spal u Stafforda v hostinském pokoji. Paní Staffordová byla kdesi v domě, ale Nate se s ní neviděl. Josh byl pracovně v New Yorku.

Druhého dne začal výslech v určenou dobu. Atmosféra byla stejná, ačkoli právníci přišli oblečení mnohem méně slavnostně a Junior měl na sobě červený bavlněný svetr.

Nate snadno rozpoznal tvář opilce - červené oči, opuchlá víčka, zarudlé tváře a nos, kapky potu nad obočím. Právě takovou tvář mívá sám celé roky. Také se celé ráno léčil z opice dlouhým sprchováním studenou vodou, čištěním zubů a vyplachováním úst, bral tabletky a pil hodně vody a silné kávy. Když je člověk otupělý, alespoň ho to trochu vzpomene.

Zahájil výslech otázkou: "Uvědomujete si, že jste dosud pod přísahou, pane Phelane?"

"Uvědomuji."

"Jste pod vlivem nějakých drog nebo alkoholu?"

"Ne, pane, nejsem."

"Dobrá. Vraťme se tedy k devátému prosinci, ke dni smrti vašeho otce. Kde jste byl, když vašeho otce vyšetřovali ti tři psychiatři?"

"Byl jsem v budově, v konferenční síni, se svou rodinou."

"A pozoroval jste celé přezkušování, že?"

"Pozoroval."

"V síni byly dvě barevné obrazovky s pětadesáticentimetrovou úhlopříčkou, správně?"

"Asi ano, když to říkáte. Já jsem je neměřil."

"Ale určitě jste je viděl, či ne?"

"Viděl."

"Nebránilo vám něco ve výhledu?"

"Měl jsem výhled docela dobrý, ano."

"A byl jste tehdy natolik jasně myslí, abyste si otce dobře prohlédl?"

"Ano."

"Dělalo vám nějaké potíže ho slyšet?"

"Ne."

Právníci věděli, kam Nate míří. Tohle byl nepříjemný aspekt celého případu, ale nedalo se tomu zabránit. Každý ze šesti dědiců bude muset projít touto cestou.

"Viděl jste tedy a poslouchal celé přezkušování?"

"Ano."

"Mc vám neušlo?"

"Nic mi neušlo."

"Z těch tří psychiatrů byl dr. Zadel najat vaší rodinou, správně?"

"Správně."

"Kdo ho vybral?"

"Právníci."

"Vy jste své právníky pověřil nalezením psychiatra?"

"Ano."

Nate se deset minut zajímal o to, jak vlastně došli k tomu, že vybrali dr. Zadela pro tak rozhodující přezkoušení, a dostal z něho to, co chtěl. Zadel byl najat, protože měl vynikající pověst, byl velmi doporučován a měl velké zkušenosti.

"Líbil se vám způsob, jímž přezkoušení vedl?"

"Soudím, že ano."

"Bylo tam něco, co vám na výkonu dr. Zadela vadilo?"

"Nic, nač bych si vzpomněl."

Cesta k okraji srázu pokračovala, když Troy Junior připustil, že byl spokojen s přezkoušením, s dr. Zadelem i se závěry, k nimž dospěli všichni tři lékaři. Opustil budovu bez jakýchkoli pochybností, zda otec věděl, co dělá.

"Kdy jste po přezkoušení poprvé zapochyboval o otcově duševním stavu?" otázal se Nate.

"Když skočil."

"Devátého prosince?"

"Správně."

"Vy jste tedy zapochyboval ihned."

"Ano."

"Co řekl dr. Zadel, když jste vyjádřil své pochybnosti?"

"Já jsem s dr. Zadelem nemluvil."

"Nemluvil?"

"Ne."

"Kolikrát jste mluvil s dr. Zadelem od devátého do sedmadvacátého prosince, tedy do dne, kdyby byla u soudu čtena poslední vůle?"

"Nepamatuji se."

"Viděl jste ho vůbec?"

"Ne."

"Volal jste mu do kanceláře?"

"Ne."

Když ho dovedl až na hranu srázu, nastal čas, aby do něho strčil. "Proč jste dr. Zadela propustil?"

Junior byl do jisté míry připraven. "Na to se budete muset zeptat právníků," řekl a doufal, že Nate alespoň na chvíli od tohoto tématu ustoupí.

"Nevyslychám vaše právníky, ale vás, pane Phelane. Ptám se vás, proč byl dr. Zadel propuštěn."

"Opakuji, že se na to musíte zeptat právníků. Je to součástí naší právní strategie."

"Diskutovali o tom s vámi právníci předtím, než byl dr. Zadel propuštěn?"

"Nejsem si jist. Opravdu si nemohu vzpomenout."

"Jste rád, že dr. Zadel už pro vás nepracuje?"

"Ovšemže jsem rád."

"Proč?"

"Protože se mýlil. Podívejte, můj otec byl mistrem v různých tricích. Celým přezkoušením se prolhal. Tak to dělal po celý život. A pak skočil z okna. Obalamutil Zadela i ostatní cvokaře a oni mu naletěli. Byl zjevně úplný blázen."

"Protože skočil?"

"Ano, protože skočil, protože dal své peníze nějaké neznámé dědičce, protože nevyvinul úsilí, aby své bohatství chránil před dědickou daní, protože byl po určitý čas úplně šílený. Proč jsme asi byli nuceni zahájit přezkoušení, co myslíte? Kdyby nebyl blázen, byli bychom potřebovali tři cvokaře, aby ho vyšetřili předtím, než podepsal svou poslední vůli?"

"Ale ti tři cvokaři řekli, že byl v pořádku."

"Jo, ale hluboce se mýlili. Přece spáchal sebevraždu - a normální lidé neskáčou z oken."

"A co kdyby byl váš otec podepsal tu tlustou poslední vůli místo té rukopisné, a pak skočil? Byl by šílený?"

"Nebyli bychom tady."

Pouze jedinkrát během dvoudenní tvrdé zkoušky teď Troy Junior vybojoval alespoň remízu. Nate věděl, že se musí pohnout kupředu a vrátit se k tomu až později.

"Promluvme si o Rooster Inns," oznámil a Juniorovi poklesla ramena. Byl to jen další z jeho riskantních bankrotů, nic víc. Nate však zřejmě znal každý drobný detail. Jeden bankrot vedl k jinému. Každý nezdar vyvolává otázky o dalším podnikání, odsouzeném k záhubě.

Juniorův život byl smutný. Ačkoli to stěží mohlo vzbudit u někoho sympatie, Nate si uvědomil, že chudák kluk neměl nikdy otce. Toužil po Troyově uznání, ale nikdy ho nedosáhl. Josh mu prozradil, že Troy byl vždy velmi potěšen, když se hazardní podnikání jeho dětí zhroutilo.

Právníci propustili svědka druhého dne o půl šesté. Dalším byl Rex. Čekal na chodbě celý den a velmi ho rozčililo, že byl opět odsunut.

Josh se vrátil z New Yorku a Nate se s ním sešel u časně večere.

45 VĚTŠINU MINULÉHO DNE STRÁVIL REX PHELAN NA chodbě a krátil si dlouhou chvíli rozhovory na svém mobilu, zatímco se Nate O'Riley rval s jeho bratrem. Rex už prožil mnoho soudních líčení a věděl, že to znamená

neustálé čekání - na právníky, soudce, svědky, experty, termíny soudních přelíčení a odvolání, postávání na chodbách, až přijde řada na výpověď předvolaného svědka. Ještě než zvedl pravou ruku k přísaze, že bude mluvit pravdu, cítil k Nateovi nepřekonatelný odpor.

Hark i Troy Junior ho varovali před tím, co ho čeká. Tenhle právník dokáže vlézt člověku pod kůži a zažrat se tam jak nežit.

Nate opět začal pobuřujícími otázkami a během deseti minut zavalilo jednací síň napětí. Rex byl po tři roky terčem vyšetřování FBI. Banka, jejímž ředitelem a investorem byl Rex, v roce 1990 zkrachovala. Vkladatelé přišli o peníze a dlužníci o své půjčky. Soudní spor se táhl celé roky a konec nebyl v dohledu. Prezident banky byl ve vězení a zasvěcení lidé byli přesvědčeni, že na řadě je Rex. V případě bylo tolik špíny, že se s ním Nate patlal celé hodiny.

Bavil se neustálými připomínkami Rexovi, že je pod přísahou a že jeho výpověď bude pravděpodobně zajímat i FBI. Teprve pozdě odpoledne se Nate dostal k striptýzovým barům. Na jméno své ženy jich Rex v oblasti Fort Lauderdale vlastnil šest. Koupil je od muže, který byl zabit při přestřelce. Bylo to skutečně neodolatelné téma debaty. Nate probíral bary jeden po druhém - Lady Luck, Lolita's, Tiffany Club a ostatní - a dotazoval se na stovky věcí. Vyptával se na děvčata, striptérky, jejich původ, výši jejich výdělků, zda užívají drogy a jaké, zda se dotýkají zákazníků a tak dále a tak dále. Pak kladl otázku za otázkou o ekonomice obchodování s nahou kůží. Po třech hodinách pečlivého malování obrazu nejspínavějšího kšeftu na světě se zeptal: "Nepracovala vaše žena trvale v jednom z těch klubů?"

Odpověď byla jen "ano", protože Rex ze sebe nedokázal nic víc vypravit. Jeho hrdlo a zátylek byly dorada rozpálené a okamžik se zdálo, že se chce přes stůl na Natea vrhnout. "Byla účtní," procedil Rex se zaťatými zuby.

"A na stolech nikdy netančila?"

Rex sevrhl v prstech desku stolu a nastala delší pauza. "Rozhodně ne." Byla to lež jako věž a každý v místnosti to věděl.

Nate listoval v papírech a hledal pravdu. Všichni ho upřeně pozorovali a napůl očekávali, že vytáhne fotografii Amber pouze ve spodním prádle a na vysokých podpatcích.

V šest hodin jednání přerušili se slibem, že se bude pokračovat zítra. Když byla vypnuta videokamera a soudní zapisovatelka si poskládala věci, Rex se zastavil ve dveřích, prstem ukázal na Natea a řekl: "Už ani jednu otázku o mé ženě, ano?"

"To není možné, Rexi. Veškerý váš majetek je na její jméno." Nate mu zamával před nosem nějakými papíry, jako by tam byly všechny potřebné záznamy. Hark svého klienta vystrčil ze dveří.

Nate zůstal hodinu sedět sám v místnosti, pročítal si poznámky, listoval v papírech a přál si, aby mohl být v St.

Michaels a sedět na terase chaty s výhledem na záliv. Potřeboval zavolat Philovi.

Tohle je tvůj poslední případ, říkal si neustále v duchu. A děláš to pro Rachel.

V poledne druhého dne právníci Phelanů mezi sebou otevřeně diskutovali, zda Rexova výpověď bude trvat tři či čtyři dny. Byly proti němu vzneseny žaloby zahrnující celkem částku sedmi milionů dolarů, ale věřitelé se nemohli dočkat rozsudků, protože všechny majetek byl psán na jméno Rexovy ženy Amber, bývalé striptérky. Nate vytáhl ze svých papírů všechny žaloby, rozložil je po stole a studoval je ze všech možných hledisek. Pak je vložil zpátky do svazku, kde mohly, ale nemusely zůstat. Jejich suchopárnost by vynervovala každého kromě Natea, který si nějak dokázal udržet největší vážnost a probírat se tím vytrvale dál.

Pro odpolední sezení vybral téma Troyova sebevražedného skoku a okolností, které k němu vedly. Postupoval stejným způsobem jako u Juniora. Hark však na to Rexe zřejmě připravil. Jeho odpovědi na otázky o dr. Zadelovi byly nacvičené, ale adekvátní. Rex se držel schválené verze - ti tři psychiatři se prostě mýlili, protože Troy skočil pár minut po přezkoušení.

Nate tedy přešel k mnohem známějšímu tématu a začal na Rexe dorážet otázkami o jeho ostudné pracovní kariéře u firmy Phelan Group. Pak strávili dvě hodiny utrácením pěti milionů, které Rex obdržel jako dar k jednadvacátým narozeninám. O půl šesté Nate náhle vstal, řekl, že končí a vyšel z místnosti.

Dva svědci za čtyři dny. Dva muži byli před videokamerou obnaženi až na kost a nebyl to nijak hezký pohled. Právníci Phelanů odešli ke svým vozům a odjeli. Nejhorší snad měli za sebou, ale možná nikoli.

Jejich klienti byli jako děti rozmazlovaní. Otec je vrhl do světa tučných šekových kont ve věku, kdy ještě neuměli zacházet s penězi, a čekali, že se jim bude dařit. Dělal špatná rozhodnutí a jejich otec je ignoroval. Veškerá vina tedy padala na Troye. Takový byl společný názor Phelanových právníků.

V pátek brzy ráno byla do místnosti pro svědky uvedena Libbigail a usazena na čestné místo. Vlasy měla ostříhané na ježka, na okrajích vyholené až na kůži a nahoře obarvené šedě. Na krku a na zápěstích jí visela laciná bižuterie. Když zvedla ruku k přísaze, zaznělo jí od loktů hlasité cinkání.

S hrůzou hleděla na Natea. Bratři jí o něm řekli jen to nejhorší.

Byl však pátek a Nateovi se chtělo vypadnout z města ještě víc, než když měl hlad a potřeboval se najíst. Usmál se na Libbigail a začal klást lehké všeobecné otázky o dětech, zaměstnání a manželstvích. Třicet minut probíhalo všechno v příjemném duchu. Pak se začal vrtat v její minulosti. Jednou z jeho otázek bylo: "Kolikrát jste prodělala rehabilitační léčbu ze závislosti na drogách či alkoholu?"

Otázka ji šokovala, takže Nate řekl: "Sám jsem to prodělal čtyřikrát, nemusíte se stydět." Jeho upřímnost ji odzbrojila.

"Opravdu si nemohu vzpomenout," řekla, "ale už šest let jsem čistá."

"Obdivuhodné," řekl Nate. Mluvili spolu jako rovný s rovným, jeden narkoman s druhým. "To vám může jenom prospět."

Od tohoto okamžiku spolu hovořili o nejrůznějších věcech, jako by byli v místnosti sami. Nate musel šťourat, ale omlouval se za to. Ptal se na jejích pět milionů a ona mu s nemalou dávkou humoru vyprávěla příběhy o dobrých drogách a špatných mužích. Na rozdíl od svých bratrů si Libbigail našla stabilního partnera. Jmenoval se Spike; býval

to kdysi motorkář, který se také úspěšně podrobil detoxikaci. Žijí v malém domku na předměstí Baltimoru.

"Co byste dělala, kdybyste dostala šestinu z majetku svého otce?" otázal se Nate.

"Koupila bych si hodně věcí," řekla. "Tak jako vy. Udělal by to každý. Tentokrát bych však byla na peníze opatrná. Velmi opatrná."

"Co byste koupila nejdříve?"

"Největšího harleye na světě. Pro Spika. Potom hezčí dům, ale ne přehnaně přepychový." Oči jí zářily, jako by už peníze skutečně utrácela.

Její výpověď netrvala ani dvě hodiny. Po ní následovala její sestra Mary Ross Phelanová Jackmanová. Zírala rovněž na Natea, jako by na ni cenil tesáky. Z pěti dospělých Phelanových dědiců byla Mary Ross jediná, která byla dosud vdaná za svého prvního manžela, ačkoli on už byl jednou rozvedený. Byl to lékař specializovaný na ortopedii. Mary Ross byla vkusně oblečená a ozdobená hezkými šperky.

První otázky prozradily standardní prodloužené studium na vysoké škole, ale bez vězení, návyků či vyloučení. Dostala své peníze a žila tři roky v Toskánsku a pak dva v Nice. V osmadvaceti se provdala za lékaře, má dvě dcery, jedné je teď sedm, druhé pět. Není jasné, kolik z těch pěti milionů zbylo. S jejími investicemi disponoval manžel, takže Nate byl přesvědčen, že jsou prakticky vyčerpané. Byli bohatí, ale těžce zadlužení. Joshem dodané informace o Mary Ross ukazovaly velký dům s importovanými auty na příjezdové cestě, chatu na Floridě a odhadovaný příjem manžela 750 000 dolarů za rok. Měsíčně platil do banky 20 000 dolarů jako splátku za zbytkovou škodu ze zkrachovaného podílnictví, když se pokusil provozovat myčku aut v severní Virginii.

Manžel měl také byt v Alexandrii, kde si vydržoval milenkou. Mary Ross se na veřejnosti objevovala v jeho společnosti jen zřídka. Nate se rozhodl, že o těchto věcech diskutovat nebude. Náhle měl naspěch, ale pečlivě dbal, aby se na to nepřišlo.

Po přestávce na oběd se do místnosti přiloudal shrbený Ramble. Vedl ho, ukazoval mu cestu a jistil ho jeho právník Yancy, zřejmě vystrašený představou, že se od jeho klienta očekává inteligentní konverzace. Chlapcovy vlasy byly tentokrát jasně červené a barevně se hodily k jeho uhrům. Všechny části jeho obličeje byly znetvořené - pokrývaly je jizvy po kroužcích a cvočcích. Límec své černé kožené vesty měl vyhrnutý ve stylu Jamese Deana, takže se dotýkal náušnic visících z ušních lalůčků.

Po pár otázkách bylo zřejmé, že kluk je stejně hloupý, jak vypadá. Protože ještě neměl příležitost rozhazovat peníze, Nate ho nechal na pokoji. Bylo zjištěno, že do školy chodí zřídka, žije sám v suterénu matčina domu, nikdy neměl práci, za níž by byl placen, rád hraje na kytaru a chce se stát opravdu brzy významnou rockovou hvězdou. Jeho nová skupina se velmi případně nazývá Démon Monkeys, ale nebyl si jistý, jestli budou nahrávat alba pod tímto názvem. Nevěnuje se žádnému sportu, nikdy neviděl kostel zevnitř a se svou matkou mluví co nejméně. Když je vzhůru a nehraje na kytaru, nejraději se dívá na televizi.

Nate si pomyslel, že by stálo za miliardu dolarů tohoto ubohého chlapce srovnat a přivést k řádnému životu. Skončil s ním za necelou hodinu.

Posledním svědkem týdne byla Geena. Čtyři dny po smrti svého otce podepsala se svým manželem Codym smlouvu o koupi domu za 3,8 milionu dolarů. Když složila přísahu a Nate na ni s touto informací zaútočil, začala se zajíkat, koktat a dívat se na svou právní zástupkyni, slečnu Langhorneovou, která byla rovněž překvapená. Její klientka jí totiž o této smlouvě nic neřekla.

"Jak jste chtěli za ten dům zaplatit?" zeptal se Nate.

Odpověď byla zjevná, ale Geena se nemohla přiznat. "Máme peníze," řekla v sebeobraně. Tento její výrok otevřel dveře, do nichž Nate okamžitě rychle vrazil.

"Mluvme tedy o penězích," prohlásil s úsměvem. "Je vám třicet let a před devíti lety jste dostala pět milionů, že?"

"Ano."

"Kolik vám z nich zbylo?"

Dlouho se trápila s odpovědí. Nebyla totiž vůbec snadná. Cody vydělal dost peněz, něco investovali, něco utratili a všechno je tak promíchané, že nepostačí jen se podívat na výslednou bilanci a říci, že tohle je částka X, která zbyla z pěti milionů. Nate ji podal provaz, na kterém se měla uškrtit sama.

"Kolik peněz máte se svým manželem dnes na běžných účtech v bance?" zeptal se jí.

"Musela bych se podívat."

"Přemýšlejte, prosím. A řekněte mi jen odhad."

"Šedesát tisíc dolarů."

"Jaké nemovitosti vlastníte?"

"Jen svůj dům."

"Jakou cenu má váš dům?"

"Musela bych to nechat odhadnout."

"Uvažujte, prosím. Jen přibližnou sumu."

"Tři sta tisíc."

"A kolik činí hypotéka?"

"Dvě stě tisíc."

"Jakou hodnotu mají přibližně vaše akcie?"

Napsala si nějaké poznámky a zavřela oči. "Přibližně dvě stě tisíc dolarů."

"Nějaká jiná významnější aktiva?"

"Ve skutečnosti ne."

Nate si udělal vlastní propočty. "Tak. Během devíti let se vašich pět milionů dolarů smrško řádově zhruba na tři či čtyři

sta tisíc dolarů. Je to správné?"

"Určitě ne. Myslím, že je to příliš málo."

"Tak mi tedy teď povězte, jak zaplatíte váš nový dům."

"Z Codyho výdělku."

"A co třeba z majetku vašeho zemřelého otce? Myslela jste na to?"

"Trochu možná."

"Teď vás prodejce domu zažaloval, že?"

"Ano, ale my jsme podali protižalobu. Je tam dost sporných otázek."

Byla rafinovaná, nečestná a ve svých polopravdách velmi pohotová. Nate rychle dospěl k závěru, že je ze všech Phelanů nejnebezpečnější. Začal s ní probírat Codyho riskantní podnikání a brzy vyšlo najevo, kam se peníze poděly. O milion přišel v roce 1992 hazardováním s akciemi mědi. Půl milionu vrazil do akce "Kuřata balená do sněhu" a o všechno přišel. Farma pro průmyslový chov červů v Georgii spolkla šest set tisíc dolarů, protože násadu zničila vlna veder.

Jsou to dvě nedospělé, zhýčkané děti, které žijí rozmařile z cizích peněz a sní o velkých příjmech.

Před ukončením její výpovědi, během níž jí neustále chytře nahrával, prohlásila s chladnou tváří, že její účast na napadení poslední vůle nemá s penězi nic společného. Svého otce hluboce milovala a on její lásku opětoval. Kdyby mu to myslelo normálně, byl by se v poslední vůli o své děti určitě postaral. Skutečnost, že všechno odkázal neznámé osobě, je pádným důkazem duševní choroby. Ona bojuje proto, aby chránila dobrou pověst svého otce.

Byl to dobře nacvičený, ale nepřesvědčivý slavnostní projev. Nate jej nechal doznít. V pátek v pět hodin odpoledne už byl nepřetržitými argumenty unaven.

Když opouštěl v hustém provozu město po mezinárodní dálnici číslo 95 do Baltimoru, byl myšlenkami u Phelanových dědiců. Prošťoural jejich život a byl trochu v rozpacích. Cítil k nim jistý soucit za to, jak vyrůstali, za hodnoty, na něž nikdy nepomysleli, a za jejich prázdný život, točící se jen kolem peněz.

Byl však pevně přesvědčen, že Troy přesně věděl, co dělá, když psal rukou svůj poslední testament. Značné sumy peněz v rukou jeho dětí by způsobily úplný rozvrat a nevýslovné trápení. Odkázal tedy své bohatství Rachel, která o ně nemá zájem, ale vyloučil tím z něho ostatní děti, jejichž životy by zničilo.

Definitivně se rozhodl, že bude bojovat za platnost Troyovy rukopisné poslední vůle. Dobře si však uvědomoval, že o konečném dělení majetku nesmí rozhodovat nikdo ze severní polokoule.

Dorazil do St. Michaels pozdě večer. Když projížděl kolem kostela Nejsvětější Trojice, chtělo se mu zastavit, vejít do kostela, kleknout, pomodlit se a poprosit Boha za odpuštění hříchů, které v tomto týdnu spáchal. Po pěti dnech výslechů toužil po zpočívání a horké lázni.

46 JAKO USPĚCHANÝ PROFESIONÁL Z VELKÉHO města Nate nikdy nezažil rituál sezení. Naproti tomu Phil byl zkušený praktik. Když některý jeho farník onemocněl, bylo samozřejmé, že ho přišel navštívit a poseděl s rodinou. Když zemřel, sedával s vdovou. Zastavil-li se některý soused na faře, Phil a Laura, bez ohledu na čas, si s ním sedli a povídali si. Někdy tyto sedánky praktikovali sami na terase nebo na procházce. Dva starší pánové z jeho kongregace čekali, že se u nich Phil jednou za týden zastaví a prostě s nimi hodinku posedí u krbu. Konverzace byla milá, ale nevyžadovala ji. Bylo pro ně nesmírným potěšením prostě sedět pospolu a vychutnávat ticho.

Nate však tomu brzy propadl také. Seděl s Philem na předních schodech Staffordovy chaty, oba měli natažené tlusté svetry a rukavice a popíjeli horké kakao, které Nate ohřál v mikrovlnce. Hleděli před sebe na záliv, na přístav a na vodu, vlnící se v dáli. Občas si o něčem povídali, ale většinou mlčeli. Phil věděl, že jeho přítel má za sebou těžký týden. Nate mu o většině detailů Phelanova zmateného případu pověděl. Jejich vzájemný vztah byl touhle dobou už zcela důvěrný.

"Plánuji výlet," oznámil Nate klidně. "Nechcete jet se mnou?"

"Kam?"

"Chtěl bych vidět své děti. Dvě mladší, Austina a Angelu, mám v Salemu, v Oregonu. Tam pravděpodobně pojedou nejdříve. Můj starší syn studuje postgraduál na Severozápadní univerzitě v Evanstonu. A moje starší dcera žije v Pittsburghu. Bude to pěkná okružní cesta."

"Na jak dlouho jedete?"

"Není proč spěchat. Pár týdnů to zabere. Pojedou vozem."

"Kdy jste je viděl naposledy?"

"Daniela a Kaitlin, děti z prvního manželství, jsem už neviděl víc než rok. S dvěma mladšími jsem byl v červenci na utkání Oriolů. Bohužel jsem se tam opil a nepamatuji si, jak jsem dojel zpátky do Arlingtonu."

"Stýská se vám po nich?"

"Nejspíš ano. Pravdou je, že jsem s nimi příliš mnoho času netrávil a vím o nich jen málo."

"Byl jste zavalen prací?"

"To byl, ale ještě víc jsem pil. Vůbec jsem nechodil domů. Při vzácných příležitostech, když jsem se utrl, jsem jezdil s přáteli do Las Vegas nebo hrával golf a rybařil na širém moři na Bahamách, ale děti jsem sebou nikdy nebral."

"Už to nemůžete změnit?"

"Ne. Nemohu. Proč byste nejel se mnou? Mohli bychom si povídat celé hodiny."

"Děkuji za pozvání, ale nemohu odjet. Konečně jsem rozběhl nějaké aktivity v suterénu a nerad bych je přerušil."

Nate byl v suterénu kostela už ráno a byly tam skutečně očividné důkazy, že se Philův program pomalu rozbíhá. Philovým jediným dítětem byl asi dvacetiletý tulák, který propadl u zkoušky na vysoké škole a utekl na západní

pobřeží. Laura se překřela, že nemají ani tušení, kde se chlapec zdržuje. Již přes rok domů ani nezavolal.

"Myslíte si, že cesta bude úspěšná?" otázal se Phil.

"Nejsem si jistý, co od toho očekávám. Chci své děti obejmout a omluvit se, že jsem byl takový mizerný otec, ale nevím, zda jim to nyní nějak pomůže."

"Nedělal bych to. Vědí, že jste byl mizerný otec, a tím, že se budete bičovat, nic nespravíte. Důležité však je, že tam budete a že uděláte první krok k navázání nových vztahů."

"Strašně jsem svoje děti zklamal."

"Nemůžete se za to teď trestat, Nate. Je vám dovoleno zapomenout na minulost. Bůh na ni určitě zapomněl. Pavel, než se stal vyvoleným, vraždil křesťany, a za své činy se netrýznil. Všechno je odpuštěno. Ukažte dětem, jaký jste dnes."

Malý rybářský člun vyplul z přístavu a zamířil do zálivu. Byl to jediný pohyb v krajině před nimi a oni jej upřeně pozorovali. Nate vzpomínal na Jevyho a Wellyho. Nejspíš jsou opět na řece, řídí chalupu naloženou výrobky a zbožím a stálé klepání dieselu je vede hluboko do Pantanal. Jevy asi drží kormidelní kolo a Welly brnká na kytaru. Celý svět je v míru.

Když pak Phil odešel domů, Nate se schoulil u krbu a začal psát Rachel další dopis. Byl to už třetí, s datem středa, 22. února. Začínal slovy: "Drahá Rachel. Právě jsem strávil velmi nepříjemný týden s vašimi bratry a sestrami..."

Vyprávěl napřed o Troyovi Junioru a po třech stránkách skončil u Rableho. Upřímně popisoval jejich nedostatky i škody, které by způsobili sami sobě i jiným, kdyby se dostali k penězům. Přiznal se však i k tomu, že s nimi soucítí. Poslal Kmenům světa šek na pět tisíc dolarů na zakoupení člunu, motoru a zásob léků. Bude-li potřebovat, může dostat mnohem víc. Sdělil jí, že úroky z jejího jmění činí kolem dvou milionů dolarů denně, takže s těmi penězi lze vykonat mnoho dobra.

Hark Gettys se svými právníckými spiklenci těžce pochybili, když ukončili spolupráci s doktorem Flowem, Zadelem a Theishenem. Vynadali jim, urazili je a způsobili nenapravitelné škody.

Nová skupina psychiatrů měla výhodu Sneadova nově vypracovaného svědectví, podle něhož mohli upravovat své názory. Flowe, Zadel a Theishen takovou výhodu neměli. Když je Nate v pondělí vyslyšel, všichni tři mluvili podle téhož scénáře. Začal se Zadelem a ukázal mu videozáznam prošetřování pana Phelana. Ptal se ho, zda vidí nějaký důvod své názory změnit. Jak se dalo čekat, Zadel řekl, že ne. Videozáznam byl pořízen před Troyovou sebevraždou. Osmistránkové přísězné prohlášení bylo vypracováno na naléhání Harka a ostatních právních zástupců Phelanů o řadu hodin později. Nate požádal Zadela, aby přísězné prohlášení přečetl soudnímu zpravodaji.

"Máte nějaký důvod změnit některý názor uvedený v přísězném prohlášení?" zeptal se znovu Nate.

"Nemám," opáčil Zadel a pohlédl na Harka.

"Dnes je dvacátého čtvrtého února, tedy víc než dva měsíce po vašem vyšetření pana Phelana. Jste přesvědčen i dnes, že pan Phelan měl dostatečnou mentální kapacitu k sepsání platné poslední vůle?"

"Je tomu tak," odpověděl Zadel a usmál se na Harka.

Flowe s Theishenem se usmáli rovněž a oba byli nesmírně rádi, že mohli utáhnout šroub právníkům, kteří je najali a vykopli. Nate ukázal oběma videozáznam, položil jim stejné otázky a obdržel stejné odpovědi. Všichni pak přečetli své přísězné prohlášení do záznamu. Byli propuštěni ve čtyři hodiny v pondělí odpoledne.

V úterý ráno, přesně o půl deváté, byl uveden do místnosti Snead a usazen na čestné místo. Měl na sobě černý oblek s utaženou vázankou, což mu propůjčovalo nezasloužený vzhled intelektuála. K této příležitosti mu právníci pečlivě probrali šatník. Týdny Sneada modelovali a programovali a ubohý muž už pochyboval, zda může vůbec vyřknout nějaké spontánní či poctivé slovo. Každá slabika musela být správná. Musel vytvořit ovzduší důvěryhodnosti a vystříhat se i nejslabšího náznaku arogance. Jen on sám definuje skutečnost a důležité je, aby jeho příběhy byly věrohodné.

Josh znal Sneada mnoho let. Byl to sluha, o němž pan Phelan často prohlašoval, že se ho zbaví. Jen v jedné z jedenácti závětí, které Josh pro pana Phelana připravil, bylo uvedeno jméno Malcolm Snead. Byl mu určen odkaz jednoho milionu dolarů, který však byl o několik měsíců později další závětí zrušen.

Pan Phelan vyškrtl Sneadovo jméno zejména proto, že se Snead dotazoval, kolik asi může očekávat, že dostane. Snead byl tak posedlý po penězích, že svého pána znechutil. Jeho jméno na seznamu svědků na straně odpůrců znamenalo jen jedno - peníze. Za své svědectví dostal zapláceno a Josh to věděl. Zběžný průzkum během dvou týdnů odhalil nový vůz Range Rover, nově pronajaté apartmá v budově, kde ceny začínaly od osmnácti set dolarů měsíčně, a cestu první třídou do Říma.

Snead seděl proti videokamery a byl poměrně klidný. Měl pocit, jako by se na ni díval už téměř rok. Celou sobotu a polovinu neděle strávil v Harkově kanceláři a byl znovu školen. Hodiny sledoval videozáznamy svých dřívějších vystoupení. Popsal tucty stran svými představami posledních dnů Troye Phelana. Nacvičil s Nicolettou její výpověď o pohlavních stycích s Troyem.

Snead byl připraven. Otázky, týkající se peněz, právníci předpokládali. Snead byl školen, aby lhal, bude-li tázán, zda za své svědectví dostal zapláceno. Bylo to prosté a nedalo se to obejít. Snead musí zapřít půl milionu dolarů, které dostal v hotovosti jako zálohu, i slib 4,5 milionu dolarů po skončení řízení či jiného příznivého řešení. Musí zalhat existenci smlouvy mezi ním a právníky. Pokud bude lhát o panu Phelanovi, určitě může lhát i o penězích.

Nate se mu představil a pak se docela hlasitě zeptal: "Pane Sneade, kolik jste dostal zapláceno za svědectví v této kauze?"

Sneadovi právníci mysleli, že otázka bude znít: "Jste za svědectví placen?" a nikoli "Kolik?" Sneadova nacvičená odpověď byla jednoduchá: "Ne, rozhodně nejsem." Na otázku, která stále ještě zněla v místnosti ozvěnou, však rychlou odpověď neměl. Upadl do rozpaků. Zajíkl se a zadíval se poplašeně na Harka, jemuž ztuhla páteř a díval se

strnule před sebe, jako jelen vyplašený lovcem.

Snead byl varován, že pan O'Riley si všechno doma připravil, takže se zdá, že ví všechno ještě předtím, než otázky položí. Během následujících dlouhých trapných sekund se na něho pan O'Riley mračil, nakláněl hlavu ke straně a pak vytáhl nějaké papíry.

"No tak, pane Sneade. Já vím, že jste dostal zapláceno. Kolik?"

Snead zapraskal klouby na rukou tak silně, že si je málem zlomil. Ve vráskách na čele mu vyrazily kapky potu. "No, já, ach, já jsem nic..."

"Ale no tak, pane Sneade. Koupil jste si, nebo nekoupil minulý měsíc nový Range Rover?"

"Dobrá, ano, ve skutečnosti..."

"A pronajal jste si dvoupokojové apartmá v Palm Court?"

"Ano, pronajal."

"Vrátil jste se právě z desetidenního zájezdu do Říma?"

"Ano."

Věděl všechno. Phelanovi právníci se ve svých křeslech skrčili, shrbili se co nejnižší a sklonili hlavy, aby je odražené střely nezasáhly.

"Tak kolik jste dostal zapláceno?" zeptal se Nate vztekle. "Nezapomínejte, že jste pod přísahou!"

"Pět set tisíc dolarů," vyhrkl Snead. Nate na něho zíral v údivu a dolní čelist mu zvolna klesala. I soudní zpravodaj na okamžik ztuhl.

Několik Phelanových právníků dokázalo slabě vydechnout. Ačkoli to byl hrozný okamžik, mohl být ještě krvavější. A co bude, zpanikaří-li Snead ještě víc a přizná se k celým pěti milionům?

Byla to však jen nepatrná úleva. I zpráva, že zaplatili svědkovi půl milionu dolarů, se v tomto okamžiku zdála být pro jejich kauzu osudnou.

Nate se přehraboval v papírech, jako by hledal nějaký doklad. Ozvěna právě pronesených slov stále ještě doznívala v uších všem přítomným v místnosti.

"Mám to chápat tak, že jste již ty peníze obdržel?" zeptal se Nate.

Protože si Snead nebyl jist, zda má lhát či mluvit pravdu, prostě hlesl: "Ano."

Nate se však podezřívavě zeptal: "Půl milionu teď a kolik později?"

Plný úzkosti, že musí lhát, Snead odpověděl: "Nic." Bylo to bezvýznamné zapření a zdálo se, že se mu dá věřit. Další dva Phelanovi právníci si konečně oddechli.

"Jste si tím jistý?" zeptal se Nate. Snažil se ho trochu podusit. Kdyby chtěl, mohl se Sneada i zeptat, zda byl usvědčen z vykrádání hrobů.

Byla to hra kočky s myší, ale Snead se pevně držel. "Ovšemže si tím jsem jist," řekl s dostatečným rozhořčením, aby to vypadalo důvěryhodně.

"Kdo vám vyplatil ty peníze?"

"Právní zástupci Phelanů."

"Kdo podepsal příslušný šek?"

"Přišel z banky, ověřený."

"Naléhal jste, aby vám za svědectví zaplatili?"

"Soudím, že se to dá tak říci."

"Šel jste vy za nimi nebo oni přišli za vámi?"

"Já jsem za nimi zašel."

"Proč jste za nimi šel?"

Konečně se zdálo, že se přiblížili k známému území. Na straně stolu, kde seděli právníci Phelanů, se všem znatelně ulevilo. Právníci si začali psát poznámky.

Snead si pod stolem zkrčil nohy a zamračil se inteligentně na kameru. "Protože jsem s panem Phelanem byl, než zemřel, a věděl jsem, že ten ubohý člověk nebyl normální."

"Jak dlouho nebyl normální?"

"Celý den."

"Když se vzbudil, byl šílený?"

"Když jsem mu přinesl snídani, nevěděl, jak se jmenuji."

"Jak na vás volal?"

"Nijak, jen na mě mručel."

Nate si opřel lokty o stůl a přestal si všimnout papírů kolem sebe. Byl to úporný zápas a jeho právě začal bavit. Věděl, kam míří, ale ubohý Snead to nemohl tušit.

"Víděl jste ho skočit?"

"Ano."

"A padat?"

"Ano."

"A dopadnout na zem?"

"Ano."

"Stál jste blízko něho, když ho vyšetřovali tři psychiatři?"

"Ano."

"A bylo to asi o půl třetí odpoledne?"

"Ano, pokud si vzpomínám."

"A celý den byl šílený, pravda?"

"Obávám se, že ano."

"Jak dlouho jste pracoval pro pana Phelana?"

"Třicet let."

"A věděl jste o něm všechno, pravda?"

"Tolik, kolik může jedna osoba vědět o druhé."

"Takže jste znal i jeho právníka, pana Stafforda?"

"Ano, setkal jsem se s ním mnohokrát."

"Důvěřoval pan Phelan panu Staffordovi?"

"Soudím, že ano."

"Myslel jsem, že víte všechno."

"Jsem si jist, že panu Staffordovi důvěřoval."

"Seděl pan Stafford vedle něho během toho přezkoušení duševního stavu?"

"Seděl."

"V jakém duševním stavu byl podle vašeho názoru pan Phelan během vyšetřování?"

"Nebyl zdrav. Nebyl si jist, kde je a co dělá."

"Víte to určitě?"

"Ano."

"Komu jste to řekl?"

"Nebyla moje povinnost, abych to někomu říkal."

"Proč ne?"

"Protože jsem mohl být vyhozen. Součástí mé práce bylo držet pusy. Tomu se říká ohleduplnost."

"Věděl jste, že se pan Phelan chystá podepsat poslední vůli, rozdělující jeho velký majetek. V tu dobu mu to jasně nemyslelo, ale vy jste o tom neřekl jeho právníkovi, jemuž důvěřoval?"

"Nebyla to moje věc."

"Pan Phelan by vás byl vyhodil?"

"Okamžitě."

"A co tedy pak, když skočil? Komu jste to řekl potom?"

"Nikommu."

"Proč ne?"

Snead se nadechl a narovnal si nohy. Domníval se, že se už docela vzpamatoval. "Byla to otázka soukromí," řekl chraptavě. "Považoval jsem svůj vztah s panem Phelanem za důvěrný."

"Až do určité doby. Dokud vám nenabídlí půl milionu dolarů, pravda?"

Snead nedokázal vymyslet žádnou pohotovou odpověď a Nate mu nedal šanci. "Vy jste prodal nejen své svědectví, ale i svůj důvěrný vztah s panem Phelanem, pravda, pane Sneade?"

"Snažím se jenom zabránit nespravedlnosti."

"Jak ušlechtilé. Snažil byste se jí zabránit, i kdyby vám nebyli zaplatili?"

Snead se zmohl jen na stručné "ano" a Nate se rozesmál. Smál se hlasitě a dlouho a přitom se díval na vážné a zčásti zakryté tváře Phelanových právníků. Smál se i přímo na Sneada.

Vstal, prošel se kolem svého konce stolu a za neustálého pochechtávání řekl: "Co je tohle za soudní řízení." A opět se posadil.

Nahlédl do nějakých poznámek a pokračoval: "Pan Phelan zemřel devátého prosince. Jeho poslední vůle byla čtena sedmadvacátého prosince. Řekl jste během této doby někomu, že mu to normálně nemyslelo, když svou poslední vůli podepisoval?"

"Ne."

"Ovšemže ne! Čekal jste totiž, až bude poslední vůle přečtena, a když jste pak zjistil, že nejste mezi dědici jmenován, rozhodl jste se jít za právníky a žádal podíl. Je to tak, pane Sneade?"

Svědék odpověděl: "Ne," ale Nate ho ignoroval.

"Byl pan Phelan duševně nemocen?"

"Nejsem odborníkem v tomto oboru."

"Ale řekl jste, že byl pomatený. Byl to stálý stav?"

"Střídavě to přicházelo a odcházelo."

"Jak dlouho to trvalo?"

"Celá léta."

"Kolik let?"

"Možná deset, ale je to jen odhad."

"Během posledních čtrnácti let svého života pan Phelan vyhotovil jedenáct závětí a v jedné z nich vám odkázal milion dolarů. Pomyslel jste někdy na to, že byste měl někomu říci, že není psychicky zdrav?"

"Nebyla moje věc, abych něco takového říkal."

"Navštívil někdy pan Phelan psychiatra?"

"Pokud vím, nikoli."

"Navštívil někdy odborníka na duševní poruchy?"

"Pokud vím, nikoli."

"Doporučil jste mu vy sám někdy, aby vyhledal odbornou pomoc?"

"Nebylo mou povinností doporučit mu něco takového."

"Kdybyste ho byl našel ležet v záchvatu na zemi, byl byste někoho upozornil, že by asi potřeboval pomoc?"

"Samozřejmě že bych to udělal."

"Kdybyste zjistil, že vykašlává krev, byl byste o tom někomu řekl?"

"Ano."

Nate měl dva palce tlustý svazek poznámek s přehledem o majetku pana Phelana. Prolistoval ho, nakonec našel jednu stránku a zeptal se Sneada, zda ví něco o Xion Drilling. Snead se marně snažil si vzpomenout, ale měl hlavu tak přetíženou novými údaji, že to nedokázal. A o Delstar Communications? Snead se opět jen zašklebil, ale nic mu nedocházelo.

Když Nate uvedl pátou společnost, Sneadovi to konečně zapálilo. Hrdě informoval Natea, že ji zná. Pan Phelan ji nějakou dobu vlastnil. Nate se dotazoval na prodej, výrobky, akcie, výnosy a na nekonečný seznam finančních statistik. Snead ani na jednu otázku neodpověděl správně.

"Kolik jste toho věděl o majetku pana Phelana?" opakovaně se ptal Nate. Pak mu položil pár otázek o struktuře Phelan Group. Snead si základní věci pamatoval, ale drobnější detaily mu unikly. Nedokázal jmenovat ani jednoho z manažerů střední úrovně a neznal ani jména účetních společností.

Nate neúnavně dorážel dalšími dotazy na věci, o nichž Snead neměl ani tušení. Pozdě odpoledne, když už byl Snead unavený a úplně umlácený, se Nate mezi miliony dotazů na finanční záležitosti náhle, bez varování, zeptal: "Podepsal jste s právníky smlouvu, když jste si vzal půl milionu?"

Bylo by stačilo pouhé "ne", ale Snead náhle zpozorněl. Zaváhal, pohlédl na Harka a pak na Natea, který se zase hrabal v papírech, jako by hledal kopii smlouvy. Snead už dvě hodiny nelhal, a proto nebyl dost pohotový.

"Ach, ovšemže ne," vykoktal nakonec, ale nikoho tím nepřesvědčil.

Nate věděl, že nemluví pravdu, ale přešel to. Byly jiné cesty, jak se ke kopii smlouvy dostat.

Právníci Phelanů se sešli v tmavém baru a lízali si utrpěné rány. Po dvou rundách silného drinku jim Sneadovo deprimující vystoupení připadalo ještě horší. Při soudním líčení ho mohli nějak podepřít, ale skutečnost, že mu vůbec zaplatili, jeho svědectví definitivně poskvnila.

Jak se to ten O'Riley dověděl? Byl si naprosto jistý, že Snead dostal za svědectví zaplacen.

"To byl Grit," řekl Hark. Grit? opakovali si všichni pro sebe. Grit určitě na druhou stranu nepřeběhl.

"To máte za to, že jste mu ukradl klienta!" řekl po dlouhém mlčení Wally Bright.

"Zavřete hubu," vyštěkla slečna Langhorneová.

Hark byl příliš unavený, aby se dohadoval. Dopil sklenku a objednal další. Ostatní právníci Phelanů v přívalu svědeckých výpovědí úplně zapoměli na Rachel. V soudních spisech o ní dosud nebyly založeny žádné oficiální dokumenty.

47 VÝPOVĚĎ SEKRETÁŘKY NICOLETTY TRVALA osm minut. Udala své jméno, adresu a stručný přehled o svém zaměstnání. Phelanovi právníci se usadili pohodlněji do svých křesel a nedočkavě čekali na podrobnosti o jejich sexuálních eskapádách s panem Phelanem. Je jí třiačtyřicet a kromě štíhlé postavy, krásné hrudi, hezké tváře a pískově blondatých vlasů nemá skoro žádnou kvalifikaci. Těšili se, že stráví pár hodin vyprávěním o sexu.

Nate přistoupil rovnou k věci a zeptal se: "Měla jste někdy s panem Phelanem sexuální styk?"

Pokusila se vypadat, že ji otázka přivedla do rozpaků, ale presto přisvědčila.

"Kolikrát?"

"Nepočítala jsem to."

"Jak dlouho?"

"Obvykle deset minut."

"Ne, myslel jsem jak dlouhou dobu. V kterém měsíci to začalo a kdy to skončilo?"

"Ach, pracovala jsem tam jen pět měsíců."

"Tedy zhruba dvacet týdnů. Kolikrát v týdnu jste průměrně měla s panem Phelanem sexuální styk?"

"Myslím, že asi tak dvakrát."

"To znamená asi čtyřicetkrát?"

"Myslím, že ano. Ale zdá se to být moc, že?"

"Mně ne. Svlékal se pan Phelan, nežli jste začali?"

"Samozřejmě. Oba jsme se svlékali."

"Takže byl úplně nahý?"

"Ano."

"Měl na těle nějaká viditelná mateřská znaménka?"

Když svědci vykonstruují lež, často zapomenou na to nejdůležitější. Je tomu tak i u jejich právníků. Jsou natolik zabráněni své představě, že přehlédnou jednu dvě maličkosti. Hark a jeho chlapci měli snadný přístup k Phelanovým manželkám - Lillian, Janie a Tire - a některá z nich jim mohla prozradit, že Troy měl v horní části pravé nohy, blízko kyčle, právě pod pasem, kulaté purpurové mateřské znamení velikosti stříbrného dolaru.

"Ne taková, aby mi utkvěla v paměti."

Odpověď Nateho překvapila, ale zároveň nepřekvapila. Dokázal by uvěřit, že Troy se svou sekretářkou něco měl, neboť podobné věci dělal desítky let. Ale stejně snadno by dokázal uvěřit, že Nicoletta lže.

"Tedy žádná viditelná mateřská znaménka?" zeptal se znovu.

"Žádná."

Phelanovic právníky posedl strach. Že by se jim před očima tavila další svědecká hvězda?

"Nemám dalších otázek," řekl Nate a vyšel z místnosti vypít si kávu.

Nicoletta hleděla na právníky, ale oni zírali na stůl a uvažovali, kde vlastně to mateřské znamení bylo.

Když Nicoletta odešla, posunul Nate po stole před své zneklidněné nepřátele k prohlédnutí fotografií z pitevny. Neřekl přitom ani slovo - a ani nemusel! Starý Troy ležel nahý na operačním stole a na snímku bylo dobře vidět jeho omytou scvrklou pokožku a velké mateřské znaménko.

Zbytek středy a celý čtvrtek strávili se čtyřmi novými psychiatry, najatými proto, aby řekli, že ti tři staří ve skutečnosti nevěděli, co dělají. Jejich svědectví se dalo přímo předpovídat. Jeden po druhém totiž opakovali, že lidé se zdravou myslí neskáčou z oken.

Jako skupina však byli mnohem méně významní než Flowe, Zadel a Theishen. Dva byli v důchodu a občas si přivydělávali v roli soudních znalců. Jeden učil na přeplněné státní vysoké škole a jeden si vydělával na živobytí v malé kanceláři na předměstí.

Však také nebyli placeni za to, aby imponovali, ale aby prostě jen kalili vodu. Troy Phelan byl známý podivín a výstředník. Čtyři experti však prohlásili, že neměl mentální kapacitu k vyhotovení poslední vůle, a tři potvrdili, že měl. Bylo tedy nutné ponechat tyto rozdílné názory nedořešené a mlhavé a doufat, že ti, kteří platnost poslední vůle podporují, se jednoho dne unaví a zmlknou. A kdyby ne, pak bude na porotě sestavené z laiků, aby se vypořádala s lékařskou hantýrkou a našla v tom nějaký smysl.

Noví experti dostali dobře zapláceno, aby na svém přesvědčení trvali, a Nate proto ani nenaléhal, aby je měnili. Vyslychal dost lékařů, aby věděl, že o medicíně s nimi nelze diskutovat. Místo toho se rozhovořil o jejich atestacích a zkušenostech. Nechal je dívat se na video a kritizovat první tři psychiatry.

Když bylo jednání s nimi přerušeno a odloženo na čtvrtek odpoledne, bylo k danému dni dokončeno všech patnáct navržených svědectví. Další kolo bylo vyhlášeno na konec března, Wycliff plánoval soudní řízení v polovině července. Svědci však budou tentokrát vypovídat při veřejném soudním řízení, budou je pozorovat diváci a každé jejich slovo budou zvažovat porotci.

Nate vypadl z města. Vyrazil autem k západu napříč Virginii a pak na jih údolím Shenandoah. Hlavu měl otupělou z devíti dnů tvrdého šťourání v soukromém životě jiných lidí. V některém neurčitelném okamžiku svého života ztratil pod tlakem své práce i závislosti veškerou slušnost a stud. Naučil se lhát, podvádět, zakrývat i sužovat a napadat nevinné svědky bez jakéhokoli pocitu viny.

V klidu svého vozu a v noční tmě se Nate zastyděl a pocítil nad Phelanovými dětmi lítost. Litoval Sneada, smutného malého muže, který se jen snažil přežít. Litoval, že s takovým elánem napadl nové experty.

Zároveň však byl šťasten z toho, že se mu stud vrátil, a dokonce začal na sebe být hrdý za to, že se tak stydí. Přece jenom je ještě člověk.

O půlnoci zastavil u laciného motelu nedaleko Knoxville. Na Středozápadě, v Kansasu a Iowě, hustě sněžilo. V posteli studoval atlas a mapoval trasu napříč Jihozápadem.

Druhou noc spal v Shawnee v Oklahomě, třetí v Kingma-nu v Arizoně a čtvrtou v Reddingu v Californii.

Děti z jeho druhého manželství byly Austin a Angela. Austinovi bylo dvanáct a chodil do sedmé třídy, Angele jedenáct a byla v šesté. Viděl se s nimi v červenci, tři týdny před svým posledním kolapsem. Byli s ním tehdy na zápasě Oriolů. Příjemný výlet se však později změnil v ošklivou scénu. Během zápasu Nate vypil šest piv - děti je počítaly, protože matka jim to nařídila - a pak jel opilý autem dvě hodiny z Baltimoru do Arlingtonu.

Děti se v té době zrovna stěhovaly s matkou Christi a nevlastním otcem Theem do Oregonu. Zápas byl pro Natea na jistou dobu poslední návštěvou. Místo aby se s dětmi rozloučil, pil jako duha. S bývalou manželkou se pohádal na příjezdové cestě a děti se na to dívaly. Podobné scény jim byly až příliš dobře známé. Theo ho napadl smetákem. Nate se probral ve svém voze, zaparkovaném v zóně pro tělesně postižené před McDonalidem. Na vedlejším sedadle ležel prázdný karton od šesti lahví piva.

Když se před čtrnácti lety poznali, Christi byla ředitelkou soukromé školy v Potomacu. Byla členkou poroty, Nate byl jedním z právníků. Druhého dne soudního přeličení přišla v krátké černé sukni a řízení se prakticky zastavilo. První rande měli o týden později. Tři roky Nate vydržel být střizlivý a v té době se rozvedl, znovu oženil a měl dvě děti. Když hráz začala pukat, Christi se vyděla a chtěla utéci. Když to vybuchlo, uprchla i s dětmi a celý rok se odmítala vrátit. Manželství vydrželo deset chaotických let.

Pracovala ve škole v Salemu. Theo tam měl malou advokátní kancelář. Nate vždycky věřil, že z Washingtonu je vyhnal on. Nemohl jim vyčítat, že před ním utekli na druhý konec země.

Zavolal do školy z auta, když byl u Medfordu, čtyři hodiny jízdy od cíle. Pět minut ho nechali čekat na lince. Byl si jistý, že jí to má poskytnout čas, aby zamkla dveře své kanceláře a srovnala si myšlenky. "Haló," ozvala se konečně.

"Christi, to jsem já, Nate," řekl a hned ho napadlo, jak je hloupé identifikovat svůj hlas ženě, s níž žil deset let.

"Kde jsi?" zeptala se, jako by jí bezprostředně hrozil útok.

"Nedaleko Medfordu."

"V Oregonu?"

"Ano. Rád bych viděl děti."

"Dobrá, kdy?"

"Dnes večer nebo zítra, nespěchám. Jsem už pár dní na cestě a prohlížím si krajinu. Nemám žádný přesný program."

"Dobrá, jistě, Nate. Myslím, že můžeme něco domluvit, ale děti mají hodně práce, však víš, škola, balet, kopaná."

"Jak se jim vede?"

"Velmi dobře, děkuji za optání."

"A ty? Jak s tebou zachází život?"

"Mám se dobře. V Oregonu se nám líbí."

"Mně se také vede dobře. Jsem čistý a střízlivý, Christi, opravdu. Konečně jsem se nadobro zbavil chlastu a drog."

Vypadá to, že opustím právníckou praxi, ale jinak se mám skutečně dobře."

Tohle už dříve slyšela mockrát. "To je hezké, Nate." Její slova zněla opatrně. Plánovala si v předstihu dvě věty najednou.

Domluvili se, že druhý den večer spolu u nich doma povečeří, takže bude dost času připravit děti, uklidit dům a poskytnout Theovi čas k rozhodnutí, jaká má být jeho role. Dost času, aby si ji nacvičil a naplánoval odchody.

"Nebudu překážet," slíbil Nate, než zavěsil.

Theo se rozhodl, že bude dlouho pracovat, a ze schůzky se ulil. Nate sevřel Angelu pevně v náručí, s Austinem si jen podali ruce. Zapřísáhl se, že nebude překypovat city a vykřikovat, jak vyrostli. Christi uvedla děti k Nateovi, pak odešla a hodinu ležela v ložnici.

Nate své děti nezavazoval omluvami za věci, které se už nedaly změnit. Seděli v pracovně na zemi a mluvili o škole, baletu a fotbalu. Salem byl hezké město, mnohem menší než Washington, a děti si tu dobře zvykly, měly hodně kamarádů, dobrou školu a příjemné učitele.

Večere trvala hodinu. Měli špagety se salátem. Nate vyprávěl příběhy z brazilských džunglí a o své cestě k nalezení nezvěstného klienta. Christi určitě neviděla ty správné noviny. O Phelanově záležitosti nevěděla nic.

Přesně v sedm Nate řekl, že musí jít. Děti mají domácí úkoly a škola začíná brzy. "Zítřka mám zápas v kopané, tati," řekl Austin a Nateovi se málem zastavilo srdce. Nemohl se upamatovat, kdy naposledy mu některé z jeho dětí řeklo "tati".

"Je to ve škole," řekla Angela. "Nemohl bys přijít?"

Bývalá malá rodina prožila trapný okamžik a dívali se jeden na druhého. Nate nevěděl, co na to říci.

Christi situaci vyřešila, když řekla: "Já tam budu. Můžeme si popovídat."

"Samozřejmě že přijdu," řekl Nate. Když odcházel, děti ho objaly. Když odjížděl, přepadlo ho podezření, že Christi ho chtěla vidět dva dny po sobě a prozkoumat mu oči. Zнала dobře ty nešťastné známky, které se v nich za jistých okolností projevovaly.

Nate zůstal v Salemu tři dny. Přihlížel fotbalovému zápasu a byl překonán hrstí nad svým synem. Byl znovu pozván na večeri, ale prohlásil, že přijde jen tehdy, připojí-li se k nim Theo. Poobědval ve škole s Angelou a jejími přítelkyněmi. Po třech dnech nastal čas odjezdu. Děti se musely vrátit k normálnímu rutinnímu životu bez komplikací, které Nate svou přítomností způsobil. Christi byla unavená předstíráním, že se mezi nimi nikdy nic nestalo. A Nate se znovu sblížil se svými dětmi. Slíbil, že zavolá a pošle e-mail a že je zase brzy navštíví.

Opustil Salem se zlomeným srdcem. Jak mohl klesnout tak hluboko, že ztratil tak nádhernou rodinu? Nepamatoval si téměř nic z doby, kdy děti ještě byly menší - žádné školní hry, dětské převleky a taškařice na Halloween, vánoční rána, výlety do nákupních středisek. Nyní už prakticky vyrostly a vychovává je cizí muž. Zabočil k východu a ujížděl dál.

Zatímco se Nate proplétal Montanou a myslel na Rachel, Hark Gettys předložil návrh na zamítnutí jeho odpovědi k napadení poslední vůle. Měl pro to jasné a zjevné důvody a svůj útok podepřel dvacetistránkovým přehledem, na němž pracoval déle než měsíc. Je 7. března, téměř tři měsíce po smrti pana Phelana, necelé dva měsíce po vstupu Natea O'Rileye do případu, téměř tři týdny po zpřístupnění listin, čtyři měsíce před soudním řízením - a soud stále nemá pravomoc nad Rachel Laneovou. Vzdor neopodstatněnému tvrzení jejího právního zástupce není po ní ani stopy. Ani na jednom dokumentu v oficiálním soudním spisu není její podpis.

Hark o ní mluvil jako o "straně fantoma". On i ostatní odpůrci vedou spor se stínem. Ta žena stojí před dědictvím jedenácti miliard dolarů. To nejmenší, co by mohla udělat, by bylo podepsat prohlášení o seznámení s poslední vůlí a postupovat podle zákona. Když už si dala tu práci, aby si najala právního zástupce, určitě se může podíídit pravomoci soudu.

Ubíhající čas byl velkým dobrodiním pro dědice, ačkoli pro ně bylo těžké zůstat v klidu a snít o tak velkém bohatství. Každý týden, který minul beze slova od Rachel, byl dalším důkazem, že na projednání nemá zájem. Na pátečních ranních schůzkách Phelanovi právníci hodnotili zpřístupnění listin, mluvili o svých klientech a osnovali strategii soudního řízení. Většinu času však strávili spekulacemi, proč se Rachel oficiálně neprojevila. Byli fascinováni směšnou poznámkou, že snad ty peníze nechce. Bylo to absurdní, ale přesto to každé páteční ráno nějak vyplulo na povrch. Týdny se mění v měsíce a výherce v loterii se o svou výhru nehlásí.

Existoval i další významný důvod pro vyvinutí tlaku na obhájce Troyovy poslední vůle. Byl to Snead. Hark, Yancy, Bright a Langhorneová bedlivě sledovali výpověď své svědecké hvězdy, až ji znali z paměti, a začali nedůvěřovat Sneadově schopnosti ovlivnit porotu. Nate O'Riley si z něho dělal blázny, a to bylo teprve při výpovědi. Představovali si, jak ostré dýky budou taseny u soudu, před porotou složenou především z lidí střední třídy, opoždujících se s placením měsíčních účtů. Snead si strčil do kapsy půl milionu za to, že bude vyprávět pohádky. Tohle jim tak snadno neprojde.

Problém se Sneadem je zjevný. Lže a lháři mohou být u soudu nakonec přistiženi. Po tom, jak Snead hrozně klopýtal při své výpovědi, se právníkům dvakrát nechtělo představit ho před porotou. Stačí odhalit světu jednu další lež či dvě, a jejich kauza půjde k čertu.

Mateřské znaménko dokázalo, že Nicoletta je jako svědek naprosto nepoužitelná.

Jejich vlastní klienti nejsou nijak zvlášť sympatičtí. S výjimkou Rambleho, který vzbuzuje největší hrůzu, každý z jejich klientů dostal pět milionů dolarů, s nimiž měl odstartovat do života. Ani jeden z porotců tolik nevydělá za celý život. Troyovy děti mohou knourat, že vyrůstaly bez nepřítomného otce, ale z rozbitých domácností pochází nejméně i polovina porotců.

Bude obtížné vyvolat boj mezi psychiatry. Kromě toho je v případném soudním řízení důležitý aspekt, který může být příčinou nepřekonatelných potíží. Představuje jej Nate O'Riley, který po dvacet let úspěšně lékaře cupoval. Při jeho brutálních křížových výsledcích jejich čtyři experti nemohou obstát.

Dalo by se to vyřešit, kdyby se vyhnuli soudnímu řízení. Pro vyřízení této záležitosti je však zapotřebí najít slabinu.

Zjevný nezáměr Rachel Laneové je víc než dostatečný a zřejmě představuje i jejich největší naději.

Josh si s obdivem prohlížel "Návrh na zrušení". Miloval právnícké manévrování, pikle a taktiky, a když to někdo - byť oponent - dělal dobře, v duchu mu tleskal. Všechno v Harkově počínání bylo dokonalé - načasování, racionalita, vynikajícím způsobem argumentovaný přehled.

Odpůrci měli slabou pozici, ale jejich problémy byly malé ve srovnání s Nateovým. Nate neměl klientku. S Joshovou pomocí se mu podařilo udržet po dva měsíce tuto okolnost v tajnosti, ale jednou to prasknout muselo.

48 DANIEL, NATEŮV NEJSTARŠÍ SYN, TRVAL NA TOM, že se s ním setká v hospodě. Udané místo Nate našel po setmění dva bloky od kolejí v ulici lemované bary a kluby. Hudba, značky pěnivého piva, kumpáni volající na sebe přes ulici - to všechno důvěrně znal. Takové to bylo i v Georgetownu před pár měsíci, ale dnes ho to nijak nevzrušovalo. Před rokem by byl na volání hned odpovídal a v přesvědčení, že je mu pořád dvacet a že může flámovat celou noc, hledal parťáky v jednom baru za druhým.

Daniel na něho čekal v těsném boxu hospody se svým děvčetem. Oba kouřili a na stole před nimi stály dvě láhve s dlouhým hrdlem. Otec se synem si pouze potřásl rukou, protože nějaké velké citové výlevy by nemusely být synovi příjemné.

"To je Stef," představil Daniel děvče a rychle dodal: "Je modelka." Chtěl tím tátovi ukázat, že se stýká se ženami velkého kalibru.

Nate z nějakého důvodu doufal, že by mohli se synem pár hodin strávit sami dva. Ale nedošlo k tomu.

První věcí, které si u Stef všiml, byla šedá rtěnka, hustě nanesená na silných našpulených rtech, které málem pukaly, když na něho vykouzlila polovičatý povinný úsměv. Jak se na modelku sluší, byla štíhlá až vyzáblá, paže tenké jako násady od smetáku. Ačkoli to Nate pod stolem nemohl vidět, věděl, že její dlouhé, vyhublé nohy jsou beze vši pochyby ozdobené tetováním vypáleným do kůže mezi kotníky a lýtkem.

Nateovi se hned od začátku nelíbila a měl dojem, že tento pocit je oboustranný. Kdo ví, co jí Daniel všechno napovídal. Daniel před rokem ukončil vysokou školu a pak strávil léto v Indii. Nate ho už třináct měsíců neviděl. Nepřijel ani na promoci, neposlal blahopřání či nějaký dárek a ani se neobtěžoval blahopřát mu alespoň telefonicky. U stolu by panovala tísnivá atmosféra i bez manekýnky vyfukující kouř a zirájící na Natea zcela prázdným pohledem.

"Chceš pivo?" zeptal se Daniel, když kolem šel číšník. Byla to krutá otázka, která zasáhla Natea jako rychlá rána, určená k vyvolání bolesti.

"Ne, jen vodu," řekl Nate. Daniel zavolal na číšníka a pak se zeptal: "Ještě abstinuješ, co?"

"Stále," řekl Nate s úsměvem ve snaze odvrátit ten úmyslný ironický šíp.

"Padl jsi do toho od minulého léta znovu?"

"Ne. Pojďme se bavit o něčem jiném."

"Dan mi řekl, že jste prodělal rehabilitační léčbu," ozvala se Stef a z nosních dírek se jí vyvalil kouř. Natea překvapilo, že je schopná začít i dokončit větu. Mluvila pomalu a hlas měla prázdný stejně jako pohled.

"Prodělal, několikrát. A co vám ještě řekl?"

"Já jsem také prošla rehabilitací, ale jen jednou," řekla Stef. Zdálo se, že je na svůj úspěch hrdá, ale mrzí ji nedostatek zkušeností. Dvě pивní láhve před ní byly prázdné.

"To je hezké," řekl Nate a přestal si jí všimnout. Nedokázal předstírat, že se mu líbí. Vždyť ona stejně bude mít za měsíc, za dva jinou vážnou lásku.

"A co škola?" obrátil se na Daniela.

"Jaká škola?"

"Tvůj postgraduál."

"Vykašlal jsem se na to," opáčil Daniel upjatě a podrážděně. V jeho slovech znělo napětí. Za jeho odchod ze školy jistě mohl i Nate, jen si nebyl přesně jistý jak a proč. Přinesli mu vodu. "Jedli jste něco?"

Stef jidlo odmítla a Daniel neměl hlad. Nate hlady umíral, ale nechtěl jíst sám. Rozhlédl se po hospodě. Někde v protějším rohu se kouřilo z hrnce. Byl to zaneřáděný malý zapadák, ale Nate ve svém nepříliš dávném životě taková místa přímo zbožňoval.

Daniel si zapálil další cigaretu, kamelku bez filtru, nejhorší rakovinnou cigaretu na trhu, a vyfoukl oblak kouře na laciný pивní lustr, visící nad nimi. Byl zlostný a stísněný.

Dívku si přivedl ze dvou důvodů. Svou přítomností měla předejít drsným slovům a možná i rvačce. Nate měl podezření, že syn je na dně, že mu chtěl vynadat, poněvadž se o něho nestará a nijak ho nepodporuje, ale že má strach to udělat, protože táta je starý a křehký, snadno se zhroutí a nedávno jen o vlasek unikl trpkému konci. Stef měla krotit jeho zlost i slova.

Druhým důvodem bylo společnou schůzku co nejvíc zkrátit.

Trvalo skoro patnáct minut, než tohle Nate pochopil.

"Jak se daří matce?" zeptal se.

Daniel se pokusil o úsměv. "Má se dobře. Viděl jsem ji o Vánocích. Tys byl pryč."

"Byl jsem v Brazílii."

Kolem prošla studentka v těsných džínách. Stef si ji prohlédla od hlavy k patě a v očích se jí konečně ukázalo trochu života. Děvče totiž bylo ještě štíhlejší než Stef. Jak může být vyzáblost takhle v módě?

"Proč v Brazílii?"

"Kvůli klientovi." Natea už unavilo vyprávět o svém dobrodružství.

"Máma říkala, že máš nějaké potíže s finančním úřadem."

"Jsem si jistý, že ji to těší."

"Asi jo. Moc ji to neznepokojilo. Půjdeš do basy?"

"Ne. A můžeme si povídat o něčem jiném?"

"To je problém, tati. Nic jiného není, nic než minulost, a o té se bavit nemůžeme."

Stef jako rozhodčí vrhla na Daniela pohled, kterým jako by naznačovala: "To by stačilo."

"Proč jsi odešel ze školy?" zeptal se Nate ve snaze tuto trapnou chvíli překonat.

"Z několika důvodů. Otravovalo mě to."

"Zůstal bez peněz," přišla na pomoc Stef a vrhla na Natea svůj nejlepší prázdný pohled.

"To byl jen jeden důvod."

Nateovým prvním instinktem bylo vytáhnout šekovou knížku a synův problém vyřešit. Ostatně to dělal vždycky.

Otcovství pro něho bylo jen dlouhou sérií finančních výdajů. Pokud nemůžeš být doma, posílej alespoň peníze.

Danielovi však už je třiaadvacet, absolvoval vysokou školu, poflakuje se s takovými zjevy, jako je tahleta slečna Vychrtlina a je už nejvyšší čas, aby plaval sám, nebo se utopil.

A šeková knížka mu určitě nepomůže.

"Dobře ti tak," řekl Nate. "Chvilí pracuj, alespoň tak začneš školu víc oceňovat."

Stef s tím nesouhlasila. Měla dva přátele, kteří také odešli ze školy a víceméně zmizeli z povrchu zemského. Zatímco vykládala, Daniel odešel na pány. Potřeboval vypustit třetí láhev. Nate měl připravené nejrůznější přednášky o alkoholu, ale věděl, jak by zněly falešně.

Po čtyřech pivech byla Stef nalitá a Nate už nevěděl, o čem by měl mluvit. Napsal na ubrousek své telefonní číslo v St. Michaels a dal je Danielovi. "Budu tam pár příštích měsíců. Zavolej mi, budeš-li mě potřebovat."

"Tak ahoj, tatko."

"Dávej na sebe pozor."

Nate vyšel do mrazivého vzduchu a vydal se k Michiganskému jezeru.

Po dvou dnech dorazil do Pittsburghu na třetí a poslední schůzku. S Kaitlin, dcerou z prvního manželství, mluvil dvakrát a upřesnili si podrobnosti. Sejdou se na večeři o půl osmé před restaurací v hale hotelu, v němž bude ubytován. Kaitlin bydlela asi dvacet minut od hotelu. Zavolala mu o půl deváté a sdělila mu, že její přítelkyně měla autonehodu, že je teď u ní v nemocnici a že to s ní vypadá špatně.

Nate navrhl, aby se sešli na oběd příští den. Odpověděla, že to nepůjde, protože přítelkyně utrpěla zranění hlavy, že je napojená na kyslíkový přístroj a že chce u ní zůstat, dokud se její stav nestabilizuje. Když slyšel, jak se dcera zdráhá setkat se s ním, zeptal se, kde ta nemocnice je. Napřed nevěděla, pak si nebyla jistá, a nakonec řekla, že podle jejího názoru návštěva není dobrý nápad, protože od lůžka zraněné přítelkyně stejně nemůže odejít.

Najedl se ve svém pokoji u malého stolu u okna s výhledem na střed města. Páral se s jídlem a přemýšlel o všech možných důvodech, proč se s ním dcera nechce vidět. Je to kvůli kroužku v nose? Tetování na čele? Připojila se k nějakému kultu a dala si oholit hlavu? Ztloustla o padesát kilo či o pětadvacet zhubla? Je těhotná?

V duchu se pokoušel svalit na ni veškerou vinu, aby se nemusel podívat pravdě do tváře. Je možné, že ho tak nenávidí?

O samotě v hotelovém pokoji, ve městě, kde nikoho neznal, bylo snadné propadat sebelítosti a opět trpět za omyly v minulosti.

Konečně se přiměl k činnosti a sáhl po telefonu. Zavolaal otcí Philovi, aby se něco dověděl o situaci v St. Michaels.

Phila trápila chřipka, a protože v podsklepi kostela bylo chladno, Laura nechtěla, aby tam pracoval. No, to je nádherné, pomyslel si Nate. Ačkoli na jeho cestě bylo mnoho nejistot, jedno bylo neměnné alespoň v nejbližší budoucnosti. Byl to slib, že bude v suterénu kostela Nejsvětější Trojice pracovat ještě nějakou dobu.

Zavolaal Sergia na jejich týdenní telefonický pohovor. Sdělil mu, že demony má pevně v rukou a že se překvapivě stále dobře ovládá. Ve svém hotelovém pokoji má mini-bar, ale ještě se k němu ani nepřiblížil.

Pak zavolaal do Salemu a příjemně si popovídal s Angelou a Austinem. Je zvláštní, jak si s ním jeho mladší děti chtějí povídat, kdežto ty starší o to nestojí.

Nakonec zavolaal Joshovi. Je v přízemní kanceláři a přemýšlí o Phelanově zmateném případě. "Potřebuji, abyste se vrátil domů, Nate," řekl. "Mám plán."

49 K PRVNÍMU KOLU MÍROVÝCH ROZHOVORŮ nebyl Nate pozván. Pro jeho nepřítomnost byla řada důvodů. Především schůzku na nejvyšší úrovni svolal Josh, takže se konala na jeho hřišti. Nate se své staré kanceláři zdaleka vyhýbal a chtěl v tom pokračovat. Za druhé právníci Phelanů považovali Joshe a Natea za spojence - a právem. Josh si však přál hrát roli mírotvůrce a prostředníka. K získání důvěry jedné strany musel ignorovat druhou, byť jen na krátkou dobu. Jeho plánem bylo setkat se s Harkovou skupinou a pak s Natem. A potom - bude-li zapotřebí - pár dní přešlapovat, dokud nebude sjednána dohoda.

Po dlouhé výměně vtipných poznámek a povídání Josh požádal o pozornost. Bylo toho hodně k projednání. Právníci

Phelanů už byli dychtiví, aby se začalo.

Ke smíru může dojít za pár vteřin během přestávky při rozvášněném přeličení, když se nějaký svědek zakoktá nebo když chce nový soudce zahájit další únavný proces, odpočatý a nezatížený. Dosažení smíru však může trvat měsíce, než se soudní pře přiblíží k datu vynesení rozsudku. Právníci Phelanů ovšem všichni doufali, že se to vyřídí rychle, a schůzka v Joshově úřadovně byla prvním krokem. Opravdu věřili, že se z nich co nevidět stanou milionáři.

Josh začal diplomaticky a přednesl svůj názor, že jejich námitky proti závěři jsou chatrné. Neměl ani tušení, že se jeho klient vytasí na poslední chvíli s rukopisnou závětí a vyvolá takový zmatek, nicméně tato poslední vůle je platná.

Předcházejícího dne strávil s panem Phelanem dvě hodiny dokončováním jeho poslední nové závěti a je připraven dosvědčit, že pan Phelan přesně věděl, co dělá. Bude-li to nutné, dosvědčí také, že Snead nebyl jejich setkání vůbec přítomen.

Tři psychiatry, kteří přezkušovali pana Phelana, pečlivě vybrali jeho děti, bývalé manželky a jejich právní zástupci. Všichni mají dokonalá doporučení. Ti čtyři noví, vybraní jako náhrada, jsou slabí, jejich posudky nehodnotné. Podle Joshova názoru boj expertů vyhrají ti původní tři.

Wally Bright přišel ve svém nejlepším obleku, který však nebyl nijak elegantní. Přijímal kritiku se zaťatými zuby, občas se kousal do spodního rtu, aby neřekl nějakou pitomost, a dělal si zcela zbytečné poznámky do právnického zápisníku, protože to dělali všichni. Nebylo jeho přirozeností sedět vzadu a akceptovat podceňování ani od tak renomovaného právníka, jakým byl Josh Stafford. Avšak pro peníze by udělal vše. V minulém měsíci, v únoru, jeho malá kancelář vydělala na honorářích částku dva tisíce šest set dolarů a spotřebovala na režii obvyklé čtyři tisíce. Wally domů nepřinesl nic. Samozřejmě, většinu svého času strávil Phelanovou záležitostí.

Josh bruslil na tenkém ledu, když shrnoval svědectví jejich klientů. "Studoval jsem videozáznam jejich výpovědí," řekl smutně. "Řeknu to rovnou. Myslím, že kromě Mary Ross jejich svědectví u soudu dopadnou velice trapně."

Jejich právní zástupci to přijali chladně. Tohle je mírová konference, nikoli soudní proces.

U dědiců se nezdržel dlouho. Čím méně o tom řekne, tím lépe. Právníci však věděli, že před porotou je bude trhat na kusy.

"To nás přivádí k Sneadovi," pokračoval. "Studoval jsem i jeho výpověď a opět musím rovnou říci, že by bylo velkou chybou povolat ho jako svědka k soudu. Podle mého názoru to opravdu hraničí se zneužitím úřední moci."

Bright, Hark, Langhorneová a Yancy se ještě víc shrbili v křeslech nad svými zápisníky. Sneadovo jméno bylo pro ně už málem sprosté slovo. Dohadovali se, komu mají vlastně vynadat, že to tak strašně zvorá. Starosti s tím člověkem jim nedaly ani spát. Kvůli němu přišli o půl milionu, a přitom je jako svědek naprosto nepoužitelný.

"Já znám Sneada už téměř dvacet let," řekl Josh a pak celých patnáct minut Sneada úspěšně popisoval jako omezeného lokaje a nepřiliš spolehlivého poslíčka, o němž pan Phelan často prohlašoval, že ho vyhodí. Věřili každému slovu.

Tolik tedy k Sneadovi. Josh dokázal dokonale vylíčit jejich svědeckou hvězdu, ale ani se nezmínil o skutečnosti, že byl podplacen pěti sty tisíci dolary, aby vyprávěl pohádky.

A totéž k Nicolettě. Lže stejně jako její kumpán Snead.

Jiné svědky nemohli sehnat. V Troyově podniku sice bylo pár nespokojených zaměstnanců, ale soudního procesu se zúčastnit nechtěli. Ostatně jejich svědectví by nebyla objektivní. Existovali i dva rivalové z obchodního světa, kteří se pokusili Troyovi konkurovat a dostali na frak. Ti zase nic nevěděli o jeho psychickém stavu.

Josh závěrem prohlásil, že jejich pozice není příliš pevná a před porotou je vždy všechno riskantní.

Pak mluvil o Rachel Laneové, jako by ji už léta znal. Neuvedl příliš mnoho podrobností, ale i jeho generalizace vzbudily dojem, že ji zná dobře. Rachel je milá dáma, žijící velmi prostě v cizí zemi, a vedení soudních sporů nerozumí. Vyhýbá se polemikám a nenávidí konfrontace. A byla starému Troyovi bližší, než většina lidí vůbec ví.

Hark se chtěl zeptat, zda se s ní Josh někdy setkal či s ní mluvil a zda o ní vůbec někdy slyšel předtím, než Troyovu poslední vůli četl. Na neshody však nebyl vhodný čas ani místo. Na stůl měly být položeny peníze a Harkův podíl činil sedmáct a půl procenta.

Slečna Langhorneová našla na mapě město Corumbá a divila se, co dvaatřicetiletá Američanka asi tak může v takovém místě dělat. Langhorneová se za zády Brighta a Yancyho spřáhla s Harkem a dlouho se spolu radili, zda by neměli vyrazit místo pobyt Rachel Laneové jistým reportérům. Tisk by ji tam dole v Corumbá jistě vypátral. Vykouřil by ji odtud a svět by se dověděl, jaké má s penězi plány. Kdyby je snad nechtěla, jak v to doufali a snili o tom, pak by jejich klienti mohli vyvinout tlak na získání všeho.

Bylo to riziko, ale nepřestávali o tom mluvit.

"Co Rachel Laneová plánuje, že s těmi penězi bude dělat?" otázal se Yancy

"Nejsem si jist," řekl Josh, jako by s Rachel diskutoval den co den. "Něco málo si pravděpodobně ponechá a většinu daruje charitě. Podle mého názoru právě proto Troy udělal to, co udělal. Představoval si, že dostanou-li ty peníze vaši klienti, vydrží jim tak nejvýš devadesát dní. Odkáže-li je Rachel, věděl, že se dostanou těm, kteří je potřebují."

Když Josh těmito slovy skončil, v konverzaci nastala dlouhá přestávka. Sny se začaly pomalu hroutit. Rachel Laneová opravdu existuje a odmítnout peníze se nechystá.

"Proč se tedy neobjevila?" konečně se zeptal Hark.

"Dobrá, musel byste tu ženu znát, aby se na tuto otázku dalo odpovědět. Peníze pro ni nic neznamenají a nečekala, že bude v otcově poslední vůli jmenována. A pak náhle zjistila, že zdědila miliardy. Je dosud v šoku."

Nastala další dlouhá pauza a právníci Phelanů si bezmyšlenkovitě čmárali v zápisnících. "Jsme připraveni hnát spor až k Nejvyššímu soudu, bude-li to nutné," řekla Langhorneová. "Uvědomuje si, že to může trvat roky?"

"Uvědomuje," odpověděl Josh. "A právě proto by ráda prozkoumala možnost smírného řešení."

Tedť tedy konečně pokročili.

"Kde začneme?" zeptal se Wally Bright.

Byla to těžká otázka. Na jedné straně stolu stojí hrnec plný zlata v hodnotě přibližně jedenácti miliard dolarů. Dědická daň z toho odčerpá víc než polovinu, takže zůstane pět miliard, o něž se bude hrát. Na druhé straně stojí Phelanovi dědici, z nichž všichni jsou na mizině, kromě Rambleho. Kdo první hodí kostkou? Kolik to bude? Deset milionů na dědice? Nebo sto?

Josh s tím počítal. "Začněme u poslední vůle," řekl. "Za předpokladu, že bude uznána její platnost, obsahuje jasné formulace, vylučující dar tomu dědici, který ji napadne. To platí právě pro vaše klienty. Začněme proto z nulové pozice. Poslední vůle pak odkazuje každému z vašich klientů peněžní částku rovnající se jejich dluhům ke dni smrti pana Phelana." Josh zvedl jiný list papíru a chvíli jej studoval. Podle toho, co jsme dosud zjistili, Ramble Phelan dosud dluhy nemá. Geena Phelanová Strongová má k devátému prosinci dluhy ve výši čtyři sta dvacet tisíc. Dluhy Libbigail a Spika činí kolem osmdesáti tisíc. Mary Ross a její manžel, lékař, mají dluhy v částce devět set tisíc. Troy Junior většinu svých dluhů vyrovnal tím či oním bankrotem, ale stále ještě dluží sto třicet tisíc. Rex, jak víme, získává první cenu. On a jeho krásná žena Amber dluží k devátému prosinci celkem 7,6 milionů dolarů. Jsou s těmito čísly nějaké problémy?"

Ne. Čísla jsou přesná. Je však zajímavé další číslo.

"Nate O'Riley byl v kontaktu se svou klientkou. V zájmu vyřízení celé věci jeho klientka nabídne každému ze šesti dědiců deset milionů dolarů."

Právníci ještě nikdy tak rychle nepočítali a nepsali. Hark má tři klienty, 17,5 % by mu dalo 5,25 milionu dolarů. Geena a Cody se dohodli s Langhorneovou na podílu 20 %, takže její malá firma by získala 2 miliony dolarů. Totéž by dostal Yancy po soudním schválení, protože Ramble je dosud nezletilý. A Wally Bright, pouliční podnikavec, který si vydělává na živobytí reklamou na rychlé rozvody, vylepovanou na lavičkách autobusových zastávek, by podle své nehorázné smlouvy s Libbigail a Spikem shrábl polovinu z deseti milionů dolarů.

Wally zareagoval první. Ačkoli měl srdce v hrdle a jícen úplně sevřený, dokázal našťavaně prohlásit: "Moji klienti se v žádném případě nespokojí s menší částkou než padesát milionů."

Ostatní také vrtěli hlavami. Mračili se a pokoušeli se vypadat znechuceně nad tak ubohou nabídnutou částkou, přestože v duchu už peníze utráceli.

Wally Bright by ani nebyl schopen napsat číslici padesát milionů a umístit nuly na patřičné místo. Dokázal však hodit kostkou jako velký hráč z Las Vegas.

Již před schůzkou se dohodli, že pokud se bude diskutovat o penězích, nepůjdou pod částku padesáti milionů na dědice. Před schůzkou to vypadalo hezky. Nyní i deset milionů vypadalo na stole hrozně dobře.

"To je asi jedno procento z celého majetku," řekl Hark.

"Můžete na to tak nahlížet," řekl Josh. "Opravdu se na to dá nahlížet mnoha způsoby. Já však bych dal přednost tomu, abyste začali od nuly, to znamená tam, kde jste nyní, a spíše se snažili ty částky zvýšit, než abyste hleděli na celý majetek a slevovali."

Josh si však také chtěl získat jejich důvěru. Chvilí si pohazovali s čísly a on pak řekl: "Ne, můj osobní názor zní, že kdybych já zastupoval některého z dědiců, s deseti miliony bych nesouhlasil."

Všichni ztuhlí a napjatě poslouchali.

"Rachel není hamízná žena. Myslím, že by ji Nate O'Riley mohl přesvědčit, aby souhlasila s vyřízením při dvaceti milionech na dědice."

Příjmy se zdvojnásobily - přes deset milionů pro Harka, po čtyřech pro Langhorneovou a Yancyho. Chudák Wally při představě deseti milionů dostal náhle průjem a požádal, aby mohl schůzku opustit.

Nate byl šťastný a s chutí natíral dveřní rámy, když se náhle ozval jeho mobilní telefon. Josh ho tím zatraceným krámem stále držel na uzdě.

"Je-li to pro mě, požádejte o telefonní číslo," řekl otec Phil. Právě vyměřoval složitý roh pro další kus stěnové desky. Byl to Josh. "Nemohlo to dopadnout líp," oznámil. "Zastavil jsem to na dvaceti milionech, chtějí padesát."

"Padesát?" opakoval Nate v údivu.

"Jo. Ale vlastně už ty peníze utrácení. Vsadím se, že nejméně dva z nich jsou právě teď u dealera Mercedesu."

"Kdo je utratí dřív? Právníci nebo klienti?"

"Vsadil bych na právníky. Podívejte, právě jsem mluvil s Wycliffem. Schůzka je ve středu ve tři hodiny v jeho kanceláři. Pak bychom to mohli rozbalit."

"Nemůžu se dočkat," řekl Nate a sklápěl telefon. Přišel čas přestávky na kávu. Sedli si na zem, zády ke stěně a srkali teplou kávu s mlékem.

"Oni chtějí padesát?" zeptal se Phil. Teď už znal podrobnosti. Když se mořili s prací, sami v podsklepi, oba si řekli pár tajemství. Konverzace byla důležitější než pokrok. Phil byl kněz, Nate právník. Všechno, co bylo řečeno, bylo kryto určitým druhem důvěrného výsadního práva.

"To je hezký začátek," řekl Nate. "Dostanou však mnohem méně."

"Očekáváte, že se to vyřídí?"

"Určitě. Sejdeme se ve středu se soudcem. On přitlačí a právníci i klienti budou počítat peníze."

"Tak kdy odjíte?"

"Myslím, že v pátek. Pojedete se mnou?"

"Nemohu si to dovolit."

"Určitě můžete. Účet uhradí moje klientka. Můžete být na cestě mým duchovním poradcem. Peníze nehrají vůbec žádnou roli."

"To by nebylo správné."

"Podívejte, Phile. Ukážu vám Pantanal, můžete se setkat s mými chlapci Jevym a Wellym. Projedeme na lodi."

"Když jste o tom vyprávěl, nelíčil jste to tak lákavě."

"Není to nebezpečné. Je to zcela obyčejný turistický výlet do Pantanal, do velké ekologické rezervace. Vážně, Phile, kdybyste měl zájem, zařídil bych to."

"Nemám pas," opáčil Phil a upil trochu kávy. "A kromě toho mám tady mnoho práce."

Nate byl pryč celý týden a docela se mu zamlouvala skutečnost, že po jeho návratu podsklepí vypadalo stejně.

"Čekáme, že paní Sinclairová může každý den zemřít," řekl Phil tiše. "Nemohu být pryč."

Kostel čekal už celý měsíc, že paní Sinclairová zemře. Phil se bál i cesty do Baltimoru. Nate věděl, že ze země nikdy neodjede.

"Takže ji jedete znovu navštívit," řekl Phil.

"Ano."

"Těšíte se na to?"

"Nevím. Těším se, že ji uvidím, nejsem si však jistý, že ona chce vidět mne. Je velmi šťastná a z tohoto světa nechce ani kousíček. Právnícké žvásty ji budou otravovat ještě víc."

"Tak proč to děláte?"

"Protože není co ztratit. Odmítne-li zase peníze, budeme v téže pozici jako nyní. Druhá strana dostane všechno."

"A bude to katastrofa."

"Ano. Bylo by opravdu těžké nalézt skupinu lidí schopnou hůře nakládat s penězi než Phelanovi dědici. Těmi penězi se zničí."

"Nemůžete to Rachel vysvětlit?"

"Pokusil jsem se, ale ona nemá zájem to poslouchat."

"Takže si to asi nerozmyslí?"

"Ne. Nikdy."

"A není tedy cesta tam dolů plýtváním časem?"

"Obávám se, že ano. Ale aspoň to zkusíme."

50 VŠICHNI PHELANOVI DĚDICI KROMĚ RAMBLEHO chtěli být v době projednávání poslední vůle v soudní budově nebo někde poblíž. Všichni byli vybaveni mobilními telefony, které měli i jejich právní zástupci ve Wycliffově kanceláři.

Ani klienti, ani právníci toho v noci před jednáním příliš nenaspali.

Jak často za život se člověk může stát přes noc milionářem? Phelanovým dědicům se to přihodilo dokonce dvakrát, a tentokrát se zapísalhli, že budou při nakládání s penězi mnohem rozumnější. Další takovou možnost už totiž nikdy nedostanou.

Procházeli se chodbami v soudní budově a čekali. Kouřili venku u hlavního vchodu. Seděli v teple svých vozů na parkovišti, ale chvěli se rozrušením. Neustále se dívali na hodinky, pokoušeli se číst noviny nebo se spolu nervózně bavili, když na sebe narazili.

Na jedné straně místnosti seděl Nate s Joshem. Josh měl samozřejmě na sobě drahý oblek, kdežto Nate byl ve sportovní košili, jejíž límec byl postříkán bílou barvou. Vázanku pochopitelně neměl. Jeho oblečení doplňovaly džinsy a turistické boty.

Wycliff nejprve na dálku pozdravil právníky Phelanů. Informoval je, že alespoň dosud nebyl nakloněn možnosti projednávat záležitost bez odpovědi Rachel Laneové. Je toho totiž příliš mnoho, než aby mohla být vyřazena z jednání. Pan O'Riley však vykonal hodně dobré práce a zastupuje její zájmy. Proto soudní řízení proběhne podle stanoveného harmonogramu.

Účelem tohoto jednání je prozkoumat možnosti mimosoudního vyřešení sporu, což je povinností soudce u každého případu. Wycliff byl sice fascinován představou dlouhého a nechutného procesu s jednoznačným ukončením, ale nemohl jí podlehnout. Jeho povinností totiž bylo nejprve tlačit, vybízet a přemlouvat strany k smírnému řešení. Vybízení a přemlouvání však tentokrát není nutné. Jeho Ctihodnost prostudovala podání obou stran i předložené doklady a pečlivě si prohlédla videozáznamy svědeckých výpovědí. Soudce shrnul důkazy i vlastní pohledy na ně a sdělil Harkovi, Brightovi, Langhorneové a Yancymu nepřijemný závěr, že podle jeho zasvěceného názoru toho pro celý případ příliš mnoho neudělali.

Přijali to klidně, dokonce je to ani nepřekvapilo. Peníze ležely na stole a oni už byli celí žhaví, aby se k nim dostali. V duchu si říkali, ať si je napadá, jak chce, ale hlavně, ať už jsou ty peníze co nejdříve tady.

Na druhé straně jim Wycliff říkal, že nikdy nemohou vědět, co by udělala porota. Mluvil, jako by sestavoval poroty týden co týden, ačkoli tomu tak nebylo a právníci to věděli.

Požádal Joshe, aby rekapituloval úvodní smírčí konferenci z pondělka. "Chci přesně vědět, kam jsme dospěli," řekl.

Josh byl stručný. Výchozí linie je prostá. Dědici požadují pro každého padesát milionů. Rachel, jediná hlavní obmyšlená osoba, nabízí k vyřešení sporu jen dvacet milionů a nepřipouští, že by druhá strana na ně měla právo.

"To je podstatný rozdíl," poznamenal Wycliff.

Nate se nudil, ale snažil se vypadat pozorně. Šlo o rozhodující smírčí jednání o největším bohatství světa, vytvořeném jediným člověkem. Josh mu vynadal za jeho nevhodné oblečení, ale jemu to bylo jedno. Víc ho zajímalo pozorování tváří právníků na druhé straně místnosti. Byli nervózní. Neměli sice obavy nebo starosti, ale byli rozrušení a až zoufale toužili vědět, kolik dostanou. Dalo se to ostatně poznat z jejich rychlých, zpytavých pohledů a impulzivních pohybů rukou.

To by byla legrace, kdyby náhle vstal, oznámil, že Rachel ke smírnému vyřízení nenabídla ani cent, a rychle vyrazil z

místnosti. Leknutím by pár sekund zůstali sedět a pak by se za ním pustili jako hladoví psi.

Když Josh skončil, Hark promluvil za celou skupinu. Měl poznámky a dal si hodně záležet na jejich přepsání. Upoutal pozornost prohlášením, že připouští, že se celý případ nevyvíjel tak, jak si představovali. Jejich klienti nebyli dobrými svědky. Nynější psychiatři nejsou tak solidní jako původní tři. Snead je nespolehlivý. Všechno přiznal a jeho upřímnost byla obdivuhodná.

Místo aby argumentoval právními teoriemi, věnoval se lidem. Mluvil o jejich klientech, Phelanových dětech, a připustil, že jejich skupina na pohled nebudí velkou důvěru. Když se však člověk zamyslí nad jejich životem a pozná je hlouběji, jak je znají jejich právní zástupci, uvědomí si, že jim vlastně nikdy nebyla dána šance. Jako děti žili v bohatství a v morální špině, jejich přicházející a odcházející chůvy je vychovávaly k nadřazenosti a jejich vlastní otec je zcela ignoroval. Buď kupoval v Asii továrny, anebo žil v kanceláři se svou novou sekretářkou. Hark nechce zneuctívát mrtvého člověka, ale pan Phelan byl takový, jaký byl. Jejich matky byly zvláštní spolek, ale i ony s Troyem prožily strašný život.

Phelanovy děti nevyrůstaly v normálních rodinách. Nedostávaly životní lekce, jimž se většina dětí učí od svých rodičů. Otec byl velký podnikatel, o jehož uznání žebrovaly, ale nikdy se jim ho nedostalo. Jejich matky se věnovaly různým klubům, zájmům, umění a nákupům. Otcovou myšlenkou, jak připravit potomkům správný vstup do života, bylo prostě dát každému z nich pět milionů dolarů, když dosáhli jedenadvaceti let. Na jedné straně to bylo příliš pozdě, na druhé příliš brzo. Peníze jim nemohly dát moudrost, péči či lásku, kterou v dětství potřebovali. A také tedy jasně prokázali, že k odpovědnému nakládání s novým bohatstvím nejsou připraveni.

Dary byly ničivé, ačkoli přinesly i zralost. Nyní se Phelanovy děti dívají s odstupem zpět na své omyly. Jsou v rozpacích, že mohly tak pošetile nakládat s penězi. Stačí si představit, že se člověk jednoho dne probudí jako marnotratný syn, jak se to stalo Rexovi v jeho dvaatřiceti - byl rozvedený, zkrachovaný a stál před soudem, který ho poslal do vězení za neplacení výživného na vlastní děti. Stačí si představit, že pak člověk sedí jedenáct dní ve vězení, zatímco jeho bratr, rovněž zbankrotovaný a rozvedený, se pokouší přesvědčit matku, aby ho dostala ven na kauci. Rex říkal, že celou dobu, co byl za mřížemi, se pokoušel spočítat, kam se jeho peníze poděly.

Život byl k Phelanovým dětem tvrdý. Mnohé rány si způsobily samy, ale mnohé byly nevyhnutelně vinou jejich otce. Posledním Troyovým aktem, jímž své děti zanedbal, byla jeho rukopisná závěť. Nikdo nepochopí záludnost muže, který je odvrhl jako děti, trestal jako dospělé a vymazal jako dědice.

Hark skončil slovy: "Jsou to Phelanové, Troyova vlastní krev, a ať už jsou horší či lepší, určitě si spravedlivou část otcova jmění zaslouží."

Domluvil, usedl a v místnosti zavládlo ticho. Byla to obhajoba, prýstící ze srdce. Dojala Natea, Joshe, a dokonce i Wycliffa. Nemohla ovšem být pronesena před porotou, protože při veřejném soudním jednání by Hark nemohl připustit, že jejich klienti nemají argumenty. Ale pro tento okamžik a pro celou situaci byl Harkův malý projev prostě perfektní.

Očekávalo se, že Nate peníze nepustí. Ostatně to v tomto zápase bylo jeho úlohou. Může se celou hodinu dohadovat, vykonávat nátlak, blufovat, smlouvat a snažit se urvat z jejich podílů pár milionů. Nate však na to prostě neměl náladu. Dokázal-li Hark mluvit na rovinu, může to udělat také. Stejně je to všechno podfuk.

"Jaká je pro vás konečná suma?" optal se Harka a jejich oči se do sebe ostře zabodly.

"Nejsem si jist, zda máme nějakou konečnou sumu. Myslím, že padesát milionů na dědice by bylo rozumné. Vím, že se to zdá hodně, a také je, ale uvažte velikost majetku. Po zaplacení daní můžeme mluvit opět jen o pěti procentech z celého jmění."

"Pět procent není příliš mnoho," řekl Nate a nechal svá slova doznít. Hark ho pozoroval, ostatní nikoli. Hrbili se nad zápisníky s pery připravenými k dalšímu kolu výpočtů.

"To opravdu není."

"Moje klientka bude souhlasit s padesáti miliony," řekl Nate.. Jeho klientka v tomto okamžiku pravděpodobně učí malé děti biblickým zpěvům ve stínu stromů na břehu řeky.

Wally Bright právě získal honorář pětadvacet milionů dolarů a jeho prvním impulzem bylo vrhnout se místností k Nateovi a zlíbat mu nohy. Místo toho se jen zamyšleně zamračil a začal si psát poznámky, které po sobě ani nemohl přečíst.

Josh ovšem věděl, že se tohle stane, a z paměti si to spočítal, což Wycliffa ani nenapadlo. Právě se totiž vynořila dohoda, takže k soudnímu procesu nedojde. Soudce se chtěl nechtě musel tvářit potěšené. "Dobrá," řekl. "Takže jsme se dohodli?"

Právníci Phelanů se z pouhého zvyku ještě naposledy shrnuli kolem Harka a pokusili se šeptat, ale chyběla jim slova. "Je tu dohoda," oznámil Hark, v tuto chvíli bohatší o šestadvacet milionů.

Josh měl náhodou připravený hrubý náčrt dohody o mimosoudním vypořádání. Pustili se tedy do doplňování chybějících údajů, když vtom si právníci Phelanů vzpomněli na své klienty. Požádali o omluvení, vyběhli na chodbu a vytáhli z kapes mobilní telefony. Troy Junior s Rexem čekali u nápojového automatu v prvním poschodí. Geena s Codym četli noviny v prázdné soudní síni. Spike s Libbigail seděli v své staré dodávce na ulici a Mary Ross čekala v cadilaku na parkovišti. Ramble byl doma v suterénu za zamčenými dveřmi. Se sluchátky na uších byl právě v docela jiném světě.

Ovšem dohoda o smírném vypořádání nemůže být úplná, dokud ji nepodepíše a nepotvrdí Rachel Laneová. Právníci Phelanů chtěli, aby to bylo přísně důvěrné. Wycliff souhlasil s tím, že soudní spis zapečetí. Po hodině byla dohoda kompletní. Podepsal ji každý z Phelanových dědiců, jejich právníci a Nate.

Jen jediný podpis chyběl. Nate jim sdělil, že potřebuje pár dní, aby jej získal.

"Kdyby tak věděli," myslel si, když odcházel ze soudní budovy.

V pátek odpoledne Nate s pastorem opustili St. Michaels. Phil řídil Nateův vůz, aby si zvykl jej používat, a Nate klímal na sedadle pro spolujezdce. Probral se, když minuli Bay Bridge, a přečetl definitivní znění dohody o smírném vypořádání Philovi, který chtěl znát všechny podrobnosti.

Na letišti Baltimore-Washington čekal Gulfstream IV, elegantní lesklý tryskový letoun firmy Phelan Group. Mohl pojmout dvacet cestujících a dopravit je do kteréhokoli místa na světě. Phil si jej chtěl prohlédnout zblízka a Nate tedy požádal piloty, aby je provedli po palubě. Žádný problém, cokoli si pan O'Riley přeje. Kabina byla samá kůže a dřevo, s pohovkami, sedadly se sklápěcími opěradly, konferenčním stolem a mnoha televizními obrazovkami. Nate by byl raději cestoval jako obyčejný člověk, ale Josh trval na svém.

Počkal, až Phil odjede, a vrátil se na palubu letadla. Za devět hodin bude v Corumbá.

Důvěrná dohoda byla záměrně stručná, vyjádřená co možná nejmenším počtem slov. Slova byla tak krátká a jasná, jaká jen sepisovatelé takových nemožných právních dokumentů dokázali vymyslet. Josh si s tím dal velkou práci a text mnohokrát přepisoval. Kdyby byla Rachel alespoň trochu ochotná dohodu podepsat, bylo bezpodmínečně nutné, aby pochopila její smysl. Nate bude připraven podat všechna potřebná vysvětlení, ačkoli věděl, že ona sotva najde trpělivost zabývat se podobnými věcmi.

Aktiva, která otcovou poslední vůlí obdržela, budou vložena do fondu. Z nedostatku nápaditějšího názvu se bude jmenovat "Rachelin fond". Hlavní část zůstane po deset let nedotčena s možností čerpat pouze úroky a zisky pro charitativní dary. Po deseti letech bude možno čerpat z hlavní části kromě úroků a zisků ještě navíc pět procent za rok podle uvážení zmocněnců. Roční vyplacené částky budou použity k různým charitativním účelům, především pro misijní práci Kmenů světa. Formulace však byly tak volné, že zmocněnci budou moci použít peněz téměř pro jakýkoli dobročinný účel. Hlavním zmocněncem je Neva Collierová z organizace Kmeny světa. Má právo pověřit deset dalších zmocněnců, kteří jí budou s prací pomáhat. Zmocněnci budou jednat podle vlastního uvážení a informovat Rachel, pokud si to bude přát.

Bude-li Rachel chtít, nemusí peníze ani vidět či se jich dotknout. Fond bude spravován s pomocí právních zástupců vybraných organizací Kmeny světa.

Bylo to skutečně jednoduché řešení.

Bude vyžadovat pouze rychlý podpis Rachel Laneové či jaké má vlastně příjmení. Jeden podpis na fond, jeden na dohodu o vypořádání a Phelanovo jméno může být náležitým způsobem zajištěno bez dalších ohňostrojů. Nate se může pohnout dál, čelit svým potížím, léčit se a začít přebudovávat svůj život. Nemohl se dočkat, až to začne.

Pokud Rachel odmítne podepsat zřízení fondu a dohody o vypořádání, Nate bude potřebovat alespoň její podpis na dokument o zřeknutí se odkazu. Může odkaz odmítnout, ale musí o tom uvědomit soud.

Zřeknutí se odkazu učiní Troyovu závěť bezcennou. Bude sice platná, ale neproveditelná. S aktivy nebude možno volně nakládat, takže účinek bude tentýž, jako kdyby byl Troy zemřel bez poslední vůle. Podle zákona bude pak jmění rozděleno na šest dílů, po jednom pro každého dědice.

Jak bude Rachel reagovat? Nate si přál, aby byla potěšena, že ho opět vidí, ale přesvědčený o tom nebyl. Vzpomínal, jak mávala směrem k jeho člunu, když odplouval těsně před záchvatem dengue. Stála mezi svými lidmi, mávala mu na rozloučenou a dávala mu tak sbohem navždy. Nepřála si být obtěžována světskými záležitostmi.

51 PO PŘISTÁNÍ NA LETIŠTI V CORUMBÁ GULFSTREAM přijel k malému terminálu, kde už čekal Valdir. Byla jedna hodina po půlnoci, letiště bylo opuštěné a na vzdálenějším konci asfaltové rozjezdové dráhy stálo jen pár malých letounů. Nate se na ně zahleděl a napadlo ho, zda se ten Miltonův vrak z Pantanalu vůbec někdy vrátil.

Nate s Valdirem se pozdravili jako staří přátelé. Valdir se divil, jak zdravě Nate vypadá. Když se viděli naposledy, Nate se vyhrabával z dengue a vypadal jak kostlivec.

Odjeli Valdirovým fiatem. Okna vozu byla otevřená a Nateovi do tváře vanul teplý, vlhký vzduch. Piloti přijedou za nimi taxíkem. Prašné ulice byly prázdné, nebyla na nich ani noha. V centru města zastavili před hotelem Palace. Valdir podal Nateovi klíč a řekl: "Pokoj číslo dvaadvacet. Přijedu za vámi v šest."

Nate se čtyři hodiny prospal a pak čekal na chodníku. Mezi budovami začalo probleskovat slunce. Jednou z prvních věcí, jichž si Nate všiml, byla jasná obloha. Období dešťů před měsícem skončilo a nastalo chladnější počasí, ačkoli v Corumbá teplota zřídka klesla pod dvacet čtyři stupňů.

V těžkém vaku měl papíry, fotoaparát, nový satelitní a mobilní telefon, téměř litr nejsilnějšího repelentu, jaký moderní chemie znala, malý dárek pro Rachel a dvojce rezervní oblečení. Zcela pokrývalo všechny údy. Silné khaki kalhoty kryly nohy a dlouhé rukávy blůzy chránily paže. Možná se bude cítit trochu nepříjemně a potit se, ale tímto brněním žádný hmyz nemohl proniknout.

Přesně v šest hodin přijel Valdir a odvezl Natea na letiště. Město se právě začalo pomalu probouzet k životu.

Najal od společnosti v Campo Grande vrtulník za tisíc dolarů na hodinu. Mohl pojmout čtyři cestující, řídili jej dva piloti a měl dolet tři sta mil.

Valdir s piloty studovali mapy řeky Xeco a jejich poboček, které nakreslil Jevy. Teď, když opadly povodně, dalo se Pantanalem mnohem snadněji navigovat po vodě i ve vzduchu. Řeky tekly ve svých korytech a jezera byla stažena daleko od svých povodňových břehů. Fazendy byly na suchu a daly se na leteckých mapách nalézt.

Když Nate nakládal do vrtulníku svůj vak, snažil se nemyslet na svůj poslední let nad Pantanalem. Tentokrát byly vyhlídky příznivější. Při tomto letu určitě nehavarují.

Valdir raději zůstane doma. Bude u telefonu. Létání nemá rád, zvláště ve vrtulníku a zejména nad Pantanalem. Když odstartovali, byla obloha klidná a bez jediného mráčku. Nate seděl v sedadle s utaženým pásem i bezpečnostními

ramenními popruhy a s přílbou na hlavě. Z Corumbá sledovali řeku Paraguay. Mávali na ně rybáři a malí kluci, po kolena ve vodě, se na ně dívali nahoru. Přeletěli nad chalanou naloženou banány, mířící k severu stejně jako oni. Uviděli další kymácející se chalanu, plující k jihu.

Nate se přizpůsobil rachotu a vibracím vrtulníku. Ve sluchátkách slyšel, jak si piloti mezi sebou portugalsky povídají. Vzpomněl si na Santa Lauru a na svou kocovinu, když posledně opouštěl Corumbá a mířil na sever.

Vystoupili do výšky šest set metrů a vyrovnali let. Po třiceti minutách Nate uviděl Fernandovu obchodní stanici na břehu řeky.

Byl ohromen rozdíly v Pantanalu mezi jednotlivými obdobími. Bylo tu sice stále nekonečné množství močálů, lagun a řek, proplétajících se divoce všemi směry, ale teď, po ústupu záplav, tu bylo mnohem víc zelených ploch. Zastavili nad řekou Paraguayí. Před Nateovým pozorným očima se klenula čistá modrá obloha. Vzpomínal na havárii v Mitonově letounu o Štědrém dnu. Tehdy vřela nad horami bouře a znenadání je přepadla.

Začali kroužit, klesli do výšky tři sta metrů a piloti si začali ukazovat, jako by našli svůj cíl. Nate uslyšel slovo Xeco a spatřil přítok vlévající se do Paraguaye. O řece Xeco si ovšem nic nepamatoval. Při prvním setkání s ní byl zahrabán pod stanem na dně člunu a chtělo se mu umřít. Obrátili se k severu, opustili hlavní řeku a kličkovali podél Xeco směrem k bolivijským horám. Piloti začali pozorněji sledovat krajinu pod sebou a pátrat po modrožluté chalaně.

Dole na zemi čekal Jevy. Jakmile uslyšel v dálce hrčení vrtulníku, zažehl oranžovou raketu a vypustil ji do vzduchu.

Welly, který byl s ním, učinil totéž. Rakety pronikavě zářily a za nimi se táhly proudy modrého a stříbrného kouře.

Během několika minut se vrtulník objevil v dohledu a pomalu nad nimi zakroužil.

Jevy s Wellym předtím vysekali a vyčistili mačetami přiměřenou plochu v hustém porostu ve vzdálenosti asi padesáti metrů od říčního břehu. Ještě před měsícem byl tento terén pod vodou. Vrtulník se kymácel, pohupoval a klesal k zemi. Když se listy vrtule zastavily, Nate vyskočil a objal se se starými kamarády. Již více než dva měsíce se s nimi neviděl a skutečnost, že se tu znovu objevil, byla pro všechny tři velkým překvapením.

Čas hrál důležitou roli. Nate se obával bouří, tmy, záplav a moskytů a chtěl co nejrychleji vyrazit dál. Šli tedy spolu k chalaně, přivázané u břehu řeky. Vedle ní byl dlouhý, zbrusu nový člun, který díky Phelanovu bohatství čekal na svou panenskou pout'. U něho byl připoután malý motorový člun, rovněž nový. Jevy a Nate do něj rychle nasedli, řekli Wellymu a pilotům sbohem a vypluli.

Jevy překřičel řev motoru a sdělil Nateovi, že k indiánským vesnicím jsou to odtud dvě hodiny. Připlul sem s Wellym chalanou včera odpoledne. Protože pro chalana byla již řeka příliš mělká, zakotvili s ní u plošiny, kterou připravili pro přistání vrtulníku. Pak si dovolili malý dobrodružný výlet s motorovým člunem a pokusili se proniknout až do blízkosti první vesnice. Zjistili, jak se k ní dá dostat, a pak se otočili k návratu, aby je Indiáni neslyšeli.

Takže dvě či tři hodiny, pomyslel si Nate a doufal, že to nebude pět. Za žádných okolností nebude spát na souši ve stanu či v hamaku. Nebezpečím džungle nevystaví ani kousíček své kůže. Hrůzné prožitky dengue byly ještě příliš čerstvé.

Nepodaří-li se jim najít Rachel, vrátí se vrtulníkem do Corumbá, příjemně poobědvá s Valdirem, vyspí se v posteli a zkusí své štěstí opět zítra. Z Phelanova jmění může ten zatracený vrtulník třeba i koupit, bude-li to nutné.

Zdálo se, že si Jevy důvěřuje, což ovšem nebylo nic neobvyklého. Klouzali tedy po vodní hladině, příd' rozrážela vlny a silný motor je hnál vpřed. Jak je příjemné mít motorový člun, který dlouze, účinně a nepřerušovaně vrčí a žene se dopředu. Teď jsou prostě nepřekonatelní.

Natea Pantanal opět zcela fascinoval. V této nádherné pustině se plácali na mělčinách aligátorů, když se hnali kolem, a ptáci poletovali nízko nad hladinou. Byli už příliš hluboko a po fazendách nebylo ani památky. Pátrali po lidech, kteří tu žijí celá staletí.

Ještě před čtyřicetými hodinami seděl doma pod pokrývkou na terase chaty, popíjel kávu, pozoroval čluny plující zálivem a čekal, až mu zavolá otec Phil, že ho potřebuje v suterénu kostela. Trvalo mu celou hodinu, než se vžil do prostředí, v němž právě byl.

Řeka nijak povědomě nevypadala. Když posledně hledali Ipicy, bloudili, byli vystrašení, promočení, hladoví a odkázáni na vedení mladého rybáře. Vody byly vzduté a po kousku suché země nebylo ani památky.

Nate bedlivě pozoroval oblohu, jako by očekával, že odtud začnou padat bomby. První temný mráček, a dá se na útěk. Pak se objevil alespoň trochu povědomý zákrut řeky. Možná že už jsou blízko. Pozdraví ho Rachel s úsměvem, obejmě ho a bude si chtít sednout do stínu a popovídat si anglicky? Je možné, že by se jí po něm stýskalo, že by na něho myslela? Dostala jeho dopisy? Byla polovina března a zásilky pro ni už by tu měly být. Má už nový člun a všechny nové léky?

Anebo utekla? Krčí se někde u náčelníka a žádá ho, aby ji chránil a definitivně ji zbavil toho Američana? Má Nate vůbec šanci se s ní vidět?

Musí být pevný a mnohem neústupnější než posledně. On přece nemůže za to, že Troy sepsal tak směšnou poslední vůli, a ona zase nemůže za to, že je jeho nemanželskou dcerou. Tyhle věci změnit nelze a Nate po ní nechce nic než trochu spolupráce - buď souhlasit s dohodou, anebo podepsat, že se zříká dědictví. Bez jejího podpisu však tentokrát neodjede.

Ačkoli se obrátila zády k světu, stále bude dcerou Troye Phelana. Již tohle samo o sobě vyžaduje alespoň trochu spolupráce. Nate si své argumenty vyzkoušel nahlas. Jevy ho přes hluk motoru nemohl slyšet.

Řekne jí všechno o jejích sourozencích. Vyličí jí strašný obrázek toho, co by se stalo, kdyby dostali veškerý majetek. Podepíše-li však prostě dohodu, probere s ní důležité kroky, které může učinit. Připravoval se pořád dokola.

Stromy po obou stranách řeky zhoustly, skláněly se nad řeku a jejich větve se začaly dotýkat. Nate ten tunel poznal.

"Tamhle!" řekl Jevy, ukázal dopředu doprava k místu, kde tehdy poprvé spatřili děti koupající se v řece a vypnul motor.

Přiblížili se k první vesnici, ale nespatri ani jediného Indiána. Když byly chýše opět z dohledu, řeka se rozvětvila a

proud v obou ramenech zeslábl.

Bylo to známé území. Klikatili se dál, hlouběji do lesů. Ohyby řeky tvořily téměř úplné kruhy a mýtinami bylo občas vidět hory. U druhé vesnice zastavili u velkého stromu, kde tehdy v lednu první noc spali. Vystoupili na břeh přesně v místě, kde stála Rachel a mávala Nateovi na rozloučenou, když ho zasáhla dengue. Stále tam ještě bylo odpočívadlo z hustě spleteného rákosí.

Jevy přivazoval člun a Nate pozoroval vesnici. Po stezce k nim běžel mladý Indián. Bylo jasné, že příjezd jejich člunu bylo ve vesnici slyšet.

Neuměl portugalsky, ale podle brblání a posunků bylo zřejmé, že vyřizuje rozkaz, aby zůstali tady, u řeky, dokud nepřijdou další pokyny. Nedal na sobě znát, zda je poznal. Vypadal vylekaně.

Posadili se tedy na odpočívadlo a čekali. Bylo už téměř jedenáct hodin. Měli však spoustu věcí na povídání. Jevy stále pracoval na řekách a vodil do Pantalanu chalany se zbožím a zásobami. Příležitostně dělal kapitána na turistickém člunu, kde se lépe platilo.

Vyprávěli si o poslední Nateově návštěvě, o tom, jak se hnali z Pantalanu s motorem vypůjčeným od Fernanda, o hrůzách nemocnice a o společné snaze objevit Rachel v Corumbá.

"Řeknu vám," začal Jevy, "že jsem na řece vyslechl kdekoho, ale ta dáma ani v Corumbá, ani v nemocnici nebyla. To se vám muselo jen zdát, příteli."

Nate se nechťel přít. Sám si nebyl jist.

Vlastník Santa Loury pomlouval Jevyho po celém městě, že se potopila za jeho dozoru. Každý však věděl, že to zavinila bouře. Ostatně ten člověk byl pitomec.

Jak Nate očekával, rozhovor se brzy stočil na Jevyho budoucnost ve Státech. Jevy požádal o vízum, ale potřeboval sponzora a práci. Nate uhýbal, vytáčel se a dělal, co mohl, aby svého kamaráda udržel v nejistotě. Nenašel odvahu, aby mu řekl, že i on sám se bude brzy ohlížet po práci.

"Uvidím, co pro vás mohu udělat."

Jevy má v Coloradu bratrance, který také hledá práci.

Nateovi kolem ruky zakroužil komár. V prvním okamžiku ho chtěl rozmáznout silným plácnutím ruky, ale rozhodl se, že raději vyzkouší účinnost svého superrepelentu. Když komára unavilo pozorování cíle, vrhl se náhle střemhlav na hřbet Nateovy pravice. Popolezl dva palce, náhle se zastavil, couvl a zmizel. Nate se usmál. Uši, krk, ruce i tvář měl totiž pečlivě natřený repelentem.

Druhý nápor dengue obvykle vyvolává krvácení. Bývá mnohem horší než první a často smrtelný. Nate O'Riley však už tentokrát oběti nebude.

Během povídání se dívali k vesnici a Nate pátral po sebemenším pohybu. Čekal, až spatří Rachel kráčet elegantně mezi chýšemi a po stezce, aby je pozdravila. Teď už přece ví, že se bílý muž vrátil.

Ale co když neví, že je to Nate? Což, když je Ipica nepoznal a Rachel se vyděsila, že ji objevil někdo jiný?

Pak uviděli, že k nim zvolna kráčí sám náčelník. V ruce držel dlouhý obřadní oštěp a doprovázel ho Ipica, jehož Nate poznal. Zastavili se na okraji stezky, dobře patnáct metrů od odpočívadla. Neusmívali se, naopak, náčelník se tvářil velmi nepříjemně. Zeptal se portugalsky: "Co tu chcete?"

"Řekněte mu, že chceme vidět misionářku," řekl Nate a Jevy to přeložil.

"Proč?" přišla odpověď.

Jevy vysvětlil, že Američan musel přijet z velké dálky, než se sem dostal, a že je velmi důležité, aby se s misionářkou setkal. Náčelník se znovu zeptal: "Proč?"

Protože si spolu musí prodiskutovat mnoho důležitých věcí, jimž Jevy ani náčelník nemohou rozumět. Je to všechno velmi důležité, jinak by tady Američan nebyl.

Nate si pamatoval na náčelníka jako na člověka s přátelským úsměvem, hlasitým smíchem a impulzivní povahou. Nyní měl nevýraznou tvář a na vzdálenost patnácti metrů tvrdý pohled. Kdysi trval na tom, aby spolu seděli u ohně a dělili se s ním o snidani. Nyní stál od nich tak daleko, jak jen bylo možné. Něco nebylo v pořádku. Něco se změnilo.

Řekl jim, aby počkali, opustil je a pomalu se vrátil do vesnice. Uplynulo půl hodiny. Teď už Rachel opravdu bude vědět, kdo za ní přišel. Náčelník jí to bude muset prozradit. Ale ona nepřicházela, aby se s ním setkala.

Slunce zastřel mrak a Nate jej bedlivě pozoroval. Byl bílý a nadýchaný, ani trochu hrozivý, ale přesto Natea zneklidnil.

Při prvním zahřmění v dále byl připravený vypadnout. Sedli si do člunu a snědli pár sucharů a sýr.

Znenadání na ně náčelník hvízdal a přerušil jejich hodování. Přicházel z vesnice sám. V půli cesty se setkali, šli za ním asi třicet metrů, pak změnil směr a za chýšemi pokračovali po jiné stezce. Nate zíral na známý střed vesnice. Byl zcela pustý a kolem chýší se nepotloukal jediný Ipica. Nehrály si tam žádné děti, mladá děvčata neuklízela okolí obydlí, ženy nevařily a neumývaly nádoby. Nikde se neozval ani hlásek, nic se nepohnulo, jen z ohňů stoupal kouř.

Pak uviděl v oknech obličej a vykukující ze dveří. Přece jen je pozorovali. Náčelník je však držel daleko od chýší, jako by roznášeli nemoci. Zabočil na jinou stezku; která vedla kousek lesem. Když jím prošli, ocitli se před Rachelinou chýší.

Po Rachel tu však nebylo ani stopy. Náčelník je zavedl kolem hlavního vchodu stranou od chýše, kde v hlubokém stínu stromů spatřili dva hroby.

52 NA VZDÁLENĚJŠÍ STRANĚ HROBŮ BYLY DO čerstvé hlíny zasazené malé, sotva třicet centimetrů vysoké stejné bílé kříže. Byly vyrobeny z pečlivě opracovaného dřeva, vyleštěného a svázaného uprostřed provázkem. Nebyl na nich žádný nápis, který by oznamoval, kdo v hrobě leží a kdy zemřel.

Pod stromy bylo šero. Nate položil svůj vak na zem mezi hroby a sedl si na něj. Náčelník začal tiše a rychle mluvit.

"Žena je nalevo, Lako napravo. Zemřeli ve stejný den asi přede dvěma týdny," překládal Jevy. Náčelník pak znovu promluvil. "Po našem odchodu malárie zabila deset lidí," řekl Jevy.

Náčelník se pak pustil do dlouhého vyprávění bez nejmenší přestávky pro překlad. Nate sice slyšel slova, ale nevnímal je. Hleděl na hromadu hlíny nalevo, na úhledný val černé půdy navršený v dokonalém obdélníku, pečlivě obložený nařezanými sloupky z oloupaných větví o průměru asi čtyř palců. Tak tady tedy leží Rachel Laneová, nejstatečnější člověk, jakého kdy poznal. Ona se totiž smrti vůbec nebála. Naopak ji vítala. Je v míru, její duše je konečně u svého Pána a její tělo leží mezi lidmi, které milovala.

Lako je s ní a jeho nebeské tělo je zbaveno všech neduhů a útrap.

Jak první leknutí přišlo, tak odešlo. Rachelina smrt byla šokující tragédií, ale po chvíli už zase nikoli. Nebyla ani mladou matkou, ani manželkou, která by po sobě zanechala rodinu. Neměla široký okruh přátel, kteří by se seběhli a truchlili nad jejím odchodem. V její rodné zemi se o její smrti dozví jen pár lidí. Byla zvláštností mezi lidmi, kteří ji pohřbili.

Nate ji znal dost dobře, takže věděl, že nechtěla působit nikomu zármutek. Neschvalovala by slzy a Nate tedy ani jedinou neuronil. Pár okamžiků nemohl uvěřit, že hledí na její hrob, ale brzy se vrátil do skutečnosti. Rachel nebyla jeho starou přítelkyní, s níž by byl sdílel mnohé okamžiky. Pouze ji znal. Motivy, které ho vedly při pátrání po ní, byly čistě sobecké. Větel se do jejího soukromí a ona ho prosila, aby se nevracel.

V srdci však přece jen cítil těžkou bolest. Když opustil Pantanal, myslel na ni den co den. Zdálo se mu o ní, cítil její dotečky, slyšel její hlas a vzpomínal na její moudrost. Učila ho modlit se a dodávala mu naději. Za celé desítky let byla prvním člověkem, který v něm viděl i něco dobrého.

Nikdy se nesetkal s někým, jako byla Rachel Laneová. Velice mu chyběla a bylo mu smutno.

Náčelník byl klidný. Jevy však připomněl: "Říká, že tu nemůžeme zůstat příliš dlouho."

"Proč ne?" zeptal se Nate a neustále hleděl na hrob.

"Duchové nás obviňují z malárie. Rozšířila se tu, když jsme sem poprvé dorazili my. Nejsou příliš rádi, že nás tu opět vidí."

"Řekněte mu, že jeho duchové jsou jen bandou šašků."

"Chce nám něco ukázat."

Nate pomalu vstal a pohlédl na náčelníka. Když procházeli dveřmi do chýše, Nate musel pokrčit nohy v kolenou. Byly tam dvě místnosti se špinavou podlahou. V přední místnosti stál neuvěřitelně primitivní nábytek, židle vyrobená ze spousty rákosových stonků, lenoška s opěradlem pro nohy a poduškami nacpanými suchou travou. V zadní místnosti byla ložnice a kuchyně. Rachel spávala v hamaku, jako Indiáni. Pod hamakem, na malém stole, ležela plastická krabice od léků. Náčelník ukázal na krabici a začal hovořit.

"Jsou tam věci pro vás, které si máte prohlédnout," překládal Jevy.

"Pro mne?"

"Ano. Ona věděla, že umírá. Žádala náčelníka, aby dal střežit její chýši, a přijde-li ten Američan, aby mu ukázal tuhle krabici."

Natea přepadl podivný strach dotknout se krabice. Náčelník ji vzal do rukou a podal mu ji. Nate vyšel do druhé místnosti a sedl si do lenošky. Náčelník s Jevym zůstali venku.

Jeho dopisy asi nedostala, alespoň v krabici nebyly. Byl tam však brazilský identifikační odznak, který museli v zemi nosit všichni, kdo nebyli rodilí Indiáni. Pak tam byly tři dopisy od Kmenů světa. Nate je nečetl, protože zahlédl na dně krabice Rachelinu poslední vůli.

Byla v bílé obálce úředního formátu, na níž bylo v záhlaví, na místě zpáteční adresy, vytištěno brazilské jméno. Pod ně Rachel vlastní rukou úhledně napsala tiskacími písmeny: "Poslední vůle Rachel Laneové Porterové."

Nate, strnulý údivem, na obálku chvíli hleděl. Pak ji třesoucí se rukou opatrně otevřel. Uvnitř byly složené a sepnuté dva listy bílého dopisního papíru. Na prvním listě bylo nahoře opět velkými tiskacími písmeny napsáno: "POSLEDNÍ VŮLE RACHEL LANEOVÉ PORTEROVÉ."

Začal číst:

Já, Rachel Laneová Porterová, dítě Boží, žijící v Jeho světě, občanka Spojených států, při zdravé mysli předkládám toto jako svou poslední vůli.

1) Nemám dřívější poslední vůle, které by bylo třeba revokovat. Tato je moje první a poslední. Každé slovo je psáno mou vlastní rukou. Je míněna jako rukopisná poslední vůle.

2) Mám v držení kopii poslední vůle svého otce, Troye Phelana, datovanou 9. prosince 1996, v níž mi odkazuje podstatnou část svého majetku. Podle jeho závěti se pokouším sestavit i tuto svou poslední vůli.

3) Neodmítám tu část jeho majetku, kterou mi odkázal, ani se jí nevzdávám. Nepřeji si však přijmout ji. Chci, aby vše, co mi odkazuje, bylo vloženo do fondu.

4) Výnosy z fondu musí být použity pro tyto účely:

a) pro pokračování práce misionářů Kmenů světa na celém světě;

b) pro šíření Slova Kristova;

c) pro ochranu práv domorodců v Brazílii a Jižní Americe;

d) pro nasycení hladovějících, léčení nemocných, poskytování útočiště bezdomovcům a ochranu dětí.

5) Pověřuji svého přítele Natea O'Rileyho vedením fondu a dávám mu veškerou plnou moc v jeho spravování.

Ustavuji ho také vykonavatelem této závěti.

Podepsáno šestého ledna 1997 v Corumbá, Brazílie,

RACHEL LANEOVÁ PORTEROVÁ

Druhý list byl napsán na stroji, v portugalštině. Anglický text Nate četl znovu a znovu. Pak si musel na chvilku oddechnout.

Díval se upřeně na smetí mezi nohama. Vzduch byl lepkavý a dokonale klidný. Svět byl naprosto tichý, z vesnice se neozýval ani nejslabší zvuk. Ipíkové se stále ještě skrývali před bílým mužem a jeho epidemiemi.

Má to smetí uklidit? Upravit a vyčistit chýši? Co se tu děje, když prší a voda prosakuje slaměnou střeou? Tvoří se tu louže a mění hliněnou podlahu v bláto? Na protější stěně byly vlastnoručně vyrobené police plné knih - biblí, devocionálií, teologických studií. Byly trochu nakřivo, o palec či dva skloněné doprava.

A tady byl tedy její domov celých jedenáct let.

Opět si přečetl text poslední vůle. Šestý leden byl dnem, kdy vyšel z nemocnice v Corumbá. Rachel tedy nebyla snem. Skutečně se ho dotýkala a říkala mu, že nezemře. Pak napsala poslední vůli.

Byl v tranzu. Když se pohnul, zašustěla pod ním sláma. Vtom nahlédl do místnosti pootevřenými dveřmi Jevy a řekl: "Náčelník chce, abychom odešli."

"Přečtete mi tohle," požádal ho Nate a podal mu dva listy papíru. Ten druhý byl nahoře. Jevy postoupil o krok dopředu, aby dveřmi proniklo trochu víc světla. Pomalu četl a pak řekl: "Jsou tu podepsaní dva lidé. Prvním je právník, který říká, že viděl Rachel Laneovou Porterovou podepisovat svou poslední vůli v jeho kanceláři v Corumbá. Byla duševně v pořádku a věděla, co dělá. Jeho podpis je oficiálně ověřen - jak se tomu říká v angličtině..."

"Notářem."

"Ano, notářem. Druhý podpis, tady dole, patří právníkově sekretářce, která, jak to vypadá, říká úplně totéž. A notář ověřuje i její podpis. Co to znamená?"

"Vysvětlím vám to později."

Vyšli do slunečního světla. Náčelník měl ruce složené na prsou - jeho trpělivost byla téměř u konce. Nate vytáhl z vaku fotoaparát a začal pořizovat snímky chýše a hrobů. Podal Jevymu poslední vůli, aby ji podržel rozvěvenou v podřepu u hrobů. Pak si ji zase vzal a fotografoval Jevy. Náčelník nechtěl být na snímku s Natem a držel se v co největší vzdálenosti. Brblal a Jevy měl obavu, že co nejdříve vybuchne.

Našli stezku a vyrazili lesem opět mimo vesnici. Když stromy zhoustly, Nate se zastavil, aby se naposledy podíval na Rachelinu chýši. Nejraději by ji byl vzal sebou, nějak ji vyzvedl a dopravil do Států, aby se zachovala jako památník, takže by miliony lidí, na něž Rachel zapůsobila, měli místo, které by mohli navštívit a poděkovat jí. Stejně tak i její hrob. Zasloužila by si svatyni.

To by ovšem byla poslední věc, kterou by Rachel chtěla.

Jevy a náčelník již byli z dohledu a Nate vyrazil za nimi.

K řece se dostali oklikou, takže určitě po cestě nikoho nenakazili. Když nastupovali do člunu, náčelník něco zabručel směrem k Jevymu. Jevy to přeložil: "Říká, abychom se už nevraceli."

"Řekněte mu, že si s tím nemusí dělat starosti."

Jevy neřekl nic, nastartoval motor a pozpátku odrazil od břehu.

Náčelník už zvolna kráčel k vesnici a Nate uvažoval, zda mu Rachel chybí. Byla tu jedenáct let, zdálo se, že na něho měla značný vliv, ale obrátit ho na pravou víru nedokázala. Truchlí nad jejím odchodem, anebo se mu ulevilo, že teď jeho bozi a duchové mají volnou ruku? Co se teď stane s Ipícy, kteří se stali křesťany, když Rachel navždy odešla? Vzpomněl si na shalyuny, vesnické kouzelníky a léčitele, kteří Rachel nenáviděli. Oslavovali její smrt a napadali lidi, které obrátila na víru? Rachel dobojovala svůj dobrý boj a nyní odpočívá v pokoji.

Jevy zastavil motor a řídil člun pádlem. Proud byl slabý a pomalý, vodní hladina klidná. Nate opatrně otevřel satelitní telefon a naranžoval jej na okraji člunu. Obloha byla jasná a signál silný. Během dvou minut navázal spojení s Joshovou sekretářkou, která hned odběhla hledat svého šéfa.

"Řekněte mi, Nate, podepsala tu ztracenou dohodu?" byla první slova, která zařval do telefonu.

"Nehulákejte, Joshi, slyším vás dobře."

"Promiňte. Řekněte mi, zda to podepsala."

"Podepsala dohodu, ale ne tu naši. Ona je mrtvá, Joshi."

"Ne!"

"Ano. Zemřela přede dvěma týdny na malárii. Zanechala rukopisnou poslední vůli, jako její otec."

"Máte ji?"

"Ano, je v bezpečí. Všechno dává do fondu. Já jsem její zmocněnec a vykonavatel."

"Je platná?"

"Myslím, že je. Je celá napsaná její vlastní rukou, podepsaná, datovaná, dosvědčená právníkem z Corumbá a jeho sekretářkou."

"To mi připadá právně platné."

"Co bude dál?" zeptal se Nate. V duchu viděl Joshe, jak stojí za psacím stolem, oči zavřené v dokonalém soustředění, v jedné ruce drží telefon a druhou si uhlašuje vlasy. Téměř ho slyšel, jak nad telefonem osnuje další kroky.

"Nic nebude. Troyova poslední vůle je platná, jeho odkazy budou provedeny."

"Ale ona je mrtvá."

"Jeho odkaz se přesune do jejího odkazu. Dochází k tomu v jednom kuse, třeba při autohaváriích, když jeden z manželů zemře jednoho dne a druhý dne následujícího. Odkazy přecházejí z jedné pozůstalosti do druhé."

"A co ostatní dědici?"

"Dohoda platí. Dostanou své peníze nebo to, co zbude, až právníci seberou své podíly. Dědici jsou nejšťastnější lidé

na tváři Země, snad kromě jejich právních zástupců. Nemají co napadnout. Vy máte dvě platné poslední vůle. Vypadá to, že jste se právě stal profesionálním zmocněncem."

"Mám rozsáhlé plné moci."

"Máte mnohem víc než to. Přečtěte mi to."

Nate vytáhl text z vaku a velmi pomalu, slovo od slova, jej přečetl.

"A honem domů," řekl Josh.

Jevy také sledoval každé slovo, ačkoli předstíral, že pozoruje řeku. Když Nate zavěsil a odložil telefon, Jevy se zeptal:

"Ty peníze jsou tedy vaše?"

"Ne, peníze jdou do fondu."

"Co je to fond?"

"Představte si, že je to velké bankovní konto. Banka je chrání a jdou z něho úroky. Zmocněnec rozhoduje, co se s těmi úroky stane."

Jevy stále přesně nevěděl, oč jde. Měl ještě mnoho dalších otázek a Nate jeho zmatek vycítil. Na probírání slabikáře o angloamerické tradici pozůstalostních řízení, odkázaného jmění a fondů však nebyl čas.

"Jedme," řekl Nate.

Motor opět naskočil a člun se rozletěl po vodní hladině, hřměl zátočinami řeky a za ním se rozstříkovala široká kýlová brázda.

Pozdě odpoledne dorazili k chalaně. Welly chytil ryby a piloti na zádi člunu hráli karty. Nate ještě jednou zavolal Joshovi a požádal ho, aby odvolal z Corumbá tryskový letoun, že ho nebude potřebovat. Přiletí domů, až se mu bude chtít.

Josh sice protestoval, ale to bylo všechno, co mohl dělat. Phelanův zmatek byl zlikvidován, takže nebylo proč spěchat. Pilotům vrtulníku Nate řekl, aby se vrátili a po návratu kontaktovali Valdira. A rozloučil se s nimi.

Posádka chalany pozorovala vrtulník, když mizel jako velký hmyz na obloze. Když odvázáli od chalany nový říční člun, Jevy se chopil kormidla a Welly si sedl dole na před' a klátil nohama pár palců nad hladinou. Nate si chtěl zdřímnout a natáhl se na palandu. Diesel však byl právě naproti dveřím do kabiny a jeho nepřetržité dusání nedovolilo Nateovi usnout.

Člun byl asi o dvě třetiny menší než Santa Loura. I palandy byly kratší. Nate však ležel spokojeně na boku, pozoroval ubíhající říční břeh a přemýšlel.

Rachel musela nějak vědět, že definitivně zanechal pití, že se konečně zbavil svých závislostí a že démoni, kteří dosud kontrolovali jeho život, jsou navždy někde zavřeni. Viděla v něm přece jen něco dobrého a nějak vytušila i to, že i on hledá sám sebe. Toto jeho vnitřní volání musela slyšet anebo jí o něm řekl Bůh.

Po setmění Jevy Natea probudil. "Svítlí měsíc," řekl. Sedli si spolu na před' člunu. Za nimi u kormidla stál Welly a vedl chalana za světlem úplňku po řece Xeco, klikatící se ke svému ústí do Paraguaye.

"Člun je pomalý, že?" řekl Jevy. "Do Corumbá poplujeme dva dny."

Nate se usmál. Nevadilo by mu, i kdyby to mělo trvat celý měsíc.

autorova poznámka

Oblast Pantanal v Brazílii, ve státech Mato Grosso a Mato Grosso do Sul, je územím nepředstavitelných přírodních krás a fascinujícím místem pro návštěvníky. Doufám, že jsem jej nevyličil jen jako rozsáhlou bažinu plnou nebezpečí. Něčím takovým Pantanal rozhodně není. Je to ekologický klenot, který přitahuje mnoho turistů - a většina z nich přežije. Byl jsem tam dvakrát a těším se, že se tam ještě podívám.

Carl King, můj přítel a baptistický misionář v Campo Grande, mne zavedl hluboko do Pantanal. Nejsem si jist, jak dalece byly jeho informace správné, ale prožili jsme tam čtyři nádherné dny, počítali aligátory, fotografovali divou zvěř, pátrali po anakondách, jedli boby s rýží a vyprávěli si různé příhody - a všechno na člunu, který se nějak stále zmenšoval. Carlovi za toto dobrodružství mnohokrát děkuji.

Děkuji také Ricku Carterovi, Gene McDadeové, Penny Pynkalové, Jonathanu Hamiltonovi, Fernandu Catta-Pretovi, Bruceu Sanfordovi, Marku Smirnoffovi a Estelle Laurenceové. A pak také děkuji, jako ostatně vždy, Davidu Gemertovi, že hloubal nad rukopisem a velmi knihu vylepšil.